

un coated

GRUPA KAPITAŁOWA ARCTIC PAPER S.A.
Skonsolidowany raport roczny
za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

ARCTIC PAPER

Spis treści

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.....	4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych.....	47
Wprowadzenie.....	6	Informacje o dywidendzie.....	47
Informacje o raporcie.....	6	Zmiany w organach Arctic Paper S.A.	47
Definicje i objaśnienia skrótów.....	6	Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.	50
Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań.....	10	Nabywanie akcji własnych.....	50
Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka	11	Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	52
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. do raportu za 2015 rok	12	Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe.....	52
Opis działalności Grupy Arctic Paper	13	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.	53
Informacje ogólne	13	Zarządzanie zasobami finansowymi.....	53
Struktura grupy kapitałowej.....	15	Lokaty kapitałowe i inwestycje.....	53
Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper	16	Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach.....	53
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.....	16	Istotne pozycje pozabilansowe.....	54
Struktura akcjonariatu.....	16	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	55
Otoczenie rynkowe	17	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej.....	55
Kierunki rozwoju i strategia	19	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	55
Struktura sprzedaży	20	Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji	55
Rynki zbytu.....	21	Informacje o nabyciu akcji własnych.....	55
Odbiorcy.....	21	Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	55
Dostawcy.....	22	Zatrudnienie	55
Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności.....	23	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	56
Badania i rozwój	23	Zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	56
Środowisko naturalne	24	Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego.....	56
Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych.....	27	Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego	57
Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	27	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	58
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	58
Skonsolidowane przepływy pieniężne	35	Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne	59
Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej.....	36		
Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności	36		
Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym	37		
Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy.....	37		
Inne istotne informacje	37		
Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper 40			
Informacje o trendach rynkowych	40		
Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku.....	41		
Czynniki ryzyka	42		
Informacje uzupełniające.....	47		

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu...	59	13. Podatek dochodowy	128
Opis zasad zmiany Statutu Emitenta	60	14. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia	60	15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS....	133
Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów	61	16. Zysk przypadający na jedną akcję	134
Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.....	70	17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
Oświadczenia Zarządu.....	72	18. Rzeczowe aktywa trwale	137
Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów	72	19. Leasing.....	138
Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego	72	20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok	73	21. Aktywa niematerialne.....	140
Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75	22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75	23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76	24. Pozostałe aktywa	142
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77	25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
Skonsolidowany bilans.....	78	26. Świadczenia pracownicze	145
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79	27. Zapasy	147
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80	28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82	29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
1. Informacje ogólne	82	30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
2. Skład Grupy.....	84	31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	158
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86	32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87	33. Rezerwy	162
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87	34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89	35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych	90	36. Zobowiązania warunkowe	164
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91	37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
9. Istotne zasady rachunkowości	93	38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
10. Segmenty operacyjne	119	39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
11. Przychody i koszty	124	40. Instrumenty finansowe.....	172
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127	41. Zarządzanie kapitałem.....	181
		42. Struktura zatrudnienia.....	182
		43. Prawa do emisji CO2.....	182
		44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
		45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
		46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.

Szanowni Państwo,

2015 – rok trudnych, lecz koniecznych decyzji

Miniony rok rozpoczął się od silnych zawirowań na rynku walutowym, które dotknęły zarówno nas, jak i cały przemysł papierniczy, szybko rozwiewając nadzieje na to, iż dość niespodziewana stabilizacja rynku w 2014 roku będzie miała trwały charakter. Umocnienie kursu dolara w stosunku do walut europejskich (PLN, SEK, EUR) osłabiło rynek papieru i wywołało jego spadkowy trend. Ponadto na sytuację Arctic Paper negatywnie wpłynęła upadłość jednej z wiodących w Europie firm handlowych branży papierniczej.

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen

Kumulacja negatywnych zjawisk zachodzących na rynku w minionym roku dowiodła, iż perspektywa stabilizacji w przemyśle papierniczym oddaliła się zdecydowanie. Aby zwiększyć nasze możliwości konkurencyjne musieliśmy podjąć niezmiernie trudną, lecz niezbędną decyzję o zakończeniu w grudniu 2015 roku produkcji w nierentownej piapierni Arctic Paper Mochenwangen. Dzięki temu niemal 12% naszych mocy produkcyjnych przestało obciążać raportowane przez Grupę wyniki finansowe.

Program Poprawy Rentowności 2015/2016

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen było częścią kompleksowego Programu Poprawy Rentowności 2015/2016, zainicjowanego w lipcu minionego roku. Jego celem jest obniżka kosztów oraz zwiększenie elastyczności działania i efektywności poszczególnych piapierni Grupy. Każda z nich opracowała i wdraża swój własny plan oszczędnościowy. Jednym z wdrażanych działań jest centralizacja znaczącej części aktywności w zakresie obsługi klienta. Realizacja Programu powinna zaowocować redukcją kosztów działalności operacyjnej o ok. 50 mln zł rocznie. Wymierne efekty tych działań są już widoczne, a dzięki zaangażowaniu i determinacji pracowników Grupy znacząca część zakładanych celów zostanie osiągnięta już w lecie 2016 roku. Pozwoli nam to na wzmocnienie naszych przewag konkurencyjnych w perspektywie całego bieżącego roku.

Dzięki temu, a także innym naszym decyzjom, możemy uznać pełen wyzwań 2015 rok za okres przełomowy. Wdrażając w jego trakcie trudne, lecz niezbędne działania wkroczyliśmy w 2016 rok z pewną dozą optymizmu, choć zdajemy sobie sprawę z faktu, iż dla branży papierniczej nie będzie on łatwiejszy od ubiegłego.

Wprowadzenie nowych produktów

W 2015 roku wzmocniliśmy również nasze kluczowe kompetencje jako wiodącego innowatora i producenta w branży papierniczej. Szczególną uwagę zwróciliśmy na identyfikację wysoko rentownych niszy rynkowych, do których potrzeb moglibyśmy dostosować nasze linie produktowe.

Dzięki wykorzystaniu naszych przewag konkurencyjnych byliśmy w stanie rozwinąć produkcję unikatowych gatunków papieru skierowanych na rynki premium. Latem 2015 roku w fabryce w Kostrzynie rozpoczęliśmy wytwarzanie, pod nazwą Amber Highway, specjalnego papieru przeznaczonego do szybkich atramentowych maszyn drukarskich. Z kolei wiosną tego roku na rynek zostanie wprowadzony papier Munken Kristall, bielsza i jaśniejsza odmiana Munken Design, co pozwoli wzmocnić pozycję tej marki jako europejskiego lidera papieru dedykowanego branży projektowej.

Wyniki finansowe oraz cele

W pełnych wyzwaniach warunkach rynkowych obroniliśmy naszą pozycję i osiągnęliśmy akceptowalne wyniki finansowe. Zysk operacyjny wyniósł w 2015 roku 100,2 mln zł, a zysk netto 71 mln zł, co, biorąc pod uwagę niezmiernie trudny rynek, uznać trzeba za dobry rezultat. Przychody na poziomie bliskim 2,9 mld zł zapewniły nam znaczące udziały w rynkach, do których adresujemy nasze produkty.

Naszym strategicznym celem pozostaje redukcja długu netto w stosunku do wyniku EBITDA oraz optymalizacja poziomu kapitału obrotowego. Bez niezmiennego wsparcia i lojalności ze strony zarówno klientów, jak i dostawców, nasze wysiłki w tym kierunku byłyby mniej skuteczne. Handlowcy, pośrednicy i wydawcy – wszyscy oni przyczynili się do osiągniętych przez nas wyników finansowych oraz rozwoju naszej oferty produktowej.

Świetne wyniki Rottneros

Nie można nie wspomnieć o bardzo dobrych wynikach osiągniętych w minionym roku przez Rottneros. Korzyści osiągnięte dzięki tej inwestycji potwierdziły w 2015 roku swoją wartość. Rottneros ma za sobą rekordowy rok dzięki rozwinięciu atrakcyjnej oferty produktowej, silnej pozycji dolara oraz stabilnemu rynkowi celulozy. Zaangażowanie w Rottneros pozwala na zrównoważenie efektów tego, iż nie jesteśmy pionowo zintegrowanym producentem papieru. Zamierzamy kontynuować nasze zaangażowanie w tę firmę.

Wkraczając w 2016 rok widzimy pozytywne rezultaty naszych działań podejmowanych w roku minionym, w tym Programu Poprawy Rentowności. W bieżącym roku będzie on kontynuowany, wraz z dalszym wzmocnianiem naszych kompetencji jako producenta papieru dla zorientowanych na jakość klientów.

Wolfgang Lübbert

Prezes Zarządu

Arctic Paper S.A.

Wprowadzenie

Informacje o raporcie

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny za 2015 rok został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r., Nr 33, poz. 259, z późn. zm.), a także w części skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania

standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niektóre wybrane informacje zawarte w niniejszym raporcie pochodzą z systemu rachunkowości zarządczej oraz systemów statystycznych Grupy Arctic Paper.

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny prezentuje dane w PLN, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Definicje i objaśnienia skrótów

O ile z kontekstu nie wynika inaczej, w całym dokumencie obowiązują następujące definicje i skróty:

Skróty stosowane w odniesieniu do podmiotów gospodarczych, instytucji i organów oraz dokumentów Spółki

Arctic Paper, Spółka, Emitent, Jednostka Dominująca, AP	Arctic Paper Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, Polska
Grupa Kapitałowa, Grupa, Grupa Arctic Paper, Grupa AP	Grupa kapitałowa tworzona przez Arctic Paper Spółka Akcyjna wraz ze spółkami zależnymi i wspólnymi przedsięwzięciami
Arctic Paper Kostrzyn, AP Kostrzyn, APK	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą, Polska
Arctic Paper Munkedals, AP Munkedals, APM	Arctic Paper Munkedals AB z siedzibą w gminie Munkedal, powiat Västra Götaland, Szwecja
Arctic Paper Mochenwangen, AP Mochenwangen, APMW	Arctic Paper Mochenwangen GmbH z siedzibą w Mochenwangen, Niemcy
Arctic Paper Grycksbo, AP Grycksbo, APG	Arctic Paper Grycksbo AB z siedzibą w Kungsvagen, Grycksbo, Szwecja

Papiernie	Arctic Paper Kostrzyn, Arctic Paper Munkedals, Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Grycksbo
Arctic Paper Investment AB, API AB	Arctic Paper Investment AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Arctic Paper Investment GmbH, API GmbH	Arctic Paper Investment GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Verwaltungs	Arctic Paper Verwaltungs GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Immobilienverwaltungs	Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co. KG z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Grupa Kostrzyn	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą oraz EC Kostrzyn Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą
Grupa Mochenwangen	Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH, Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co.KG (w niniejszym raporcie pokazane jako działalność zaniechana)
Grupa Grycksbo	Od dnia 8 lipca 2014 roku Arctic Paper Grycksbo AB, wcześniej Arctic Paper Grycksbo AB i Grycksbo Paper Holding AB,
Spółki Dystrybucyjne	Arctic Paper Sverige AB, Arctic Paper Danmark A/S i Arctic Paper Norge AS (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży)
Biura Sprzedaży	Arctic Paper Papierhandels GmbH z siedzibą w Wiedniu (Austria); Arctic Paper Benelux SA z siedzibą w Oud-Haverlee (Belgia); Arctic Paper Danmark A/S z siedzibą w Greve (Dania); Arctic Paper France SA z siedzibą w Paryżu (Francja); Arctic Paper Deutschland GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy); Arctic Paper Ireland Ltd z siedzibą w Dublinie (Irlandia); w likwidacji Arctic Paper Italia Srl z siedzibą w Mediolanie (Włochy); Arctic Paper Baltic States SIA z siedzibą w Rydze (Łotwa); Arctic Paper Norge AS z siedzibą w Kolbotn (Norwegia); Arctic Paper Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Polska); Arctic Paper España SL z siedzibą w Barcelonie (Hiszpania); Arctic Paper Sverige AB z siedzibą w Munkedal (Szwecja); Arctic Paper Schweiz AG z siedzibą w Zurychu (Szwajcaria); Arctic Paper UK Ltd z siedzibą w Caterham (Wielka Brytania); Arctic Paper East Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą (Polska);
Arctic Paper Finance AB	Arctic Paper Finance AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Rottneros, Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja
Grupa Rottneros, Grupa Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Utansjo Bruk AB z siedzibą w gminie Harnösand, Szwecja, Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja; Rottneros Packaging AB z siedzibą w Sztokholmie, Szwecja; SIA Rottneros Baltic z siedzibą w Ventspils, Łotwa
Celulozownie	Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja
Biuro Zakupów Rottneros	SIA Rottneros Baltic z siedzibą na Łotwie
Kalltorp	Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji
Nemus Holding AB	Nemus Holding AB z siedzibą Göteborgu, Szwecja
Thomas Onstad	Główny akcjonariusz Emitenta, posiadający bezpośrednio i pośrednio ponad 50% akcji Arctic Paper S.A.; członek Rady Nadzorczej Emitenta
Zarząd, Zarząd Emitenta, Zarząd Spółki,	Zarząd Arctic Paper S.A.

Zarząd Grupy

Rada Nadzorcza, Rada Nadzorcza Emitenta, Rada Nadzorcza Spółki, Rada Nadzorcza Grupy, RN	Rada Nadzorcza Arctic Paper S.A.
WZA, WZ, Walne Zgromadzenie, Walne Zgromadzenie Emitenta, Walne Zgromadzenie Spółki	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
NWZA, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Emitenta, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
Statut, Statut Emitenta, Statut Spółki	Statut Arctic Paper S.A.
KSSSE, SSE	Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu
Giełda, GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
KDPW, Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
SFSA	(ang. Swedish Financial Supervisory Authority) Szwedzka komisja nadzoru finansowego, odpowiednik polskiego KNF
NASDAQ w Sztokholmie, Nasdaq	Giełda papierów wartościowych w Sztokholmie, w Szwecji
CEPI	(ang. Confederation of European Paper Industries) Konfederacja Europejskiego Przemysłu Papierniczego
EURO-GRAPH	(ang. The European Association of Graphic Paper Producers) Zrzeszenie Producentów Papierów Graficznych
Eurostat	Europejski Urząd Statystyczny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
NBSK	(ang. Northern Bleached Softwood Kraft) masa celulozowa siarczanowa bielona z drewna iglastego północnego
BHKP	(ang. Bleached Hardwood Kraft Pulp) bielona siarczanowa masa celulozowa z drewna liściastego

Definicje wybranych pojęć i wskaźników finansowych oraz skróty stosowane dla walut

Marża zysku ze sprzedaży	Stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBIT	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej
Rentowność EBIT, rentowność operacyjna, marża zysku operacyjnego	Stosunek zysku (straty) z działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBITDA	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów z działalności kontynuowanej
Rentowność EBITDA, marża EBITDA	Stosunek zysku z działalności operacyjnej powiększonego o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
Marża zysku brutto	Stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży z działalności

	kontynuowanej
Wskaźnik rentowności sprzedaży, marża zysku netto	Stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży
Wskaźnik rentowności kapitału własnego, stopa zwrotu z kapitału własnego, ROE	Stosunek zysku (straty) netto do kapitału własnego
Wskaźnik rentowności aktywów, stopa zwrotu z aktywów, ROA	Stosunek zysku (straty) netto do sumy aktywów
EPS	(ang. Earnings Per Share) Stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji
BVPS	(ang. Book Value Per Share) Stosunek wartości księgowej kapitału własnego do liczby akcji
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	Stosunek zobowiązań razem do kapitału własnego
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	Stosunek kapitału własnego do aktywów trwałych
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym	Stosunek zadłużenia oprocentowanego i innych zobowiązań finansowych do kapitału własnego
Wskaźnik długu netto do EBITDA	Stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne do EBITDA z działalności kontynuowanej
Wskaźnik „solidity ratio”	Stosunek kapitału własnego (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP) do wartości aktywów
Wskaźnik „interest coverage”	Stosunek wartości odsetek (z wyłączeniem odsetek dotyczących leasingu finansowego) do EBITDA (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP)
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA	Stosunek EBITDA do kosztów odsetek z działalności kontynuowanej
Wskaźnik bieżącej płynności	(ang. current ratio) Stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych
Wskaźnik szybkiej płynności	(ang. quick ratio) Stosunek aktywów obrotowych pomniejszonych o zapasy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe do zobowiązań bieżących
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	Stosunek sumy aktywów pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do zobowiązań krótkoterminowych
DSI	(ang. Days Sales of Inventory) Stosunek zapasów do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DSO	(ang. Days Sales Outstanding) Stosunek należności z tyt. dostaw i usług do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DPO	(ang. Days Payable Outstanding) Stosunek zobowiązań z tyt. dostaw i usług do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
Cykl operacyjny	DSI + DSO
Cykl konwersji gotówki	Cykl operacyjny – DPO
FY	Rok obrotowy
Q1	I kwartał roku obrotowego
Q2	II kwartał roku obrotowego

Q3	III kwartał roku obrotowego
Q4	IV kwartał roku obrotowego
H1	I półrocze roku obrotowego
H2	II półrocze roku obrotowego
YTD	Narastająco w roku obrotowym
Like-for-like, LFL	Analogiczny, w odniesieniu do wyników działalności.
p.p.	(ang. percentage point) Punkt procentowy - różnica między dwiema wartościami jednej wielkości podanymi w procentach
PLN, zł, złoty	Jednostka monetarna Rzeczypospolitej Polskiej
gr	grosz – 1/100 złotego – jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej
Euro, EUR	Jednostka monetarna Unii Europejskiej
GBP	Funt szterling – jednostka monetarna Wielkiej Brytanii
SEK	Korona szwedzka - jednostka monetarna Królestwa Szwecji
USD	Dolar amerykański, waluta obowiązująca, jako prawny środek płatniczy na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
PKB	Produkt krajowy brutto

Pozostałe definicje i skróty

Akcje Serii A	50.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii B	44.253.500 Akcji Arctic Paper S.A. Serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii C	8.100.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii C o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii E	3.000.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii E o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii F	13. 884.283 Akcji Arctic Paper S.A. Serii F o wartości nominalnej 1 zł każda
Akcje, Akcje Emitenta	Akcje Serii A, Akcje Serii B, Akcje Serii C, Akcje Serii E i Akcje Serii F łącznie

Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań

Informacje zawarte w niniejszym raporcie, które nie stanowią faktów historycznych, są stwierdzeniami dotyczącymi przyszłości. Stwierdzenia te mogą w szczególności dotyczyć strategii Grupy, rozwoju działalności, prognoz rynkowych, planowanych nakładów inwestycyjnych oraz przyszłych przychodów. Stwierdzenia takie mogą być identyfikowane poprzez użycie stwierdzeń dotyczących przyszłości takich jak np. „uważać”, „sądzić”, „spodziewać się”, „może”, „będzie”, „powinno”, „przewiduje się”, „zakłada się”, ich

zaprzeczeń, odmian lub zbliżonych terminów. Zawarte w niniejszym raporcie stwierdzenia dotyczące spraw niebędących faktami historycznymi, należy traktować wyłącznie, jako przewidywania wiążące się z ryzykiem i niepewnością. Stwierdzenia dotyczące przyszłości są z konieczności oparte na pewnych szacunkach i założeniach, które, choć nasze kierownictwo uznaje za racjonalne, są z natury obciążone znanym i nieznanym ryzykiem i niepewnością oraz innymi czynnikami mogącymi sprawić, że faktyczne wyniki będą się

znacząco różnić od wyników historycznych lub przewidywanych. Z tego względu nie można zapewnić, że jakiegokolwiek ze zdarzeń przewidzianych w stwierdzeniach dotyczących przyszłości wystąpi lub, jeśli nastąpi, jakie będą następstwa jego wystąpienia dla wyniku działalności operacyjnej Grupy lub jej sytuacji finansowej. Przy ocenie informacji zaprezentowanych w niniejszym raporcie nie należy polegać na takich stwierdzeniach dotyczących przyszłości, które są

Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka

W niniejszym raporcie opisaliśmy czynniki ryzyka, jakie Zarząd naszej Grupy uważa za specyficzne dla branży, w której działamy, jednakże lista ta może nie być wyczerpująca. Może się, bowiem zdarzyć, że istnieją inne czynniki, które nie zostały przez nas zidentyfikowane, a które mogłyby mieć istotny i niekorzystny wpływ na działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy Grupy Arctic Paper. W takiej sytuacji cena akcji Spółki

wyrażone jedynie w dacie ich sformułowania. O ile przepisy prawa nie zawierają szczegółowych wymogów w tym względzie, Grupa nie jest zobowiązana do aktualizacji lub weryfikacji tychże stwierdzeń dotyczących przyszłości, aby uwzględnić w nich nowe zdarzenia lub okoliczności. Ponadto, Grupa nie jest zobowiązana do weryfikacji ani do potwierdzenia oczekiwań analityków lub danych szacunkowych, z wyjątkiem tych wymaganych przepisami prawa.

notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie lub na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie może spaść, inwestorzy mogą utracić całość lub część zainwestowanych środków, a możliwość wypłacania przez Spółkę dywidendy może zostać ograniczona.

Prosimy o staranną analizę informacji zawartych w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu, która zawiera omówienie czynników ryzyka i niepewności związanych z działalnością Grupy Arctic Paper.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A.
do raportu za 2015 rok

Opis działalności Grupy Arctic Paper

Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, nasz asortyment poszerzył się o produkcję celulozy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy Spółki Dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży

zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja i sprzedaż papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, w części podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Nasze zakłady produkcyjne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące papirnie:

- papirnia w Kostrzynie nad Odrą (Polska) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 280.000 ton rocznie i produkuje głównie niepowlekany papier bezdrzewny do ogólnych zastosowań drukarskich, tj. druku książek, broszur, formularzy oraz do produkcji kopert i innych wyrobów papierniczych;
- papirnia w Munkedal (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 160.000 ton rocznie i produkuje głównie wysokiej jakości niepowlekany papier bezdrzewny stosowany przede wszystkim do druku książek oraz wysokiej jakości broszur;
- papirnia w Grycksbo (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 265.000 ton rocznie i zajmuje się produkcją powlekanego papieru bezdrzewnego, stosowanego do druku map, książek, czasopism, plakatów i materiałów reklamy kierunkowej
- papirnia w Mochenwangen (Niemcy) posiadała moce produkcyjne na poziomie ok. 115.000 ton rocznie, produkcja w tej papirni została wygaszona pod koniec 2015 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące celulozownie:

- celulozownia w Rottneros (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 150.000 ton rocznie i produkuje głównie dwa rodzaje celulozy włóknistej mechanicznej: ścier drzewny (ang. groundwood) oraz celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP);
- celulozownia w Vallvik (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 250.000 ton rocznie i produkuje dwa rodzaje celulozy siarczanowej (ang. long-fibre sulphate pulp): celuloza siarczanowa pełnobleiona (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz niebleiona celuloza siarczanowa (ang. unbleached sulphate pulp). Większość produkcji celulozowni

Vallvik znana jest jako celuloza NBSK. Produkowana przez celulozownię niebielona celuloza siarczanowa cechuje się bardzo wysokim poziomem czystości i

jest używana między innymi w produkcji transformatorów oraz przemyśle kablowym.

Nasze produkty

Asortyment produktów Grupy Arctic Paper obejmuje:

Niepowlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- biały papier offsetowy (ang. offset paper), który produkujemy i dystrybuujemy przede wszystkim pod marką Amber, będący jednym z najbardziej wszechstronnych rodzajów papieru przeznaczony do różnorodnych zastosowań;
- bezdrzewny książkowy papier objętościowy (ang. woodfree bulky book paper), który produkujemy pod marką Munken, stosowany przede wszystkim do druku książek;
- wysokogatunkowy papier graficzny (ang. high quality graphic paper) o szczególnie gładkiej powierzchni, używany do druku różnorodnych materiałów reklamowych i marketingowych, który produkujemy pod marką Munken;

Powlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- powlekany papier bezdrzewny (coated woodfree) produkowany pod markami G-Print oraz Arctic, stosowany przede wszystkim do druku książek, czasopism, katalogów, map, spersonalizowanej korespondencji seryjnej (ang. direct mail).

Niepowlekany papier drzewny, a w szczególności:

- wysokiej jakości drzewny książkowy papier objętościowy (ang. premium wood containing bulky book paper), który produkujemy i

dystrybuujemy pod marką Munken, został zaprojektowany specjalnie z myślą o wielobarwnym i czarno-białym druku książek;

- drzewny książkowy papier objętościowy (ang. wood containing bulky book paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką Pamo, wykorzystywany głównie do druku książek w miękkich okładkach (ang. paperback);
- drzewny papier offsetowy (ang. wood containing offset paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką L-Print, stosowany przede wszystkim do druku nisko budżetowych broszur reklamowych i książek telefonicznych.

Celulozę siarczanową:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

Celulozę włóknistą mechaniczną:

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego;

Struktura grupy kapitałowej

Grupa Kapitałowa Arctic Paper składa się z Jednostki Dominującej Arctic Paper S.A. i jej spółek zależnych oraz wspólnych przedsięwzięć. Akcje Arctic Paper S.A. od 23

października 2009 roku notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym i od 20 grudnia 2012 roku na giełdzie

papierów wartościowych NASDAQ w Sztokholmie. Grupa prowadzi działalność operacyjną poprzez swoje Papiernie i Celulozownie wraz ze spółką produkującą opakowania oraz Spółki Dystrybucyjne, Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów.

Szczegółowe informacje na temat organizacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji zawarte są w części Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (nota nr 1 oraz 2).

Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

Struktura akcjonariatu

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016				według stanu na 13.11.2015			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Dane w powyższej tabeli wykazano według stanu na datę zatwierdzenia niniejszego raportu, a także na datę publikacji raportu kwartalnego za III kwartał 2015 roku.

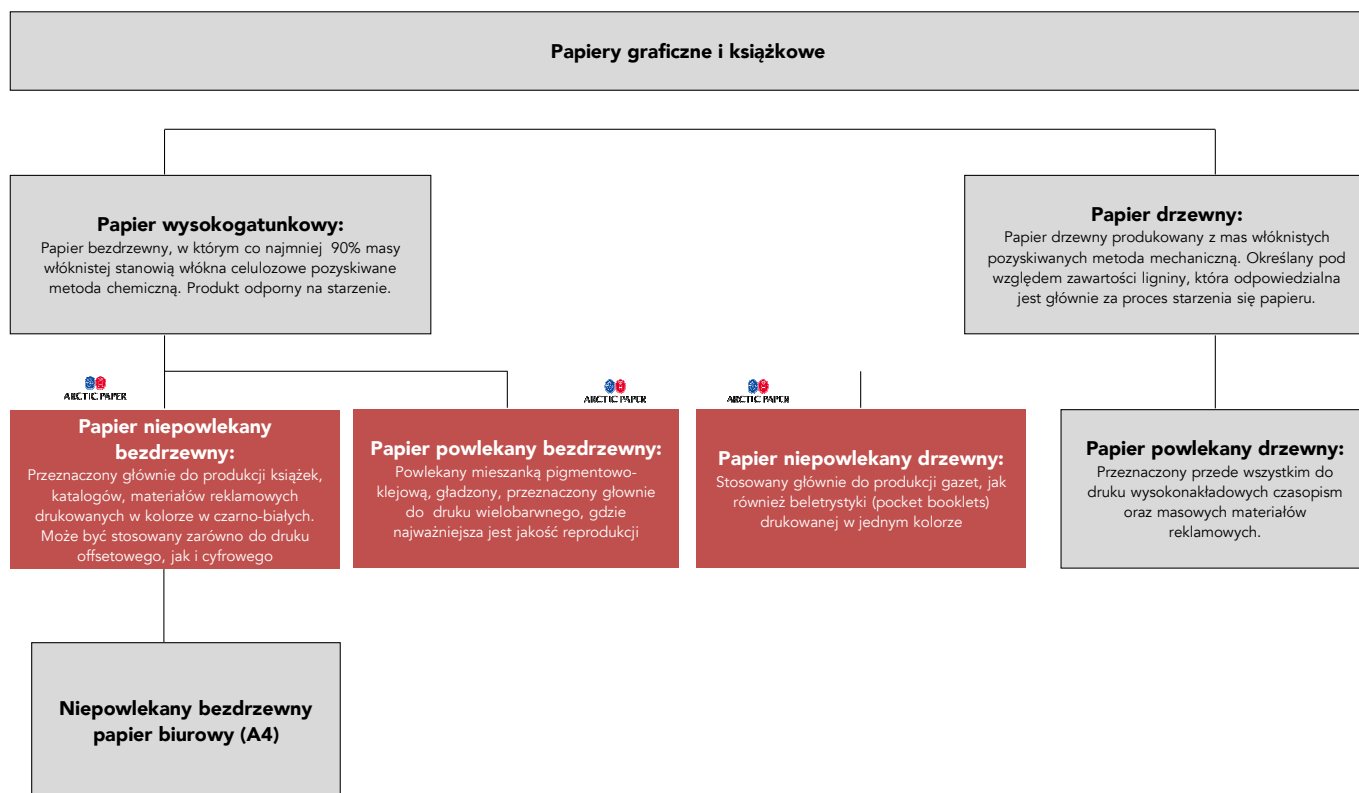
Otoczenie rynkowe

Segmenty rynku papieru graficznego

Rynek papieru graficznego dzieli się na trzy główne segmenty:

- papier wysokogatunkowy,
- papier gazetowy,
- papier do druku czasopism.

Grupa prowadzi działalność wyłącznie w segmencie papierów graficznych wysokogatunkowych. Nie jesteśmy obecni w segmencie papierów gazetowych i służących do druku czasopism, a także papierów kserograficznych, biurowych.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych segmentów rynku graficznego:

- papier wysokogatunkowy (ang. fine paper) to biały papier bezdrewny, w którym co najmniej 90% masy włóknistej stanowią włókna celulozowe pozyskiwane metodą chemiczną:

- niepowlekany papier bezdrewny (ang. uncoated woodfree) wytwarzany z mas celulozowych. Może być poddawany uszlachetnieniom takim jak zaklejenie powierzchniowe, kalandrowanie, barwienie powierzchniowe lub w masie.

Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek, podręczników i katalogów) oraz papier biurowy xero.

- powlekany papier bezdrzewny (ang. coated woodfree) wytwarzane z mas celulozowych, poddawany jest procesowi powleczenia mieszkami pigmentowo-klejowymi (koalin, węglan wapnia). Powlekanie może odbywać się o na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline). Powleczenie papieru zwiększa gładkość i nieprzezroczystość podłoża, poprawia jakość reprodukcji barw.
- papier drzewny wytwarzany najczęściej z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną (ang. mechanical pulp) lub mas makulaturowych, bez lub z małą ilością wypełniacza. Posiada w swym składzie ligninę, która zwiększa nieprzezroczystość papieru, ale przyspiesza proces starzenia.
- niepowlekany papier drzewny (ang. uncoated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą

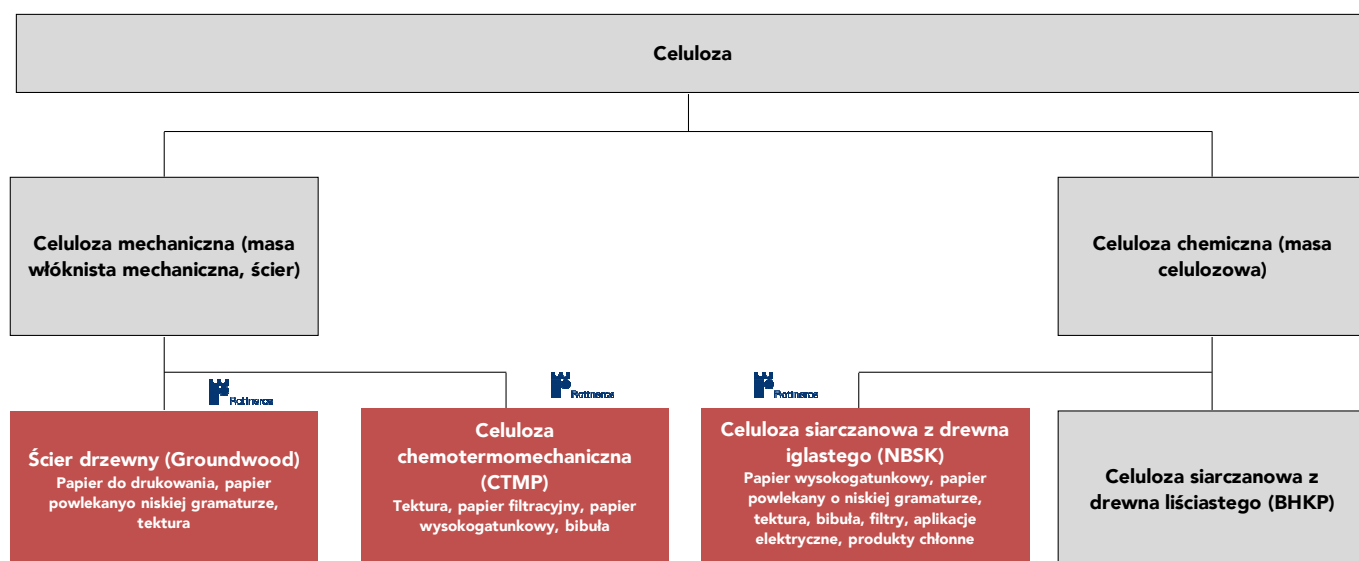
mechaniczną, wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograviurą i offsetową (papier gazetowy – newsprint) i do druku publikacji w jednym kolorze. Produkty Grupy w tym segmencie są zazwyczaj używane do druku beletrystyki w oprawie miękkiej.

- powlekany papier drzewny (ang. coated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną, dwustronnie powlekany. Przeznaczony do druku wielobarwnych czasopism i katalogów.

W grupie tych produktów można wyróżnić między innymi papiery SC (Supercalandered), MFC (Machine Finished Coated), LWC (Light Weight Coated), ULWC (Ultra Light Weight Coated) MWC (Medium Weight Coated). Papier ten w formie zwojów jest stosowany do druku typograficznego, offsetowego lub fleksograficznego.

Dodatkowe informacje na temat otoczenia rynkowego zamieszczono w dalszej części raportu w sekcji Informacje o trendach rynkowych.

Segmenty rynku celulozowego

Od grudnia 2012 roku, wraz z nabyciem Rottneros AB, nasz asortyment poszerzył się o:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru

higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego.

Kierunki rozwoju i strategia

Do głównych celów strategii Grupy należą:

Rozwój na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej przy utrzymaniu pozycji lidera na kluczowych rynkach

W nadchodzących latach naszym strategicznym celem jest utrzymanie obecnej pozycji lidera w dziedzinie papieru wysokogatunkowego przeznaczonego dla rynków Europy Zachodniej przy jednoczesnym wykorzystaniu spodziewanego wzrostu rynku papieru w Europie Środkowo-Wschodniej. Rynki Europy Zachodniej pozostaną naszym strategicznym celem z uwagi na swoją wielkość, ale uważamy, że rynek papieru w Europie Środkowo-Wschodniej będzie rozwijał się w tempie szybszym niż w Europie

Zachodniej. Spodziewamy się, że podstawą tego rozwoju będzie długofalowy wzrost porównywalnie niskiego obecnie poziomu zużycia papieru na mieszkańca i przewidywane przeniesienie mocy drukarni z Europy Zachodniej do Europy Środkowo-Wschodniej. Kluczowe elementy tej strategii obejmują wykorzystanie naszych przewag konkurencyjnych wynikających z lokalizacji i wydajnej działalności naszej papierni w Kostrzynie nad Odrą oraz rozbudowanej sieci sprzedaży w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ciągłe doskonalenie wydajności produkcji i dystrybucji

Jednym z kluczowych elementów decydujących o powodzeniu prowadzonej przez nas działalności jest zdolność do utrzymania efektywności kosztowej. W związku z powyższym podejmujemy inicjatywy w zakresie:

- maksymalizacji efektywności energetycznej,
- starannego zarządzania zasobami ludzkimi,

- wykorzystywania naszej silnej pozycji przetargowej do negocjowania niższych cen celulozy i innych surowców kupowanych od zewnętrznych dostawców,
- maksymalizacji wydajności naszych linii produkcyjnych oraz efektywności systemów logistycznych.

Struktura sprzedaży

W 2015 roku i 2014 roku struktura sprzedaży w podziale na poszczególne główne linie produktowe kształtowała się następująco:

Struktura sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tys. ton	2015 udział %		2014 udział %	
<i>Papier</i>	671	66%	695	68%
Amber	324	32%	333	32%
G-Print	147	14%	151	15%
Munken	150	15%	98	10%
Pamo	24	2%	0	0%
Arctic	17	2%	95	9%
L-Print	1	0%	-	0%
AP Tech	0	0%	1	0%
Pozostałe	7	1%	16	2%
<i>Celuloza</i>	344	34%	333	32%
NBSK	201	20%	208	20%
Ścier drzewny	67	7%	52	5%
CTMP	75	7%	73	7%
Pozostałe	-	0%	-	0%
Razem papier i celuloza	1 015	100%	1 028	100%

Struktura przychodów ze sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tysiące PLN	2015	udział %	2014	udział %
<i>Papier</i>	2 159 642	74%	2 196 706	77%
Amber	981 273	34%	993 307	35%
G-Print	413 688	14%	449 308	16%
Munken	419 438	14%	408 644	14%
Arctic	57	0%	46	0%
Pamo	328 590	11%	308 192	11%
L-Print	-	0%	-	0%
AP Tech	3 730	0%	3 460	0%
Pozostałe	12 866	0%	33 749	1%
<i>Celuloza</i>	740 818	26%	668 415	23%
NBSK	504 539	17%	466 679	16%
Ścier drzewny	109 605	4%	83 698	3%
CTMP	124 659	4%	114 574	4%
Pozostałe	2 015	0%	3 463	0%
Razem papier i celuloza	2 900 460	100%	2 865 121	100%

W 2015 roku, nie zaszły istotne zmiany w strukturze sprzedaży papieru i celulozy Grupy ani w strukturze przychodów ze sprzedaży papieru i celulozy Grupy w podziale na jej produkty.

Rynki zbytu

W 2015 roku udział sprzedaży Grupy poza Polską w tysiącach PLN wyniósł 88% i nie zmienił się w porównaniu do 2014 roku (88%). W bieżącym roku, podobnie jak w latach poprzednich, sprzedaż była skoncentrowana na rynkach europejskich. Udział tych rynków w całości sprzedaży wartościowej wyniósł w 2015 roku 92% (w roku poprzednim 91%).

Odbiorcy

Baza naszych klientów obejmuje zarówno odbiorców bezpośrednich, jak i pośrednich. Odbiorcy bezpośredni dokonują zakupów produktów Grupy w naszych papierniach. Odbiorcy pośredni nie nabywają samodzielnie produktów Grupy, korzystając w tym zakresie z pośrednictwa firm reklamowych lub dystrybutorów papieru, pomimo to, są oni ważną grupą docelową działań marketingowych Arctic Paper, ponieważ to właśnie odbiorcy pośredni zalecają lub wskazują stosowanie produktów Grupy przez odbiorców bezpośrednich. Grupy bezpośrednich i pośrednich odbiorców produktów stanowią:

- drukarnie – są odbiorcami bezpośrednimi, nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od papierni,
- dystrybutorzy – są odbiorcami bezpośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę w celu dalszej odsprzedaży,
- wydawcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od Grupy do wykorzystania w prowadzonej działalności wydawniczej oraz zlecają lub rekomendują używanie naszego papieru drukarniom, którym sami zlecają druk książek lub innych wydawnictw,
- agencje reklamowe – głównie są odbiorcami pośrednimi, którzy nie nabywają bezpośrednio naszych produktów, jednak pełnią ważną rolę w

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży wg najważniejszych rynków sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do poprzedniego roku została zaprezentowana w nocie objaśniającej nr 10.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

zleceniu oraz rekomendowaniu drukarniom naszych produktów, zwłaszcza wysokiej jakości papieru do druku raportów rocznych spółek, broszur, ulotek i opakowań,

- ostateczni odbiorcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi nasze produkty bezpośrednio, jak również pełnią ważną rolę w rekomendowaniu korzystania z naszych produktów drukarniom, którym powierzyli druk.

Głównymi odbiorcami produktów Celulozowni są klienci produkujący papier do druku, papierowe środki higieniczne oraz tekturę, a także urządzenia elektryczne i filtry. Celuloza dostarczana jest do podmiotów, które nie posiadają możliwości produkcji celulozy we własnym zakresie, a także do odbiorców produkujących wybrany typ celulozy i szukających dostawcy innego rodzaju celulozy.

Naszym zdaniem nie jesteśmy w znaczącym stopniu uzależnieni od żadnego konkretnego odbiorcy. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego odbiorcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Dostawcy

Grupa wykorzystuje w prowadzonej działalności następujące towary i usługi:

- Celuloza dla Papierni,
- Drewno dla Celulozowni
- Środki chemiczne,
- Energia elektryczna,
- Usługi transportowe.

Celuloza

Głównym surowcem używanym przez Grupę do produkcji papieru jest celuloza. Z wyjątkiem papierni w Mochenwangen wszystkie zakłady produkcji papieru wchodzące w skład Grupy są tzw. producentami niezintegrowanymi, tzn. całość celulozy nabywają od zewnętrznych producentów. Papiernia w Mochenwangen jest częściowo zintegrowana i posiada własną celulozownię o mocach produkcyjnych ok.

62.100 ton rocznie, co stanowi ok. 62% całkowitego zapotrzebowania tego zakładu. Grupa nabywa celulozę na podstawie odnawialnych kontraktów rocznych zawieranych na mocy umów ramowych lub jednorazowych transakcji.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, część celulozy jest dostarczana do Papierni z Celulozowni Rottneros.

Drewno

Głównym surowcem używanym przez Celulozownię do produkcji celulozy jest drewno. Grupa Rottneros posiada dział zakupów dokonujących zamówień w tartakach w

Szwecji a także spółkę zależną – SIA Rottneros Baltic, dokonującą zakupów drewna dla celulozowni w Vallvik we wschodniej Europie, głównie w Łotwie i Rosji.

Środki chemiczne

Głównymi środkami chemicznymi wykorzystywanymi w produkcji papieru są wypełniacze (głównie węgiel wapnia), skrobia (z kukurydzy, ziemniaków, tapioki),

wybielacze optyczne i inne środki chemiczne. Środki chemiczne wykorzystywane są także do produkcji celulozy, głównie typu NBSK.

Energia elektryczna

Grupa wykorzystuje w procesie produkcyjnym energię elektryczną i energię ciepłą. Całość zapotrzebowania kostrzyńskiej papierni na energię elektryczną i ciepłą jest zaspokajana z własnej elektrociepłowni zasilanej gazem ziemnym. Jest on dostarczany na podstawie umowy z polskim dostawcą (PGNiG) po cenach indeksowanych corocznie zgodnie ze zmianami wskaźników branżowych publikowanych przez GUS z zastrzeżeniem renegowacji formuły indeksacyjnej w

przypadku przekroczenia poziomu zmian określonego w umowie. Gaz jest wydobywany ze złóż w okolicach Kostrzyna nad Odrą i przesyłany do papierni z wykorzystaniem lokalnego gazociągu.

W analizowanym okresie głównym źródłem energii elektrycznej dla papierni w Munkedal był zakup od dostawców zewnętrznych. Kupowaliśmy również olej

opałowy w celu zaspokojenia części naszego zapotrzebowania na energię cieplną.

Papiernia w Mochenwangen zaspokaja całość zapotrzebowania na energię cieplną i około połowy zapotrzebowania na energię elektryczną, wykorzystując węgiel kamienny. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

Źródłem energii w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest biomasa oraz energia elektryczna częściowo nabywana od dostawców zewnętrznych.

Usługi transportowe

Grupa nie posiada własnych środków transportu ciężarowego i w zakresie dystrybucji produktów z papierni i magazynów do odbiorców korzysta z usług

Celulozownia Rottneros zaspokaja całość zapotrzebowania na energię elektryczną zakupami od dostawców zewnętrznych.

Celulozownia Vallvik zaspokaja około 75% zapotrzebowania na energię elektryczną we własnym zakresie. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

wyspecjalizowanych w tym zakresie podmiotów zewnętrznych.

Podmioty Grupy nie są uzależnione od swoich dostawców. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego dostawcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Zapotrzebowanie na produkty Grupy podlega nieznacznym wahaniom w trakcie roku.

Zmniejszenie zapotrzebowania na papier występuje corocznie w okresie letnich wakacji oraz w okresie Świąt

Bożego Narodzenia, kiedy to część drukarni, w szczególności na terenie Europy Zachodniej jest zamykana. Zmiany zapotrzebowania na papier nie są znaczące w porównaniu z popytem na papier w pozostałych okresach roku.

Badania i rozwój

W Grupie Arctic Paper prowadzone są przede wszystkim prace rozwojowe mające na celu usprawnienie i unowocześnienie procesów produkcyjnych oraz polepszenie jakości oferowanych produktów i zwiększenie ich asortymentu. W okresie objętym niniejszym raportem Papiernie Celulozownie prowadziły prace rozwojowe, których celem było usprawnienie procesu produkcyjnego, w szczególności

skrócenie okresu przestojów maszyn papierniczych oraz prace przy jednoczesnym podniesieniu jakości papieru/celulozy i zwiększeniu szerokości asortymentu, a także poprawa własności jakościowych oferowanych produktów.

Istotnym celem prac rozwojowych w 2015 roku był rozwój nowych produktów.

Środowisko naturalne

Nasza Grupa przestrzega norm środowiskowych określonych licznymi przepisami prawa oraz decyzjami administracyjnymi. Normy te mają na celu zapewnienie ochrony gruntu, powietrza i wód przed

Papiernia Kostrzyn

Kostrzyn otrzymał na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 8 grudnia 2005 roku pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do produkcji papieru wraz z instalacją spalania paliw, zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. W przypadku Kostrzyna konieczność uzyskania tego pozwolenia wiązała się z posiadanymi zdolnościami produkcyjnymi papieru powyżej 20 ton na dobę. W celu realizacji wymogów określonych w pozwoleniu oraz innych norm środowiskowych w zakresie gospodarki odpadami Kostrzyn zawarł szereg umów dotyczących odbioru i utylizacji odpadów produkcyjnych.

W maju 2008 roku na terenie zakładów w Kostrzynie nad Odrą otwarto nową oczyszczalnię ścieków. Na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 14 sierpnia 2007 roku Kostrzyn uzyskał pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie wód opadowych oraz roztopowych oraz na wykonanie urządzenia wodnego w postaci doku wylotowego do rzeki Warty (ważne do 1 sierpnia 2017 roku).

AP Kostrzyn bierze udział we Wspólnotowym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji Gazów Ciężkich. Zezwolenie na udział w Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji AP Kostrzyn uzyskał na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z 17 lutego 2006 roku (zmienionej decyzjami z 28 marca 2006 roku, 1 czerwca 2006 roku, 13 grudnia 2006 roku, 4 maja 2007 roku, 6 stycznia 2009 roku, 25 września 2012 roku, 10 stycznia

zanieczyszczeniem oraz hałasem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Poniżej opisujemy, w jaki sposób przepisy z zakresu ochrony środowiska wpływają na działalność naszych papierni i celulozowni:

2013 roku i 25 listopada 2013) dla instalacji do produkcji papieru o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton na dobę zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. Zezwolenie to udzielone zostało do 25 września 2022 roku. W związku z uzyskaniem zezwolenia Kostrzyn zobowiązany jest do monitorowania wielkości emisji CO₂ oraz składania rocznych raportów emisji.

Z uwagi na ochronę środowiska Kostrzyn poczynił znaczące inwestycje, m.in. w nową elektrociepłownię opalaną gazem, która została otwarta w 2007 roku I etap i w 2009 roku II etap. Papiernia w Kostrzynie nad Odrą posiada certyfikaty zgodności z normami: OHSAS 18001, ISO 14001, ISO 9001 oraz EMAS. Ponadto, papier tu produkowany uzyskał specjalne certyfikaty FSC oraz PEFC. Przyznawanie powyższych certyfikatów ma na celu udokumentowanie, że celuloza wykorzystana do jego produkcji pochodzi z użytkowanych w sposób zrównoważony lasów. Certyfikat FSC (Forest Stewardship Council – Rada Zrównoważonej Gospodarki Leśnej) jest jednym z najważniejszych certyfikatów przyznawanych spółkom papierniczym. W 2006 roku przyznano pierwszy certyfikat FSC dla papieru produkowanego przez AP Kostrzyn. Obecnie do produkcji papieru marki Amber fabryka w Kostrzynie nad Odrą wykorzystuje 85% masy papierniczej z certyfikatem FSC oraz 15% masy papierniczej z certyfikatem PEFC (Program Promocji Certyfikacji Zrównoważonego Zarządzania Lasami - Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Papiernia Munkedals

Działalność Munkedals jest objęta systemami zarządzania środowiskowego EMAS i ISO 14001. EMAS (System Zarządzania i Audytu Środowiskowego) jest dobrowolnym systemem stosowanym przez Unię Europejską, który wyróżnia przedsiębiorców nieustannie poprawiających poziom ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy zarejestrowani w EMAS przestrzegają przepisów ochrony środowiska, utrzymują system zarządzania środowiskowego i podają do wiadomości publicznej informacje na temat ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności w postaci niezależnego, zweryfikowanego oświadczenia o przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska. ISO, Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, opracowuje różne normy. ISO 14000 to grupa jednych z najlepiej znanych norm dotyczących zarządzania środowiskiem (tj. czynności podejmowane przez przedsiębiorców w celu (i) ograniczenia szkodliwego wpływu jego działalności na środowisko oraz (ii) zapewnienia nieustannej poprawy poziomu ochrony środowiska).

Papiernia Mochenwangen

Mochenwangen uzyskało pozwolenie na dzienną produkcję maksymalnie ok. 475 ton brutto papieru.

Drewno wykorzystywane do produkcji papieru książkowego i papierów specjalistycznych uzyskało certyfikaty FSC i PEFC. Certyfikat FSC wydawany jest po przeprowadzeniu przez niezależne agencje oceny zgodności produkcji leśnej z międzynarodowymi standardami zrównoważonego zarządzania oraz ochrony środowiska i ochrony społecznej.

Mochenwangen uczestniczy w Systemie Obrotu Uprawnieniami do Emisji w związku z produkcją papieru i wytwarzaniem energii w elektrowniach opalanych

Część nieruchomości będącej własnością Munkedals położona jest na obszarze objętym siecią Natura 2000. Obszary objęte siecią Natura 2000 stanowią rezerwy dzikiej przyrody ustanowione na mocy decyzji Rady Powiatu Munkedal (Szwecja) w roku 2005. Celem utworzenia sieci Natura 2000 było zachowanie najbardziej zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w całej Europie. Zakres ochrony i ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej określony jest w Dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Siedlisk) i Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Ptaków) oraz odpowiednich przepisach krajowych. Poziom ochrony siedlisk i ptaków w obszarach Natura 2000 zależy od występowania na nich określonych gatunków i/lub siedlisk podlegających ochronie.

węglem. Na okres lat 2013 - 2015 Mochenwangen przydzielone zostało nieodpłatnie około 38 tys. uprawnień do emisji rocznie co oznacza, iż fabryka będzie musiała dokupić około 60 tys. uprawnień rocznie by spełnić wymagania UE. Mochenwangen zobowiązany jest monitorować wielkość emisji CO₂ i składać coroczne raporty o emisji do Niemieckiego Urzędu ds. Obrotu Uprawnieniami do Emisji.

Papiernia Grycksbo

Produkcja papieru w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest wykonywana zgodnie z pozwoleniem środowiskowym z marca 2007 roku. Pozwolenie jest wydane przez szwedzki Trybunał Ochrony Środowiska i pozwala na produkcję do wysokości 310 000 ton rocznie. Dodatkowo papiernia posiada także pozwolenie na emisję dwutlenku węgla wydaną przez władze regionalne prowincji Dalarna.

Od 1997 roku Arctic Paper Grycksbo AB posiada certyfikat ISO 14001 i nasze działania środowiskowe są raportowane zgodnie z EMAS. Podstawowym celem EMAS jest zachęcenie organizacji członkowskich do poprawy działań ochrony środowiska naturalnego w sposób systematyczny i konsekwentny, w stopniu przekraczającym nawet wymagania legislacyjne. Odbywa się to poprzez ustanowienie programu składającego się z określonych programów działania i oceny wszystkich znaczących skutków dla środowiska związanych z prowadzoną działalnością. Firmy są zobowiązane do sporządzania corocznych raportów z wyników ich działań pro-środowiskowych. Niezależni kontrolerzy zapewniają, że przedsiębiorstwa dotrzymują swoich zobowiązań.

Arctic Paper Grycksbo AB bierze udział w programie Unii Europejskiej dotyczącym Handlu Emisjami Zanieczyszczeń Gazami Ciepłarnianymi. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym zgłoszono zero emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych. Było to możliwe poprzez znaczną przebudowę kotła w połączeniu z inwestycją w urządzenia do obsługi biopaliw,

elektrycznych filtrów cząstek spalin i przebudową turbiny do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

W liczbach, przestawienie się na biopaliwa, oznacza roczną redukcję emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych o około 70 000 ton. Przebudowana turbina pozwala na zaspokojenie 20% potrzeb elektrycznych papierni poprzez odnawialne źródła energii, które sama wytwarza, co z kolei prowadzi do rocznego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla o następne 4 000 ton.

Papiernia wdrożyła system zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001 (System Zarządzania Energią). Nasze produkty są weryfikowane w ramach „Chain of Custody” zgodnie z FSC (Rada Dobrej Gospodarki Leśnej) oraz zgodnie z PEFC (Program dla Wspierania Zasad Zrównoważonej Gospodarki Leśnej), a także spełniają wymogi nowych standardów Nordic Ecolable (Skandynawski Łabędź).

Celulozownie

Celulozownie dbają, aby drewno wykorzystywane do produkcji celulozy pochodziło z wiarygodnych i certyfikowanych źródeł. Celuloza jest znakowana symbolami „FSC” i „PEFC”, dwoma systemami działającymi w Europie i stojącymi na straży zgodnych z prawem źródeł pochodzenia drewna.

Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	1,2
<i>w tym:</i>			
Sprzedaż papieru	2 159 642	2 196 706	(1,7)
Sprzedaż celulozy	740 818	668 415	10,8
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
Koszty sprzedaży	(266 296)	(265 981)	0,1
Koszty ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)	(6,1)
Pozostałe przychody operacyjne	59 644	62 706	(4,9)
Pozostałe koszty operacyjne	(39 440)	(30 910)	27,6
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
Przychody finansowe	1 587	844	87,9
Koszty finansowe	(29 676)	(37 405)	(20,7)
Zysk/(Strata) brutto	72 150	99 099	(27,2)
Podatek dochodowy	(1 131)	(773)	46,4
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Zysk/(Strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(241,2)
Zysk/(Strata) na jedną akcję (w PLN) akcjonariuszy jednostki dominującej	(1,03)	0,73	n.a.

Przychody

W 2015 roku skonsolidowane przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom 2.900.460 tys. PLN w porównaniu do 2.865.121 tys. PLN w poprzednim roku i wzrosły o 1,2% (35.339 tys. PLN). Przychody ze sprzedaży papieru spadły o 1,7% (37.064 tys. PLN) a przychody ze sprzedaży celulozy wzrosły o 10,8% (72.403 tys. PLN) w porównaniu do 2014 roku.

Wolumen sprzedaży papieru w 2015 roku wyniósł 671 tys. ton i był o 24 tys. ton niższy niż w poprzednim roku. Oznacza to spadek wolumenu sprzedaży o 3,5%.

Wolumen sprzedaży celulozy w 2015 roku wyniósł 344 tys. ton (2014 rok: 333 tys. ton). Oznacza to wzrost wolumenu sprzedaży o 3,2%.

Zysk ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu

Zysk ze sprzedaży w 2015 roku był o 6,3% niższy niż w poprzednim roku. Marża zysku ze sprzedaży w bieżącym roku wyniosła 14,13% w porównaniu do 15,27% (-1,14 p.p.) w poprzednim roku.

Spadek zysku na sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był wynikiem wyższych zmiennych kosztów produkcji, przede wszystkim kosztu surowców do produkcji papieru: celulozy spowodowany relatywnie wysokimi cenami tego surowca oraz umocnieniem USD względem EUR. Wpływ ten został częściowo skompensowany lepszymi wynikami na sprzedaży celulozy osiągniętymi przez Grupę Rottneros głównie z

powodu relatywnie wysokich cen celulozy oraz osłabienia SEK względem USD.

W 2015 roku koszty sprzedaży wyniosły 266.296 tys. PLN i nie zmieniły się istotnie w porównaniu do kosztów poniesionych w 2014 roku.

W 2015 roku koszty ogólnego zarządu osiągnęły poziom 63.597 tys. PLN w porównaniu do 67.712 tys. PLN w 2014 roku, co stanowi spadek o 6,1%. Główną przyczyną spadku były niższe koszty związane ze świadczeniem usług doradczych na rzecz Grupy przez podmioty zewnętrzne.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2015 roku wyniosły 59.644 tys. PLN, co oznacza spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 3.062 tys. PLN.

Spadek pozostałych przychodów operacyjnych za 2015 rok w porównaniu do przychodów operacyjnych za 2014 rok wynika głównie z zysku na sprzedaży nieużywanej maszyny produkcyjnej przez Rottneros odnotowanej w 2014 roku.

Na pozostałe przychody operacyjne, oprócz zysku na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, składają się przede wszystkim przychody ze sprzedaży energii

cieplnej oraz elektrycznej jak również przychody ze sprzedaży pozostałych materiałów.

Pozostałe koszty operacyjne w 2015 roku, osiągnęły poziom 39.440 tys. PLN, w porównaniu do 30.910 tys. PLN poniesionych w 2014 roku. Znaczącą część pozostałych kosztów operacyjnych stanowi koszt własny sprzedanej energii i pozostałych materiałów.

Przychody finansowe i koszty finansowe

W 2015 roku przychody finansowe wyniosły 1.587 tys. PLN i były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w 2014 roku o 743 tys. PLN.

Koszty finansowe w 2015 roku wyniosły 29.676 tys. PLN w porównaniu do 37.405 tys. PLN poniesionych w

2014 roku. Niższe koszty finansowe w 2015 roku wynikały przede wszystkim z niższych różnic kursowych netto i niższych kosztów odsetek.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy w 2015 roku wyniósł -1.131 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniósł -773 tys. PLN.

Relatywnie niska wartość podatku dochodowego w porównaniu do zysku brutto z działalności kontynuowanej wynika z wykorzystania strat

podatkowych, na których wcześniej nierozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej

Zysk/ strata netto z działalności zaniechanej obejmuje wyniki AP Mochenwangen i spółek utworzonych w celu nabycia Papierni. Ponieważ Zarząd Arctic Paper S.A. aktywnie poszukuje nabywcy dla Papierni, uznano jej

działalność za niekontynuowaną i zgodnie z wymogami MSSF dokonano zmiany prezentacji w skonsolidowanym rachunku wyników za każdy prezentowany rok.

Analiza rentowności

EBITDA w 2015 roku wyniosła 212.697 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniosła 252.319 tys. PLN. Spadek EBITDA w 2015 roku jest wynikiem przede wszystkim niższego zysku ze sprzedaży w porównaniu z 2014 rokiem. W okresie sprawozdawczym marża EBITDA ukształtowała się na poziomie 7,33% w porównaniu do 8,81% w 2014 roku.

Zysk na działalności operacyjnej za 2015 rok wyniósł 100.239 tys. PLN natomiast za 2014 rok 135.660 tys. PLN. Marża zysku operacyjnego wyniosła w 2015 roku +3,46%, natomiast w 2014 roku +4,73%.

Strata netto w 2015 roku wyniosła 26.570 tys. PLN. Zysk netto w 2014 roku wyniósł 78.175 tys. PLN. Marża zysku/straty netto wyniosła w 2015 roku -0,92% w porównaniu do +2,73% w 2014 roku.

Analiza rentowności

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Rentowność kapitału / ROE (%)	(3,9)	10,8	(14,7) p.p.
Rentowność aktywów / ROA (%)	(1,5)	4,4	(5,9) p.p.

W 2015 roku rentowność kapitału własnego wyniosła - 3,9%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +10,8%.

W 2015 roku rentowność aktywów wyniosła -1,5%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +4,4%.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wybrane pozycje skonsolidowanego bilansu

tys. PLN	31/12/2015	31/12/2014	Zmiana
			31/12/2015 -31/12/2014
Aktywa trwałe	830 668	843 745	(13 076)
Zapasy	390 631	376 486	14 145
Należności	343 441	345 964	(2 523)
<i>w tym z tyt. dostaw i usług</i>	336 499	339 440	(2 940)
Pozostałe aktywa obrotowe	12 475	38 184	(25 709)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 552	158 412	30 141
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	47 467	-	47 467
Razem aktywa	1 813 235	1 762 790	50 445
Kapitał własny	676 856	725 071	(48 215)
Zobowiązania krótkoterminowe	682 515	590 567	91 948
<i>w tym:</i>			
<i>z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych</i>	407 409	364 992	42 417
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	166 386	120 566	45 820
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	108 720	105 009	3 711
Zobowiązania długoterminowe	372 599	447 152	(74 554)
<i>w tym:</i>			
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	263 363	306 380	(43 017)
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	109 236	140 772	(31 536)
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	81 264	-	81 264
Razem pasywa	1 813 235	1 762 790	50 445

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa ogółem wyniosły 1.813.235 tys. PLN w porównaniu do 1.762.790 tys. PLN na koniec 2014 roku.

Aktywa trwałe

Na koniec grudnia 2015 roku aktywa trwałe wyniosły 830.668 tys. PLN i stanowiły 45,8% sumy aktywów ogółem w porównaniu do 843.745 tys. PLN na koniec 2015 roku (47,9% sumy aktywów).

Zmniejszenie aktywów trwałych było spowodowane głównie odpisami amortyzacyjnymi przewyższającymi zakupy inwestycyjne oraz spadkiem aktywa z tytułu podatku odroczonego w wyniku wykorzystania strat podatkowych.

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe osiągnęły na koniec grudnia 2015 roku poziom 935.099 tys. PLN w porównaniu do

919.045 tys. PLN na koniec grudnia 2014 roku. W ramach aktywów obrotowych zapasy wzrosły o kwotę

14.145 tys. PLN, należności spadły o 2.524 tys. PLN pozostałe aktywa obrotowe spadły o 25.709 tys. PLN, natomiast środki pieniężne i ich ekwiwalenty wzrosły o kwotę 30.140 tys. PLN. Aktywa obrotowe stanowiły na koniec grudnia 2015 roku 51,6% sumy aktywów (52,1%

na koniec 2014 roku), w tym zapasy 21,6% (21,4% na koniec 2014 roku), należności 18,9% (19,6% na koniec 2014 roku), pozostałe aktywa obrotowe 0,7% (2,1% na koniec 2014 roku) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty 10,4% (9,0% na koniec 2014 roku).

Aktywa związane z działalnością zaniechaną

Aktywa związane z działalnością zaniechaną obejmują aktywa Grupy Mochenwangen z wyłączeniem aktywów od innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 47.467 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się

zapasy (29.396 tys. PLN), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (15.912 tys. PLN), środki pieniężne (1.051 tys. PLN) oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe (1.108 tys. PLN).

Kapitał własny

Kapitał własny na koniec 2015 roku wyniósł 676.856 tys. PLN w porównaniu do 725.071 tys. PLN na koniec 2014 roku. Kapitał własny stanowił na koniec grudnia 2015 roku 37,3% sumy pasywów (41,1% na 31 grudnia 2014 roku).

Spadek kapitału własnego był wynikiem straty netto za 2015 rok i dywidendy wypłaconej przez Rottneros. .

Zobowiązania krótkoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 682.515 tys. PLN (37,7% sumy bilansowej) w porównaniu do 590.567 tys. PLN (33,5% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku.

W 2015 roku nastąpił wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 91.948 tys. PLN, głównie na skutek wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych, zobowiązań z tytułu umów faktoringowych i wyceny instrumentów finansowych oraz wzrostu zadłużenia w ramach overdraftów.

Zobowiązania długoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania długoterminowe wyniosły 372.599 tys. PLN (20,5% sumy bilansowej) w porównaniu do 447.152 tys. PLN (25,4% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku. W analizowanym roku nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych o 74.553 tys. PLN.

Spadek zobowiązań długoterminowych był wynikiem przede wszystkim spłaty zadłużenia w ramach kredytów bankowych oraz spadku rezerw w wyniku przeniesienia ich części związanej z Arctic Paper Mochenwangen do działalności zaniechanej.

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną obejmują zobowiązania Grupy

Mochenwangen z wyłączeniem zobowiązań wobec innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 81.264 tys.

PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się rezerwy (55.484 tys. PLN), zobowiązania z tytułu dostaw i usług

oraz pozostałe zobowiązania (23.172 tys. PLN) oraz inne zobowiązania finansowe i niefinansowe (2.608 tys. PLN).

Analiza zadłużenia

Analiza zadłużenia

	2015	2014	Zmiana 2015/2014
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (%)	155,9	143,1	12,8 p.p.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (%)	81,5	85,9	(4,5) p.p.
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym (%)	63,5	58,9	4,6 p.p.
Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy (x)	1,13x	1,13x	0,00
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA (x)	9,8x	8,5x	1,3

Powyższe wskaźniki za 2014 rok są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wyniósł 155,9% i był wyższy o 12,8 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku. Wzrost wskaźnika wynikał głównie ze spadku kapitału własnego na skutek poniesionej straty netto i wypłaty dywidendy przez Rottneros AB oraz wzrostu zobowiązań ogółem przede wszystkim z powodu wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz wzrostu zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym i pozostałych zobowiązań finansowych.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym wyniósł 81,5% na koniec 2015 roku i był niższy o 4,5 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym wyniósł na koniec roku 2015 63,5% i był wyższy o 4,6 p.p. od poziomu tego wskaźnika obliczonego na koniec grudnia 2014 roku głównie na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wyniósł 1,13x, i nie zmienił się w porównaniu do poziomu za rok 2014.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wzrósł z poziomu 8,5x za 2014 rok do 9,8x za 2015 roku. Na poprawę wskaźnika wpływ miał przede wszystkim spadek kosztu odsetek.

Analiza płynności

Analiza płynności

	2015	2014	2015/2014
Wskaźnik bieżącej płynności (current ratio)	1,4x	1,6x	(0,2)
Wskaźnik szybkiej płynności (quick ratio)	0,8x	0,9x	(0,1)
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	0,3x	0,3x	0,0
Cykl rotacji zapasów / DSI (dni)	56,5	50,8	5,7
Cykl rotacji należności / DSO (dni)	41,8	39,4	2,4
Cykl rotacji zobowiązań / DPO (dni)	58,9	49,2	9,7
Cykl operacyjny (dni)	98,2	90,2	8,0
Cykl konwersji gotówki (dni)	39,3	41,0	(1,7)

Powyższe wskaźniki za rok 2014 są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Wskaźnik bieżącej płynności wyniósł na koniec grudnia 2015 roku 1,4x i był niższy od poziomu tego wskaźnika z końca grudnia 2014 roku (1,6x).

Wskaźnik szybkiej płynności spadł z poziomu 0,9x na koniec grudnia 2014 do poziomu 0,8x na koniec grudnia 2014 roku.

Wskaźnik wypłacalności gotówkowej osiągnął poziom 0,3x na koniec grudnia 2015 roku i na koniec grudnia 2014 roku.

Cykl konwersji gotówki za 2015 rok (39,3 dni) uległ skróceniu w porównaniu do 2014 roku (41,0 dni) o 1,7 dnia.

Skonsolidowane przepływy pieniężne

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przepływy z dz. operacyjnej	172 748	206 433	(16,3)
w tym:			
Zysk/(strata) brutto	(25 848)	77 854	(133,2)
Amortyzacja i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	119 057	121 922	(2,3)
Zmiana kapitału obrotowego	30 409	(11 088)	(374,2)
Inne korekty	49 130	17 745	176,9
Przepływy z dz. inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	35,6
Przepływy z dz. finansowej	(62 359)	(104 354)	(40,2)
Razem przepływy pieniężne	28 742	41 873	(31,4)

Przepływy z działalności operacyjnej

W roku 2015 przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej osiągnęły wartość 172.748 tys. PLN w porównaniu z 206.433 tys. PLN w roku 2014. Niższe

przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w 2015 roku były wynikiem przede wszystkim straty brutto.

Przepływy z działalności inwestycyjnej

W 2015 roku przepływy z działalności inwestycyjnej wyniosły -81.646 tys. PLN w porównaniu z -60.206 tys. PLN w 2014 roku i obejmowały głównie wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych pomniejszone o wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych

aktywów trwałych. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2015 roku obejmują także rozwiązanie lokaty bankowej na okres powyżej 3 miesięcy założonej w 2014 roku.

Przepływy z działalności finansowej

Przepływy z działalności finansowej w roku 2015 osiągnęły poziom -62.359 tys. PLN w porównaniu z -104.354 tys. PLN w 2014 roku. W ciągu 12 miesięcy 2015 roku wydatki były związane przede wszystkim ze

splatą kredytów, odsetek i wypłatą dywidendy dla udziałowców niekontrolujących a wpływy pochodziły głównie ze wzrostu zadłużenia w ramach bieżących rachunków bankowych, oraz umów faktoringowych.

Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej

Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności

Na działalność operacyjną Grupy historycznie wywierały i w przyszłości będą wywierać wpływ następujące kluczowe czynniki:

- czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze;
- ceny papieru;
- ceny celulozy dla Papierni, drewna dla Celulozowni oraz energii;
- wahania kursów walut.

Czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze

Uważamy, że na popyt na papier wysokogatunkowy znaczący wpływ wywiera szereg czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, które mogą również wpłynąć na popyt na wyroby Grupy oraz nasz wynik działalności operacyjnej. Czynniki te obejmują:

- wzrost PKB;
- dochód netto, – jako miernik dochodów i zamożności populacji;
- moce produkcyjne – utrzymująca się w segmencie papierów wysokogatunkowych nadwyżka podaży nad popytem i spadek marż na sprzedaży papieru;
- zużycie papieru;
- rozwój technologii.

Ceny papieru

Ceny papieru podlegają cyklicznym zmianom i wahaniom, są uzależnione od globalnych zmian popytu oraz ogólnych czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, takich jak wskazane powyżej. Na ceny papieru wywiera również wpływ szereg czynników związanych z podażą, przede

wszystkim zmiany mocy produkcyjnych na poziomie ogólnosiwiatowym i europejskim.

Koszty surowców, energii i transportu

Głównymi elementami kosztów operacyjnych Grupy są koszty surowców, energii i transportu. Koszty surowców obejmują przede wszystkim koszty celulozy dla Papierni, drewna dla Papierni i Celulozowni i środków chemicznych używanych do produkcji papieru i celulozy. Nasze koszty energii historycznie obejmują przede wszystkim koszty energii elektrycznej, gazu, węgla i oleju opałowego. Koszty transportu obejmują koszty usług transportowych świadczonych na rzecz Grupy głównie przez podmioty zewnętrzne.

Zważywszy na udział tych kosztów w łącznych kosztach operacyjnych Grupy oraz ograniczoną możliwość kontrolowania tych kosztów przez Spółki Grupy, zmienność tych kosztów może wywrzeć istotny wpływ na rentowność Grupy.

Część dostaw celulozy do naszych Papierni odbywa się z naszych Celulozowni. Pozostała część celulozy wyprodukowanej w Celulozowniach sprzedawana jest do zewnętrznych klientów.

Wahania kursów walut

Na nasz wynik działalności operacyjnej znaczący wpływ wywierają wahania kursów walut. W szczególności, nasze przychody i koszty są wyrażane w różnych walutach obcych i nie są dopasowane, tak, więc aprecjacja walut, w których ponosimy koszty, wobec walut, w których osiągamy przychody, wywrze negatywny wpływ na nasze wyniki. Nasze produkty sprzedajemy przede wszystkim w krajach należących do strefy EURO, Skandynawii, Polsce i Wielkiej Brytanii, a zatem nasze przychody wyrażone są w dużej części w EUR, GBP, SEK i PLN, przy czym przychody Celulozowni uzależnione są głównie od USD. Koszty operacyjne Grupy są przede wszystkim wyrażone w USD (koszty celulozy dla Papierni), EUR (koszty

związane z celulozą dla Papierni, energią, transportem, chemikaliami i większością kosztów związanych z działalnością papierni w Mochenwangen), PLN (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Kostrzynie nad Odrą) oraz SEK (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Munkedal i Grycksbo oraz celulozownie Rottneros i Vallvik).

Kursy wymiany walut wywierają znaczący wpływ na wyniki ujmowane w naszych sprawozdaniach finansowych z uwagi na wahania kursów walut, w których osiągamy przychody i ponosimy koszty, a ponadto walutę, w której przedstawiamy nasze wyniki finansowe (PLN).

Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym

W 2015 roku nie wystąpiły zdarzenia i nie zadziałały czynniki o charakterze nietypowym.

Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze Grupy Arctic Paper, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

Inne istotne informacje

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania

na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

Procedura naprawcza kontrahenta Grupy

W związku z powzięciem przez Zarząd wiadomości o wszczęciu procedury naprawczej w spółkach z grupy PaperlinX Limited, po przeanalizowaniu zobowiązań tych podmiotów wobec Grupy Arctic Paper, w dniu 8 kwietnia 2015 roku podjął decyzję w przedmiocie utworzenia rezerwy na należności PaperlinX UK w kwocie 15,3 miliona zł (3,7 miliona EUR).

Procedura naprawcza dotyczy spółek z grupy PaperlinX Limited m.in.: Howard Smith Paper Group Ltd, The

Paper Company, Robert Horne Group Ltd, Reel Paper, Webco Trading oraz Conversion Company Ltd z siedzibami w Wielkiej Brytanii (zwane dalej łącznie "PaperlinX UK") - podmiotów będących kontrahentami jednostek zależnych Emitenta: Arctic Paper Kostrzyn, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen ("fabryki Arctic Paper"). Procedura naprawcza polega na powierzeniu zarządu zewnętrznemu administratorowi, którego zadaniem jest zapewnienie ciągłości działania spółki oraz przygotowanie układu z wierzycielami.

Zawiązanie rezerwy jest podyktowane przewidywanym brakiem spłaty należności handlowych przez wymienione spółki PaperlinX UK na rzecz fabryk Arctic Paper. Łączna wartość należności wynikających ze współpracy pomiędzy ww. podmiotami wynosi ok. 3,7 miliona EUR. Utworzenie rezerwy nastąpiło z dniem 31.03.2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa zweryfikowała faktyczny stan należności od spółek objętych procedurą naprawczą, w związku z czym rezerwa na ten cel ostatecznie wynosi 3,0 miliony EUR.

Centralizacja usług logistycznych

W związku z podjętymi działaniami restrukturyzacyjnymi w Grupie Arctic Paper, z początkiem 2015 roku rozpoczął działalność scentralizowany dział logistyki należący do struktur Arctic Paper S.A. Dział logistyki obsługuje w zakresie planowania i koordynacji transportu papieru w Kostrzynie, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Mochenwangen GmbH

Zarząd Arctic Paper S.A. w dniu 28 lipca 2015 podał do publicznej wiadomości plan działań w zakresie poprawy rentowności („Program”) Grupy Kapitałowej Arctic Paper SA. („Grupa”), którego celem jest redukcja kosztów działalności o około 50 MPLN rocznie.

Przyjęty Program będzie realizowany co najmniej do czerwca 2016 roku.

Zgodnie z założeniami Programu głównymi działaniami w jego zakresie będą: stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

W wyniku przeprowadzenia powyższego Programu, Zarząd oczekuje poprawy rentowności działalności operacyjnej Grupy i wzrostu efektywności wszystkich funkcji wsparcia operacyjnego.

Jednocześnie Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen.

W dniu 15 listopada 2015 roku Zarząd spółki Arctic Paper Mochenwangen GmbH zakończył negocjacje z Radą Zakładową. Negocjacje dotyczyły między innymi uzgodnienia kwoty odpraw dla pracowników APMW w związku z wygaszeniem produkcji w tej fabryce w grudniu 2015 roku.

W związku z powyższym Zarząd Spółki rozpoczął szacowanie przewidywanych kosztów zamknięcia produkcji i utworzył na nie w czwartym kwartale rezerwę, która wyniesie około 9,3 mln EUR (ok. 39 mln zł). Koszty te obciążą działalność niekontynuowaną Grupy.

Jednocześnie Zarząd Spółki informuje, iż proces związany z poszukiwaniem nabywcy dla APMW jest kontynuowany.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Grycksbo AB

W dniu 19 stycznia 2016 roku Zarząd spółki zależnej Emitenta - Arctic Paper Grycksbo AB (Szwecja) rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25

MSEK (około 12 MPLN) w roku 2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu

zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper

Informacje o trendach rynkowych

Dostawy, popyt i zdolności produkcyjne

Dostawy papierów wysokogatunkowych na rynku europejskim w 2015 roku utrzymywały się na poziomie średnio -2% niższym w porównaniu do poziomu z roku 2014. W segmencie bezdrzewnych papierów niepowlekanych (UWF) dostawy były niższe o -1,8%,

natomiast w segmencie bezdrzewnych papierów powlekanych (CWF) były niższe o -2,3%.

Wolumen sprzedaży papieru Grupy Arctic Paper w 2015 roku był o -2,6% niższy niż w 2014 roku.

Źródło danych: EuroGraph, analiza Arctic Paper.

Ceny papieru

W 2015 roku ceny papierów wysokogatunkowych UWF w Europie zanotowały wzrost w porównaniu do cen na koniec 2014 roku, natomiast ceny papieru CWF w analogicznym okresie zmalały. Średnie ceny z grudnia 2015 dla papierów UWF wzrosły o 5,3% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014, natomiast średnie ceny dla CWF w tym samym okresie spadły o -0,6%.

grudnia 2014 o 4,3%, natomiast w segmencie papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) ceny wzrosły o 1,6%.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku deklarowane przez producentów ceny papierów niepowlekanych bezdrzewnych (UWF) dla wybranych rynków: Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii wyrażone w EUR oraz GBP rosły w przedziale od 5% do 5,5% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014. W tym samym okresie ceny dla papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) spadły w przedziale od -0,3% do -1,0%.

Źródło: Dla danych rynkowych - RISI, zmiany cen dla wybranych rynków Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii w walutach lokalnych dla papierów graficznych zbliżonych do portfolio produktów Grupy Arctic Paper. Ceny są podawane bez uwzględnienia rabatów specyficznych dla poszczególnych klientów, a także nie zawierają wszelkiego rodzaju dodatków, czy też obniżek cen w stosunku do publicznie dostępnych cenników. Ceny estymowane dla danego miesiąca odzwierciedlają zamówienia złożone w danym miesiącu, natomiast ich dostawy mogą nastąpić w przyszłości. Z tego powodu szacunki cenowe RISI dla danego miesiąca nie odzwierciedlają rzeczywistych cen, po których są realizowane dostawy w danym okresie, a jedynie poziom cen, po których przyjmowane są zamówienia. Dla produktów Arctic Paper średnie fakturowane ceny sprzedaży dla wszystkich obsługiwanych rynków w EUR.

Fakturowane przez Arctic Paper średnie ceny w EUR porównywalnych produktów w segmencie niepowlekanych papierów bezdrzewnych (UWF) wzrosły w grudniu 2015 w porównaniu ze średnimi cenami z

Koszty celulozy

Na koniec 2015 roku ceny celulozy osiągnęły poziom NBSK 803 USD/tonę oraz BHKP 789 USD/tonę. Średnia cena NBSK w 2015 roku, wyrażona w USD, była o 7,5% niższa niż w 2014 roku, natomiast BHKP była wyższa o 5,3%. Średni koszt celulozy na tonę obliczony dla Grupy AP, wyrażony w PLN, w 2015 roku wzrósł w porównaniu do 2014 roku o 18,2%. Udział

kosztów celulozy w koszcie własnym sprzedaży w bieżącym roku wyniósł 57% i był wyższy od poziomu odnotowanego w 2014 roku (51%).

Grupa AP zużywa w procesie produkcji celulozę w następującej strukturze: BHKP 66%, NBSK 18% oraz pozostałe 16%.

Źródło danych: www.foex.fi analiza Arctic Paper

Kursy walut

Kurs EUR/PLN na koniec 2015 roku wyniósł 4,2615 i był niemal identyczny (-0,02%) w porównaniu do poziomu z końca 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku był bardzo zbliżony do poziomu z roku poprzedniego i wyniósł 4,1843 w porównaniu do 4,1845 (-0,3%).

Kurs EUR/SEK zmaleł z poziomu 9,4049 na koniec 2014 do 9,1724 (-2,5%) na koniec 2015 roku. Dla tej pary walutowej średni kurs w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był o 2,8% wyższy.

Kurs USD/PLN na koniec 2015 roku był o 11,2% wyższy niż na koniec roku poprzedniego i wyniósł 3,9011. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 3,7730 w porównaniu do 3,1537 w 2014 roku. Oznacza to wzrost średniego kursu tej pary walutowej o 19,6%.

Kurs USD/SEK na koniec 2015 roku wyniósł 8,3967 i był o 8,5% wyższy niż na koniec 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 8,4324 i był wyższy o 22,9% w porównaniu do średniego kursu roku poprzedniego.

Kurs EUR/USD na koniec grudnia 2015 roku wyniósł 1,0924 w porównaniu do 1,2153 (-10,1%) na koniec grudnia 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 1,1096 w porównaniu do 1,3292 (-16,5%) w 2014 roku.

Znaczący spadek średniorocznego kursu pary EUR/USD w okresie minionego roku, bardzo niekorzystnie wpłynął na wyniki wszystkich papierni (zakupy celulozy realizowane w USD przy równoczesnej dużej części sprzedaży realizowanej w EUR). W porównaniu do roku 2014 średnioroczny kurs pary walutowej EUR/PLN za rok 2015 pozostał na podobnym poziomie, w związku z czym nie miał znaczącego wpływu na zmiany w wynikach papierni w Kostrzynie. Para walutowej EUR/SEK za rok 2015 wzrosła o 2,8%, co wpłynęło na zwiększenie przychodów ze sprzedaży generowanych w EUR a wyrażonych w SEK w papierniach szwedzkich (AP Munkedals i AP Grycksbo).

Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku

Do istotnych czynników mających wpływ na wyniki finansowe w perspektywie, kolejnego roku można zaliczyć:

- Kształtowanie się popytu na papiery wysokogatunkowe w Europie. W 2015 roku popyt na papiery wysokogatunkowe w Europie (poziom zrealizowanych dostaw) utrzymał się na poziomie - 2% niższym w porównaniu do 2014 roku. Dalszy rozwój sytuacji rynkowej wpłynie na poziom zamówień napływających do naszych Papierni, a co za tym idzie wpłynie na wyniki finansowe Grupy.
- Kształtowanie się cen papieru wysokogatunkowego. W szczególności wpływ na wyniki finansowe będzie miała zdolność do podniesienia obecnego poziomu cen produktów Arctic Paper w walutach lokalnych,

w związku z poziomem dostaw/popytem w Europie oraz w kontekście zmian kursów walut. Ceny papieru będą odgrywały szczególną wagę w przypadku papierni Grycksbo, która w związku z zachodzącymi na rynku zmianami, szczególnie silnie, negatywnie odczuwa zmiany wolumenu sprzedaży oraz cen.

- Kształtowanie się cen surowców, w tym celulozy dla Papierni i energii elektrycznej dla wszystkich jednostek operacyjnych. W szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe Papierni mogą mieć ceny celulozy, w tym w szczególności BHKP. Z drugiej strony rosnące ceny celulozy NBSK powinny pozytywnie wpływać na wyniki finansowe

Celulozowni. Istotny wpływ na wyniki realizowane przez Grupę mogą mieć także wahania cen energii elektrycznej w Szwecji. W przyszłości tego typu zmiany rynkowe mogą przełożyć się na zmiany rentowności sprzedaży w papierniach AP Munkedals i AP Grycksbo oraz celulozowniach Rottneros i Vallvik.

- Kształtowanie się kursów walut, w szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe może mieć umocnienie się PLN i SEK w stosunku do EUR oraz GBP, umocnienie się PLN w stosunku do SEK, a także osłabienie się PLN i SEK w stosunku do USD. Przy czym dla naszych Celulozowni korzystny wpływ będzie miała aprecjacja USD względem SEK.

Czynniki ryzyka

Istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim działa Grupa

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z nasileniem konkurencji na rynku papierniczym w Europie

Nasza Grupa prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym rynku. Osiągnięcie zakładanych przez Grupę celów strategicznych może być utrudnione poprzez działania konkurencji, zwłaszcza zintegrowanych producentów papieru prowadzących działalność na większą skalę niż nasza Grupa. Ewentualne nasilenie konkurencji będące efektem możliwego wzrostu zdolności produkcyjnych naszych konkurentów, a tym samym wzrostu podaży papieru na rynku, może negatywnie wpłynąć na osiągnięcie planowanych przychodów i zdolność realizacji poczynionych założeń finansowych i operacyjnych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa

Nasza Grupa prowadzi działalność w otoczeniu prawnym charakteryzującym się wysokim poziomem niepewności. Przepisy dotyczące prowadzonej przez nas działalności są często nowelizowane i zdarza się, że brak jest ich jednolitej interpretacji, co pociąga za sobą ryzyko naruszenia obowiązujących regulacji i związanych z tym konsekwencji, nawet, jeśli naruszenie prawa było nieumyślne. Ponadto, zmiany w przepisach z zakresu ochrony środowiska i innych mogą wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących wydatków w celu zapewnienia zgodności, między innymi, z bardziej restrykcyjnymi uregulowaniami lub ściślejszą implementacją obowiązujących przepisów dotyczących

ochrony wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza atmosferycznego.

Ryzyko walutowe

Przychody, koszty i wyniki Grupy są narażone na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności PLN i SEK wobec EUR, GBP i innych walut. Nasza Grupa eksportuje zdecydowaną większość produkowanego papieru na rynki europejskie, uzyskując znaczną część swoich przychodów ze sprzedaży w EUR, GBP, PLN i SEK. Przychody ze sprzedaży celulozy w Celulozowniach uzależnione są od USD. Koszty zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności celulozy dla Papierni ponoszone są z kolei głównie w USD i EUR. Ponadto, posiadamy zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów głównie w PLN, EUR i SEK. Walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych jest PLN, a zatem nasze przychody, koszty i wyniki osiągnięte przez Spółki zależne zlokalizowane zagranicą są uzależnione od kształtowania się kursów walut. Zmiany kursów walut mogą, zatem mieć silnie

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z relatywnie niskimi marżami operacyjnymi

Historycznie wyniki działalności operacyjnej Grupy charakteryzuje relatywnie duża zmienność i niskie marże zysku z działalności operacyjnej. Spadek przychodów spowodowany, między innymi, zmianą mocy produkcyjnych, wydajności, polityki cenowej lub wzrost kosztów operacyjnych, których głównymi składnikami są koszty surowców (głównie celuloza dla Papierni) oraz energii, oznaczać może utratę zdolności Grupy do osiągania zysków. Istotne, negatywne zmiany rentowności mogą doprowadzić do spadku wartości naszych akcji oraz ograniczyć zdolność generowania

negatywny wpływ na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych głównie w związku z istniejącym zadłużeniem odsetkowym. Ryzyko to wynika z wahań referencyjnych stóp procentowych takich jak WIBOR dla zadłużenia w PLN, EURIBOR dla zadłużenia w EUR i STIBOR dla zadłużenia w SEK. Niekorzystne zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko związane z rosnącym znaczeniem alternatywnych mediów

Trendy w reklamie, elektronicznym przesyłaniu i przechowywaniu danych oraz Internecie wywierają niekorzystny wpływ na tradycyjne media drukowane, a w konsekwencji na produkty Grupy i jej klientów. Utrzymywanie się tych zmian może negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy,

kapitału obrotowego, przynosząc poważne szkody naszej działalności i znacząco pogarszając nasze perspektywy.

Ryzyko zmiany cen surowców, energii i produktów

Jesteśmy narażeni na ryzyko zmiany cen surowców i energii głównie w związku z wahaniami cen celulozy, oleju opałowego, oleju napędowego, węgla i energii elektrycznej. Papiernie nabywają celulozę na podstawie umów ramowych lub jednorazowych transakcji i nie zabezpieczają się przed wahaniami cen celulozy. Część dostaw celulozy dla naszych Papierni pochodzi z

Celulozowni Grupy Rottneros. Grupa nie zabezpiecza się także przed ryzykiem wzrostu cen węgla i oleju opałowego wykorzystywanego w papierni AP Mochenwangen. Ryzyko zmiany cen produktów wiąże się przede wszystkim ze zmianami cen papieru i celulozy na rynkach, na których sprzedajemy nasze produkty. Istotny wzrost cen jednego lub wielu surowców oraz energii, może wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko zakłóceń procesu produkcyjnego

Nasza Grupa posiada cztery Papiernie dysponujące łącznie dziesięcioma liniami produkcyjnymi o łącznych rocznych mocach produkcyjnych wynoszących ponad 700.000 ton papieru oraz dwie Celulozownie o łącznych mocach produkcyjnych w wysokości 400 000 ton celulozy. Długotrwałe zakłócenie procesu produkcyjnego może być spowodowane szeregiem czynników, w tym awarią, błędami ludzkimi, niedostępnością surowców, katastrofą żywiołową i innymi, nad którymi często nie mamy kontroli. Każde takie zakłócenie, nawet względnie krótkotrwałe, może wywrzeć istotny wpływ na naszą produkcję i rentowność oraz wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących kosztów takich jak naprawy, zobowiązania wobec odbiorców, których zamówień nie jesteśmy w stanie zrealizować i inne wydatki.

Ryzyko związane z naszymi inwestycjami

Inwestycje Grupy mające na celu podniesienie mocy produkcyjnych Grupy zasadniczo wymagają znaczących nakładów inwestycyjnych i stosunkowo długiego czasu realizacji. W związku z tym warunki rynkowe, w których prowadzimy działalność mogą ulec istotnej zmianie pomiędzy okresem, w którym podejmiemy decyzję o poniesieniu wydatków inwestycyjnych na zwiększenie mocy produkcyjnych i terminem oddania ich do eksploatacji. Zmiany warunków rynkowych mogą prowadzić do wahań popytu na nasze produkty, który może być zbyt niski w kontekście dodatkowych mocy produkcyjnych. Różnice między przyszłym popytem i

inwestycjami w nowe moce produkcyjne mogą doprowadzić do niepełnego wykorzystania zwiększonych mocy produkcyjnych. Może to wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z zadłużeniem Grupy

Nasza Grupa posiada głównie zadłużenie wynikające z umowy kredytowej z konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A.) z dnia 6 listopada 2012 roku, zadłużenie kredytowe w Svenska Handelsbanken i Danske Bank oraz z tytułu umów leasingowych.

Niedotrzymanie zobowiązań Grupy, w tym poziomu uzgodnionych wskaźników finansowych (kovenantów) wynikających z tych umów, nieprzedłużenie przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych; skutkuje wystąpieniem przypadku naruszenia warunków umowy. Wystąpienie przypadku naruszenia może w szczególności doprowadzić do postawienia w stan wymagalności naszego zadłużenia, przejęcia przez bank kontroli nad ważnymi aktywami takimi jak Papiernie lub Celulozownie, a także utratą pozostałych aktywów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, obniżenia wiarygodności kredytowej i utraty dostępu do źródeł zewnętrznego finansowania, a co za tym idzie utraty płynności finansowej, co może z kolei wywrzeć istotnie negatywny wpływ na naszą działalność, perspektywy rozwoju oraz cenę naszych akcji.

Ryzyko związane z limitami ubezpieczeniowymi

W związku z pogarszającą się sytuacją w branży papierniczej oraz wynikami Grupy Arctic Paper nasi dostawcy, w szczególności dostawcy surowców takich jak celuloza, mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa), a co za tym idzie utracić możliwość oferowania Grupie Arctic Paper odroczonej terminowości płatności. Taka sytuacja może prowadzić do pogorszenia się sytuacji finansowej i utraty

płynności finansowej poszczególnych jednostek operacyjnych, a w konsekwencji wpłynąć negatywnie na sytuację w całej Grupie.

Ryzyko wprowadzenia ograniczeń w dostawach gazu ziemnego

Jedynym dostawcą gazu ziemnego wykorzystywanego przez AP Kostrzyn do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej dla potrzeb produkcji papieru jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG). W związku z tym na działalność i koszty produkcji papieru w AP Kostrzyn znaczny wpływ ma dostępność i cena gazu ziemnego. Ewentualne zakłócenia dostaw gazu ziemnego do papierni w Kostrzynie nad Odrą mogą wywrzeć negatywny wpływ na produkcję, wynik działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko utraty ulg podatkowych związanych z działalnością AP Kostrzyn

AP Kostrzyn korzysta ze znaczącej ulgi podatkowej wynikającej z prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ulga ta została przyznana na okres do 2017 roku i uzależniona jest od przestrzegania przez AP Kostrzyn przepisów ustaw, rozporządzeń i innych warunków dotyczących możliwości skorzystania z ulgi podatkowej, w tym spełnienia pewnych kryteriów dotyczących zatrudnienia i nakładów inwestycyjnych. Szczególnie częstym zmianom w Polsce podlegają przepisy oraz interpretacje przepisów podatkowych. Zmiany w przepisach dotyczących tej ulgi podatkowej lub naruszenie przez AP Kostrzyn warunków zezwolenia, na podstawie, którego ulga została przyznana mogą spowodować jej utratę i wywrzeć istotny negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z konsolidacją i płynnością głównych klientów

Trendy konsolidacyjne wśród naszych obecnych i potencjalnych klientów mogą spowodować powstanie bardziej skoncentrowanej bazy klientów obejmującej kilku dużych odbiorców. Odbiorcy ci mogą korzystać ze swojej lepszej pozycji przetargowej przy negocjowaniu warunków zakupu papieru lub podjąć decyzję o zmianie dostawcy i nabywać produkty naszych konkurentów. Ponadto, w związku z pogarszającą się sytuacją w branży poligraficznej nasi klienci tacy jak dystrybutorzy papieru, drukarnie, czy wydawnictwa mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa) lub mieć problemy z płynnością finansową, co w konsekwencji może doprowadzić do ich upadłości i odbić się negatywnie na naszych wynikach finansowych. Powyższe czynniki mogą wywrzeć negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska i negatywnym oddziaływaniem procesu produkcyjnego na środowisko

Grupa spełnia wymogi związane z ochroną środowiska, nie ma jednak pewności, że będzie zawsze wykonywać swoje zobowiązania oraz, że w przyszłości nie poniesie znaczących kosztów ani nie zaciągnie istotnych zobowiązań w związku z tymi wymogami ani też, że będzie w stanie uzyskać wszystkie pozwolenia, zgody lub inne zezwolenia konieczne dla umożliwienia jej prowadzenia działalności w zamierzony sposób. Podobnie, ponieważ produkcja papieru i celulozy wiąże się z istnieniem potencjalnych zagrożeń związanych z odpadami pochodzącymi z Papierni i Celulozowni lub zanieczyszczeniami substancjami chemicznymi, nie ma pewności, że w przyszłości Grupa nie zostanie pociągnięta do odpowiedzialności z powodu zanieczyszczenia środowiska lub że zdarzenie będące podstawą pociągnięcia Grupy do odpowiedzialności już nie wystąpiło. Grupa może, zatem ponieść znaczące wydatki w związku z koniecznością usunięcia zanieczyszczeń i rekultywacją gruntów.

Ryzyko związane z limitami emisji CO₂

Nasze Papiernie i Celulozownie otrzymują nieodpłatne uprawnienia do emisji dwutlenku węgla przydzielane na dany okres. Uprawnienia do emisji są przydzielane w ramach Unijnego Systemu Obrotu Uprawnieniami do Emisji. Jeśli nieodpłatne przydziały uprawnień do emisji dwutlenku węgla zostaną zniesione i zastąpione systemem odpłatnego nabywania uprawnień do emisji, ponoszone przez nas koszty wytwarzania energii odpowiednio wzrosną. Możemy ponadto zostać zmuszeni do ponoszenia innych niemożliwych do przewidzenia kosztów w związku z uprawnieniami do emisji lub zmianami przepisów prawa i wynikających z nich wymagań w tym zakresie. Z uwagi na to możemy być zmuszeni do zmniejszenia ilości wytwarzanej energii lub do zwiększenia kosztów produkcji, co może mieć negatywny wpływ na naszą działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy rozwoju.

Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidend

Emitent jest spółką holdingową, a zatem jego zdolność do wypłaty dywidendy jest uzależniona od poziomu ewentualnych wypłat, jakie otrzyma od spółek zależnych prowadzących działalność operacyjną i poziomu sald

gotówkowych. Niektóre spółki zależne Grupy prowadzące działalność operacyjną mogą w pewnych okresach podlegać ograniczeniom dotyczącym dokonywania wypłat na rzecz Emitenta. Nie ma pewności, że ograniczenia takie nie wywrą istotnego negatywnego wpływu na działalność, wynik działalności operacyjnej i zdolność Grupy do wypłaty dywidendy.

Ponadto na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank S.A.) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Informacje uzupełniające

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. nie opublikował prognoz wyników finansowych na rok 2015, a także nie opublikował oraz nie planuje publikowania prognoz wyników finansowych na rok 2016.

Informacje o dywidendzie

Spółka nie wypłaciła dywidendy w roku 2015.

Zmiany w organach Arctic Paper S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną kadencję w dotychczasowym składzie, to jest:

- Pan Rolf Olof Grundberg - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Pan Rune Roger Ingvarsson - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Thomas Onstad - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Mariusz Cezary Grendowicz - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

■ Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu

■ Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu

■ Jacek Łoś – Członek Zarządu

■ Per Skoglund – Członek Zarządu

■ Michał Sawka - Członek Zarządu

Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.

W roku 2015 nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;

- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcje;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu) miesięcy od dnia podjęcia niniejszej uchwały;
- e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed

wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,

b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 r.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę przeprowadzonego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych

przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu spółek handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu spółek handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznaczona się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia niniejszego raportu Zarząd Spółki nie nabywał akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanym powyżej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i pozostałych świadczeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku (dane w PLN).

Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenie (zasadnicze z narzutami) z tytułu funkcji pełnionych w Arctic Paper S.A.	Program emerytalny	Inne	Razem
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	1 512 309	-	-	1 512 309
Per Skoglund	531 765	290 125	28 883	850 773
Jacek Łoś	931 305	-	5 051	936 356
Małgorzata Majewska-Śliwa	1 156 113	-	3 430	1 159 543
Michał Sawka	937 649	-	5 051	942 700
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	391 015	-	-	391 015
Rune Roger Ingvarsson	150 009	-	-	150 009
Thomas Onstad	120 034	-	-	120 034
Mariusz Grendowicz	180 000	-	-	180 000
Roger Mattsson	152 811	-	-	152 811
Dariusz Witkowski	150 000	-	-	150 000

Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu rocznego Członkowie Zarządu są upoważnieni do otrzymania rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub,

gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie. Wysokość rekompensaty będzie odpowiadała wynagrodzeniu za okres od 6 do 24 miesięcy.

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.

Stan oraz zmiana stanu posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 21/03/2016	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 31/12/2015	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 13/11/2015	Zmiana
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	-	-	-	-
Jacek Łoś	-	-	-	-
Per Skoglund	-	-	-	-
Małgorzata Majewska-Śliwa	-	-	-	-
Michał Sawka	-	-	-	-
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	12 000	12 000	12 000	-
Rune Roger Ingvarsson	-	-	-	-
Thomas Onstad	5 848 658	5 848 658	5 848 658	-
Roger Mattsson	-	-	-	-
Dariusz Witkowski	-	-	-	-
Mariusz Grendowicz	-	-	-	-

Zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego Spółka posiadała wystarczające środki

pieniężne i zdolność kredytową zapewniającą płynność finansową Grupy Arctic Paper S.A.

Lokaty kapitałowe i inwestycje

W 2015 roku spółki należące do Grupy Arctic Paper w ramach posiadanych środków pieniężnych wykorzystywały standardowe krótkoterminowe lokaty, w tym lokaty overnight. W 2015 roku Grupa nie dokonywała inwestycji finansowych.

Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 160.000 tys. SEK;
- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 85.000 tys. SEK;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 20.000 tys. SEK;
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 106.245 tys. SEK;

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK w Arctic Paper Grycksbo AB oraz na kwotę 759 tys. SEK w Arctic Paper Munkedals AB;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- limit należności objętych umową faktoringową w Arctic Paper Munkedals AB do kwoty 126.920 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na kwotę 2.711 tys. SEK
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK
- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK;
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR;
- zastawy na akcjach spółek zależnych z Grupy Rottneros na kwotę 509.000 tys. SEK;
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK
- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys.

EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad.

Ponadto, zostały dokonane następujące zabezpieczenia wykonania umowy kredytowej (Arctic Paper Kostrzyn S.A. jako kredytobiorca, Arctic Paper S.A. jako współdłużnik solidarny oraz Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH jako gwaranci zawarły umowę kredytową z Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A jako kredytodawcami) z dnia 6 listopada 2012 roku:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej ;
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH);
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A.

Istotne pozycje pozabilansowe

Informacje na temat pozycji pozabilansowych zawarte są w nocie objaśniającej nr 36 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W związku z poprawą wyników finansowych i warunków rynkowych w 2015 roku oraz pod warunkiem realizacji bieżących celów finansowych Spółka planuje realizację inwestycji zgodnie z planem finansowym. Głównym celem inwestycji w 2016 roku jest rozwój nowych

produktów, minimalizacja kosztów produkcji, w tym kosztów energii elektrycznej i poprawa efektywności procesu produkcyjnego. Plan inwestycyjny na rok 2016 Grupa zamierza finansować ze środków własnych.

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie były stroną jednego lub wielu postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub

organem administracji publicznej, których jednostkowa lub łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych danej jednostki.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Z wyjątkiem informacji podanych w niniejszym raporcie, nie są znane Emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o nabyciu akcji własnych

W 2015 i 2014 roku Jednostka Dominująca nie dokonała nabycia akcji własnych.

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 38 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zatrudnienie

Informacje na temat zatrudnienia zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 roku, Arctic Paper S.A. jest zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek

notowanych na GPW” dostępnym na stronie internetowej

http://www.gpw.pl/WSE_corporate_governance

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2015 roku Arctic Paper S.A. nie stosowała następujących zasad:

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk

Rekomendacja nr I.5:

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Wyjaśnienie: Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wynagrodzenie Członków Zarządu jest

przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Rekomendacja nr I.9:

GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej

Wyjaśnienie: Obecnie w Spółce niniejsza rekomendacja nie jest realizowana, co wynika z faktu, iż funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób. Niemniej skład organów Emitenta w dużej mierze uzależniony jest od

akcjonariuszy Spółki, zatem nie można wykluczyć, iż rekomendacja ta będzie respektowana w przyszłości.

Rekomendacja nr I.12:

Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Wyjaśnienie: Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno - organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka oraz małe doświadczenie rynku w tym zakresie, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na zapewnienie akcjonariuszom możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki realizowane przez Zarządy spółek

Zasada nr 1.9 a).

Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Wyjaśnienie: Publikacja pełnego zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, mogłaby naruszać interesy poszczególnych akcjonariuszy. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania i jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

Zasada nr IV.10:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad”.

Wyjaśnienie: W 2015 roku ARCTIC PAPER S.A. nie stosował zasady IV.10. Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia oznaczałoby bowiem obecnie wysokie koszty organizacji zgromadzenia akcjonariuszy. Z uwagi na realne zagrożenia zarówno natury technicznej, jak i prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad walnego zgromadzenia Zarząd nie ma możliwości zapewnienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Zarząd nie wyklucza rozważenia w przyszłości możliwości przeprowadzania elektronicznych walnych zgromadzeń.

Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego

Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku.

Na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Zarząd spółki Arctic Paper S.A. opublikował w dniu 25 stycznia 2016 roku raport EBI dotyczący wyłączenia niektórych zasad zbioru Dobrych Praktyk od stosowania.

Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w jednostce i w Grupie oraz jego skuteczność w procesie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Za przygotowanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy odpowiedzialny jest dział finansowy Spółki kierowany przez Dyrektora Finansowego. Dane finansowe stanowiące podstawę przygotowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy pochodzą z miesięcznych pakietów raportowania oraz rozszerzonych pakietów kwartalnych przesyłanych do Emitenta przez spółki wchodzące w skład Grupy. Kierownictwo wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego analizuje wyniki finansowe spółek w porównaniu do założeń budżetowych oraz

wyników osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym.

W Grupie dokonywany jest coroczny przegląd strategii, jak i perspektyw rozwoju. Proces budżetowania wspierany jest przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy. Przygotowany na kolejny rok budżet przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez jej Radę Nadzorczą. Zarząd Spółki w trakcie roku porównuje osiągnięte wyniki finansowe z przyjętym budżetem.

Zarząd Spółki systematycznie ocenia, jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały słabości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Informacje na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji znajdują się w tabeli poniżej – tabela przedstawia stan na dzień publikacji raportu rocznego (21 marca 2016 r.)

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

Każda akcja Arctic Paper S.A. upoważnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu z akcji Arctic Paper S.A., takich jak ograniczenie

wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie, z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie w razie, gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem:

http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Statut%20tekst%20jednolity_akt_ualny_2013_PL_new.pdf

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

- Walne Zgromadzenia odbywać się będą w siedzibie Spółki lub w Warszawie;
- Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego;
- Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym następuje wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- Głosowanie jest jawne, chyba, że któryś z Akcjonariuszy zażąda tajnego głosowania lub takiego głosowania wymagają postanowienia Kodeksu spółek handlowych;
- Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów;
- Zgodnie ze statutem Spółki następujące sprawy należą do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia:
 - rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy;
 - udzielanie absolutorium członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
 - decyzje dotyczące podziału zysków lub pokrycia strat;
 - zmiana przedmiotu działalności Spółki;
 - zmiana Statutu Spółki;
 - podwyższenie lub obniżenie kapitału Spółki;
 - łączenie się Spółki z inną spółką lub spółkami, podział Spółki lub przekształcenie Spółki;
 - rozwiązanie i likwidacja Spółki;
 - emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych;
 - nabycie i zbycie nieruchomości;

- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wszystkie inne sprawy, dla których niniejszy Statut lub Kodeks spółek handlowych wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki.

Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów

Zarząd

Skład Zarządu

- Zarząd składa się z jednego do pięciu członków, w tym Prezesa Zarządu;
- Zarząd powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję;
- Kadencja członków Zarządu wynosi 3 (trzy) lata;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego Rada Nadzorcza, na wniosek Prezesa, może powołać do trzech Wiceprezesów spośród członków Zarządu. Odwołanie z funkcji Wiceprezesa następuje na mocy uchwały Rady Nadzorczej;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie.

Podstawowe kompetencje Zarządu

- Zarząd prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki uprawniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo, lub dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem;
- Zarząd zobowiązany jest wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością oraz przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki, przyjętych regulaminów oraz uchwał organów Spółki, a decyzje podejmować w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, mając na uwadze interes Spółki oraz jej akcjonariuszy;
- Zarząd obowiązany jest zarządzać majątkiem i sprawami Spółki oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu oraz regulaminów wewnętrznych, a także uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie i Radę Nadzorczą;

- Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.
- Każdy członek Zarządu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Spółce poprzez swoje działania lub zaniechania naruszające postanowienia przepisów prawa lub Statutu Spółki;
- Do zakresu działań Zarządu, zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych, należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej;
- Zarząd kierując się interesem Spółki określa strategię i główne cele działania Spółki;
- Zarząd zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących informacji poufnych w rozumieniu Ustawy o Obrocie oraz do spełnienia wszelkich wynikających z tych przepisów obowiązków.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonego decyzją Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniu lub poza posiedzeniem w formie pisemnej lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zarząd podejmuje uchwały większością głosów oddanych. Uchwały są ważne, jeżeli co najmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Cororate%20Documents/Regulamin%20Zarzadu%20AP%20S A.pdf>

Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

- Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku

Rada Nadzorcza

Skład i organizacja Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Członek rady Nadzorczej może zostać odwołany w każdej chwili;
- W skład Rady Nadzorczej wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i pozostali członkowie. Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Wiceprzewodniczącego wybiera Rada Nadzorcza spośród swych członków na pierwszym posiedzeniu lub – w razie potrzeby – w trakcie kadencji, w wyborach uzupełniających;

- Od chwili podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwał stanowiących podstawę do przeprowadzenia pierwszej publicznej emisji akcji i wprowadzenia akcji do obrotu giełdowego, dwóch członków Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni;
- W przypadku, gdy powołany został członek niezależny Rady Nadzorczej, bez zgody co najmniej jednego członka niezależnego Rady Nadzorczej, nie mogą zostać podjęte uchwały w sprawach:
 - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmiot powiązany ze Spółką na rzecz członków Zarządu;
 - wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi, innej niż umowy zawierane w toku normalnej działalności Spółki na zwyczajnych warunkach stosowanych przez Spółkę;
 - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki;
- W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że utrata przymiotu niezależności przez członka Rady Nadzorczej, a także brak powołania niezależnego członka Rady Nadzorczej nie powoduje nieważności decyzji podjętych przez Radę Nadzorczą. Utrata przez Członka Niezależnego przymiotu niezależności w trakcie pełnienia przezeń funkcji członka Rady Nadzorczej nie ma wpływu na ważność lub wygaśnięcie jego mandatu;
- Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej:
 - utrzymują kontakt z Zarządem Spółki;
 - kierują pracami Rady;
 - reprezentują Radę na zewnątrz i wobec pozostałych organów Spółki, w tym wobec poszczególnych członków Zarządu Spółki;
 - nadają bieg inicjatywom i wnioskom kierowanym pod obrady Rady;
 - podejmują inne czynności wynikające z Regulaminu i Statutu Spółki;
- Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały;
- Członkowie Rady Nadzorczej powinni zachować lojalność wobec Spółki. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest poinformować o nim pozostałych członków Rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów;
- Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności;
- Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, wydaje zalecenia i opinie oraz wnioskuje do Walnego Zgromadzenia;
- Rada nadzorcza nie może wydać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki;
- Spory pomiędzy Radą Nadzorczą a Zarządem rozstrzyga Walne Zgromadzenie;

- W celu wykonania swych uprawnień, Rada Nadzorcza może dokonać przeglądu działalności Spółki w dowolnym zakresie, żądać przedstawienia wszelkiego rodzaju dokumentów, raportów i wyjaśnień od Zarządu oraz wydawać opinie w kwestiach dotyczących Spółki i przedkładać Zarządowi wnioski i inicjatywy;
- Oprócz innych spraw wskazanych w przepisach prawa lub Statucie Spółki, do kompetencji Rady należy:
 - ocena sprawozdań finansowych Spółki;
 - ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysków oraz pokrycia strat;
 - przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego pisemnego sprawozdania z wyników powyższych ocen;
 - powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesów, oraz ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu;
 - wyznaczenie biegłego rewidenta dla Spółki;
- Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, zapewniając jej udostępnienie wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem;
- Rada Nadzorcza zawiera w imieniu Spółki umowy z członkami Zarządu i reprezentuje Spółkę w sporach z członkami Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić, w drodze uchwały, jednego lub więcej członków do dokonania takich czynności prawnych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w tym trybie jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Datą podjęcia uchwały zapadłej w trybie przewidzianym w niniejszym ustępie jest data złożenia podpisu przez ostatniego z członków Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni listem poleconym, telefaksem lub wiadomością wysłaną za pomocą poczty elektronicznej, wysyłanymi z przynajmniej 15 dniowym wyprzedzeniem, a na posiedzeniu obecnych jest większość członków Rady. Uchwały mogą być powzięte bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady wyrazili zgodę na głosowanie w danej sprawie lub na treść uchwały, która ma być przyjęta.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, w przypadku równości głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Regulamin%20Rady%20Nadzorczej%20ArcticPaper%20SA.pdf>

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku (członek zależny;

- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek niezależny);
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek zależny);
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Dariusz Witkowski – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku (członek niezależny);
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku (członek zależny);

21 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało Radę Nadzorczą w wyżej wymienionym składzie na kolejną kadencję (raport bieżący 17/2015).

Komitet audytu

Skład i organizacja komitetu audytu

- Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej. Co najmniej jeden członek Komitetu Audytu jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów;
- Członkowie Komitetu Audytu są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Audytu, wybierany większością głosów spośród jego członków musi być członkiem niezależnym;
- Komitet Audytu działa w oparciu o Ustawę o biegłych rewidentach, Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu;
- Komitet Audytu spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Audytu realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu audytu

- Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczności kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami;
- Zadaniem Komitetu Audytu wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, zapewnienia skuteczności systemów kontroli wewnętrznej Spółki oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej są w szczególności:
 - kontrola prawidłowości dostarczanych przez Spółkę informacji finansowych, w tym przede wszystkim trafności i spójności zasad rachunkowych stosowanych w Spółce i jej Grupie Kapitałowej, a także kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych;

- ocena przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania w Spółce i jej Grupie Kapitałowej dla zapewnienia właściwego rozpoznawania i zarządzania Spółką;
- zapewnienie skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, zwłaszcza poprzez wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w zakresie:
 - strategicznych i operacyjnych planów audytu wewnętrznego oraz istotnych poprawek do tych planów;
 - polityki, strategii i procedur audytu wewnętrznego, opracowanych zgodnie z przyjętymi standardami audytu wewnętrznego;
 - przeprowadzenia kontroli określonej sfery działalności Spółki;
- Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych należą w szczególności:
 - wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących wyboru, mianowania i ponownego mianowania oraz odwoływania podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań ze Spółką;
 - weryfikowanie efektywności pracy podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - badanie przyczyn rezygnacji podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
- Komitet Audytu może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych, rachunkowych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Audytu jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson.
- Mariusz Grendowicz

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitetu Audytu w następującym składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Roger Mattsson
- Mariusz Grendowicz

Szczegółowy tryb działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu.

Komitet wynagrodzeń

Skład i organizacja komitetu wynagrodzeń

- Komitet Wynagrodzeń składa się, z co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej;
- Członkowie Komitetu Wynagrodzeń są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż do zakończenia kadencji Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Wynagrodzeń działa w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Wynagrodzeń;
- Komitet Wynagrodzeń spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii, rekomendacji i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań.

Kompetencje komitetu wynagrodzeń

- Podstawowym zadaniem Komitetu Wynagrodzeń jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach polityki wynagrodzeń, polityki premiowej i innych spraw związanych z wynagradzaniem pracowników oraz członków organów Spółki i spółek z Grupy Kapitałowej;
- Zadaniem Komitetu Wynagrodzeń wynikającym z nadzorowania polityki wynagrodzeń Spółki oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania polityki wynagrodzeń Spółki jest udzielania Radzie Nadzorczej rekomendacji w szczególności w zakresie:
 - zatwierdzania i zmiany zasad wynagradzania członków organów Spółki;
 - wysokości całkowitej kwoty wynagrodzeń członków Zarządu Spółki;
 - sporów prawnych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu w zakresie zadań Komitetu;
 - propozycji wynagrodzeń oraz przyznawania dodatkowych świadczeń poszczególnym członkom organów Spółki, w tym w szczególności, w ramach programów opcji menedżerskich (zamiennych na akcje Spółki);
 - strategii polityki wynagrodzeń i premiowania oraz polityki kadrowej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Wynagrodzeń jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego.

Od dnia 17 września 2014 roku w skład Komitetu Wynagrodzeń wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;

■ Roger Mattsson

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitet Wynagrodzeń w składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson

Szczegółowy tryb działania Komitetu Wynagrodzeń określa Regulamin Komitetu Wynagrodzeń.

Komitet ryzyka

Skład i organizacja komitetu ryzyka

- Komitet Ryzyka składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Co najmniej jeden członek Komitetu Ryzyka jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie finansów;
- Członkowie Komitetu Ryzyka są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Ryzyka jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Ryzyka działa w oparciu o powszechnie uznane modele zarządzania ryzykiem korporacyjnym (np. COSO-ERM);
- Komitet Ryzyka spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Ryzyka realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał, wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu ryzyka

- Podstawowym zadaniem Komitetu Ryzyka jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych ryzyk, czyli szans i zagrożeń realizacji celów strategicznych Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka finansowego, związanego zarówno z czynnikami zewnętrznymi (np. zmiennością kursów walut, stop procentowych, ogólnej sytuacji gospodarczej na świecie) jak również wewnętrznymi (np. przepływy pieniężne, zachowanie płynności, odchylenia od budżetów i prognoz finansowych);
- Zadaniem Komitetu Ryzyka wynikającymi z nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem są w szczególności:
 - Nadzór nad prawidłową identyfikacją, analizą i uszeregowaniem według ważności rodzajów ryzyka wynikających ze strategii działania i prowadzonego rodzaju działalności;
 - Określenie prawidłowości określenia poziomu akceptowalnego ryzyka dla Spółki;
 - Sprawdzanie czy działania służące redukcji ryzyka są zaplanowane i wprowadzone tak by znalazło się ono na poziomie akceptowalnym dla Spółki;
 - Monitoring weryfikujący okresowo prawidłowość oceny ryzyka przez Zarząd i skuteczność narzędzi kontroli;
 - Nadzór nad właściwym informowaniem interesariuszy o ryzyku, strategiach ryzyka i narzędziach kontroli.

- Komitet Ryzyka może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;

Posiedzenia Komitetu Ryzyka odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Ryzyka/Finansów wchodzi następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Mariusz Grendowicz;
- Dariusz Witkowski.

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona członków Komitetu Ryzyka w niezmienionym składzie.

Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.

Arctic Paper S.A. jest spółką prawa polskiego, której akcje są dopuszczone do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a także na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie. Spółka jest pierwotnie notowana na giełdzie warszawskiej, oraz równoległe na giełdzie sztokholmskiej. Spółki niezarejestrowane w Szwecji, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na NASDAQ w Sztokholmie powinny stosować

- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym posiadają siedzibę, lub
- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym są pierwotnie notowane, lub
- szwedzki kodeks ładu korporacyjnego (dalej „Kodeks szwedzki”).

Arctic Paper S.A. stosuje zasady opisane w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW” (dalej ”Dobre praktyki”), które mogą być stosowane przez spółki notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a nie Kodeks szwedzki. W konsekwencji, postępowanie spółki Arctic Paper S.A. różni się od tego, które jest określone w Kodeksie szwedzkim w następujących istotnych aspektach.

Zgromadzenie akcjonariuszy

Główne dokumenty związane ze Zgromadzeniami Akcjonariuszy, takie jak powiadomienia, protokoły i przyjęte uchwały są przygotowywane w języku polskim i angielskim, ale nie w języku szwedzkim.

Powoływanie organów spółki i audytorów

Polski model ładu korporacyjnego przewiduje dualistyczny system organów spółki, na który składa się Zarząd, organ wykonawczy, który jest powoływany przez Radę Nadzorczą, która z kolei nadzoruje działalność spółki i jest powoływana przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Audytorzy są wybierani przez Radę Nadzorczą.

Ani Dobre praktyki, ani żadne inne polskie przepisy nie wymagają by w spółce był powoływana komisja dokonująca wyboru kandydatów, w związku z czym komisja taka nie występuje wśród organów spółki. Każdy akcjonariusz jest uprawniony do zgłaszania kandydatów do Rady Nadzorczej. Odpowiednie informacje na temat zgłoszonych kandydatów do Rady Nadzorczej są publikowane na stronie internetowej spółki z odpowiednim wyprzedzeniem, takim by wszyscy akcjonariusze mogli podjąć przemyślaną decyzję w głosowaniu nad uchwałą powołującą nowego członka Rady Nadzorczej.

Zadania organów spółki

Zgodnie z zasadami dualistycznego systemu organów spółki, zadania zwykle wykonywane przez zarząd spółki prawa szwedzkiego, są wykonywane przez Zarząd lub Radę Nadzorczą spółki prawa polskiego.

Zgodnie z przepisami polskimi, członkowie Zarządu, w tym Dyrektor Generalny, będący prezesem Zarządu, nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej poza spółką. Prowadzenie innych rodzajów działalności poza spółką nie jest regulowane zarówno w Dobrych praktykach jak i przez inne polskie przepisy, ale pewne ograniczenia zawarte są zwykle w indywidualnych umowach o pracę.

Wielkość i skład organów spółki

Skład Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności, takie jak są przyjęte w Kodeksie szwedzkim. Jednakże Zarząd – będący organem wykonawczym - składa się z osób pełniących funkcje wykonawcze w Arctic Paper S.A, tak więc jego członkowie nie mogą być uważani za niezależnych od Spółki. Kadencja członków Zarządu, tak samo jak członków Rady Nadzorczej, wynosi trzy lata.

Przewodniczący organów spółki

Rada Nadzorcza, a nie Zgromadzenie Akcjonariuszy, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Postępowanie organów spółki

Regulamin Zarządu jest uchwalany przez Radę Nadzorczą, z kolei regulamin Rady Nadzorczej zostaje uchwalony przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Regulaminy nie są corocznie weryfikowane, ich weryfikacja i zmiana następuje w razie potrzeby. Te same zasady dotyczą regulaminów komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej, które są uchwalane przez Radę Nadzorczą. Działania Dyrektora Generalnego nie są osobno uregulowane, ponieważ jest on jednocześnie prezesem Zarządu. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych systemów kontroli wewnętrznej, w tym m.in. kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej. Sprawozdania finansowe Spółki sporządzane są zgodnie z obowiązującymi zasadami, przepisami oraz instrukcjami biegłych rewidentów oraz Komitetu Audytu Spółki. W Spółce nie istnieją jednak pisemne procedury kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie ograniczają wysokości wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia ani wysokości odprawy. Spółka może zatrudniać pracowników, których wysokość wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia oraz wysokość odprawy przekracza równowartość wynagrodzenia zasadniczego za 2 lata.

Informacje na temat ładu korporacyjnego

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie wymagają tej samej szczegółowości odnośnie publikowanych informacji, jaka jest wymagana przez Kodeks szwedzki. Jednakże informacje na temat członków organów spółki, statutu spółki, wewnętrznych regulaminów i podsumowania istotnych różnic pomiędzy szwedzkim a polskim ujęciem ładu korporacyjnego i praw akcjonariuszy, oświadczenie o stosowaniu zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, są publikowane na stronie internetowej Spółki.

Oświadczenia Zarządu

Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, iż zgodnie z ich najlepszą wiedzą:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy za 2015 rok;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. w 2015 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, że Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Sliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
do raportu rocznego za 2015 rok

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok 73

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77
Skonsolidowany bilans.....	78
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82
1. Informacje ogólne	82
2. Skład Grupy	84
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych.....	90
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91
9. Istotne zasady rachunkowości	93
10. Segmenty operacyjne	119
11. Przychody i koszty	124
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127
13. Podatek dochodowy.....	128
14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS ...	133
16. Zysk przypadający na jedną akcję.....	134

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
18. Rzeczowe aktywa trwałe	137
19. Leasing.....	138
20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
21. Aktywa niematerialne.....	140
22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
24. Pozostałe aktywa	142
25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
26. Świadczenia pracownicze	145
27. Zapasy	147
28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.....	158
32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
33. Rezerwy	162
34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
36. Zobowiązania warunkowe	164
37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
40. Instrumenty finansowe.....	172
41. Zarządzanie kapitałem.....	181
42. Struktura zatrudnienia.....	182
43. Prawa do emisji CO2.....	182
44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	Okres		Okres	
	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	693 179	684 699
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	100 239	135 660	23 956	32 420
Zysk (strata) brutto	72 150	99 099	17 243	23 683
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	16 973	23 498
Działalność zaniechana				
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	(23 323)	(4 816)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(26 570)	78 175	(6 350)	18 682
Zysk (strata) netto za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(17 030)	12 058
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	172 748	206 433	41 285	49 333
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	(19 513)	(14 388)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(62 359)	(104 354)	(14 903)	(24 938)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	28 742	41 873	6 869	10 007
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Średni kurs PLN/EUR *			4,1843	4,1845
	Na dzień	Na dzień	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Aktywa				
Zobowiązania długoterminowe	1 813 235	1 762 790	425 492	413 577
Zobowiązania krótkoterminowe	372 599	447 152	87 434	104 909
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	682 515	590 567	160 159	138 556
Kapitał własny	81 264	-	19 069	-
Kapitał podstawowy	676 856	725 071	158 830	170 113
	69 288	69 288	16 259	16 256
Liability				
Liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN/EUR na koniec okresu **	-	-	4,2615	4,2623

* - Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP w okresie, którego dotyczą prezentowane dane.

** - Pozycje bilansowe i wartość księgową na jedną akcję przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży papieru i celulozy	10.1	2 900 460	2 865 121
Przychody ze sprzedaży		2 900 460	2 865 121
Koszt własny sprzedaży	11.5	(2 490 533)	(2 427 563)
Zysk (strata) ze sprzedaży		409 927	437 558
Koszty sprzedaży	11.5	(266 296)	(265 981)
Koszty ogólnego zarządu	11.5	(63 597)	(67 712)
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	59 644	62 706
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	(39 440)	(30 910)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		100 239	135 660
Przychody finansowe	11.3	1 587	844
Koszty finansowe	11.4	(29 676)	(37 405)
Zysk (strata) brutto		72 150	99 099
Podatek dochodowy	13	(1 131)	(773)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		71 019	98 326
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	14	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy		(26 570)	78 175
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		26 331	70 611
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		(97 588)	(20 152)
Akcjonariuszowi niekontrolującemu, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		44 688	27 716
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
		(26 570)	78 175
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02
- rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego		(26 570)	78 175
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	30.2	11 256	(14 955)
Podatek odroczone od wyceny instrumentów finansowych	13.1	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	30.4	(16 263)	10 438
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	11.7	8 271	(22 205)
Podatek odroczone od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	13.1	(1 963)	4 911
Pozostałe całkowite dochody		4 911	(24 637)
Całkowite dochody		(21 659)	53 538
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(67 500)	27 851
Akcjonariuszowi niekontrolującemu		45 841	25 686

Skonsolidowany bilans

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	18	719 782	726 448
Nieruchomości inwestycyjne	20	3 982	3 982
Aktywa niematerialne	21	51 622	50 692
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	22	5 169	5 037
Inne aktywa finansowe	24.1	1 017	2 088
Inne aktywa niefinansowe	24.2	1 472	1 238
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	47 625	54 259
		830 668	843 745
Aktywa obrotowe			
Zapasy	27	390 631	376 486
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	336 499	339 440
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		6 941	6 524
Inne aktywa niefinansowe	24.2	11 531	16 872
Inne aktywa finansowe	24.1	944	21 312
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	188 552	158 412
		935 099	919 045
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	14	47 467	-
SUMA AKTYWÓW		1 813 235	1 762 790
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	30.1	69 288	69 288
Kapitał zapasowy	30.3	447 638	472 748
Pozostałe kapitały rezerwowe	30.4	127 976	136 557
Różnice kursowe z przeliczenia	30.2	21 810	8 958
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	30.5	(181 625)	(143 939)
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		(8 974)	-
		476 111	543 612
Udział niekontrolujący	30.6	200 744	181 459
Kapitał własny ogółem		676 856	725 071
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	222 305	269 138
Rezerwy	33	82 855	100 179
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	41 057	37 241
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	2 468	13 959
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	23 914	26 634
		372 599	447 152
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	82 883	59 727
Rezerwy	33	-	8 794
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	83 503	60 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34	407 128	364 468
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		281	524
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	108 720	96 215
		682 515	590 567
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	14	81 264	-
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 136 379	1 037 719
SUMA PASYWÓW		1 813 235	1 762 790

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej		72 150	99 099
Zysk/(strata) brutto z działalności zaniechanej		(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto		(25 848)	77 854
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	11.6	119 057	121 922
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(2 154)	5 149
Utrata wartości aktywów niefinansowych		-	-
Odsetki i dywidendy, netto		21 460	30 776
Zyski / strata na działalności inwestycyjnej		(263)	(21 577)
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	29.1	(11 377)	(28 627)
Zmiana stanu zapasów	29.1	(36 725)	11 807
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	29.1	62 870	8 251
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	29.1	15 641	(2 519)
Zmiana stanu rezerw	29.1	34 721	8 248
Podatek dochodowy zapłacony		(5 212)	(551)
Efekt umorzenia praw do emisji CO2 rozpoznanych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych		1 415	(165)
Certyfikaty kogeneracji		(3 756)	(4 367)
Pozostałe		2 919	233
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		172 748	206 433
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		650	20 359
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(102 947)	(68 853)
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		20 651	(21 312)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej		-	9 600
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(81 646)	(60 206)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym		22 479	(80 627)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 907)	(2 810)
Wpływy z innych zobowiązań finansowych		15 226	-
Splata innych zobowiązań finansowych		(2 049)	(16 592)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		-	57 580
Splata pożyczek i kredytów		(48 431)	(35 028)
Odsetki zapłacone		(20 121)	(26 876)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(26 556)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(62 359)	(104 354)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		28 742	41 873
Różnice kursowe netto		2 449	(1 494)
Środki pieniężne na początek okresu	29	158 412	118 033
Środki pieniężne na koniec okresu	29	189 603	158 412

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	-	543 612	181 459	725 071
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	(71 258)	-	(71 258)	44 688	(26 570)
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	6 030	(8 581)	6 309	-	3 758	1 153	4 911
Całkowite dochody za okres		-	-	6 030	(8 581)	(64 949)	-	(67 500)	45 841	(21 659)
Podział wyniku finansowego	30.5	-	(25 110)	-	-	25 110	-	-	-	-
Działalność zaniechana	14	-	-	6 821	-	2 153	(8 974)	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	30.6	-	-	-	-	-	-	-	(26 556)	(26 556)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 288	447 638	21 810	127 976	(181 625)	(8 974)	476 111	200 744	676 856

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku (badane)		69 288	652 659	18 132	132 697	(357 015)	515 760	155 772	671 532
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	50 459	50 459	27 716	78 175
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	(9 173)	3 860	(17 294)	(22 607)	(2 030)	(24 637)
Całkowite dochody za okres		-	-	(9 173)	3 860	33 165	27 851	25 686	53 538
Podział wyniku	30.5		(179 911)			179 911	-		-
Na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	543 612	181 459	725 071

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy spółki dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane

przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. W wyniku restrukturyzacji kapitałowej przeprowadzonej w 2008 roku papiernie Arctic Paper Kostrzyn (Polska) i Arctic Paper Munkedals (Szwecja) oraz Spółki Dystrybucyjne i biura sprzedaży stały się własnością Arctic Paper S.A. Poprzednio były one własnością Arctic Paper AB (później Trebruk AB), spółki pośrednio dominującej wobec Arctic Paper S.A. Ponadto, w ramach ekspansji, Grupa nabyła w listopadzie 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy) a w marcu 2010 roku papiernię Grycksbo (Szwecja). W grudniu 2012 roku Grupa nabyła pakiet kontrolny akcji Rottneros AB, notowanej na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie i posiadającej udziały w dwóch celulozowniach (Szwecja).

W ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Z tego względu działalność Grupy Mochenwangen została potraktowana w niniejszym raporcie, jako działalność zaniechana.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny
REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusz	według stanu na 31.12.2015				według stanu na 31.12.2014			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez Nemus	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
inny podmiot	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
- bezpośrednio	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	-	-	-	-
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego raportu udział głównego akcjonariusza Nemus Holding AB w Arctic Paper S.A. nie zmienił się w stosunku do stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień 21 marca 2016 roku wyniósł 57,74%.

Podmiotem dominującym całej Grupy Arctic Paper jest Incarta Development S.A.

Czas trwania Arctic Paper S.A. jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Arctic Paper S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21 marca 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Mochenwangen GmbH	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Produkcja papieru	99,74%	99,74%	99,74%
Arctic Paper Grycksbo AB	Szwecja, Box 1, SE 790 20 Grycksbo	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper UK Limited	Wielka Brytania, Quadrant House, 47 Croydon Road, Caterham, Surrey	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Baltic States SIA	Łotwa, K. Vardemara iela 33-20, Riga LV-1010	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Deutschland GmbH	Niemcy, Am Sandtorkai 72, 20457 Hamburg	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Benelux S.A.	Belgia, Ophemstraat 24, B-3050 Oud-Heverlee	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Schweiz AG	Szwajcaria, Technoparkstrasse 1, 8005 Zurych	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Italia srl	Włochy, Via Cavriana 7, 20 134 Mediolan	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Ireland Limited	Irlandia, 4 Rosemount Park Road, Dublin 11	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Danmark A/S	Dania, Korskindelund 6 DK-2670 Greve	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper France SAS	Francja, 43 rue de la Breche aux Loups, 75012 Paryż	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Espana SL	Hiszpania, Avenida Diagonal 472-474, 9-1 Barcelona	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Papierhandels GmbH	Austria, Hainborgerstrasse 34A, A-1030 Wiedeń	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21	31	31
			marca 2016	grudnia 2015	grudnia 2014
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	Polska, Biskupia 39, 04-216 Warszawa	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Norge AS	Norwegia, Rosenholmsveien 25, NO-1411 Kolbotn	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Sverige AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper East Sp. z o.o.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Investment GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Finance AB (wcześniej Arctic Energy Sverige AB)	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych (poprzednio produkcja energii wodnej)	100%	100%	100%
Arctic Paper Verwaltungs GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH & Co. KG*	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	94,90%	94,90%	94,90%
Arctic Paper Investment AB **	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
EC Kostrzyn Sp. z o.o.	Polska, ul. Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Wynajem nieruchomości oraz maszyn i urządzeń	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals Kraft AB	Szwecja, 455 81 Munkedal	Produkcja energii wodnej	100%	100%	100%
Rottneros AB	Szwecja, Sunne	Działalność spółek holdingowych	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Bruk AB	Szwecja, Sunne	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Utansjö Bruk AB	Szwecja, Hamösand	Spółka nie prowadząca działalności	51,27%	51,27%	51,27%
Vallviks Bruk AB	Szwecja, Söderhamn	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Packaging AB	Szwecja, Sztokholm	Produkcja opakowań do żywności	51,27%	51,27%	51,27%
SIA Rottneros Baltic	Łotwa, Ventspils	Biuro zakupów	51,27%	51,27%	51,27%

* - spółki utworzone w celu nabycia Arctic Paper Mochenwangen GmbH

** - spółka utworzona w celu nabycia Grycksbo Paper Holding AB i pośrednio Arctic Paper Grycksbo AB

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego raportu procentowy udział w głosach posiadanych przez Grupę w spółkach zależnych odpowiadał procentowemu udziałowi w kapitale podstawowym tych spółek. Wszystkie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy podlegają konsolidacji metodą pełną w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

3. Skład organów zarządzających i nadzorujących

3.1. Zarząd Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Zarządu Jednostki Dominującej wchodził:

- Wolfgang Lübbert - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Małgorzata Majewska-Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku.

Od dnia 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej.

3.2. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku.
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną wspólną kadencję w dotychczasowym składzie. Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała ponownie Pana Olofa Grundberga na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

3.3. Komitet Audytu Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Komitetu Audytu Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;

- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;
- Roger Mattsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Komitetu Audytu Jednostki Dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21 marca 2016 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych ma profesjonalny osąd kierownictwa.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego i finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa posiada umowy leasingu, które według osądu Zarządu, spełniają kryteria leasingu operacyjnego oraz umowy, które spełniają kryteria leasingu finansowego. Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu, jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja kontroli nad nabywanymi jednostkami i wspólne przedsięwzięcia

W przypadku nabywania udziałów w innych jednostkach Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie metody ujęcia tej transakcji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie wytycznych zawartych w MSSF 10 i MSSF 11.

Umowa na odbiór gazu

Grupa zawiera transakcje typu „bierz lub płać”, dotyczące odbioru dostaw gazu do spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. na własny użytek. W odniesieniu do tych transakcji Zarząd, stosując profesjonalny osąd, ocenia na każdy dzień bilansowy prawdopodobieństwo zużycia niewykorzystanych ilości w ramach przyznanych limitów, biorąc pod uwagę plan ilości produkcji na przyszłe okresy oraz optymalne możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł surowców do produkcji. W sytuacji braku realnych perspektyw wykorzystania zaległych ilości gazu w przyszłości, aktywo z tytułu opłaconych, a nieodebranych ilości obejmowane jest odpisem aktualizującym.

Działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności. Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy

Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych w Arctic Paper Mochenwangen oraz w Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2012 roku został przeprowadzony w spółce produkcyjnej Arctic Paper Mochenwangen test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tego testu dokonano odpisu do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku dokonano odpisu nakładów inwestycyjnych dokonanych w ciągu 2013 roku. Nakłady inwestycyjne poniesione w ciągu 2014 i 2015 roku były w całości umorzone w momencie ich poniesienia.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku zostały przeprowadzone w spółce produkcyjnej Arctic Paper Grycksbo testy utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tych testów dokonano odpisów do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych odpowiednio na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd stwierdził, po corocznej ocenie czy wstąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, że nie występują przesłanki do dalszej utraty wartości tych aktywów oraz że nie

Wiecej informacji na temat działalności zaniechanej zostało wykazane w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

występują przesłanki do zmniejszenia wcześniej rozpoznanych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku po corocznej ocenie przesłanek dotyczących wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, Zarząd stwierdził potrzebę przeprowadzenia testu na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych na ten dzień. Wyniki przeprowadzonego testu nie wykazały dalszej utraty wartości tych aktywów.

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Koszt programu świadczeń emerytalnych po okresie zatrudnienia jest ustalany przy zastosowaniu technik aktuarialnych. Dokonane szacunki zostały przedstawione w nocie nr 26. Dokonanie aktuarialnej wyceny wymaga przyjęcia pewnych założeń, co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, wskaźnika umieralności oraz prognozowanego wzrostu świadczeń emerytalnych. Z uwagi na długoterminowy charakter takich programów szacunki te są obciążone pewną dozą niepewności.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostaną osiągnięte zyski podatkowe pozwalające na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Do instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy spółka zalicza kontrakty walutowe typu forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy, w przypadku kiedy nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń (Nota 40).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Jak opisano w nocie 32.1. Kredyty i pożyczki skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 w dniu 20 grudnia 2013 roku Spółka oraz jej podmioty zależne, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A. („APK”), Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH zawarły aneks do umowy

kredytowej z konsorcjum banków: Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A., którego szczegółowe warunki wymienione zostały w tej nocie. Aneks wprowadził dodatkowy przypadek naruszenia warunków umowy bankowej w sytuacji nieprzedłużenia przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych zawartych przez APG. Niespełnienie warunków zawieszających, w tym wybranych wskaźników finansowych, może spowodować, że kredyty zostaną postawione w stan wymagalności, a tym samym mogą w znaczny sposób wpłynąć na sytuację płynnościową Grupy oraz kontynuację działalności Grupy.

Zarząd przeanalizował możliwe scenariusze zdarzeń dotyczące finansowania AP Grycksbo. Bazując na tych analizach, Zarząd uważa, iż pomimo występującego ryzyka, Grupa jest w stanie kontynuować swoją działalność przez okres 12 miesięcy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi

Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w szczególności ze standardami MSSF, które zostały

zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”). Na dzień bilansowy, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutami pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są: złoty polski (PLN), korona szwedzka (SEK), euro (EUR), korona norweska (NOK),

Niektóre jednostki zależne Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) lub zgodnie z innymi lokalnymi standardami rachunkowości właściwymi dla jednostek zagranicznych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do uzyskania wartości zgodnych z MSSF.

korona duńska (DKK), funt szterling (GBP) oraz frank szwajcarski (CHF).

Walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych

7.1. Zmiany w dotychczasowych zasadach rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć; Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek

ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej; Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne; Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

■ KIMSF 21 Opłaty publiczne

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli

działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Zastosowanie powyższych zmian do standardów nie spowodowało zmian w danych porównawczych.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnych innych standardów, interpretacji lub zmian, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

7.2. Porównywalność danych

Ze względu na fakt, iż w ciągu 2015 roku Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji, przychody i koszty Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia

2015 roku. Zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dokonano także zmiany odpowiednich danych porównywalnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku (więcej informacji w nocie 14).

Ponadto dokonano zmiany prezentacji pozostałych przychodów operacyjnych i kosztów operacyjnych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zmniejszając pozostałe koszty operacyjne i koszt własny sprzedaży o kwotę 14.262 tys. PLN.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później

Zarząd analizuje wpływ, jaki mogłyby mieć powyższe zmiany na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości, nie spodziewa się jednak by wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na Grupę.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. i jej jednostek zależnych sporządzane każdorazowo za rok zakończony 31 grudnia. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń

gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;

9.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom.

Inwestycje Grupy w wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku

- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane, jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia. W dniu dokonania inwestycji we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy we wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

9.3. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały ujawnione w nocie 40.1.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danego wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Przychody/koszty z wyceny udziałów we wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane jako pozostałe przychody/koszty operacyjne.

zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla

wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarządy spółek zależnych lub Zarząd Arctic Paper S.A. określają zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych.

Niezależni rzeczoznawcy są zaangażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości na koniec każdego roku obrotowego.

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych jest dokonywana przez niezależne instytucje finansowe specjalizujące się w wycenie takich instrumentów.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

9.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych lub - w przypadkach zdefiniowanych w zasadach (polityce) rachunkowości - są kapitalizowane, jako koszt aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie innej niż waluta funkcjonalna są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie innej niż waluta funkcjonalna są

przeliczone na PLN po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutami funkcjonalnymi zagranicznych jednostek zależnych są EUR, SEK, DKK, NOK, GBP i CHF. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe od pożyczek traktowanych zgodnie z MSR, 21 jako inwestycje w spółki zależną są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozostałych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
SEK	0,4646	0,4532
DKK	0,5711	0,5725
NOK	0,4431	0,4735
GBP	5,7862	5,4648
CHF	3,9394	3,5447

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	01/01 - 31/12/2015	01/01 - 31/12/2014
USD	3,7730	3,1537
EUR	4,1843	4,1845
SEK	0,4475	0,4601
DKK	0,5610	0,5613
NOK	0,4680	0,5011
GBP	5,7675	5,1919
CHF	3,9228	3,4453

9.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria

rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 - 20 lat
Urządzenia biurowe	3 - 10 lat
Środki transportu	5 - 10 lat
Komputery	1 - 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w

przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową

danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane

według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5.1. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

9.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością

9.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryterium rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości

inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe (nota nr 9.5) aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

každorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem

od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Oprogramowanie
Okres użytkowania	10 lat	Nieokreślony	2-5 lat
Metoda amortyzacji	10 lat metodą liniową	Nie amortyzuje się	2-5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna weryfikacja oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Po analizie istotnych czynników, dla znaków handlowych Grupa nie określa limitu okresu użytkowania. Intencją Grupy jest funkcjonowanie przez nieokreślony czas pod tym samym znakiem handlowym i ocenia się, iż nie nastąpi jego utrata wartości. W związku z tym i zgodnie z MSR 38 Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W przypadku takich zasobów okres użytkowania

powinien być weryfikowany w każdym okresie sprawozdawczym, co ma na celu ustalenie, czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają założenie o nieokreślonym czasie użytkowania składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- Sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia.

9.7.2. Prawa do emisji

Grupa jest właścicielem elektrociepłowni i z tego tytułu posiada prawa do emisji zużywane w toku działalności. Grupa stosuje metodę wykazywania zobowiązań netto dotyczącą ujęcia księgowego praw do emisji gazów cieplarnianych. Oznacza to, że prawa nabyte bezpłatnie, ujmowane są w bilansie w cenie ich nabycia równej „zero”, a rezerwa związana z zobowiązaniem do umorzenia odpowiedniej liczby praw tworzona jest w momencie wystąpienia deficytu posiadanych praw. W przypadku zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych w celu pokrycia deficytu w przyszłości, w momencie

Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

nabycia prawa te są ujmowane w cenie nabycia w aktywach niematerialnych. Rezerwa na deficyt praw do emisji jest mierzona wtedy zgodnie z wartością nabytych aktywów niematerialnych. Rezerwa jest rozpoznana w wysokości opartej na rocznym limicie praw do emisji.

Polityka ujęcia transakcji typu swap CER/EUA

Grupa zawiera transakcje wymiany forward ("swap EUA/CER") z podmiotami zewnętrznymi w celu wymiany praw do emisji, CO₂ w ramach europejskiego systemu handlu, ("EUA") w przyszłości (przed datą, w której

poszczególne zakłady muszą regulować swoje zobowiązania za dany okres) na taką samą ilość certyfikatów potwierdzonej redukcji ("CER"). Jeżeli swap EUA/CER jest zawierany oraz utrzymywany w zgodzie ze spodziewanymi wymaganiami do użycia CER przez jednostkę (tj. w celu rozliczenia zobowiązań wynikających z emisji CO₂), nie jest on regulowany przez MSR 39.

Ujęcie księgowe w momencie otrzymania zapłaty

Jeżeli zapłata jest otrzymana przed datą zapadalności transakcji typu swap EUA/CER, Grupa rozpoznaje

9.7.3. Certyfikaty w kogeneracji

Grupa, jako jednostka produkująca energię elektryczną w kogeneracji otrzymuje świadectwa pochodzenia, („żółte certyfikaty”). Przychody z tytułu certyfikatów rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztów w momencie produkcji i wyceniane po aktualnie obowiązującej na rynku cenie, pod warunkiem, że rynek ww. certyfikatów jest aktywny. W przeciwnym wypadku

9.8. Leasing

Grupa, jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch

przychody przyszłych okresów w tej kwocie, jako że EUA nie zostały dostarczone w tym momencie.

Ujęcie księgowe w momencie zapadalności transakcji EUA/CER

Certyfikaty CER ujmowane są w wartości godziwej. Różnica pomiędzy (i) sumą otrzymanej gotówki oraz wartością godziwą otrzymanych certyfikatów CER oraz (ii) wartością historyczną praw, EUR przekazanych jest rozpoznawana, jako zysk (strata). Przychód przyszłych okresów jest ujmowany w rachunku wyników, jako część tego zysku (straty).

przychody rozpoznawane są w momencie sprzedaży certyfikatów. Prawa materialne wynikające z wyceny ujmowane są w aktywach niematerialnych. Dane szczegółowe dotyczące otrzymanych w bieżącym roku certyfikatów zostały przedstawione zostały w nocie nr 44.

okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są, jako koszty w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty

bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co

przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty

wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku, którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika

aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o

wartość końcową.

9.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane, jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,

obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Pożyczki i należności;
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone, jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do

terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co, do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej

uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały wyznaczone instrumenty zabezpieczające opisane szerzej w nocie nr 40 skonsolidowanego raportu rocznego za rok 2015.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się, jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów

niekwalifikowanego, jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

9.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące,

- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się.

Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa

9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu

9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub

składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

utraty wartości ustala się, jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych, jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego

wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów

zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów

wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut i zmianami stóp procentowych, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są, jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów

środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub

- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane, jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.14.1. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są ujmowane w zysku lub stracie.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana i ujmowana w zysku lub stracie przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone, jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego

9.14.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się

zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się, jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

9.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź, gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty

wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z

upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio, jako aktywa trwale lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania

finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych

9.20. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo

instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie, jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych i emerytalnych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku

spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany, jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez

9.21. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane, jako koszty finansowe.

Na podstawie wycen dokonanych przez profesjonalne firmy aktuarialne Grupa tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

9.22. Płatności w formie akcji

Pracownicy (w tym członkowie zarządu) Grupy otrzymują nagrody w formie akcji.

9.22.1 Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model dwumianowy. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określeni pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw

zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

9.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny

sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu

przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.23.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.23.2. Świadczenie usług

Spółki handlowe wewnątrz Grupy świadczą usługi sprzedaży na rzecz papierni. Za te usługi otrzymują one prowizję opierającą się na wielkości rzeczywistej sprzedaży produktów na każdym poszczególnym rynku. Oznacza to, że zysk ze świadczenia usług sprzedaży jest rozpoznawany w tym samym czasie, co sprzedaż produktów. Tylko przychód z papierni spoza Grupy prezentowany jest w przychodach ze sprzedaży.

9.23.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.23.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej. zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w

organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie

9.24.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według

przewidywać będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub

9.24.3. Podatek odroczonego związany z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Grupa prowadzi działalność na terenie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i z tego tytułu korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego do wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

W przypadku, gdy poniesione nakłady inwestycyjne nie znajdują pokrycia w dochodzie za dany rok podatkowy wówczas od zdyskontowanej nadwyżki nakładów obliczonej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów

bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz.U. nr 222 poz. 2252 z dnia 13 października 2004 roku) Grupa tworzy aktywo z tytułu podatku odroczonego do wysokości, której prawdopodobieństwo wykorzystania jest wysokie.

Utworzone aktywo jest wykorzystywane w następnym okresie podatkowym, w momencie osiągnięcia odpowiedniej kwoty dochodu do opodatkowania.

9.24.4. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz

- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie, jako część należności lub zobowiązań.

9.24.5. Podatek akcyzowy

Kwota podatku akcyzowego należnego w zakresie produkowanej energii elektrycznej jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy oraz w bilansie w pozycji zobowiązania.

Podatek akcyzowy od energii używanej na własne potrzeby jest rozpoznawany, jako koszt własny sprzedaży w rachunku zysków i strat.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto

z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez rozwodnioną średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10. Segmenty operacyjne

Podstawowym rodzajem działalności Grupy jest produkcja papieru, który w 2014 i 2015 roku produkowany był w czterech Papierniach. Ponadto w ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną. Z tego względu prezentacja segmentów operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obejmująca działalność kontynuowaną obejmuje wyniki finansowe trzech Papierni:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Polska) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Amber, poziom produkcji na poziomie 275.000 ton papieru rocznie;
- Arctic Paper Munkedals AB (Szwecja) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Munken, roczne zdolności produkcyjne kształtują się na poziomie 160.000 ton papieru rocznie;

- Arctic Paper Grycksbo (Szwecja) – produkcja powlekanego papieru bezdrzewnego pod markami G-Print i Arctic, zdolności produkcyjne 265.000 ton rocznie.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku obejmującej dwa zakłady produkujące celulozę, Grupa Arctic Paper wyróżniła także segment operacyjny „Celuloza”.

Grupa wyróżnia następujące segmenty działalności:

- **Papiery niepowlekane** – papiery przeznaczone do druku lub innych celów graficznych, wśród których wyróżniamy papiery bezdrzewne i drzewne. Niepowlekany papier bezdrzewny może być wytwarzany z różnych mas włóknistych, z różną zawartością wypełniaczy i poddany szeregowi procesów uszlachetniania, takich jak zaklejanie powierzchniowe i kalandrowanie. Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek i katalogów) oraz papiery biurowe (np. do kserokopiarek), przy czym Grupa nie produkuje obecnie papierów biurowych. Niepowlekany papier drzewny z tzw. mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych. Ten gatunek papieru jest wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograwiurą i offsetową. Produkty Grupy w tym

segmentcie są zazwyczaj używane do druku książek w miękkich okładkach.

- **Papiery powlekane** - powlekany papier bezdrzewny to papier przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych, powlekany jedno- lub obustronnie mieszkankami z pigmentami mineralnymi, takimi jak kaolin (ang. china clay), węglan wapnia itp. Powlekanie może odbywać się różnymi metodami, zarówno na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline) i może być uzupełnione superkalandrowaniem zapewniającym gładką powierzchnię. Powlekanie poprawia jakość druku zdjęć i ilustracji.
- **Celuloza** - celuloza siarczanowa pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celuloza siarczanowa niebielona (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego a także celuloza chemotermomechaniczna (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego,
- **Pozostałe** – segment skupia wyniki działalności Arctic Paper S.A. i Arctic Paper Finance AB.

Podział segmentów działalności na segment papierów niepowlekanych, powlekanych i celulozę jest podyktowany następującymi przesłankami:

- Popyt na produkty i ich podaż, a także ceny produktów sprzedawanych na rynku są kształtowane przez charakterystyczne dla danego segmentu czynniki, w tym między innymi poziom zdolności produkcyjnych w danym segmentcie papieru i celulozy,
- Kluczowe parametry operacyjne takie jak np. napływ zamówień czy poziom kosztów produkcji są

determinowane przez czynniki zbliżone do siebie w ramach poszczególnych segmentów papieru i celulozy,

- Produkty wytwarzane w Papierniach należących do Grupy mogą być z pewnymi ograniczeniami alokowane do produkcji w innych jednostkach w ramach tego samego segmentu papieru, co w pewnym stopniu zaburza wyniki finansowe realizowane przez poszczególne Papiernie,
- Wyniki Grupy Arctic Paper są zdominowane przez globalne trendy rynkowe w zakresie kształtowania się cen papieru i cen celulozy i w mniejszym stopniu zależą od indywidualnych uwarunkowań jednostek produkcyjnych,

Co miesiąc, na bazie raportów wewnętrznych otrzymywanych od spółek (z wyłączeniem spółek Grupy Rottneros), wyniki poszczególnych segmentów działalności analizowane są przez kadrę kierowniczą Grupy. Analiza danych finansowych spółek z Grupy Rottneros odbywa się na podstawie kwartalnych raportów finansowych publikowanych na stronach internetowych Rottneros AB.

Wyniki działalności mierzone są przede wszystkim w oparciu o poziom EBITDA wyliczoną przez dodanie amortyzacji i odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych do zysku (straty) z działalności operacyjnej, w każdym przypadku określonych zgodnie z MSSF. EBITDA nie jest miarą zysku (straty) z działalności operacyjnej, wyników operacyjnych ani płynności według MSSF. EBITDA jest miernikiem, który Zarząd wykorzystuje w zarządzaniu działalnością.

Transakcje pomiędzy segmentami są zawarte na warunkach rynkowych, tak jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań z działalności kontynuowanej w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 oraz według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 484 666	674 976	740 818	-	2 900 460		2 900 460
Sprzedaż między segmentami	3 550	20 570	62 416	39 937	126 473	(126 473)	-
Przychody segmentu ogółem	1 488 215	695 547	803 234	39 937	3 026 933	(126 473)	2 900 460
Wynik segmentu							
EBITDA	78 087	(9 851)	142 982	2 149	213 366	(669)	212 697
Przychody z tytułu odsetek	8 839	128	-	2 470	11 436	(10 304)	1 132
Koszty z tytułu odsetek	(12 198)	(6 404)	-	(11 954)	(30 556)	8 877	(21 679)
Amortyzacja	(50 617)	(26 447)	(35 128)	(266)	(112 458)	-	(112 458)
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	1 171	-	447	66 665	68 284	(67 830)	455
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(6 610)	(1 616)	(2 237)	(4)	(10 467)	2 470	(7 997)
Zysk (strata) brutto	18 671	(44 189)	106 064	59 059	139 605	(67 456)	72 149
Aktywa segmentu	1 090 810	309 111	525 504	238 082	2 163 508	(450 535)	1 712 974
Zobowiązania segmentu	641 627	377 625	153 783	281 243	1 454 278	(401 631)	1 052 647
Nakłady inwestycyjne	(44 081)	(4 510)	(46 538)	(1 338)	(96 468)	-	(96 468)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 169	-	-	-	5 169	-	5 169

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (1.587 tys. PLN, z czego 1.132 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (29.676 tys. PLN, z czego 21.679 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (112.458 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-1.131 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 669 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 47.625 tys. PLN, rezerwa: 2.468 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków nieobejmujące działalności zaniechanej w 2015 roku oraz niektórych aktywów i zobowiązań w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2014 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Działalność kontynuowana						Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem	Wyłączenia	
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 487 240	673 839	704 041	-	2 865 121		2 865 121
Sprzedaż między segmentami	19 983	42 764	43 308	37 543	143 597	(143 597)	-
Przychody segmentu ogółem	1 507 223	716 603	747 349	37 543	3 008 718	(143 597)	2 865 121
Wynik segmentu							
EBITDA	131 310	24 337	92 469	4 666	252 782	(463)	252 319
Przychody z tytułu odsetek	10 342	155	-	2 350	12 847	(12 062)	785
Koszty z tytułu odsetek	(20 846)	(7 138)	(1 380)	(11 286)	(40 651)	14 778	(25 873)
Amortyzacja	(55 959)	(26 847)	(33 744)	(110)	(116 658)	-	(116 658)
Utrata wartości aktywów trwałych			-		-		-
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	97	-	-	871	969	(909)	60
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(9 249)	(2 002)	-	(1 148)	(12 399)	866	(11 533)
Zysk (strata) brutto	55 696	(11 496)	57 345	(4 656)	96 889	2 211	99 099
Aktywa segmentu	1 234 380	322 964	451 870	238 909	2 248 124	(544 631)	1 703 493
Zobowiązania segmentu	849 377	366 441	130 975	271 741	1 618 534	(594 773)	1 023 760
Nakłady inwestycyjne	(34 584)	(5 133)	(23 923)	(45)	(63 686)	-	(63 686)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 037	-	-	-	5 037	-	5 037

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (844 tys. PLN, z czego 785 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (37.405 tys. PLN, z czego 25.873 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (116.658 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-773 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 463 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 54.259 tys. PLN, rezerwa: 13.959 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

10.1. Przychody i aktywa trwałe według krajów i regionów

Poniższa tabela przedstawia przychody Grupy od klientów zewnętrznych w podziale na kraje i regiony w latach 2014-2015 oraz aktywa trwałe Grupy pomniejszone aktywo z tytułu podatku odroczonego w podziale na kraje i regiony na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Przychody od klientów zewnętrznych:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	635 181	616 842
Francja	198 333	244 769
Wielka Brytania	247 395	229 320
Skandynawia	405 612	409 303
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	292 238	281 821
Polska	345 626	350 572
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	537 043	466 450
Poza Europę	239 032	266 044
Sprzedaż razem	2 900 460	2 865 121

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Aktywa trwałe:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	181	1 337
Francja	332	354
Skandynawia	407 383	415 063
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	916	761
Polska	374 073	371 731
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	157	240
Aktywa trwałe razem	783 043	789 485

Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Zachodnia” odnoszą się głównie do sprzedaży w Belgii, Holandii, Austrii, Szwajcarii, Włoszech i Hiszpanii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Środkowo-Wschodnia” odnoszą się do sprzedaży na Ukrainie, w Czechach, Słowacji, Węgrzech oraz Bułgarii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Poza Europę” odnoszą się głównie do sprzedaży do Chin i Stanów Zjednoczonych. Sprzedaż do żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów ogółem.

Na aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne, nieruchomości inwestycyjne oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe.

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Rozwiązanie rezerw	96	-
Otrzymane odszkodowania	718	227
Przychody z dzierżawy	2 173	2 314
Sprzedaż usług	838	767
Dotacje	172	271
Sprzedaż mediów	29 449	29 718
Sprzedaż materiałów	10 127	1 225
Zysk na udziałach we wspólnych przedsięwzięciach	4	122
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	51	15 551
Przychody z tytułu rozliczenia dotacji	2 719	2 719
Zysk na sprzedaży praw do emisji CO2	7 857	7 281
Inne	5 441	2 510
Razem	59 644	62 705

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Podatek od nieruchomości	(1 308)	(1 481)
Koszty sprzedaży mediów	(27 727)	(25 080)
Koszty sprzedaży materiałów	(6 412)	(3)
Koszty redukcji zatrudnienia	(320)	(2 701)
Strata na sprzedaży rzeczowych środków trwałych	(1 005)	(5)
Inne	(2 669)	(1 641)
Razem	(39 440)	(30 910)

11.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych	265	377
Przychody z tytułu odsetek od należności	174	164
Pozostałe przychody odsetkowe	694	249
Pozostałe przychody finansowe	454	54
Razem	1 587	844

11.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek wycenianych po zamortyzowanym koszcie	(17 944)	(21 556)
Odsetki od innych zobowiązań finansowych	(30)	(74)
Odsetki od rezerw aktuarialnych	(2 033)	(3 003)
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	(1 860)	(2 182)
Ujemne różnice kursowe	(1 261)	(5 655)
Pozostałe koszty finansowe	(6 547)	(4 935)
Razem	(29 676)	(37 405)

11.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Amortyzacja	(112 458)	(116 658)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-
Zmiana stanu produktów	17 546	(4 169)
Zmiany odpisu aktualizującego na zapasy	(2 366)	864
Zużycie materiałów i energii	(1 775 971)	(1 686 433)
Usługi obce	(407 982)	(426 065)
Podatki i opłaty	(12 626)	(11 498)
Koszty świadczeń pracowniczych	(395 810)	(377 963)
Pozostałe koszty rodzajowe	(103 370)	(88 386)
Wartość sprzedanych towarów	(27 388)	(50 947)
Koszty według rodzajów, w tym:	(2 820 425)	(2 761 256)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(2 490 533)	(2 427 563)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(266 296)	(265 981)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(109 016)	(113 161)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Odpisy zapasów	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(2 427)	(2 119)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(1 015)	(1 379)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-

Amortyzacja w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych zawiera dodatkowo wartość nakładów na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące działalności zaniechanej i w całości umorzone w 2015 r. w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN).

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty wynagrodzeń		(292 500)	(286 334)
Koszty ubezpieczeń społecznych		(99 496)	(88 658)
Koszty świadczeń emerytalnych	26.1	2 947	(21 669)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem		(389 049)	(396 661)
w tym:			
Pozy cje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		(296 168)	(265 326)
Pozy cje ujęte w kosztach sprzedaży		(17 829)	(19 711)
Pozy cje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		(81 813)	(92 926)
Pozy cje ujęte w pozostałych dochodach całkowitych		6 761	(18 698)

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11 256	(14 955)
Podatek odroczoney od wyceny instrumentów finansowych	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	(16 263)	10 438
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	8 271	(22 205)
Podatek odroczoney od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	(1 963)	4 911
Razem inne całkowite dochody	4 911	(24 637)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 196)	(2 523)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	(52)
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Wynikający z powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	2 065	1 802
Korzyści/ (Obciążenie) podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego	-	-
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) wykazana w kapitale własnym	-	-
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Podatek odroczone z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	3 609	(2 825)
Podatek odroczone z tytułu zysków/strat aktuarialnych	(1 963)	4 911
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) ujęte w innych całkowitych dochodach	1 646	2 085

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki

podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	72 150	99 099
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	(25 848)	77 854
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce w latach 2008-2014, wynoszącej 19%	4 911	(14 792)
Korekty podatku z lat ubiegłych ujęte w bieżącym podatku dochodowym	-	(52)
Różnica wynikająca ze stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(1 484)	144
Straty podatkowe, na których nie naliczono aktywa z tytułu podatku odroczonego	(17 762)	(3 480)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w KSSSE	10 137	5 042
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	10 214	23 089
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	474	1 831
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7 204)	(11 461)
Odpisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego na różnicach przejściowych	-	-
Zmiana stawek podatkowych	(7)	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 3% (rok 2014: 0%)	(722)	320
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	409	1 093

Wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie strat podatkowych, w stosunku, do których oczekuje się, że wygasną zanim dojdzie do ich realizacji oraz tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest prawdopodobna.

Kwoty oraz terminy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych przedstawiają się następująco:

Polski system podatkowy przewiduje ograniczenia odnośnie kumulowania strat podatkowych przez osoby prawne będące jednostkami pod wspólną kontrolą, tak jak w przypadku jednostek należących do Grupy. W związku z tym, każda z jednostek zależnych Grupy może wykorzystać tylko własne straty podatkowe do obniżenia dochodu do opodatkowania w późniejszych latach.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Rok wygaśnięcia strat podatkowych		
bez ograniczenia czasowego	25 458	234 836
zakończony 31 grudnia 2015		15 657
zakończony 31 grudnia 2016	7 905	7 905
zakończony 31 grudnia 2017	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2018	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2019	4 974	-
zakończony 31 grudnia 2020 i później	4 974	-
Razem	46 743	261 830

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	18 207	27 435	9 228	30 485
Zapasy	-	-	-	-
Należności handlowe	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	-	-	-	-
Certyfikaty kogeneracji	1 635	766	(869)	(766)
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejęcia jednostek zależnych	-	-	-	-
Straty wykorzystane na poziomie sprawozdań jednostkowych, nierozpoznane w konsolidacji	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	19 842	28 201	8 359	29 719

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Świadczenia po okresie zatrudnienia	4 247	7 220	(2 972)	6 236
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	4 942	3 234	1 708	975
Korekty do wartości godziwej z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	-	-	-	(37 546)
Zapasy	1 143	1 059	84	85
Należności handlowe	4 343	3 613	729	(665)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej	22 065	15 003	7 062	(3 454)
Różnice kursowe	-	78	(78)	(2 390)
Nieopodatkowane rezerwy (wg.regulacji szwedzkiego prawa podatkowego)	52	-	52	-
Instrumenty zabezpieczające	5 282	952	4 330	(2 198)
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	22 926	37 343	(14 417)	12 625
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	65 000	68 501	(3 502)	(26 330)
Różnice kursowe			(1 146)	1 639
Razem , w tym			3 711	5 027
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowym ujęte w innych całkowitych dochodach			1 646	2 085
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat w tym:			2 065	2 942
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat - działalność zaniechana				(1 140)
Aktywo / Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego				
w tym:				
- Korekta prezentacji	(17 374)	(14 242)		
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego	47 625	54 259		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 468	13 959		
w tym:				
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		

14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności przede wszystkim poprzez stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich

wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku. Grupa Mochenwangen obejmuje: Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH Co&KG. W konsekwencji aktywa i zobowiązania Grupy Mochenwangen zostały

zaprezentowane odpowiednio jako aktywa związane z działalnością zaniechaną oraz zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku, natomiast przychody i koszty tej Grupy zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Tabele poniżej przedstawiają odpowiednie dane finansowe działalności zaniechanej:

Przychody i koszty działalności zaniechanej	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przeeksztalcone)
Przychody ze sprzedaży produktów	235 785	234 243
Koszt własny sprzedaży	(259 941)	(226 746)
Zysk (strata) ze sprzedaży	(24 156)	7 497
Koszty sprzedaży	(24 907)	(23 438)
Koszty ogólnego zarządu	(8 597)	(7 242)
Pozostałe przychody operacyjne	2 639	4 376
Pozostałe koszty operacyjne	(40 793)	(235)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(95 814)	(19 042)
Przychody finansowe	-	(0)
Koszty finansowe	(2 184)	(2 203)
Zysk (strata) brutto	(97 998)	(21 245)
Podatek dochodowy	409	1 093
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) na jedną akcję:		
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)
– rozwodniony z zysku z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)

	Na dzień	
	31 grudnia 2015	
	(badane)	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną		
Aktywa związane z działalnością zaniechaną		
Zapasy	29 396	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 789	
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	124	
Pozostałe aktywa niefinansowe	12	
Pozostałe aktywa finansowe	1 096	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051	
	47 467	
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną		
Rezerwy	55 484	
Pozostałe zobowiązania finansowe	699	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 069	
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	102	
Rozliczenia międzyokresowe	1 909	
	81 264	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną	(33 797)	
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6 821)	
Zyski/ straty aktuarialne	(2 153)	
	(8 974)	
	Okres	Okres
	12 miesięcy zakończony	12 miesięcy zakończony
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Przepływy pieniężne związane z działalnością zaniechaną		
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(3 852)	(16 379)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 303)	(3 284)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 291)	(1 620)
	(11 446)	(21 282)

15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami obejmująca swoim zakresem podmioty prowadzące działalność gospodarczą i podlegające przepisom prawa polskiego stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Arctic Paper Kostrzyn i Arctic Paper S.A. tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie

działalności socjalnej Spółek, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółki skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 30 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 tys. PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne	47	57
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(32)	(55)
Wydatki z Funduszu pokryte ze środków własnych	15	-
Saldo po skompensowaniu	30	2
	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	604	609

Od 1 stycznia 2015 roku Arctic Paper S.A. utworzyła Zakładowy Fundusz Świadczeń Pracowniczych.

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto lub zysku/(straty) netto z działalności kontynuowanej za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	26 331	70 611
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459
Liczba akcji zwykłych – seria A	50 000	50 000
Liczba akcji zwykłych – seria B	44 253 500	44 253 500
Liczba akcji zwykłych – seria C	8 100 000	8 100 000
Liczba akcji zwykłych – seria E	3 000 000	3 000 000
Liczba akcji zwykłych – seria F	13 884 283	13 884 283
Całkowita liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie

wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK, mBank SA) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

W roku 2015 oraz 2014 Spółka Arctic Paper S.A. nie wypłaciła dywidendy.

18. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	199 901	550 045	40 832	790 778
Zwiększenia z tytułu nabycia	2 061	15 814	50 567	68 442
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	10 015	29 578	(39 594)	-
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(14)	-	(14)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(24)	-	(24)
Odpis amortyzacyjny za okres	(13 408)	(103 993)	(2 595)	(119 996)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwał	(940)	(6 571)	7 042	(469)
Różnice kursowe	(2 889)	(8 115)	(1 265)	(12 269)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)	194 741	476 720	54 987	726 448
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	194 741	476 720	54 987	726 448
Zwiększenia z tytułu nabycia	4 064	9 890	81 510	95 464
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	7 903	60 367	(68 270)	0
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(59)	-	(59)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(259)	(72)	-	(331)
Odpis amortyzacyjny za okres	(14 314)	(96 326)	-	(110 640)
Różnice kursowe	2 028	5 464	1 408	8 900
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	409 691	1 693 856	42 214	2 145 761
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(209 791)	(1 143 810)	(1 382)	(1 354 983)
Wartość bilansowa netto	199 900	550 045	40 832	790 778
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 633)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 634)
Wartość bilansowa netto	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	415 818	1 739 731	69 636	2 225 185
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(221 656)	(1 283 746)	-	(1 505 402)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782

Brak dodatkowej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 30.704 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 32.530 tys. PLN).

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Grunty i budynki o wartości bilansowej 571.022 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 614.079 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota nr 32).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego i różnic kursowych w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 644 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014: 402 tys. PLN).

19. Leasing

19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa, jako leasingobiorca

Grupa zawarła umowy leasingu operacyjnego obejmującego wybrane pojazdy oraz urządzenia techniczne. Zawarcie tych umów leasingowych nie nakłada na leasingobiorcę ograniczeń.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nie odwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
W okresie 1 roku	3 008	4 493
W okresie 1 do 5 lat	4 827	8 115
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	7 835	12 608

19.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych

umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015		Rok zakończony 31 grudnia 2014	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	4 774	3 065	3 049	2 857
W okresie 1 do 5 lat	17 488	12 375	14 592	11 792
Powyżej 5 lat	16 148	16 148	27 104	18 763
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	38 410	31 588	44 745	33 411
Minus koszty finansowe	(6 822)		(11 334)	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:				
- krótkoterminowe	31 588	31 588	33 411	33 411
- długoterminowe		3 065		2 857
		28 523		30 554

20. Nieruchomości inwestycyjne

	2015 (badane)	2014 (badane)
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 982	11 181
Zwiększenia (późniejsze nakłady)	-	-
Sprzedaż nieruchomości	-	(7 622)
Zysk z wyceny do wartości godziwej	-	423
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	3 982	3 982

Nieruchomości inwestycyjne zostały wykazane według wartości godziwej ustalonej w wyniku wyceny dokonanej przez akredytowanego rzeczoznawcę „DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska”. Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metoda średniej skorygowanej.

DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska jest rzeczoznawcą majątkowym, posiadający uprawnienia zawodowe w dziedzinie szacowania nieruchomości nadane przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i rozwoju Miast. Wartość rynkową nieruchomości stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, określona z uwzględnieniem cen transakcyjnych przy przyjęciu następujących założeń:

- strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy,
- upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku i do wynegocjowania warunków umowy.

Wartość rynkową dla aktualnego sposobu wykorzystania (WRUO) oszacowano przy uwzględnieniu:

- celu wyceny,
- rodzaju i położenia nieruchomości,
- funkcji w planie zagospodarowania przestrzennego,
- stopnia wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej,
- stanu nieruchomości,
- dostępnych danych o cenach nieruchomości podobnych.

Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metodę korygowanej ceny średniej.

Średnia cena za 1 m² dla transakcji porównawczych wyniosła 479 PLN/m².

Według hierarchii wartości godziwej, metoda i podejście zastosowane do wyceny nieruchomości inwestycyjnych klasyfikuje ją do poziomu 3.

W roku 2014 Grupa dokonała sprzedaży jednej nieruchomości inwestycyjnej o wartości godziwej 7.622 tys. PLN za cenę sprzedaży netto wynoszącą 9.600 tys. PLN.

Na poniesione bieżące koszty w 2015 roku składał się koszt z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 10 tys. PLN (2014 rok: 17 tys. PLN).

21. Aktywa niematerialne

Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Zwiększenia	-	-	21 995	0	1 017	23 012
Zmniejszenia	-	-	(18 384)	(610)	(2 217)	(21 211)
Amortyzacja za okres	(481)	-	-	-	(1 338)	(1 818)
Różnice kursowe	45	829	22	116	(65)	947
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622
Na dzień 1 stycznia 2015 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 31 grudnia 2015 roku						
Wartość brutto	38 725	92 647	7 985	0	34 922	174 279
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 645)	(57 530)	-	-	(28 484)	(122 659)
Wartość netto	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Zwiększenia	-	-	11 420	169	852	12 441
Zmniejszenia	-	-	(7 317)	(5)	(725)	(8 047)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałch	-	-	-	-	469	469
Amortyzacja za okres	(494)	-	-	-	(1 431)	(1 925)
Różnice kursowe	(102)	(1 179)	(1)	(138)	(208)	(1 627)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 1 stycznia 2014 roku						
Wartość brutto	39 348	93 591	250	468	41 135	174 792
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 237)	(58 124)	-	-	(31 050)	(125 412)
Wartość netto	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Na dzień 31 grudnia 2014 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Brak utraty wartości aktywów niematerialnych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

W wyniku przeprowadzonej analizy wartości korporacyjnego znaku handlowego Arctic Paper potwierdzono brak konieczności dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Wartość aktywów trwałych Grupy Rottneros przyjęta do konsolidacji Grupy Arctic Paper wyceniona jest poniżej

wartości prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Rottneros. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Rottneros za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku nie wykazuje odpisów z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznanych w 2015 roku. Na tej podstawie nie zidentyfikowano utraty wartości aktywów trwałych (w tym znaku handlowego) ujętych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

W latach zakończonych 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała jednostek stowarzyszonych.

W dniu 1 października 2012 roku spółka Arctic Paper Munkedals AB nabyła 50% udziałów w spółce Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji. Spółka Kalltorp Kraft zajmuje się produkcją energii w posiadanej elektrowni wodnej, celem nabycia była realizacja strategii zwiększania własnych mocy energetycznych. Udziały w Kalltorp zostały rozpoznane jako wspólne przedsięwzięcie (wspólna działalność, joint

venture) i wycenione metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

Wartość udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniosła 5.169 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 5.037 tys. PLN). Zysk z tytułu posiadania udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniósł 4 tys. PLN w 2015 roku i został ujęty jako pozostałe przychody operacyjne (2014: 122 tys. PLN). Różnice kursowe z przeliczenia wyniosły +128 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: -178 tys. PLN).

23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

W ciągu 2015 roku Grupa nie dokonywała transakcji wpływających na zmianę jej udziałów w jednostkach zależnych.

24. Pozostałe aktywa

24.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Instrumenty zabezpieczające	39.3	944	906
Depozyty gwarancyjne		-	1 096
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		-	21 312
Pozostałe		1 017	85
Razem		1 960	23 399
- krótkoterminowe		944	21 312
- długoterminowe		1 017	2 088

24.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Koszty ubezpieczeń	3 465	2 268
Oplaty leasingowe	53	58
Przedpłaty na usługi	6 451	6 343
Oplaty z tytułu najmu	717	3 068
Należności od funduszu emerytalnego	926	697
Pozostałe	1 391	5 676
Razem	13 003	18 110
- krótkoterminowe	11 531	16 872
- długoterminowe	1 472	1 238

25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych

25.1. Arctic Paper Mochenwangen

Działalność Grupy Mochenwangen prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni uznano jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Wartość netto rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych Grupy Mochenwangen na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 0 tys. PLN a nakłady inwestycyjne

poniesione przez Grupę w 2015 roku w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN) zostały całkowicie umorzone i ujęte jako strata z działalności zaniechanej.

25.2. Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd dokonał oceny czy wystąpiły przesłanki zmiany wartości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Pomimo obserwowalnej poprawy wyników Papierni Zarząd, stosując ostrożne podejście, podjął decyzje o niezmnieszeniu wartości dotychczas rozpoznanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku został przeprowadzony w Arctic Paper Grycksbo test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych.

Przeprowadzenie testu utraty wartości w Arctic Paper Grycksbo związane było z osiągnięciem niższych wyników Papierni niż te, które były oczekiwane przez Zarząd Grupy w 2015 roku. Wpływ na to miały uwarunkowania rynkowe takie jak wzrost ceny surowców, nasilenie konkurencji w segmencie papieru produkowanego przez Grycksbo.

W związku z powyższym została podjęta decyzja dotycząca przeprowadzenia testu utraty wartości przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przeprowadzony test utraty wartości nie

skutkowało utworzeniem dalszego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Poniżej opisano kluczowe założenia testu na utratę wartości przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej

Obliczenie wartości użytkowej ośrodka sprzedaży papieru w papierni Grycksbo jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Zwiększenie cen energii;
- Ryzyko walutowe.

Stopa dyskontowa – odzwierciedla dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla ośrodka. Jest to wskaźnik stosowany przez kierownictwo w celu oszacowania efektywności (wyników) operacyjnych oraz przyszłych propozycji inwestycyjnych. W okresie budżetowanym przyjęta stopa dyskontowa wynosi 6,50%. Stopa dyskontowa została wyznaczona przy zastosowaniu wskaźnika: Średni ważony koszt kapitału (WACC).

Zmiany cen surowców (głównie celulozy) – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie wskaźników, które opublikowane zostały na podstawie danych dotyczących cen celulozy. Głównym

źródłem danych stanowiących podstawę przyjętych założeń jest strona: www.foex.fi. Należy mieć na uwadze, iż koszty celulozy charakteryzują się wysoką zmiennością.

Zmiany cen energii - wzrost cen energii, głównie energii elektrycznej notowanej na Nordpool, giełdzie towarowej w Szwecji oraz energii uzyskiwanej z biomasy, jako podstawowego źródła energii wynika z założeń przyjętych w projekcjach zatwierdzonych przez lokalne kierownictwo papierni Grycksbo.

Ryzyko walutowe - odnosi się w stosunku do kosztu zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności zakupu celulozy gdzie koszty te ponoszone są głównie w USD. W prognozowanych latach para USD/SEK została przyjęta na poziomie 8,45.

Poniższa tabela przedstawia główne założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej.

Główne założenia	2015
Prognoza przyjęta w oparciu o lata	2016-2020
Stawka podatku dochodowego	22,00%
Stopa dyskontowa przed efektem podatkowym	7,00%
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	6,50%
Stopa wzrostu w okresie rezidualnym	2,00%

Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości dla Arctic Paper Grycksbo na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku wyniósł 301.990 tys. PLN.

Tabela poniżej prezentuje wrażliwość wartości użytkowej aktywów w zależności od zmian poszczególnych parametrów przyjętych do testu:

Parametr	Zmiana parametru o	Wpływ na wartość użytkową aktywów
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(4 117)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	3 280
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	9 262
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	12 452
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	4 302
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(3 137)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(9 262)
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(12 452)

26. Świadczenia pracownicze

26.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez polski Kodeks Pracy w przypadku spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz na podstawie obowiązujących umów ze związkami zawodowymi, w przypadku spółek Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz Arctic Paper Grycksbo AB tworzy także Fundusz Socjalny dla przyszłych emerytów.

W związku z tym Grupa na podstawie wycen dokonanych w każdym kraju przez profesjonalne firmy aktuarialne tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych

świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwotę kosztu netto świadczeń pracowniczych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 788	371
Koszty odsetek od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 026	2 600
(Zysk) / Strata aktuarialna	(6 761)	18 698
Łączne koszty świadczeń z tytułu programu	(2 947)	21 669
w tym:		
rozpoznane w rachunku zysków i strat	3 814	2 971
rozpoznane w pozostałych dochodach całkowitych	(6 761)	18 698

Powyższa tabela nie zawiera danych Arctic Paper Mochenwangen wykazanych jako działalność zaniechana.

Uzgodnienie, przedstawiające zmiany stanu rezerw za lata zakończone 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

	Program świadczeń w Szwecji (AP SA branch)	Program świadczeń w Szwecji (Munkedals)	Program świadczeń w Szwecji (Grycksbo)	Program świadczeń w Szwecji (Grupa Rottneros)	Program świadczeń w Polsce (Kostrzyn)	Program świadczeń w Niemczech (Mochenwangen)	Razem
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2015 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954
Koszty bieżącego zatrudnienia	285	-	-	1 119	384	247	2 035
Koszty odsetek	-	634	1 211	-	181	259	2 285
Strata (Zysk) aktuarialny	-	(2 387)	(3 289)	-	(1 085)	(1 511)	(8 271)
Wyplacone świadczenia	-	(437)	(1 777)	-	(352)	(398)	(2 964)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	605	1 099	43	-	(27)	1 720
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	(10 297)	(10 297)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 151	25 826	46 783	1 162	6 540	-	81 461
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2014 roku	733	21 162	41 498	-	5 155	7 648	76 196
Koszty bieżącego zatrudnienia	133	-	-	-	238	176	547
Koszty odsetek	-	805	1 571	-	224	335	2 935
Strata (Zysk) aktuarialny	-	6 600	9 841	-	2 257	3 507	22 205
Wyplacone świadczenia	-	(321)	(1 794)	-	(462)	(222)	(2 799)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	(836)	(1 576)	-	-	283	(2 129)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2014 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na poszczególne dni bilansowe do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Stopa dyskontowa (%)		
Program w Szwecji	3,1%	2,8%
Program w Polsce	3,0%	2,5%
Program w Niemczech	2,4%	2,0%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)		
Program w Szwecji	0,0%	2,3%
Program w Polsce	2,0%	3,0%
Program w Niemczech	-	-
Pozostały okres zatrudnienia (w latach)		
Program w Szwecji	8,3	13,0
Program w Polsce	16,8	18,7
Program w Niemczech	19,3	20,7

W tabeli poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych:

Zmiana przyjętej stopy procentowej o 1 punkt procentowy	Wzrost o 1 p.p. w tys. PLN	Spadek o 1 p.p. w tys. PLN
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(14 404)	9 045
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(16 804)	9 759
Zmiana przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy		
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	904	(668)
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	826	(686)

26.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Na 31 grudnia 2015 roku Grupa rozpoznała rezerwę na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w Arctic Paper Sverige AB na kwotę: 0 tys. PLN (na 31 grudnia 2014 roku: 2.000 tys. PLN).

27. Zapasy

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Materiały (według ceny nabycia)	178 037	166 699
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	10 802	9 453
Wyroby gotowe, towary w tym:		
Według ceny nabycia / kosztu wytworzenia	192 389	178 567
Według wartości netto możliwej do uzyskania	9 403	21 187
Przedpłaty na poczet dostaw	-	580
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	390 631	376 486
Odpis aktualizujący wartość zapasów	6 813	7 961
Razem zapasy przed odpisem aktualizującym	397 445	384 447

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące w wysokości 2.366 tys. PLN oraz przeniosła do działalności zaniechanej odpisy w wysokości 3.514 tys. PLN.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa utworzyła dodatkowe odpisy aktualizujące wartość zapasów w wysokości 318 tys. PLN.

Różnica na odpisie aktualizacyjnym odnoszona jest w rachunku zysków i strat do kosztu własnego sprzedaży. Odpis aktualizujący związany jest z wyrobami gotowymi i materiałami wolno rotującymi oraz obciążonymi ryzykiem uszkodzenia, niesprzedania bądź niewykorzystywania na własne potrzeby.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała umowę zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 421.920 tys. SEK, 538. 500 tys. PLN, częścią której są zapasy.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała umowy zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 538.500 tys. PLN, 415.301 tys. SEK, 9.894 tys. EUR, częścią której są zapasy.

Na dzień 31 grudnia 2015 zapasy wyrobów gotowych warte 9.403 tys. PLN były wycenione w cenie sprzedaży netto (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21.187 tys. PLN).

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Należności z tytułu dostaw i usług	303 897	293 554
Należności budżetowe z tytułu VAT	11 794	31 295
Pozostałe należności od osób trzecich	17 904	11 461
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	2 905	3 130
Należności ogółem (netto)	336 499	339 440
Odpis aktualizujący należności	32 504	20 157
Należności brutto	369 003	359 597

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 90 dni.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje

dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 32.504 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 20.157 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	20 157	20 446
Zwiększenie	13 785	944
Wykorzystanie	(67)	(1 070)
Odpisanie niewykorzystanych kwot	(1 046)	(457)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	460	294
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(785)	-
Odpis aktualizacyjny na dzień 31 grudnia	32 504	20 157

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 - 60 dni	60 - 90 dni	90 - 120 dni	>120 dni
Na dzień 31 grudnia 2015	303 897	263 087	33 626	4 322	434	481	1 946
Na dzień 31 grudnia 2014	293 554	236 949	50 436	5 764	132	237	36

Należności powyżej 120 dni w perspektywicznej ocenie kierownictwa spółki kwalifikują się do odzyskania i dlatego nie zostały objęte odpisem.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi

188.552 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 158.412 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi w ramach kredytów bieżących w wysokości 117.480 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 141.686 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 48.384 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 25.607 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	187 936	147 593
Lokaty krótkoterminowe	-	9 377
Środki pieniężne w drodze	617	1 442
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym bilansie	188 552	158 412
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	1 051	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	189 603	158 412

Środki pieniężne w wysokości 4.000 tys. SEK na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014: 4.000 tys SEK) stanowią zabezpieczenie zawartych kontraktów forward na zakup energii elektrycznej w spółce Rottneros).

29.1. Przyczyny różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji a pozycjami w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	
Bilansowa zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	2 940
Działalność zaniechana	(15 789)
Różnice z przeliczenia	1 471
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(11 377)
Zmiana stanu zapasów	
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(14 145)
Działalność zaniechana	(29 396)
Różnice z przeliczenia	6 816
Zmiana stanu zapasów wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(36 725)

Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	42 660
Działalność zaniechana	23 069
Różnice z przeliczenia	(2 859)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	62 870
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	14 893
Działalność zaniechana	1 897
Różnice z przeliczenia	(1 149)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	15 641
Zmiana stanu rezerw	
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(26 119)
Działalność zaniechana	55 484
Różnice z przeliczenia	5 355
Zmiana stanu rezerw wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	34 721

30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

30.1. Kapitał podstawowy

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Kapitał akcyjny		
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	50	50
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	44 254	44 254
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	8 100	8 100
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	3 000	3 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	13 884	13 884
	69 288	69 288

	Data rejestracji podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość w PLN
Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone			
Wyemitowane w dniu 30 kwietnia 2008 roku	2008-05-28	50 000	50 000
Wyemitowane w dniu 12 września 2008 roku	2008-09-12	44 253 468	44 253 468
Wyemitowane w dniu 20 kwietnia 2009 roku	2009-06-01	32	32
Wyemitowane w dniu 30 lipca 2009 roku	2009-11-12	8 100 000	8 100 000
Wyemitowane w dniu 01 marca 2010 roku	2010-03-17	3 000 000	3 000 000
Wyemitowane w dniu 20 grudnia 2012 roku	2013-01-09	10 740 983	10 740 983
Wyemitowane w dniu 10 stycznia 2013 roku	2013-01-29	283 947	283 947
Wyemitowane w dniu 11 lutego 2013 roku	2013-03-18	2 133 100	2 133 100
Wyemitowane w dniu 6 marca 2013 roku	2013-03-22	726 253	726 253
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 287 783	69 287 783

30.1.1. Obniżenie kapitału zakładowego spółki Arctic Paper S.A.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy. Obniżenie kapitału zakładowego miało na celu

doprowadzenie ceny nominalnej akcji do poziomu umożliwiającego podwyższenie kapitału i przeprowadzenie emisji nowych akcji (raport bieżący 12/2012).

W dniu 9 listopada 2012 roku (informacja w raporcie bieżącym nr 23/2012) obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

30.1.2. Wartość nominalna akcji

W związku z wyżej opisanym obniżeniem kapitału wszystkie wyemitowane akcje posiadają obecnie wartość nominalną wynoszącą 1 PLN i zostały w pełni opłacone.

30.1.3. Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;
- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcję;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu miesięcy) od dnia podjęcia niniejszej uchwały;

e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,
- b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 roku.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę następującego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne

Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu Spółek Handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu Spółek Handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji

własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznacza się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Zarząd Arctic Paper S.A. nie nabył żadnych akcji własnych Spółki.

30.1.4. Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii przypada jeden głos na akcję i są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

30.1.5. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Thomas Onstad (bezpośrednio i pośrednio)		
Udział w kapitale zakładowym	68,13%	68,13%
Udział w ogólnej liczbie głosów	68,13%	68,13%
Nemus Holding AB (pośrednio Thomas Onstad)		
Udział w kapitale zakładowym	57,74%	59,69%
Udział w ogólnej liczbie głosów	57,74%	59,69%
Pozostali		
Udział w kapitale zakładowym	31,87%	31,87%
Udział w ogólnej liczbie głosów	31,87%	31,87%

30.2. Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej

Pozycja ta jest korygowana o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych.

30.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został pierwotnie utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w roku 2009 w kwocie 40.500 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego i ulegał zmianom w kolejnych latach w wyniku kolejnych emisji akcji oraz odpisów z zysku.

W 2010 roku kapitał zapasowy został podwyższony o kwotę 27.570 tys. PLN wynikającą z nadwyżki wartości emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną w związku z emisją akcji serii E.

W roku 2010 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 8.734 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2011 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 7.771 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2012 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 2.184 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy.

9 stycznia 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym częściową emisję akcji serii F

związaną z nabyciem akcji Rottneros AB w grudniu 2012 roku. Z tego względu nadwyżka z emisji 10.740.983 akcji o wartości nominalnej 1 PLN ponad wartość nominalną akcji w wysokości 54.242 tys. PLN została ujęta w kapitale zapasowym.

W okresie od 1 stycznia 2013 roku do 26 lutego 2013 roku w związku z dalszym nabywaniem akcji Rottneros AB, Arctic Paper S.A. dokonała dalszej, etapowej emisji akcji serii F na łącznie 3.143.300 akcji. Łączna różnica pomiędzy wartością wyemitowanych akcji a ich wartością nominalną po potrąceniu kosztów emisji została ujęta w kapitale zapasowym w łącznej wysokości 16.460 tys. PLN.

W dniu 28 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2012, w którym to część zysku za rok obrotowy 2012 w kwocie 1.082 tys. PLN przeznaczono zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2014 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2013 w wysokości 179.911 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2015 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2014 w wysokości 25.110 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna wartość kapitału zapasowego Spółki to 447.638 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 472.748 tys. PLN).

30.4. Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy obejmuje część zysków i strat zatrzymanych wynikających z podziału wyniku Arctic Paper S.A. i kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających. Grupa rozpoczęła zawieranie transakcji zabezpieczających w 2009 roku. Ponadto na 31 grudnia 2012 roku w pozostałych kapitałach rezerwowy ujęto niezarejestrowaną wartość podwyższenia kapitału w wysokości 64.983 tys. PLN. Z

dniem 10 stycznia 2013 roku, dzień rejestracji podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym, wartość ta została ujęta odpowiednio jako kapitał podstawowy (10.741 tys. PLN) i kapitał zapasowy (54.242 tys. PLN).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównawcze:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	136 557	132 697
<u>Zmiany dotyczące zabezpieczeń przepływów pieniężnych</u>		
Wycena instrumentów finansowych, w tym:	(11 049)	5 361
- FX forward	128	772
- Forward na energię elektryczną	(11 972)	5 543
- SWAP odsetkowy	795	(3 445)
- Forward na celulozę	-	2 491
Podatek odroczone, w tym:	2 468	(1 501)
- FX forward	(21)	(229)
- Forward na energię elektryczną	2 640	(1 379)
- SWAP odsetkowy	(151)	655
- Forward na celulozę	-	(548)
<u>Pozostałe zmiany</u>		
Podział wyniku	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	127 976	136 557

30.5. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Pozycja zyski/straty zatrzymane obejmuje niepodzielone zyski/straty z lat ubiegłych, zysk/stratę danego roku obrotowego oraz zyski/straty aktuarialne wynikające z aktuarialnej wyceny rezerwy na odprawy emerytalne.

Niepodzielony wynik finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu może zawierać kwoty niepodlegające podziałowi, tj. takie, które nie podlegają wypłacie w formie dywidendy. Statutowe sprawozdania finansowe jednostek są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości (z wyjątkiem Arctic Paper

Kostrzyn S.A.) oraz statutami spółek. Dywidenda na rzecz jednostki dominującej może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych. Taka lokalna definicja niepodzielonego wyniku finansowego bardzo często różni się od definicji niepodzielonego wyniku wynikającej z MSSF, co może być czynnikiem ograniczającym dystrybucję zysku. Lokalne regulacje prawne np. często wymagają tworzenia określonych kapitałów rezerwowych na rzecz możliwych przyszłych strat.

Stosowanie różnych zasad rachunkowości może spowodować występowanie różnic pomiędzy statutowymi sprawozdaniami finansowymi, a pakietami sprawozdawczymi dla celów konsolidacji.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Zyski i straty z lat ubiegłych zaprezentowane w bilansie na dzień 31 grudnia 2015 roku składają się głównie z następujących pozycji:

- a) strat/zysków zatrzymanych skonsolidowanych przypisanych akcjonariuszom jednostki dominującej za lata 2008-2013 w kwocie -243.753 tys. PLN; oraz z podziału zysku jednostkowego Arctic Paper SA za rok 2010-2012 w kwocie -137.969 tys. PLN;
- b) zysku na nabyciu akcji Rottneros AB od udziałowców niekontrolujących 29.353 tys. PLN oraz straty na zbyciu akcji Rottneros AB do udziałowców niekontrolujących -6.160 tys. PLN;
- c) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2013 w kwocie +179.911 tys. PLN;
- d) Zysku skonsolidowanego przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2014 w kwocie 50.459 tys. PLN;
- e) Zysków /strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości -7.318 tys. PLN (bez ujęcia zysków /strat aktuarialnych dotyczących działalności zaniechanej);
- f) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2014 w kwocie +25.110 tys. PLN;
- g) straty skonsolidowanej przypisanej akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2015 w kwocie - 71.258 tys. PLN.

30.6. Udziały niekontrolujące

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Na początek okresu	181 458	155 772
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(26 556)	-
Nabycie spółki	-	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	-	-
Zysk na okazjnym nabyciu przypadający na udziały niekontrolujące	-	-
Udział w całkowitych dochodach jednostek zależnych	45 841	25 686
Na koniec okresu	200 744	181 458

Udziały niekontrolujące obejmują część kapitału własnego Grupy przypadającego przede wszystkim na akcjonariuszy niekontrolujących Rottneros AB. W tabeli poniżej przedstawiono główne dane finansowe dla Grupy Rottneros:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Przychody ze sprzedaży produktów	803 234	711 723
Koszty operacyjne	(685 546)	(657 435)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	117 688	54 288
Przychody/koszty finansowe	(1 790)	(1 840)
Zysk/(strata) brutto	115 898	52 448
Podatek dochodowy	(16 109)	8 741
Zysk/(strata) netto	99 789	61 189

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Skonsolidowany bilans		
Aktywa trwałe	328 008	313 161
Aktywa obrotowe, w tym	315 928	258 324
Zapasy	124 048	115 566
Należności	113 362	102 423
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78 517	40 335
RAZEM AKTYWA	643 936	571 485
Kapitał własny	491 547	441 870
Zobowiązania długoterminowe	8 363	17 675
Zobowiązania krótkoterminowe	144 026	111 940
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	643 936	571 485

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	149 907	47 847
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(46 091)	(9 201)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(68 018)	(13 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	35 799	24 844
Środki pieniężne na początek okresu	40 335	16 429
Różnice kursowe netto	2 384	(938)
Środki pieniężne na koniec okresu	78 517	40 335

31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego

W 2015 roku i 2014 roku nie miało miejsca warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.

32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	31-12-2016	3 065	2 857
Factoring w SHB w SEK		59 887	46 626
Factoring w GE Capital w EUR		-	1 146
Instrumenty zabezpieczające		20 357	10 018
Pozostałe zobowiązania	31-12-2016	194	192
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20-12-2016	20 439	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	20-12-2016	5 861	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	20-12-2016	9 418	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	8 548	8 470
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	4 337	4 353
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	6 355	6 303
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 235	3 250
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	7 453	7 388
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 786	3 803
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w SHB w SEK	31-03-2016	12 665	13 281
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	31-01-2016	117	112
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	30-04-2016	668	444
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe		166 386	120 566

Zobowiązania długoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	04-01-2021	28 523	30 554
Instrumenty zabezpieczające	31-12-2019	12 534	6 687
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	09-07-2017	17 046	17 049
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	30-09-2019	43 579	43 124
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	42 355	50 890
Kredyt bankowy z Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	19 613	23 954
Kredyt z banku mBank S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	31 316	37 662
Kredyt bankowy z mBank S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	14 502	17 739
Kredyt z banku BZ WBK (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	36 836	44 278
Kredyt bankowy z BZ WBK (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	17 057	20 846
Kredyt z banku Danske Bank w SEK	po 31-12-2015	-	13 596
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe		263 362	306 380

32.1. Kredyty i pożyczki

Wartość długoterminowych i krótkoterminowych oprocentowanych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku zmniejszyła się o 25.952 tys. PLN w porównaniu do 31 grudnia 2014 roku.

Pozostałe zmiany w wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikają głównie z wyceny bilansowej oraz wartości naliczonych a niezapłaconych odsetek od kredytów, pożyczek i papierów dłużnych.

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły

kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

32.2. Zabezpieczenia kredytów

2015 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku

Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2015 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (39.491 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.292 tys. PLN)
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska

Handelsbanken AB na kwotę na kwotę 106.245 tys. SEK (49.361 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach (należnościach objętych umową faktoringową) na kwotę 126.920 tys. SEK (58.967 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (74.336 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 509.000 tys. SEK (236.481 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (4.019 tys. PLN);

2014 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2014 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (38.522 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.064 tys. PLN)
- zastaw na udziałach Grycksbo Paper Holding AB na kwotę 161.141 tys. SEK (73.029 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 120.301 tys. SEK (54.520 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (72.512 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 245.000 tys. SEK (111.034 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (3.920 tys. PLN);
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR (1.095 tys. PLN).

33. Rezerwy

33.1. Zmiany stanu rezerw

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu rezerw w latach 2014-2015:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	96 954	12 021	108 973
Utworzone w ciągu roku obrotowego	(3 951)	30 353	26 402
Wykorzystane	(2 964)	(7 123)	(10 087)
Rozwiązane	-	(2 092)	(2 092)
Korekta z tytułu różnic kursowych	1 720	473	2 193
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(10 297)	(32 238)	(42 535)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w tym:	81 461	1 394	82 855
- krótkoterminowe	-	-	-
- długoterminowe	81 461	1 394	82 855
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	76 196	6 345	82 541
Utworzone w ciągu roku obrotowego	25 686	8 040	33 726
Wykorzystane	(2 799)	(2 502)	(5 301)
Rozwiązane	-	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych	(2 129)	139	(1 990)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku, w tym:	96 954	12 021	108 973
- krótkoterminowe	-	8 794	8 794
- długoterminowe	96 954	3 226	100 179

Inne rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmują rezerwę na udzieloną gwarancję.

Największą pozycją pośród innych rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku jest rezerwa z tytułu umorzenia praw do emisji w wartości 3.069 tys. PLN, rezerwa na

przyszłe reklamacje, zwroty i straty w wysokości 1.385 tys. PLN, rezerwa z tytułu udzielonej gwarancji w wysokości 1.360 tys. PLN oraz rezerwa na koszty restrukturyzacji w wysokości 2.000 tys. PLN.

33.2. Rezerwa na reklamacje oraz zwroty

Rezerwa na reklamacje i zwroty tworzona jest na podstawie reklamacji oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Rezerwa na reklamacje i zwroty na

koniec roku 2015 wyniosła 0 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 1.385 tys. PLN) i w całości dotyczyła Arctic Paper Mochenwangen.

34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

34.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:		
Wobec jednostek powiązanych	542	13
Wobec jednostek pozostałych	365 657	324 996
	366 199	325 009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	8 238	8 502
Podatek akcyzowy	428	1 110
Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 288	5 036
Podatek od nieruchomości	911	870
Podatek od dywidendy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych	8 378	8 635
Zobowiązania celne	-	21
	25 243	24 174
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	2 867	4 516
Zobowiązania emerytalne	2 969	2 853
Zobowiązania inwestycyjne	5 058	4 963
Zobowiązania z tytułu ochrony środowiska	588	774
Przedpłaty	3 749	1 745
Inne zobowiązania	456	434
	15 686	15 285
RAZEM	407 128	364 468

Zasady i warunki płatności zobowiązań finansowych prezentowanych powyżej:

- warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.3;
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60-dniowych;
- pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-miesięcznym terminem płatności;
- kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

34.2. Rozliczenia międzyokresowe

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rozliczenia międzyokresowe bierne		
Koszty pracownicze	64 968	61 733
Audyty i usługi prawne	505	760
Koszty transportu	4 466	2 591
Koszty reklamacji	1 668	1 853
Koszty mediów	3 076	2 061
Pozostałe	24 814	21 325
	99 496	90 323
Przychody przyszłych okresów		
Dotacje z Ekofunduszu	15 318	16 721
Dotacje z NFOŚiGW	11 316	12 632
Przedpłaty	-	-
Pozostałe	6 504	3 172
	33 138	32 525
RAZEM	132 634	122 849
- krótkoterminowe	108 720	96 215
- długoterminowe	23 914	26 634

Główne pozycje w rozliczeniach międzyokresowych biernych stanowią zobowiązania urlopowe i premie dla pracowników.

35. Plany inwestycyjne (niebadane)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2016 roku w kwocie nie mniej niż 10 milionów PLN. Kwoty te przeznaczone będą na zakup nowych maszyn i urządzeń.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa planowała poniesienie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe nie mniej niż 10 milionów PLN w 2015 roku.

36. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku następujące zobowiązania warunkowe:

- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK (681 tys. PLN) w Arctic Paper Grycksbo AB

oraz na kwotę 759 tys. SEK (353 tys. PLN) w Arctic Paper Munkedals AB ;

- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na 2.711 tys. SEK (1.259 tys. PLN);

- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK (63 tys. PLN);
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK (5.575 tys. PLN).

36.1. Sprawy sądowe

Nie toczą się istotne sprawy sądowe przeciwko Arctic Paper S.A. ani żadnej jednostce zależnej.

36.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

37. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotami powiązanymi wobec Grupy Arctic Paper S.A. są:

- Thomas Onstad – akcjonariusz większościowy,
- Nemus Holding AB – spółka dominująca wobec Arctic Paper SA,
- Progressio S.C. - od dnia 1 stycznia 2014 roku jednostka powiązana z Członkiem Zarządu,

Wyższą kadrę kierowniczą stanowią Prezes i Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej oraz Przewodniczący i Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w okresie pełnienia funkcji w organie Spółki.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi w latach 2015-2014:

Dane za okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz na 31 grudnia 2015 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	128	1 370	-	-	2 905	-	517
Thomas Onstad	-	-	-	3 911	-	-	61 411
Progressio S.C.	-	211	-	-	-	-	25
Razem	128	1 581	-	3 911	2 905	-	61 953

Należności od Nemus Holding AB są przeterminowane na dzień 31 grudnia 2015 roku ale są one rozliczane w drodze kompensaty ze zobowiązaniami z tytułu świadczenia usług.

Dane za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 oraz na 31 grudnia 2014 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	23	1 373	-	-	3 130	-	-
Thomas Onstad	-	-	-	1 431	-	-	60 729
Progressio S.C.	-	81	-	-	-	-	13
Razem	23	1 454	-	1 431	3 130	-	60 742

37.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy jest Incarta Development S.A. W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2015

roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą a Incarta Development S.A.

37.2. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą wobec Grupy Arctic Paper S.A. jest Nemus Holding AB, który według stanu na 31

grudnia 2015 roku jest właścicielem 57,74% akcji zwykłych Arctic Paper S.A.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Należności i zobowiązania handlowe mają zazwyczaj 60-dniowy termin płatności dla podmiotów powiązanych. Transakcje z jednostkami powiązаныmi dokonywane są na warunkach rynkowych.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej

37.4.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Kadra kierownicza Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmuje 5 osób: Prezesa Zarządu oraz czterech Członków Zarządu. Dane dla okresu sprawozdawczego obejmują wynagrodzenia osób, które w ciągu 2014 roku pełniły funkcje w Zarządzie Arctic Paper S.A. od momentu późniejszego z dwóch: dzień powołania albo 1 stycznia 2014 roku do momentu wcześniejszego z

dwóch: 31 grudnia 2014 roku albo dnia odwołania/rezygnacji.

Wartość wynagrodzenia wypłaconego kadrze kierowniczej w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5.069 tys. PLN (5.360 tys. PLN w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku).

W okresie 2014-2015 spółki Grupy nie udzieliły pożyczek kadrze kierowniczej.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 112	6 535
Świadczenia emerytalne i medyczne po okresie zatrudnienia	290	297
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego wyższej kadrze kierowniczej	5 402	6 832
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 444	1 483

37.5. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W okresie 2014-2015 ani Jednostka Dominująca ani Spółki zależne nie udzieliły pożyczek Członkom Zarządu.

37.6. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca inne transakcje pomiędzy spółkami zależnymi a Członkami Zarządu.

38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Arctic Paper S.A. zawarła umowę z Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Arctic Paper S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok 2015.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku w podziale na rodzaje usług:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rodzaj usługi		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	352*	317*
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (oddział AP S.A.)	25	32
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	3	39
Razem	380	388

* - odnosi się do Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k.

Opłaty nie zawierają usług świadczonych dla pozostałych spółek Grupy.

39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków na finansowanie działalności Grupy.

Grupa korzysta również z faktoringu z regresem w zakresie należności z tytułu dostaw i usług. Głównym celem tego instrumentu finansowego jest szybkie pozyskanie środków finansowych.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które

powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności oraz lokaty krótkoterminowe. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

W opinii Zarządu - w porównaniu do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka finansowego. Nie nastąpiły także zmiany celów i zasad zarządzania tym ryzykiem.

39.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej

stopie procentowej). W wyliczeniach ujęto kredyty i leasingi o zmiennej stopie procentowej. Dla każdej waluty przyjęto taki sam wzrost stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano wartości kredytów w określonej walucie i od wyliczonych kwot naliczono wzrost o 1 punkt procentowy. Zmiana stopy procentowej nie ma bezpośredniego wpływu na kapitały Grupy.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku		
PLN	+1%	(723)
EUR	+1%	(868)
SEK	+1%	(281)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku		
PLN	+1%	(860)
EUR	+1%	(914)
SEK*	+1%	(301)

*bez uwzględnienia kredytu długoterminowego na dzień 31 grudnia 2014 roku, który został spłacony w marcu 2015 roku

39.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz całkowitych dochodów ogółem na racjonalnie możliwe wahania kursu dolara, euro, funta brytyjskiego oraz korony szwedzkiej przy założeniu niezmienności innych czynników. W wyliczeniach ujęto

wszystkie pozycje bilansowe wyrażone w walutach obcych, a następnie dla każdej waluty przyjęto wzrost lub spadek kursu o 5%. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano aktywa i zobowiązania w tych samych walutach i od wyliczonego dla każdej waluty salda „aktywa minus zobowiązania” obliczono wzrost lub spadek o 5%. W ciągu roku aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych utrzymywały się na podobnym poziomie.

2015 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(2 605)	-5%	2 605
PLN – USD	+5%	(2 208)	-5%	2 208
PLN – GBP	+5%	754	-5%	(754)
PLN – SEK	+5%	(361)	-5%	361
SEK – EUR	+5%	2 000	-5%	(2 000)
SEK – USD	+5%	(2 531)	-5%	2 531
SEK – GBP	+5%	1 151	-5%	(1 151)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 006	-5%	(6 006)
PLN – EUR	+5%	(654)	-5%	654
2014 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(1 394)	-5%	1 394
PLN – USD	+5%	(1 743)	-5%	1 743
PLN – GBP	+5%	666	-5%	(666)
PLN – SEK	+5%	(247)	-5%	247
SEK – EUR	+5%	2 287	-5%	(2 287)
SEK – USD	+5%	(384)	-5%	384
SEK – GBP	+5%	400	-5%	(400)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 191	-5%	(6 191)
PLN – EUR	+5%	1 033	-5%	(1 033)

39.3. Ryzyko cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko spadku cen sprzedaży w związku ze wzrostem konkurencji na rynku oraz

ryzykiem wzrostu cen surowców ze względu na ograniczenia w dostępie surowca na rynku.

39.4. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych

należności jest ograniczone. Grupa ocenia wszystkie należności, które nie są przeterminowane oraz nie są objęte odpisem aktualizacyjnym, jako możliwe do odzyskania.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a

maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

39.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez

korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	7 120	87 464	236 178	-	330 761
Leasing finansowy	-	78	4 722	17 507	16 148	38 455
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	283	463 474	49 651	-	-	513 407
Pozostałe zobowiązania finansowe	194	35 084	48 239	12 534	-	96 051
	477	505 755	190 075	266 219	16 148	978 674
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	9 161	63 314	292 562	-	365 037
Leasing finansowy	-	51	2 997	14 592	27 104	44 744
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28 118	328 826	7 524	-	-	364 468
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 341	24 926	31 715	6 687	-	64 669
	29 459	362 964	105 550	313 841	27 104	838 918

Ponadto Grupa posiada zobowiązania warunkowe na łączną wartość 7.931 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 14.463 tys. PLN).

40. Instrumenty finansowe

Spółka posiada następujące instrumenty finansowe: środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, kredyty, pożyczki, należności, zobowiązania umowy

leasingu finansowego oraz kontrakty SWAP odsetkowy, forward walutowy i kontrakty forward na zakup energii elektrycznej.

40.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Z uwagi na fakt, iż wartości księgowe instrumentów finansowych Grupy nie odbiegają znacząco od ich wartości godziwej, w tabeli poniżej przedstawiono

wszystkie instrumenty finansowe według ich wartości bilansowych, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Aktywa finansowe					
Pożyczki udzielone	<i>PiN</i>	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	<i>PiN</i>	324 706	308 145	324 706	308 145
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	944	906	944	906
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	<i>PiN</i>	1 017	22 493	1 017	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>WwWGpCD</i>	188 552	158 412	188 552	158 412
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	<i>PZFwgZK</i>	305 188	328 865	305 188	328 865
w tym:					
- długoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	222 305	269 139	222 305	269 139
- krótkoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	82 883	59 726	82 883	59 726
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu, w tym:		31 588	33 412	31 588	33 412
- długoterminowe		28 523	30 554	28 523	30 554
- krótkoterminowe		3 065	2 857	3 065	2 857
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	<i>PZFwgZK</i>	381 885	340 294	381 885	340 294
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	32 890	16 705	32 890	16 705

* pochodne instrumenty zabezpieczające spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń

Użyte skróty:

UdtW	-	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności
WwWGpCD	-	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody
PiN	-	Pożyczki i należności
DDS	-	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

PZFWgZK - Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	31 grudnia 2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	944	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	324 706
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	1 017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	188 552
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	32 890	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	305 188
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	31 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	381 885
		Poziom	Poziom	Poziom
	31 grudnia 2014	1	2	3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	906	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	308 145
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	158 412
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	16 705	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	328 865
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	33 412
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	340 294

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) ze sprzedaży		Pozostałe	Razem
				Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	6 252	-	-	6 252
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	174	(4 690)	(12 739)	-	-	-	(17 255)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	265	(2 172)	-	-	-	-	(1 907)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(12 060)	-	-	(12 060)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(17 944)	173	-	-	-	-	(17 772)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(1 860)	-	-	-	-	-	(1 860)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(16)	184	-	-	-	-	168
Rok zakończony 31 grudnia 2014 roku							
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164	13 726	(487)	-	-	-	13 402
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i	-	611	-	-	-	-	611
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	377	(1 616)	-	-	-	-	(1 239)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(6 365)	-	-	(6 365)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(21 556)	(2 117)	-	-	-	-	(23 673)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(2 182)	-	-	-	-	-	(2 182)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(53)	(12 940)	-	-	-	-	(12 993)

40.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2015							
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 065	3 122	3 127	3 040	3 087	16 148	31 589
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20 439	-	-	-	-	-	20 439
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	5 861	-	-	-	-	-	5 861
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	9 418	-	-	-	-	-	9 418
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 330	21 186	-	-	-	-	25 516
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 377	5 887	-	-	-	-	7 264
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 355	31 316	-	-	-	-	37 671
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 235	14 502	-	-	-	-	17 737
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 984	19 444	-	-	-	-	23 428
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 320	5 618	-	-	-	-	6 938
Kredyt w banku SHB w SEK	6 363	-	-	-	-	-	6 363
Kredyt w banku SHB w SEK	6 303	-	-	-	-	-	6 303
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	68 984	97 953	-	-	-	-	166 938
RAZEM	72 050	101 075	3 127	3 040	3 087	16 148	198 527
31 grudnia 2015							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	117	17 046	-	-	-	-	17 163
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	668	-	-	43 579	-	-	44 248
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 218	21 168	-	-	-	-	25 386
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 960	13 726	-	-	-	-	16 686
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 469	17 392	-	-	-	-	20 861
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 466	11 440	-	-	-	-	13 906
RAZEM	13 898	80 772	-	43 579	-	-	138 250

31 grudnia 2014							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 857	2 917	2 958	2 977	2 940	18 763	33 412
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	9 068	-	-	-	-	-	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	3 258	-	-	-	-	-	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 297	4 221	21 289	-	-	-	29 807
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 392	1 266	5 999	-	-	-	8 657
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 303	6 247	31 415	-	-	-	43 965
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 250	3 124	14 615	-	-	-	20 989
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 870	3 787	19 105	-	-	-	26 762
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 335	1 208	5 728	-	-	-	8 271
Kredyt w banku SHB w SEK	13 281	-	-	-	-	-	13 281
Kredyt w banku Danske Bank w SEK	13 596	-	-	-	-	-	13 596
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	59 647	19 853	98 153	-	-	-	177 653
RAZEM	62 504	22 770	101 111	2 977	2 940	18 763	211 065
31 grudnia 2014							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	112	17 049	-	-	-	-	17 161
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	444	-	-	-	43 124	-	43 568
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 173	4 220	21 160	-	-	-	29 553
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 961	2 961	13 728	-	-	-	19 650
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 518	3 557	17 828	-	-	-	24 903
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 468	2 468	11 441	-	-	-	16 377
RAZEM	13 676	30 255	64 157	-	43 124	-	151 212

*kredyt długoterminowy na dzień 31 grudnia 2014 roku spłacony w marcu 2015 roku

40.3. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla następujących powiązań zabezpieczających:

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w EURO od kredytu bankowego w EURO,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w PLN od kredytu bankowego w PLN,
- spółki Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu

forward na energię elektryczną mające na celu zabezpieczenia przyszłych zakupów energii,

- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wydatków walutowych w EURO związanych z przyszłymi zakupami energii,
- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów

pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w USD związanych ze sprzedażą celulozy,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w EURO i wydatków w USD oraz odwrotne instrumenty pochodne typu FX forward tj. zakup EURO i sprzedaż USD.

40.3.1. Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, jako zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych Grupa posiadała kontrakty walutowe typu

forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu walutowej działalności handlowej z wykorzystaniem transakcji FX forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących zakupów EUR za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowanymi zakupami energii elektrycznej w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupów energii elektrycznej denominowanych w EUR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 014
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 17.10.2016
Kwota zabezpieczenia	1,6 mln EUR
Kurs terminowy	9,00 SEK/EUR

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży USD za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać USD za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 05.02.2016
Kwota zabezpieczenia	4,5 mln USD
Kurs terminowy	8,68 SEK/USD

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży EUR za USD i instrument odwrotny:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej oraz ograniczenie kwoty rozliczenia FX forwardu
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać EUR za USD oraz transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za USD
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.03.2016
Kwota zabezpieczenia	3,0 mln EUR
Kurs terminowy	sprzedaż EUR - 1,17 EUR/USD; kupno EUR - 1,10 EUR/USD

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu zakupu energii elektrycznej z wykorzystaniem transakcji forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupu energii
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje forward na zakup energii elektrycznej zawarte na Gieldzie Nord Pool
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	w zależności od kontraktu; od 01.01.2013
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.12.2019
Zabezpieczona ilość energii	982.000 MWh
Cena terminowa	od 27,45 do 38,30 EUR/MWh

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego z wykorzystaniem transakcji typu SWAP

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w EURO od kredytu w EURO:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 3M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	28.12.2012 oraz 04.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 7,2 mln. EURO
Oprocentowanie terminowe	0,69% oraz 0,78%

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w PLN od kredytu w PLN:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	07.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 26,1 mln PLN i 21,4 mln PLN
Oprocentowanie terminowe	3,71%

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą pochodnych instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównywalne:

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)		Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
	FX forward	944	-	906
SWAP	-	2 001	-	2 966
Forward na energię elektryczną	-	30 889	-	13 739
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	944	32 890	906	16 705

Poniższa tabela przedstawia wartość nominalną pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
FX forward:				
Waluta sprzedana (w tys. EUR)	3 000	-	-	3 000
Waluta kupiona (w tys. EUR)	4 600	-	-	4 600
Waluta kupiona (w tys. USD)	4 500	-	-	4 500
Forward na energię elektryczną:				
Kupiona energia (w tys. PLN)	76 548	121 969	-	198 517
SWAP odsetkowy				
spłaty rat kapitałowych (w tys. PLN)	13 113	63 726	-	76 839

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie w 2015 roku zostały rozpoznane przez Grupę w rachunku wyników i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 2015 - zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu	(10 879)
Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, ujęta w przychodach lub kosztach finansowych	(170)
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczona	1 stycznia 2016 - 31 grudnia 2019

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2015 roku:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 1 stycznia 2015 roku	(12 412)
Odroczenie zmian wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadającej skutecznemu zabezpieczeniu	(11 049)
Kwota odroczonej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i przeniesiona do przychodów lub kosztów finansowych	2 468
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2015 roku	(20 993)

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie

wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony, jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 0,10-0,55. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Grupa Arctic Paper S.A.		
Oprocentowane kredyty, pożyczki i instrumenty dłużne oraz pozostałe zobowiązania finansowe	429 749	426 946
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	407 128	364 468
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(188 552)	(158 412)
Zadłużenie netto	648 324	633 002
Kapitał własny	676 856	725 071
Kapitał i zadłużenie netto	1 325 180	1 358 073
Wskaźnik dźwigni	0,49	0,47

W porównaniu do sprawozdania rocznego za rok 2014 nastąpił wzrost wskaźnika dźwigni finansowej z 0,47 do 0,49.

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku kształtowało się następująco:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy Jednostek z Grupy	25	26
Administracja	127	129
Dział sprzedaży	170	217
Pion produkcji	1 292	1 246
Pozostali	151	140
Razem	1 770	1 763

43. Prawa do emisji CO2

Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki grupy Rottneros są częścią Wspólnotowego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji. Poprzedni okres korzystania z praw do emisji trwał od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku. Nowe przydziały obejmują okres od

1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2020 roku. Tabela poniżej specyfikuje przydział za lata 2013-2020 i wykorzystanie praw do emisji w każdej z czterech jednostek za rok 2013, 2014 i 2015.

(w tonach) dla Arctic Paper Kostrzyn S.A.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział*	108 535	105 434	102 452	99 840	97 375	94 916	92 454	90 009
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	348 490	306 448	263 932					
Emisja	(150 577)	(147 950)	(162 467)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	306 448	263 932	203 917					

(w tonach) dla Arctic Paper Munkdals AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	44 238	43 470	42 692	41 907	41 113	40 311	39 499	38 685
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	24 305	67 262	107 325					
Emisja	(1 281)	(3 407)	(32 465)					
Ilość zakupiona	-	-	7					
Ilość sprzedana	-	-	(100 000)					
Ilość niewykorzystana	67 262	107 325	17 559					
(w tonach) dla Arctic Paper Grycksbo AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	77 037	75 689	74 326	72 948	71 556	70 151	68 730	67 304
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	69 411	111 448	734					
Emisja	-	-	-					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	(35 000)	(186 403)	(75 000)					
Ilość niewykorzystana	111 448	734	60					
(w tonach) dla spółek z Grupy Rottneros	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	30 681	30 484	29 938	29 387	28 830	28 268	27 698	27 127
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	72 888	90 522	101 986					
Emisja	(13 047)	(19 020)	(26 933)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	90 522	101 986	104 991					

* - wielkości te są szacunkiem AP Kostrzyn dokonany na podstawie informacji na temat przydziału uprawnień do emisji dla podmiotów objętych systemem EU ETS, wyliczonych w oparciu o postanowienia art. 10a Dyrektywy ETS. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie ma obowiązujących Rozporządzeń krajowych.

44. Certyfikaty w kogeneracji

W roku 2014 w oparciu o art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne z późniejszymi zmianami AP Kostrzyn uzyskał prawa majątkowe do Świadectw Pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w wysokosprawnej jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 Spółka otrzymała prawa w wysokości: żółte certyfikaty 189 134,404 MWh (2014 rok: 104 667,744 MWh, czerwone certyfikaty 48 550,979 MWh (2014 rok: 37 166,257 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu przyznania certyfikatów wyniósł 22.527 tys. PLN (2014 rok: 11.317 tys. PLN).

Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w Kogeneracji posiada także AP Grycksbo i spółki z Grupy Rottneros.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 AP Grycksbo otrzymał prawa w wysokości: zielone certyfikaty 15 901 MWh (2014 rok: 26 044 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 735 tys. PLN (2014 rok: 1.463 tys. PLN).

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 spółki Grupy Rottneros otrzymały prawa w wysokości: certyfikaty 138 580 MWh (2014 rok: 128 000 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 1.461 tys. PLN (2014 rok: 1.645 tys. PLN).

Przychody z tytułu certyfikatów w kogeneracji rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży w rachunku zysków i strat.

45. Dotacje i działalność w SSE

45.1. Dotacje

Grupa nie otrzymała dotacji w 2015 roku.

45.2. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Arctic Paper Kostrzyn S.A. prowadzi działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (KSSSE). Na podstawie zezwolenia wydanego przez Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w zakresie działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Zwolnienie to ma charakter warunkowy. Przepisy Ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych przewidują możliwość utraty zwolnienia, jeżeli nastąpi choćby jedna z okoliczności:

- Spółka zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze strefy, na którą posiada zezwolenie,
- Spółka rażąco uchybi warunkom określonym w zezwoleniu,
- Spółka nie usunie uchybień stwierdzonych w toku kontroli w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki,
- Spółka przeniesie w jakiegokolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi było związane

zwolnienie od podatku w okresie krótszym niż 5 lat od dnia wprowadzenia do ewidencji,

- Maszyny i urządzenia zostaną oddane do prowadzenia działalności poza terenem strefy,
- Spółka otrzyma zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiegokolwiek formie,
- Spółka zostanie postawiona w stan likwidacji lub ogłoszona zostanie jej upadłość.

Na podstawie zezwolenia wydanego w dniu 25 sierpnia 2006 roku Spółka może korzystać ze zwolnienia do dnia 15 listopada 2017 roku. Punkt I zezwolenia odnoszący się do dnia, do którego Spółka mogła korzystać z zezwolenia został wykreślony Decyzją Ministra Gospodarki NR 321/IW/14 z dnia 6 listopada 2014 roku. Obecnie Spółka uprawniona jest do korzystania z zezwolenia do roku 2026, czyli do daty istnienia SSE w Polsce na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem korzystania ze zwolnienia jest poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych, w porozumieniu par. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będących podstawą obliczenia pomocy publicznej zgodnie z par. 3 Rozporządzenia o wartości przewyższającej 40.000 tys. EUR w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku, Obliczonej przy zastosowaniu średniego kursu EUR

ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia faktycznego poniesienia wydatku. Utworzenie na terenie Strefy, co najmniej 5 nowych miejsc pracy w rozumieniu przepisów par. 3 ust. 3 i ust. 6 Rozporządzenia, do dnia 31 grudnia 2011 roku i utrzymanie zatrudnienia na poziomie, co najmniej 453 pracowników od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Warunki przyznania pomocy nie zmieniły się w okresie sprawozdawczym. Grupa nie była przedmiotem kontroli ze strony upoważnionych do tego organów.

W okresie od 25 sierpnia 2006 roku do 31 grudnia 2015 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne kwalifikowane jako nakłady (niezdyskontowane) w KSSSE w wysokości 227.102 tys. PLN. Kwota zdyskontowana wykorzystanej pomocy publicznej z tego tytułu w tym okresie wyniosła 52.931 tys. PLN.

Jeżeli poniesione nakłady inwestycyjne kwalifikowane nie znajdują pokrycia w dochodzie za rok bieżący wówczas od nadwyżki Spółka tworzy aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Wartość rozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego na wydatkach poniesionych w KSSSE wyniosła 22.065 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku.

46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 19 stycznia 2016 roku, w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 10/2015 z dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. poinformował, iż tego dnia podjęto kolejne kroki w ramach Programu poprawy rentowności Grupy Arctic Paper. Zarząd spółki zależnej - Arctic Paper Grycksbo AB rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25 MSEK (około 12 MPLN) w roku

2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Do dnia niniejszego raportu nie miały miejsca inne istotne zdarzenia, z wyjątkiem tych, które ujawniono w innych paragrafach tego raportu.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Śliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

un coated

GRUPA KAPITAŁOWA ARCTIC PAPER S.A.
Skonsolidowany raport roczny
za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

ARCTIC PAPER

Spis treści

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.....	4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych.....	47
Wprowadzenie.....	6	Informacje o dywidendzie.....	47
Informacje o raporcie.....	6	Zmiany w organach Arctic Paper S.A.	47
Definicje i objaśnienia skrótów.....	6	Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.	50
Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań.....	10	Nabywanie akcji własnych.....	50
Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka	11	Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	52
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. do raportu za 2015 rok	12	Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe.....	52
Opis działalności Grupy Arctic Paper	13	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.	53
Informacje ogólne	13	Zarządzanie zasobami finansowymi.....	53
Struktura grupy kapitałowej.....	15	Lokaty kapitałowe i inwestycje.....	53
Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper	16	Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach.....	53
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.....	16	Istotne pozycje pozabilansowe.....	54
Struktura akcjonariatu.....	16	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	55
Otoczenie rynkowe	17	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej.....	55
Kierunki rozwoju i strategia	19	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	55
Struktura sprzedaży	20	Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji	55
Rynki zbytu.....	21	Informacje o nabyciu akcji własnych.....	55
Odbiorcy.....	21	Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	55
Dostawcy.....	22	Zatrudnienie	55
Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności.....	23	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	56
Badania i rozwój	23	Zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	56
Środowisko naturalne	24	Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego.....	56
Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych.....	27	Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego	57
Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	27	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	58
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	58
Skonsolidowane przepływy pieniężne	35	Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne	59
Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej.....	36		
Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności	36		
Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym	37		
Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy.....	37		
Inne istotne informacje	37		
Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper 40			
Informacje o trendach rynkowych	40		
Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku.....	41		
Czynniki ryzyka	42		
Informacje uzupełniające.....	47		

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu...	59	13. Podatek dochodowy	128
Opis zasad zmiany Statutu Emitenta	60	14. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia	60	15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS....	133
Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów	61	16. Zysk przypadający na jedną akcję	134
Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.....	70	17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
Oświadczenia Zarządu.....	72	18. Rzeczowe aktywa trwale	137
Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów	72	19. Leasing.....	138
Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego	72	20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok	73	21. Aktywa niematerialne.....	140
Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75	22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75	23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76	24. Pozostałe aktywa	142
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77	25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
Skonsolidowany bilans.....	78	26. Świadczenia pracownicze	145
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79	27. Zapasy	147
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80	28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82	29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
1. Informacje ogólne	82	30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
2. Skład Grupy.....	84	31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	158
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86	32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87	33. Rezerwy	162
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87	34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89	35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych	90	36. Zobowiązania warunkowe	164
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91	37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
9. Istotne zasady rachunkowości	93	38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
10. Segmenty operacyjne	119	39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
11. Przychody i koszty	124	40. Instrumenty finansowe.....	172
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127	41. Zarządzanie kapitałem.....	181
		42. Struktura zatrudnienia.....	182
		43. Prawa do emisji CO2.....	182
		44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
		45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
		46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.

Szanowni Państwo,

2015 – rok trudnych, lecz koniecznych decyzji

Miniony rok rozpoczął się od silnych zawirowań na rynku walutowym, które dotknęły zarówno nas, jak i cały przemysł papierniczy, szybko rozwiewając nadzieje na to, iż dość niespodziewana stabilizacja rynku w 2014 roku będzie miała trwały charakter. Umocnienie kursu dolara w stosunku do walut europejskich (PLN, SEK, EUR) osłabiło rynek papieru i wywołało jego spadkowy trend. Ponadto na sytuację Arctic Paper negatywnie wpłynęła upadłość jednej z wiodących w Europie firm handlowych branży papierniczej.

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen

Kumulacja negatywnych zjawisk zachodzących na rynku w minionym roku dowiodła, iż perspektywa stabilizacji w przemyśle papierniczym oddaliła się zdecydowanie. Aby zwiększyć nasze możliwości konkurencyjne musieliśmy podjąć niezmiernie trudną, lecz niezbędną decyzję o zakończeniu w grudniu 2015 roku produkcji w nierentownej piapierni Arctic Paper Mochenwangen. Dzięki temu niemal 12% naszych mocy produkcyjnych przestało obciążać raportowane przez Grupę wyniki finansowe.

Program Poprawy Rentowności 2015/2016

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen było częścią kompleksowego Programu Poprawy Rentowności 2015/2016, zainicjowanego w lipcu minionego roku. Jego celem jest obniżka kosztów oraz zwiększenie elastyczności działania i efektywności poszczególnych piapierni Grupy. Każda z nich opracowała i wdraża swój własny plan oszczędnościowy. Jednym z wdrażanych działań jest centralizacja znaczącej części aktywności w zakresie obsługi klienta. Realizacja Programu powinna zaowocować redukcją kosztów działalności operacyjnej o ok. 50 mln zł rocznie. Wymierne efekty tych działań są już widoczne, a dzięki zaangażowaniu i determinacji pracowników Grupy znacząca część zakładanych celów zostanie osiągnięta już w lecie 2016 roku. Pozwoli nam to na wzmocnienie naszych przewag konkurencyjnych w perspektywie całego bieżącego roku.

Dzięki temu, a także innym naszym decyzjom, możemy uznać pełen wyzwań 2015 rok za okres przełomowy. Wdrażając w jego trakcie trudne, lecz niezbędne działania wkroczyliśmy w 2016 rok z pewną dozą optymizmu, choć zdajemy sobie sprawę z faktu, iż dla branży papierniczej nie będzie on łatwiejszy od ubiegłego.

Wprowadzenie nowych produktów

W 2015 roku wzmocniliśmy również nasze kluczowe kompetencje jako wiodącego innowatora i producenta w branży papierniczej. Szczególną uwagę zwróciliśmy na identyfikację wysoko rentownych niszy rynkowych, do których potrzeb moglibyśmy dostosować nasze linie produktowe.

Dzięki wykorzystaniu naszych przewag konkurencyjnych byliśmy w stanie rozwinąć produkcję unikatowych gatunków papieru skierowanych na rynki premium. Latem 2015 roku w fabryce w Kostrzynie rozpoczęliśmy wytwarzanie, pod nazwą Amber Highway, specjalnego papieru przeznaczonego do szybkich atramentowych maszyn drukarskich. Z kolei wiosną tego roku na rynek zostanie wprowadzony papier Munken Kristall, bielsza i jaśniejsza odmiana Munken Design, co pozwoli wzmocnić pozycję tej marki jako europejskiego lidera papieru dedykowanego branży projektowej.

Wyniki finansowe oraz cele

W pełnych wyzwaniach warunkach rynkowych obroniliśmy naszą pozycję i osiągnęliśmy akceptowalne wyniki finansowe. Zysk operacyjny wyniósł w 2015 roku 100,2 mln zł, a zysk netto 71 mln zł, co, biorąc pod uwagę niezmiernie trudny rynek, uznać trzeba za dobry rezultat. Przychody na poziomie bliskim 2,9 mld zł zapewniły nam znaczące udziały w rynkach, do których adresujemy nasze produkty.

Naszym strategicznym celem pozostaje redukcja długu netto w stosunku do wyniku EBITDA oraz optymalizacja poziomu kapitału obrotowego. Bez niezmiennego wsparcia i lojalności ze strony zarówno klientów, jak i dostawców, nasze wysiłki w tym kierunku byłyby mniej skuteczne. Handlowcy, pośrednicy i wydawcy – wszyscy oni przyczynili się do osiągniętych przez nas wyników finansowych oraz rozwoju naszej oferty produktowej.

Świetne wyniki Rottneros

Nie można nie wspomnieć o bardzo dobrych wynikach osiągniętych w minionym roku przez Rottneros. Korzyści osiągnięte dzięki tej inwestycji potwierdziły w 2015 roku swoją wartość. Rottneros ma za sobą rekordowy rok dzięki rozwinięciu atrakcyjnej oferty produktowej, silnej pozycji dolara oraz stabilnemu rynkowi celulozy. Zaangażowanie w Rottneros pozwala na zrównoważenie efektów tego, iż nie jesteśmy pionowo zintegrowanym producentem papieru. Zamierzamy kontynuować nasze zaangażowanie w tę firmę.

Wkraczając w 2016 rok widzimy pozytywne rezultaty naszych działań podejmowanych w roku minionym, w tym Programu Poprawy Rentowności. W bieżącym roku będzie on kontynuowany, wraz z dalszym wzmocnianiem naszych kompetencji jako producenta papieru dla zorientowanych na jakość klientów.

Wolfgang Lübbert

Prezes Zarządu

Arctic Paper S.A.

Wprowadzenie

Informacje o raporcie

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny za 2015 rok został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r., Nr 33, poz. 259, z późn. zm.), a także w części skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania

standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niektóre wybrane informacje zawarte w niniejszym raporcie pochodzą z systemu rachunkowości zarządczej oraz systemów statystycznych Grupy Arctic Paper.

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny prezentuje dane w PLN, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Definicje i objaśnienia skrótów

O ile z kontekstu nie wynika inaczej, w całym dokumencie obowiązują następujące definicje i skróty:

Skróty stosowane w odniesieniu do podmiotów gospodarczych, instytucji i organów oraz dokumentów Spółki

Arctic Paper, Spółka, Emitent, Jednostka Dominująca, AP	Arctic Paper Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, Polska
Grupa Kapitałowa, Grupa, Grupa Arctic Paper, Grupa AP	Grupa kapitałowa tworzona przez Arctic Paper Spółka Akcyjna wraz ze spółkami zależnymi i wspólnymi przedsięwzięciami
Arctic Paper Kostrzyn, AP Kostrzyn, APK	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą, Polska
Arctic Paper Munkedals, AP Munkedals, APM	Arctic Paper Munkedals AB z siedzibą w gminie Munkedal, powiat Västra Götaland, Szwecja
Arctic Paper Mochenwangen, AP Mochenwangen, APMW	Arctic Paper Mochenwangen GmbH z siedzibą w Mochenwangen, Niemcy
Arctic Paper Grycksbo, AP Grycksbo, APG	Arctic Paper Grycksbo AB z siedzibą w Kungsvagen, Grycksbo, Szwecja

Papiernie	Arctic Paper Kostrzyn, Arctic Paper Munkedals, Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Grycksbo
Arctic Paper Investment AB, API AB	Arctic Paper Investment AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Arctic Paper Investment GmbH, API GmbH	Arctic Paper Investment GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Verwaltungs	Arctic Paper Verwaltungs GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Immobilienverwaltungs	Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co. KG z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Grupa Kostrzyn	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą oraz EC Kostrzyn Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą
Grupa Mochenwangen	Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH, Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co.KG (w niniejszym raporcie pokazane jako działalność zaniechana)
Grupa Grycksbo	Od dnia 8 lipca 2014 roku Arctic Paper Grycksbo AB, wcześniej Arctic Paper Grycksbo AB i Grycksbo Paper Holding AB,
Spółki Dystrybucyjne	Arctic Paper Sverige AB, Arctic Paper Danmark A/S i Arctic Paper Norge AS (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży)
Biura Sprzedaży	Arctic Paper Papierhandels GmbH z siedzibą w Wiedniu (Austria); Arctic Paper Benelux SA z siedzibą w Oud-Haverlee (Belgia); Arctic Paper Danmark A/S z siedzibą w Greve (Dania); Arctic Paper France SA z siedzibą w Paryżu (Francja); Arctic Paper Deutschland GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy); Arctic Paper Ireland Ltd z siedzibą w Dublinie (Irlandia); w likwidacji Arctic Paper Italia Srl z siedzibą w Mediolanie (Włochy); Arctic Paper Baltic States SIA z siedzibą w Rydze (Łotwa); Arctic Paper Norge AS z siedzibą w Kolbotn (Norwegia); Arctic Paper Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Polska); Arctic Paper España SL z siedzibą w Barcelonie (Hiszpania); Arctic Paper Sverige AB z siedzibą w Munkedal (Szwecja); Arctic Paper Schweiz AG z siedzibą w Zurychu (Szwajcaria); Arctic Paper UK Ltd z siedzibą w Caterham (Wielka Brytania); Arctic Paper East Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą (Polska);
Arctic Paper Finance AB	Arctic Paper Finance AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Rottneros, Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja
Grupa Rottneros, Grupa Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Utansjo Bruk AB z siedzibą w gminie Harnösand, Szwecja, Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja; Rottneros Packaging AB z siedzibą w Sztokholmie, Szwecja; SIA Rottneros Baltic z siedzibą w Ventspils, Łotwa
Celulozownie	Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja
Biuro Zakupów Rottneros	SIA Rottneros Baltic z siedzibą na Łotwie
Kalltorp	Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji
Nemus Holding AB	Nemus Holding AB z siedzibą Göteborgu, Szwecja
Thomas Onstad	Główny akcjonariusz Emitenta, posiadający bezpośrednio i pośrednio ponad 50% akcji Arctic Paper S.A.; członek Rady Nadzorczej Emitenta
Zarząd, Zarząd Emitenta, Zarząd Spółki,	Zarząd Arctic Paper S.A.

Zarząd Grupy

Rada Nadzorcza, Rada Nadzorcza Emitenta, Rada Nadzorcza Spółki, Rada Nadzorcza Grupy, RN	Rada Nadzorcza Arctic Paper S.A.
WZA, WZ, Walne Zgromadzenie, Walne Zgromadzenie Emitenta, Walne Zgromadzenie Spółki	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
NWZA, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Emitenta, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
Statut, Statut Emitenta, Statut Spółki	Statut Arctic Paper S.A.
KSSSE, SSE	Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu
Giełda, GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
KDPW, Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
SFSA	(ang. Swedish Financial Supervisory Authority) Szwedzka komisja nadzoru finansowego, odpowiednik polskiego KNF
NASDAQ w Sztokholmie, Nasdaq	Giełda papierów wartościowych w Sztokholmie, w Szwecji
CEPI	(ang. Confederation of European Paper Industries) Konfederacja Europejskiego Przemysłu Papierniczego
EURO-GRAPH	(ang. The European Association of Graphic Paper Producers) Zrzeszenie Producentów Papierów Graficznych
Eurostat	Europejski Urząd Statystyczny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
NBSK	(ang. Northern Bleached Softwood Kraft) masa celulozowa siarczanowa bielona z drewna iglastego północnego
BHKP	(ang. Bleached Hardwood Kraft Pulp) bielona siarczanowa masa celulozowa z drewna liściastego

Definicje wybranych pojęć i wskaźników finansowych oraz skróty stosowane dla walut

Marża zysku ze sprzedaży	Stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBIT	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej
Rentowność EBIT, rentowność operacyjna, marża zysku operacyjnego	Stosunek zysku (straty) z działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBITDA	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów z działalności kontynuowanej
Rentowność EBITDA, marża EBITDA	Stosunek zysku z działalności operacyjnej powiększonego o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
Marża zysku brutto	Stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży z działalności

	kontynuowanej
Wskaźnik rentowności sprzedaży, marża zysku netto	Stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży
Wskaźnik rentowności kapitału własnego, stopa zwrotu z kapitału własnego, ROE	Stosunek zysku (straty) netto do kapitału własnego
Wskaźnik rentowności aktywów, stopa zwrotu z aktywów, ROA	Stosunek zysku (straty) netto do sumy aktywów
EPS	(ang. Earnings Per Share) Stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji
BVPS	(ang. Book Value Per Share) Stosunek wartości księgowej kapitału własnego do liczby akcji
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	Stosunek zobowiązań razem do kapitału własnego
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	Stosunek kapitału własnego do aktywów trwałych
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym	Stosunek zadłużenia oprocentowanego i innych zobowiązań finansowych do kapitału własnego
Wskaźnik długu netto do EBITDA	Stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne do EBITDA z działalności kontynuowanej
Wskaźnik „solidity ratio”	Stosunek kapitału własnego (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP) do wartości aktywów
Wskaźnik „interest coverage”	Stosunek wartości odsetek (z wyłączeniem odsetek dotyczących leasingu finansowego) do EBITDA (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP)
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA	Stosunek EBITDA do kosztów odsetek z działalności kontynuowanej
Wskaźnik bieżącej płynności	(ang. current ratio) Stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych
Wskaźnik szybkiej płynności	(ang. quick ratio) Stosunek aktywów obrotowych pomniejszonych o zapasy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe do zobowiązań bieżących
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	Stosunek sumy aktywów pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do zobowiązań krótkoterminowych
DSI	(ang. Days Sales of Inventory) Stosunek zapasów do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DSO	(ang. Days Sales Outstanding) Stosunek należności z tyt. dostaw i usług do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DPO	(ang. Days Payable Outstanding) Stosunek zobowiązań z tyt. dostaw i usług do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
Cykl operacyjny	DSI + DSO
Cykl konwersji gotówki	Cykl operacyjny – DPO
FY	Rok obrotowy
Q1	I kwartał roku obrotowego
Q2	II kwartał roku obrotowego

Q3	III kwartał roku obrotowego
Q4	IV kwartał roku obrotowego
H1	I półrocze roku obrotowego
H2	II półrocze roku obrotowego
YTD	Narastająco w roku obrotowym
Like-for-like, LFL	Analogiczny, w odniesieniu do wyników działalności.
p.p.	(ang. percentage point) Punkt procentowy - różnica między dwiema wartościami jednej wielkości podanymi w procentach
PLN, zł, złoty	Jednostka monetarna Rzeczypospolitej Polskiej
gr	grosz – 1/100 złotego – jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej
Euro, EUR	Jednostka monetarna Unii Europejskiej
GBP	Funt szterling – jednostka monetarna Wielkiej Brytanii
SEK	Korona szwedzka - jednostka monetarna Królestwa Szwecji
USD	Dolar amerykański, waluta obowiązująca, jako prawny środek płatniczy na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
PKB	Produkt krajowy brutto

Pozostałe definicje i skróty

Akcje Serii A	50.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii B	44.253.500 Akcji Arctic Paper S.A. Serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii C	8.100.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii C o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii E	3.000.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii E o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii F	13. 884.283 Akcji Arctic Paper S.A. Serii F o wartości nominalnej 1 zł każda
Akcje, Akcje Emitenta	Akcje Serii A, Akcje Serii B, Akcje Serii C, Akcje Serii E i Akcje Serii F łącznie

Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań

Informacje zawarte w niniejszym raporcie, które nie stanowią faktów historycznych, są stwierdzeniami dotyczącymi przyszłości. Stwierdzenia te mogą w szczególności dotyczyć strategii Grupy, rozwoju działalności, prognoz rynkowych, planowanych nakładów inwestycyjnych oraz przyszłych przychodów. Stwierdzenia takie mogą być identyfikowane poprzez użycie stwierdzeń dotyczących przyszłości takich jak np. „uważać”, „sądzić”, „spodziewać się”, „może”, „będzie”, „powinno”, „przewiduje się”, „zakłada się”, ich

zaprzeczeń, odmian lub zbliżonych terminów. Zawarte w niniejszym raporcie stwierdzenia dotyczące spraw niebędących faktami historycznymi, należy traktować wyłącznie, jako przewidywania wiążące się z ryzykiem i niepewnością. Stwierdzenia dotyczące przyszłości są z konieczności oparte na pewnych szacunkach i założeniach, które, choć nasze kierownictwo uznaje za racjonalne, są z natury obciążone znanym i nieznanym ryzykiem i niepewnością oraz innymi czynnikami mogącymi sprawić, że faktyczne wyniki będą się

znacząco różnić od wyników historycznych lub przewidywanych. Z tego względu nie można zapewnić, że jakiegokolwiek ze zdarzeń przewidzianych w stwierdzeniach dotyczących przyszłości wystąpi lub, jeśli nastąpi, jakie będą następstwa jego wystąpienia dla wyniku działalności operacyjnej Grupy lub jej sytuacji finansowej. Przy ocenie informacji zaprezentowanych w niniejszym raporcie nie należy polegać na takich stwierdzeniach dotyczących przyszłości, które są

Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka

W niniejszym raporcie opisaliśmy czynniki ryzyka, jakie Zarząd naszej Grupy uważa za specyficzne dla branży, w której działamy, jednakże lista ta może nie być wyczerpująca. Może się, bowiem zdarzyć, że istnieją inne czynniki, które nie zostały przez nas zidentyfikowane, a które mogłyby mieć istotny i niekorzystny wpływ na działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy Grupy Arctic Paper. W takiej sytuacji cena akcji Spółki

wyrażone jedynie w dacie ich sformułowania. O ile przepisy prawa nie zawierają szczegółowych wymogów w tym względzie, Grupa nie jest zobowiązana do aktualizacji lub weryfikacji tychże stwierdzeń dotyczących przyszłości, aby uwzględnić w nich nowe zdarzenia lub okoliczności. Ponadto, Grupa nie jest zobowiązana do weryfikacji ani do potwierdzenia oczekiwań analityków lub danych szacunkowych, z wyjątkiem tych wymaganych przepisami prawa.

notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie lub na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie może spaść, inwestorzy mogą utracić całość lub część zainwestowanych środków, a możliwość wypłacania przez Spółkę dywidendy może zostać ograniczona.

Prosimy o staranną analizę informacji zawartych w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu, która zawiera omówienie czynników ryzyka i niepewności związanych z działalnością Grupy Arctic Paper.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A.
do raportu za 2015 rok

Opis działalności Grupy Arctic Paper

Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, nasz asortyment poszerzył się o produkcję celulozy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy Spółki Dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży

zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja i sprzedaż papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, w części podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Nasze zakłady produkcyjne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące papiernie:

- papiernia w Kostrzynie nad Odrą (Polska) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 280.000 ton rocznie i produkuje głównie niepowlekany papier bezdrzewny do ogólnych zastosowań drukarskich, tj. druku książek, broszur, formularzy oraz do produkcji kopert i innych wyrobów papierniczych;
- papiernia w Munkedal (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 160.000 ton rocznie i produkuje głównie wysokiej jakości niepowlekany papier bezdrzewny stosowany przede wszystkim do druku książek oraz wysokiej jakości broszur;
- papiernia w Grycksbo (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 265.000 ton rocznie i zajmuje się produkcją powlekanego papieru bezdrzewnego, stosowanego do druku map, książek, czasopism, plakatów i materiałów reklamy kierunkowej
- papiernia w Mochenwangen (Niemcy) posiadała moce produkcyjne na poziomie ok. 115.000 ton rocznie, produkcja w tej papierni została wygaszona pod koniec 2015 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące celulozownie:

- celulozownia w Rottneros (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 150.000 ton rocznie i produkuje głównie dwa rodzaje celulozy włóknistej mechanicznej: ścier drzewny (ang. groundwood) oraz celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP);
- celulozownia w Vallvik (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 250.000 ton rocznie i produkuje dwa rodzaje celulozy siarczanowej (ang. long-fibre sulphate pulp): celuloza siarczanowa pełnobieleniona (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz niebieleniona celuloza siarczanowa (ang. unbleached sulphate pulp). Większość produkcji celulozowni

Vallvik znana jest jako celuloza NBSK. Produkowana przez celulozownię niebielona celuloza siarczanowa cechuje się bardzo wysokim poziomem czystości i

jest używana między innymi w produkcji transformatorów oraz przemyśle kablowym.

Nasze produkty

Asortyment produktów Grupy Arctic Paper obejmuje:

Niepowlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- biały papier offsetowy (ang. offset paper), który produkujemy i dystrybuujemy przede wszystkim pod marką Amber, będący jednym z najbardziej wszechstronnych rodzajów papieru przeznaczony do różnorodnych zastosowań;
- bezdrzewny książkowy papier objętościowy (ang. woodfree bulky book paper), który produkujemy pod marką Munken, stosowany przede wszystkim do druku książek;
- wysokogatunkowy papier graficzny (ang. high quality graphic paper) o szczególnie gładkiej powierzchni, używany do druku różnorodnych materiałów reklamowych i marketingowych, który produkujemy pod marką Munken;

Powlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- powlekany papier bezdrzewny (coated woodfree) produkowany pod markami G-Print oraz Arctic, stosowany przede wszystkim do druku książek, czasopism, katalogów, map, spersonalizowanej korespondencji seryjnej (ang. direct mail).

Niepowlekany papier drzewny, a w szczególności:

- wysokiej jakości drzewny książkowy papier objętościowy (ang. premium wood containing bulky book paper), który produkujemy i

dystrybuujemy pod marką Munken, został zaprojektowany specjalnie z myślą o wielobarwnym i czarno-białym druku książek;

- drzewny książkowy papier objętościowy (ang. wood containing bulky book paper), który produkowaliśmy w pielni APMW pod marką Pamo, wykorzystywany głównie do druku książek w miękkich okładkach (ang. paperback);
- drzewny papier offsetowy (ang. wood containing offset paper), który produkowaliśmy w pielni APMW pod marką L-Print, stosowany przede wszystkim do druku nisko budżetowych broszur reklamowych i książek telefonicznych.

Celulozę siarczanową:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

Celulozę włóknistą mechaniczną:

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego;

Struktura grupy kapitałowej

Grupa Kapitałowa Arctic Paper składa się z Jednostki Dominującej Arctic Paper S.A. i jej spółek zależnych oraz wspólnych przedsięwzięć. Akcje Arctic Paper S.A. od 23

października 2009 roku notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym i od 20 grudnia 2012 roku na gieldzie

papierów wartościowych NASDAQ w Sztokholmie. Grupa prowadzi działalność operacyjną poprzez swoje Papiernie i Celulozownie wraz ze spółką produkującą opakowania oraz Spółki Dystrybucyjne, Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów.

Szczegółowe informacje na temat organizacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji zawarte są w części Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (nota nr 1 oraz 2).

Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

Struktura akcjonariatu

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016				według stanu na 13.11.2015			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Dane w powyższej tabeli wykazano według stanu na datę zatwierdzenia niniejszego raportu, a także na datę publikacji raportu kwartalnego za III kwartał 2015 roku.

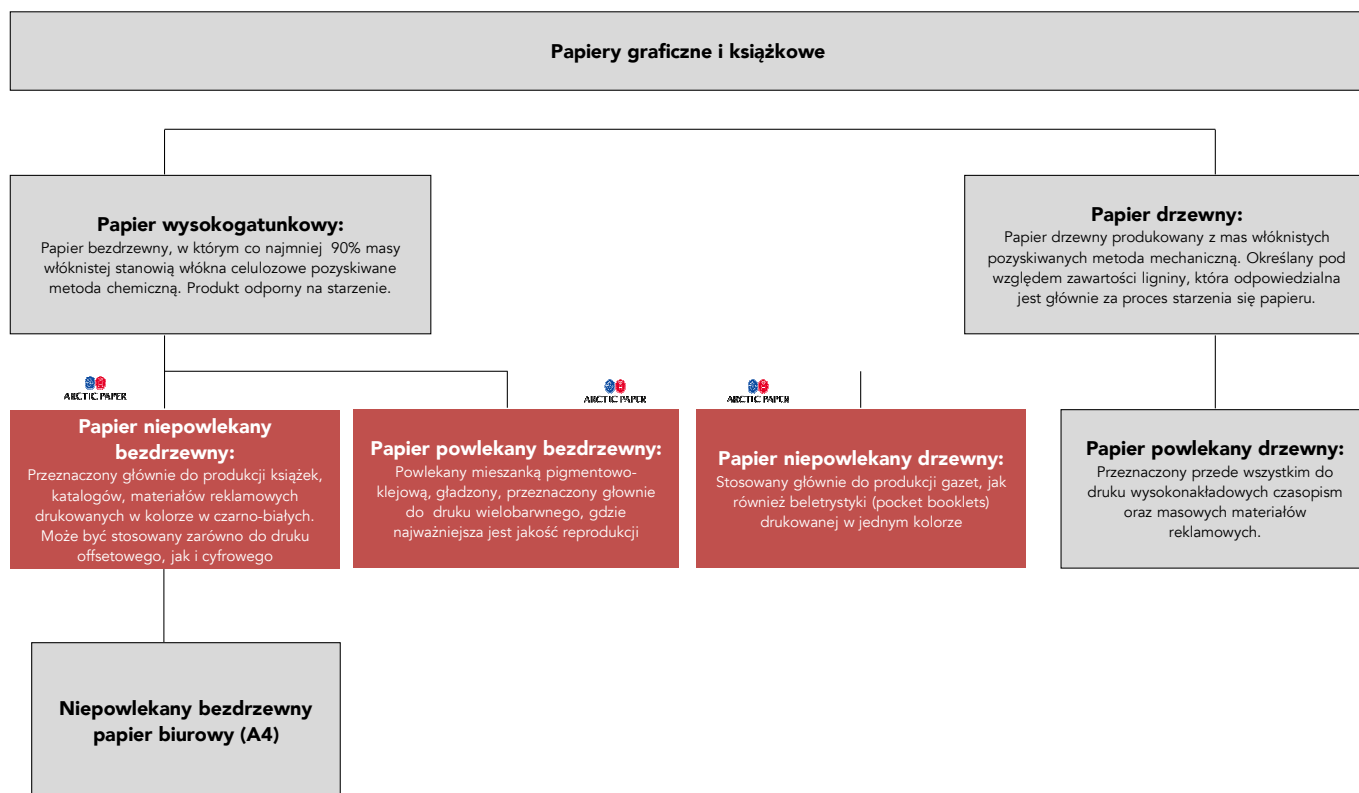
Otoczenie rynkowe

Segmenty rynku papieru graficznego

Rynek papieru graficznego dzieli się na trzy główne segmenty:

- papier wysokogatunkowy,
- papier gazetowy,
- papier do druku czasopism.

Grupa prowadzi działalność wyłącznie w segmencie papierów graficznych wysokogatunkowych. Nie jesteśmy obecni w segmencie papierów gazetowych i służących do druku czasopism, a także papierów kserograficznych, biurowych.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych segmentów rynku graficznego:

- papier wysokogatunkowy (ang. fine paper) to biały papier bezdrzewny, w którym co najmniej 90% masy włóknistej stanowią włókna celulozowe pozyskiwane metodą chemiczną:

- niepowlekany papier bezdzwenny (ang. uncoated woodfree) wytwarzany z mas celulozowych. Może być poddawany uszlachetnieniom takim jak zaklejenie powierzchniowe, kalandrowanie, barwienie powierzchniowe lub w masie.

Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek, podręczników i katalogów) oraz papier biurowy xero.

- powlekany papier bezdrzewny (ang. coated woodfree) wytwarzane z mas celulozowych, poddawany jest procesowi powleczenia mieszkami pigmentowo-klejowymi (koalin, węglan wapnia). Powlekanie może odbywać się o na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline). Powleczenie papieru zwiększa gładkość i nieprzezroczystość podłoża, poprawia jakość reprodukcji barw.
- papier drzewny wytwarzany najczęściej z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną (ang. mechanical pulp) lub mas makulaturowych, bez lub z małą ilością wypełniacza. Posiada w swym składzie ligninę, która zwiększa nieprzezroczystość papieru, ale przyspiesza proces starzenia.
- niepowlekany papier drzewny (ang. uncoated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą

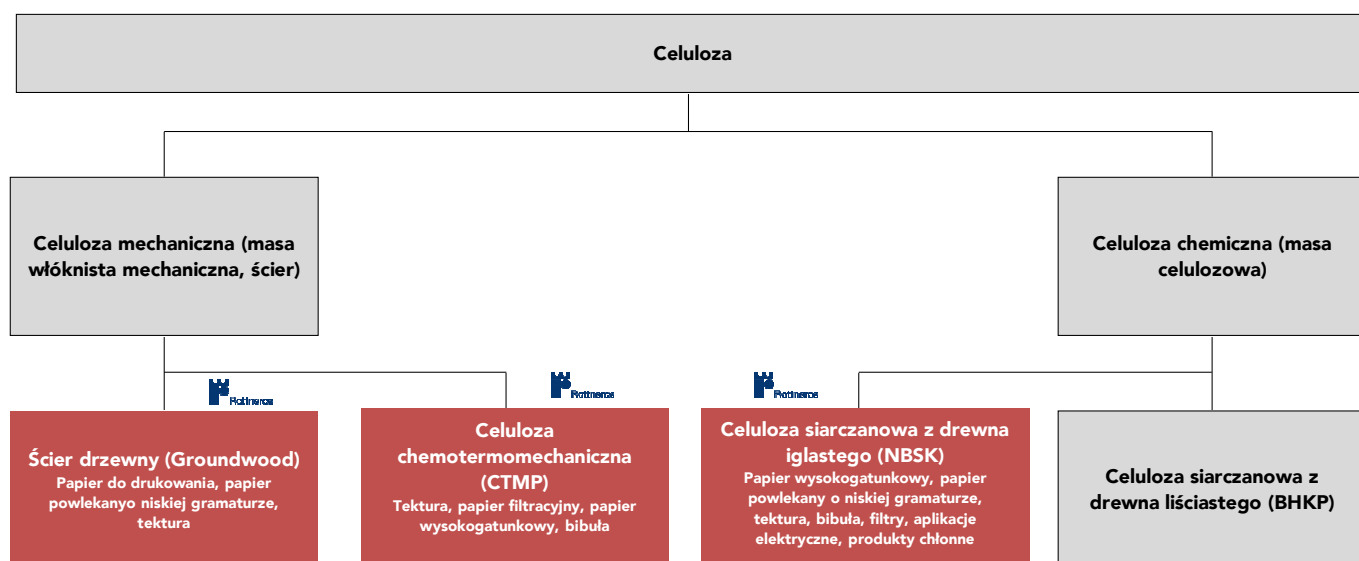
mechaniczną, wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograviurą i offsetową (papier gazetowy – newsprint) i do druku publikacji w jednym kolorze. Produkty Grupy w tym segmencie są zazwyczaj używane do druku beletrystyki w oprawie miękkiej.

- powlekany papier drzewny (ang. coated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną, dwustronnie powlekany. Przeznaczony do druku wielobarwnych czasopism i katalogów.

W grupie tych produktów można wyróżnić między innymi papiery SC (Supercalandered), MFC (Machine Finished Coated), LWC (Light Weight Coated), ULWC (Ultra Light Weight Coated) MWC (Medium Weight Coated). Papier ten w formie zwojów jest stosowany do druku typograficznego, offsetowego lub fleksograficznego.

Dodatkowe informacje na temat otoczenia rynkowego zamieszczono w dalszej części raportu w sekcji Informacje o trendach rynkowych.

Segmenty rynku celulozowego

Od grudnia 2012 roku, wraz z nabyciem Rottneros AB, nasz asortyment poszerzył się o:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.
- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego.

Kierunki rozwoju i strategia

Do głównych celów strategii Grupy należą:

Rozwój na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej przy utrzymaniu pozycji lidera na kluczowych rynkach

W nadchodzących latach naszym strategicznym celem jest utrzymanie obecnej pozycji lidera w dziedzinie papieru wysokogatunkowego przeznaczonego dla rynków Europy Zachodniej przy jednoczesnym wykorzystaniu spodziewanego wzrostu rynku papieru w Europie Środkowo-Wschodniej. Rynki Europy Zachodniej pozostaną naszym strategicznym celem z uwagi na swoją wielkość, ale uważamy, że rynek papieru w Europie Środkowo-Wschodniej będzie rozwijał się w tempie szybszym niż w Europie

Zachodniej. Spodziewamy się, że podstawą tego rozwoju będzie długofalowy wzrost porównywalnie niskiego obecnie poziomu zużycia papieru na mieszkańca i przewidywane przeniesienie mocy drukarni z Europy Zachodniej do Europy Środkowo-Wschodniej. Kluczowe elementy tej strategii obejmują wykorzystanie naszych przewag konkurencyjnych wynikających z lokalizacji i wydajnej działalności naszej papierni w Kostrzynie nad Odrą oraz rozbudowanej sieci sprzedaży w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ciągłe doskonalenie wydajności produkcji i dystrybucji

Jednym z kluczowych elementów decydujących o powodzeniu prowadzonej przez nas działalności jest zdolność do utrzymania efektywności kosztowej. W związku z powyższym podejmujemy inicjatywy w zakresie:

- maksymalizacji efektywności energetycznej,
- starannego zarządzania zasobami ludzkimi,
- wykorzystywania naszej silnej pozycji przetargowej do negocjowania niższych cen celulozy i innych surowców kupowanych od zewnętrznych dostawców,
- maksymalizacji wydajności naszych linii produkcyjnych oraz efektywności systemów logistycznych.

Struktura sprzedaży

W 2015 roku i 2014 roku struktura sprzedaży w podziale na poszczególne główne linie produktowe kształtowała się następująco:

Struktura sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tys. ton	2015 udział %		2014 udział %	
<i>Papier</i>	671	66%	695	68%
Amber	324	32%	333	32%
G-Print	147	14%	151	15%
Munken	150	15%	98	10%
Pamo	24	2%	0	0%
Arctic	17	2%	95	9%
L-Print	1	0%	-	0%
AP Tech	0	0%	1	0%
Pozostałe	7	1%	16	2%
<i>Celuloza</i>	344	34%	333	32%
NBSK	201	20%	208	20%
Ścier drzewny	67	7%	52	5%
CTMP	75	7%	73	7%
Pozostałe	-	0%	-	0%
Razem papier i celuloza	1 015	100%	1 028	100%

Struktura przychodów ze sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tysiące PLN	2015	udział %	2014	udział %
<i>Papier</i>	2 159 642	74%	2 196 706	77%
Amber	981 273	34%	993 307	35%
G-Print	413 688	14%	449 308	16%
Munken	419 438	14%	408 644	14%
Arctic	57	0%	46	0%
Pamo	328 590	11%	308 192	11%
L-Print	-	0%	-	0%
AP Tech	3 730	0%	3 460	0%
Pozostałe	12 866	0%	33 749	1%
<i>Celuloza</i>	740 818	26%	668 415	23%
NBSK	504 539	17%	466 679	16%
Ścier drzewny	109 605	4%	83 698	3%
CTMP	124 659	4%	114 574	4%
Pozostałe	2 015	0%	3 463	0%
Razem papier i celuloza	2 900 460	100%	2 865 121	100%

W 2015 roku, nie zaszły istotne zmiany w strukturze sprzedaży papieru i celulozy Grupy ani w strukturze przychodów ze sprzedaży papieru i celulozy Grupy w podziale na jej produkty.

Rynki zbytu

W 2015 roku udział sprzedaży Grupy poza Polską w tysiącach PLN wyniósł 88% i nie zmienił się w porównaniu do 2014 roku (88%). W bieżącym roku, podobnie jak w latach poprzednich, sprzedaż była skoncentrowana na rynkach europejskich. Udział tych rynków w całości sprzedaży wartościowej wyniósł w 2015 roku 92% (w roku poprzednim 91%).

Odbiorcy

Baza naszych klientów obejmuje zarówno odbiorców bezpośrednich, jak i pośrednich. Odbiorcy bezpośredni dokonują zakupów produktów Grupy w naszych papierniach. Odbiorcy pośredni nie nabywają samodzielnie produktów Grupy, korzystając w tym zakresie z pośrednictwa firm reklamowych lub dystrybutorów papieru, pomimo to, są oni ważną grupą docelową działań marketingowych Arctic Paper, ponieważ to właśnie odbiorcy pośredni zalecają lub wskazują stosowanie produktów Grupy przez odbiorców bezpośrednich. Grupy bezpośrednich i pośrednich odbiorców produktów stanowią:

- drukarnie – są odbiorcami bezpośrednimi, nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od papierni,
- dystrybutorzy – są odbiorcami bezpośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę w celu dalszej odsprzedaży,
- wydawcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od Grupy do wykorzystania w prowadzonej działalności wydawniczej oraz zlecają lub rekomendują używanie naszego papieru drukarniom, którym sami zlecają druk książek lub innych wydawnictw,
- agencje reklamowe – głównie są odbiorcami pośrednimi, którzy nie nabywają bezpośrednio naszych produktów, jednak pełnią ważną rolę w

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży wg najważniejszych rynków sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do poprzedniego roku została zaprezentowana w nocie objaśniającej nr 10.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

zleceniu oraz rekomendowaniu drukarniom naszych produktów, zwłaszcza wysokiej jakości papieru do druku raportów rocznych spółek, broszur, ulotek i opakowań,

- ostateczni odbiorcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi nasze produkty bezpośrednio, jak również pełnią ważną rolę w rekomendowaniu korzystania z naszych produktów drukarniom, którym powierzyli druk.

Głównymi odbiorcami produktów Celulozowni są klienci produkujący papier do druku, papierowe środki higieniczne oraz tekturę, a także urządzenia elektryczne i filtry. Celuloza dostarczana jest do podmiotów, które nie posiadają możliwości produkcji celulozy we własnym zakresie, a także do odbiorców produkujących wybrany typ celulozy i szukających dostawcy innego rodzaju celulozy.

Naszym zdaniem nie jesteśmy w znaczącym stopniu uzależnieni od żadnego konkretnego odbiorcy. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego odbiorcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Dostawcy

Grupa wykorzystuje w prowadzonej działalności następujące towary i usługi:

- Celuloza dla Papierni,
- Drewno dla Celulozowni
- Środki chemiczne,
- Energia elektryczna,
- Usługi transportowe.

Celuloza

Głównym surowcem używanym przez Grupę do produkcji papieru jest celuloza. Z wyjątkiem papierni w Mochenwangen wszystkie zakłady produkcji papieru wchodzące w skład Grupy są tzw. producentami niezintegrowanymi, tzn. całość celulozy nabywają od zewnętrznych producentów. Papiernia w Mochenwangen jest częściowo zintegrowana i posiada własną celulozownię o mocach produkcyjnych ok.

62.100 ton rocznie, co stanowi ok. 62% całkowitego zapotrzebowania tego zakładu. Grupa nabywa celulozę na podstawie odnawialnych kontraktów rocznych zawieranych na mocy umów ramowych lub jednorazowych transakcji.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, część celulozy jest dostarczana do Papierni z Celulozowni Rottneros.

Drewno

Głównym surowcem używanym przez Celulozownie do produkcji celulozy jest drewno. Grupa Rottneros posiada dział zakupów dokonujących zamówień w tartakach w

Szwecji a także spółkę zależną – SIA Rottneros Baltic, dokonującą zakupów drewna dla celulozowni w Vallvik we wschodniej Europie, głównie w Łotwie i Rosji.

Środki chemiczne

Głównymi środkami chemicznymi wykorzystywanymi w produkcji papieru są wypełniacze (głównie węgiel wapnia), skrobia (z kukurydzy, ziemniaków, tapioki),

wybielacze optyczne i inne środki chemiczne. Środki chemiczne wykorzystywane są także do produkcji celulozy, głównie typu NBSK.

Energia elektryczna

Grupa wykorzystuje w procesie produkcyjnym energię elektryczną i energię ciepłą. Całość zapotrzebowania kostrzyńskiej papierni na energię elektryczną i ciepłą jest zaspokajana z własnej elektrowni zasilanej gazem ziemnym. Jest on dostarczany na podstawie umowy z polskim dostawcą (PGNiG) po cenach indeksowanych corocznie zgodnie ze zmianami wskaźników branżowych publikowanych przez GUS z zastrzeżeniem renowacji formuły indeksacyjnej w

przypadku przekroczenia poziomu zmian określonego w umowie. Gaz jest wydobywany ze złóż w okolicach Kostrzyna nad Odrą i przesyłany do papierni z wykorzystaniem lokalnego gazociągu.

W analizowanym okresie głównym źródłem energii elektrycznej dla papierni w Munkedal był zakup od dostawców zewnętrznych. Kupowaliśmy również olej

opałowy w celu zaspokojenia części naszego zapotrzebowania na energię cieplną.

Papiernia w Mochenwangen zaspokaja całość zapotrzebowania na energię cieplną i około połowy zapotrzebowania na energię elektryczną, wykorzystując węgiel kamienny. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

Źródłem energii w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest biomasa oraz energia elektryczna częściowo nabywana od dostawców zewnętrznych.

Usługi transportowe

Grupa nie posiada własnych środków transportu ciężarowego i w zakresie dystrybucji produktów z papierni i magazynów do odbiorców korzysta z usług

Celulozownia Rottneros zaspokaja całość zapotrzebowania na energię elektryczną zakupami od dostawców zewnętrznych.

Celulozownia Vallvik zaspokaja około 75% zapotrzebowania na energię elektryczną we własnym zakresie. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

wyspecjalizowanych w tym zakresie podmiotów zewnętrznych.

Podmioty Grupy nie są uzależnione od swoich dostawców. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego dostawcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Zapotrzebowanie na produkty Grupy podlega nieznacznym wahaniom w trakcie roku.

Zmniejszenie zapotrzebowania na papier występuje corocznie w okresie letnich wakacji oraz w okresie Świąt

Bożego Narodzenia, kiedy to część drukarni, w szczególności na terenie Europy Zachodniej jest zamykana. Zmiany zapotrzebowania na papier nie są znaczące w porównaniu z popytem na papier w pozostałych okresach roku.

Badania i rozwój

W Grupie Arctic Paper prowadzone są przede wszystkim prace rozwojowe mające na celu usprawnienie i unowocześnienie procesów produkcyjnych oraz polepszenie jakości oferowanych produktów i zwiększenie ich asortymentu. W okresie objętym niniejszym raportem Papiernie Celulozownie prowadziły prace rozwojowe, których celem było usprawnienie procesu produkcyjnego, w szczególności

skrócenie okresu przestojów maszyn papierniczych oraz prace przy jednoczesnym podniesieniu jakości papieru/celulozy i zwiększeniu szerokości asortymentu, a także poprawa własności jakościowych oferowanych produktów.

Istotnym celem prac rozwojowych w 2015 roku był rozwój nowych produktów.

Środowisko naturalne

Nasza Grupa przestrzega norm środowiskowych określonych licznymi przepisami prawa oraz decyzjami administracyjnymi. Normy te mają na celu zapewnienie ochrony gruntu, powietrza i wód przed

Papiernia Kostrzyn

Kostrzyn otrzymał na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 8 grudnia 2005 roku pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do produkcji papieru wraz z instalacją spalania paliw, zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. W przypadku Kostrzyna konieczność uzyskania tego pozwolenia wiązała się z posiadanymi zdolnościami produkcyjnymi papieru powyżej 20 ton na dobę. W celu realizacji wymogów określonych w pozwoleniu oraz innych norm środowiskowych w zakresie gospodarki odpadami Kostrzyn zawarł szereg umów dotyczących odbioru i utylizacji odpadów produkcyjnych.

W maju 2008 roku na terenie zakładów w Kostrzynie nad Odrą otwarto nową oczyszczalnię ścieków. Na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 14 sierpnia 2007 roku Kostrzyn uzyskał pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie wód opadowych oraz roztopowych oraz na wykonanie urządzenia wodnego w postaci doku wylotowego do rzeki Warty (ważne do 1 sierpnia 2017 roku).

AP Kostrzyn bierze udział we Wspólnotowym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji Gazów Ciężkich. Zezwolenie na udział w Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji AP Kostrzyn uzyskał na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z 17 lutego 2006 roku (zmienionej decyzjami z 28 marca 2006 roku, 1 czerwca 2006 roku, 13 grudnia 2006 roku, 4 maja 2007 roku, 6 stycznia 2009 roku, 25 września 2012 roku, 10 stycznia

zanieczyszczeniem oraz hałasem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Poniżej opisujemy, w jaki sposób przepisy z zakresu ochrony środowiska wpływają na działalność naszych papierni i celulozowni:

2013 roku i 25 listopada 2013) dla instalacji do produkcji papieru o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton na dobę zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. Zezwolenie to udzielone zostało do 25 września 2022 roku. W związku z uzyskaniem zezwolenia Kostrzyn zobowiązany jest do monitorowania wielkości emisji CO₂ oraz składania rocznych raportów emisji.

Z uwagi na ochronę środowiska Kostrzyn poczynił znaczące inwestycje, m.in. w nową elektrociepłownię opalaną gazem, która została otwarta w 2007 roku I etap i w 2009 roku II etap. Papiernia w Kostrzynie nad Odrą posiada certyfikaty zgodności z normami: OHSAS 18001, ISO 14001, ISO 9001 oraz EMAS. Ponadto, papier tu produkowany uzyskał specjalne certyfikaty FSC oraz PEFC. Przyznawanie powyższych certyfikatów ma na celu udokumentowanie, że celuloza wykorzystana do jego produkcji pochodzi z użytkowanych w sposób zrównoważony lasów. Certyfikat FSC (Forest Stewardship Council – Rada Zrównoważonej Gospodarki Leśnej) jest jednym z najważniejszych certyfikatów przyznawanych spółkom papierniczym. W 2006 roku przyznano pierwszy certyfikat FSC dla papieru produkowanego przez AP Kostrzyn. Obecnie do produkcji papieru marki Amber fabryka w Kostrzynie nad Odrą wykorzystuje 85% masy papierniczej z certyfikatem FSC oraz 15% masy papierniczej z certyfikatem PEFC (Program Promocji Certyfikacji Zrównoważonego Zarządzania Lasami - Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Papiernia Munkedals

Działalność Munkedals jest objęta systemami zarządzania środowiskowego EMAS i ISO 14001. EMAS (System Zarządzania i Audytu Środowiskowego) jest dobrowolnym systemem stosowanym przez Unię Europejską, który wyróżnia przedsiębiorców nieustannie poprawiających poziom ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy zarejestrowani w EMAS przestrzegają przepisów ochrony środowiska, utrzymują system zarządzania środowiskowego i podają do wiadomości publicznej informacje na temat ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności w postaci niezależnego, zweryfikowanego oświadczenia o przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska. ISO, Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, opracowuje różne normy. ISO 14000 to grupa jednych z najlepiej znanych norm dotyczących zarządzania środowiskiem (tj. czynności podejmowane przez przedsiębiorców w celu (i) ograniczenia szkodliwego wpływu jego działalności na środowisko oraz (ii) zapewnienia nieustannej poprawy poziomu ochrony środowiska).

Papiernia Mochenwangen

Mochenwangen uzyskało pozwolenie na dzienną produkcję maksymalnie ok. 475 ton brutto papieru.

Drewno wykorzystywane do produkcji papieru książkowego i papierów specjalistycznych uzyskało certyfikaty FSC i PEFC. Certyfikat FSC wydawany jest po przeprowadzeniu przez niezależne agencje oceny zgodności produkcji leśnej z międzynarodowymi standardami zrównoważonego zarządzania oraz ochrony środowiska i ochrony społecznej.

Mochenwangen uczestniczy w Systemie Obrotu Uprawnieniami do Emisji w związku z produkcją papieru i wytwarzaniem energii w elektrowniach opalanych

Część nieruchomości będącej własnością Munkedals położona jest na obszarze objętym siecią Natura 2000. Obszary objęte siecią Natura 2000 stanowią rezerwaty dzikiej przyrody ustanowione na mocy decyzji Rady Powiatu Munkedal (Szwecja) w roku 2005. Celem utworzenia sieci Natura 2000 było zachowanie najbardziej zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w całej Europie. Zakres ochrony i ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej określony jest w Dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Siedlisk) i Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Ptaków) oraz odpowiednich przepisach krajowych. Poziom ochrony siedlisk i ptaków w obszarach Natura 2000 zależy od występowania na nich określonych gatunków i/lub siedlisk podlegających ochronie.

węglem. Na okres lat 2013 - 2015 Mochenwangen przydzielone zostało nieodpłatnie około 38 tys. uprawnień do emisji rocznie co oznacza, iż fabryka będzie musiała dokupić około 60 tys. uprawnień rocznie by spełnić wymagania UE. Mochenwangen zobowiązany jest monitorować wielkość emisji CO₂ i składać coroczne raporty o emisji do Niemieckiego Urzędu ds. Obrotu Uprawnieniami do Emisji.

Papiernia Grycksbo

Produkcja papieru w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest wykonywana zgodnie z pozwoleniem środowiskowym z marca 2007 roku. Pozwolenie jest wydane przez szwedzki Trybunał Ochrony Środowiska i pozwala na produkcję do wysokości 310 000 ton rocznie. Dodatkowo papiernia posiada także pozwolenie na emisję dwutlenku węgla wydaną przez władze regionalne prowincji Dalarna.

Od 1997 roku Arctic Paper Grycksbo AB posiada certyfikat ISO 14001 i nasze działania środowiskowe są raportowane zgodnie z EMAS. Podstawowym celem EMAS jest zachęcenie organizacji członkowskich do poprawy działań ochrony środowiska naturalnego w sposób systematyczny i konsekwentny, w stopniu przekraczającym nawet wymagania legislacyjne. Odbywa się to poprzez ustanowienie programu składającego się z określonych programów działania i oceny wszystkich znaczących skutków dla środowiska związanych z prowadzoną działalnością. Firmy są zobowiązane do sporządzania corocznych raportów z wyników ich działań pro-środowiskowych. Niezależni kontrolerzy zapewniają, że przedsiębiorstwa dotrzymują swoich zobowiązań.

Arctic Paper Grycksbo AB bierze udział w programie Unii Europejskiej dotyczącym Handlu Emisjami Zanieczyszczeń Gazami Ciężkimi. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym zgłoszono zero emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych. Było to możliwe poprzez znaczną przebudowę kotła w połączeniu z inwestycją w urządzenia do obsługi biopaliw,

elektrycznych filtrów cząstek spalin i przebudową turbiny do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

W liczbach, przestawienie się na biopaliwa, oznacza roczną redukcję emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych o około 70 000 ton. Przebudowana turbina pozwala na zaspokojenie 20% potrzeb elektrycznych papierni poprzez odnawialne źródła energii, które sama wytwarza, co z kolei prowadzi do rocznego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla o następne 4 000 ton.

Papiernia wdrożyła system zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001 (System Zarządzania Energią). Nasze produkty są weryfikowane w ramach „Chain of Custody” zgodnie z FSC (Rada Dobrej Gospodarki Leśnej) oraz zgodnie z PEFC (Program dla Wspierania Zasad Zrównoważonej Gospodarki Leśnej), a także spełniają wymogi nowych standardów Nordic Ecolable (Skandynawski Łabędź).

Celulozownie

Celulozownie dbają, aby drewno wykorzystywane do produkcji celulozy pochodziło z wiarygodnych i certyfikowanych źródeł. Celuloza jest znakowana symbolami „FSC” i „PEFC”, dwoma systemami działającymi w Europie i stojącymi na straży zgodnych z prawem źródeł pochodzenia drewna.

Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	1,2
<i>w tym:</i>			
Sprzedaż papieru	2 159 642	2 196 706	(1,7)
Sprzedaż celulozy	740 818	668 415	10,8
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
Koszty sprzedaży	(266 296)	(265 981)	0,1
Koszty ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)	(6,1)
Pozostałe przychody operacyjne	59 644	62 706	(4,9)
Pozostałe koszty operacyjne	(39 440)	(30 910)	27,6
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
Przychody finansowe	1 587	844	87,9
Koszty finansowe	(29 676)	(37 405)	(20,7)
Zysk/(Strata) brutto	72 150	99 099	(27,2)
Podatek dochodowy	(1 131)	(773)	46,4
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Zysk/(Strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(241,2)
Zysk/(Strata) na jedną akcję (w PLN) akcjonariuszy jednostki dominującej	(1,03)	0,73	n.a.

Przychody

W 2015 roku skonsolidowane przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom 2.900.460 tys. PLN w porównaniu do 2.865.121 tys. PLN w poprzednim roku i wzrosły o 1,2% (35.339 tys. PLN). Przychody ze sprzedaży papieru spadły o 1,7% (37.064 tys. PLN) a przychody ze sprzedaży celulozy wzrosły o 10,8% (72.403 tys. PLN) w porównaniu do 2014 roku.

Wolumen sprzedaży papieru w 2015 roku wyniósł 671 tys. ton i był o 24 tys. ton niższy niż w poprzednim roku. Oznacza to spadek wolumenu sprzedaży o 3,5%.

Wolumen sprzedaży celulozy w 2015 roku wyniósł 344 tys. ton (2014 rok: 333 tys. ton). Oznacza to wzrost wolumenu sprzedaży o 3,2%.

Zysk ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu

Zysk ze sprzedaży w 2015 roku był o 6,3% niższy niż w poprzednim roku. Marża zysku ze sprzedaży w bieżącym roku wyniosła 14,13% w porównaniu do 15,27% (-1,14 p.p.) w poprzednim roku.

Spadek zysku na sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był wynikiem wyższych zmiennych kosztów produkcji, przede wszystkim kosztu surowców do produkcji papieru: celulozy spowodowany relatywnie wysokimi cenami tego surowca oraz umocnieniem USD względem EUR. Wpływ ten został częściowo skompensowany lepszymi wynikami na sprzedaży celulozy osiągniętymi przez Grupę Rottneros głównie z

powodu relatywnie wysokich cen celulozy oraz osłabienia SEK względem USD.

W 2015 roku koszty sprzedaży wyniosły 266.296 tys. PLN i nie zmieniły się istotnie w porównaniu do kosztów poniesionych w 2014 roku.

W 2015 roku koszty ogólnego zarządu osiągnęły poziom 63.597 tys. PLN w porównaniu do 67.712 tys. PLN w 2014 roku, co stanowi spadek o 6,1%. Główną przyczyną spadku były niższe koszty związane ze świadczeniem usług doradczych na rzecz Grupy przez podmioty zewnętrzne.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2015 roku wyniosły 59.644 tys. PLN, co oznacza spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 3.062 tys. PLN.

Spadek pozostałych przychodów operacyjnych za 2015 rok w porównaniu do przychodów operacyjnych za 2014 rok wynika głównie z zysku na sprzedaży nieużywanej maszyny produkcyjnej przez Rottneros odnotowanej w 2014 roku.

Na pozostałe przychody operacyjne, oprócz zysku na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, składają się przede wszystkim przychody ze sprzedaży energii

cieplnej oraz elektrycznej jak również przychody ze sprzedaży pozostałych materiałów.

Pozostałe koszty operacyjne w 2015 roku, osiągnęły poziom 39.440 tys. PLN, w porównaniu do 30.910 tys. PLN poniesionych w 2014 roku. Znaczącą część pozostałych kosztów operacyjnych stanowi koszt własny sprzedanej energii i pozostałych materiałów.

Przychody finansowe i koszty finansowe

W 2015 roku przychody finansowe wyniosły 1.587 tys. PLN i były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w 2014 roku o 743 tys. PLN.

Koszty finansowe w 2015 roku wyniosły 29.676 tys. PLN w porównaniu do 37.405 tys. PLN poniesionych w

2014 roku. Niższe koszty finansowe w 2015 roku wynikały przede wszystkim z niższych różnic kursowych netto i niższych kosztów odsetek.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy w 2015 roku wyniósł -1.131 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniósł -773 tys. PLN.

Relatywnie niska wartość podatku dochodowego w porównaniu do zysku brutto z działalności kontynuowanej wynika z wykorzystania strat

podatkowych, na których wcześniej nierozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej

Zysk/ strata netto z działalności zaniechanej obejmuje wyniki AP Mochenwangen i spółek utworzonych w celu nabycia Papierni. Ponieważ Zarząd Arctic Paper S.A. aktywnie poszukuje nabywcy dla Papierni, uznano jej

działalność za niekontynuowaną i zgodnie z wymogami MSSF dokonano zmiany prezentacji w skonsolidowanym rachunku wyników za każdy prezentowany rok.

Analiza rentowności

EBITDA w 2015 roku wyniosła 212.697 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniosła 252.319 tys. PLN. Spadek EBITDA w 2015 roku jest wynikiem przede wszystkim niższego zysku ze sprzedaży w porównaniu z 2014 rokiem. W okresie sprawozdawczym marża EBITDA ukształtowała się na poziomie 7,33% w porównaniu do 8,81% w 2014 roku.

Zysk na działalności operacyjnej za 2015 rok wyniósł 100.239 tys. PLN natomiast za 2014 rok 135.660 tys. PLN. Marża zysku operacyjnego wyniosła w 2015 roku +3,46%, natomiast w 2014 roku +4,73%.

Strata netto w 2015 roku wyniosła 26.570 tys. PLN. Zysk netto w 2014 roku wyniósł 78.175 tys. PLN. Marża zysku/straty netto wyniosła w 2015 roku -0,92% w porównaniu do +2,73% w 2014 roku.

Analiza rentowności

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Rentowność kapitału / ROE (%)	(3,9)	10,8	(14,7) p.p.
Rentowność aktywów / ROA (%)	(1,5)	4,4	(5,9) p.p.

W 2015 roku rentowność kapitału własnego wyniosła - 3,9%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +10,8%.

W 2015 roku rentowność aktywów wyniosła -1,5%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +4,4%.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wybrane pozycje skonsolidowanego bilansu

tys. PLN	31/12/2015	31/12/2014	Zmiana
			31/12/2015 -31/12/2014
Aktywa trwałe	830 668	843 745	(13 076)
Zapasy	390 631	376 486	14 145
Należności	343 441	345 964	(2 523)
<i>w tym z tyt. dostaw i usług</i>	336 499	339 440	(2 940)
Pozostałe aktywa obrotowe	12 475	38 184	(25 709)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 552	158 412	30 141
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	47 467	-	47 467
Razem aktywa	1 813 235	1 762 790	50 445
Kapitał własny	676 856	725 071	(48 215)
Zobowiązania krótkoterminowe	682 515	590 567	91 948
<i>w tym:</i>			
<i>z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych</i>	407 409	364 992	42 417
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	166 386	120 566	45 820
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	108 720	105 009	3 711
Zobowiązania długoterminowe	372 599	447 152	(74 554)
<i>w tym:</i>			
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	263 363	306 380	(43 017)
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	109 236	140 772	(31 536)
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	81 264	-	81 264
Razem pasywa	1 813 235	1 762 790	50 445

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa ogółem wyniosły 1.813.235 tys. PLN w porównaniu do 1.762.790 tys. PLN na koniec 2014 roku.

Aktywa trwałe

Na koniec grudnia 2015 roku aktywa trwałe wyniosły 830.668 tys. PLN i stanowiły 45,8% sumy aktywów ogółem w porównaniu do 843.745 tys. PLN na koniec 2015 roku (47,9% sumy aktywów).

Zmniejszenie aktywów trwałych było spowodowane głównie odpisami amortyzacyjnymi przewyższającymi zakupy inwestycyjne oraz spadkiem aktywa z tytułu podatku odroczonego w wyniku wykorzystania strat podatkowych.

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe osiągnęły na koniec grudnia 2015 roku poziom 935.099 tys. PLN w porównaniu do

919.045 tys. PLN na koniec grudnia 2014 roku. W ramach aktywów obrotowych zapasy wzrosły o kwotę

14.145 tys. PLN, należności spadły o 2.524 tys. PLN pozostałe aktywa obrotowe spadły o 25.709 tys. PLN, natomiast środki pieniężne i ich ekwiwalenty wzrosły o kwotę 30.140 tys. PLN. Aktywa obrotowe stanowiły na koniec grudnia 2015 roku 51,6% sumy aktywów (52,1%

na koniec 2014 roku), w tym zapasy 21,6% (21,4% na koniec 2014 roku), należności 18,9% (19,6% na koniec 2014 roku), pozostałe aktywa obrotowe 0,7% (2,1% na koniec 2014 roku) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty 10,4% (9,0% na koniec 2014 roku).

Aktywa związane z działalnością zaniechaną

Aktywa związane z działalnością zaniechaną obejmują aktywa Grupy Mochenwangen z wyłączeniem aktywów od innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 47.467 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się

zapasy (29.396 tys. PLN), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (15.912 tys. PLN), środki pieniężne (1.051 tys. PLN) oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe (1.108 tys. PLN).

Kapitał własny

Kapitał własny na koniec 2015 roku wyniósł 676.856 tys. PLN w porównaniu do 725.071 tys. PLN na koniec 2014 roku. Kapitał własny stanowił na koniec grudnia 2015 roku 37,3% sumy pasywów (41,1% na 31 grudnia 2014 roku).

Spadek kapitału własnego był wynikiem straty netto za 2015 rok i dywidendy wypłaconej przez Rottneros. .

Zobowiązania krótkoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 682.515 tys. PLN (37,7% sumy bilansowej) w porównaniu do 590.567 tys. PLN (33,5% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku.

W 2015 roku nastąpił wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 91.948 tys. PLN, głównie na skutek wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych, zobowiązań z tytułu umów faktoringowych i wyceny instrumentów finansowych oraz wzrostu zadłużenia w ramach overdraftów.

Zobowiązania długoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania długoterminowe wyniosły 372.599 tys. PLN (20,5% sumy bilansowej) w porównaniu do 447.152 tys. PLN (25,4% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku. W analizowanym roku nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych o 74.553 tys. PLN.

Spadek zobowiązań długoterminowych był wynikiem przede wszystkim spłaty zadłużenia w ramach kredytów bankowych oraz spadku rezerw w wyniku przeniesienia ich części związanej z Arctic Paper Mochenwangen do działalności zaniechanej.

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną obejmują zobowiązania Grupy

Mochenwangen z wyłączeniem zobowiązań wobec innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 81.264 tys.

PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się rezerwy (55.484 tys. PLN), zobowiązania z tytułu dostaw i usług

oraz pozostałe zobowiązania (23.172 tys. PLN) oraz inne zobowiązania finansowe i niefinansowe (2.608 tys. PLN).

Analiza zadłużenia

Analiza zadłużenia

	2015	2014	Zmiana 2015/2014
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (%)	155,9	143,1	12,8 p.p.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (%)	81,5	85,9	(4,5) p.p.
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym (%)	63,5	58,9	4,6 p.p.
Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy (x)	1,13x	1,13x	0,00
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA (x)	9,8x	8,5x	1,3

Powyższe wskaźniki za 2014 rok są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wyniósł 155,9% i był wyższy o 12,8 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku. Wzrost wskaźnika wynikał głównie ze spadku kapitału własnego na skutek poniesionej straty netto i wypłaty dywidendy przez Rottneros AB oraz wzrostu zobowiązań ogółem przede wszystkim z powodu wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz wzrostu zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym i pozostałych zobowiązań finansowych.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym wyniósł 81,5% na koniec 2015 roku i był niższy o 4,5 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym wyniósł na koniec roku 2015 63,5% i był wyższy o 4,6 p.p. od poziomu tego wskaźnika obliczonego na koniec grudnia 2014 roku głównie na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wyniósł 1,13x, i nie zmienił się w porównaniu do poziomu za rok 2014.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wzrósł z poziomu 8,5x za 2014 rok do 9,8x za 2015 roku. Na poprawę wskaźnika wpływ miał przede wszystkim spadek kosztu odsetek.

Analiza płynności

Analiza płynności

	2015	2014	2015/2014
Wskaźnik bieżącej płynności (current ratio)	1,4x	1,6x	(0,2)
Wskaźnik szybkiej płynności (quick ratio)	0,8x	0,9x	(0,1)
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	0,3x	0,3x	0,0
Cykl rotacji zapasów / DSI (dni)	56,5	50,8	5,7
Cykl rotacji należności / DSO (dni)	41,8	39,4	2,4
Cykl rotacji zobowiązań / DPO (dni)	58,9	49,2	9,7
Cykl operacyjny (dni)	98,2	90,2	8,0
Cykl konwersji gotówki (dni)	39,3	41,0	(1,7)

Powyższe wskaźniki za rok 2014 są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Wskaźnik bieżącej płynności wyniósł na koniec grudnia 2015 roku 1,4x i był niższy od poziomu tego wskaźnika z końca grudnia 2014 roku (1,6x).

Wskaźnik szybkiej płynności spadł z poziomu 0,9x na koniec grudnia 2014 do poziomu 0,8x na koniec grudnia 2014 roku.

Wskaźnik wypłacalności gotówkowej osiągnął poziom 0,3x na koniec grudnia 2015 roku i na koniec grudnia 2014 roku.

Cykl konwersji gotówki za 2015 rok (39,3 dni) uległ skróceniu w porównaniu do 2014 roku (41,0 dni) o 1,7 dnia.

Skonsolidowane przepływy pieniężne

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przepływy z dz. operacyjnej	172 748	206 433	(16,3)
<i>w tym:</i>			
Zysk/(strata) brutto	(25 848)	77 854	(133,2)
Amortyzacja i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	119 057	121 922	(2,3)
Zmiana kapitału obrotowego	30 409	(11 088)	(374,2)
Inne korekty	49 130	17 745	176,9
Przepływy z dz. inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	35,6
Przepływy z dz. finansowej	(62 359)	(104 354)	(40,2)
Razem przepływy pieniężne	28 742	41 873	(31,4)

Przepływy z działalności operacyjnej

W roku 2015 przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej osiągnęły wartość 172.748 tys. PLN w porównaniu z 206.433 tys. PLN w roku 2014. Niższe

przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w 2015 roku były wynikiem przede wszystkim straty brutto.

Przepływy z działalności inwestycyjnej

W 2015 roku przepływy z działalności inwestycyjnej wyniosły -81.646 tys. PLN w porównaniu z -60.206 tys. PLN w 2014 roku i obejmowały głównie wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych pomniejszone o wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych

aktywów trwałych. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2015 roku obejmują także rozwiązanie lokaty bankowej na okres powyżej 3 miesięcy założonej w 2014 roku.

Przepływy z działalności finansowej

Przepływy z działalności finansowej w roku 2015 osiągnęły poziom -62.359 tys. PLN w porównaniu z -104.354 tys. PLN w 2014 roku. W ciągu 12 miesięcy 2015 roku wydatki były związane przede wszystkim ze

splatą kredytów, odsetek i wypłatą dywidendy dla udziałowców niekontrolujących a wpływy pochodziły głównie ze wzrostu zadłużenia w ramach bieżących rachunków bankowych, oraz umów faktoringowych.

Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej

Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności

Na działalność operacyjną Grupy historycznie wywierały i w przyszłości będą wywierać wpływ następujące kluczowe czynniki:

- czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze;
- ceny papieru;
- ceny celulozy dla Papierni, drewna dla Celulozowni oraz energii;
- wahania kursów walut.

Czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze

Uważamy, że na popyt na papier wysokogatunkowy znaczący wpływ wywiera szereg czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, które mogą również wpłynąć na popyt na wyroby Grupy oraz nasz wynik działalności operacyjnej. Czynniki te obejmują:

- wzrost PKB;
- dochód netto, – jako miernik dochodów i zamożności populacji;
- moce produkcyjne – utrzymująca się w segmencie papierów wysokogatunkowych nadwyżka podaży nad popytem i spadek marż na sprzedaży papieru;
- zużycie papieru;
- rozwój technologii.

Ceny papieru

Ceny papieru podlegają cyklicznym zmianom i wahaniom, są uzależnione od globalnych zmian popytu oraz ogólnych czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, takich jak wskazane powyżej. Na ceny papieru wywiera również wpływ szereg czynników związanych z podażą, przede

wszystkim zmiany mocy produkcyjnych na poziomie ogólnosiwiatowym i europejskim.

Koszty surowców, energii i transportu

Głównymi elementami kosztów operacyjnych Grupy są koszty surowców, energii i transportu. Koszty surowców obejmują przede wszystkim koszty celulozy dla Papierni, drewna dla Papierni i Celulozowni i środków chemicznych używanych do produkcji papieru i celulozy. Nasze koszty energii historycznie obejmują przede wszystkim koszty energii elektrycznej, gazu, węgla i oleju opałowego. Koszty transportu obejmują koszty usług transportowych świadczonych na rzecz Grupy głównie przez podmioty zewnętrzne.

Zważywszy na udział tych kosztów w łącznych kosztach operacyjnych Grupy oraz ograniczoną możliwość kontrolowania tych kosztów przez Spółki Grupy, zmienność tych kosztów może wywrzeć istotny wpływ na rentowność Grupy.

Część dostaw celulozy do naszych Papierni odbywa się z naszych Celulozowni. Pozostała część celulozy wyprodukowanej w Celulozowniach sprzedawana jest do zewnętrznych klientów.

Wahania kursów walut

Na nasz wynik działalności operacyjnej znaczący wpływ wywierają wahania kursów walut. W szczególności, nasze przychody i koszty są wyrażane w różnych walutach obcych i nie są dopasowane, tak, więc aprecjacja walut, w których ponosimy koszty, wobec walut, w których osiągamy przychody, wywrze negatywny wpływ na nasze wyniki. Nasze produkty sprzedajemy przede wszystkim w krajach należących do strefy EURO, Skandynawii, Polsce i Wielkiej Brytanii, a zatem nasze przychody wyrażone są w dużej części w EUR, GBP, SEK i PLN, przy czym przychody Celulozowni uzależnione są głównie od USD. Koszty operacyjne Grupy są przede wszystkim wyrażone w USD (koszty celulozy dla Papierni), EUR (koszty

związane z celulozą dla Papierni, energią, transportem, chemikaliami i większością kosztów związanych z działalnością papierni w Mochenwangen), PLN (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Kostrzynie nad Odrą) oraz SEK (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Munkedal i Grycksbo oraz celulozownie Rottneros i Vallvik).

Kursy wymiany walut wywierają znaczący wpływ na wyniki ujmowane w naszych sprawozdaniach finansowych z uwagi na wahania kursów walut, w których osiągamy przychody i ponosimy koszty, a ponadto walutę, w której przedstawiamy nasze wyniki finansowe (PLN).

Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym

W 2015 roku nie wystąpiły zdarzenia i nie zadziałały czynniki o charakterze nietypowym.

Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze Grupy Arctic Paper, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

Inne istotne informacje

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania

na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

Procedura naprawcza kontrahenta Grupy

W związku z powzięciem przez Zarząd wiadomości o wszczęciu procedury naprawczej w spółkach z grupy PaperlinX Limited, po przeanalizowaniu zobowiązań tych podmiotów wobec Grupy Arctic Paper, w dniu 8 kwietnia 2015 roku podjął decyzję w przedmiocie utworzenia rezerwy na należności PaperlinX UK w kwocie 15,3 miliona zł (3,7 miliona EUR).

Procedura naprawcza dotyczy spółek z grupy PaperlinX Limited m.in.: Howard Smith Paper Group Ltd, The

Paper Company, Robert Horne Group Ltd, Reel Paper, Webco Trading oraz Conversion Company Ltd z siedzibami w Wielkiej Brytanii (zwane dalej łącznie "PaperlinX UK") - podmiotów będących kontrahentami jednostek zależnych Emitenta: Arctic Paper Kostrzyn, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen ("fabryki Arctic Paper"). Procedura naprawcza polega na powierzeniu zarządu zewnętrznemu administratorowi, którego zadaniem jest zapewnienie ciągłości działania spółki oraz przygotowanie układu z wierzycielami.

Zawiązanie rezerwy jest podyktowane przewidywanym brakiem spłaty należności handlowych przez wymienione spółki PaperlinX UK na rzecz fabryk Arctic Paper. Łączna wartość należności wynikających ze współpracy pomiędzy ww. podmiotami wynosi ok. 3,7 miliona EUR. Utworzenie rezerwy nastąpiło z dniem 31.03.2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa zweryfikowała faktyczny stan należności od spółek objętych procedurą naprawczą, w związku z czym rezerwa na ten cel ostatecznie wynosi 3,0 miliony EUR.

Centralizacja usług logistycznych

W związku z podjętymi działaniami restrukturyzacyjnymi w Grupie Arctic Paper, z początkiem 2015 roku rozpoczął działalność scentralizowany dział logistyki należący do struktur Arctic Paper S.A. Dział logistyki obsługuje w zakresie planowania i koordynacji transportu papieru w Kostrzynie, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Mochenwangen GmbH

Zarząd Arctic Paper S.A. w dniu 28 lipca 2015 podał do publicznej wiadomości plan działań w zakresie poprawy rentowności („Program”) Grupy Kapitałowej Arctic Paper SA. („Grupa”), którego celem jest redukcja kosztów działalności o około 50 MPLN rocznie.

Przyjęty Program będzie realizowany co najmniej do czerwca 2016 roku.

Zgodnie z założeniami Programu głównymi działaniami w jego zakresie będą: stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

W wyniku przeprowadzenia powyższego Programu, Zarząd oczekuje poprawy rentowności działalności operacyjnej Grupy i wzrostu efektywności wszystkich funkcji wsparcia operacyjnego.

Jednocześnie Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen.

W dniu 15 listopada 2015 roku Zarząd spółki Arctic Paper Mochenwangen GmbH zakończył negocjacje z Radą Zakładową. Negocjacje dotyczyły między innymi uzgodnienia kwoty odpraw dla pracowników APMW w związku z wygaszeniem produkcji w tej fabryce w grudniu 2015 roku.

W związku z powyższym Zarząd Spółki rozpoczął szacowanie przewidywanych kosztów zamknięcia produkcji i utworzył na nie w czwartym kwartale rezerwę, która wyniesie około 9,3 mln EUR (ok. 39 mln zł). Koszty te obciążą działalność niekontynuowaną Grupy.

Jednocześnie Zarząd Spółki informuje, iż proces związany z poszukiwaniem nabywcy dla APMW jest kontynuowany.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Grycksbo AB

W dniu 19 stycznia 2016 roku Zarząd spółki zależnej Emitenta - Arctic Paper Grycksbo AB (Szwecja) rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25

MSEK (około 12 MPLN) w roku 2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu

zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper

Informacje o trendach rynkowych

Dostawy, popyt i zdolności produkcyjne

Dostawy papierów wysokogatunkowych na rynku europejskim w 2015 roku utrzymywały się na poziomie średnio -2% niższym w porównaniu do poziomu z roku 2014. W segmencie bezdrzewnych papierów niepowlekanych (UWF) dostawy były niższe o -1,8%,

natomiast w segmencie bezdrzewnych papierów powlekanych (CWF) były niższe o -2,3%.

Wolumen sprzedaży papieru Grupy Arctic Paper w 2015 roku był o -2,6% niższy niż w 2014 roku.

Źródło danych: EuroGraph, analiza Arctic Paper.

Ceny papieru

W 2015 roku ceny papierów wysokogatunkowych UWF w Europie zanotowały wzrost w porównaniu do cen na koniec 2014 roku, natomiast ceny papieru CWF w analogicznym okresie zmalały. Średnie ceny z grudnia 2015 dla papierów UWF wzrosły o 5,3% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014, natomiast średnie ceny dla CWF w tym samym okresie spadły o -0,6%.

grudnia 2014 o 4,3%, natomiast w segmencie papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) ceny wzrosły o 1,6%.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku deklarowane przez producentów ceny papierów niepowlekanych bezdrzewnych (UWF) dla wybranych rynków: Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii wyrażone w EUR oraz GBP rosły w przedziale od 5% do 5,5% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014. W tym samym okresie ceny dla papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) spadły w przedziale od -0,3% do -1,0%.

Źródło: Dla danych rynkowych - RISI, zmiany cen dla wybranych rynków Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii w walutach lokalnych dla papierów graficznych zbliżonych do portfolio produktów Grupy Arctic Paper. Ceny są podawane bez uwzględnienia rabatów specyficznych dla poszczególnych klientów, a także nie zawierają wszelkiego rodzaju dodatków, czy też obniżek cen w stosunku do publicznie dostępnych cenników. Ceny estymowane dla danego miesiąca odzwierciedlają zamówienia złożone w danym miesiącu, natomiast ich dostawy mogą nastąpić w przyszłości. Z tego powodu szacunki cenowe RISI dla danego miesiąca nie odzwierciedlają rzeczywistych cen, po których są realizowane dostawy w danym okresie, a jedynie poziom cen, po których przyjmowane są zamówienia. Dla produktów Arctic Paper średnie fakturowane ceny sprzedaży dla wszystkich obsługiwanych rynków w EUR.

Fakturowane przez Arctic Paper średnie ceny w EUR porównywalnych produktów w segmencie niepowlekanych papierów bezdrzewnych (UWF) wzrosły w grudniu 2015 w porównaniu ze średnimi cenami z

Koszty celulozy

Na koniec 2015 roku ceny celulozy osiągnęły poziom NBSK 803 USD/tonę oraz BHKP 789 USD/tonę. Średnia cena NBSK w 2015 roku, wyrażona w USD, była o 7,5% niższa niż w 2014 roku, natomiast BHKP była wyższa o 5,3%. Średni koszt celulozy na tonę obliczony dla Grupy AP, wyrażony w PLN, w 2015 roku wzrósł w porównaniu do 2014 roku o 18,2%. Udział

kosztów celulozy w koszcie własnym sprzedaży w bieżącym roku wyniósł 57% i był wyższy od poziomu odnotowanego w 2014 roku (51%).

Grupa AP zużywa w procesie produkcji celulozę w następującej strukturze: BHKP 66%, NBSK 18% oraz pozostałe 16%.

Źródło danych: www.foex.fi analiza Arctic Paper

Kursy walut

Kurs EUR/PLN na koniec 2015 roku wyniósł 4,2615 i był niemal identyczny (-0,02%) w porównaniu do poziomu z końca 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku był bardzo zbliżony do poziomu z roku poprzedniego i wyniósł 4,1843 w porównaniu do 4,1845 (-0,3%).

Kurs EUR/SEK zmalował z poziomu 9,4049 na koniec 2014 do 9,1724 (-2,5%) na koniec 2015 roku. Dla tej pary walutowej średni kurs w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był o 2,8% wyższy.

Kurs USD/PLN na koniec 2015 roku był o 11,2% wyższy niż na koniec roku poprzedniego i wyniósł 3,9011. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 3,7730 w porównaniu do 3,1537 w 2014 roku. Oznacza to wzrost średniego kursu tej pary walutowej o 19,6%.

Kurs USD/SEK na koniec 2015 roku wyniósł 8,3967 i był o 8,5% wyższy niż na koniec 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 8,4324 i był wyższy o 22,9% w porównaniu do średniego kursu roku poprzedniego.

Kurs EUR/USD na koniec grudnia 2015 roku wyniósł 1,0924 w porównaniu do 1,2153 (-10,1%) na koniec grudnia 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 1,1096 w porównaniu do 1,3292 (-16,5%) w 2014 roku.

Znaczący spadek średniorocznego kursu pary EUR/USD w okresie minionego roku, bardzo niekorzystnie wpłynął na wyniki wszystkich papierni (zakupy celulozy realizowane w USD przy równoczesnej dużej części sprzedaży realizowanej w EUR). W porównaniu do roku 2014 średnioroczny kurs pary walutowej EUR/PLN za rok 2015 pozostał na podobnym poziomie, w związku z czym nie miał znaczącego wpływu na zmiany w wynikach papierni w Kostrzynie. Para walutowej EUR/SEK za rok 2015 wzrosła o 2,8%, co wpłynęło na zwiększenie przychodów ze sprzedaży generowanych w EUR a wyrażonych w SEK w papierniach szwedzkich (AP Munkedals i AP Grycksbo).

Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku

Do istotnych czynników mających wpływ na wyniki finansowe w perspektywie, kolejnego roku można zaliczyć:

- Kształtowanie się popytu na papiery wysokogatunkowe w Europie. W 2015 roku popyt na papiery wysokogatunkowe w Europie (poziom zrealizowanych dostaw) utrzymał się na poziomie - 2% niższym w porównaniu do 2014 roku. Dalszy rozwój sytuacji rynkowej wpłynie na poziom zamówień napływających do naszych Papierni, a co za tym idzie wpłynie na wyniki finansowe Grupy.
- Kształtowanie się cen papieru wysokogatunkowego. W szczególności wpływ na wyniki finansowe będzie miała zdolność do podniesienia obecnego poziomu cen produktów Arctic Paper w walutach lokalnych,

w związku z poziomem dostaw/popytem w Europie oraz w kontekście zmian kursów walut. Ceny papieru będą odgrywały szczególną wagę w przypadku papierni Grycksbo, która w związku z zachodzącymi na rynku zmianami, szczególnie silnie, negatywnie odczuwa zmiany wolumenu sprzedaży oraz cen.

- Kształtowanie się cen surowców, w tym celulozy dla Papierni i energii elektrycznej dla wszystkich jednostek operacyjnych. W szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe Papierni mogą mieć ceny celulozy, w tym w szczególności BHKP. Z drugiej strony rosnące ceny celulozy NBSK powinny pozytywnie wpływać na wyniki finansowe

Celulozowni. Istotny wpływ na wyniki realizowane przez Grupę mogą mieć także wahania cen energii elektrycznej w Szwecji. W przyszłości tego typu zmiany rynkowe mogą przełożyć się na zmiany rentowności sprzedaży w papierniach AP Munkedals i AP Grycksbo oraz celulozowniach Rottneros i Vallvik.

- Kształtowanie się kursów walut, w szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe może mieć umocnienie się PLN i SEK w stosunku do EUR oraz GBP, umocnienie się PLN w stosunku do SEK, a także osłabienie się PLN i SEK w stosunku do USD. Przy czym dla naszych Celulozowni korzystny wpływ będzie miała aprecjacja USD względem SEK.

Czynniki ryzyka

Istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim działa Grupa

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z nasileniem konkurencji na rynku papierniczym w Europie

Nasza Grupa prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym rynku. Osiągnięcie zakładanych przez Grupę celów strategicznych może być utrudnione poprzez działania konkurencji, zwłaszcza zintegrowanych producentów papieru prowadzących działalność na większą skalę niż nasza Grupa. Ewentualne nasilenie konkurencji będące efektem możliwego wzrostu zdolności produkcyjnych naszych konkurentów, a tym samym wzrostu podaży papieru na rynku, może negatywnie wpłynąć na osiągnięcie planowanych przychodów i zdolność realizacji poczynionych założeń finansowych i operacyjnych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa

Nasza Grupa prowadzi działalność w otoczeniu prawnym charakteryzującym się wysokim poziomem niepewności. Przepisy dotyczące prowadzonej przez nas działalności są często nowelizowane i zdarza się, że brak jest ich jednolitej interpretacji, co pociąga za sobą ryzyko naruszenia obowiązujących regulacji i związanych z tym konsekwencji, nawet, jeśli naruszenie prawa było nieumyślne. Ponadto, zmiany w przepisach z zakresu ochrony środowiska i innych mogą wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących wydatków w celu zapewnienia zgodności, między innymi, z bardziej restrykcyjnymi uregulowaniami lub ściślejszą implementacją obowiązujących przepisów dotyczących

ochrony wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza atmosferycznego.

Ryzyko walutowe

Przychody, koszty i wyniki Grupy są narażone na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności PLN i SEK wobec EUR, GBP i innych walut. Nasza Grupa eksportuje zdecydowaną większość produkowanego papieru na rynki europejskie, uzyskując znaczną część swoich przychodów ze sprzedaży w EUR, GBP, PLN i SEK. Przychody ze sprzedaży celulozy w Celulozowniach uzależnione są od USD. Koszty zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności celulozy dla Papierni ponoszone są z kolei głównie w USD i EUR. Ponadto, posiadamy zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów głównie w PLN, EUR i SEK. Walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych jest PLN, a zatem nasze przychody, koszty i wyniki osiągnięte przez Spółki zależne zlokalizowane zagranicą są uzależnione od kształtowania się kursów walut. Zmiany kursów walut mogą, zatem mieć silnie

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z relatywnie niskimi marżami operacyjnymi

Historycznie wyniki działalności operacyjnej Grupy charakteryzuje relatywnie duża zmienność i niskie marże zysku z działalności operacyjnej. Spadek przychodów spowodowany, między innymi, zmianą mocy produkcyjnych, wydajności, polityki cenowej lub wzrost kosztów operacyjnych, których głównymi składnikami są koszty surowców (głównie celuloza dla Papierni) oraz energii, oznaczać może utratę zdolności Grupy do osiągania zysków. Istotne, negatywne zmiany rentowności mogą doprowadzić do spadku wartości naszych akcji oraz ograniczyć zdolność generowania

negatywny wpływ na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych głównie w związku z istniejącym zadłużeniem odsetkowym. Ryzyko to wynika z wahań referencyjnych stóp procentowych takich jak WIBOR dla zadłużenia w PLN, EURIBOR dla zadłużenia w EUR i STIBOR dla zadłużenia w SEK. Niekorzystne zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko związane z rosnącym znaczeniem alternatywnych mediów

Trendy w reklamie, elektronicznym przesyłaniu i przechowywaniu danych oraz Internecie wywierają niekorzystny wpływ na tradycyjne media drukowane, a w konsekwencji na produkty Grupy i jej klientów. Utrzymywanie się tych zmian może negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy,

kapitału obrotowego, przynosząc poważne szkody naszej działalności i znacząco pogarszając nasze perspektywy.

Ryzyko zmiany cen surowców, energii i produktów

Jesteśmy narażeni na ryzyko zmiany cen surowców i energii głównie w związku z wahaniami cen celulozy, oleju opałowego, oleju napędowego, węgla i energii elektrycznej. Papiernie nabywają celulozę na podstawie umów ramowych lub jednorazowych transakcji i nie zabezpieczają się przed wahaniami cen celulozy. Część dostaw celulozy dla naszych Papierni pochodzi z

Celulozowni Grupy Rottneros. Grupa nie zabezpiecza się także przed ryzykiem wzrostu cen węgla i oleju opałowego wykorzystywanego w papierni AP Mochenwangen. Ryzyko zmiany cen produktów wiąże się przede wszystkim ze zmianami cen papieru i celulozy na rynkach, na których sprzedajemy nasze produkty. Istotny wzrost cen jednego lub wielu surowców oraz energii, może wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko zakłóceń procesu produkcyjnego

Nasza Grupa posiada cztery Papiernie dysponujące łącznie dziesięcioma liniami produkcyjnymi o łącznych rocznych mocach produkcyjnych wynoszących ponad 700.000 ton papieru oraz dwie Celulozownie o łącznych mocach produkcyjnych w wysokości 400 000 ton celulozy. Długotrwałe zakłócenie procesu produkcyjnego może być spowodowane szeregiem czynników, w tym awarią, błędami ludzkimi, niedostępnością surowców, katastrofą żywiołową i innymi, nad którymi często nie mamy kontroli. Każde takie zakłócenie, nawet względnie krótkotrwałe, może wywrzeć istotny wpływ na naszą produkcję i rentowność oraz wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących kosztów takich jak naprawy, zobowiązania wobec odbiorców, których zamówień nie jesteśmy w stanie zrealizować i inne wydatki.

Ryzyko związane z naszymi inwestycjami

Inwestycje Grupy mające na celu podniesienie mocy produkcyjnych Grupy zasadniczo wymagają znaczących nakładów inwestycyjnych i stosunkowo długiego czasu realizacji. W związku z tym warunki rynkowe, w których prowadzimy działalność mogą ulec istotnej zmianie pomiędzy okresem, w którym podejmiemy decyzję o poniesieniu wydatków inwestycyjnych na zwiększenie mocy produkcyjnych i terminem oddania ich do eksploatacji. Zmiany warunków rynkowych mogą prowadzić do wahań popytu na nasze produkty, który może być zbyt niski w kontekście dodatkowych mocy produkcyjnych. Różnice między przyszłym popytem i

inwestycjami w nowe moce produkcyjne mogą doprowadzić do niepełnego wykorzystania zwiększonych mocy produkcyjnych. Może to wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z zadłużeniem Grupy

Nasza Grupa posiada głównie zadłużenie wynikające z umowy kredytowej z konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A.) z dnia 6 listopada 2012 roku, zadłużenie kredytowe w Svenska Handelsbanken i Danske Bank oraz z tytułu umów leasingowych.

Niedotrzymanie zobowiązań Grupy, w tym poziomu uzgodnionych wskaźników finansowych (kovenantów) wynikających z tych umów, nieprzedłużenie przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych; skutkuje wystąpieniem przypadku naruszenia warunków umowy. Wystąpienie przypadku naruszenia może w szczególności doprowadzić do postawienia w stan wymagalności naszego zadłużenia, przejęcia przez bank kontroli nad ważnymi aktywami takimi jak Papiernie lub Celulozownie, a także utratą pozostałych aktywów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, obniżenia wiarygodności kredytowej i utraty dostępu do źródeł zewnętrznego finansowania, a co za tym idzie utraty płynności finansowej, co może z kolei wywrzeć istotnie negatywny wpływ na naszą działalność, perspektywy rozwoju oraz cenę naszych akcji.

Ryzyko związane z limitami ubezpieczeniowymi

W związku z pogarszającą się sytuacją w branży papierniczej oraz wynikami Grupy Arctic Paper nasi dostawcy, w szczególności dostawcy surowców takich jak celuloza, mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa), a co za tym idzie utracić możliwość oferowania Grupie Arctic Paper odroczonej terminowości płatności. Taka sytuacja może prowadzić do pogorszenia się sytuacji finansowej i utraty

płynności finansowej poszczególnych jednostek operacyjnych, a w konsekwencji wpłynąć negatywnie na sytuację w całej Grupie.

Ryzyko wprowadzenia ograniczeń w dostawach gazu ziemnego

Jedynym dostawcą gazu ziemnego wykorzystywanego przez AP Kostrzyn do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej dla potrzeb produkcji papieru jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG). W związku z tym na działalność i koszty produkcji papieru w AP Kostrzyn znaczny wpływ ma dostępność i cena gazu ziemnego. Ewentualne zakłócenia dostaw gazu ziemnego do papierni w Kostrzynie nad Odrą mogą wywrzeć negatywny wpływ na produkcję, wynik działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko utraty ulg podatkowych związanych z działalnością AP Kostrzyn

AP Kostrzyn korzysta ze znaczącej ulgi podatkowej wynikającej z prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ulga ta została przyznana na okres do 2017 roku i uzależniona jest od przestrzegania przez AP Kostrzyn przepisów ustaw, rozporządzeń i innych warunków dotyczących możliwości skorzystania z ulgi podatkowej, w tym spełnienia pewnych kryteriów dotyczących zatrudnienia i nakładów inwestycyjnych. Szczególnie częstym zmianom w Polsce podlegają przepisy oraz interpretacje przepisów podatkowych. Zmiany w przepisach dotyczących tej ulgi podatkowej lub naruszenie przez AP Kostrzyn warunków zezwolenia, na podstawie, którego ulga została przyznana mogą spowodować jej utratę i wywrzeć istotny negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z konsolidacją i płynnością głównych klientów

Trendy konsolidacyjne wśród naszych obecnych i potencjalnych klientów mogą spowodować powstanie bardziej skoncentrowanej bazy klientów obejmującej kilku dużych odbiorców. Odbiorcy ci mogą korzystać ze swojej lepszej pozycji przetargowej przy negocjowaniu warunków zakupu papieru lub podjąć decyzję o zmianie dostawcy i nabywać produkty naszych konkurentów. Ponadto, w związku z pogarszającą się sytuacją w branży poligraficznej nasi klienci tacy jak dystrybutorzy papieru, drukarnie, czy wydawnictwa mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa) lub mieć problemy z płynnością finansową, co w konsekwencji może doprowadzić do ich upadłości i odbić się negatywnie na naszych wynikach finansowych. Powyższe czynniki mogą wywrzeć negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska i negatywnym oddziaływaniem procesu produkcyjnego na środowisko

Grupa spełnia wymogi związane z ochroną środowiska, nie ma jednak pewności, że będzie zawsze wykonywać swoje zobowiązania oraz, że w przyszłości nie poniesie znaczących kosztów ani nie zaciągnie istotnych zobowiązań w związku z tymi wymogami ani też, że będzie w stanie uzyskać wszystkie pozwolenia, zgody lub inne zezwolenia konieczne dla umożliwienia jej prowadzenia działalności w zamierzony sposób. Podobnie, ponieważ produkcja papieru i celulozy wiąże się z istnieniem potencjalnych zagrożeń związanych z odpadami pochodzącymi z Papierni i Celulozowni lub zanieczyszczeniami substancjami chemicznymi, nie ma pewności, że w przyszłości Grupa nie zostanie pociągnięta do odpowiedzialności z powodu zanieczyszczenia środowiska lub że zdarzenie będące podstawą pociągnięcia Grupy do odpowiedzialności już nie wystąpiło. Grupa może, zatem ponieść znaczące wydatki w związku z koniecznością usunięcia zanieczyszczeń i rekultywacją gruntów.

Ryzyko związane z limitami emisji CO₂

Nasze Papiernie i Celulozownie otrzymują nieodpłatne uprawnienia do emisji dwutlenku węgla przydzielane na dany okres. Uprawnienia do emisji są przydzielane w ramach Unijnego Systemu Obrotu Uprawnieniami do Emisji. Jeśli nieodpłatne przydziały uprawnień do emisji dwutlenku węgla zostaną zniesione i zastąpione systemem odpłatnego nabywania uprawnień do emisji, ponoszone przez nas koszty wytwarzania energii odpowiednio wzrosną. Możemy ponadto zostać zmuszeni do ponoszenia innych niemożliwych do przewidzenia kosztów w związku z uprawnieniami do emisji lub zmianami przepisów prawa i wynikających z nich wymagań w tym zakresie. Z uwagi na to możemy być zmuszeni do zmniejszenia ilości wytwarzanej energii lub do zwiększenia kosztów produkcji, co może mieć negatywny wpływ na naszą działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy rozwoju.

Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidend

Emitent jest spółką holdingową, a zatem jego zdolność do wypłaty dywidendy jest uzależniona od poziomu ewentualnych wypłat, jakie otrzyma od spółek zależnych prowadzących działalność operacyjną i poziomu sald

gotówkowych. Niektóre spółki zależne Grupy prowadzące działalność operacyjną mogą w pewnych okresach podlegać ograniczeniom dotyczącym dokonywania wypłat na rzecz Emitenta. Nie ma pewności, że ograniczenia takie nie wywrą istotnego negatywnego wpływu na działalność, wynik działalności operacyjnej i zdolność Grupy do wypłaty dywidendy.

Ponadto na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank S.A.) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Informacje uzupełniające

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. nie opublikował prognoz wyników finansowych na rok 2015, a także nie opublikował oraz nie planuje publikowania prognoz wyników finansowych na rok 2016.

Informacje o dywidendzie

Spółka nie wypłaciła dywidendy w roku 2015.

Zmiany w organach Arctic Paper S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną kadencję w dotychczasowym składzie, to jest:

- Pan Rolf Olof Grundberg - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Pan Rune Roger Ingvarsson - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Thomas Onstad - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Mariusz Cezary Grendowicz - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

■ Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu

■ Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu

■ Jacek Łoś – Członek Zarządu

■ Per Skoglund – Członek Zarządu

■ Michał Sawka - Członek Zarządu

Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.

W roku 2015 nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;

- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcje;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu) miesięcy od dnia podjęcia niniejszej uchwały;
- e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed

wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,

b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 r.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę przeprowadzonego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych

przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu spółek handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu spółek handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznaczona się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia niniejszego raportu Zarząd Spółki nie nabywał akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanym powyżej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i pozostałych świadczeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku (dane w PLN).

Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenie (zasadnicze z narzutami) z tytułu funkcji pełnionych w Arctic Paper S.A.	Program emerytalny	Inne	Razem
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	1 512 309	-	-	1 512 309
Per Skoglund	531 765	290 125	28 883	850 773
Jacek Łoś	931 305	-	5 051	936 356
Małgorzata Majewska-Śliwa	1 156 113	-	3 430	1 159 543
Michał Sawka	937 649	-	5 051	942 700
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	391 015	-	-	391 015
Rune Roger Ingvarsson	150 009	-	-	150 009
Thomas Onstad	120 034	-	-	120 034
Mariusz Grendowicz	180 000	-	-	180 000
Roger Mattsson	152 811	-	-	152 811
Dariusz Witkowski	150 000	-	-	150 000

Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu rocznego Członkowie Zarządu są upoważnieni do otrzymania rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub,

gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie. Wysokość rekompensaty będzie odpowiadała wynagrodzeniu za okres od 6 do 24 miesięcy.

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.

Stan oraz zmiana stanu posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 21/03/2016	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 31/12/2015	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 13/11/2015	Zmiana
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	-	-	-	-
Jacek Łoś	-	-	-	-
Per Skoglund	-	-	-	-
Małgorzata Majewska-Śliwa	-	-	-	-
Michał Sawka	-	-	-	-
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	12 000	12 000	12 000	-
Rune Roger Ingvarsson	-	-	-	-
Thomas Onstad	5 848 658	5 848 658	5 848 658	-
Roger Mattsson	-	-	-	-
Dariusz Witkowski	-	-	-	-
Mariusz Grendowicz	-	-	-	-

Zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego Spółka posiadała wystarczające środki

pieniężne i zdolność kredytową zapewniającą płynność finansową Grupy Arctic Paper S.A.

Lokaty kapitałowe i inwestycje

W 2015 roku spółki należące do Grupy Arctic Paper w ramach posiadanych środków pieniężnych wykorzystywały standardowe krótkoterminowe lokaty, w tym lokaty overnight. W 2015 roku Grupa nie dokonywała inwestycji finansowych.

Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 160.000 tys. SEK;
- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 85.000 tys. SEK;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 20.000 tys. SEK;
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 106.245 tys. SEK;

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK w Arctic Paper Grycksbo AB oraz na kwotę 759 tys. SEK w Arctic Paper Munkedals AB;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- limit należności objętych umową faktoringową w Arctic Paper Munkedals AB do kwoty 126.920 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na kwotę 2.711 tys. SEK
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK
- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK;
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR;
- zastawy na akcjach spółek zależnych z Grupy Rottneros na kwotę 509.000 tys. SEK;
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK
- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys.

EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad.

Ponadto, zostały dokonane następujące zabezpieczenia wykonania umowy kredytowej (Arctic Paper Kostrzyn S.A. jako kredytobiorca, Arctic Paper S.A. jako współdłużnik solidarny oraz Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH jako gwaranci zawarły umowę kredytową z Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A jako kredytodawcami) z dnia 6 listopada 2012 roku:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej ;
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH);
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A.

Istotne pozycje pozabilansowe

Informacje na temat pozycji pozabilansowych zawarte są w nocie objaśniającej nr 36 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W związku z poprawą wyników finansowych i warunków rynkowych w 2015 roku oraz pod warunkiem realizacji bieżących celów finansowych Spółka planuje realizację inwestycji zgodnie z planem finansowym. Głównym celem inwestycji w 2016 roku jest rozwój nowych

produktów, minimalizacja kosztów produkcji, w tym kosztów energii elektrycznej i poprawa efektywności procesu produkcyjnego. Plan inwestycyjny na rok 2016 Grupa zamierza finansować ze środków własnych.

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie były stroną jednego lub wielu postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub

organem administracji publicznej, których jednostkowa lub łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych danej jednostki.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Z wyjątkiem informacji podanych w niniejszym raporcie, nie są znane Emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o nabyciu akcji własnych

W 2015 i 2014 roku Jednostka Dominująca nie dokonała nabycia akcji własnych.

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 38 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zatrudnienie

Informacje na temat zatrudnienia zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 roku, Arctic Paper S.A. jest zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek

notowanych na GPW” dostępnym na stronie internetowej

http://www.gpw.pl/WSE_corporate_governance

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2015 roku Arctic Paper S.A. nie stosowała następujących zasad:

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk

Rekomendacja nr I.5:

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Wyjaśnienie: Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wynagrodzenie Członków Zarządu jest

przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Rekomendacja nr I.9:

GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej

Wyjaśnienie: Obecnie w Spółce niniejsza rekomendacja nie jest realizowana, co wynika z faktu, iż funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób. Niemniej skład organów Emitenta w dużej mierze uzależniony jest od

akcjonariuszy Spółki, zatem nie można wykluczyć, iż rekomendacja ta będzie respektowana w przyszłości.

Rekomendacja nr I.12:

Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Wyjaśnienie: Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno - organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka oraz małe doświadczenie rynku w tym zakresie, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na zapewnienie akcjonariuszom możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki realizowane przez Zarządy spółek

Zasada nr 1.9 a).

Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Wyjaśnienie: Publikacja pełnego zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, mogłaby naruszać interesy poszczególnych akcjonariuszy. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania i jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

Zasada nr IV.10:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad”.

Wyjaśnienie: W 2015 roku ARCTIC PAPER S.A. nie stosował zasady IV.10. Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia oznaczałoby bowiem obecnie wysokie koszty organizacji zgromadzenia akcjonariuszy. Z uwagi na realne zagrożenia zarówno natury technicznej, jak i prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad walnego zgromadzenia Zarząd nie ma możliwości zapewnienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Zarząd nie wyklucza rozważenia w przyszłości możliwości przeprowadzania elektronicznych walnych zgromadzeń.

Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego

Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku.

Na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Zarząd spółki Arctic Paper S.A. opublikował w dniu 25 stycznia 2016 roku raport EBI dotyczący wyłączenia niektórych zasad zbioru Dobrych Praktyk od stosowania.

Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w jednostce i w Grupie oraz jego skuteczność w procesie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Za przygotowanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy odpowiedzialny jest dział finansowy Spółki kierowany przez Dyrektora Finansowego. Dane finansowe stanowiące podstawę przygotowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy pochodzą z miesięcznych pakietów raportowania oraz rozszerzonych pakietów kwartalnych przesyłanych do Emitenta przez spółki wchodzące w skład Grupy. Kierownictwo wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego analizuje wyniki finansowe spółek w porównaniu do założeń budżetowych oraz

wyników osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym.

W Grupie dokonywany jest coroczny przegląd strategii, jak i perspektyw rozwoju. Proces budżetowania wspierany jest przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy. Przygotowany na kolejny rok budżet przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez jej Radę Nadzorczą. Zarząd Spółki w trakcie roku porównuje osiągnięte wyniki finansowe z przyjętym budżetem.

Zarząd Spółki systematycznie ocenia, jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały słabości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Informacje na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji znajdują się w tabeli poniżej – tabela przedstawia stan na dzień publikacji raportu rocznego (21 marca 2016 r.)

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

Każda akcja Arctic Paper S.A. upoważnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu z akcji Arctic Paper S.A., takich jak ograniczenie

wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie, z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie w razie, gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem:

http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Statut%20tekst%20jednolity_akt_ualny_2013_PL_new.pdf

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

- Walne Zgromadzenia odbywać się będą w siedzibie Spółki lub w Warszawie;
- Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego;
- Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym następuje wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- Głosowanie jest jawne, chyba, że któryś z Akcjonariuszy zażąda tajnego głosowania lub takiego głosowania wymagają postanowienia Kodeksu spółek handlowych;
- Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów;
- Zgodnie ze statutem Spółki następujące sprawy należą do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia:
 - rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy;
 - udzielanie absolutorium członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
 - decyzje dotyczące podziału zysków lub pokrycia strat;
 - zmiana przedmiotu działalności Spółki;
 - zmiana Statutu Spółki;
 - podwyższenie lub obniżenie kapitału Spółki;
 - łączenie się Spółki z inną spółką lub spółkami, podział Spółki lub przekształcenie Spółki;
 - rozwiązanie i likwidacja Spółki;
 - emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych;
 - nabycie i zbycie nieruchomości;

- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wszystkie inne sprawy, dla których niniejszy Statut lub Kodeks spółek handlowych wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki.

Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów

Zarząd

Skład Zarządu

- Zarząd składa się z jednego do pięciu członków, w tym Prezesa Zarządu;
- Zarząd powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję;
- Kadencja członków Zarządu wynosi 3 (trzy) lata;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego Rada Nadzorcza, na wniosek Prezesa, może powołać do trzech Wiceprezesów spośród członków Zarządu. Odwołanie z funkcji Wiceprezesa następuje na mocy uchwały Rady Nadzorczej;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie.

Podstawowe kompetencje Zarządu

- Zarząd prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki uprawniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo, lub dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem;
- Zarząd zobowiązany jest wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością oraz przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki, przyjętych regulaminów oraz uchwał organów Spółki, a decyzje podejmować w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, mając na uwadze interes Spółki oraz jej akcjonariuszy;
- Zarząd obowiązany jest zarządzać majątkiem i sprawami Spółki oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu oraz regulaminów wewnętrznych, a także uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie i Radę Nadzorczą;

- Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.
- Każdy członek Zarządu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Spółce poprzez swoje działania lub zaniechania naruszające postanowienia przepisów prawa lub Statutu Spółki;
- Do zakresu działań Zarządu, zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych, należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej;
- Zarząd kierując się interesem Spółki określa strategię i główne cele działania Spółki;
- Zarząd zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących informacji poufnych w rozumieniu Ustawy o Obrocie oraz do spełnienia wszelkich wynikających z tych przepisów obowiązków.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonego decyzją Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniu lub poza posiedzeniem w formie pisemnej lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zarząd podejmuje uchwały większością głosów oddanych. Uchwały są ważne, jeżeli co najmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Corporate%20Documents/Regulamin%20Zarządu%20AP%20S.A.pdf>

Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

- Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku

Rada Nadzorcza

Skład i organizacja Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Członek rady Nadzorczej może zostać odwołany w każdej chwili;
- W skład Rady Nadzorczej wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i pozostali członkowie. Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Wiceprzewodniczącego wybiera Rada Nadzorcza spośród swych członków na pierwszym posiedzeniu lub – w razie potrzeby – w trakcie kadencji, w wyborach uzupełniających;

- Od chwili podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwał stanowiących podstawę do przeprowadzenia pierwszej publicznej emisji akcji i wprowadzenia akcji do obrotu giełdowego, dwóch członków Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni;
- W przypadku, gdy powołany został członek niezależny Rady Nadzorczej, bez zgody co najmniej jednego członka niezależnego Rady Nadzorczej, nie mogą zostać podjęte uchwały w sprawach:
 - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmiot powiązany ze Spółką na rzecz członków Zarządu;
 - wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi, innej niż umowy zawierane w toku normalnej działalności Spółki na zwyczajnych warunkach stosowanych przez Spółkę;
 - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki;
- W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że utrata przymiotu niezależności przez członka Rady Nadzorczej, a także brak powołania niezależnego członka Rady Nadzorczej nie powoduje nieważności decyzji podjętych przez Radę Nadzorczą. Utrata przez Członka Niezależnego przymiotu niezależności w trakcie pełnienia przezeń funkcji członka Rady Nadzorczej nie ma wpływu na ważność lub wygaśnięcie jego mandatu;
- Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej:
 - utrzymują kontakt z Zarządem Spółki;
 - kierują pracami Rady;
 - reprezentują Radę na zewnątrz i wobec pozostałych organów Spółki, w tym wobec poszczególnych członków Zarządu Spółki;
 - nadają bieg inicjatywom i wnioskom kierowanym pod obrady Rady;
 - podejmują inne czynności wynikające z Regulaminu i Statutu Spółki;
- Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały;
- Członkowie Rady Nadzorczej powinni zachować lojalność wobec Spółki. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest poinformować o nim pozostałych członków Rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów;
- Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności;
- Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, wydaje zalecenia i opinie oraz wnioskuje do Walnego Zgromadzenia;
- Rada nadzorcza nie może wydać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki;
- Spory pomiędzy Radą Nadzorczą a Zarządem rozstrzyga Walne Zgromadzenie;

- W celu wykonania swych uprawnień, Rada Nadzorcza może dokonać przeglądu działalności Spółki w dowolnym zakresie, żądać przedstawienia wszelkiego rodzaju dokumentów, raportów i wyjaśnień od Zarządu oraz wydawać opinie w kwestiach dotyczących Spółki i przedkładać Zarządowi wnioski i inicjatywy;
- Oprócz innych spraw wskazanych w przepisach prawa lub Statucie Spółki, do kompetencji Rady należy:
 - ocena sprawozdań finansowych Spółki;
 - ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysków oraz pokrycia strat;
 - przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego pisemnego sprawozdania z wyników powyższych ocen;
 - powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesów, oraz ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu;
 - wyznaczenie biegłego rewidenta dla Spółki;
- Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, zapewniając jej udostępnienie wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem;
- Rada Nadzorcza zawiera w imieniu Spółki umowy z członkami Zarządu i reprezentuje Spółkę w sporach z członkami Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić, w drodze uchwały, jednego lub więcej członków do dokonania takich czynności prawnych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w tym trybie jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Datą podjęcia uchwały zapadłej w trybie przewidzianym w niniejszym ustępie jest data złożenia podpisu przez ostatniego z członków Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni listem poleconym, telefaksem lub wiadomością wysłaną za pomocą poczty elektronicznej, wysyłanymi z przynajmniej 15 dniowym wyprzedzeniem, a na posiedzeniu obecnych jest większość członków Rady. Uchwały mogą być powzięte bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady wyrazili zgodę na głosowanie w danej sprawie lub na treść uchwały, która ma być przyjęta.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, w przypadku równości głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Regulamin%20Rady%20Nadzorczej%20ArcticPaper%20SA.pdf>

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku (członek zależny;

- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek niezależny);
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek zależny);
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Dariusz Witkowski – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku (członek niezależny);
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku (członek zależny);

21 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało Radę Nadzorczą w wyżej wymienionym składzie na kolejną kadencję (raport bieżący 17/2015).

Komitet audytu

Skład i organizacja komitetu audytu

- Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej. Co najmniej jeden członek Komitetu Audytu jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów;
- Członkowie Komitetu Audytu są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Audytu, wybierany większością głosów spośród jego członków musi być członkiem niezależnym;
- Komitet Audytu działa w oparciu o Ustawę o biegłych rewidentach, Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu;
- Komitet Audytu spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Audytu realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu audytu

- Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczności kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami;
- Zadaniem Komitetu Audytu wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, zapewnienia skuteczności systemów kontroli wewnętrznej Spółki oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej są w szczególności:
 - kontrola prawidłowości dostarczanych przez Spółkę informacji finansowych, w tym przede wszystkim trafności i spójności zasad rachunkowych stosowanych w Spółce i jej Grupie Kapitałowej, a także kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych;

- ocena przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania w Spółce i jej Grupie Kapitałowej dla zapewnienia właściwego rozpoznawania i zarządzania Spółką;
- zapewnienie skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, zwłaszcza poprzez wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w zakresie:
 - strategicznych i operacyjnych planów audytu wewnętrznego oraz istotnych poprawek do tych planów;
 - polityki, strategii i procedur audytu wewnętrznego, opracowanych zgodnie z przyjętymi standardami audytu wewnętrznego;
 - przeprowadzenia kontroli określonej sfery działalności Spółki;
- Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych należą w szczególności:
 - wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących wyboru, mianowania i ponownego mianowania oraz odwoływania podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań ze Spółką;
 - weryfikowanie efektywności pracy podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - badanie przyczyn rezygnacji podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
- Komitet Audytu może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych, rachunkowych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Audytu jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson.
- Mariusz Grendowicz

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitetu Audytu w następującym składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Roger Mattsson
- Mariusz Grendowicz

Szczegółowy tryb działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu.

Komitet wynagrodzeń

Skład i organizacja komitetu wynagrodzeń

- Komitet Wynagrodzeń składa się, z co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej;
- Członkowie Komitetu Wynagrodzeń są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż do zakończenia kadencji Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Wynagrodzeń działa w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Wynagrodzeń;
- Komitet Wynagrodzeń spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii, rekomendacji i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań.

Kompetencje komitetu wynagrodzeń

- Podstawowym zadaniem Komitetu Wynagrodzeń jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach polityki wynagrodzeń, polityki premiowej i innych spraw związanych z wynagradzaniem pracowników oraz członków organów Spółki i spółek z Grupy Kapitałowej;
- Zadaniem Komitetu Wynagrodzeń wynikającym z nadzorowania polityki wynagrodzeń Spółki oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania polityki wynagrodzeń Spółki jest udzielania Radzie Nadzorczej rekomendacji w szczególności w zakresie:
 - zatwierdzania i zmiany zasad wynagradzania członków organów Spółki;
 - wysokości całkowitej kwoty wynagrodzeń członków Zarządu Spółki;
 - sporów prawnych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu w zakresie zadań Komitetu;
 - propozycji wynagrodzeń oraz przyznawania dodatkowych świadczeń poszczególnym członkom organów Spółki, w tym w szczególności, w ramach programów opcji menedżerskich (zamiennych na akcje Spółki);
 - strategii polityki wynagrodzeń i premiowania oraz polityki kadrowej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Wynagrodzeń jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego.

Od dnia 17 września 2014 roku w skład Komitetu Wynagrodzeń wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;

■ Roger Mattsson

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitet Wynagrodzeń w składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson

Szczegółowy tryb działania Komitetu Wynagrodzeń określa Regulamin Komitetu Wynagrodzeń.

Komitet ryzyka

Skład i organizacja komitetu ryzyka

- Komitet Ryzyka składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Co najmniej jeden członek Komitetu Ryzyka jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie finansów;
- Członkowie Komitetu Ryzyka są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Ryzyka jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Ryzyka działa w oparciu o powszechnie uznane modele zarządzania ryzykiem korporacyjnym (np. COSO-ERM);
- Komitet Ryzyka spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Ryzyka realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał, wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu ryzyka

- Podstawowym zadaniem Komitetu Ryzyka jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych ryzyk, czyli szans i zagrożeń realizacji celów strategicznych Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka finansowego, związanego zarówno z czynnikami zewnętrznymi (np. zmiennością kursów walut, stop procentowych, ogólnej sytuacji gospodarczej na świecie) jak również wewnętrznymi (np. przepływy pieniężne, zachowanie płynności, odchylenia od budżetów i prognoz finansowych);
- Zadaniem Komitetu Ryzyka wynikającymi z nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem są w szczególności:
 - Nadzór nad prawidłową identyfikacją, analizą i uszeregowaniem według ważności rodzajów ryzyka wynikających ze strategii działania i prowadzonego rodzaju działalności;
 - Określenie prawidłowości określenia poziomu akceptowalnego ryzyka dla Spółki;
 - Sprawdzanie czy działania służące redukcji ryzyka są zaplanowane i wprowadzone tak by znalazło się ono na poziomie akceptowalnym dla Spółki;
 - Monitoring weryfikujący okresowo prawidłowość oceny ryzyka przez Zarząd i skuteczność narzędzi kontroli;
 - Nadzór nad właściwym informowaniem interesariuszy o ryzyku, strategiach ryzyka i narzędziach kontroli.

- Komitet Ryzyka może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;

Posiedzenia Komitetu Ryzyka odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Ryzyka/Finansów wchodzi następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Mariusz Grendowicz;
- Dariusz Witkowski.

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona członków Komitetu Ryzyka w niezmienionym składzie.

Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.

Arctic Paper S.A. jest spółką prawa polskiego, której akcje są dopuszczone do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a także na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie. Spółka jest pierwotnie notowana na giełdzie warszawskiej, oraz równoległe na giełdzie sztokholmskiej. Spółki niezarejestrowane w Szwecji, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na NASDAQ w Sztokholmie powinny stosować

- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym posiadają siedzibę, lub
- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym są pierwotnie notowane, lub
- szwedzki kodeks ładu korporacyjnego (dalej „Kodeks szwedzki”).

Arctic Paper S.A. stosuje zasady opisane w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW” (dalej ”Dobre praktyki”), które mogą być stosowane przez spółki notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a nie Kodeks szwedzki. W konsekwencji, postępowanie spółki Arctic Paper S.A. różni się od tego, które jest określone w Kodeksie szwedzkim w następujących istotnych aspektach.

Zgromadzenie akcjonariuszy

Główne dokumenty związane ze Zgromadzeniami Akcjonariuszy, takie jak powiadomienia, protokoły i przyjęte uchwały są przygotowywane w języku polskim i angielskim, ale nie w języku szwedzkim.

Powoływanie organów spółki i audytorów

Polski model ładu korporacyjnego przewiduje dualistyczny system organów spółki, na który składa się Zarząd, organ wykonawczy, który jest powoływany przez Radę Nadzorczą, która z kolei nadzoruje działalność spółki i jest powoływana przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Audytorzy są wybierani przez Radę Nadzorczą.

Ani Dobre praktyki, ani żadne inne polskie przepisy nie wymagają by w spółce był powoływana komisja dokonująca wyboru kandydatów, w związku z czym komisja taka nie występuje wśród organów spółki. Każdy akcjonariusz jest uprawniony do zgłaszania kandydatów do Rady Nadzorczej. Odpowiednie informacje na temat zgłoszonych kandydatów do Rady Nadzorczej są publikowane na stronie internetowej spółki z odpowiednim wyprzedzeniem, takim by wszyscy akcjonariusze mogli podjąć przemyślaną decyzję w głosowaniu nad uchwałą powołującą nowego członka Rady Nadzorczej.

Zadania organów spółki

Zgodnie z zasadami dualistycznego systemu organów spółki, zadania zwykle wykonywane przez zarząd spółki prawa szwedzkiego, są wykonywane przez Zarząd lub Radę Nadzorczą spółki prawa polskiego.

Zgodnie z przepisami polskimi, członkowie Zarządu, w tym Dyrektor Generalny, będący prezesem Zarządu, nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej poza spółką. Prowadzenie innych rodzajów działalności poza spółką nie jest regulowane zarówno w Dobrych praktykach jak i przez inne polskie przepisy, ale pewne ograniczenia zawarte są zwykle w indywidualnych umowach o pracę.

Wielkość i skład organów spółki

Skład Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności, takie jak są przyjęte w Kodeksie szwedzkim. Jednakże Zarząd – będący organem wykonawczym - składa się z osób pełniących funkcje wykonawcze w Arctic Paper S.A, tak więc jego członkowie nie mogą być uważani za niezależnych od Spółki. Kadencja członków Zarządu, tak samo jak członków Rady Nadzorczej, wynosi trzy lata.

Przewodniczący organów spółki

Rada Nadzorcza, a nie Zgromadzenie Akcjonariuszy, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Postępowanie organów spółki

Regulamin Zarządu jest uchwalany przez Radę Nadzorczą, z kolei regulamin Rady Nadzorczej zostaje uchwalony przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Regulaminy nie są corocznie weryfikowane, ich weryfikacja i zmiana następuje w razie potrzeby. Te same zasady dotyczą regulaminów komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej, które są uchwalane przez Radę Nadzorczą. Działania Dyrektora Generalnego nie są osobno uregulowane, ponieważ jest on jednocześnie prezesem Zarządu. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych systemów kontroli wewnętrznej, w tym m.in. kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej. Sprawozdania finansowe Spółki sporządzane są zgodnie z obowiązującymi zasadami, przepisami oraz instrukcjami biegłych rewidentów oraz Komitetu Audytu Spółki. W Spółce nie istnieją jednak pisemne procedury kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie ograniczają wysokości wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia ani wysokości odprawy. Spółka może zatrudniać pracowników, których wysokość wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia oraz wysokość odprawy przekracza równowartość wynagrodzenia zasadniczego za 2 lata.

Informacje na temat ładu korporacyjnego

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie wymagają tej samej szczegółowości odnośnie publikowanych informacji, jaka jest wymagana przez Kodeks szwedzki. Jednakże informacje na temat członków organów spółki, statutu spółki, wewnętrznych regulaminów i podsumowania istotnych różnic pomiędzy szwedzkim a polskim ujęciem ładu korporacyjnego i praw akcjonariuszy, oświadczenie o stosowaniu zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, są publikowane na stronie internetowej Spółki.

Oświadczenia Zarządu

Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, iż zgodnie z ich najlepszą wiedzą:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy za 2015 rok;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. w 2015 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, że Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Sliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
do raportu rocznego za 2015 rok

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok 73

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77
Skonsolidowany bilans.....	78
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82
1. Informacje ogólne	82
2. Skład Grupy	84
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych.....	90
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91
9. Istotne zasady rachunkowości	93
10. Segmenty operacyjne	119
11. Przychody i koszty	124
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127
13. Podatek dochodowy.....	128
14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS ...	133
16. Zysk przypadający na jedną akcję.....	134

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
18. Rzeczowe aktywa trwałe	137
19. Leasing.....	138
20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
21. Aktywa niematerialne.....	140
22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
24. Pozostałe aktywa	142
25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
26. Świadczenia pracownicze	145
27. Zapasy	147
28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.....	158
32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
33. Rezerwy	162
34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
36. Zobowiązania warunkowe	164
37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
40. Instrumenty finansowe.....	172
41. Zarządzanie kapitałem.....	181
42. Struktura zatrudnienia.....	182
43. Prawa do emisji CO2.....	182
44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	Okres		Okres	
	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	693 179	684 699
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	100 239	135 660	23 956	32 420
Zysk (strata) brutto	72 150	99 099	17 243	23 683
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	16 973	23 498
Działalność zaniechana				
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	(23 323)	(4 816)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(26 570)	78 175	(6 350)	18 682
Zysk (strata) netto za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(17 030)	12 058
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	172 748	206 433	41 285	49 333
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	(19 513)	(14 388)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(62 359)	(104 354)	(14 903)	(24 938)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	28 742	41 873	6 869	10 007
Średnia ważona liczba akcji zwykłych				
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Średni kurs PLN/EUR *			4,1843	4,1845
	Na dzień	Na dzień	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Aktywa				
Zobowiązania długoterminowe	1 813 235	1 762 790	425 492	413 577
Zobowiązania krótkoterminowe	372 599	447 152	87 434	104 909
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	682 515	590 567	160 159	138 556
Kapitał własny	81 264	-	19 069	-
Kapitał podstawowy	676 856	725 071	158 830	170 113
	69 288	69 288	16 259	16 256
Liczba akcji zwykłych				
Rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN/EUR na koniec okresu **	-	-	4,2615	4,2623

* - Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP w okresie, którego dotyczą prezentowane dane.

** - Pozycje bilansowe i wartość księgową na jedną akcję przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży papieru i celulozy	10.1	2 900 460	2 865 121
Przychody ze sprzedaży		2 900 460	2 865 121
Koszt własny sprzedaży	11.5	(2 490 533)	(2 427 563)
Zysk (strata) ze sprzedaży		409 927	437 558
Koszty sprzedaży	11.5	(266 296)	(265 981)
Koszty ogólnego zarządu	11.5	(63 597)	(67 712)
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	59 644	62 706
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	(39 440)	(30 910)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		100 239	135 660
Przychody finansowe	11.3	1 587	844
Koszty finansowe	11.4	(29 676)	(37 405)
Zysk (strata) brutto		72 150	99 099
Podatek dochodowy	13	(1 131)	(773)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		71 019	98 326
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	14	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy		(26 570)	78 175
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym:		(71 258)	50 459
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		26 331	70 611
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		(97 588)	(20 152)
Akcjonariuszowi niekontrolującemu, w tym:		44 688	27 716
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		44 688	27 716
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
		(26 570)	78 175
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
– podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		16	(1,03)
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		16	0,38
– rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		16	(1,03)
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		16	0,38

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego		(26 570)	78 175
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	30.2	11 256	(14 955)
Podatek odroczone od wyceny instrumentów finansowych	13.1	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	30.4	(16 263)	10 438
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	11.7	8 271	(22 205)
Podatek odroczone od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	13.1	(1 963)	4 911
Pozostałe całkowite dochody		4 911	(24 637)
Całkowite dochody		(21 659)	53 538
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(67 500)	27 851
Akcjonariuszowi niekontrolującemu		45 841	25 686

Skonsolidowany bilans

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	18	719 782	726 448
Nieruchomości inwestycyjne	20	3 982	3 982
Aktywa niematerialne	21	51 622	50 692
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	22	5 169	5 037
Inne aktywa finansowe	24.1	1 017	2 088
Inne aktywa niefinansowe	24.2	1 472	1 238
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	47 625	54 259
		830 668	843 745
Aktywa obrotowe			
Zapasy	27	390 631	376 486
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	336 499	339 440
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		6 941	6 524
Inne aktywa niefinansowe	24.2	11 531	16 872
Inne aktywa finansowe	24.1	944	21 312
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	188 552	158 412
		935 099	919 045
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	14	47 467	-
SUMA AKTYWÓW		1 813 235	1 762 790
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	30.1	69 288	69 288
Kapitał zapasowy	30.3	447 638	472 748
Pozostałe kapitały rezerwowe	30.4	127 976	136 557
Różnice kursowe z przeliczenia	30.2	21 810	8 958
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	30.5	(181 625)	(143 939)
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		(8 974)	-
		476 111	543 612
Udział niekontrolujący	30.6	200 744	181 459
Kapitał własny ogółem		676 856	725 071
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	222 305	269 138
Rezerwy	33	82 855	100 179
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	41 057	37 241
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	2 468	13 959
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	23 914	26 634
		372 599	447 152
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	82 883	59 727
Rezerwy	33	-	8 794
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	83 503	60 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34	407 128	364 468
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		281	524
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	108 720	96 215
		682 515	590 567
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	14	81 264	-
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 136 379	1 037 719
SUMA PASYWÓW		1 813 235	1 762 790

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej		72 150	99 099
Zysk/(strata) brutto z działalności zaniechanej		(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto		(25 848)	77 854
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	11.6	119 057	121 922
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(2 154)	5 149
Utrata wartości aktywów niefinansowych		-	-
Odsetki i dywidendy, netto		21 460	30 776
Zyski / strata na działalności inwestycyjnej		(263)	(21 577)
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	29.1	(11 377)	(28 627)
Zmiana stanu zapasów	29.1	(36 725)	11 807
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	29.1	62 870	8 251
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	29.1	15 641	(2 519)
Zmiana stanu rezerw	29.1	34 721	8 248
Podatek dochodowy zapłacony		(5 212)	(551)
Efekt umorzenia praw do emisji CO2 rozpoznanych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych		1 415	(165)
Certyfikaty kogeneracji		(3 756)	(4 367)
Pozostałe		2 919	233
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		172 748	206 433
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		650	20 359
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(102 947)	(68 853)
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		20 651	(21 312)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej		-	9 600
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(81 646)	(60 206)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym		22 479	(80 627)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 907)	(2 810)
Wpływy z innych zobowiązań finansowych		15 226	-
Splata innych zobowiązań finansowych		(2 049)	(16 592)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		-	57 580
Splata pożyczek i kredytów		(48 431)	(35 028)
Odsetki zapłacone		(20 121)	(26 876)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(26 556)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(62 359)	(104 354)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		28 742	41 873
Różnice kursowe netto		2 449	(1 494)
Środki pieniężne na początek okresu	29	158 412	118 033
Środki pieniężne na koniec okresu	29	189 603	158 412

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	-	543 612	181 459	725 071
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	(71 258)	-	(71 258)	44 688	(26 570)
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	6 030	(8 581)	6 309	-	3 758	1 153	4 911
Całkowite dochody za okres		-	-	6 030	(8 581)	(64 949)	-	(67 500)	45 841	(21 659)
Podział wyniku finansowego	30.5	-	(25 110)	-	-	25 110	-	-	-	-
Działalność zaniechana	14	-	-	6 821	-	2 153	(8 974)	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	30.6	-	-	-	-	-	-	-	(26 556)	(26 556)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 288	447 638	21 810	127 976	(181 625)	(8 974)	476 111	200 744	676 856

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku (badane)		69 288	652 659	18 132	132 697	(357 015)	515 760	155 772	671 532
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	50 459	50 459	27 716	78 175
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	(9 173)	3 860	(17 294)	(22 607)	(2 030)	(24 637)
Całkowite dochody za okres		-	-	(9 173)	3 860	33 165	27 851	25 686	53 538
Podział wyniku	30.5		(179 911)			179 911	-		-
Na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	543 612	181 459	725 071

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy spółki dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane

przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. W wyniku restrukturyzacji kapitałowej przeprowadzonej w 2008 roku papiernie Arctic Paper Kostrzyn (Polska) i Arctic Paper Munkedals (Szwecja) oraz Spółki Dystrybucyjne i biura sprzedaży stały się własnością Arctic Paper S.A. Poprzednio były one własnością Arctic Paper AB (później Trebruk AB), spółki pośrednio dominującej wobec Arctic Paper S.A. Ponadto, w ramach ekspansji, Grupa nabyła w listopadzie 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy) a w marcu 2010 roku papiernię Grycksbo (Szwecja). W grudniu 2012 roku Grupa nabyła pakiet kontrolny akcji Rottneros AB, notowanej na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie i posiadającej udziały w dwóch celulozowniach (Szwecja).

W ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Z tego względu działalność Grupy Mochenwangen została potraktowana w niniejszym raporcie, jako działalność zaniechana.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny
 REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusz	według stanu na 31.12.2015				według stanu na 31.12.2014			
	Udział w kapitale		Udział w ogólnej		Udział w kapitale		Udział w ogólnej	
	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	-	-	-	-
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego raportu udział głównego akcjonariusza Nemus Holding AB w Arctic Paper S.A. nie zmienił się w stosunku do stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień 21 marca 2016 roku wyniósł 57,74%.

Podmiotem dominującym całej Grupy Arctic Paper jest Incarta Development S.A.

Czas trwania Arctic Paper S.A. jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Arctic Paper S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21 marca 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Mochenwangen GmbH	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Produkcja papieru	99,74%	99,74%	99,74%
Arctic Paper Grycksbo AB	Szwecja, Box 1, SE 790 20 Grycksbo	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper UK Limited	Wielka Brytania, Quadrant House, 47 Croydon Road, Caterham, Surrey	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Baltic States SIA	Łotwa, K. Vardemara iela 33-20, Riga LV-1010	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Deutschland GmbH	Niemcy, Am Sandtorkai 72, 20457 Hamburg	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Benelux S.A.	Belgia, Ophemstraat 24, B-3050 Oud-Heverlee	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Schweiz AG	Szwajcaria, Technoparkstrasse 1, 8005 Zurych	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Italia srl	Włochy, Via Cavriana 7, 20 134 Mediolan	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Ireland Limited	Irlandia, 4 Rosemount Park Road, Dublin 11	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Danmark A/S	Dania, Korskindelund 6 DK-2670 Greve	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper France SAS	Francja, 43 rue de la Breche aux Loups, 75012 Paryż	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Espana SL	Hiszpania, Avenida Diagonal 472-474, 9-1 Barcelona	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Papierhandels GmbH	Austria, Hainborgerstrasse 34A, A-1030 Wiedeń	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21	31	31
			marca 2016	grudnia 2015	grudnia 2014
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	Polska, Biskupia 39, 04-216 Warszawa	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Norge AS	Norwegia, Rosenholmsveien 25, NO-1411 Kolbotn	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Sverige AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper East Sp. z o.o.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Investment GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Finance AB (wcześniej Arctic Energy Sverige AB)	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych (poprzednio produkcja energii wodnej)	100%	100%	100%
Arctic Paper Verwaltungs GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH & Co. KG*	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	94,90%	94,90%	94,90%
Arctic Paper Investment AB **	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
EC Kostrzyn Sp. z o.o.	Polska, ul. Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Wynajem nieruchomości oraz maszyn i urządzeń	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals Kraft AB	Szwecja, 455 81 Munkedal	Produkcja energii wodnej	100%	100%	100%
Rottneros AB	Szwecja, Sunne	Działalność spółek holdingowych	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Bruk AB	Szwecja, Sunne	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Utansjö Bruk AB	Szwecja, Hamösand	Spółka nie prowadząca działalności	51,27%	51,27%	51,27%
Vallviks Bruk AB	Szwecja, Söderhamn	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Packaging AB	Szwecja, Sztokholm	Produkcja opakowań do żywności	51,27%	51,27%	51,27%
SIA Rottneros Baltic	Łotwa, Ventspils	Biuro zakupów	51,27%	51,27%	51,27%

* - spółki utworzone w celu nabycia Arctic Paper Mochenwangen GmbH

** - spółka utworzona w celu nabycia Grycksbo Paper Holding AB i pośrednio Arctic Paper Grycksbo AB

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego raportu procentowy udział w głosach posiadanych przez Grupę w spółkach zależnych odpowiadał procentowemu udziałowi w kapitale podstawowym tych spółek. Wszystkie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy podlegają konsolidacji metodą pełną w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

3. Skład organów zarządzających i nadzorujących

3.1. Zarząd Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Zarządu Jednostki Dominującej wchodził:

- Wolfgang Lübbert - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Małgorzata Majewska-Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku.

Od dnia 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej.

3.2. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku.
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną wspólną kadencję w dotychczasowym składzie. Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała ponownie Pana Olofa Grundberga na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

3.3. Komitet Audytu Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Komitetu Audytu Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;

- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;
- Roger Mattsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Komitetu Audytu Jednostki Dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21 marca 2016 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych ma profesjonalny osąd kierownictwa.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego i finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa posiada umowy leasingu, które według osądu Zarządu, spełniają kryteria leasingu operacyjnego oraz umowy, które spełniają kryteria leasingu finansowego. Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu, jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja kontroli nad nabywanymi jednostkami i wspólne przedsięwzięcia

W przypadku nabywania udziałów w innych jednostkach Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie metody ujęcia tej transakcji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie wytycznych zawartych w MSSF 10 i MSSF 11.

Umowa na odbiór gazu

Grupa zawiera transakcje typu „bierz lub płać”, dotyczące odbioru dostaw gazu do spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. na własny użytek. W odniesieniu do tych transakcji Zarząd, stosując profesjonalny osąd, ocenia na każdy dzień bilansowy prawdopodobieństwo zużycia niewykorzystanych ilości w ramach przyznanych limitów, biorąc pod uwagę plan ilości produkcji na przyszłe okresy oraz optymalne możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł surowców do produkcji. W sytuacji braku realnych perspektyw wykorzystania zaległych ilości gazu w przyszłości, aktywo z tytułu opłaconych, a nieodebranych ilości obejmowane jest odpisem aktualizującym.

Działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności. Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy

Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych w Arctic Paper Mochenwangen oraz w Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2012 roku został przeprowadzony w spółce produkcyjnej Arctic Paper Mochenwangen test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tego testu dokonano odpisu do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku dokonano odpisu nakładów inwestycyjnych dokonanych w ciągu 2013 roku. Nakłady inwestycyjne poniesione w ciągu 2014 i 2015 roku były w całości umorzone w momencie ich poniesienia.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku zostały przeprowadzone w spółce produkcyjnej Arctic Paper Grycksbo testy utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tych testów dokonano odpisów do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych odpowiednio na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd stwierdził, po corocznej ocenie czy wstąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, że nie występują przesłanki do dalszej utraty wartości tych aktywów oraz że nie

Wiecej informacji na temat działalności zaniechanej zostało wykazane w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

występują przesłanki do zmniejszenia wcześniej rozpoznanych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku po corocznej ocenie przesłanek dotyczących wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, Zarząd stwierdził potrzebę przeprowadzenia testu na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych na ten dzień. Wyniki przeprowadzonego testu nie wykazały dalszej utraty wartości tych aktywów.

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Koszt programu świadczeń emerytalnych po okresie zatrudnienia jest ustalany przy zastosowaniu technik aktuarialnych. Dokonane szacunki zostały przedstawione w nocie nr 26. Dokonanie aktuarialnej wyceny wymaga przyjęcia pewnych założeń, co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, wskaźnika umieralności oraz prognozowanego wzrostu świadczeń emerytalnych. Z uwagi na długoterminowy charakter takich programów szacunki te są obciążone pewną dozą niepewności.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostaną osiągnięte zyski podatkowe pozwalające na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Do instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy spółka zalicza kontrakty walutowe typu forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy, w przypadku kiedy nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń (Nota 40).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Jak opisano w nocie 32.1. Kredyty i pożyczki skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 w dniu 20 grudnia 2013 roku Spółka oraz jej podmioty zależne, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A. („APK”), Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH zawarły aneks do umowy

kredytowej z konsorcjum banków: Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A., którego szczegółowe warunki wymienione zostały w tej nocie. Aneks wprowadził dodatkowy przypadek naruszenia warunków umowy bankowej w sytuacji nieprzedłużenia przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych zawartych przez APG. Niespełnienie warunków zawieszających, w tym wybranych wskaźników finansowych, może spowodować, że kredyty zostaną postawione w stan wymagalności, a tym samym mogą w znaczny sposób wpłynąć na sytuację płynnościową Grupy oraz kontynuację działalności Grupy.

Zarząd przeanalizował możliwe scenariusze zdarzeń dotyczące finansowania AP Grycksbo. Bazując na tych analizach, Zarząd uważa, iż pomimo występującego ryzyka, Grupa jest w stanie kontynuować swoją działalność przez okres 12 miesięcy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi

Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w szczególności ze standardami MSSF, które zostały

zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”). Na dzień bilansowy, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutami pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są: złoty polski (PLN), korona szwedzka (SEK), euro (EUR), korona norweska (NOK),

Niektóre jednostki zależne Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) lub zgodnie z innymi lokalnymi standardami rachunkowości właściwymi dla jednostek zagranicznych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do uzyskania wartości zgodnych z MSSF.

korona duńska (DKK), funt szterling (GBP) oraz frank szwajcarski (CHF).

Walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych

7.1. Zmiany w dotychczasowych zasadach rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć; Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek

ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej; Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne; Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

■ KIMSF 21 Opłaty publiczne

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli

działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Zastosowanie powyższych zmian do standardów nie spowodowało zmian w danych porównawczych.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnych innych standardów, interpretacji lub zmian, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

7.2. Porównywalność danych

Ze względu na fakt, iż w ciągu 2015 roku Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji, przychody i koszty Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia

2015 roku. Zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dokonano także zmiany odpowiednich danych porównywalnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku (więcej informacji w nocie 14).

Ponadto dokonano zmiany prezentacji pozostałych przychodów operacyjnych i kosztów operacyjnych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zmniejszając pozostałe koszty operacyjne i koszt własny sprzedaży o kwotę 14.262 tys. PLN.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później

Zarząd analizuje wpływ, jaki mogłyby mieć powyższe zmiany na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości, nie spodziewa się jednak by wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na Grupę.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. i jej jednostek zależnych sporządzane każdorazowo za rok zakończony 31 grudnia. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń

gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;

9.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce.

Inwestycje Grupy w wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku

- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane, jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia. W dniu dokonania inwestycji we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy we wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

9.3. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały ujawnione w nocie 40.1.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danego wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Przychody/koszty z wyceny udziałów we wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane jako pozostałe przychody/koszty operacyjne.

zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla

wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarządy spółek zależnych lub Zarząd Arctic Paper S.A. określają zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych.

Niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości na koniec każdego roku obrotowego.

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych jest dokonywana przez niezależne instytucje finansowe specjalizujące się w wycenie takich instrumentów.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

9.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych lub - w przypadkach zdefiniowanych w zasadach (polityce) rachunkowości - są kapitalizowane, jako koszt aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie innej niż waluta funkcjonalna są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie innej niż waluta funkcjonalna są

przeliczone na PLN po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutami funkcjonalnymi zagranicznych jednostek zależnych są EUR, SEK, DKK, NOK, GBP i CHF. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe od pożyczek traktowanych zgodnie z MSR, 21 jako inwestycje w spółki zależną są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozostałych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
SEK	0,4646	0,4532
DKK	0,5711	0,5725
NOK	0,4431	0,4735
GBP	5,7862	5,4648
CHF	3,9394	3,5447

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	01/01 - 31/12/2015	01/01 - 31/12/2014
USD	3,7730	3,1537
EUR	4,1843	4,1845
SEK	0,4475	0,4601
DKK	0,5610	0,5613
NOK	0,4680	0,5011
GBP	5,7675	5,1919
CHF	3,9228	3,4453

9.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria

rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 - 20 lat
Urządzenia biurowe	3 - 10 lat
Środki transportu	5 - 10 lat
Komputery	1 - 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w

przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową

danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane

według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5.1. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

9.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczoney.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością

9.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryterium rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości

inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe (nota nr 9.5) aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem

od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Oprogramowanie
Okres użytkowania	10 lat	Nieokreślony	2-5 lat
Metoda amortyzacji	10 lat metodą liniową	Nie amortyzuje się	2-5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna weryfikacja oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Po analizie istotnych czynników, dla znaków handlowych Grupa nie określa limitu okresu użytkowania. Intencją Grupy jest funkcjonowanie przez nieokreślony czas pod tym samym znakiem handlowym i ocenia się, iż nie nastąpi jego utrata wartości. W związku z tym i zgodnie z MSR 38 Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W przypadku takich zasobów okres użytkowania

powinien być weryfikowany w każdym okresie sprawozdawczym, co ma na celu ustalenie, czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają założenie o nieokreślonym czasie użytkowania składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- Sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia.

9.7.2. Prawa do emisji

Grupa jest właścicielem elektrociepłowni i z tego tytułu posiada prawa do emisji zużywane w toku działalności. Grupa stosuje metodę wykazywania zobowiązań netto dotyczącą ujęcia księgowego praw do emisji gazów cieplarnianych. Oznacza to, że prawa nabyte bezpłatnie, ujmowane są w bilansie w cenie ich nabycia równej „zero”, a rezerwa związana z zobowiązaniem do umorzenia odpowiedniej liczby praw tworzona jest w momencie wystąpienia deficytu posiadanych praw. W przypadku zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych w celu pokrycia deficytu w przyszłości, w momencie

Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

nabycia prawa te są ujmowane w cenie nabycia w aktywach niematerialnych. Rezerwa na deficyt praw do emisji jest mierzona wtedy zgodnie z wartością nabytych aktywów niematerialnych. Rezerwa jest rozpoznana w wysokości opartej na rocznym limicie praw do emisji.

Polityka ujęcia transakcji typu swap CER/EUA

Grupa zawiera transakcje wymiany forward ("swap EUA/CER") z podmiotami zewnętrznymi w celu wymiany praw do emisji, CO₂ w ramach europejskiego systemu handlu, ("EUA") w przyszłości (przed datą, w której

poszczególne zakłady muszą regulować swoje zobowiązania za dany okres) na taką samą ilość certyfikatów potwierdzonej redukcji ("CER"). Jeżeli swap EUA/CER jest zawierany oraz utrzymywany w zgodzie ze spodziewanymi wymaganiami do użycia CER przez jednostkę (tj. w celu rozliczenia zobowiązań wynikających z emisji CO₂), nie jest on regulowany przez MSR 39.

Ujęcie księgowe w momencie otrzymania zapłaty

Jeżeli zapłata jest otrzymana przed datą zapadalności transakcji typu swap EUA/CER, Grupa rozpoznaje

9.7.3. Certyfikaty w kogeneracji

Grupa, jako jednostka produkująca energię elektryczną w kogeneracji otrzymuje świadectwa pochodzenia, („żółte certyfikaty”). Przychody z tytułu certyfikatów rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztów w momencie produkcji i wyceniane po aktualnie obowiązującej na rynku cenie, pod warunkiem, że rynek ww. certyfikatów jest aktywny. W przeciwnym wypadku

9.8. Leasing

Grupa, jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch

przychody przyszłych okresów w tej kwocie, jako że EUA nie zostały dostarczone w tym momencie.

Ujęcie księgowe w momencie zapadalności transakcji EUA/CER

Certyfikaty CER ujmowane są w wartości godziwej. Różnica pomiędzy (i) sumą otrzymanej gotówki oraz wartością godziwą otrzymanych certyfikatów CER oraz (ii) wartością historyczną praw, EUR przekazanych jest rozpoznawana, jako zysk (strata). Przychód przyszłych okresów jest ujmowany w rachunku wyników, jako część tego zysku (straty).

przychody rozpoznawane są w momencie sprzedaży certyfikatów. Prawa materialne wynikające z wyceny ujmowane są w aktywach niematerialnych. Dane szczegółowe dotyczące otrzymanych w bieżącym roku certyfikatów zostały przedstawione zostały w nocie nr 44.

okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są, jako koszty w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty

bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co

przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty

wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku, którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka została ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika

aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o

wartość końcową.

9.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane, jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,

obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Pożyczki i należności;
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone, jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do

terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co, do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej

uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały wyznaczone instrumenty zabezpieczające opisane szerzej w nocie nr 40 skonsolidowanego raportu rocznego za rok 2015.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatkowo i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się, jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów

niekwalifikowanego, jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

9.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące,

- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się.

Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa

9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu

9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub

składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

utraty wartości ustala się, jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych, jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego

wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów

zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów

wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut i zmianami stóp procentowych, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są, jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów

środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub

- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane, jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.14.1. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są ujmowane w zysku lub stracie.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana i ujmowana w zysku lub stracie przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone, jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego

9.14.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się

zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się, jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

9.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź, gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty

wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z

upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio, jako aktywa trwale lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania

finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych

9.20. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo

instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie, jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według amortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych i emerytalnych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku

spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany, jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez

9.21. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane, jako koszty finansowe.

Na podstawie wycen dokonanych przez profesjonalne firmy aktuarialne Grupa tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasifikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

9.22. Płatności w formie akcji

Pracownicy (w tym członkowie zarządu) Grupy otrzymują nagrody w formie akcji.

9.22.1 Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model dwumianowy. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określeni pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw

zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

9.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny

sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu

przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.23.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i

produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.23.2. Świadczenie usług

Spółki handlowe wewnątrz Grupy świadczą usługi sprzedaży na rzecz papierni. Za te usługi otrzymują one prowizję opierającą się na wielkości rzeczywistej sprzedaży produktów na każdym poszczególnym rynku.

Oznacza to, że zysk ze świadczenia usług sprzedaży jest rozpoznawany w tym samym czasie, co sprzedaż produktów. Tylko przychód z papierni spoza Grupy prezentowany jest w przychodach ze sprzedaży.

9.23.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez

szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.23.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w

zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w

wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od

organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie

9.24.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według

przewidywać będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub

9.24.3. Podatek odroczonego związany z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Grupa prowadzi działalność na terenie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i z tego tytułu korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego do wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

W przypadku, gdy poniesione nakłady inwestycyjne nie znajdują pokrycia w dochodzie za dany rok podatkowy wówczas od zdyskontowanej nadwyżki nakładów obliczonej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów

bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz.U. nr 222 poz. 2252 z dnia 13 października 2004 roku) Grupa tworzy aktywo z tytułu podatku odroczonego do wysokości, której prawdopodobieństwo wykorzystania jest wysokie.

Utworzone aktywo jest wykorzystywane w następnym okresie podatkowym, w momencie osiągnięcia odpowiedniej kwoty dochodu do opodatkowania.

9.24.4. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz

- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie, jako część należności lub zobowiązań.

9.24.5. Podatek akcyzowy

Kwota podatku akcyzowego należnego w zakresie produkowanej energii elektrycznej jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy oraz w bilansie w pozycji zobowiązania.

Podatek akcyzowy od energii używanej na własne potrzeby jest rozpoznawany, jako koszt własny sprzedaży w rachunku zysków i strat.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto

z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez rozwodnioną średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10. Segmenty operacyjne

Podstawowym rodzajem działalności Grupy jest produkcja papieru, który w 2014 i 2015 roku produkowany był w czterech Papierniach. Ponadto w ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną. Z tego względu prezentacja segmentów operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obejmująca działalność kontynuowaną obejmuje wyniki finansowe trzech Papierni:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Polska) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Amber, poziom produkcji na poziomie 275.000 ton papieru rocznie;
- Arctic Paper Munkedals AB (Szwecja) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Munken, roczne zdolności produkcyjne kształtują się na poziomie 160.000 ton papieru rocznie;

- Arctic Paper Grycksbo (Szwecja) – produkcja powlekanego papieru bezdrzewnego pod markami G-Print i Arctic, zdolności produkcyjne 265.000 ton rocznie.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku obejmującej dwa zakłady produkujące celulozę, Grupa Arctic Paper wyróżniła także segment operacyjny „Celuloza”.

Grupa wyróżnia następujące segmenty działalności:

- **Papiery niepowlekane** – papiery przeznaczone do druku lub innych celów graficznych, wśród których wyróżniamy papiery bezdrzewne i drzewne. Niepowlekany papier bezdrzewny może być wytwarzany z różnych mas włóknistych, z różną zawartością wypełniaczy i poddany szeregowi procesów uszlachetniania, takich jak zaklejanie powierzchniowe i kalandrowanie. Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek i katalogów) oraz papiery biurowe (np. do kserokopiarek), przy czym Grupa nie produkuje obecnie papierów biurowych. Niepowlekany papier drzewny z tzw. mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych. Ten gatunek papieru jest wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograwiurą i offsetową. Produkty Grupy w tym

segmentcie są zazwyczaj używane do druku książek w miękkich okładkach.

- **Papiery powlekane** - powlekany papier bezdrzewny to papier przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych, powlekany jedno- lub obustronnie mieszkankami z pigmentami mineralnymi, takimi jak kaolin (ang. china clay), węglan wapnia itp. Powlekanie może odbywać się różnymi metodami, zarówno na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline) i może być uzupełnione superkalandrowaniem zapewniającym gładką powierzchnię. Powlekanie poprawia jakość druku zdjęć i ilustracji.
- **Celuloza** - celuloza siarczanowa pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celuloza siarczanowa niebielona (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego a także celuloza chemotermomechaniczna (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego,
- **Pozostałe** – segment skupia wyniki działalności Arctic Paper S.A. i Arctic Paper Finance AB.

Podział segmentów działalności na segment papierów niepowlekanych, powlekanych i celulozę jest podyktowany następującymi przesłankami:

- Popyt na produkty i ich podaż, a także ceny produktów sprzedawanych na rynku są kształtowane przez charakterystyczne dla danego segmentu czynniki, w tym między innymi poziom zdolności produkcyjnych w danym segmentcie papieru i celulozy,
- Kluczowe parametry operacyjne takie jak np. napływ zamówień czy poziom kosztów produkcji są

determinowane przez czynniki zbliżone do siebie w ramach poszczególnych segmentów papieru i celulozy,

- Produkty wytwarzane w Papierniach należących do Grupy mogą być z pewnymi ograniczeniami alokowane do produkcji w innych jednostkach w ramach tego samego segmentu papieru, co w pewnym stopniu zaburza wyniki finansowe realizowane przez poszczególne Papiernie,
- Wyniki Grupy Arctic Paper są zdominowane przez globalne trendy rynkowe w zakresie kształtowania się cen papieru i cen celulozy i w mniejszym stopniu zależą od indywidualnych uwarunkowań jednostek produkcyjnych,

Co miesiąc, na bazie raportów wewnętrznych otrzymywanych od spółek (z wyłączeniem spółek Grupy Rottneros), wyniki poszczególnych segmentów działalności analizowane są przez kadrę kierowniczą Grupy. Analiza danych finansowych spółek z Grupy Rottneros odbywa się na podstawie kwartalnych raportów finansowych publikowanych na stronach internetowych Rottneros AB.

Wyniki działalności mierzone są przede wszystkim w oparciu o poziom EBITDA wyliczoną przez dodanie amortyzacji i odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych do zysku (straty) z działalności operacyjnej, w każdym przypadku określonych zgodnie z MSSF. EBITDA nie jest miarą zysku (straty) z działalności operacyjnej, wyników operacyjnych ani płynności według MSSF. EBITDA jest miernikiem, który Zarząd wykorzystuje w zarządzaniu działalnością.

Transakcje pomiędzy segmentami są zawarte na warunkach rynkowych, tak jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań z działalności kontynuowanej w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 oraz według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 484 666	674 976	740 818	-	2 900 460		2 900 460
Sprzedaż między segmentami	3 550	20 570	62 416	39 937	126 473	(126 473)	-
Przychody segmentu ogółem	1 488 215	695 547	803 234	39 937	3 026 933	(126 473)	2 900 460
Wynik segmentu							
EBITDA	78 087	(9 851)	142 982	2 149	213 366	(669)	212 697
Przychody z tytułu odsetek	8 839	128	-	2 470	11 436	(10 304)	1 132
Koszty z tytułu odsetek	(12 198)	(6 404)	-	(11 954)	(30 556)	8 877	(21 679)
Amortyzacja	(50 617)	(26 447)	(35 128)	(266)	(112 458)	-	(112 458)
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	1 171	-	447	66 665	68 284	(67 830)	455
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(6 610)	(1 616)	(2 237)	(4)	(10 467)	2 470	(7 997)
Zysk (strata) brutto	18 671	(44 189)	106 064	59 059	139 605	(67 456)	72 149
Aktywa segmentu	1 090 810	309 111	525 504	238 082	2 163 508	(450 535)	1 712 974
Zobowiązania segmentu	641 627	377 625	153 783	281 243	1 454 278	(401 631)	1 052 647
Nakłady inwestycyjne	(44 081)	(4 510)	(46 538)	(1 338)	(96 468)	-	(96 468)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 169	-	-	-	5 169	-	5 169

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (1.587 tys. PLN, z czego 1.132 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (29.676 tys. PLN, z czego 21.679 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (112.458 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-1.131 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 669 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 47.625 tys. PLN, rezerwa: 2.468 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków nieobejmujące działalności zaniechanej w 2015 roku oraz niektórych aktywów i zobowiązań w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2014 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Działalność kontynuowana						Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem	Wyłączenia	
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 487 240	673 839	704 041	-	2 865 121		2 865 121
Sprzedaż między segmentami	19 983	42 764	43 308	37 543	143 597	(143 597)	-
Przychody segmentu ogółem	1 507 223	716 603	747 349	37 543	3 008 718	(143 597)	2 865 121
Wynik segmentu							
EBITDA	131 310	24 337	92 469	4 666	252 782	(463)	252 319
Przychody z tytułu odsetek	10 342	155	-	2 350	12 847	(12 062)	785
Koszty z tytułu odsetek	(20 846)	(7 138)	(1 380)	(11 286)	(40 651)	14 778	(25 873)
Amortyzacja	(55 959)	(26 847)	(33 744)	(110)	(116 658)	-	(116 658)
Utrata wartości aktywów trwałych			-		-		-
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	97	-	-	871	969	(909)	60
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(9 249)	(2 002)	-	(1 148)	(12 399)	866	(11 533)
Zysk (strata) brutto	55 696	(11 496)	57 345	(4 656)	96 889	2 211	99 099
Aktywa segmentu	1 234 380	322 964	451 870	238 909	2 248 124	(544 631)	1 703 493
Zobowiązania segmentu	849 377	366 441	130 975	271 741	1 618 534	(594 773)	1 023 760
Nakłady inwestycyjne	(34 584)	(5 133)	(23 923)	(45)	(63 686)	-	(63 686)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 037	-	-	-	5 037	-	5 037

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (844 tys. PLN, z czego 785 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (37.405 tys. PLN, z czego 25.873 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (116.658 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-773 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 463 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 54.259 tys. PLN, rezerwa: 13.959 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

10.1. Przychody i aktywa trwałe według krajów i regionów

Poniższa tabela przedstawia przychody Grupy od klientów zewnętrznych w podziale na kraje i regiony w latach 2014-2015 oraz aktywa trwałe Grupy pomniejszone aktywo z tytułu podatku odroczonego w podziale na kraje i regiony na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Przychody od klientów zewnętrznych:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	635 181	616 842
Francja	198 333	244 769
Wielka Brytania	247 395	229 320
Skandynawia	405 612	409 303
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	292 238	281 821
Polska	345 626	350 572
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	537 043	466 450
Poza Europę	239 032	266 044
Sprzedaż razem	2 900 460	2 865 121

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Aktywa trwałe:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	181	1 337
Francja	332	354
Skandynawia	407 383	415 063
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	916	761
Polska	374 073	371 731
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	157	240
Aktywa trwałe razem	783 043	789 485

Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Zachodnia” odnoszą się głównie do sprzedaży w Belgii, Holandii, Austrii, Szwajcarii, Włoszech i Hiszpanii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Środkowo-Wschodnia” odnoszą się do sprzedaży na Ukrainie, w Czechach, Słowacji, Węgrzech oraz Bułgarii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Poza Europę” odnoszą się głównie do sprzedaży do Chin i Stanów Zjednoczonych. Sprzedaż do żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów ogółem.

Na aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne, nieruchomości inwestycyjne oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe.

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Rozwiązanie rezerw	96	-
Otrzymane odszkodowania	718	227
Przychody z dzierżawy	2 173	2 314
Sprzedaż usług	838	767
Dotacje	172	271
Sprzedaż mediów	29 449	29 718
Sprzedaż materiałów	10 127	1 225
Zysk na udziałach we wspólnych przedsięwzięciach	4	122
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	51	15 551
Przychody z tytułu rozliczenia dotacji	2 719	2 719
Zysk na sprzedaży praw do emisji CO2	7 857	7 281
Inne	5 441	2 510
Razem	59 644	62 705

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Podatek od nieruchomości	(1 308)	(1 481)
Koszty sprzedaży mediów	(27 727)	(25 080)
Koszty sprzedaży materiałów	(6 412)	(3)
Koszty redukcji zatrudnienia	(320)	(2 701)
Strata na sprzedaży rzeczowych środków trwałych	(1 005)	(5)
Inne	(2 669)	(1 641)
Razem	(39 440)	(30 910)

11.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych	265	377
Przychody z tytułu odsetek od należności	174	164
Pozostałe przychody odsetkowe	694	249
Pozostałe przychody finansowe	454	54
Razem	1 587	844

11.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek wycenianych po zamortyzowanym koszcie	(17 944)	(21 556)
Odsetki od innych zobowiązań finansowych	(30)	(74)
Odsetki od rezerw aktuarialnych	(2 033)	(3 003)
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	(1 860)	(2 182)
Ujemne różnice kursowe	(1 261)	(5 655)
Pozostałe koszty finansowe	(6 547)	(4 935)
Razem	(29 676)	(37 405)

11.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Amortyzacja	(112 458)	(116 658)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-
Zmiana stanu produktów	17 546	(4 169)
Zmiany odpisu aktualizującego na zapasy	(2 366)	864
Zużycie materiałów i energii	(1 775 971)	(1 686 433)
Usługi obce	(407 982)	(426 065)
Podatki i opłaty	(12 626)	(11 498)
Koszty świadczeń pracowniczych	(395 810)	(377 963)
Pozostałe koszty rodzajowe	(103 370)	(88 386)
Wartość sprzedanych towarów	(27 388)	(50 947)
Koszty według rodzajów, w tym:	(2 820 425)	(2 761 256)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(2 490 533)	(2 427 563)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(266 296)	(265 981)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(109 016)	(113 161)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Odpisy zapasów	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(2 427)	(2 119)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(1 015)	(1 379)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-

Amortyzacja w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych zawiera dodatkowo wartość nakładów na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące działalności zaniechanej i w całości umorzone w 2015 r. w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN).

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty wynagrodzeń		(292 500)	(286 334)
Koszty ubezpieczeń społecznych		(99 496)	(88 658)
Koszty świadczeń emerytalnych	26.1	2 947	(21 669)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem		(389 049)	(396 661)
w tym:			
Pozy cje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		(296 168)	(265 326)
Pozy cje ujęte w kosztach sprzedaży		(17 829)	(19 711)
Pozy cje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		(81 813)	(92 926)
Pozy cje ujęte w pozostałych dochodach całkowitych		6 761	(18 698)

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11 256	(14 955)
Podatek odroczoney od wyceny instrumentów finansowych	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	(16 263)	10 438
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	8 271	(22 205)
Podatek odroczoney od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	(1 963)	4 911
Razem inne całkowite dochody	4 911	(24 637)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 196)	(2 523)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	(52)
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Wynikający z powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	2 065	1 802
Korzyści/ (Obciążenie) podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego	-	-
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) wykazana w kapitale własnym	-	-
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Podatek odroczone z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	3 609	(2 825)
Podatek odroczone z tytułu zysków/strat aktuarialnych	(1 963)	4 911
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) ujęte w innych całkowitych dochodach	1 646	2 085

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki

podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	72 150	99 099
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	(25 848)	77 854
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce w latach 2008-2014, wynoszącej 19%	4 911	(14 792)
Korekty podatku z lat ubiegłych ujęte w bieżącym podatku dochodowym	-	(52)
Różnica wynikająca ze stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(1 484)	144
Straty podatkowe, na których nie naliczono aktywa z tytułu podatku odroczonego	(17 762)	(3 480)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w KSSSE	10 137	5 042
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	10 214	23 089
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	474	1 831
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7 204)	(11 461)
Odpisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego na różnicach przejściowych	-	-
Zmiana stawek podatkowych	(7)	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 3% (rok 2014: 0%)	(722)	320
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	409	1 093

Wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie strat podatkowych, w stosunku, do których oczekuje się, że wygasną zanim dojdzie do ich realizacji oraz tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest prawdopodobna.

Kwoty oraz terminy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych przedstawiają się następująco:

Polski system podatkowy przewiduje ograniczenia odnośnie kumulowania strat podatkowych przez osoby prawne będące jednostkami pod wspólną kontrolą, tak jak w przypadku jednostek należących do Grupy. W związku z tym, każda z jednostek zależnych Grupy może wykorzystać tylko własne straty podatkowe do obniżenia dochodu do opodatkowania w późniejszych latach.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Rok wygaśnięcia strat podatkowych		
bez ograniczenia czasowego	25 458	234 836
zakończony 31 grudnia 2015		15 657
zakończony 31 grudnia 2016	7 905	7 905
zakończony 31 grudnia 2017	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2018	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2019	4 974	-
zakończony 31 grudnia 2020 i później	4 974	-
Razem	46 743	261 830

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	18 207	27 435	9 228	30 485
Zapasy	-	-	-	-
Należności handlowe	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	-	-	-	-
Certyfikaty kogeneracji	1 635	766	(869)	(766)
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejęcia jednostek zależnych	-	-	-	-
Straty wykorzystane na poziomie sprawozdań jednostkowych, nierozpoznane w konsolidacji	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	19 842	28 201	8 359	29 719

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Świadczenia po okresie zatrudnienia	4 247	7 220	(2 972)	6 236
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	4 942	3 234	1 708	975
Korekty do wartości godziwej z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	-	-	-	(37 546)
Zapasy	1 143	1 059	84	85
Należności handlowe	4 343	3 613	729	(665)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej	22 065	15 003	7 062	(3 454)
Różnice kursowe	-	78	(78)	(2 390)
Nieopodatkowane rezerwy (wg.regulacji szwedzkiego prawa podatkowego)	52	-	52	-
Instrumenty zabezpieczające	5 282	952	4 330	(2 198)
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	22 926	37 343	(14 417)	12 625
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	65 000	68 501	(3 502)	(26 330)
Różnice kursowe			(1 146)	1 639
Razem , w tym			3 711	5 027
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowym ujęte w innych całkowitych dochodach			1 646	2 085
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat w tym:			2 065	2 942
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat - działalność zaniechana				(1 140)
Aktywo / Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego				
w tym:				
- Korekta prezentacji	(17 374)	(14 242)		
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego	47 625	54 259		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 468	13 959		
w tym:				
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		

14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności przede wszystkim poprzez stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich

wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku. Grupa Mochenwangen obejmuje: Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH Co&KG. W konsekwencji aktywa i zobowiązania Grupy Mochenwangen zostały

zaprezentowane odpowiednio jako aktywa związane z działalnością zaniechaną oraz zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku, natomiast przychody i koszty tej Grupy zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Tabele poniżej przedstawiają odpowiednie dane finansowe działalności zaniechanej:

Przychody i koszty działalności zaniechanej	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przeeksztalczone)
Przychody ze sprzedaży produktów	235 785	234 243
Koszt własny sprzedaży	(259 941)	(226 746)
Zysk (strata) ze sprzedaży	(24 156)	7 497
Koszty sprzedaży	(24 907)	(23 438)
Koszty ogólnego zarządu	(8 597)	(7 242)
Pozostałe przychody operacyjne	2 639	4 376
Pozostałe koszty operacyjne	(40 793)	(235)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(95 814)	(19 042)
Przychody finansowe	-	(0)
Koszty finansowe	(2 184)	(2 203)
Zysk (strata) brutto	(97 998)	(21 245)
Podatek dochodowy	409	1 093
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) na jedną akcję:		
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)
– rozwodniony z zysku z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)

	Na dzień	
	31 grudnia 2015	
	(badane)	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną		
Aktywa związane z działalnością zaniechaną		
Zapasy	29 396	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 789	
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	124	
Pozostałe aktywa niefinansowe	12	
Pozostałe aktywa finansowe	1 096	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051	
	47 467	
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną		
Rezerwy	55 484	
Pozostałe zobowiązania finansowe	699	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 069	
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	102	
Rozliczenia międzyokresowe	1 909	
	81 264	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną	(33 797)	
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6 821)	
Zyski/ straty aktuarialne	(2 153)	
	(8 974)	
	Okres	Okres
	12 miesięcy zakończony	12 miesięcy zakończony
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Przepływy pieniężne związane z działalnością zaniechaną		
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(3 852)	(16 379)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 303)	(3 284)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 291)	(1 620)
	(11 446)	(21 282)

15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami obejmująca swoim zakresem podmioty prowadzące działalność gospodarczą i podlegające przepisom prawa polskiego stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Arctic Paper Kostrzyn i Arctic Paper S.A. tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie

działalności socjalnej Spółek, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółki skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 30 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 tys. PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne	47	57
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(32)	(55)
Wydatki z Funduszu pokryte ze środków własnych	15	-
Saldo po skompensowaniu	30	2
	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	604	609

Od 1 stycznia 2015 roku Arctic Paper S.A. utworzyła Zakładowy Fundusz Świadczeń Pracowniczych.

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto lub zysku/(straty) netto z działalności kontynuowanej za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	26 331	70 611
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459
Liczba akcji zwykłych – seria A	50 000	50 000
Liczba akcji zwykłych – seria B	44 253 500	44 253 500
Liczba akcji zwykłych – seria C	8 100 000	8 100 000
Liczba akcji zwykłych – seria E	3 000 000	3 000 000
Liczba akcji zwykłych – seria F	13 884 283	13 884 283
Całkowita liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie

wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK, mBank SA) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

W roku 2015 oraz 2014 Spółka Arctic Paper S.A. nie wypłaciła dywidendy.

18. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	199 901	550 045	40 832	790 778
Zwiększenia z tytułu nabycia	2 061	15 814	50 567	68 442
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	10 015	29 578	(39 594)	-
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(14)	-	(14)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(24)	-	(24)
Odpis amortyzacyjny za okres	(13 408)	(103 993)	(2 595)	(119 996)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwał	(940)	(6 571)	7 042	(469)
Różnice kursowe	(2 889)	(8 115)	(1 265)	(12 269)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)	194 741	476 720	54 987	726 448
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	194 741	476 720	54 987	726 448
Zwiększenia z tytułu nabycia	4 064	9 890	81 510	95 464
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	7 903	60 367	(68 270)	0
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(59)	-	(59)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(259)	(72)	-	(331)
Odpis amortyzacyjny za okres	(14 314)	(96 326)	-	(110 640)
Różnice kursowe	2 028	5 464	1 408	8 900
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	409 691	1 693 856	42 214	2 145 761
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(209 791)	(1 143 810)	(1 382)	(1 354 983)
Wartość bilansowa netto	199 900	550 045	40 832	790 778
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 633)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 634)
Wartość bilansowa netto	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	415 818	1 739 731	69 636	2 225 185
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(221 656)	(1 283 746)	-	(1 505 402)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782

Brak dodatkowej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 30.704 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 32.530 tys. PLN).

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Grunty i budynki o wartości bilansowej 571.022 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 614.079 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota nr 32).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego i różnic kursowych w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 644 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014: 402 tys. PLN).

19. Leasing

19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa, jako leasingobiorca

Grupa zawarła umowy leasingu operacyjnego obejmującego wybrane pojazdy oraz urządzenia techniczne. Zawarcie tych umów leasingowych nie nakłada na leasingobiorcę ograniczeń.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nie odwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
W okresie 1 roku	3 008	4 493
W okresie 1 do 5 lat	4 827	8 115
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	7 835	12 608

19.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych

umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015		Rok zakończony 31 grudnia 2014	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	4 774	3 065	3 049	2 857
W okresie 1 do 5 lat	17 488	12 375	14 592	11 792
Powyżej 5 lat	16 148	16 148	27 104	18 763
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	38 410	31 588	44 745	33 411
Minus koszty finansowe	(6 822)		(11 334)	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:				
- krótkoterminowe	31 588	31 588	33 411	33 411
- długoterminowe		3 065		2 857
		28 523		30 554

20. Nieruchomości inwestycyjne

	2015 (badane)	2014 (badane)
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 982	11 181
Zwiększenia (późniejsze nakłady)	-	-
Sprzedaż nieruchomości	-	(7 622)
Zysk z wyceny do wartości godziwej	-	423
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	3 982	3 982

Nieruchomości inwestycyjne zostały wykazane według wartości godziwej ustalonej w wyniku wyceny dokonanej przez akredytowanego rzeczoznawcę „DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska”. Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metoda średniej skorygowanej.

DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska jest rzeczoznawcą majątkowym, posiadający uprawnienia zawodowe w dziedzinie szacowania nieruchomości nadane przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i rozwoju Miast. Wartość rynkową nieruchomości stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, określona z uwzględnieniem cen transakcyjnych przy przyjęciu następujących założeń:

- strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy,
- upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku i do wynegocjowania warunków umowy.

Wartość rynkową dla aktualnego sposobu wykorzystania (WRUO) oszacowano przy uwzględnieniu:

- celu wyceny,
- rodzaju i położenia nieruchomości,
- funkcji w planie zagospodarowania przestrzennego,
- stopnia wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej,
- stanu nieruchomości,
- dostępnych danych o cenach nieruchomości podobnych.

Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metodę korygowanej ceny średniej.

Średnia cena za 1 m² dla transakcji porównawczych wyniosła 479 PLN/m².

Według hierarchii wartości godziwej, metoda i podejście zastosowane do wyceny nieruchomości inwestycyjnych klasyfikuje ją do poziomu 3.

W roku 2014 Grupa dokonała sprzedaży jednej nieruchomości inwestycyjnej o wartości godziwej 7.622 tys. PLN za cenę sprzedaży netto wynoszącą 9.600 tys. PLN.

Na poniesione bieżące koszty w 2015 roku składał się koszt z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 10 tys. PLN (2014 rok: 17 tys. PLN).

21. Aktywa niematerialne

Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Zwiększenia	-	-	21 995	0	1 017	23 012
Zmniejszenia	-	-	(18 384)	(610)	(2 217)	(21 211)
Amortyzacja za okres	(481)	-	-	-	(1 338)	(1 818)
Różnice kursowe	45	829	22	116	(65)	947
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622
Na dzień 1 stycznia 2015 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 31 grudnia 2015 roku						
Wartość brutto	38 725	92 647	7 985	0	34 922	174 279
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 645)	(57 530)	-	-	(28 484)	(122 659)
Wartość netto	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Zwiększenia	-	-	11 420	169	852	12 441
Zmniejszenia	-	-	(7 317)	(5)	(725)	(8 047)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałch	-	-	-	-	469	469
Amortyzacja za okres	(494)	-	-	-	(1 431)	(1 925)
Różnice kursowe	(102)	(1 179)	(1)	(138)	(208)	(1 627)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 1 stycznia 2014 roku						
Wartość brutto	39 348	93 591	250	468	41 135	174 792
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 237)	(58 124)	-	-	(31 050)	(125 412)
Wartość netto	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Na dzień 31 grudnia 2014 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Brak utraty wartości aktywów niematerialnych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

W wyniku przeprowadzonej analizy wartości korporacyjnego znaku handlowego Arctic Paper potwierdzono brak konieczności dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Wartość aktywów trwałych Grupy Rottneros przyjęta do konsolidacji Grupy Arctic Paper wyceniona jest poniżej

wartości prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Rottneros. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Rottneros za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku nie wykazuje odpisów z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznanych w 2015 roku. Na tej podstawie nie zidentyfikowano utraty wartości aktywów trwałych (w tym znaku handlowego) ujętych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

W latach zakończonych 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała jednostek stowarzyszonych.

W dniu 1 października 2012 roku spółka Arctic Paper Munkedals AB nabyła 50% udziałów w spółce Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji. Spółka Kalltorp Kraft zajmuje się produkcją energii w posiadanej elektrowni wodnej, celem nabycia była realizacja strategii zwiększania własnych mocy energetycznych. Udziały w Kalltorp zostały rozpoznane jako wspólne przedsięwzięcie (wspólna działalność, joint

venture) i wycenione metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

Wartość udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniosła 5.169 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 5.037 tys. PLN). Zysk z tytułu posiadania udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniósł 4 tys. PLN w 2015 roku i został ujęty jako pozostałe przychody operacyjne (2014: 122 tys. PLN). Różnice kursowe z przeliczenia wyniosły +128 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: -178 tys. PLN).

23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

W ciągu 2015 roku Grupa nie dokonywała transakcji wpływających na zmianę jej udziałów w jednostkach zależnych.

24. Pozostałe aktywa

24.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Instrumenty zabezpieczające	39.3	944	906
Depozyty gwarancyjne		-	1 096
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		-	21 312
Pozostałe		1 017	85
Razem		1 960	23 399
- krótkoterminowe		944	21 312
- długoterminowe		1 017	2 088

24.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Koszty ubezpieczeń	3 465	2 268
Oplaty leasingowe	53	58
Przedpłaty na usługi	6 451	6 343
Oplaty z tytułu najmu	717	3 068
Należności od funduszu emerytalnego	926	697
Pozostałe	1 391	5 676
Razem	13 003	18 110
- krótkoterminowe	11 531	16 872
- długoterminowe	1 472	1 238

25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych

25.1. Arctic Paper Mochenwangen

Działalność Grupy Mochenwangen prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni uznano jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Wartość netto rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych Grupy Mochenwangen na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 0 tys. PLN a nakłady inwestycyjne

poniesione przez Grupę w 2015 roku w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN) zostały całkowicie umorzone i ujęte jako strata z działalności zaniechanej.

25.2. Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd dokonał oceny czy wystąpiły przesłanki zmiany wartości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Pomimo obserwowalnej poprawy wyników Papierni Zarząd, stosując ostrożne podejście, podjął decyzje o niezmnieszeniu wartości dotychczas rozpoznanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku został przeprowadzony w Arctic Paper Grycksbo test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych.

Przeprowadzenie testu utraty wartości w Arctic Paper Grycksbo związane było z osiągnięciem niższych wyników Papierni niż te, które były oczekiwane przez Zarząd Grupy w 2015 roku. Wpływ na to miały uwarunkowania rynkowe takie jak wzrost ceny surowców, nasilenie konkurencji w segmencie papieru produkowanego przez Grycksbo.

W związku z powyższym została podjęta decyzja dotycząca przeprowadzenia testu utraty wartości przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przeprowadzony test utraty wartości nie

skutkowało utworzeniem dalszego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Poniżej opisano kluczowe założenia testu na utratę wartości przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej

Obliczenie wartości użytkowej ośrodka sprzedaży papieru w papierni Grycksbo jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Zwiększenie cen energii;
- Ryzyko walutowe.

Stopa dyskontowa – odzwierciedla dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla ośrodka. Jest to wskaźnik stosowany przez kierownictwo w celu oszacowania efektywności (wyników) operacyjnych oraz przyszłych propozycji inwestycyjnych. W okresie budżetowanym przyjęta stopa dyskontowa wynosi 6,50%. Stopa dyskontowa została wyznaczona przy zastosowaniu wskaźnika: Średni ważony koszt kapitału (WACC).

Zmiany cen surowców (głównie celulozy) – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie wskaźników, które opublikowane zostały na podstawie danych dotyczących cen celulozy. Głównym

źródłem danych stanowiących podstawę przyjętych założeń jest strona: www.foex.fi. Należy mieć na uwadze, iż koszty celulozy charakteryzują się wysoką zmiennością.

Zmiany cen energii - wzrost cen energii, głównie energii elektrycznej notowanej na Nordpool, giełdzie towarowej w Szwecji oraz energii uzyskiwanej z biomasy, jako podstawowego źródła energii wynika z założeń przyjętych w projekcjach zatwierdzonych przez lokalne kierownictwo papierni Grycksbo.

Ryzyko walutowe - odnosi się w stosunku do kosztu zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności zakupu celulozy gdzie koszty te ponoszone są głównie w USD. W prognozowanych latach para USD/SEK została przyjęta na poziomie 8,45.

Poniższa tabela przedstawia główne założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej.

Główne założenia	2015
Prognoza przyjęta w oparciu o lata	2016-2020
Stawka podatku dochodowego	22,00%
Stopa dyskontowa przed efektem podatkowym	7,00%
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	6,50%
Stopa wzrostu w okresie rezidualnym	2,00%

Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości dla Arctic Paper Grycksbo na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku wyniósł 301.990 tys. PLN.

Tabela poniżej prezentuje wrażliwość wartości użytkowej aktywów w zależności od zmian poszczególnych parametrów przyjętych do testu:

Parametr	Zmiana parametru o	Wpływ na wartość użytkową aktywów
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(4 117)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	3 280
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	9 262
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	12 452
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	4 302
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(3 137)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(9 262)
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(12 452)

26. Świadczenia pracownicze

26.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez polski Kodeks Pracy w przypadku spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz na podstawie obowiązujących umów ze związkami zawodowymi, w przypadku spółek Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz Arctic Paper Grycksbo AB tworzy także Fundusz Socjalny dla przyszłych emerytów.

W związku z tym Grupa na podstawie wycen dokonanych w każdym kraju przez profesjonalne firmy aktuarialne tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych

świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwotę kosztu netto świadczeń pracowniczych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Stopa dyskontowa (%)		
Program w Szwecji	3,1%	2,8%
Program w Polsce	3,0%	2,5%
Program w Niemczech	2,4%	2,0%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)		
Program w Szwecji	0,0%	2,3%
Program w Polsce	2,0%	3,0%
Program w Niemczech	-	-
Pozostały okres zatrudnienia (w latach)		
Program w Szwecji	8,3	13,0
Program w Polsce	16,8	18,7
Program w Niemczech	19,3	20,7

W tabeli poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych:

	Wzrost o 1 p.p. w tys. PLN	Spadek o 1 p.p. w tys. PLN
Zmiana przyjętej stopy procentowej o 1 punkt procentowy		
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(14 404)	9 045
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(16 804)	9 759
Zmiana przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy		
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	904	(668)
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	826	(686)

26.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Na 31 grudnia 2015 roku Grupa rozpoznała rezerwę na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w Arctic Paper Sverige AB na kwotę: 0 tys. PLN (na 31 grudnia 2014 roku: 2.000 tys. PLN).

27. Zapasy

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Materiały (według ceny nabycia)	178 037	166 699
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	10 802	9 453
Wyroby gotowe, towary w tym:		
Według ceny nabycia / kosztu wytworzenia	192 389	178 567
Według wartości netto możliwej do uzyskania	9 403	21 187
Przedpłaty na poczet dostaw	-	580
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości:		
ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	390 631	376 486
Odpis aktualizujący wartość zapasów	6 813	7 961
Razem zapasy przed odpisem aktualizującym	397 445	384 447

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące w wysokości 2.366 tys. PLN oraz przeniosła do działalności zaniechanej odpisy w wysokości 3.514 tys. PLN.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa utworzyła dodatkowe odpisy aktualizujące wartość zapasów w wysokości 318 tys. PLN.

Różnica na odpisie aktualizacyjnym odnoszona jest w rachunku zysków i strat do kosztu własnego sprzedaży. Odpis aktualizujący związany jest z wyrobami gotowymi i materiałami wolno rotującymi oraz obciążonymi ryzykiem uszkodzenia, niesprzedania bądź niewykorzystywania na własne potrzeby.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała umowę zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 421.920 tys. SEK, 538. 500 tys. PLN, częścią której są zapasy.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała umowy zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 538.500 tys. PLN, 415.301 tys. SEK, 9.894 tys. EUR, częścią której są zapasy.

Na dzień 31 grudnia 2015 zapasy wyrobów gotowych warte 9.403 tys. PLN były wycenione w cenie sprzedaży netto (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21.187 tys. PLN).

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Należności z tytułu dostaw i usług	303 897	293 554
Należności budżetowe z tytułu VAT	11 794	31 295
Pozostałe należności od osób trzecich	17 904	11 461
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	2 905	3 130
Należności ogółem (netto)	336 499	339 440
Odpis aktualizujący należności	32 504	20 157
Należności brutto	369 003	359 597

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 90 dni.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje

dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 32.504 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 20.157 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	20 157	20 446
Zwiększenie	13 785	944
Wykorzystanie	(67)	(1 070)
Odpisanie niewykorzystanych kwot	(1 046)	(457)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	460	294
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(785)	-
Odpis aktualizacyjny na dzień 31 grudnia	32 504	20 157

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 - 60 dni	60 - 90 dni	90 - 120 dni	>120 dni
Na dzień 31 grudnia 2015	303 897	263 087	33 626	4 322	434	481	1 946
Na dzień 31 grudnia 2014	293 554	236 949	50 436	5 764	132	237	36

Należności powyżej 120 dni w perspektywicznej ocenie kierownictwa spółki kwalifikują się do odzyskania i dlatego nie zostały objęte odpisem.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi

188.552 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 158.412 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi w ramach kredytów bieżących w wysokości 117.480 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 141.686 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 48.384 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 25.607 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	187 936	147 593
Lokaty krótkoterminowe	-	9 377
Środki pieniężne w drodze	617	1 442
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym bilansie	188 552	158 412
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	1 051	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	189 603	158 412

Środki pieniężne w wysokości 4.000 tys. SEK na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014: 4.000 tys SEK) stanowią zabezpieczenie zawartych kontraktów forward na zakup energii elektrycznej w spółce Rottneros).

29.1. Przyczyny różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji a pozycjami w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	
Bilansowa zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	2 940
Działalność zaniechana	(15 789)
Różnice z przeliczenia	1 471
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(11 377)
Zmiana stanu zapasów	
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(14 145)
Działalność zaniechana	(29 396)
Różnice z przeliczenia	6 816
Zmiana stanu zapasów wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(36 725)

Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	42 660
Działalność zaniechana	23 069
Różnice z przeliczenia	(2 859)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	62 870
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	14 893
Działalność zaniechana	1 897
Różnice z przeliczenia	(1 149)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	15 641
Zmiana stanu rezerw	
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(26 119)
Działalność zaniechana	55 484
Różnice z przeliczenia	5 355
Zmiana stanu rezerw wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	34 721

30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

30.1. Kapitał podstawowy

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Kapitał akcyjny		
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	50	50
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	44 254	44 254
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	8 100	8 100
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	3 000	3 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	13 884	13 884
	69 288	69 288

	Data rejestracji podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość w PLN
Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone			
Wyemitowane w dniu 30 kwietnia 2008 roku	2008-05-28	50 000	50 000
Wyemitowane w dniu 12 września 2008 roku	2008-09-12	44 253 468	44 253 468
Wyemitowane w dniu 20 kwietnia 2009 roku	2009-06-01	32	32
Wyemitowane w dniu 30 lipca 2009 roku	2009-11-12	8 100 000	8 100 000
Wyemitowane w dniu 01 marca 2010 roku	2010-03-17	3 000 000	3 000 000
Wyemitowane w dniu 20 grudnia 2012 roku	2013-01-09	10 740 983	10 740 983
Wyemitowane w dniu 10 stycznia 2013 roku	2013-01-29	283 947	283 947
Wyemitowane w dniu 11 lutego 2013 roku	2013-03-18	2 133 100	2 133 100
Wyemitowane w dniu 6 marca 2013 roku	2013-03-22	726 253	726 253
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 287 783	69 287 783

30.1.1. Obniżenie kapitału zakładowego spółki Arctic Paper S.A.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy. Obniżenie kapitału zakładowego miało na celu

doprowadzenie ceny nominalnej akcji do poziomu umożliwiającego podwyższenie kapitału i przeprowadzenie emisji nowych akcji (raport bieżący 12/2012).

W dniu 9 listopada 2012 roku (informacja w raporcie bieżącym nr 23/2012) obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

30.1.2. Wartość nominalna akcji

W związku z wyżej opisanym obniżeniem kapitału wszystkie wyemitowane akcje posiadają obecnie wartość nominalną wynoszącą 1 PLN i zostały w pełni opłacone.

30.1.3. Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;
- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcję;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu miesięcy) od dnia podjęcia niniejszej uchwały;

e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,
- b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 roku.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę następującego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne

Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu Spółek Handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu Spółek Handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji

własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznacza się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Zarząd Arctic Paper S.A. nie nabył żadnych akcji własnych Spółki.

30.1.4. Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii przypada jeden głos na akcję i są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

30.1.5. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Thomas Onstad (bezpośrednio i pośrednio)		
Udział w kapitale zakładowym	68,13%	68,13%
Udział w ogólnej liczbie głosów	68,13%	68,13%
Nemus Holding AB (pośrednio Thomas Onstad)		
Udział w kapitale zakładowym	57,74%	59,69%
Udział w ogólnej liczbie głosów	57,74%	59,69%
Pozostali		
Udział w kapitale zakładowym	31,87%	31,87%
Udział w ogólnej liczbie głosów	31,87%	31,87%

30.2. Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej

Pozycja ta jest korygowana o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych.

30.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został pierwotnie utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w roku 2009 w kwocie 40.500 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego i ulegał zmianom w kolejnych latach w wyniku kolejnych emisji akcji oraz odpisów z zysku.

W 2010 roku kapitał zapasowy został podwyższony o kwotę 27.570 tys. PLN wynikającą z nadwyżki wartości emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną w związku z emisją akcji serii E.

W roku 2010 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 8.734 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2011 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 7.771 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2012 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 2.184 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy.

9 stycznia 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym częściową emisję akcji serii F

związaną z nabyciem akcji Rottneros AB w grudniu 2012 roku. Z tego względu nadwyżka z emisji 10.740.983 akcji o wartości nominalnej 1 PLN ponad wartość nominalną akcji w wysokości 54.242 tys. PLN została ujęta w kapitale zapasowym.

W okresie od 1 stycznia 2013 roku do 26 lutego 2013 roku w związku z dalszym nabywaniem akcji Rottneros AB, Arctic Paper S.A. dokonała dalszej, etapowej emisji akcji serii F na łącznie 3.143.300 akcji. Łączna różnica pomiędzy wartością wyemitowanych akcji a ich wartością nominalną po potrąceniu kosztów emisji została ujęta w kapitale zapasowym w łącznej wysokości 16.460 tys. PLN.

W dniu 28 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2012, w którym to część zysku za rok obrotowy 2012 w kwocie 1.082 tys. PLN przeznaczono zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2014 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2013 w wysokości 179.911 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2015 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2014 w wysokości 25.110 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna wartość kapitału zapasowego Spółki to 447.638 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 472.748 tys. PLN).

30.4. Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy obejmuje część zysków i strat zatrzymanych wynikających z podziału wyniku Arctic Paper S.A. i kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających. Grupa rozpoczęła zawieranie transakcji zabezpieczających w 2009 roku. Ponadto na 31 grudnia 2012 roku w pozostałych kapitałach rezerwowy ujęto niezarejestrowaną wartość podwyższenia kapitału w wysokości 64.983 tys. PLN. Z

dniem 10 stycznia 2013 roku, dzień rejestracji podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym, wartość ta została ujęta odpowiednio jako kapitał podstawowy (10.741 tys. PLN) i kapitał zapasowy (54.242 tys. PLN).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównawcze:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	136 557	132 697
<u>Zmiany dotyczące zabezpieczeń przepływów pieniężnych</u>		
Wycena instrumentów finansowych, w tym:	(11 049)	5 361
- FX forward	128	772
- Forward na energię elektryczną	(11 972)	5 543
- SWAP odsetkowy	795	(3 445)
- Forward na celulozę	-	2 491
Podatek odroczone, w tym:	2 468	(1 501)
- FX forward	(21)	(229)
- Forward na energię elektryczną	2 640	(1 379)
- SWAP odsetkowy	(151)	655
- Forward na celulozę	-	(548)
<u>Pozostałe zmiany</u>		
Podział wyniku	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	127 976	136 557

30.5. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Pozycja zyski/straty zatrzymane obejmuje niepodzielone zyski/straty z lat ubiegłych, zysk/stratę danego roku obrotowego oraz zyski/straty aktuarialne wynikające z aktuarialnej wyceny rezerwy na odprawy emerytalne.

Niepodzielony wynik finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu może zawierać kwoty niepodlegające podziałowi, tj. takie, które nie podlegają wypłacie w formie dywidendy. Statutowe sprawozdania finansowe jednostek są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości (z wyjątkiem Arctic Paper

Kostrzyn S.A.) oraz statutami spółek. Dywidenda na rzecz jednostki dominującej może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych. Taka lokalna definicja niepodzielonego wyniku finansowego bardzo często różni się od definicji niepodzielonego wyniku wynikającej z MSSF, co może być czynnikiem ograniczającym dystrybucję zysku. Lokalne regulacje prawne np. często wymagają tworzenia określonych kapitałów rezerwowych na rzecz możliwych przyszłych strat.

Stosowanie różnych zasad rachunkowości może spowodować występowanie różnic pomiędzy statutowymi sprawozdaniami finansowymi, a pakietami sprawozdawczymi dla celów konsolidacji.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Zyski i straty z lat ubiegłych zaprezentowane w bilansie na dzień 31 grudnia 2015 roku składają się głównie z następujących pozycji:

- a) strat/zysków zatrzymanych skonsolidowanych przypisanych akcjonariuszom jednostki dominującej za lata 2008-2013 w kwocie -243.753 tys. PLN; oraz z podziału zysku jednostkowego Arctic Paper SA za rok 2010-2012 w kwocie -137.969 tys. PLN;
- b) zysku na nabyciu akcji Rottneros AB od udziałowców niekontrolujących 29.353 tys. PLN oraz straty na zbyciu akcji Rottneros AB do udziałowców niekontrolujących -6.160 tys. PLN;
- c) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2013 w kwocie +179.911 tys. PLN;
- d) Zysku skonsolidowanego przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2014 w kwocie 50.459 tys. PLN;
- e) Zysków /strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości -7.318 tys. PLN (bez ujęcia zysków /strat aktuarialnych dotyczących działalności zaniechanej);
- f) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2014 w kwocie +25.110 tys. PLN;
- g) straty skonsolidowanej przypisanej akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2015 w kwocie - 71.258 tys. PLN.

30.6. Udziały niekontrolujące

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Na początek okresu	181 458	155 772
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(26 556)	-
Nabycie spółki	-	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	-	-
Zysk na okazjnym nabyciu przypadający na udziały niekontrolujące	-	-
Udział w całkowitych dochodach jednostek zależnych	45 841	25 686
Na koniec okresu	200 744	181 458

Udziały niekontrolujące obejmują część kapitału własnego Grupy przypadającego przede wszystkim na akcjonariuszy niekontrolujących Rottneros AB. W tabeli poniżej przedstawiono główne dane finansowe dla Grupy Rottneros:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Przychody ze sprzedaży produktów	803 234	711 723
Koszty operacyjne	(685 546)	(657 435)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	117 688	54 288
Przychody/koszty finansowe	(1 790)	(1 840)
Zysk/(strata) brutto	115 898	52 448
Podatek dochodowy	(16 109)	8 741
Zysk/(strata) netto	99 789	61 189

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Skonsolidowany bilans		
Aktywa trwałe	328 008	313 161
Aktywa obrotowe, w tym	315 928	258 324
Zapasy	124 048	115 566
Należności	113 362	102 423
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78 517	40 335
RAZEM AKTYWA	643 936	571 485
Kapitał własny	491 547	441 870
Zobowiązania długoterminowe	8 363	17 675
Zobowiązania krótkoterminowe	144 026	111 940
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	643 936	571 485

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	149 907	47 847
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(46 091)	(9 201)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(68 018)	(13 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	35 799	24 844
Środki pieniężne na początek okresu	40 335	16 429
Różnice kursowe netto	2 384	(938)
Środki pieniężne na koniec okresu	78 517	40 335

31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego

W 2015 roku i 2014 roku nie miało miejsca warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.

32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	31-12-2016	3 065	2 857
Factoring w SHB w SEK		59 887	46 626
Factoring w GE Capital w EUR		-	1 146
Instrumenty zabezpieczające		20 357	10 018
Pozostałe zobowiązania	31-12-2016	194	192
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20-12-2016	20 439	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	20-12-2016	5 861	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	20-12-2016	9 418	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	8 548	8 470
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	4 337	4 353
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	6 355	6 303
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 235	3 250
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	7 453	7 388
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 786	3 803
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w SHB w SEK	31-03-2016	12 665	13 281
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	31-01-2016	117	112
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	30-04-2016	668	444
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe		166 386	120 566

Zobowiązania długoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	04-01-2021	28 523	30 554
Instrumenty zabezpieczające	31-12-2019	12 534	6 687
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	09-07-2017	17 046	17 049
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	30-09-2019	43 579	43 124
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	42 355	50 890
Kredyt bankowy z Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	19 613	23 954
Kredyt z banku mBank S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	31 316	37 662
Kredyt bankowy z mBank S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	14 502	17 739
Kredyt z banku BZ WBK (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	36 836	44 278
Kredyt bankowy z BZ WBK (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	17 057	20 846
Kredyt z banku Danske Bank w SEK	po 31-12-2015	-	13 596
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe		263 362	306 380

32.1. Kredyty i pożyczki

Wartość długoterminowych i krótkoterminowych oprocentowanych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku zmniejszyła się o 25.952 tys. PLN w porównaniu do 31 grudnia 2014 roku.

Pozostałe zmiany w wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikają głównie z wyceny bilansowej oraz wartości naliczonych a niezapłaconych odsetek od kredytów, pożyczek i papierów dłużnych.

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły

kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

32.2. Zabezpieczenia kredytów

2015 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku

Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2015 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (39.491 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.292 tys. PLN)
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska

Handelsbanken AB na kwotę na kwotę 106.245 tys. SEK (49.361 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach (należnościach objętych umową faktoringową) na kwotę 126.920 tys. SEK (58.967 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (74.336 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 509.000 tys. SEK (236.481 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (4.019 tys. PLN);

2014 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2014 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (38.522 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.064 tys. PLN)
- zastaw na udziałach Grycksbo Paper Holding AB na kwotę 161.141 tys. SEK (73.029 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 120.301 tys. SEK (54.520 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (72.512 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 245.000 tys. SEK (111.034 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (3.920 tys. PLN);
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR (1.095 tys. PLN).

33. Rezerwy

33.1. Zmiany stanu rezerw

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu rezerw w latach 2014-2015:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	96 954	12 021	108 973
Utworzone w ciągu roku obrotowego	(3 951)	30 353	26 402
Wykorzystane	(2 964)	(7 123)	(10 087)
Rozwiązane	-	(2 092)	(2 092)
Korekta z tytułu różnic kursowych	1 720	473	2 193
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(10 297)	(32 238)	(42 535)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w tym:	81 461	1 394	82 855
- krótkoterminowe	-	-	-
- długoterminowe	81 461	1 394	82 855
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	76 196	6 345	82 541
Utworzone w ciągu roku obrotowego	25 686	8 040	33 726
Wykorzystane	(2 799)	(2 502)	(5 301)
Rozwiązane	-	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych	(2 129)	139	(1 990)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku, w tym:	96 954	12 021	108 973
- krótkoterminowe	-	8 794	8 794
- długoterminowe	96 954	3 226	100 179

Inne rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmują rezerwę na udzieloną gwarancję.

Największą pozycją pośród innych rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku jest rezerwa z tytułu umorzenia praw do emisji w wartości 3.069 tys. PLN, rezerwa na

przyszłe reklamacje, zwroty i straty w wysokości 1.385 tys. PLN, rezerwa z tytułu udzielonej gwarancji w wysokości 1.360 tys. PLN oraz rezerwa na koszty restrukturyzacji w wysokości 2.000 tys. PLN.

33.2. Rezerwa na reklamacje oraz zwroty

Rezerwa na reklamacje i zwroty tworzona jest na podstawie reklamacji oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Rezerwa na reklamacje i zwroty na

koniec roku 2015 wyniosła 0 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 1.385 tys. PLN) i w całości dotyczyła Arctic Paper Mochenwangen.

34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

34.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:		
Wobec jednostek powiązanych	542	13
Wobec jednostek pozostałych	365 657	324 996
	366 199	325 009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	8 238	8 502
Podatek akcyzowy	428	1 110
Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 288	5 036
Podatek od nieruchomości	911	870
Podatek od dywidendy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych	8 378	8 635
Zobowiązania celne	-	21
	25 243	24 174
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	2 867	4 516
Zobowiązania emerytalne	2 969	2 853
Zobowiązania inwestycyjne	5 058	4 963
Zobowiązania z tytułu ochrony środowiska	588	774
Przedpłaty	3 749	1 745
Inne zobowiązania	456	434
	15 686	15 285
RAZEM	407 128	364 468

Zasady i warunki płatności zobowiązań finansowych prezentowanych powyżej:

- warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.3;
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60-dniowych;
- pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-miesięcznym terminem płatności;
- kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

34.2. Rozliczenia międzyokresowe

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rozliczenia międzyokresowe bierne		
Koszty pracownicze	64 968	61 733
Audyt i usługi prawne	505	760
Koszty transportu	4 466	2 591
Koszty reklamacji	1 668	1 853
Koszty mediów	3 076	2 061
Pozostałe	24 814	21 325
	99 496	90 323
Przychody przyszłych okresów		
Dotacje z Ekofunduszu	15 318	16 721
Dotacje z NFOŚiGW	11 316	12 632
Przedpłaty	-	-
Pozostałe	6 504	3 172
	33 138	32 525
RAZEM	132 634	122 849
- krótkoterminowe	108 720	96 215
- długoterminowe	23 914	26 634

Główne pozycje w rozliczeniach międzyokresowych biernych stanowią zobowiązania urlopowe i premie dla pracowników.

35. Plany inwestycyjne (niebadane)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2016 roku w kwocie nie mniej niż 10 milionów PLN. Kwoty te przeznaczone będą na zakup nowych maszyn i urządzeń.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa planowała poniesienie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe nie mniej niż 10 milionów PLN w 2015 roku.

36. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku następujące zobowiązania warunkowe:

- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK (681 tys. PLN) w Arctic Paper Grycksbo AB

oraz na kwotę 759 tys. SEK (353 tys. PLN) w Arctic Paper Munkedals AB ;

- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na 2.711 tys. SEK (1.259 tys. PLN);

- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK (63 tys. PLN);
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK (5.575 tys. PLN).

36.1. Sprawy sądowe

Nie toczą się istotne sprawy sądowe przeciwko Arctic Paper S.A. ani żadnej jednostce zależnej.

36.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

37. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotami powiązanymi wobec Grupy Arctic Paper S.A. są:

- Thomas Onstad – akcjonariusz większościowy,
- Nemus Holding AB – spółka dominująca wobec Arctic Paper SA,
- Progressio S.C. - od dnia 1 stycznia 2014 roku jednostka powiązana z Członkiem Zarządu,

Wyższą kadrę kierowniczą stanowią Prezes i Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej oraz Przewodniczący i Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w okresie pełnienia funkcji w organie Spółki.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi w latach 2015-2014:

Dane za okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz na 31 grudnia 2015 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	128	1 370	-	-	2 905	-	517
Thomas Onstad	-	-	-	3 911	-	-	61 411
Progressio S.C.	-	211	-	-	-	-	25
Razem	128	1 581	-	3 911	2 905	-	61 953

Należności od Nemus Holding AB są przeterminowane na dzień 31 grudnia 2015 roku ale są one rozliczane w drodze kompensaty ze zobowiązaniami z tytułu świadczenia usług.

Dane za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 oraz na 31 grudnia 2014 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	23	1 373	-	-	3 130	-	-
Thomas Onstad	-	-	-	1 431	-	-	60 729
Progressio S.C.	-	81	-	-	-	-	13
Razem	23	1 454	-	1 431	3 130	-	60 742

37.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy jest Incarta Development S.A. W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2015

roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą a Incarta Development S.A.

37.2. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą wobec Grupy Arctic Paper S.A. jest Nemus Holding AB, który według stanu na 31

grudnia 2015 roku jest właścicielem 57,74% akcji zwykłych Arctic Paper S.A.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Należności i zobowiązania handlowe mają zazwyczaj 60-dniowy termin płatności dla podmiotów powiązanych. Transakcje z jednostkami powiązаныmi dokonywane są na warunkach rynkowych.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej

37.4.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Kadra kierownicza Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmuje 5 osób: Prezesa Zarządu oraz czterech Członków Zarządu. Dane dla okresu sprawozdawczego obejmują wynagrodzenia osób, które w ciągu 2014 roku pełniły funkcje w Zarządzie Arctic Paper S.A. od momentu późniejszego z dwóch: dzień powołania albo 1 stycznia 2014 roku do momentu wcześniejszego z

dwóch: 31 grudnia 2014 roku albo dnia odwołania/rezygnacji.

Wartość wynagrodzenia wypłaconego kadrze kierowniczej w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5.069 tys. PLN (5.360 tys. PLN w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku).

W okresie 2014-2015 spółki Grupy nie udzieliły pożyczek kadrze kierowniczej.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 112	6 535
Świadczenia emerytalne i medyczne po okresie zatrudnienia	290	297
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego wyższej kadrze kierowniczej	5 402	6 832
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 444	1 483

37.5. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W okresie 2014-2015 ani Jednostka Dominująca ani Spółki zależne nie udzieliły pożyczek Członkom Zarządu.

37.6. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca inne transakcje pomiędzy spółkami zależnymi a Członkami Zarządu.

38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Arctic Paper S.A. zawarła umowę z Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Arctic Paper S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok 2015.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku w podziale na rodzaje usług:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rodzaj usługi		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	352*	317*
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (oddział AP S.A.)	25	32
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	3	39
Razem	380	388

* - odnosi się do Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k.

Opłaty nie zawierają usług świadczonych dla pozostałych spółek Grupy.

39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków na finansowanie działalności Grupy.

Grupa korzysta również z faktoringu z regresem w zakresie należności z tytułu dostaw i usług. Głównym celem tego instrumentu finansowego jest szybkie pozyskanie środków finansowych.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które

powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności oraz lokaty krótkoterminowe. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

W opinii Zarządu - w porównaniu do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka finansowego. Nie nastąpiły także zmiany celów i zasad zarządzania tym ryzykiem.

39.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej

stopie procentowej). W wyliczeniach ujęto kredyty i leasingi o zmiennej stopie procentowej. Dla każdej waluty przyjęto taki sam wzrost stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano wartości kredytów w określonej walucie i od wyliczonych kwot naliczono wzrost o 1 punkt procentowy. Zmiana stopy procentowej nie ma bezpośredniego wpływu na kapitały Grupy.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku		
PLN	+1%	(723)
EUR	+1%	(868)
SEK	+1%	(281)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku		
PLN	+1%	(860)
EUR	+1%	(914)
SEK*	+1%	(301)

*bez uwzględnienia kredytu długoterminowego na dzień 31 grudnia 2014 roku, który został spłacony w marcu 2015 roku

39.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz całkowitych dochodów ogółem na racjonalnie możliwe wahania kursu dolara, euro, funta brytyjskiego oraz korony szwedzkiej przy założeniu niezmienności innych czynników. W wyliczeniach ujęto

wszystkie pozycje bilansowe wyrażone w walutach obcych, a następnie dla każdej waluty przyjęto wzrost lub spadek kursu o 5%. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano aktywa i zobowiązania w tych samych walutach i od wyliczonego dla każdej waluty salda „aktywa minus zobowiązania” obliczono wzrost lub spadek o 5%. W ciągu roku aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych utrzymywały się na podobnym poziomie.

2015 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(2 605)	-5%	2 605
PLN – USD	+5%	(2 208)	-5%	2 208
PLN – GBP	+5%	754	-5%	(754)
PLN – SEK	+5%	(361)	-5%	361
SEK – EUR	+5%	2 000	-5%	(2 000)
SEK – USD	+5%	(2 531)	-5%	2 531
SEK – GBP	+5%	1 151	-5%	(1 151)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 006	-5%	(6 006)
PLN – EUR	+5%	(654)	-5%	654
2014 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(1 394)	-5%	1 394
PLN – USD	+5%	(1 743)	-5%	1 743
PLN – GBP	+5%	666	-5%	(666)
PLN – SEK	+5%	(247)	-5%	247
SEK – EUR	+5%	2 287	-5%	(2 287)
SEK – USD	+5%	(384)	-5%	384
SEK – GBP	+5%	400	-5%	(400)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 191	-5%	(6 191)
PLN – EUR	+5%	1 033	-5%	(1 033)

39.3. Ryzyko cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko spadku cen sprzedaży w związku ze wzrostem konkurencji na rynku oraz

ryzykiem wzrostu cen surowców ze względu na ograniczenia w dostępie surowca na rynku.

39.4. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych

należności jest ograniczone. Grupa ocenia wszystkie należności, które nie są przeterminowane oraz nie są objęte odpisem aktualizacyjnym, jako możliwe do odzyskania.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a

maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

39.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez

korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	7 120	87 464	236 178	-	330 761
Leasing finansowy	-	78	4 722	17 507	16 148	38 455
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	283	463 474	49 651	-	-	513 407
Pozostałe zobowiązania finansowe	194	35 084	48 239	12 534	-	96 051
	477	505 755	190 075	266 219	16 148	978 674
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	9 161	63 314	292 562	-	365 037
Leasing finansowy	-	51	2 997	14 592	27 104	44 744
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28 118	328 826	7 524	-	-	364 468
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 341	24 926	31 715	6 687	-	64 669
	29 459	362 964	105 550	313 841	27 104	838 918

Ponadto Grupa posiada zobowiązania warunkowe na łączną wartość 7.931 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 14.463 tys. PLN).

40. Instrumenty finansowe

Spółka posiada następujące instrumenty finansowe: środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, kredyty, pożyczki, należności, zobowiązania umowy

leasingu finansowego oraz kontrakty SWAP odsetkowy, forward walutowy i kontrakty forward na zakup energii elektrycznej.

40.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Z uwagi na fakt, iż wartości księgowe instrumentów finansowych Grupy nie odbiegają znacząco od ich wartości godziwej, w tabeli poniżej przedstawiono

wszystkie instrumenty finansowe według ich wartości bilansowych, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Aktywa finansowe					
Pożyczki udzielone	<i>PiN</i>	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	<i>PiN</i>	324 706	308 145	324 706	308 145
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	944	906	944	906
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	<i>PiN</i>	1 017	22 493	1 017	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>WwWGpCD</i>	188 552	158 412	188 552	158 412
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	<i>PZFwgZK</i>	305 188	328 865	305 188	328 865
w tym:					
- długoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	222 305	269 139	222 305	269 139
- krótkoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	82 883	59 726	82 883	59 726
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu, w tym:		31 588	33 412	31 588	33 412
- długoterminowe		28 523	30 554	28 523	30 554
- krótkoterminowe		3 065	2 857	3 065	2 857
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	<i>PZFwgZK</i>	381 885	340 294	381 885	340 294
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	32 890	16 705	32 890	16 705

* pochodne instrumenty zabezpieczające spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń

Użyte skróty:

UdtW	-	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności
WwWGpCD	-	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody
PiN	-	Pożyczki i należności
DDS	-	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

PZFWgZK - Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	31 grudnia 2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	944	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	324 706
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	1 017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	188 552
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	32 890	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	305 188
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	31 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	381 885
		Poziom	Poziom	Poziom
	31 grudnia 2014	1	2	3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	906	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	308 145
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	158 412
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	16 705	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	328 865
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	33 412
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	340 294

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) ze sprzedaży		Pozostałe	Razem
				Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	6 252	-	-	6 252
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	174	(4 690)	(12 739)	-	-	-	(17 255)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	265	(2 172)	-	-	-	-	(1 907)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(12 060)	-	-	(12 060)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(17 944)	173	-	-	-	-	(17 772)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(1 860)	-	-	-	-	-	(1 860)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(16)	184	-	-	-	-	168
Rok zakończony 31 grudnia 2014 roku							
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164	13 726	(487)	-	-	-	13 402
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i	-	611	-	-	-	-	611
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	377	(1 616)	-	-	-	-	(1 239)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(6 365)	-	-	(6 365)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(21 556)	(2 117)	-	-	-	-	(23 673)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(2 182)	-	-	-	-	-	(2 182)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(53)	(12 940)	-	-	-	-	(12 993)

40.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2015							
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 065	3 122	3 127	3 040	3 087	16 148	31 589
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20 439	-	-	-	-	-	20 439
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	5 861	-	-	-	-	-	5 861
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	9 418	-	-	-	-	-	9 418
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 330	21 186	-	-	-	-	25 516
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 377	5 887	-	-	-	-	7 264
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 355	31 316	-	-	-	-	37 671
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 235	14 502	-	-	-	-	17 737
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 984	19 444	-	-	-	-	23 428
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 320	5 618	-	-	-	-	6 938
Kredyt w banku SHB w SEK	6 363	-	-	-	-	-	6 363
Kredyt w banku SHB w SEK	6 303	-	-	-	-	-	6 303
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	68 984	97 953	-	-	-	-	166 938
RAZEM	72 050	101 075	3 127	3 040	3 087	16 148	198 527
31 grudnia 2015							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	117	17 046	-	-	-	-	17 163
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	668	-	-	43 579	-	-	44 248
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 218	21 168	-	-	-	-	25 386
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 960	13 726	-	-	-	-	16 686
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 469	17 392	-	-	-	-	20 861
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 466	11 440	-	-	-	-	13 906
RAZEM	13 898	80 772	-	43 579	-	-	138 250

31 grudnia 2014							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 857	2 917	2 958	2 977	2 940	18 763	33 412
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	9 068	-	-	-	-	-	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	3 258	-	-	-	-	-	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 297	4 221	21 289	-	-	-	29 807
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 392	1 266	5 999	-	-	-	8 657
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 303	6 247	31 415	-	-	-	43 965
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 250	3 124	14 615	-	-	-	20 989
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 870	3 787	19 105	-	-	-	26 762
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 335	1 208	5 728	-	-	-	8 271
Kredyt w banku SHB w SEK	13 281	-	-	-	-	-	13 281
Kredyt w banku Danske Bank w SEK	13 596	-	-	-	-	-	13 596
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	59 647	19 853	98 153	-	-	-	177 653
RAZEM	62 504	22 770	101 111	2 977	2 940	18 763	211 065
31 grudnia 2014							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	112	17 049	-	-	-	-	17 161
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	444	-	-	-	43 124	-	43 568
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 173	4 220	21 160	-	-	-	29 553
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 961	2 961	13 728	-	-	-	19 650
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 518	3 557	17 828	-	-	-	24 903
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 468	2 468	11 441	-	-	-	16 377
RAZEM	13 676	30 255	64 157	-	43 124	-	151 212

*kredyt długoterminowy na dzień 31 grudnia 2014 roku spłacony w marcu 2015 roku

40.3. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla następujących powiązań zabezpieczających:

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w EURO od kredytu bankowego w EURO,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w PLN od kredytu bankowego w PLN,
- spółki Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu

forward na energię elektryczną mające na celu zabezpieczenia przyszłych zakupów energii,

- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wydatków walutowych w EURO związanych z przyszłymi zakupami energii,
- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów

pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w USD związanych ze sprzedażą celulozy,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w EURO i wydatków w USD oraz odwrotne instrumenty pochodne typu FX forward tj. zakup EURO i sprzedaż USD.

40.3.1. Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, jako zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych Grupa posiadała kontrakty walutowe typu

forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu walutowej działalności handlowej z wykorzystaniem transakcji FX forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących zakupów EUR za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowanymi zakupami energii elektrycznej w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupów energii elektrycznej denominowanych w EUR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 014
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 17.10.2016
Kwota zabezpieczenia	1,6 mln EUR
Kurs terminowy	9,00 SEK/EUR

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży USD za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać USD za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 05.02.2016
Kwota zabezpieczenia	4,5 mln USD
Kurs terminowy	8,68 SEK/USD

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży EUR za USD i instrument odwrotny:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej oraz ograniczenie kwoty rozliczenia FX forwardu
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać EUR za USD oraz transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za USD
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.03.2016
Kwota zabezpieczenia	3,0 mln EUR
Kurs terminowy	sprzedaż EUR - 1,17 EUR/USD; kupno EUR - 1,10 EUR/USD

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu zakupu energii elektrycznej z wykorzystaniem transakcji forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupu energii
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje forward na zakup energii elektrycznej zawarte na Gieldzie Nord Pool
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	w zależności od kontraktu; od 01.01.2013
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.12.2019
Zabezpieczona ilość energii	982.000 MWh
Cena terminowa	od 27,45 do 38,30 EUR/MWh

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego z wykorzystaniem transakcji typu SWAP

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w EURO od kredytu w EURO:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 3M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	28.12.2012 oraz 04.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 7,2 mln. EURO
Oprocentowanie terminowe	0,69% oraz 0,78%

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w PLN od kredytu w PLN:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	07.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 26,1 mln PLN i 21,4 mln PLN
Oprocentowanie terminowe	3,71%

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą pochodnych instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównywalne:

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)		Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
	FX forward	944	-	906
SWAP	-	2 001	-	2 966
Forward na energię elektryczną	-	30 889	-	13 739
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	944	32 890	906	16 705

Poniższa tabela przedstawia wartość nominalną pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
FX forward:				
Waluta sprzedana (w tys. EUR)	3 000	-	-	3 000
Waluta kupiona (w tys. EUR)	4 600	-	-	4 600
Waluta kupiona (w tys. USD)	4 500	-	-	4 500
Forward na energię elektryczną:				
Kupiona energia (w tys. PLN)	76 548	121 969	-	198 517
SWAP odsetkowy				
spłaty rat kapitałowych (w tys. PLN)	13 113	63 726	-	76 839

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie w 2015 roku zostały rozpoznane przez Grupę w rachunku wyników i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 2015 - zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu	(10 879)
Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, ujęta w przychodach lub kosztach finansowych	(170)
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczona	1 stycznia 2016 - 31 grudnia 2019

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2015 roku:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 1 stycznia 2015 roku	(12 412)
Odroczenie zmian wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadającej skutecznemu zabezpieczeniu	(11 049)
Kwota odroczonej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i przeniesiona do przychodów lub kosztów finansowych	2 468
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2015 roku	(20 993)

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie

wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony, jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 0,10-0,55. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Grupa Arctic Paper S.A.		
Oprocentowane kredyty, pożyczki i instrumenty dłużne oraz pozostałe zobowiązania finansowe	429 749	426 946
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	407 128	364 468
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(188 552)	(158 412)
Zadłużenie netto	648 324	633 002
Kapitał własny	676 856	725 071
Kapitał i zadłużenie netto	1 325 180	1 358 073
Wskaźnik dźwigni	0,49	0,47

W porównaniu do sprawozdania rocznego za rok 2014 nastąpił wzrost wskaźnika dźwigni finansowej z 0,47 do 0,49.

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku kształtowało się następująco:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy Jednostek z Grupy	25	26
Administracja	127	129
Dział sprzedaży	170	217
Pion produkcji	1 292	1 246
Pozostali	151	140
Razem	1 770	1 763

43. Prawa do emisji CO2

Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki grupy Rottneros są częścią Wspólnotowego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji. Poprzedni okres korzystania z praw do emisji trwał od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku. Nowe przydziały obejmują okres od

1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2020 roku. Tabela poniżej specyfikuje przydział za lata 2013-2020 i wykorzystanie praw do emisji w każdej z czterech jednostek za rok 2013, 2014 i 2015.

(w tonach) dla Arctic Paper Kostrzyn S.A	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział*	108 535	105 434	102 452	99 840	97 375	94 916	92 454	90 009
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	348 490	306 448	263 932					
Emisja	(150 577)	(147 950)	(162 467)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	306 448	263 932	203 917					

(w tonach) dla Arctic Paper Munkdals AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	44 238	43 470	42 692	41 907	41 113	40 311	39 499	38 685
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	24 305	67 262	107 325					
Emisja	(1 281)	(3 407)	(32 465)					
Ilość zakupiona	-	-	7					
Ilość sprzedana	-	-	(100 000)					
Ilość niewykorzystana	67 262	107 325	17 559					
(w tonach) dla Arctic Paper Grycksbo AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	77 037	75 689	74 326	72 948	71 556	70 151	68 730	67 304
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	69 411	111 448	734					
Emisja	-	-	-					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	(35 000)	(186 403)	(75 000)					
Ilość niewykorzystana	111 448	734	60					
(w tonach) dla spółek z Grupy Rottneros	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	30 681	30 484	29 938	29 387	28 830	28 268	27 698	27 127
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	72 888	90 522	101 986					
Emisja	(13 047)	(19 020)	(26 933)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	90 522	101 986	104 991					

* - wielkości te są szacunkiem AP Kostrzyn dokonany na podstawie informacji na temat przydziału uprawnień do emisji dla podmiotów objętych systemem EU ETS, wyliczonych w oparciu o postanowienia art. 10a Dyrektywy ETS. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie ma obowiązujących Rozporządzeń krajowych.

44. Certyfikaty w kogeneracji

W roku 2014 w oparciu o art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne z późniejszymi zmianami AP Kostrzyn uzyskał prawa majątkowe do Świadectw Pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w wysokosprawnej jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 Spółka otrzymała prawa w wysokości: żółte certyfikaty 189 134,404 MWh (2014 rok: 104 667,744 MWh, czerwone certyfikaty 48 550,979 MWh (2014 rok: 37 166,257 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu przyznania certyfikatów wyniósł 22.527 tys. PLN (2014 rok: 11.317 tys. PLN).

Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w Kogeneracji posiada także AP Grycksbo i spółki z Grupy Rottneros.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 AP Grycksbo otrzymał prawa w wysokości: zielone certyfikaty 15 901 MWh (2014 rok: 26 044 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 735 tys. PLN (2014 rok: 1.463 tys. PLN).

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 spółki Grupy Rottneros otrzymały prawa w wysokości: certyfikaty 138 580 MWh (2014 rok: 128 000 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 1.461 tys. PLN (2014 rok: 1.645 tys. PLN).

Przychody z tytułu certyfikatów w kogeneracji rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży w rachunku zysków i strat.

45. Dotacje i działalność w SSE

45.1. Dotacje

Grupa nie otrzymała dotacji w 2015 roku.

45.2. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Arctic Paper Kostrzyn S.A. prowadzi działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (KSSSE). Na podstawie zezwolenia wydanego przez Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w zakresie działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Zwolnienie to ma charakter warunkowy. Przepisy Ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych przewidują możliwość utraty zwolnienia, jeżeli nastąpi choćby jedna z okoliczności:

- Spółka zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze strefy, na którą posiada zezwolenie,
- Spółka rażąco uchybi warunkom określonym w zezwoleniu,
- Spółka nie usunie uchybień stwierdzonych w toku kontroli w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki,
- Spółka przeniesie w jakiegokolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi było związane

zwolnienie od podatku w okresie krótszym niż 5 lat od dnia wprowadzenia do ewidencji,

- Maszyny i urządzenia zostaną oddane do prowadzenia działalności poza terenem strefy,
- Spółka otrzyma zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiegokolwiek formie,
- Spółka zostanie postawiona w stan likwidacji lub ogłoszona zostanie jej upadłość.

Na podstawie zezwolenia wydanego w dniu 25 sierpnia 2006 roku Spółka może korzystać ze zwolnienia do dnia 15 listopada 2017 roku. Punkt I zezwolenia odnoszący się do dnia, do którego Spółka mogła korzystać z zezwolenia został wykreślony Decyzją Ministra Gospodarki NR 321/IW/14 z dnia 6 listopada 2014 roku. Obecnie Spółka uprawniona jest do korzystania z zezwolenia do roku 2026, czyli do daty istnienia SSE w Polsce na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem korzystania ze zwolnienia jest poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych, w porozumieniu par. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będących podstawą obliczenia pomocy publicznej zgodnie z par. 3 Rozporządzenia o wartości przewyższającej 40.000 tys. EUR w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku, Obliczonej przy zastosowaniu średniego kursu EUR

ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia faktycznego poniesienia wydatku. Utworzenie na terenie Strefy, co najmniej 5 nowych miejsc pracy w rozumieniu przepisów par. 3 ust. 3 i ust. 6 Rozporządzenia, do dnia 31 grudnia 2011 roku i utrzymanie zatrudnienia na poziomie, co najmniej 453 pracowników od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Warunki przyznania pomocy nie zmieniły się w okresie sprawozdawczym. Grupa nie była przedmiotem kontroli ze strony upoważnionych do tego organów.

W okresie od 25 sierpnia 2006 roku do 31 grudnia 2015 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne kwalifikowane jako nakłady (niezdyskontowane) w KSSSE w wysokości 227.102 tys. PLN. Kwota zdyskontowana wykorzystanej pomocy publicznej z tego tytułu w tym okresie wyniosła 52.931 tys. PLN.

Jeżeli poniesione nakłady inwestycyjne kwalifikowane nie znajdują pokrycia w dochodzie za rok bieżący wówczas od nadwyżki Spółka tworzy aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Wartość rozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego na wydatkach poniesionych w KSSSE wyniosła 22.065 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku.

46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 19 stycznia 2016 roku, w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 10/2015 z dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. poinformował, iż tego dnia podjęto kolejne kroki w ramach Programu poprawy rentowności Grupy Arctic Paper. Zarząd spółki zależnej - Arctic Paper Grycksbo AB rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25 MSEK (około 12 MPLN) w roku

2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Do dnia niniejszego raportu nie miały miejsca inne istotne zdarzenia, z wyjątkiem tych, które ujawniono w innych paragrafach tego raportu.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Śliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

un coated

GRUPA KAPITAŁOWA ARCTIC PAPER S.A.
Skonsolidowany raport roczny
za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

ARCTIC PAPER

Spis treści

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.....	4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych.....	47
Wprowadzenie.....	6	Informacje o dywidendzie.....	47
Informacje o raporcie.....	6	Zmiany w organach Arctic Paper S.A.	47
Definicje i objaśnienia skrótów.....	6	Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.	50
Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań.....	10	Nabywanie akcji własnych.....	50
Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka	11	Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	52
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. do raportu za 2015 rok	12	Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe.....	52
Opis działalności Grupy Arctic Paper	13	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.	53
Informacje ogólne	13	Zarządzanie zasobami finansowymi.....	53
Struktura grupy kapitałowej.....	15	Lokaty kapitałowe i inwestycje.....	53
Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper	16	Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach.....	53
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.....	16	Istotne pozycje pozabilansowe.....	54
Struktura akcjonariatu.....	16	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	55
Otoczenie rynkowe	17	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej.....	55
Kierunki rozwoju i strategia	19	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	55
Struktura sprzedaży	20	Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji	55
Rynki zbytu.....	21	Informacje o nabyciu akcji własnych.....	55
Odbiorcy.....	21	Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	55
Dostawcy.....	22	Zatrudnienie	55
Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności.....	23	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	56
Badania i rozwój	23	Zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	56
Środowisko naturalne	24	Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego.....	56
Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych.....	27	Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	57
Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	27	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	58
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	58
Skonsolidowane przepływy pieniężne	35	Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne	59
Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej.....	36		
Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności	36		
Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym	37		
Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy.....	37		
Inne istotne informacje	37		
Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper 40			
Informacje o trendach rynkowych	40		
Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku.....	41		
Czynniki ryzyka	42		
Informacje uzupełniające.....	47		

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu...	59	13. Podatek dochodowy	128
Opis zasad zmiany Statutu Emitenta	60	14. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia	60	15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS....	133
Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów	61	16. Zysk przypadający na jedną akcję	134
Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.....	70	17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
Oświadczenia Zarządu.....	72	18. Rzeczowe aktywa trwale	137
Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów	72	19. Leasing.....	138
Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego	72	20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok	73	21. Aktywa niematerialne.....	140
Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75	22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75	23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76	24. Pozostałe aktywa	142
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77	25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
Skonsolidowany bilans.....	78	26. Świadczenia pracownicze	145
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79	27. Zapasy	147
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80	28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82	29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
1. Informacje ogólne	82	30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
2. Skład Grupy.....	84	31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	158
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86	32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87	33. Rezerwy	162
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87	34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89	35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych	90	36. Zobowiązania warunkowe	164
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91	37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
9. Istotne zasady rachunkowości	93	38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
10. Segmenty operacyjne	119	39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
11. Przychody i koszty	124	40. Instrumenty finansowe.....	172
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127	41. Zarządzanie kapitałem.....	181
		42. Struktura zatrudnienia.....	182
		43. Prawa do emisji CO2.....	182
		44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
		45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
		46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.

Szanowni Państwo,

2015 – rok trudnych, lecz koniecznych decyzji

Miniony rok rozpoczął się od silnych zawirowań na rynku walutowym, które dotknęły zarówno nas, jak i cały przemysł papierniczy, szybko rozwiewając nadzieje na to, iż dość niespodziewana stabilizacja rynku w 2014 roku będzie miała trwały charakter. Umocnienie kursu dolara w stosunku do walut europejskich (PLN, SEK, EUR) osłabiło rynek papieru i wywołało jego spadkowy trend. Ponadto na sytuację Arctic Paper negatywnie wpłynęła upadłość jednej z wiodących w Europie firm handlowych branży papierniczej.

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen

Kumulacja negatywnych zjawisk zachodzących na rynku w minionym roku dowiodła, iż perspektywa stabilizacji w przemyśle papierniczym oddaliła się zdecydowanie. Aby zwiększyć nasze możliwości konkurencyjne musieliśmy podjąć niezmiernie trudną, lecz niezbędną decyzję o zakończeniu w grudniu 2015 roku produkcji w nierentownej piapierni Arctic Paper Mochenwangen. Dzięki temu niemal 12% naszych mocy produkcyjnych przestało obciążać raportowane przez Grupę wyniki finansowe.

Program Poprawy Rentowności 2015/2016

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen było częścią kompleksowego Programu Poprawy Rentowności 2015/2016, zainicjowanego w lipcu minionego roku. Jego celem jest obniżka kosztów oraz zwiększenie elastyczności działania i efektywności poszczególnych piapierni Grupy. Każda z nich opracowała i wdraża swój własny plan oszczędnościowy. Jednym z wdrażanych działań jest centralizacja znaczącej części aktywności w zakresie obsługi klienta. Realizacja Programu powinna zaowocować redukcją kosztów działalności operacyjnej o ok. 50 mln zł rocznie. Wymierne efekty tych działań są już widoczne, a dzięki zaangażowaniu i determinacji pracowników Grupy znacząca część zakładanych celów zostanie osiągnięta już w lecie 2016 roku. Pozwoli nam to na wzmocnienie naszych przewag konkurencyjnych w perspektywie całego bieżącego roku.

Dzięki temu, a także innym naszym decyzjom, możemy uznać pełen wyzwań 2015 rok za okres przełomowy. Wdrażając w jego trakcie trudne, lecz niezbędne działania wkroczyliśmy w 2016 rok z pewną dozą optymizmu, choć zdajemy sobie sprawę z faktu, iż dla branży papierniczej nie będzie on łatwiejszy od ubiegłego.

Wprowadzenie nowych produktów

W 2015 roku wzmocniliśmy również nasze kluczowe kompetencje jako wiodącego innowatora i producenta w branży papierniczej. Szczególną uwagę zwróciliśmy na identyfikację wysoko rentownych niszy rynkowych, do których potrzeb moglibyśmy dostosować nasze linie produktowe.

Dzięki wykorzystaniu naszych przewag konkurencyjnych byliśmy w stanie rozwinąć produkcję unikatowych gatunków papieru skierowanych na rynki premium. Latem 2015 roku w fabryce w Kostrzynie rozpoczęliśmy wytwarzanie, pod nazwą Amber Highway, specjalnego papieru przeznaczonego do szybkich atramentowych maszyn drukarskich. Z kolei wiosną tego roku na rynek zostanie wprowadzony papier Munken Kristall, bielsza i jaśniejsza odmiana Munken Design, co pozwoli wzmocnić pozycję tej marki jako europejskiego lidera papieru dedykowanego branży projektowej.

Wyniki finansowe oraz cele

W pełnych wyzwaniach warunkach rynkowych obroniliśmy naszą pozycję i osiągnęliśmy akceptowalne wyniki finansowe. Zysk operacyjny wyniósł w 2015 roku 100,2 mln zł, a zysk netto 71 mln zł, co, biorąc pod uwagę niezmiernie trudny rynek, uznać trzeba za dobry rezultat. Przychody na poziomie bliskim 2,9 mld zł zapewniły nam znaczące udziały w rynkach, do których adresujemy nasze produkty.

Naszym strategicznym celem pozostaje redukcja długu netto w stosunku do wyniku EBITDA oraz optymalizacja poziomu kapitału obrotowego. Bez niezmiennego wsparcia i lojalności ze strony zarówno klientów, jak i dostawców, nasze wysiłki w tym kierunku byłyby mniej skuteczne. Handlowcy, pośrednicy i wydawcy – wszyscy oni przyczynili się do osiągniętych przez nas wyników finansowych oraz rozwoju naszej oferty produktowej.

Świetne wyniki Rottneros

Nie można nie wspomnieć o bardzo dobrych wynikach osiągniętych w minionym roku przez Rottneros. Korzyści osiągnięte dzięki tej inwestycji potwierdziły w 2015 roku swoją wartość. Rottneros ma za sobą rekordowy rok dzięki rozwinięciu atrakcyjnej oferty produktowej, silnej pozycji dolara oraz stabilnemu rynkowi celulozy. Zaangażowanie w Rottneros pozwala na zrównoważenie efektów tego, iż nie jesteśmy pionowo zintegrowanym producentem papieru. Zamierzamy kontynuować nasze zaangażowanie w tę firmę.

Wkraczając w 2016 rok widzimy pozytywne rezultaty naszych działań podejmowanych w roku minionym, w tym Programu Poprawy Rentowności. W bieżącym roku będzie on kontynuowany, wraz z dalszym wzmocnianiem naszych kompetencji jako producenta papieru dla zorientowanych na jakość klientów.

Wolfgang Lübbert

Prezes Zarządu

Arctic Paper S.A.

Wprowadzenie

Informacje o raporcie

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny za 2015 rok został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r., Nr 33, poz. 259, z późn. zm.), a także w części skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania

standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niektóre wybrane informacje zawarte w niniejszym raporcie pochodzą z systemu rachunkowości zarządczej oraz systemów statystycznych Grupy Arctic Paper.

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny prezentuje dane w PLN, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Definicje i objaśnienia skrótów

O ile z kontekstu nie wynika inaczej, w całym dokumencie obowiązują następujące definicje i skróty:

Skróty stosowane w odniesieniu do podmiotów gospodarczych, instytucji i organów oraz dokumentów Spółki

Arctic Paper, Spółka, Emitent, Jednostka Dominująca, AP	Arctic Paper Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, Polska
Grupa Kapitałowa, Grupa, Grupa Arctic Paper, Grupa AP	Grupa kapitałowa tworzona przez Arctic Paper Spółka Akcyjna wraz ze spółkami zależnymi i wspólnymi przedsięwzięciami
Arctic Paper Kostrzyn, AP Kostrzyn, APK	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą, Polska
Arctic Paper Munkedals, AP Munkedals, APM	Arctic Paper Munkedals AB z siedzibą w gminie Munkedal, powiat Västra Götaland, Szwecja
Arctic Paper Mochenwangen, AP Mochenwangen, APMW	Arctic Paper Mochenwangen GmbH z siedzibą w Mochenwangen, Niemcy
Arctic Paper Grycksbo, AP Grycksbo, APG	Arctic Paper Grycksbo AB z siedzibą w Kungsvagen, Grycksbo, Szwecja

Papiernie	Arctic Paper Kostrzyn, Arctic Paper Munkedals, Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Grycksbo
Arctic Paper Investment AB, API AB	Arctic Paper Investment AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Arctic Paper Investment GmbH, API GmbH	Arctic Paper Investment GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Verwaltungs	Arctic Paper Verwaltungs GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Immobilienverwaltungs	Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co. KG z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Grupa Kostrzyn	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą oraz EC Kostrzyn Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą
Grupa Mochenwangen	Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH, Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co.KG (w niniejszym raporcie pokazane jako działalność zaniechana)
Grupa Grycksbo	Od dnia 8 lipca 2014 roku Arctic Paper Grycksbo AB, wcześniej Arctic Paper Grycksbo AB i Grycksbo Paper Holding AB,
Spółki Dystrybucyjne	Arctic Paper Sverige AB, Arctic Paper Danmark A/S i Arctic Paper Norge AS (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży)
Biura Sprzedaży	Arctic Paper Papierhandels GmbH z siedzibą w Wiedniu (Austria); Arctic Paper Benelux SA z siedzibą w Oud-Haverlee (Belgia); Arctic Paper Danmark A/S z siedzibą w Greve (Dania); Arctic Paper France SA z siedzibą w Paryżu (Francja); Arctic Paper Deutschland GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy); Arctic Paper Ireland Ltd z siedzibą w Dublinie (Irlandia); w likwidacji Arctic Paper Italia Srl z siedzibą w Mediolanie (Włochy); Arctic Paper Baltic States SIA z siedzibą w Rydze (Łotwa); Arctic Paper Norge AS z siedzibą w Kolbotn (Norwegia); Arctic Paper Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Polska); Arctic Paper España SL z siedzibą w Barcelonie (Hiszpania); Arctic Paper Sverige AB z siedzibą w Munkedal (Szwecja); Arctic Paper Schweiz AG z siedzibą w Zurychu (Szwajcaria); Arctic Paper UK Ltd z siedzibą w Caterham (Wielka Brytania); Arctic Paper East Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą (Polska);
Arctic Paper Finance AB	Arctic Paper Finance AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Rottneros, Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja
Grupa Rottneros, Grupa Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Utansjo Bruk AB z siedzibą w gminie Harnösand, Szwecja, Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja; Rottneros Packaging AB z siedzibą w Sztokholmie, Szwecja; SIA Rottneros Baltic z siedzibą w Ventspils, Łotwa
Celulozownie	Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja
Biuro Zakupów Rottneros	SIA Rottneros Baltic z siedzibą na Łotwie
Kalltorp	Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji
Nemus Holding AB	Nemus Holding AB z siedzibą Göteborgu, Szwecja
Thomas Onstad	Główny akcjonariusz Emitenta, posiadający bezpośrednio i pośrednio ponad 50% akcji Arctic Paper S.A.; członek Rady Nadzorczej Emitenta
Zarząd, Zarząd Emitenta, Zarząd Spółki,	Zarząd Arctic Paper S.A.

Zarząd Grupy

Rada Nadzorcza, Rada Nadzorcza Emitenta, Rada Nadzorcza Spółki, Rada Nadzorcza Grupy, RN	Rada Nadzorcza Arctic Paper S.A.
WZA, WZ, Walne Zgromadzenie, Walne Zgromadzenie Emitenta, Walne Zgromadzenie Spółki	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
NWZA, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Emitenta, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
Statut, Statut Emitenta, Statut Spółki	Statut Arctic Paper S.A.
KSSSE, SSE	Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu
Giełda, GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
KDPW, Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
SFSA	(ang. Swedish Financial Supervisory Authority) Szwedzka komisja nadzoru finansowego, odpowiednik polskiego KNF
NASDAQ w Sztokholmie, Nasdaq	Giełda papierów wartościowych w Sztokholmie, w Szwecji
CEPI	(ang. Confederation of European Paper Industries) Konfederacja Europejskiego Przemysłu Papierniczego
EURO-GRAPH	(ang. The European Association of Graphic Paper Producers) Zrzeszenie Producentów Papierów Graficznych
Eurostat	Europejski Urząd Statystyczny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
NBSK	(ang. Northern Bleached Softwood Kraft) masa celulozowa siarczanowa bielona z drewna iglastego północnego
BHKP	(ang. Bleached Hardwood Kraft Pulp) bielona siarczanowa masa celulozowa z drewna liściastego

Definicje wybranych pojęć i wskaźników finansowych oraz skróty stosowane dla walut

Marża zysku ze sprzedaży	Stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBIT	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej
Rentowność EBIT, rentowność operacyjna, marża zysku operacyjnego	Stosunek zysku (straty) z działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBITDA	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów z działalności kontynuowanej
Rentowność EBITDA, marża EBITDA	Stosunek zysku z działalności operacyjnej powiększonego o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
Marża zysku brutto	Stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży z działalności

	kontynuowanej
Wskaźnik rentowności sprzedaży, marża zysku netto	Stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży
Wskaźnik rentowności kapitału własnego, stopa zwrotu z kapitału własnego, ROE	Stosunek zysku (straty) netto do kapitału własnego
Wskaźnik rentowności aktywów, stopa zwrotu z aktywów, ROA	Stosunek zysku (straty) netto do sumy aktywów
EPS	(ang. Earnings Per Share) Stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji
BVPS	(ang. Book Value Per Share) Stosunek wartości księgowej kapitału własnego do liczby akcji
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	Stosunek zobowiązań razem do kapitału własnego
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	Stosunek kapitału własnego do aktywów trwałych
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym	Stosunek zadłużenia oprocentowanego i innych zobowiązań finansowych do kapitału własnego
Wskaźnik długu netto do EBITDA	Stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne do EBITDA z działalności kontynuowanej
Wskaźnik „solidity ratio”	Stosunek kapitału własnego (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP) do wartości aktywów
Wskaźnik „interest coverage”	Stosunek wartości odsetek (z wyłączeniem odsetek dotyczących leasingu finansowego) do EBITDA (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP)
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA	Stosunek EBITDA do kosztów odsetek z działalności kontynuowanej
Wskaźnik bieżącej płynności	(ang. current ratio) Stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych
Wskaźnik szybkiej płynności	(ang. quick ratio) Stosunek aktywów obrotowych pomniejszonych o zapasy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe do zobowiązań bieżących
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	Stosunek sumy aktywów pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do zobowiązań krótkoterminowych
DSI	(ang. Days Sales of Inventory) Stosunek zapasów do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DSO	(ang. Days Sales Outstanding) Stosunek należności z tyt. dostaw i usług do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DPO	(ang. Days Payable Outstanding) Stosunek zobowiązań z tyt. dostaw i usług do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
Cykl operacyjny	DSI + DSO
Cykl konwersji gotówki	Cykl operacyjny – DPO
FY	Rok obrotowy
Q1	I kwartał roku obrotowego
Q2	II kwartał roku obrotowego

Q3	III kwartał roku obrotowego
Q4	IV kwartał roku obrotowego
H1	I półrocze roku obrotowego
H2	II półrocze roku obrotowego
YTD	Narastająco w roku obrotowym
Like-for-like, LFL	Analogiczny, w odniesieniu do wyników działalności.
p.p.	(ang. percentage point) Punkt procentowy - różnica między dwiema wartościami jednej wielkości podanymi w procentach
PLN, zł, złoty	Jednostka monetarna Rzeczypospolitej Polskiej
gr	grosz – 1/100 złotego – jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej
Euro, EUR	Jednostka monetarna Unii Europejskiej
GBP	Funt szterling – jednostka monetarna Wielkiej Brytanii
SEK	Korona szwedzka - jednostka monetarna Królestwa Szwecji
USD	Dolar amerykański, waluta obowiązująca, jako prawny środek płatniczy na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
PKB	Produkt krajowy brutto

Pozostałe definicje i skróty

Akcje Serii A	50.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii B	44.253.500 Akcji Arctic Paper S.A. Serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii C	8.100.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii C o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii E	3.000.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii E o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii F	13. 884.283 Akcji Arctic Paper S.A. Serii F o wartości nominalnej 1 zł każda
Akcje, Akcje Emitenta	Akcje Serii A, Akcje Serii B, Akcje Serii C, Akcje Serii E i Akcje Serii F łącznie

Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań

Informacje zawarte w niniejszym raporcie, które nie stanowią faktów historycznych, są stwierdzeniami dotyczącymi przyszłości. Stwierdzenia te mogą w szczególności dotyczyć strategii Grupy, rozwoju działalności, prognoz rynkowych, planowanych nakładów inwestycyjnych oraz przyszłych przychodów. Stwierdzenia takie mogą być identyfikowane poprzez użycie stwierdzeń dotyczących przyszłości takich jak np. „uważać”, „sądzić”, „spodziewać się”, „może”, „będzie”, „powinno”, „przewiduje się”, „zakłada się”, ich

zaprzeczeń, odmian lub zbliżonych terminów. Zawarte w niniejszym raporcie stwierdzenia dotyczące spraw niebędących faktami historycznymi, należy traktować wyłącznie, jako przewidywania wiążące się z ryzykiem i niepewnością. Stwierdzenia dotyczące przyszłości są z konieczności oparte na pewnych szacunkach i założeniach, które, choć nasze kierownictwo uznaje za racjonalne, są z natury obciążone znanym i nieznanym ryzykiem i niepewnością oraz innymi czynnikami mogącymi sprawić, że faktyczne wyniki będą się

znacząco różnić od wyników historycznych lub przewidywanych. Z tego względu nie można zapewnić, że jakiegokolwiek ze zdarzeń przewidzianych w stwierdzeniach dotyczących przyszłości wystąpi lub, jeśli nastąpi, jakie będą następstwa jego wystąpienia dla wyniku działalności operacyjnej Grupy lub jej sytuacji finansowej. Przy ocenie informacji zaprezentowanych w niniejszym raporcie nie należy polegać na takich stwierdzeniach dotyczących przyszłości, które są

Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka

W niniejszym raporcie opisaliśmy czynniki ryzyka, jakie Zarząd naszej Grupy uważa za specyficzne dla branży, w której działamy, jednakże lista ta może nie być wyczerpująca. Może się, bowiem zdarzyć, że istnieją inne czynniki, które nie zostały przez nas zidentyfikowane, a które mogłyby mieć istotny i niekorzystny wpływ na działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy Grupy Arctic Paper. W takiej sytuacji cena akcji Spółki

wyrażone jedynie w dacie ich sformułowania. O ile przepisy prawa nie zawierają szczegółowych wymogów w tym względzie, Grupa nie jest zobowiązana do aktualizacji lub weryfikacji tychże stwierdzeń dotyczących przyszłości, aby uwzględnić w nich nowe zdarzenia lub okoliczności. Ponadto, Grupa nie jest zobowiązana do weryfikacji ani do potwierdzenia oczekiwań analityków lub danych szacunkowych, z wyjątkiem tych wymaganych przepisami prawa.

notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie lub na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie może spaść, inwestorzy mogą utracić całość lub część zainwestowanych środków, a możliwość wypłacania przez Spółkę dywidendy może zostać ograniczona.

Prosimy o staranną analizę informacji zawartych w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu, która zawiera omówienie czynników ryzyka i niepewności związanych z działalnością Grupy Arctic Paper.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A.
do raportu za 2015 rok

Opis działalności Grupy Arctic Paper

Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, nasz asortyment poszerzył się o produkcję celulozy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy Spółki Dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży

zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja i sprzedaż papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, w części podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Nasze zakłady produkcyjne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące papirnie:

- papirnia w Kostrzynie nad Odrą (Polska) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 280.000 ton rocznie i produkuje głównie niepowlekany papier bezdrzewny do ogólnych zastosowań drukarskich, tj. druku książek, broszur, formularzy oraz do produkcji kopert i innych wyrobów papierniczych;
- papirnia w Munkedal (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 160.000 ton rocznie i produkuje głównie wysokiej jakości niepowlekany papier bezdrzewny stosowany przede wszystkim do druku książek oraz wysokiej jakości broszur;
- papirnia w Grycksbo (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 265.000 ton rocznie i zajmuje się produkcją powlekanego papieru bezdrzewnego, stosowanego do druku map, książek, czasopism, plakatów i materiałów reklamy kierunkowej
- papirnia w Mochenwangen (Niemcy) posiadała moce produkcyjne na poziomie ok. 115.000 ton rocznie, produkcja w tej papirni została wygaszona pod koniec 2015 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące celulozownie:

- celulozownia w Rottneros (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 150.000 ton rocznie i produkuje głównie dwa rodzaje celulozy włóknistej mechanicznej: ścier drzewny (ang. groundwood) oraz celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP);
- celulozownia w Vallvik (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 250.000 ton rocznie i produkuje dwa rodzaje celulozy siarczanowej (ang. long-fibre sulphate pulp): celuloza siarczanowa pełnobleiona (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz niebleiona celuloza siarczanowa (ang. unbleached sulphate pulp). Większość produkcji celulozowni

Vallvik znana jest jako celuloza NBSK. Produkowana przez celulozownię niebielona celuloza siarczanowa cechuje się bardzo wysokim poziomem czystości i

jest używana między innymi w produkcji transformatorów oraz przemyśle kablowym.

Nasze produkty

Asortyment produktów Grupy Arctic Paper obejmuje:

Niepowlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- biały papier offsetowy (ang. offset paper), który produkujemy i dystrybuujemy przede wszystkim pod marką Amber, będący jednym z najbardziej wszechstronnych rodzajów papieru przeznaczony do różnorodnych zastosowań;
- bezdrzewny książkowy papier objętościowy (ang. woodfree bulky book paper), który produkujemy pod marką Munken, stosowany przede wszystkim do druku książek;
- wysokogatunkowy papier graficzny (ang. high quality graphic paper) o szczególnie gładkiej powierzchni, używany do druku różnorodnych materiałów reklamowych i marketingowych, który produkujemy pod marką Munken;

Powlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- powlekany papier bezdrzewny (coated woodfree) produkowany pod markami G-Print oraz Arctic, stosowany przede wszystkim do druku książek, czasopism, katalogów, map, spersonalizowanej korespondencji seryjnej (ang. direct mail).

Niepowlekany papier drzewny, a w szczególności:

- wysokiej jakości drzewny książkowy papier objętościowy (ang. premium wood containing bulky book paper), który produkujemy i

dystrybuujemy pod marką Munken, został zaprojektowany specjalnie z myślą o wielobarwnym i czarno-białym druku książek;

- drzewny książkowy papier objętościowy (ang. wood containing bulky book paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką Pamo, wykorzystywany głównie do druku książek w miękkich okładkach (ang. paperback);
- drzewny papier offsetowy (ang. wood containing offset paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką L-Print, stosowany przede wszystkim do druku nisko budżetowych broszur reklamowych i książek telefonicznych.

Celulozę siarczanową:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

Celulozę włóknistą mechaniczną:

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego;

Struktura grupy kapitałowej

Grupa Kapitałowa Arctic Paper składa się z Jednostki Dominującej Arctic Paper S.A. i jej spółek zależnych oraz wspólnych przedsięwzięć. Akcje Arctic Paper S.A. od 23

października 2009 roku notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym i od 20 grudnia 2012 roku na giełdzie

papierów wartościowych NASDAQ w Sztokholmie. Grupa prowadzi działalność operacyjną poprzez swoje Papiernie i Celulozownie wraz ze spółką produkującą opakowania oraz Spółki Dystrybucyjne, Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów.

Szczegółowe informacje na temat organizacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji zawarte są w części Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (nota nr 1 oraz 2).

Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

Struktura akcjonariatu

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016				według stanu na 13.11.2015			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Dane w powyższej tabeli wykazano według stanu na datę zatwierdzenia niniejszego raportu, a także na datę publikacji raportu kwartalnego za III kwartał 2015 roku.

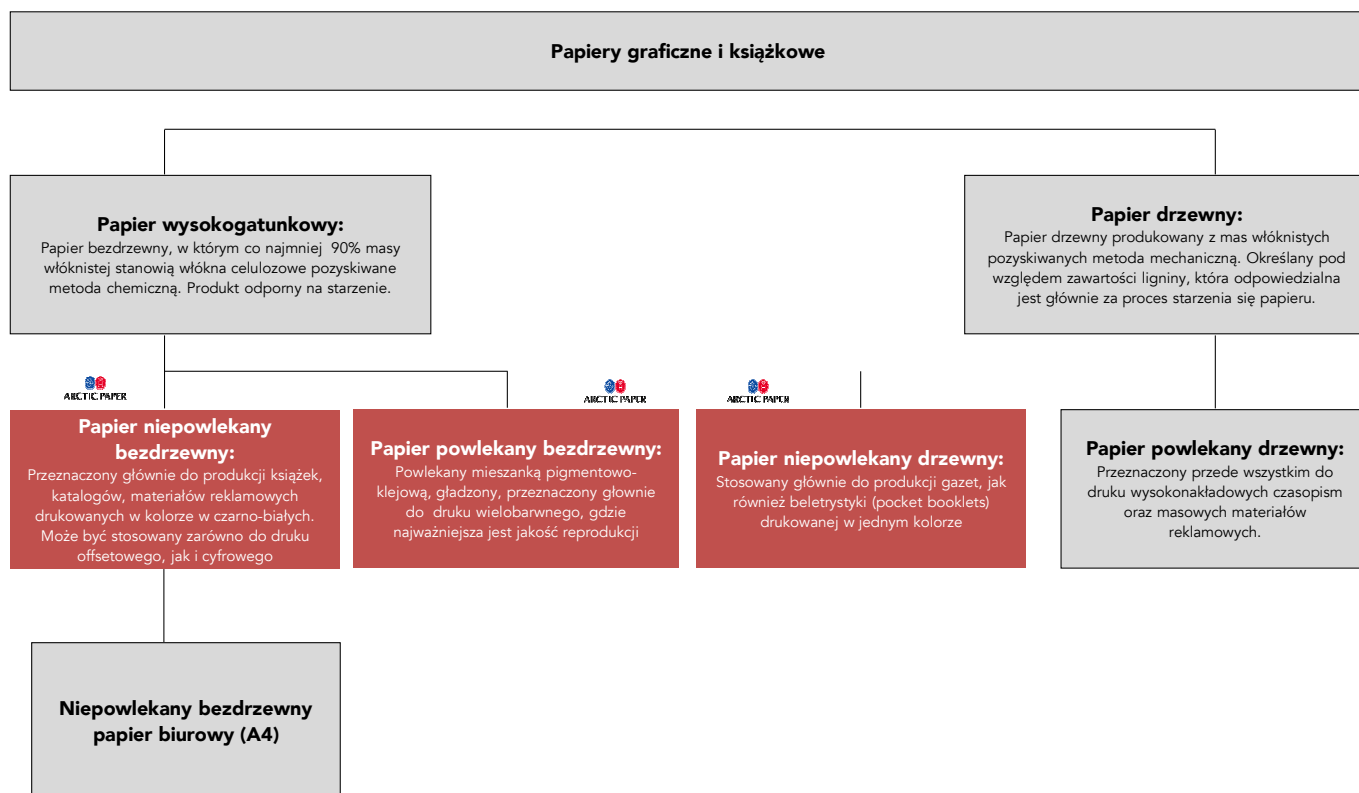
Otoczenie rynkowe

Segmenty rynku papieru graficznego

Rynek papieru graficznego dzieli się na trzy główne segmenty:

- papier wysokogatunkowy,
- papier gazetowy,
- papier do druku czasopism.

Grupa prowadzi działalność wyłącznie w segmencie papierów graficznych wysokogatunkowych. Nie jesteśmy obecni w segmencie papierów gazetowych i służących do druku czasopism, a także papierów kserograficznych, biurowych.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych segmentów rynku graficznego:

- papier wysokogatunkowy (ang. fine paper) to biały papier bezdrewny, w którym co najmniej 90% masy włóknistej stanowią włókna celulozowe pozyskiwane metodą chemiczną:

- niepowlekany papier bezdrewny (ang. uncoated woodfree) wytwarzany z mas celulozowych. Może być poddawany uszlachetnieniom takim jak zaklejenie powierzchniowe, kalandrowanie, barwienie powierzchniowe lub w masie.

Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek, podręczników i katalogów) oraz papier biurowy xero.

- powlekany papier bezdrzewny (ang. coated woodfree) wytwarzane z mas celulozowych, poddawany jest procesowi powleczenia mieszkami pigmentowo-klejowymi (koalin, węglan wapnia). Powlekanie może odbywać się o na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline). Powleczenie papieru zwiększa gładkość i nieprzezroczystość podłoża, poprawia jakość reprodukcji barw.
- papier drzewny wytwarzany najczęściej z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną (ang. mechanical pulp) lub mas makulaturowych, bez lub z małą ilością wypełniacza. Posiada w swym składzie ligninę, która zwiększa nieprzezroczystość papieru, ale przyspiesza proces starzenia.
- niepowlekany papier drzewny (ang. uncoated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą

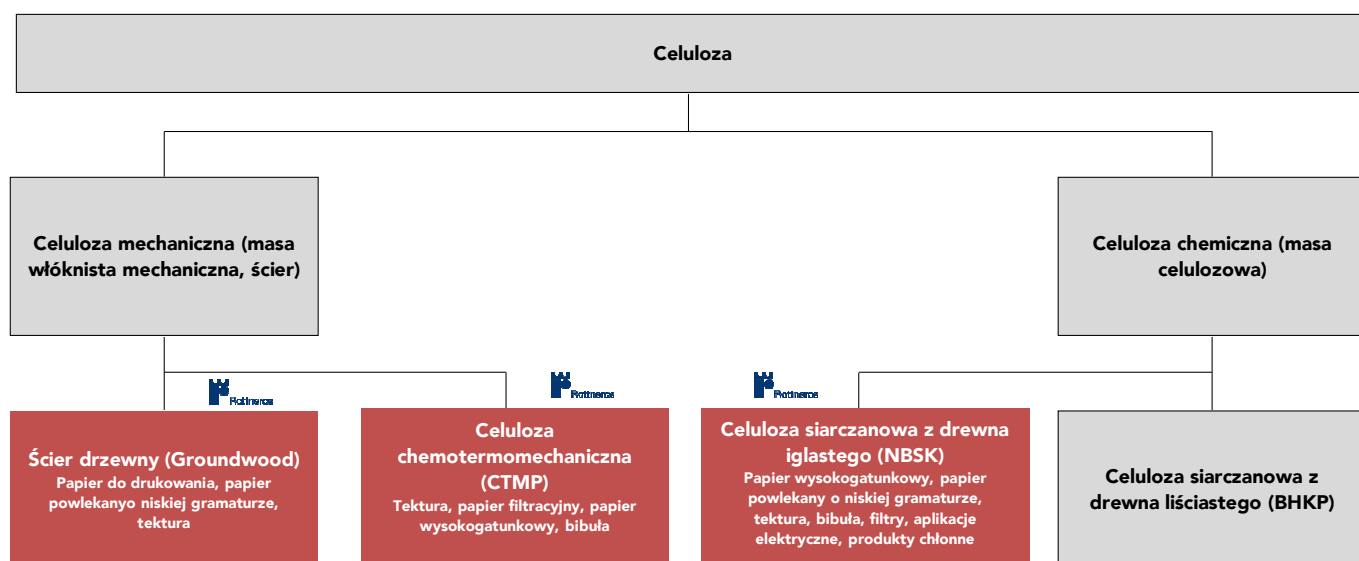
mechaniczną, wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograviurą i offsetową (papier gazetowy – newsprint) i do druku publikacji w jednym kolorze. Produkty Grupy w tym segmencie są zazwyczaj używane do druku beletrystyki w oprawie miękkiej.

- powlekany papier drzewny (ang. coated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną, dwustronnie powlekany. Przeznaczony do druku wielobarwnych czasopism i katalogów.

W grupie tych produktów można wyróżnić między innymi papiery SC (Supercalandered), MFC (Machine Finished Coated), LWC (Light Weight Coated), ULWC (Ultra Light Weight Coated) MWC (Medium Weight Coated). Papier ten w formie zwojów jest stosowany do druku typograficznego, offsetowego lub fleksograficznego.

Dodatkowe informacje na temat otoczenia rynkowego zamieszczono w dalszej części raportu w sekcji Informacje o trendach rynkowych.

Segmenty rynku celulozowego

Od grudnia 2012 roku, wraz z nabyciem Rottneros AB, nasz asortyment poszerzył się o:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru

higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego.

Kierunki rozwoju i strategia

Do głównych celów strategii Grupy należą:

Rozwój na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej przy utrzymaniu pozycji lidera na kluczowych rynkach

W nadchodzących latach naszym strategicznym celem jest utrzymanie obecnej pozycji lidera w dziedzinie papieru wysokogatunkowego przeznaczonego dla rynków Europy Zachodniej przy jednoczesnym wykorzystaniu spodziewanego wzrostu rynku papieru w Europie Środkowo-Wschodniej. Rynki Europy Zachodniej pozostaną naszym strategicznym celem z uwagi na swoją wielkość, ale uważamy, że rynek papieru w Europie Środkowo-Wschodniej będzie rozwijał się w tempie szybszym niż w Europie

Zachodniej. Spodziewamy się, że podstawą tego rozwoju będzie długofalowy wzrost porównywalnie niskiego obecnie poziomu zużycia papieru na mieszkańca i przewidywane przeniesienie mocy drukarni z Europy Zachodniej do Europy Środkowo-Wschodniej. Kluczowe elementy tej strategii obejmują wykorzystanie naszych przewag konkurencyjnych wynikających z lokalizacji i wydajnej działalności naszej papierni w Kostrzynie nad Odrą oraz rozbudowanej sieci sprzedaży w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ciągłe doskonalenie wydajności produkcji i dystrybucji

Jednym z kluczowych elementów decydujących o powodzeniu prowadzonej przez nas działalności jest zdolność do utrzymania efektywności kosztowej. W związku z powyższym podejmujemy inicjatywy w zakresie:

- maksymalizacji efektywności energetycznej,
- starannego zarządzania zasobami ludzkimi,

- wykorzystywania naszej silnej pozycji przetargowej do negocjowania niższych cen celulozy i innych surowców kupowanych od zewnętrznych dostawców,
- maksymalizacji wydajności naszych linii produkcyjnych oraz efektywności systemów logistycznych.

Struktura sprzedaży

W 2015 roku i 2014 roku struktura sprzedaży w podziale na poszczególne główne linie produktowe kształtowała się następująco:

Struktura sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tys. ton	2015 udział %		2014 udział %	
<i>Papier</i>	671	66%	695	68%
Amber	324	32%	333	32%
G-Print	147	14%	151	15%
Munken	150	15%	98	10%
Pamo	24	2%	0	0%
Arctic	17	2%	95	9%
L-Print	1	0%	-	0%
AP Tech	0	0%	1	0%
Pozostałe	7	1%	16	2%
<i>Celuloza</i>	344	34%	333	32%
NBSK	201	20%	208	20%
Ścier drzewny	67	7%	52	5%
CTMP	75	7%	73	7%
Pozostałe	-	0%	-	0%
Razem papier i celuloza	1 015	100%	1 028	100%

Struktura przychodów ze sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tysiące PLN	2015	udział %	2014	udział %
<i>Papier</i>	2 159 642	74%	2 196 706	77%
Amber	981 273	34%	993 307	35%
G-Print	413 688	14%	449 308	16%
Munken	419 438	14%	408 644	14%
Arctic	57	0%	46	0%
Pamo	328 590	11%	308 192	11%
L-Print	-	0%	-	0%
AP Tech	3 730	0%	3 460	0%
Pozostałe	12 866	0%	33 749	1%
<i>Celuloza</i>	740 818	26%	668 415	23%
NBSK	504 539	17%	466 679	16%
Ścier drzewny	109 605	4%	83 698	3%
CTMP	124 659	4%	114 574	4%
Pozostałe	2 015	0%	3 463	0%
Razem papier i celuloza	2 900 460	100%	2 865 121	100%

W 2015 roku, nie zaszły istotne zmiany w strukturze sprzedaży papieru i celulozy Grupy ani w strukturze przychodów ze sprzedaży papieru i celulozy Grupy w podziale na jej produkty.

Rynki zbytu

W 2015 roku udział sprzedaży Grupy poza Polską w tysiącach PLN wyniósł 88% i nie zmienił się w porównaniu do 2014 roku (88%). W bieżącym roku, podobnie jak w latach poprzednich, sprzedaż była skoncentrowana na rynkach europejskich. Udział tych rynków w całości sprzedaży wartościowej wyniósł w 2015 roku 92% (w roku poprzednim 91%).

Odbiorcy

Baza naszych klientów obejmuje zarówno odbiorców bezpośrednich, jak i pośrednich. Odbiorcy bezpośredni dokonują zakupów produktów Grupy w naszych papierniach. Odbiorcy pośredni nie nabywają samodzielnie produktów Grupy, korzystając w tym zakresie z pośrednictwa firm reklamowych lub dystrybutorów papieru, pomimo to, są oni ważną grupą docelową działań marketingowych Arctic Paper, ponieważ to właśnie odbiorcy pośredni zalecają lub wskazują stosowanie produktów Grupy przez odbiorców bezpośrednich. Grupy bezpośrednich i pośrednich odbiorców produktów stanowią:

- drukarnie – są odbiorcami bezpośrednimi, nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od papierni,
- dystrybutorzy – są odbiorcami bezpośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę w celu dalszej odsprzedaży,
- wydawcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od Grupy do wykorzystania w prowadzonej działalności wydawniczej oraz zlecają lub rekomendują używanie naszego papieru drukarniom, którym sami zlecają druk książek lub innych wydawnictw,
- agencje reklamowe – głównie są odbiorcami pośrednimi, którzy nie nabywają bezpośrednio naszych produktów, jednak pełnią ważną rolę w

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży wg najważniejszych rynków sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do poprzedniego roku została zaprezentowana w nocie objaśniającej nr 10.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

zleceniu oraz rekomendowaniu drukarniom naszych produktów, zwłaszcza wysokiej jakości papieru do druku raportów rocznych spółek, broszur, ulotek i opakowań,

- ostateczni odbiorcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi nasze produkty bezpośrednio, jak również pełnią ważną rolę w rekomendowaniu korzystania z naszych produktów drukarniom, którym powierzyli druk.

Głównymi odbiorcami produktów Celulozowni są klienci produkujący papier do druku, papierowe środki higieniczne oraz tekturę, a także urządzenia elektryczne i filtry. Celuloza dostarczana jest do podmiotów, które nie posiadają możliwości produkcji celulozy we własnym zakresie, a także do odbiorców produkujących wybrany typ celulozy i szukających dostawcy innego rodzaju celulozy.

Naszym zdaniem nie jesteśmy w znaczącym stopniu uzależnieni od żadnego konkretnego odbiorcy. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego odbiorcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Dostawcy

Grupa wykorzystuje w prowadzonej działalności następujące towary i usługi:

- Celuloza dla Papierni,
- Drewno dla Celulozowni
- Środki chemiczne,
- Energia elektryczna,
- Usługi transportowe.

Celuloza

Głównym surowcem używanym przez Grupę do produkcji papieru jest celuloza. Z wyjątkiem papierni w Mochenwangen wszystkie zakłady produkcji papieru wchodzące w skład Grupy są tzw. producentami niezintegrowanymi, tzn. całość celulozy nabywają od zewnętrznych producentów. Papiernia w Mochenwangen jest częściowo zintegrowana i posiada własną celulozownię o mocach produkcyjnych ok.

62.100 ton rocznie, co stanowi ok. 62% całkowitego zapotrzebowania tego zakładu. Grupa nabywa celulozę na podstawie odnawialnych kontraktów rocznych zawieranych na mocy umów ramowych lub jednorazowych transakcji.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, część celulozy jest dostarczana do Papierni z Celulozowni Rottneros.

Drewno

Głównym surowcem używanym przez Celulozownię do produkcji celulozy jest drewno. Grupa Rottneros posiada dział zakupów dokonujących zamówień w tartakach w

Szwecji a także spółkę zależną – SIA Rottneros Baltic, dokonującą zakupów drewna dla celulozowni w Vallvik we wschodniej Europie, głównie w Łotwie i Rosji.

Środki chemiczne

Głównymi środkami chemicznymi wykorzystywanymi w produkcji papieru są wypełniacze (głównie węgiel wapnia), skrobia (z kukurydzy, ziemniaków, tapioki),

wybielacze optyczne i inne środki chemiczne. Środki chemiczne wykorzystywane są także do produkcji celulozy, głównie typu NBSK.

Energia elektryczna

Grupa wykorzystuje w procesie produkcyjnym energię elektryczną i energię ciepłą. Całość zapotrzebowania kostrzyńskiej papierni na energię elektryczną i ciepłą jest zaspokajana z własnej elektrowni zasilanej gazem ziemnym. Jest on dostarczany na podstawie umowy z polskim dostawcą (PGNiG) po cenach indeksowanych corocznie zgodnie ze zmianami wskaźników branżowych publikowanych przez GUS z zastrzeżeniem renowacji formuły indeksacyjnej w

przypadku przekroczenia poziomu zmian określonego w umowie. Gaz jest wydobywany ze złóż w okolicach Kostrzyna nad Odrą i przesyłany do papierni z wykorzystaniem lokalnego gazociągu.

W analizowanym okresie głównym źródłem energii elektrycznej dla papierni w Munkedal był zakup od dostawców zewnętrznych. Kupowaliśmy również olej

opałowy w celu zaspokojenia części naszego zapotrzebowania na energię cieplną.

Papiernia w Mochenwangen zaspokaja całość zapotrzebowania na energię cieplną i około połowy zapotrzebowania na energię elektryczną, wykorzystując węgiel kamienny. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

Źródłem energii w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest biomasa oraz energia elektryczna częściowo nabywana od dostawców zewnętrznych.

Usługi transportowe

Grupa nie posiada własnych środków transportu ciężarowego i w zakresie dystrybucji produktów z papierni i magazynów do odbiorców korzysta z usług

Celulozownia Rottneros zaspokaja całość zapotrzebowania na energię elektryczną zakupami od dostawców zewnętrznych.

Celulozownia Vallvik zaspokaja około 75% zapotrzebowania na energię elektryczną we własnym zakresie. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

wyspecjalizowanych w tym zakresie podmiotów zewnętrznych.

Podmioty Grupy nie są uzależnione od swoich dostawców. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego dostawcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Zapotrzebowanie na produkty Grupy podlega nieznacznym wahaniom w trakcie roku.

Zmniejszenie zapotrzebowania na papier występuje corocznie w okresie letnich wakacji oraz w okresie Świąt

Bożego Narodzenia, kiedy to część drukarni, w szczególności na terenie Europy Zachodniej jest zamykana. Zmiany zapotrzebowania na papier nie są znaczące w porównaniu z popytem na papier w pozostałych okresach roku.

Badania i rozwój

W Grupie Arctic Paper prowadzone są przede wszystkim prace rozwojowe mające na celu usprawnienie i unowocześnienie procesów produkcyjnych oraz polepszenie jakości oferowanych produktów i zwiększenie ich asortymentu. W okresie objętym niniejszym raportem Papiernie Celulozownie prowadziły prace rozwojowe, których celem było usprawnienie procesu produkcyjnego, w szczególności

skrócenie okresu przestojów maszyn papierniczych oraz prace przy jednoczesnym podniesieniu jakości papieru/celulozy i zwiększeniu szerokości asortymentu, a także poprawa własności jakościowych oferowanych produktów.

Istotnym celem prac rozwojowych w 2015 roku był rozwój nowych produktów.

Środowisko naturalne

Nasza Grupa przestrzega norm środowiskowych określonych licznymi przepisami prawa oraz decyzjami administracyjnymi. Normy te mają na celu zapewnienie ochrony gruntu, powietrza i wód przed

Papiernia Kostrzyn

Kostrzyn otrzymał na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 8 grudnia 2005 roku pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do produkcji papieru wraz z instalacją spalania paliw, zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. W przypadku Kostrzyna konieczność uzyskania tego pozwolenia wiązała się z posiadanymi zdolnościami produkcyjnymi papieru powyżej 20 ton na dobę. W celu realizacji wymogów określonych w pozwoleniu oraz innych norm środowiskowych w zakresie gospodarki odpadami Kostrzyn zawarł szereg umów dotyczących odbioru i utylizacji odpadów produkcyjnych.

W maju 2008 roku na terenie zakładów w Kostrzynie nad Odrą otwarto nową oczyszczalnię ścieków. Na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 14 sierpnia 2007 roku Kostrzyn uzyskał pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie wód opadowych oraz roztopowych oraz na wykonanie urządzenia wodnego w postaci doku wylotowego do rzeki Warty (ważne do 1 sierpnia 2017 roku).

AP Kostrzyn bierze udział we Wspólnotowym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji Gazów Ciężkich. Zezwolenie na udział w Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji AP Kostrzyn uzyskał na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z 17 lutego 2006 roku (zmienionej decyzjami z 28 marca 2006 roku, 1 czerwca 2006 roku, 13 grudnia 2006 roku, 4 maja 2007 roku, 6 stycznia 2009 roku, 25 września 2012 roku, 10 stycznia

zanieczyszczeniem oraz hałasem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Poniżej opisujemy, w jaki sposób przepisy z zakresu ochrony środowiska wpływają na działalność naszych papierni i celulozowni:

2013 roku i 25 listopada 2013) dla instalacji do produkcji papieru o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton na dobę zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. Zezwolenie to udzielone zostało do 25 września 2022 roku. W związku z uzyskaniem zezwolenia Kostrzyn zobowiązany jest do monitorowania wielkości emisji CO₂ oraz składania rocznych raportów emisji.

Z uwagi na ochronę środowiska Kostrzyn poczynił znaczące inwestycje, m.in. w nową elektrociepłownię opalaną gazem, która została otwarta w 2007 roku I etap i w 2009 roku II etap. Papiernia w Kostrzynie nad Odrą posiada certyfikaty zgodności z normami: OHSAS 18001, ISO 14001, ISO 9001 oraz EMAS. Ponadto, papier tu produkowany uzyskał specjalne certyfikaty FSC oraz PEFC. Przyznawanie powyższych certyfikatów ma na celu udokumentowanie, że celuloza wykorzystana do jego produkcji pochodzi z użytkowanych w sposób zrównoważony lasów. Certyfikat FSC (Forest Stewardship Council – Rada Zrównoważonej Gospodarki Leśnej) jest jednym z najważniejszych certyfikatów przyznawanych spółkom papierniczym. W 2006 roku przyznano pierwszy certyfikat FSC dla papieru produkowanego przez AP Kostrzyn. Obecnie do produkcji papieru marki Amber fabryka w Kostrzynie nad Odrą wykorzystuje 85% masy papierniczej z certyfikatem FSC oraz 15% masy papierniczej z certyfikatem PEFC (Program Promocji Certyfikacji Zrównoważonego Zarządzania Lasami - Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Papiernia Munkedals

Działalność Munkedals jest objęta systemami zarządzania środowiskowego EMAS i ISO 14001. EMAS (System Zarządzania i Audytu Środowiskowego) jest dobrowolnym systemem stosowanym przez Unię Europejską, który wyróżnia przedsiębiorców nieustannie poprawiających poziom ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy zarejestrowani w EMAS przestrzegają przepisów ochrony środowiska, utrzymują system zarządzania środowiskowego i podają do wiadomości publicznej informacje na temat ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności w postaci niezależnego, zweryfikowanego oświadczenia o przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska. ISO, Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, opracowuje różne normy. ISO 14000 to grupa jednych z najlepiej znanych norm dotyczących zarządzania środowiskiem (tj. czynności podejmowane przez przedsiębiorców w celu (i) ograniczenia szkodliwego wpływu jego działalności na środowisko oraz (ii) zapewnienia nieustannej poprawy poziomu ochrony środowiska).

Papiernia Mochenwangen

Mochenwangen uzyskało pozwolenie na dzienną produkcję maksymalnie ok. 475 ton brutto papieru.

Drewno wykorzystywane do produkcji papieru książkowego i papierów specjalistycznych uzyskało certyfikaty FSC i PEFC. Certyfikat FSC wydawany jest po przeprowadzeniu przez niezależne agencje oceny zgodności produkcji leśnej z międzynarodowymi standardami zrównoważonego zarządzania oraz ochrony środowiska i ochrony społecznej.

Mochenwangen uczestniczy w Systemie Obrotu Uprawnieniami do Emisji w związku z produkcją papieru i wytwarzaniem energii w elektrowniach opalanych

Część nieruchomości będącej własnością Munkedals położona jest na obszarze objętym siecią Natura 2000. Obszary objęte siecią Natura 2000 stanowią rezerваты dzikiej przyrody ustanowione na mocy decyzji Rady Powiatu Munkedal (Szwecja) w roku 2005. Celem utworzenia sieci Natura 2000 było zachowanie najbardziej zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w całej Europie. Zakres ochrony i ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej określony jest w Dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Siedlisk) i Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Ptaków) oraz odpowiednich przepisach krajowych. Poziom ochrony siedlisk i ptaków w obszarach Natura 2000 zależy od występowania na nich określonych gatunków i/lub siedlisk podlegających ochronie.

węglem. Na okres lat 2013 - 2015 Mochenwangen przydzielone zostało nieodpłatnie około 38 tys. uprawnień do emisji rocznie co oznacza, iż fabryka będzie musiała dokupić około 60 tys. uprawnień rocznie by spełnić wymagania UE. Mochenwangen zobowiązany jest monitorować wielkość emisji CO₂ i składać coroczne raporty o emisji do Niemieckiego Urzędu ds. Obrotu Uprawnieniami do Emisji.

Papiernia Grycksbo

Produkcja papieru w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest wykonywana zgodnie z pozwoleniem środowiskowym z marca 2007 roku. Pozwolenie jest wydane przez szwedzki Trybunał Ochrony Środowiska i pozwala na produkcję do wysokości 310 000 ton rocznie. Dodatkowo papiernia posiada także pozwolenie na emisję dwutlenku węgla wydaną przez władze regionalne prowincji Dalarna.

Od 1997 roku Arctic Paper Grycksbo AB posiada certyfikat ISO 14001 i nasze działania środowiskowe są raportowane zgodnie z EMAS. Podstawowym celem EMAS jest zachęcenie organizacji członkowskich do poprawy działań ochrony środowiska naturalnego w sposób systematyczny i konsekwentny, w stopniu przekraczającym nawet wymagania legislacyjne. Odbywa się to poprzez ustanowienie programu składającego się z określonych programów działania i oceny wszystkich znaczących skutków dla środowiska związanych z prowadzoną działalnością. Firmy są zobowiązane do sporządzania corocznych raportów z wyników ich działań pro-środowiskowych. Niezależni kontrolerzy zapewniają, że przedsiębiorstwa dotrzymują swoich zobowiązań.

Arctic Paper Grycksbo AB bierze udział w programie Unii Europejskiej dotyczącym Handlu Emisjami Zanieczyszczeń Gazami Ciepłarnianymi. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym zgłoszono zero emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych. Było to możliwe poprzez znaczną przebudowę kotła w połączeniu z inwestycją w urządzenia do obsługi biopaliw,

elektrycznych filtrów cząstek spalin i przebudową turbiny do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

W liczbach, przestawienie się na biopaliwa, oznacza roczną redukcję emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych o około 70 000 ton. Przebudowana turbina pozwala na zaspokojenie 20% potrzeb elektrycznych papierni poprzez odnawialne źródła energii, które sama wytwarza, co z kolei prowadzi do rocznego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla o następne 4 000 ton.

Papiernia wdrożyła system zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001 (System Zarządzania Energią). Nasze produkty są weryfikowane w ramach „Chain of Custody” zgodnie z FSC (Rada Dobrej Gospodarki Leśnej) oraz zgodnie z PEFC (Program dla Wspierania Zasad Zrównoważonej Gospodarki Leśnej), a także spełniają wymogi nowych standardów Nordic Ecolable (Skandynawski Łabędź).

Celulozownie

Celulozownie dbają, aby drewno wykorzystywane do produkcji celulozy pochodziło z wiarygodnych i certyfikowanych źródeł. Celuloza jest znakowana symbolami „FSC” i „PEFC”, dwoma systemami działającymi w Europie i stojącymi na straży zgodnych z prawem źródeł pochodzenia drewna.

Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	1,2
<i>w tym:</i>			
Sprzedaż papieru	2 159 642	2 196 706	(1,7)
Sprzedaż celulozy	740 818	668 415	10,8
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
Koszty sprzedaży	(266 296)	(265 981)	0,1
Koszty ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)	(6,1)
Pozostałe przychody operacyjne	59 644	62 706	(4,9)
Pozostałe koszty operacyjne	(39 440)	(30 910)	27,6
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
Przychody finansowe	1 587	844	87,9
Koszty finansowe	(29 676)	(37 405)	(20,7)
Zysk/(Strata) brutto	72 150	99 099	(27,2)
Podatek dochodowy	(1 131)	(773)	46,4
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Zysk/(Strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(241,2)
Zysk/(Strata) na jedną akcję (w PLN) akcjonariuszy jednostki dominującej	(1,03)	0,73	n.a.

Przychody

W 2015 roku skonsolidowane przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom 2.900.460 tys. PLN w porównaniu do 2.865.121 tys. PLN w poprzednim roku i wzrosły o 1,2% (35.339 tys. PLN). Przychody ze sprzedaży papieru spadły o 1,7% (37.064 tys. PLN) a przychody ze sprzedaży celulozy wzrosły o 10,8% (72.403 tys. PLN) w porównaniu do 2014 roku.

Wolumen sprzedaży papieru w 2015 roku wyniósł 671 tys. ton i był o 24 tys. ton niższy niż w poprzednim roku. Oznacza to spadek wolumenu sprzedaży o 3,5%.

Wolumen sprzedaży celulozy w 2015 roku wyniósł 344 tys. ton (2014 rok: 333 tys. ton). Oznacza to wzrost wolumenu sprzedaży o 3,2%.

Zysk ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu

Zysk ze sprzedaży w 2015 roku był o 6,3% niższy niż w poprzednim roku. Marża zysku ze sprzedaży w bieżącym roku wyniosła 14,13% w porównaniu do 15,27% (-1,14 p.p.) w poprzednim roku.

Spadek zysku na sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był wynikiem wyższych zmiennych kosztów produkcji, przede wszystkim kosztu surowców do produkcji papieru: celulozy spowodowany relatywnie wysokimi cenami tego surowca oraz umocnieniem USD względem EUR. Wpływ ten został częściowo skompensowany lepszymi wynikami na sprzedaży celulozy osiągniętymi przez Grupę Rottneros głównie z

powodu relatywnie wysokich cen celulozy oraz osłabienia SEK względem USD.

W 2015 roku koszty sprzedaży wyniosły 266.296 tys. PLN i nie zmieniły się istotnie w porównaniu do kosztów poniesionych w 2014 roku.

W 2015 roku koszty ogólnego zarządu osiągnęły poziom 63.597 tys. PLN w porównaniu do 67.712 tys. PLN w 2014 roku, co stanowi spadek o 6,1%. Główną przyczyną spadku były niższe koszty związane ze świadczeniem usług doradczych na rzecz Grupy przez podmioty zewnętrzne.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2015 roku wyniosły 59.644 tys. PLN, co oznacza spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 3.062 tys. PLN.

Spadek pozostałych przychodów operacyjnych za 2015 rok w porównaniu do przychodów operacyjnych za 2014 rok wynika głównie z zysku na sprzedaży nieużywanej maszyny produkcyjnej przez Rottneros odnotowanej w 2014 roku.

Na pozostałe przychody operacyjne, oprócz zysku na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, składają się przede wszystkim przychody ze sprzedaży energii

cieplnej oraz elektrycznej jak również przychody ze sprzedaży pozostałych materiałów.

Pozostałe koszty operacyjne w 2015 roku, osiągnęły poziom 39.440 tys. PLN, w porównaniu do 30.910 tys. PLN poniesionych w 2014 roku. Znaczącą część pozostałych kosztów operacyjnych stanowi koszt własny sprzedanej energii i pozostałych materiałów.

Przychody finansowe i koszty finansowe

W 2015 roku przychody finansowe wyniosły 1.587 tys. PLN i były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w 2014 roku o 743 tys. PLN.

Koszty finansowe w 2015 roku wyniosły 29.676 tys. PLN w porównaniu do 37.405 tys. PLN poniesionych w

2014 roku. Niższe koszty finansowe w 2015 roku wynikały przede wszystkim z niższych różnic kursowych netto i niższych kosztów odsetek.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy w 2015 roku wyniósł -1.131 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniósł -773 tys. PLN.

Relatywnie niska wartość podatku dochodowego w porównaniu do zysku brutto z działalności kontynuowanej wynika z wykorzystania strat

podatkowych, na których wcześniej nierozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej

Zysk/ strata netto z działalności zaniechanej obejmuje wyniki AP Mochenwangen i spółek utworzonych w celu nabycia Papierni. Ponieważ Zarząd Arctic Paper S.A. aktywnie poszukuje nabywcy dla Papierni, uznano jej

działalność za niekontynuowaną i zgodnie z wymogami MSSF dokonano zmiany prezentacji w skonsolidowanym rachunku wyników za każdy prezentowany rok.

Analiza rentowności

EBITDA w 2015 roku wyniosła 212.697 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniosła 252.319 tys. PLN. Spadek EBITDA w 2015 roku jest wynikiem przede wszystkim niższego zysku ze sprzedaży w porównaniu z 2014 rokiem. W okresie sprawozdawczym marża EBITDA ukształtowała się na poziomie 7,33% w porównaniu do 8,81% w 2014 roku.

Zysk na działalności operacyjnej za 2015 rok wyniósł 100.239 tys. PLN natomiast za 2014 rok 135.660 tys. PLN. Marża zysku operacyjnego wyniosła w 2015 roku +3,46%, natomiast w 2014 roku +4,73%.

Strata netto w 2015 roku wyniosła 26.570 tys. PLN. Zysk netto w 2014 roku wyniósł 78.175 tys. PLN. Marża zysku/straty netto wyniosła w 2015 roku -0,92% w porównaniu do +2,73% w 2014 roku.

Analiza rentowności

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Rentowność kapitału / ROE (%)	(3,9)	10,8	(14,7) p.p.
Rentowność aktywów / ROA (%)	(1,5)	4,4	(5,9) p.p.

W 2015 roku rentowność kapitału własnego wyniosła - 3,9%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +10,8%.

W 2015 roku rentowność aktywów wyniosła -1,5%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +4,4%.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wybrane pozycje skonsolidowanego bilansu

tys. PLN	31/12/2015	31/12/2014	Zmiana
			31/12/2015 -31/12/2014
Aktywa trwałe	830 668	843 745	(13 076)
Zapasy	390 631	376 486	14 145
Należności	343 441	345 964	(2 523)
<i>w tym z tyt. dostaw i usług</i>	336 499	339 440	(2 940)
Pozostałe aktywa obrotowe	12 475	38 184	(25 709)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 552	158 412	30 141
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	47 467	-	47 467
Razem aktywa	1 813 235	1 762 790	50 445
Kapitał własny	676 856	725 071	(48 215)
Zobowiązania krótkoterminowe	682 515	590 567	91 948
<i>w tym:</i>			
<i>z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych</i>	407 409	364 992	42 417
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	166 386	120 566	45 820
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	108 720	105 009	3 711
Zobowiązania długoterminowe	372 599	447 152	(74 554)
<i>w tym:</i>			
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	263 363	306 380	(43 017)
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	109 236	140 772	(31 536)
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	81 264	-	81 264
Razem pasywa	1 813 235	1 762 790	50 445

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa ogółem wyniosły 1.813.235 tys. PLN w porównaniu do 1.762.790 tys. PLN na koniec 2014 roku.

Aktywa trwałe

Na koniec grudnia 2015 roku aktywa trwałe wyniosły 830.668 tys. PLN i stanowiły 45,8% sumy aktywów ogółem w porównaniu do 843.745 tys. PLN na koniec 2015 roku (47,9% sumy aktywów).

Zmniejszenie aktywów trwałych było spowodowane głównie odpisami amortyzacyjnymi przewyższającymi zakupy inwestycyjne oraz spadkiem aktywa z tytułu podatku odroczonego w wyniku wykorzystania strat podatkowych.

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe osiągnęły na koniec grudnia 2015 roku poziom 935.099 tys. PLN w porównaniu do

919.045 tys. PLN na koniec grudnia 2014 roku. W ramach aktywów obrotowych zapasy wzrosły o kwotę

14.145 tys. PLN, należności spadły o 2.524 tys. PLN pozostałe aktywa obrotowe spadły o 25.709 tys. PLN, natomiast środki pieniężne i ich ekwiwalenty wzrosły o kwotę 30.140 tys. PLN. Aktywa obrotowe stanowiły na koniec grudnia 2015 roku 51,6% sumy aktywów (52,1%

na koniec 2014 roku), w tym zapasy 21,6% (21,4% na koniec 2014 roku), należności 18,9% (19,6% na koniec 2014 roku), pozostałe aktywa obrotowe 0,7% (2,1% na koniec 2014 roku) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty 10,4% (9,0% na koniec 2014 roku).

Aktywa związane z działalnością zaniechaną

Aktywa związane z działalnością zaniechaną obejmują aktywa Grupy Mochenwangen z wyłączeniem aktywów od innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 47.467 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się

zapasy (29.396 tys. PLN), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (15.912 tys. PLN), środki pieniężne (1.051 tys. PLN) oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe (1.108 tys. PLN).

Kapitał własny

Kapitał własny na koniec 2015 roku wyniósł 676.856 tys. PLN w porównaniu do 725.071 tys. PLN na koniec 2014 roku. Kapitał własny stanowił na koniec grudnia 2015 roku 37,3% sumy pasywów (41,1% na 31 grudnia 2014 roku).

Spadek kapitału własnego był wynikiem straty netto za 2015 rok i dywidendy wypłaconej przez Rottneros. .

Zobowiązania krótkoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 682.515 tys. PLN (37,7% sumy bilansowej) w porównaniu do 590.567 tys. PLN (33,5% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku.

W 2015 roku nastąpił wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 91.948 tys. PLN, głównie na skutek wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych, zobowiązań z tytułu umów faktoringowych i wyceny instrumentów finansowych oraz wzrostu zadłużenia w ramach overdraftów.

Zobowiązania długoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania długoterminowe wyniosły 372.599 tys. PLN (20,5% sumy bilansowej) w porównaniu do 447.152 tys. PLN (25,4% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku. W analizowanym roku nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych o 74.553 tys. PLN.

Spadek zobowiązań długoterminowych był wynikiem przede wszystkim spłaty zadłużenia w ramach kredytów bankowych oraz spadku rezerw w wyniku przeniesienia ich części związanej z Arctic Paper Mochenwangen do działalności zaniechanej.

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną obejmują zobowiązania Grupy

Mochenwangen z wyłączeniem zobowiązań wobec innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 81.264 tys.

PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się rezerwy (55.484 tys. PLN), zobowiązania z tytułu dostaw i usług

oraz pozostałe zobowiązania (23.172 tys. PLN) oraz inne zobowiązania finansowe i niefinansowe (2.608 tys. PLN).

Analiza zadłużenia

Analiza zadłużenia

	2015	2014	Zmiana 2015/2014
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (%)	155,9	143,1	12,8 p.p.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (%)	81,5	85,9	(4,5) p.p.
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym (%)	63,5	58,9	4,6 p.p.
Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy (x)	1,13x	1,13x	0,00
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA (x)	9,8x	8,5x	1,3

Powyższe wskaźniki za 2014 rok są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wyniósł 155,9% i był wyższy o 12,8 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku. Wzrost wskaźnika wynikał głównie ze spadku kapitału własnego na skutek poniesionej straty netto i wypłaty dywidendy przez Rottneros AB oraz wzrostu zobowiązań ogółem przede wszystkim z powodu wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz wzrostu zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym i pozostałych zobowiązań finansowych.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym wyniósł 81,5% na koniec 2015 roku i był niższy o 4,5 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym wyniósł na koniec roku 2015 63,5% i był wyższy o 4,6 p.p. od poziomu tego wskaźnika obliczonego na koniec grudnia 2014 roku głównie na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wyniósł 1,13x, i nie zmienił się w porównaniu do poziomu za rok 2014.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wzrósł z poziomu 8,5x za 2014 rok do 9,8x za 2015 roku. Na poprawę wskaźnika wpływ miał przede wszystkim spadek kosztu odsetek.

Analiza płynności

Analiza płynności

	2015	2014	2015/2014
Wskaźnik bieżącej płynności (current ratio)	1,4x	1,6x	(0,2)
Wskaźnik szybkiej płynności (quick ratio)	0,8x	0,9x	(0,1)
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	0,3x	0,3x	0,0
Cykl rotacji zapasów / DSI (dni)	56,5	50,8	5,7
Cykl rotacji należności / DSO (dni)	41,8	39,4	2,4
Cykl rotacji zobowiązań / DPO (dni)	58,9	49,2	9,7
Cykl operacyjny (dni)	98,2	90,2	8,0
Cykl konwersji gotówki (dni)	39,3	41,0	(1,7)

Powyższe wskaźniki za rok 2014 są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Wskaźnik bieżącej płynności wyniósł na koniec grudnia 2015 roku 1,4x i był niższy od poziomu tego wskaźnika z końca grudnia 2014 roku (1,6x).

Wskaźnik szybkiej płynności spadł z poziomu 0,9x na koniec grudnia 2014 do poziomu 0,8x na koniec grudnia 2014 roku.

Wskaźnik wypłacalności gotówkowej osiągnął poziom 0,3x na koniec grudnia 2015 roku i na koniec grudnia 2014 roku.

Cykl konwersji gotówki za 2015 rok (39,3 dni) uległ skróceniu w porównaniu do 2014 roku (41,0 dni) o 1,7 dnia.

Skonsolidowane przepływy pieniężne

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przepływy z dz. operacyjnej	172 748	206 433	(16,3)
w tym:			
Zysk/(strata) brutto	(25 848)	77 854	(133,2)
Amortyzacja i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	119 057	121 922	(2,3)
Zmiana kapitału obrotowego	30 409	(11 088)	(374,2)
Inne korekty	49 130	17 745	176,9
Przepływy z dz. inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	35,6
Przepływy z dz. finansowej	(62 359)	(104 354)	(40,2)
Razem przepływy pieniężne	28 742	41 873	(31,4)

Przepływy z działalności operacyjnej

W roku 2015 przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej osiągnęły wartość 172.748 tys. PLN w porównaniu z 206.433 tys. PLN w roku 2014. Niższe

przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w 2015 roku były wynikiem przede wszystkim straty brutto.

Przepływy z działalności inwestycyjnej

W 2015 roku przepływy z działalności inwestycyjnej wyniosły -81.646 tys. PLN w porównaniu z -60.206 tys. PLN w 2014 roku i obejmowały głównie wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych pomniejszone o wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych

aktywów trwałych. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2015 roku obejmują także rozwiązanie lokaty bankowej na okres powyżej 3 miesięcy założonej w 2014 roku.

Przepływy z działalności finansowej

Przepływy z działalności finansowej w roku 2015 osiągnęły poziom -62.359 tys. PLN w porównaniu z -104.354 tys. PLN w 2014 roku. W ciągu 12 miesięcy 2015 roku wydatki były związane przede wszystkim ze

splatą kredytów, odsetek i wypłatą dywidendy dla udziałowców niekontrolujących a wpływy pochodziły głównie ze wzrostu zadłużenia w ramach bieżących rachunków bankowych, oraz umów faktoringowych.

Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej

Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności

Na działalność operacyjną Grupy historycznie wywierały i w przyszłości będą wywierać wpływ następujące kluczowe czynniki:

- czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze;
- ceny papieru;
- ceny celulozy dla Papierni, drewna dla Celulozowni oraz energii;
- wahania kursów walut.

Czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze

Uważamy, że na popyt na papier wysokogatunkowy znaczący wpływ wywiera szereg czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, które mogą również wpłynąć na popyt na wyroby Grupy oraz nasz wynik działalności operacyjnej. Czynniki te obejmują:

- wzrost PKB;
- dochód netto, – jako miernik dochodów i zamożności populacji;
- moce produkcyjne – utrzymująca się w segmencie papierów wysokogatunkowych nadwyżka podaży nad popytem i spadek marż na sprzedaży papieru;
- zużycie papieru;
- rozwój technologii.

Ceny papieru

Ceny papieru podlegają cyklicznym zmianom i wahaniom, są uzależnione od globalnych zmian popytu oraz ogólnych czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, takich jak wskazane powyżej. Na ceny papieru wywiera również wpływ szereg czynników związanych z podażą, przede

wszystkim zmiany mocy produkcyjnych na poziomie ogólnosiwiatowym i europejskim.

Koszty surowców, energii i transportu

Głównymi elementami kosztów operacyjnych Grupy są koszty surowców, energii i transportu. Koszty surowców obejmują przede wszystkim koszty celulozy dla Papierni, drewna dla Papierni i Celulozowni i środków chemicznych używanych do produkcji papieru i celulozy. Nasze koszty energii historycznie obejmują przede wszystkim koszty energii elektrycznej, gazu, węgla i oleju opałowego. Koszty transportu obejmują koszty usług transportowych świadczonych na rzecz Grupy głównie przez podmioty zewnętrzne.

Zważywszy na udział tych kosztów w łącznych kosztach operacyjnych Grupy oraz ograniczoną możliwość kontrolowania tych kosztów przez Spółki Grupy, zmienność tych kosztów może wywrzeć istotny wpływ na rentowność Grupy.

Część dostaw celulozy do naszych Papierni odbywa się z naszych Celulozowni. Pozostała część celulozy wyprodukowanej w Celulozowniach sprzedawana jest do zewnętrznych klientów.

Wahania kursów walut

Na nasz wynik działalności operacyjnej znaczący wpływ wywierają wahania kursów walut. W szczególności, nasze przychody i koszty są wyrażane w różnych walutach obcych i nie są dopasowane, tak, więc aprecjacja walut, w których ponosimy koszty, wobec walut, w których osiągamy przychody, wywrze negatywny wpływ na nasze wyniki. Nasze produkty sprzedajemy przede wszystkim w krajach należących do strefy EURO, Skandynawii, Polsce i Wielkiej Brytanii, a zatem nasze przychody wyrażone są w dużej części w EUR, GBP, SEK i PLN, przy czym przychody Celulozowni uzależnione są głównie od USD. Koszty operacyjne Grupy są przede wszystkim wyrażone w USD (koszty celulozy dla Papierni), EUR (koszty

związane z celulozą dla Papierni, energią, transportem, chemikaliami i większością kosztów związanych z działalnością papierni w Mochenwangen), PLN (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Kostrzynie nad Odrą) oraz SEK (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Munkedal i Grycksbo oraz celulozownie Rottneros i Vallvik).

Kursy wymiany walut wywierają znaczący wpływ na wyniki ujmowane w naszych sprawozdaniach finansowych z uwagi na wahania kursów walut, w których osiągamy przychody i ponosimy koszty, a ponadto walutę, w której przedstawiamy nasze wyniki finansowe (PLN).

Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym

W 2015 roku nie wystąpiły zdarzenia i nie zadziałały czynniki o charakterze nietypowym.

Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze Grupy Arctic Paper, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

Inne istotne informacje

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania

na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

Procedura naprawcza kontrahenta Grupy

W związku z powzięciem przez Zarząd wiadomości o wszczęciu procedury naprawczej w spółkach z grupy PaperlinX Limited, po przeanalizowaniu zobowiązań tych podmiotów wobec Grupy Arctic Paper, w dniu 8 kwietnia 2015 roku podjął decyzję w przedmiocie utworzenia rezerwy na należności PaperlinX UK w kwocie 15,3 miliona zł (3,7 miliona EUR).

Procedura naprawcza dotyczy spółek z grupy PaperlinX Limited m.in.: Howard Smith Paper Group Ltd, The

Paper Company, Robert Horne Group Ltd, Reel Paper, Webco Trading oraz Conversion Company Ltd z siedzibami w Wielkiej Brytanii (zwane dalej łącznie "PaperlinX UK") - podmiotów będących kontrahentami jednostek zależnych Emitenta: Arctic Paper Kostrzyn, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen ("fabryki Arctic Paper"). Procedura naprawcza polega na powierzeniu zarządu zewnętrznemu administratorowi, którego zadaniem jest zapewnienie ciągłości działania spółki oraz przygotowanie układu z wierzycielami.

Zawiązanie rezerwy jest podyktowane przewidywanym brakiem spłaty należności handlowych przez wymienione spółki PaperlinX UK na rzecz fabryk Arctic Paper. Łączna wartość należności wynikających ze współpracy pomiędzy ww. podmiotami wynosi ok. 3,7 miliona EUR. Utworzenie rezerwy nastąpiło z dniem 31.03.2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa zweryfikowała faktyczny stan należności od spółek objętych procedurą naprawczą, w związku z czym rezerwa na ten cel ostatecznie wynosi 3,0 miliony EUR.

Centralizacja usług logistycznych

W związku z podjętymi działaniami restrukturyzacyjnymi w Grupie Arctic Paper, z początkiem 2015 roku rozpoczął działalność scentralizowany dział logistyki należący do struktur Arctic Paper S.A. Dział logistyki obsługuje w zakresie planowania i koordynacji transportu papieru w Kostrzynie, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Mochenwangen GmbH

Zarząd Arctic Paper S.A. w dniu 28 lipca 2015 podał do publicznej wiadomości plan działań w zakresie poprawy rentowności („Program”) Grupy Kapitałowej Arctic Paper SA. („Grupa”), którego celem jest redukcja kosztów działalności o około 50 MPLN rocznie.

Przyjęty Program będzie realizowany co najmniej do czerwca 2016 roku.

Zgodnie z założeniami Programu głównymi działaniami w jego zakresie będą: stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

W wyniku przeprowadzenia powyższego Programu, Zarząd oczekuje poprawy rentowności działalności operacyjnej Grupy i wzrostu efektywności wszystkich funkcji wsparcia operacyjnego.

Jednocześnie Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen.

W dniu 15 listopada 2015 roku Zarząd spółki Arctic Paper Mochenwangen GmbH zakończył negocjacje z Radą Zakładową. Negocjacje dotyczyły między innymi uzgodnienia kwoty odpraw dla pracowników APMW w związku z wygaszeniem produkcji w tej fabryce w grudniu 2015 roku.

W związku z powyższym Zarząd Spółki rozpoczął szacowanie przewidywanych kosztów zamknięcia produkcji i utworzył na nie w czwartym kwartale rezerwę, która wyniesie około 9,3 mln EUR (ok. 39 mln zł). Koszty te obciążą działalność niekontynuowaną Grupy.

Jednocześnie Zarząd Spółki informuje, iż proces związany z poszukiwaniem nabywcy dla APMW jest kontynuowany.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Grycksbo AB

W dniu 19 stycznia 2016 roku Zarząd spółki zależnej Emitenta - Arctic Paper Grycksbo AB (Szwecja) rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25

MSEK (około 12 MPLN) w roku 2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu

zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper

Informacje o trendach rynkowych

Dostawy, popyt i zdolności produkcyjne

Dostawy papierów wysokogatunkowych na rynku europejskim w 2015 roku utrzymywały się na poziomie średnio -2% niższym w porównaniu do poziomu z roku 2014. W segmencie bezdrzewnych papierów niepowlekanych (UWF) dostawy były niższe o -1,8%,

natomiast w segmencie bezdrzewnych papierów powlekanych (CWF) były niższe o -2,3%.

Wolumen sprzedaży papieru Grupy Arctic Paper w 2015 roku był o -2,6% niższy niż w 2014 roku.

Źródło danych: EuroGraph, analiza Arctic Paper.

Ceny papieru

W 2015 roku ceny papierów wysokogatunkowych UWF w Europie zanotowały wzrost w porównaniu do cen na koniec 2014 roku, natomiast ceny papieru CWF w analogicznym okresie zmalały. Średnie ceny z grudnia 2015 dla papierów UWF wzrosły o 5,3% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014, natomiast średnie ceny dla CWF w tym samym okresie spadły o -0,6%.

grudnia 2014 o 4,3%, natomiast w segmencie papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) ceny wzrosły o 1,6%.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku deklarowane przez producentów ceny papierów niepowlekanych bezdrzewnych (UWF) dla wybranych rynków: Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii wyrażone w EUR oraz GBP rosły w przedziale od 5% do 5,5% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014. W tym samym okresie ceny dla papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) spadły w przedziale od -0,3% do -1,0%.

Źródło: Dla danych rynkowych - RISI, zmiany cen dla wybranych rynków Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii w walutach lokalnych dla papierów graficznych zbliżonych do portfolio produktów Grupy Arctic Paper. Ceny są podawane bez uwzględnienia rabatów specyficznych dla poszczególnych klientów, a także nie zawierają wszelkiego rodzaju dodatków, czy też obniżek cen w stosunku do publicznie dostępnych cenników. Ceny estymowane dla danego miesiąca odzwierciedlają zamówienia złożone w danym miesiącu, natomiast ich dostawy mogą nastąpić w przyszłości. Z tego powodu szacunki cenowe RISI dla danego miesiąca nie odzwierciedlają rzeczywistych cen, po których są realizowane dostawy w danym okresie, a jedynie poziom cen, po których przyjmowane są zamówienia. Dla produktów Arctic Paper średnie fakturowane ceny sprzedaży dla wszystkich obsługiwanych rynków w EUR.

Fakturowane przez Arctic Paper średnie ceny w EUR porównywalnych produktów w segmencie niepowlekanych papierów bezdrzewnych (UWF) wzrosły w grudniu 2015 w porównaniu ze średnimi cenami z

Koszty celulozy

Na koniec 2015 roku ceny celulozy osiągnęły poziom NBSK 803 USD/tonę oraz BHKP 789 USD/tonę. Średnia cena NBSK w 2015 roku, wyrażona w USD, była o 7,5% niższa niż w 2014 roku, natomiast BHKP była wyższa o 5,3%. Średni koszt celulozy na tonę obliczony dla Grupy AP, wyrażony w PLN, w 2015 roku wzrósł w porównaniu do 2014 roku o 18,2%. Udział

kosztów celulozy w koszcie własnym sprzedaży w bieżącym roku wyniósł 57% i był wyższy od poziomu odnotowanego w 2014 roku (51%).

Grupa AP zużywa w procesie produkcji celulozę w następującej strukturze: BHKP 66%, NBSK 18% oraz pozostałe 16%.

Źródło danych: www.foex.fi analiza Arctic Paper

Kursy walut

Kurs EUR/PLN na koniec 2015 roku wyniósł 4,2615 i był niemal identyczny (-0,02%) w porównaniu do poziomu z końca 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku był bardzo zbliżony do poziomu z roku poprzedniego i wyniósł 4,1843 w porównaniu do 4,1845 (-0,3%).

Kurs EUR/SEK zmalął z poziomu 9,4049 na koniec 2014 do 9,1724 (-2,5%) na koniec 2015 roku. Dla tej pary walutowej średni kurs w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był o 2,8% wyższy.

Kurs USD/PLN na koniec 2015 roku był o 11,2% wyższy niż na koniec roku poprzedniego i wyniósł 3,9011. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 3,7730 w porównaniu do 3,1537 w 2014 roku. Oznacza to wzrost średniego kursu tej pary walutowej o 19,6%.

Kurs USD/SEK na koniec 2015 roku wyniósł 8,3967 i był o 8,5% wyższy niż na koniec 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 8,4324 i był wyższy o 22,9% w porównaniu do średniego kursu roku poprzedniego.

Kurs EUR/USD na koniec grudnia 2015 roku wyniósł 1,0924 w porównaniu do 1,2153 (-10,1%) na koniec grudnia 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 1,1096 w porównaniu do 1,3292 (-16,5%) w 2014 roku.

Znaczący spadek średniorocznego kursu pary EUR/USD w okresie minionego roku, bardzo niekorzystnie wpłynął na wyniki wszystkich papierni (zakupy celulozy realizowane w USD przy równoczesnej dużej części sprzedaży realizowanej w EUR). W porównaniu do roku 2014 średnioroczny kurs pary walutowej EUR/PLN za rok 2015 pozostał na podobnym poziomie, w związku z czym nie miał znaczącego wpływu na zmiany w wynikach papierni w Kostrzynie. Para walutowej EUR/SEK za rok 2015 wzrosła o 2,8%, co wpłynęło na zwiększenie przychodów ze sprzedaży generowanych w EUR a wyrażonych w SEK w papierniach szwedzkich (AP Munkedals i AP Grycksbo).

Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku

Do istotnych czynników mających wpływ na wyniki finansowe w perspektywie, kolejnego roku można zaliczyć:

- Kształtowanie się popytu na papiery wysokogatunkowe w Europie. W 2015 roku popyt na papiery wysokogatunkowe w Europie (poziom zrealizowanych dostaw) utrzymał się na poziomie - 2% niższym w porównaniu do 2014 roku. Dalszy rozwój sytuacji rynkowej wpłynie na poziom zamówień napływających do naszych Papierni, a co za tym idzie wpłynie na wyniki finansowe Grupy.
- Kształtowanie się cen papieru wysokogatunkowego. W szczególności wpływ na wyniki finansowe będzie miała zdolność do podniesienia obecnego poziomu cen produktów Arctic Paper w walutach lokalnych,

w związku z poziomem dostaw/popytem w Europie oraz w kontekście zmian kursów walut. Ceny papieru będą odgrywały szczególną wagę w przypadku papierni Grycksbo, która w związku z zachodzącymi na rynku zmianami, szczególnie silnie, negatywnie odczuwa zmiany wolumenu sprzedaży oraz cen.

- Kształtowanie się cen surowców, w tym celulozy dla Papierni i energii elektrycznej dla wszystkich jednostek operacyjnych. W szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe Papierni mogą mieć ceny celulozy, w tym w szczególności BHKP. Z drugiej strony rosnące ceny celulozy NBSK powinny pozytywnie wpływać na wyniki finansowe

Celulozowni. Istotny wpływ na wyniki realizowane przez Grupę mogą mieć także wahania cen energii elektrycznej w Szwecji. W przyszłości tego typu zmiany rynkowe mogą przełożyć się na zmiany rentowności sprzedaży w papierniach AP Munkedals i AP Grycksbo oraz celulozowniach Rottneros i Vallvik.

- Kształtowanie się kursów walut, w szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe może mieć umocnienie się PLN i SEK w stosunku do EUR oraz GBP, umocnienie się PLN w stosunku do SEK, a także osłabienie się PLN i SEK w stosunku do USD. Przy czym dla naszych Celulozowni korzystny wpływ będzie miała aprecjacja USD względem SEK.

Czynniki ryzyka

Istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim działa Grupa

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z nasileniem konkurencji na rynku papierniczym w Europie

Nasza Grupa prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym rynku. Osiągnięcie zakładanych przez Grupę celów strategicznych może być utrudnione poprzez działania konkurencji, zwłaszcza zintegrowanych producentów papieru prowadzących działalność na większą skalę niż nasza Grupa. Ewentualne nasilenie konkurencji będące efektem możliwego wzrostu zdolności produkcyjnych naszych konkurentów, a tym samym wzrostu podaży papieru na rynku, może negatywnie wpłynąć na osiągnięcie planowanych przychodów i zdolność realizacji poczynionych założeń finansowych i operacyjnych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa

Nasza Grupa prowadzi działalność w otoczeniu prawnym charakteryzującym się wysokim poziomem niepewności. Przepisy dotyczące prowadzonej przez nas działalności są często nowelizowane i zdarza się, że brak jest ich jednolitej interpretacji, co pociąga za sobą ryzyko naruszenia obowiązujących regulacji i związanych z tym konsekwencji, nawet, jeśli naruszenie prawa było nieumyślne. Ponadto, zmiany w przepisach z zakresu ochrony środowiska i innych mogą wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących wydatków w celu zapewnienia zgodności, między innymi, z bardziej restrykcyjnymi uregulowaniami lub ściślejszą implementacją obowiązujących przepisów dotyczących

ochrony wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza atmosferycznego.

Ryzyko walutowe

Przychody, koszty i wyniki Grupy są narażone na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności PLN i SEK wobec EUR, GBP i innych walut. Nasza Grupa eksportuje zdecydowaną większość produkowanego papieru na rynki europejskie, uzyskując znaczną część swoich przychodów ze sprzedaży w EUR, GBP, PLN i SEK. Przychody ze sprzedaży celulozy w Celulozowniach uzależnione są od USD. Koszty zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności celulozy dla Papierni ponoszone są z kolei głównie w USD i EUR. Ponadto, posiadamy zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów głównie w PLN, EUR i SEK. Walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych jest PLN, a zatem nasze przychody, koszty i wyniki osiągnięte przez Spółki zależne zlokalizowane zagranicą są uzależnione od kształtowania się kursów walut. Zmiany kursów walut mogą, zatem mieć silnie

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z relatywnie niskimi marżami operacyjnymi

Historycznie wyniki działalności operacyjnej Grupy charakteryzuje relatywnie duża zmienność i niskie marże zysku z działalności operacyjnej. Spadek przychodów spowodowany, między innymi, zmianą mocy produkcyjnych, wydajności, polityki cenowej lub wzrost kosztów operacyjnych, których głównymi składnikami są koszty surowców (głównie celuloza dla Papierni) oraz energii, oznaczać może utratę zdolności Grupy do osiągania zysków. Istotne, negatywne zmiany rentowności mogą doprowadzić do spadku wartości naszych akcji oraz ograniczyć zdolność generowania

negatywny wpływ na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych głównie w związku z istniejącym zadłużeniem odsetkowym. Ryzyko to wynika z wahań referencyjnych stóp procentowych takich jak WIBOR dla zadłużenia w PLN, EURIBOR dla zadłużenia w EUR i STIBOR dla zadłużenia w SEK. Niekorzystne zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko związane z rosnącym znaczeniem alternatywnych mediów

Trendy w reklamie, elektronicznym przesyłaniu i przechowywaniu danych oraz Internecie wywierają niekorzystny wpływ na tradycyjne media drukowane, a w konsekwencji na produkty Grupy i jej klientów. Utrzymywanie się tych zmian może negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy,

kapitału obrotowego, przynosząc poważne szkody naszej działalności i znacząco pogarszając nasze perspektywy.

Ryzyko zmiany cen surowców, energii i produktów

Jesteśmy narażeni na ryzyko zmiany cen surowców i energii głównie w związku z wahaniami cen celulozy, oleju opałowego, oleju napędowego, węgla i energii elektrycznej. Papiernie nabywają celulozę na podstawie umów ramowych lub jednorazowych transakcji i nie zabezpieczają się przed wahaniami cen celulozy. Część dostaw celulozy dla naszych Papierni pochodzi z

Celulozowni Grupy Rottneros. Grupa nie zabezpiecza się także przed ryzykiem wzrostu cen węgla i oleju opałowego wykorzystywanego w papierni AP Mochenwangen. Ryzyko zmiany cen produktów wiąże się przede wszystkim ze zmianami cen papieru i celulozy na rynkach, na których sprzedajemy nasze produkty. Istotny wzrost cen jednego lub wielu surowców oraz energii, może wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko zakłóceń procesu produkcyjnego

Nasza Grupa posiada cztery Papiernie dysponujące łącznie dziesięcioma liniami produkcyjnymi o łącznych rocznych mocach produkcyjnych wynoszących ponad 700.000 ton papieru oraz dwie Celulozownie o łącznych mocach produkcyjnych w wysokości 400 000 ton celulozy. Długotrwałe zakłócenie procesu produkcyjnego może być spowodowane szeregiem czynników, w tym awarią, błędami ludzkimi, niedostępnością surowców, katastrofą żywiołową i innymi, nad którymi często nie mamy kontroli. Każde takie zakłócenie, nawet względnie krótkotrwałe, może wywrzeć istotny wpływ na naszą produkcję i rentowność oraz wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących kosztów takich jak naprawy, zobowiązania wobec odbiorców, których zamówień nie jesteśmy w stanie zrealizować i inne wydatki.

Ryzyko związane z naszymi inwestycjami

Inwestycje Grupy mające na celu podniesienie mocy produkcyjnych Grupy zasadniczo wymagają znaczących nakładów inwestycyjnych i stosunkowo długiego czasu realizacji. W związku z tym warunki rynkowe, w których prowadzimy działalność mogą ulec istotnej zmianie pomiędzy okresem, w którym podejmiemy decyzję o poniesieniu wydatków inwestycyjnych na zwiększenie mocy produkcyjnych i terminem oddania ich do eksploatacji. Zmiany warunków rynkowych mogą prowadzić do wahań popytu na nasze produkty, który może być zbyt niski w kontekście dodatkowych mocy produkcyjnych. Różnice między przyszłym popytem i

inwestycjami w nowe moce produkcyjne mogą doprowadzić do niepełnego wykorzystania zwiększonych mocy produkcyjnych. Może to wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z zadłużeniem Grupy

Nasza Grupa posiada głównie zadłużenie wynikające z umowy kredytowej z konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A.) z dnia 6 listopada 2012 roku, zadłużenie kredytowe w Svenska Handelsbanken i Danske Bank oraz z tytułu umów leasingowych.

Niedotrzymanie zobowiązań Grupy, w tym poziomu uzgodnionych wskaźników finansowych (kovenantów) wynikających z tych umów, nieprzedłużenie przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych; skutkuje wystąpieniem przypadku naruszenia warunków umowy. Wystąpienie przypadku naruszenia może w szczególności doprowadzić do postawienia w stan wymagalności naszego zadłużenia, przejęcia przez bank kontroli nad ważnymi aktywami takimi jak Papiernie lub Celulozownie, a także utratą pozostałych aktywów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, obniżenia wiarygodności kredytowej i utraty dostępu do źródeł zewnętrznego finansowania, a co za tym idzie utraty płynności finansowej, co może z kolei wywrzeć istotnie negatywny wpływ na naszą działalność, perspektywy rozwoju oraz cenę naszych akcji.

Ryzyko związane z limitami ubezpieczeniowymi

W związku z pogarszającą się sytuacją w branży papierniczej oraz wynikami Grupy Arctic Paper nasi dostawcy, w szczególności dostawcy surowców takich jak celuloza, mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa), a co za tym idzie utracić możliwość oferowania Grupie Arctic Paper odroczonej terminowości płatności. Taka sytuacja może prowadzić do pogorszenia się sytuacji finansowej i utraty

płynności finansowej poszczególnych jednostek operacyjnych, a w konsekwencji wpłynąć negatywnie na sytuację w całej Grupie.

Ryzyko wprowadzenia ograniczeń w dostawach gazu ziemnego

Jedynym dostawcą gazu ziemnego wykorzystywanego przez AP Kostrzyn do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej dla potrzeb produkcji papieru jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG). W związku z tym na działalność i koszty produkcji papieru w AP Kostrzyn znaczny wpływ ma dostępność i cena gazu ziemnego. Ewentualne zakłócenia dostaw gazu ziemnego do papierni w Kostrzynie nad Odrą mogą wywrzeć negatywny wpływ na produkcję, wynik działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko utraty ulg podatkowych związanych z działalnością AP Kostrzyn

AP Kostrzyn korzysta ze znaczącej ulgi podatkowej wynikającej z prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ulga ta została przyznana na okres do 2017 roku i uzależniona jest od przestrzegania przez AP Kostrzyn przepisów ustaw, rozporządzeń i innych warunków dotyczących możliwości skorzystania z ulgi podatkowej, w tym spełnienia pewnych kryteriów dotyczących zatrudnienia i nakładów inwestycyjnych. Szczególnie częstym zmianom w Polsce podlegają przepisy oraz interpretacje przepisów podatkowych. Zmiany w przepisach dotyczących tej ulgi podatkowej lub naruszenie przez AP Kostrzyn warunków zezwolenia, na podstawie, którego ulga została przyznana mogą spowodować jej utratę i wywrzeć istotny negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z konsolidacją i płynnością głównych klientów

Trendy konsolidacyjne wśród naszych obecnych i potencjalnych klientów mogą spowodować powstanie bardziej skoncentrowanej bazy klientów obejmującej kilku dużych odbiorców. Odbiorcy ci mogą korzystać ze swojej lepszej pozycji przetargowej przy negocjowaniu warunków zakupu papieru lub podjąć decyzję o zmianie dostawcy i nabywać produkty naszych konkurentów. Ponadto, w związku z pogarszającą się sytuacją w branży poligraficznej nasi klienci tacy jak dystrybutorzy papieru, drukarnie, czy wydawnictwa mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa) lub mieć problemy z płynnością finansową, co w konsekwencji może doprowadzić do ich upadłości i odbić się negatywnie na naszych wynikach finansowych. Powyższe czynniki mogą wywrzeć negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska i negatywnym oddziaływaniem procesu produkcyjnego na środowisko

Grupa spełnia wymogi związane z ochroną środowiska, nie ma jednak pewności, że będzie zawsze wykonywać swoje zobowiązania oraz, że w przyszłości nie poniesie znaczących kosztów ani nie zaciągnie istotnych zobowiązań w związku z tymi wymogami ani też, że będzie w stanie uzyskać wszystkie pozwolenia, zgody lub inne zezwolenia konieczne dla umożliwienia jej prowadzenia działalności w zamierzony sposób. Podobnie, ponieważ produkcja papieru i celulozy wiąże się z istnieniem potencjalnych zagrożeń związanych z odpadami pochodzącymi z Papierni i Celulozowni lub zanieczyszczeniami substancjami chemicznymi, nie ma pewności, że w przyszłości Grupa nie zostanie pociągnięta do odpowiedzialności z powodu zanieczyszczenia środowiska lub że zdarzenie będące podstawą pociągnięcia Grupy do odpowiedzialności już nie wystąpiło. Grupa może, zatem ponieść znaczące wydatki w związku z koniecznością usunięcia zanieczyszczeń i rekultywacją gruntów.

Ryzyko związane z limitami emisji CO₂

Nasze Papiernie i Celulozownie otrzymują nieodpłatne uprawnienia do emisji dwutlenku węgla przydzielane na dany okres. Uprawnienia do emisji są przydzielane w ramach Unijnego Systemu Obrotu Uprawnieniami do Emisji. Jeśli nieodpłatne przydziały uprawnień do emisji dwutlenku węgla zostaną zniesione i zastąpione systemem odpłatnego nabywania uprawnień do emisji, ponoszone przez nas koszty wytwarzania energii odpowiednio wzrosną. Możemy ponadto zostać zmuszeni do ponoszenia innych niemożliwych do przewidzenia kosztów w związku z uprawnieniami do emisji lub zmianami przepisów prawa i wynikających z nich wymagań w tym zakresie. Z uwagi na to możemy być zmuszeni do zmniejszenia ilości wytwarzanej energii lub do zwiększenia kosztów produkcji, co może mieć negatywny wpływ na naszą działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy rozwoju.

Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidend

Emitent jest spółką holdingową, a zatem jego zdolność do wypłaty dywidendy jest uzależniona od poziomu ewentualnych wypłat, jakie otrzyma od spółek zależnych prowadzących działalność operacyjną i poziomu sald

gotówkowych. Niektóre spółki zależne Grupy prowadzące działalność operacyjną mogą w pewnych okresach podlegać ograniczeniom dotyczącym dokonywania wypłat na rzecz Emitenta. Nie ma pewności, że ograniczenia takie nie wywrą istotnego negatywnego wpływu na działalność, wynik działalności operacyjnej i zdolność Grupy do wypłaty dywidendy.

Ponadto na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank S.A.) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Informacje uzupełniające

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. nie opublikował prognoz wyników finansowych na rok 2015, a także nie opublikował oraz nie planuje publikowania prognoz wyników finansowych na rok 2016.

Informacje o dywidendzie

Spółka nie wypłaciła dywidendy w roku 2015.

Zmiany w organach Arctic Paper S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną kadencję w dotychczasowym składzie, to jest:

- Pan Rolf Olof Grundberg - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Pan Rune Roger Ingvarsson - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Thomas Onstad - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Mariusz Cezary Grendowicz - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

■ Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu

■ Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu

■ Jacek Łoś – Członek Zarządu

■ Per Skoglund – Członek Zarządu

- Michał Sawka - Członek Zarządu

Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.

W roku 2015 nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;

- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcje;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu) miesięcy od dnia podjęcia niniejszej uchwały;
- e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed

wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,

b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 r.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę przeprowadzonego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych

przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu spółek handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu spółek handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznaczona się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia niniejszego raportu Zarząd Spółki nie nabywał akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanym powyżej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i pozostałych świadczeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku (dane w PLN).

Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenie (zasadnicze z narzutami) z tytułu funkcji pełnionych w Arctic Paper S.A.	Program emerytalny	Inne	Razem
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	1 512 309	-	-	1 512 309
Per Skoglund	531 765	290 125	28 883	850 773
Jacek Łoś	931 305	-	5 051	936 356
Małgorzata Majewska-Śliwa	1 156 113	-	3 430	1 159 543
Michał Sawka	937 649	-	5 051	942 700
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	391 015	-	-	391 015
Rune Roger Ingvarsson	150 009	-	-	150 009
Thomas Onstad	120 034	-	-	120 034
Mariusz Grendowicz	180 000	-	-	180 000
Roger Mattsson	152 811	-	-	152 811
Dariusz Witkowski	150 000	-	-	150 000

Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu rocznego Członkowie Zarządu są upoważnieni do otrzymania rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub,

gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie. Wysokość rekompensaty będzie odpowiadała wynagrodzeniu za okres od 6 do 24 miesięcy.

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.

Stan oraz zmiana stanu posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 21/03/2016	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 31/12/2015	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 13/11/2015	Zmiana
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	-	-	-	-
Jacek Łoś	-	-	-	-
Per Skoglund	-	-	-	-
Małgorzata Majewska-Śliwa	-	-	-	-
Michał Sawka	-	-	-	-
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	12 000	12 000	12 000	-
Rune Roger Ingvarsson	-	-	-	-
Thomas Onstad	5 848 658	5 848 658	5 848 658	-
Roger Mattsson	-	-	-	-
Dariusz Witkowski	-	-	-	-
Mariusz Grendowicz	-	-	-	-

Zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego Spółka posiadała wystarczające środki

pieniężne i zdolność kredytową zapewniającą płynność finansową Grupy Arctic Paper S.A.

Lokaty kapitałowe i inwestycje

W 2015 roku spółki należące do Grupy Arctic Paper w ramach posiadanych środków pieniężnych wykorzystywały standardowe krótkoterminowe lokaty, w tym lokaty overnight. W 2015 roku Grupa nie dokonywała inwestycji finansowych.

Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 160.000 tys. SEK;
- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 85.000 tys. SEK;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 20.000 tys. SEK;
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 106.245 tys. SEK;

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK w Arctic Paper Grycksbo AB oraz na kwotę 759 tys. SEK w Arctic Paper Munkedals AB;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- limit należności objętych umową faktoringową w Arctic Paper Munkedals AB do kwoty 126.920 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na kwotę 2.711 tys. SEK
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK
- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK;
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR;
- zastawy na akcjach spółek zależnych z Grupy Rottneros na kwotę 509.000 tys. SEK;
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK
- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys.

EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad.

Ponadto, zostały dokonane następujące zabezpieczenia wykonania umowy kredytowej (Arctic Paper Kostrzyn S.A. jako kredytobiorca, Arctic Paper S.A. jako współdłużnik solidarny oraz Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH jako gwaranci zawarły umowę kredytową z Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A jako kredytodawcami) z dnia 6 listopada 2012 roku:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej ;
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH);
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A.

Istotne pozycje pozabilansowe

Informacje na temat pozycji pozabilansowych zawarte są w nocie objaśniającej nr 36 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W związku z poprawą wyników finansowych i warunków rynkowych w 2015 roku oraz pod warunkiem realizacji bieżących celów finansowych Spółka planuje realizację inwestycji zgodnie z planem finansowym. Głównym celem inwestycji w 2016 roku jest rozwój nowych

produktów, minimalizacja kosztów produkcji, w tym kosztów energii elektrycznej i poprawa efektywności procesu produkcyjnego. Plan inwestycyjny na rok 2016 Grupa zamierza finansować ze środków własnych.

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie były stroną jednego lub wielu postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub

organem administracji publicznej, których jednostkowa lub łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych danej jednostki.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Z wyjątkiem informacji podanych w niniejszym raporcie, nie są znane Emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o nabyciu akcji własnych

W 2015 i 2014 roku Jednostka Dominująca nie dokonała nabycia akcji własnych.

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 38 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zatrudnienie

Informacje na temat zatrudnienia zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 roku, Arctic Paper S.A. jest zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek

notowanych na GPW” dostępnym na stronie internetowej

http://www.gpw.pl/WSE_corporate_governance

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2015 roku Arctic Paper S.A. nie stosowała następujących zasad:

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk

Rekomendacja nr I.5:

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Wyjaśnienie: Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wynagrodzenie Członków Zarządu jest

przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Rekomendacja nr I.9:

GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej

Wyjaśnienie: Obecnie w Spółce niniejsza rekomendacja nie jest realizowana, co wynika z faktu, iż funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób. Niemniej skład organów Emitenta w dużej mierze uzależniony jest od

akcjonariuszy Spółki, zatem nie można wykluczyć, iż rekomendacja ta będzie respektowana w przyszłości.

Rekomendacja nr I.12:

Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Wyjaśnienie: Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno - organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka oraz małe doświadczenie rynku w tym zakresie, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na zapewnienie akcjonariuszom możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki realizowane przez Zarządy spółek

Zasada nr 1.9 a).

Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Wyjaśnienie: Publikacja pełnego zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, mogłaby naruszać interesy poszczególnych akcjonariuszy. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania i jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

Zasada nr IV.10:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad”.

Wyjaśnienie: W 2015 roku ARCTIC PAPER S.A. nie stosował zasady IV.10. Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia oznaczałoby bowiem obecnie wysokie koszty organizacji zgromadzenia akcjonariuszy. Z uwagi na realne zagrożenia zarówno natury technicznej, jak i prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad walnego zgromadzenia Zarząd nie ma możliwości zapewnienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Zarząd nie wyklucza rozważenia w przyszłości możliwości przeprowadzania elektronicznych walnych zgromadzeń.

Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego

Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku.

Na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Zarząd spółki Arctic Paper S.A. opublikował w dniu 25 stycznia 2016 roku raport EBI dotyczący wyłączenia niektórych zasad zbioru Dobrych Praktyk od stosowania.

Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w jednostce i w Grupie oraz jego skuteczność w procesie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Za przygotowanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy odpowiedzialny jest dział finansowy Spółki kierowany przez Dyrektora Finansowego. Dane finansowe stanowiące podstawę przygotowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy pochodzą z miesięcznych pakietów raportowania oraz rozszerzonych pakietów kwartalnych przesyłanych do Emitenta przez spółki wchodzące w skład Grupy. Kierownictwo wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego analizuje wyniki finansowe spółek w porównaniu do założeń budżetowych oraz

wyników osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym.

W Grupie dokonywany jest coroczny przegląd strategii, jak i perspektyw rozwoju. Proces budżetowania wspierany jest przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy. Przygotowany na kolejny rok budżet przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez jej Radę Nadzorczą. Zarząd Spółki w trakcie roku porównuje osiągnięte wyniki finansowe z przyjętym budżetem.

Zarząd Spółki systematycznie ocenia, jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały słabości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Informacje na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji znajdują się w tabeli poniżej – tabela przedstawia stan na dzień publikacji raportu rocznego (21 marca 2016 r.)

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

Każda akcja Arctic Paper S.A. upoważnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu z akcji Arctic Paper S.A., takich jak ograniczenie

wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie, z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie w razie, gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem:

http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Statut%20tekst%20jednolity_akt_ualny_2013_PL_new.pdf

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

- Walne Zgromadzenia odbywać się będą w siedzibie Spółki lub w Warszawie;
- Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego;
- Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym następuje wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- Głosowanie jest jawne, chyba, że któryś z Akcjonariuszy zażąda tajnego głosowania lub takiego głosowania wymagają postanowienia Kodeksu spółek handlowych;
- Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów;
- Zgodnie ze statutem Spółki następujące sprawy należą do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia:
 - rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy;
 - udzielanie absolutorium członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
 - decyzje dotyczące podziału zysków lub pokrycia strat;
 - zmiana przedmiotu działalności Spółki;
 - zmiana Statutu Spółki;
 - podwyższenie lub obniżenie kapitału Spółki;
 - łączenie się Spółki z inną spółką lub spółkami, podział Spółki lub przekształcenie Spółki;
 - rozwiązanie i likwidacja Spółki;
 - emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych;
 - nabycie i zbycie nieruchomości;

- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wszystkie inne sprawy, dla których niniejszy Statut lub Kodeks spółek handlowych wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki.

Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów

Zarząd

Skład Zarządu

- Zarząd składa się z jednego do pięciu członków, w tym Prezesa Zarządu;
- Zarząd powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję;
- Kadencja członków Zarządu wynosi 3 (trzy) lata;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego Rada Nadzorcza, na wniosek Prezesa, może powołać do trzech Wiceprezesów spośród członków Zarządu. Odwołanie z funkcji Wiceprezesa następuje na mocy uchwały Rady Nadzorczej;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie.

Podstawowe kompetencje Zarządu

- Zarząd prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki uprawniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo, lub dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem;
- Zarząd zobowiązany jest wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością oraz przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki, przyjętych regulaminów oraz uchwał organów Spółki, a decyzje podejmować w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, mając na uwadze interes Spółki oraz jej akcjonariuszy;
- Zarząd obowiązany jest zarządzać majątkiem i sprawami Spółki oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu oraz regulaminów wewnętrznych, a także uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie i Radę Nadzorczą;

- Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.
- Każdy członek Zarządu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Spółce poprzez swoje działania lub zaniechania naruszające postanowienia przepisów prawa lub Statutu Spółki;
- Do zakresu działań Zarządu, zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych, należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej;
- Zarząd kierując się interesem Spółki określa strategię i główne cele działania Spółki;
- Zarząd zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących informacji poufnych w rozumieniu Ustawy o Obrocie oraz do spełnienia wszelkich wynikających z tych przepisów obowiązków.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonego decyzją Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniu lub poza posiedzeniem w formie pisemnej lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zarząd podejmuje uchwały większością głosów oddanych. Uchwały są ważne, jeżeli co najmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Cororate%20Documents/Regulamin%20Zarzadu%20AP%20S A.pdf>

Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

- Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku

Rada Nadzorcza

Skład i organizacja Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Członek rady Nadzorczej może zostać odwołany w każdej chwili;
- W skład Rady Nadzorczej wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i pozostali członkowie. Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Wiceprzewodniczącego wybiera Rada Nadzorcza spośród swych członków na pierwszym posiedzeniu lub – w razie potrzeby – w trakcie kadencji, w wyborach uzupełniających;

- Od chwili podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwał stanowiących podstawę do przeprowadzenia pierwszej publicznej emisji akcji i wprowadzenia akcji do obrotu giełdowego, dwóch członków Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni;
- W przypadku, gdy powołany został członek niezależny Rady Nadzorczej, bez zgody co najmniej jednego członka niezależnego Rady Nadzorczej, nie mogą zostać podjęte uchwały w sprawach:
 - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmiot powiązany ze Spółką na rzecz członków Zarządu;
 - wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązany, innej niż umowy zawierane w toku normalnej działalności Spółki na zwyczajnych warunkach stosowanych przez Spółkę;
 - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki;
- W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że utrata przymiotu niezależności przez członka Rady Nadzorczej, a także brak powołania niezależnego członka Rady Nadzorczej nie powoduje nieważności decyzji podjętych przez Radę Nadzorczą. Utrata przez Członka Niezależnego przymiotu niezależności w trakcie pełnienia przezeń funkcji członka Rady Nadzorczej nie ma wpływu na ważność lub wygaśnięcie jego mandatu;
- Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej:
 - utrzymują kontakt z Zarządem Spółki;
 - kierują pracami Rady;
 - reprezentują Radę na zewnątrz i wobec pozostałych organów Spółki, w tym wobec poszczególnych członków Zarządu Spółki;
 - nadają bieg inicjatywom i wnioskom kierowanym pod obrady Rady;
 - podejmują inne czynności wynikające z Regulaminu i Statutu Spółki;
- Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały;
- Członkowie Rady Nadzorczej powinni zachować lojalność wobec Spółki. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest poinformować o nim pozostałych członków Rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów;
- Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności;
- Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, wydaje zalecenia i opinie oraz wnioskuje do Walnego Zgromadzenia;
- Rada nadzorcza nie może wydać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki;
- Spory pomiędzy Radą Nadzorczą a Zarządem rozstrzyga Walne Zgromadzenie;

- W celu wykonania swych uprawnień, Rada Nadzorcza może dokonać przeglądu działalności Spółki w dowolnym zakresie, żądać przedstawienia wszelkiego rodzaju dokumentów, raportów i wyjaśnień od Zarządu oraz wydawać opinie w kwestiach dotyczących Spółki i przedkładać Zarządowi wnioski i inicjatywy;
- Oprócz innych spraw wskazanych w przepisach prawa lub Statucie Spółki, do kompetencji Rady należy:
 - ocena sprawozdań finansowych Spółki;
 - ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysków oraz pokrycia strat;
 - przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego pisemnego sprawozdania z wyników powyższych ocen;
 - powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesów, oraz ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu;
 - wyznaczenie biegłego rewidenta dla Spółki;
- Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, zapewniając jej udostępnienie wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem;
- Rada Nadzorcza zawiera w imieniu Spółki umowy z członkami Zarządu i reprezentuje Spółkę w sporach z członkami Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić, w drodze uchwały, jednego lub więcej członków do dokonania takich czynności prawnych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w tym trybie jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Datą podjęcia uchwały zapadłej w trybie przewidzianym w niniejszym ustępie jest data złożenia podpisu przez ostatniego z członków Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni listem poleconym, telefaksem lub wiadomością wysłaną za pomocą poczty elektronicznej, wysyłanymi z przynajmniej 15 dniowym wyprzedzeniem, a na posiedzeniu obecnych jest większość członków Rady. Uchwały mogą być powzięte bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady wyrazili zgodę na głosowanie w danej sprawie lub na treść uchwały, która ma być przyjęta.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, w przypadku równości głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Regulamin%20Rady%20Nadzorczej%20ArcticPaper%20SA.pdf>

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku (członek zależny;

- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek niezależny);
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek zależny);
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Dariusz Witkowski – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku (członek niezależny);
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku (członek zależny);

21 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało Radę Nadzorczą w wyżej wymienionym składzie na kolejną kadencję (raport bieżący 17/2015).

Komitet audytu

Skład i organizacja komitetu audytu

- Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej. Co najmniej jeden członek Komitetu Audytu jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów;
- Członkowie Komitetu Audytu są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Audytu, wybierany większością głosów spośród jego członków musi być członkiem niezależnym;
- Komitet Audytu działa w oparciu o Ustawę o biegłych rewidentach, Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu;
- Komitet Audytu spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Audytu realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu audytu

- Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczności kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami;
- Zadaniem Komitetu Audytu wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, zapewnienia skuteczności systemów kontroli wewnętrznej Spółki oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej są w szczególności:
 - kontrola prawidłowości dostarczanych przez Spółkę informacji finansowych, w tym przede wszystkim trafności i spójności zasad rachunkowych stosowanych w Spółce i jej Grupie Kapitałowej, a także kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych;

- ocena przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania w Spółce i jej Grupie Kapitałowej dla zapewnienia właściwego rozpoznawania i zarządzania Spółką;
- zapewnienie skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, zwłaszcza poprzez wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w zakresie:
 - strategicznych i operacyjnych planów audytu wewnętrznego oraz istotnych poprawek do tych planów;
 - polityki, strategii i procedur audytu wewnętrznego, opracowanych zgodnie z przyjętymi standardami audytu wewnętrznego;
 - przeprowadzenia kontroli określonej sfery działalności Spółki;
- Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych należą w szczególności:
 - wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących wyboru, mianowania i ponownego mianowania oraz odwoływania podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań ze Spółką;
 - weryfikowanie efektywności pracy podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - badanie przyczyn rezygnacji podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
- Komitet Audytu może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych, rachunkowych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Audytu jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson.
- Mariusz Grendowicz

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitetu Audytu w następującym składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Roger Mattsson
- Mariusz Grendowicz

Szczegółowy tryb działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu.

Komitet wynagrodzeń

Skład i organizacja komitetu wynagrodzeń

- Komitet Wynagrodzeń składa się, z co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej;
- Członkowie Komitetu Wynagrodzeń są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż do zakończenia kadencji Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Wynagrodzeń działa w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Wynagrodzeń;
- Komitet Wynagrodzeń spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii, rekomendacji i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań.

Kompetencje komitetu wynagrodzeń

- Podstawowym zadaniem Komitetu Wynagrodzeń jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach polityki wynagrodzeń, polityki premiowej i innych spraw związanych z wynagradzaniem pracowników oraz członków organów Spółki i spółek z Grupy Kapitałowej;
- Zadaniem Komitetu Wynagrodzeń wynikającym z nadzorowania polityki wynagrodzeń Spółki oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania polityki wynagrodzeń Spółki jest udzielania Radzie Nadzorczej rekomendacji w szczególności w zakresie:
 - zatwierdzania i zmiany zasad wynagradzania członków organów Spółki;
 - wysokości całkowitej kwoty wynagrodzeń członków Zarządu Spółki;
 - sporów prawnych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu w zakresie zadań Komitetu;
 - propozycji wynagrodzeń oraz przyznawania dodatkowych świadczeń poszczególnym członkom organów Spółki, w tym w szczególności, w ramach programów opcji menedżerskich (zamiennych na akcje Spółki);
 - strategii polityki wynagrodzeń i premiowania oraz polityki kadrowej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Wynagrodzeń jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego.

Od dnia 17 września 2014 roku w skład Komitetu Wynagrodzeń wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;

■ Roger Mattsson

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitet Wynagrodzeń w składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson

Szczegółowy tryb działania Komitetu Wynagrodzeń określa Regulamin Komitetu Wynagrodzeń.

Komitet ryzyka

Skład i organizacja komitetu ryzyka

- Komitet Ryzyka składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Co najmniej jeden członek Komitetu Ryzyka jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie finansów;
- Członkowie Komitetu Ryzyka są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Ryzyka jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Ryzyka działa w oparciu o powszechnie uznane modele zarządzania ryzykiem korporacyjnym (np. COSO-ERM);
- Komitet Ryzyka spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Ryzyka realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał, wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu ryzyka

- Podstawowym zadaniem Komitetu Ryzyka jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych ryzyk, czyli szans i zagrożeń realizacji celów strategicznych Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka finansowego, związanego zarówno z czynnikami zewnętrznymi (np. zmiennością kursów walut, stop procentowych, ogólnej sytuacji gospodarczej na świecie) jak również wewnętrznymi (np. przepływy pieniężne, zachowanie płynności, odchylenia od budżetów i prognoz finansowych);
- Zadaniem Komitetu Ryzyka wynikającymi z nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem są w szczególności:
 - Nadzór nad prawidłową identyfikacją, analizą i uszeregowaniem według ważności rodzajów ryzyka wynikających ze strategii działania i prowadzonego rodzaju działalności;
 - Określenie prawidłowości określenia poziomu akceptowalnego ryzyka dla Spółki;
 - Sprawdzanie czy działania służące redukcji ryzyka są zaplanowane i wprowadzone tak by znalazło się ono na poziomie akceptowalnym dla Spółki;
 - Monitoring weryfikujący okresowo prawidłowość oceny ryzyka przez Zarząd i skuteczność narzędzi kontroli;
 - Nadzór nad właściwym informowaniem interesariuszy o ryzyku, strategiach ryzyka i narzędziach kontroli.

- Komitet Ryzyka może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;

Posiedzenia Komitetu Ryzyka odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Ryzyka/Finansów wchodzi następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Mariusz Grendowicz;
- Dariusz Witkowski.

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona członków Komitetu Ryzyka w niezmienionym składzie.

Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.

Arctic Paper S.A. jest spółką prawa polskiego, której akcje są dopuszczone do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a także na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie. Spółka jest pierwotnie notowana na giełdzie warszawskiej, oraz równoległe na giełdzie sztokholmskiej. Spółki niezarejestrowane w Szwecji, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na NASDAQ w Sztokholmie powinny stosować

- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym posiadają siedzibę, lub
- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym są pierwotnie notowane, lub
- szwedzki kodeks ładu korporacyjnego (dalej „Kodeks szwedzki”).

Arctic Paper S.A. stosuje zasady opisane w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW” (dalej ”Dobre praktyki”), które mogą być stosowane przez spółki notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a nie Kodeks szwedzki. W konsekwencji, postępowanie spółki Arctic Paper S.A. różni się od tego, które jest określone w Kodeksie szwedzkim w następujących istotnych aspektach.

Zgromadzenie akcjonariuszy

Główne dokumenty związane ze Zgromadzeniami Akcjonariuszy, takie jak powiadomienia, protokoły i przyjęte uchwały są przygotowywane w języku polskim i angielskim, ale nie w języku szwedzkim.

Powoływanie organów spółki i audytorów

Polski model ładu korporacyjnego przewiduje dualistyczny system organów spółki, na który składa się Zarząd, organ wykonawczy, który jest powoływany przez Radę Nadzorczą, która z kolei nadzoruje działalność spółki i jest powoływana przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Audytorzy są wybierani przez Radę Nadzorczą.

Ani Dobre praktyki, ani żadne inne polskie przepisy nie wymagają by w spółce był powoływana komisja dokonująca wyboru kandydatów, w związku z czym komisja taka nie występuje wśród organów spółki. Każdy akcjonariusz jest uprawniony do zgłaszania kandydatów do Rady Nadzorczej. Odpowiednie informacje na temat zgłoszonych kandydatów do Rady Nadzorczej są publikowane na stronie internetowej spółki z odpowiednim wyprzedzeniem, takim by wszyscy akcjonariusze mogli podjąć przemyślaną decyzję w głosowaniu nad uchwałą powołującą nowego członka Rady Nadzorczej.

Zadania organów spółki

Zgodnie z zasadami dualistycznego systemu organów spółki, zadania zwykle wykonywane przez zarząd spółki prawa szwedzkiego, są wykonywane przez Zarząd lub Radę Nadzorczą spółki prawa polskiego.

Zgodnie z przepisami polskimi, członkowie Zarządu, w tym Dyrektor Generalny, będący prezesem Zarządu, nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej poza spółką. Prowadzenie innych rodzajów działalności poza spółką nie jest regulowane zarówno w Dobrych praktykach jak i przez inne polskie przepisy, ale pewne ograniczenia zawarte są zwykle w indywidualnych umowach o pracę.

Wielkość i skład organów spółki

Skład Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności, takie jak są przyjęte w Kodeksie szwedzkim. Jednakże Zarząd – będący organem wykonawczym - składa się z osób pełniących funkcje wykonawcze w Arctic Paper S.A, tak więc jego członkowie nie mogą być uważani za niezależnych od Spółki. Kadencja członków Zarządu, tak samo jak członków Rady Nadzorczej, wynosi trzy lata.

Przewodniczący organów spółki

Rada Nadzorcza, a nie Zgromadzenie Akcjonariuszy, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Postępowanie organów spółki

Regulamin Zarządu jest uchwalany przez Radę Nadzorczą, z kolei regulamin Rady Nadzorczej zostaje uchwalony przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Regulaminy nie są corocznie weryfikowane, ich weryfikacja i zmiana następuje w razie potrzeby. Te same zasady dotyczą regulaminów komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej, które są uchwalane przez Radę Nadzorczą. Działania Dyrektora Generalnego nie są osobno uregulowane, ponieważ jest on jednocześnie prezesem Zarządu. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych systemów kontroli wewnętrznej, w tym m.in. kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej. Sprawozdania finansowe Spółki sporządzane są zgodnie z obowiązującymi zasadami, przepisami oraz instrukcjami biegłych rewidentów oraz Komitetu Audytu Spółki. W Spółce nie istnieją jednak pisemne procedury kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie ograniczają wysokości wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia ani wysokości odprawy. Spółka może zatrudniać pracowników, których wysokość wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia oraz wysokość odprawy przekracza równowartość wynagrodzenia zasadniczego za 2 lata.

Informacje na temat ładu korporacyjnego

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie wymagają tej samej szczegółowości odnośnie publikowanych informacji, jaka jest wymagana przez Kodeks szwedzki. Jednakże informacje na temat członków organów spółki, statutu spółki, wewnętrznych regulaminów i podsumowania istotnych różnic pomiędzy szwedzkim a polskim ujęciem ładu korporacyjnego i praw akcjonariuszy, oświadczenie o stosowaniu zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, są publikowane na stronie internetowej Spółki.

Oświadczenia Zarządu

Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, iż zgodnie z ich najlepszą wiedzą:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy za 2015 rok;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. w 2015 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego

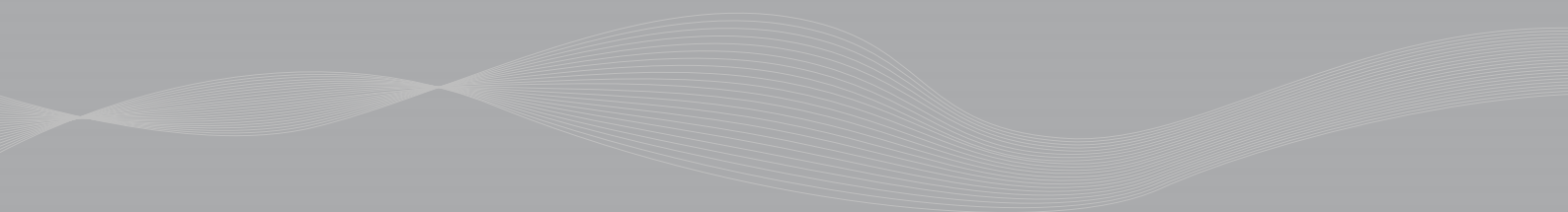
Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, że Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Sliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
do raportu rocznego za 2015 rok

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok 73

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77
Skonsolidowany bilans.....	78
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82
1. Informacje ogólne	82
2. Skład Grupy	84
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych.....	90
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	91
9. Istotne zasady rachunkowości	93
10. Segmenty operacyjne	119
11. Przychody i koszty	124
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127
13. Podatek dochodowy.....	128
14. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS	133
16. Zysk przypadający na jedną akcję.....	134

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
18. Rzeczowe aktywa trwałe	137
19. Leasing.....	138
20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
21. Aktywa niematerialne.....	140
22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
24. Pozostałe aktywa	142
25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
26. Świadczenia pracownicze	145
27. Zapasy	147
28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.....	158
32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
33. Rezerwy	162
34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
36. Zobowiązania warunkowe	164
37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
40. Instrumenty finansowe.....	172
41. Zarządzanie kapitałem.....	181
42. Struktura zatrudnienia.....	182
43. Prawa do emisji CO2.....	182
44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	Okres		Okres	
	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	693 179	684 699
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	100 239	135 660	23 956	32 420
Zysk (strata) brutto	72 150	99 099	17 243	23 683
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	16 973	23 498
Działalność zaniechana				
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	(23 323)	(4 816)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(26 570)	78 175	(6 350)	18 682
Zysk (strata) netto za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(17 030)	12 058
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	172 748	206 433	41 285	49 333
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	(19 513)	(14 388)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(62 359)	(104 354)	(14 903)	(24 938)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	28 742	41 873	6 869	10 007
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Średni kurs PLN/EUR *			4,1843	4,1845
	Na dzień	Na dzień	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Aktywa				
Zobowiązania długoterminowe	1 813 235	1 762 790	425 492	413 577
Zobowiązania krótkoterminowe	372 599	447 152	87 434	104 909
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	682 515	590 567	160 159	138 556
Kapitał własny	81 264	-	19 069	-
Kapitał podstawowy	676 856	725 071	158 830	170 113
	69 288	69 288	16 259	16 256
Liability				
Liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN/EUR na koniec okresu **	-	-	4,2615	4,2623

* - Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP w okresie, którego dotyczą prezentowane dane.

** - Pozycje bilansowe i wartość księgową na jedną akcję przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży papieru i celulozy	10.1	2 900 460	2 865 121
Przychody ze sprzedaży		2 900 460	2 865 121
Koszt własny sprzedaży	11.5	(2 490 533)	(2 427 563)
Zysk (strata) ze sprzedaży		409 927	437 558
Koszty sprzedaży	11.5	(266 296)	(265 981)
Koszty ogólnego zarządu	11.5	(63 597)	(67 712)
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	59 644	62 706
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	(39 440)	(30 910)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		100 239	135 660
Przychody finansowe	11.3	1 587	844
Koszty finansowe	11.4	(29 676)	(37 405)
Zysk (strata) brutto		72 150	99 099
Podatek dochodowy	13	(1 131)	(773)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		71 019	98 326
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	14	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy		(26 570)	78 175
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		26 331	70 611
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		(97 588)	(20 152)
Akcjonariuszowi niekontrolującemu, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		44 688	27 716
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
		(26 570)	78 175
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02
- rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego		(26 570)	78 175
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	30.2	11 256	(14 955)
Podatek odroczony od wyceny instrumentów finansowych	13.1	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	30.4	(16 263)	10 438
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	11.7	8 271	(22 205)
Podatek odroczony od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	13.1	(1 963)	4 911
Pozostałe całkowite dochody		4 911	(24 637)
Całkowite dochody		(21 659)	53 538
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(67 500)	27 851
Akcjonariuszowi niekontrolującemu		45 841	25 686

Skonsolidowany bilans

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	18	719 782	726 448
Nieruchomości inwestycyjne	20	3 982	3 982
Aktywa niematerialne	21	51 622	50 692
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	22	5 169	5 037
Inne aktywa finansowe	24.1	1 017	2 088
Inne aktywa niefinansowe	24.2	1 472	1 238
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	47 625	54 259
		830 668	843 745
Aktywa obrotowe			
Zapasy	27	390 631	376 486
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	336 499	339 440
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		6 941	6 524
Inne aktywa niefinansowe	24.2	11 531	16 872
Inne aktywa finansowe	24.1	944	21 312
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	188 552	158 412
		935 099	919 045
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	14	47 467	-
SUMA AKTYWÓW		1 813 235	1 762 790
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	30.1	69 288	69 288
Kapitał zapasowy	30.3	447 638	472 748
Pozostałe kapitały rezerwowe	30.4	127 976	136 557
Różnice kursowe z przeliczenia	30.2	21 810	8 958
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	30.5	(181 625)	(143 939)
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		(8 974)	-
		476 111	543 612
Udział niekontrolujący	30.6	200 744	181 459
Kapitał własny ogółem		676 856	725 071
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	222 305	269 138
Rezerwy	33	82 855	100 179
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	41 057	37 241
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	2 468	13 959
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	23 914	26 634
		372 599	447 152
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	82 883	59 727
Rezerwy	33	-	8 794
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	83 503	60 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34	407 128	364 468
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		281	524
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	108 720	96 215
		682 515	590 567
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	14	81 264	-
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 136 379	1 037 719
SUMA PASYWÓW		1 813 235	1 762 790

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej		72 150	99 099
Zysk/(strata) brutto z działalności zaniechanej		(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto		(25 848)	77 854
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	11.6	119 057	121 922
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(2 154)	5 149
Utrata wartości aktywów niefinansowych		-	-
Odsetki i dywidendy, netto		21 460	30 776
Zyski / strata na działalności inwestycyjnej		(263)	(21 577)
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	29.1	(11 377)	(28 627)
Zmiana stanu zapasów	29.1	(36 725)	11 807
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	29.1	62 870	8 251
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	29.1	15 641	(2 519)
Zmiana stanu rezerw	29.1	34 721	8 248
Podatek dochodowy zapłacony		(5 212)	(551)
Efekt umorzenia praw do emisji CO2 rozpoznanych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych		1 415	(165)
Certyfikaty kogeneracji		(3 756)	(4 367)
Pozostałe		2 919	233
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		172 748	206 433
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		650	20 359
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(102 947)	(68 853)
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		20 651	(21 312)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej		-	9 600
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(81 646)	(60 206)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym		22 479	(80 627)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 907)	(2 810)
Wpływy z innych zobowiązań finansowych		15 226	-
Splata innych zobowiązań finansowych		(2 049)	(16 592)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		-	57 580
Splata pożyczek i kredytów		(48 431)	(35 028)
Odsetki zapłacone		(20 121)	(26 876)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(26 556)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(62 359)	(104 354)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		28 742	41 873
Różnice kursowe netto		2 449	(1 494)
Środki pieniężne na początek okresu	29	158 412	118 033
Środki pieniężne na koniec okresu	29	189 603	158 412

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	-	543 612	181 459	725 071
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	(71 258)	-	(71 258)	44 688	(26 570)
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	6 030	(8 581)	6 309	-	3 758	1 153	4 911
Całkowite dochody za okres		-	-	6 030	(8 581)	(64 949)	-	(67 500)	45 841	(21 659)
Podział wyniku finansowego	30.5	-	(25 110)	-	-	25 110	-	-	-	-
Działalność zaniechana	14	-	-	6 821	-	2 153	(8 974)	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	30.6	-	-	-	-	-	-	-	(26 556)	(26 556)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 288	447 638	21 810	127 976	(181 625)	(8 974)	476 111	200 744	676 856

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku (badane)		69 288	652 659	18 132	132 697	(357 015)	515 760	155 772	671 532
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	50 459	50 459	27 716	78 175
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	(9 173)	3 860	(17 294)	(22 607)	(2 030)	(24 637)
Całkowite dochody za okres		-	-	(9 173)	3 860	33 165	27 851	25 686	53 538
Podział wyniku	30.5		(179 911)			179 911	-		-
Na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	543 612	181 459	725 071

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy spółki dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane

przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. W wyniku restrukturyzacji kapitałowej przeprowadzonej w 2008 roku papiernie Arctic Paper Kostrzyn (Polska) i Arctic Paper Munkedals (Szwecja) oraz Spółki Dystrybucyjne i biura sprzedaży stały się własnością Arctic Paper S.A. Poprzednio były one własnością Arctic Paper AB (później Trebruk AB), spółki pośrednio dominującej wobec Arctic Paper S.A. Ponadto, w ramach ekspansji, Grupa nabyła w listopadzie 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy) a w marcu 2010 roku papiernię Grycksbo (Szwecja). W grudniu 2012 roku Grupa nabyła pakiet kontrolny akcji Rottneros AB, notowanej na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie i posiadającej udziały w dwóch celulozowniach (Szwecja).

W ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Z tego względu działalność Grupy Mochenwangen została potraktowana w niniejszym raporcie, jako działalność zaniechana.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny
 REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusz	według stanu na 31.12.2015				według stanu na 31.12.2014			
	Udział w kapitale		Udział w ogólnej		Udział w kapitale		Udział w ogólnej	
	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	-	-	-	-
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego raportu udział głównego akcjonariusza Nemus Holding AB w Arctic Paper S.A. nie zmienił się w stosunku do stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień 21 marca 2016 roku wyniósł 57,74%.

Podmiotem dominującym całej Grupy Arctic Paper jest Incarta Development S.A.

Czas trwania Arctic Paper S.A. jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Arctic Paper S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21 marca 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Mochenwangen GmbH	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Produkcja papieru	99,74%	99,74%	99,74%
Arctic Paper Grycksbo AB	Szwecja, Box 1, SE 790 20 Grycksbo	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper UK Limited	Wielka Brytania, Quadrant House, 47 Croydon Road, Caterham, Surrey	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Baltic States SIA	Łotwa, K. Vardemara iela 33-20, Riga LV-1010	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Deutschland GmbH	Niemcy, Am Sandtorkai 72, 20457 Hamburg	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Benelux S.A.	Belgia, Ophemstraat 24, B-3050 Oud-Heverlee	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Schweiz AG	Szwajcaria, Technoparkstrasse 1, 8005 Zurych	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Italia srl	Włochy, Via Cavriana 7, 20 134 Mediolan	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Ireland Limited	Irlandia, 4 Rosemount Park Road, Dublin 11	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Danmark A/S	Dania, Korskindelund 6 DK-2670 Greve	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper France SAS	Francja, 43 rue de la Breche aux Loups, 75012 Paryż	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Espana SL	Hiszpania, Avenida Diagonal 472-474, 9-1 Barcelona	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Papierhandels GmbH	Austria, Hainborgerstrasse 34A, A-1030 Wiedeń	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21	31	31
			marca 2016	grudnia 2015	grudnia 2014
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	Polska, Biskupia 39, 04-216 Warszawa	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Norge AS	Norwegia, Rosenholmsveien 25, NO-1411 Kolbotn	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Sverige AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper East Sp. z o.o.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Investment GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Finance AB (wcześniej Arctic Energy Sverige AB)	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych (poprzednio produkcja energii wodnej)	100%	100%	100%
Arctic Paper Verwaltungs GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH & Co. KG*	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	94,90%	94,90%	94,90%
Arctic Paper Investment AB **	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
EC Kostrzyn Sp. z o.o.	Polska, ul. Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Wynajem nieruchomości oraz maszyn i urządzeń	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals Kraft AB	Szwecja, 455 81 Munkedal	Produkcja energii wodnej	100%	100%	100%
Rottneros AB	Szwecja, Sunne	Działalność spółek holdingowych	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Bruk AB	Szwecja, Sunne	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Utansjö Bruk AB	Szwecja, Hamösand	Spółka nie prowadząca działalności	51,27%	51,27%	51,27%
Vallviks Bruk AB	Szwecja, Söderhamn	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Packaging AB	Szwecja, Sztokholm	Produkcja opakowań do żywności	51,27%	51,27%	51,27%
SIA Rottneros Baltic	Łotwa, Ventspils	Biuro zakupów	51,27%	51,27%	51,27%

* - spółki utworzone w celu nabycia Arctic Paper Mochenwangen GmbH

** - spółka utworzona w celu nabycia Grycksbo Paper Holding AB i pośrednio Arctic Paper Grycksbo AB

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego raportu procentowy udział w głosach posiadanych przez Grupę w spółkach zależnych odpowiadał procentowemu udziałowi w kapitale podstawowym tych spółek. Wszystkie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy podlegają konsolidacji metodą pełną w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

3. Skład organów zarządzających i nadzorujących

3.1. Zarząd Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Zarządu Jednostki Dominującej wchodził:

- Wolfgang Lübbert - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Małgorzata Majewska-Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku.

Od dnia 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej.

3.2. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku.
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną wspólną kadencję w dotychczasowym składzie. Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała ponownie Pana Olofa Grundberga na Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

3.3. Komitet Audytu Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Komitetu Audytu Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;

- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;
- Roger Mattsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Komitetu Audytu Jednostki Dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21 marca 2016 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych ma profesjonalny osąd kierownictwa.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego i finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa posiada umowy leasingu, które według osądu Zarządu, spełniają kryteria leasingu operacyjnego oraz umowy, które spełniają kryteria leasingu finansowego. Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu, jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja kontroli nad nabywanymi jednostkami i wspólne przedsięwzięcia

W przypadku nabywania udziałów w innych jednostkach Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie metody ujęcia tej transakcji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie wytycznych zawartych w MSSF 10 i MSSF 11.

Umowa na odbiór gazu

Grupa zawiera transakcje typu „bierz lub płać”, dotyczące odbioru dostaw gazu do spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. na własny użytek. W odniesieniu do tych transakcji Zarząd, stosując profesjonalny osąd, ocenia na każdy dzień bilansowy prawdopodobieństwo zużycia niewykorzystanych ilości w ramach przyznanych limitów, biorąc pod uwagę plan ilości produkcji na przyszłe okresy oraz optymalne możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł surowców do produkcji. W sytuacji braku realnych perspektyw wykorzystania zaległych ilości gazu w przyszłości, aktywo z tytułu opłaconych, a nieodebranych ilości obejmowane jest odpisem aktualizującym.

Działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności. Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy

Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych w Arctic Paper Mochenwangen oraz w Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2012 roku został przeprowadzony w spółce produkcyjnej Arctic Paper Mochenwangen test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tego testu dokonano odpisu do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku dokonano odpisu nakładów inwestycyjnych dokonanych w ciągu 2013 roku. Nakłady inwestycyjne poniesione w ciągu 2014 i 2015 roku były w całości umorzone w momencie ich poniesienia.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku zostały przeprowadzone w spółce produkcyjnej Arctic Paper Grycksbo testy utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tych testów dokonano odpisów do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych odpowiednio na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd stwierdził, po corocznej ocenie czy wstąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, że nie występują przesłanki do dalszej utraty wartości tych aktywów oraz że nie

Wiecej informacji na temat działalności zaniechanej zostało wykazane w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

występują przesłanki do zmniejszenia wcześniej rozpoznanych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku po corocznej ocenie przesłanek dotyczących wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, Zarząd stwierdził potrzebę przeprowadzenia testu na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych na ten dzień. Wyniki przeprowadzonego testu nie wykazały dalszej utraty wartości tych aktywów.

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Koszt programu świadczeń emerytalnych po okresie zatrudnienia jest ustalany przy zastosowaniu technik aktuarialnych. Dokonane szacunki zostały przedstawione w nocie nr 26. Dokonanie aktuarialnej wyceny wymaga przyjęcia pewnych założeń, co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, wskaźnika umieralności oraz prognozowanego wzrostu świadczeń emerytalnych. Z uwagi na długoterminowy charakter takich programów szacunki te są obciążone pewną dozą niepewności.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostaną osiągnięte zyski podatkowe pozwalające na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Do instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy spółka zalicza kontrakty walutowe typu forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy, w przypadku kiedy nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń (Nota 40).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Jak opisano w nocie 32.1. Kredyty i pożyczki skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 w dniu 20 grudnia 2013 roku Spółka oraz jej podmioty zależne, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A. („APK”), Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH zawarły aneks do umowy

kredytowej z konsorcjum banków: Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A., którego szczegółowe warunki wymienione zostały w tej nocie. Aneks wprowadził dodatkowy przypadek naruszenia warunków umowy bankowej w sytuacji nieprzedłużenia przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych zawartych przez APG. Niespełnienie warunków zawieszających, w tym wybranych wskaźników finansowych, może spowodować, że kredyty zostaną postawione w stan wymagalności, a tym samym mogą w znaczny sposób wpłynąć na sytuację płynnościową Grupy oraz kontynuację działalności Grupy.

Zarząd przeanalizował możliwe scenariusze zdarzeń dotyczące finansowania AP Grycksbo. Bazując na tych analizach, Zarząd uważa, iż pomimo występującego ryzyka, Grupa jest w stanie kontynuować swoją działalność przez okres 12 miesięcy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi

Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w szczególności ze standardami MSSF, które zostały

zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”). Na dzień bilansowy, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutami pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są: złoty polski (PLN), korona szwedzka (SEK), euro (EUR), korona norweska (NOK),

Niektóre jednostki zależne Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) lub zgodnie z innymi lokalnymi standardami rachunkowości właściwymi dla jednostek zagranicznych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do uzyskania wartości zgodnych z MSSF.

korona duńska (DKK), funt szterling (GBP) oraz frank szwajcarski (CHF).

Walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych

7.1. Zmiany w dotychczasowych zasadach rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć; Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek

ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej; Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne; Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

■ KIMSF 21 Opłaty publiczne

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli

działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Zastosowanie powyższych zmian do standardów nie spowodowało zmian w danych porównawczych.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnych innych standardów, interpretacji lub zmian, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

7.2. Porównywalność danych

Ze względu na fakt, iż w ciągu 2015 roku Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji, przychody i koszty Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia

2015 roku. Zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dokonano także zmiany odpowiednich danych porównywalnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku (więcej informacji w nocie 14).

Ponadto dokonano zmiany prezentacji pozostałych przychodów operacyjnych i kosztów operacyjnych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zmniejszając pozostałe koszty operacyjne i koszt własny sprzedaży o kwotę 14.262 tys. PLN.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później

Zarząd analizuje wpływ, jaki mogłyby mieć powyższe zmiany na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości, nie spodziewa się jednak by wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na Grupę.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. i jej jednostek zależnych sporządzane każdorazowo za rok zakończony 31 grudnia. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń

gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;

9.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom.

Inwestycje Grupy w wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku

- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane, jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia. W dniu dokonania inwestycji we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy we wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

9.3. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały ujawnione w nocie 40.1.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danego wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasifikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Przychody/koszty z wyceny udziałów we wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane jako pozostałe przychody/koszty operacyjne.

zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla

wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarządy spółek zależnych lub Zarząd Arctic Paper S.A. określają zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych.

Niezależni rzeczoznawcy są zaangażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości na koniec każdego roku obrotowego.

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych jest dokonywana przez niezależne instytucje finansowe specjalizujące się w wycenie takich instrumentów.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

9.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych lub - w przypadkach zdefiniowanych w zasadach (polityce) rachunkowości - są kapitalizowane, jako koszt aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie innej niż waluta funkcjonalna są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie innej niż waluta funkcjonalna są

przeliczone na PLN po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutami funkcjonalnymi zagranicznych jednostek zależnych są EUR, SEK, DKK, NOK, GBP i CHF. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe od pożyczek traktowanych zgodnie z MSR, 21 jako inwestycje w spółki zależną są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozostałych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
SEK	0,4646	0,4532
DKK	0,5711	0,5725
NOK	0,4431	0,4735
GBP	5,7862	5,4648
CHF	3,9394	3,5447

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	01/01 - 31/12/2015	01/01 - 31/12/2014
USD	3,7730	3,1537
EUR	4,1843	4,1845
SEK	0,4475	0,4601
DKK	0,5610	0,5613
NOK	0,4680	0,5011
GBP	5,7675	5,1919
CHF	3,9228	3,4453

9.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria

rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 - 20 lat
Urządzenia biurowe	3 - 10 lat
Środki transportu	5 - 10 lat
Komputery	1 - 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w

przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową

danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane

według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5.1. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

9.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólnie przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólnie przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólnie przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością

9.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryterium rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości

inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe (nota nr 9.5) aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem

od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Oprogramowanie
Okres użytkowania	10 lat	Nieokreślony	2-5 lat
Metoda amortyzacji	10 lat metodą liniową	Nie amortyzuje się	2-5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna weryfikacja oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Po analizie istotnych czynników, dla znaków handlowych Grupa nie określa limitu okresu użytkowania. Intencją Grupy jest funkcjonowanie przez nieokreślony czas pod tym samym znakiem handlowym i ocenia się, iż nie nastąpi jego utrata wartości. W związku z tym i zgodnie z MSR 38 Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W przypadku takich zasobów okres użytkowania

powinien być weryfikowany w każdym okresie sprawozdawczym, co ma na celu ustalenie, czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają założenie o nieokreślonym czasie użytkowania składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- Sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia.

9.7.2. Prawa do emisji

Grupa jest właścicielem elektrociepłowni i z tego tytułu posiada prawa do emisji zużywane w toku działalności. Grupa stosuje metodę wykazywania zobowiązań netto dotyczącą ujęcia księgowego praw do emisji gazów cieplarnianych. Oznacza to, że prawa nabyte bezpłatnie, ujmowane są w bilansie w cenie ich nabycia równej „zero”, a rezerwa związana z zobowiązaniem do umorzenia odpowiedniej liczby praw tworzona jest w momencie wystąpienia deficytu posiadanych praw. W przypadku zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych w celu pokrycia deficytu w przyszłości, w momencie

Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

nabycia prawa te są ujmowane w cenie nabycia w aktywach niematerialnych. Rezerwa na deficyt praw do emisji jest mierzona wtedy zgodnie z wartością nabytych aktywów niematerialnych. Rezerwa jest rozpoznana w wysokości opartej na rocznym limicie praw do emisji.

Polityka ujęcia transakcji typu swap CER/EUA

Grupa zawiera transakcje wymiany forward ("swap EUA/CER") z podmiotami zewnętrznymi w celu wymiany praw do emisji, CO₂ w ramach europejskiego systemu handlu, ("EUA") w przyszłości (przed datą, w której

poszczególne zakłady muszą regulować swoje zobowiązania za dany okres) na taką samą ilość certyfikatów potwierdzonej redukcji ("CER"). Jeżeli swap EUA/CER jest zawierany oraz utrzymywany w zgodzie ze spodziewanymi wymaganiami do użycia CER przez jednostkę (tj. w celu rozliczenia zobowiązań wynikających z emisji CO₂), nie jest on regulowany przez MSR 39.

Ujęcie księgowe w momencie otrzymania zapłaty

Jeżeli zapłata jest otrzymana przed datą zapadalności transakcji typu swap EUA/CER, Grupa rozpoznaje

9.7.3. Certyfikaty w kogeneracji

Grupa, jako jednostka produkująca energię elektryczną w kogeneracji otrzymuje świadectwa pochodzenia, („żółte certyfikaty”). Przychody z tytułu certyfikatów rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztów w momencie produkcji i wyceniane po aktualnie obowiązującej na rynku cenie, pod warunkiem, że rynek ww. certyfikatów jest aktywny. W przeciwnym wypadku

9.8. Leasing

Grupa, jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch

przychody przyszłych okresów w tej kwocie, jako że EUA nie zostały dostarczone w tym momencie.

Ujęcie księgowe w momencie zapadalności transakcji EUA/CER

Certyfikaty CER ujmowane są w wartości godziwej. Różnica pomiędzy (i) sumą otrzymanej gotówki oraz wartością godziwą otrzymanych certyfikatów CER oraz (ii) wartością historyczną praw, EUR przekazanych jest rozpoznawana, jako zysk (strata). Przychód przyszłych okresów jest ujmowany w rachunku wyników, jako część tego zysku (straty).

przychody rozpoznawane są w momencie sprzedaży certyfikatów. Prawa materialne wynikające z wyceny ujmowane są w aktywach niematerialnych. Dane szczegółowe dotyczące otrzymanych w bieżącym roku certyfikatów zostały przedstawione zostały w nocie nr 44.

okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są, jako koszty w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty

bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co

przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty

wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku, którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka została ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika

aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o

wartość końcową.

9.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane, jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,

obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Pożyczki i należności;
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone, jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do

terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co, do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej

uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały wyznaczone instrumenty zabezpieczające opisane szerzej w nocie nr 40 skonsolidowanego raportu rocznego za rok 2015.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatkowo i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się, jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów

niekwalifikowanego, jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

9.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące,

- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się.

Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa

9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu

9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub

składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

utraty wartości ustala się, jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych, jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego

wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów

zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów

wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut i zmianami stóp procentowych, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są, jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów

środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub

- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane, jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.14.1. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są ujmowane w zysku lub stracie.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana i ujmowana w zysku lub stracie przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone, jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego

9.14.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się

zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się, jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

9.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź, gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty

wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z

upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio, jako aktywa trwale lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania

finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych

9.20. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo

instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie, jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według amortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych i emerytalnych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku

spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany, jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez

9.21. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane, jako koszty finansowe.

Na podstawie wycen dokonanych przez profesjonalne firmy aktuarialne Grupa tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

9.22. Płatności w formie akcji

Pracownicy (w tym członkowie zarządu) Grupy otrzymują nagrody w formie akcji.

9.22.1 Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model dwumianowy. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw

zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

9.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny

sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu

przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.23.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.23.2. Świadczenie usług

Spółki handlowe wewnątrz Grupy świadczą usługi sprzedaży na rzecz papierni. Za te usługi otrzymują one prowizję opierającą się na wielkości rzeczywistej sprzedaży produktów na każdym poszczególnym rynku. Oznacza to, że zysk ze świadczenia usług sprzedaży jest rozpoznawany w tym samym czasie, co sprzedaż produktów. Tylko przychód z papierni spoza Grupy prezentowany jest w przychodach ze sprzedaży.

9.23.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.23.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej. zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od

organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie

9.24.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według

przewidywać będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub

9.24.3. Podatek odroczonego związany z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Grupa prowadzi działalność na terenie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i z tego tytułu korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego do wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

W przypadku, gdy poniesione nakłady inwestycyjne nie znajdują pokrycia w dochodzie za dany rok podatkowy wówczas od zdyskontowanej nadwyżki nakładów obliczonej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów

bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz.U. nr 222 poz. 2252 z dnia 13 października 2004 roku) Grupa tworzy aktywo z tytułu podatku odroczonego do wysokości, której prawdopodobieństwo wykorzystania jest wysokie.

Utworzone aktywo jest wykorzystywane w następnym okresie podatkowym, w momencie osiągnięcia odpowiedniej kwoty dochodu do opodatkowania.

9.24.4. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz

- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie, jako część należności lub zobowiązań.

9.24.5. Podatek akcyzowy

Kwota podatku akcyzowego należnego w zakresie produkowanej energii elektrycznej jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy oraz w bilansie w pozycji zobowiązania.

Podatek akcyzowy od energii używanej na własne potrzeby jest rozpoznawany, jako koszt własny sprzedaży w rachunku zysków i strat.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto

z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez rozwodnioną średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10. Segmenty operacyjne

Podstawowym rodzajem działalności Grupy jest produkcja papieru, który w 2014 i 2015 roku produkowany był w czterech Papierniach. Ponadto w ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną. Z tego względu prezentacja segmentów operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obejmująca działalność kontynuowaną obejmuje wyniki finansowe trzech Papierni:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Polska) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Amber, poziom produkcji na poziomie 275.000 ton papieru rocznie;
- Arctic Paper Munkedals AB (Szwecja) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Munken, roczne zdolności produkcyjne kształtują się na poziomie 160.000 ton papieru rocznie;

- Arctic Paper Grycksbo (Szwecja) – produkcja powlekanego papieru bezdrzewnego pod markami G-Print i Arctic, zdolności produkcyjne 265.000 ton rocznie.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku obejmującej dwa zakłady produkujące celulozę, Grupa Arctic Paper wyróżniła także segment operacyjny „Celuloza”.

Grupa wyróżnia następujące segmenty działalności:

- **Papiery niepowlekane** – papiery przeznaczone do druku lub innych celów graficznych, wśród których wyróżniamy papiery bezdrzewne i drzewne. Niepowlekany papier bezdrzewny może być wytwarzany z różnych mas włóknistych, z różną zawartością wypełniaczy i poddany szeregowi procesów uszlachetniania, takich jak zaklejanie powierzchniowe i kalandrowanie. Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek i katalogów) oraz papiery biurowe (np. do kserokopiarek), przy czym Grupa nie produkuje obecnie papierów biurowych. Niepowlekany papier drzewny z tzw. mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych. Ten gatunek papieru jest wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograwiurą i offsetową. Produkty Grupy w tym

segmentcie są zazwyczaj używane do druku książek w miękkich okładkach.

- **Papiery powlekane** - powlekany papier bezdrzewny to papier przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych, powlekany jedno- lub obustronnie mieszkankami z pigmentami mineralnymi, takimi jak kaolin (ang. china clay), węglan wapnia itp. Powlekanie może odbywać się różnymi metodami, zarówno na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline) i może być uzupełnione superkalandrowaniem zapewniającym gładką powierzchnię. Powlekanie poprawia jakość druku zdjęć i ilustracji.
- **Celuloza** - celuloza siarczanowa pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celuloza siarczanowa niebielona (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego a także celuloza chemotermomechaniczna (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego,
- **Pozostałe** – segment skupia wyniki działalności Arctic Paper S.A. i Arctic Paper Finance AB.

Podział segmentów działalności na segment papierów niepowlekanych, powlekanych i celulozę jest podyktowany następującymi przesłankami:

- Popyt na produkty i ich podaż, a także ceny produktów sprzedawanych na rynku są kształtowane przez charakterystyczne dla danego segmentu czynniki, w tym między innymi poziom zdolności produkcyjnych w danym segmentcie papieru i celulozy,
- Kluczowe parametry operacyjne takie jak np. napływ zamówień czy poziom kosztów produkcji są

determinowane przez czynniki zbliżone do siebie w ramach poszczególnych segmentów papieru i celulozy,

- Produkty wytwarzane w Papierniach należących do Grupy mogą być z pewnymi ograniczeniami alokowane do produkcji w innych jednostkach w ramach tego samego segmentu papieru, co w pewnym stopniu zaburza wyniki finansowe realizowane przez poszczególne Papiernie,
- Wyniki Grupy Arctic Paper są zdominowane przez globalne trendy rynkowe w zakresie kształtowania się cen papieru i cen celulozy i w mniejszym stopniu zależą od indywidualnych uwarunkowań jednostek produkcyjnych,

Co miesiąc, na bazie raportów wewnętrznych otrzymywanych od spółek (z wyłączeniem spółek Grupy Rottneros), wyniki poszczególnych segmentów działalności analizowane są przez kadrę kierowniczą Grupy. Analiza danych finansowych spółek z Grupy Rottneros odbywa się na podstawie kwartalnych raportów finansowych publikowanych na stronach internetowych Rottneros AB.

Wyniki działalności mierzone są przede wszystkim w oparciu o poziom EBITDA wyliczoną przez dodanie amortyzacji i odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych do zysku (straty) z działalności operacyjnej, w każdym przypadku określonych zgodnie z MSSF. EBITDA nie jest miarą zysku (straty) z działalności operacyjnej, wyników operacyjnych ani płynności według MSSF. EBITDA jest miernikiem, który Zarząd wykorzystuje w zarządzaniu działalnością.

Transakcje pomiędzy segmentami są zawarte na warunkach rynkowych, tak jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań z działalności kontynuowanej w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 oraz według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 484 666	674 976	740 818	-	2 900 460		2 900 460
Sprzedaż między segmentami	3 550	20 570	62 416	39 937	126 473	(126 473)	-
Przychody segmentu ogółem	1 488 215	695 547	803 234	39 937	3 026 933	(126 473)	2 900 460
Wynik segmentu							
EBITDA	78 087	(9 851)	142 982	2 149	213 366	(669)	212 697
Przychody z tytułu odsetek	8 839	128	-	2 470	11 436	(10 304)	1 132
Koszty z tytułu odsetek	(12 198)	(6 404)	-	(11 954)	(30 556)	8 877	(21 679)
Amortyzacja	(50 617)	(26 447)	(35 128)	(266)	(112 458)	-	(112 458)
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	1 171	-	447	66 665	68 284	(67 830)	455
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(6 610)	(1 616)	(2 237)	(4)	(10 467)	2 470	(7 997)
Zysk (strata) brutto	18 671	(44 189)	106 064	59 059	139 605	(67 456)	72 149
Aktywa segmentu	1 090 810	309 111	525 504	238 082	2 163 508	(450 535)	1 712 974
Zobowiązania segmentu	641 627	377 625	153 783	281 243	1 454 278	(401 631)	1 052 647
Nakłady inwestycyjne	(44 081)	(4 510)	(46 538)	(1 338)	(96 468)	-	(96 468)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 169	-	-	-	5 169	-	5 169

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (1.587 tys. PLN, z czego 1.132 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (29.676 tys. PLN, z czego 21.679 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (112.458 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-1.131 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 669 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 47.625 tys. PLN, rezerwa: 2.468 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków nieobejmujące działalności zaniechanej w 2015 roku oraz niektórych aktywów i zobowiązań w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2014 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 487 240	673 839	704 041	-	2 865 121		2 865 121
Sprzedaż między segmentami	19 983	42 764	43 308	37 543	143 597	(143 597)	-
Przychody segmentu ogółem	1 507 223	716 603	747 349	37 543	3 008 718	(143 597)	2 865 121
Wynik segmentu							
EBITDA	131 310	24 337	92 469	4 666	252 782	(463)	252 319
Przychody z tytułu odsetek	10 342	155	-	2 350	12 847	(12 062)	785
Koszty z tytułu odsetek	(20 846)	(7 138)	(1 380)	(11 286)	(40 651)	14 778	(25 873)
Amortyzacja	(55 959)	(26 847)	(33 744)	(110)	(116 658)	-	(116 658)
Utrata wartości aktywów trwałych			-		-		-
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	97	-	-	871	969	(909)	60
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(9 249)	(2 002)	-	(1 148)	(12 399)	866	(11 533)
Zysk (strata) brutto	55 696	(11 496)	57 345	(4 656)	96 889	2 211	99 099
Aktywa segmentu	1 234 380	322 964	451 870	238 909	2 248 124	(544 631)	1 703 493
Zobowiązania segmentu	849 377	366 441	130 975	271 741	1 618 534	(594 773)	1 023 760
Nakłady inwestycyjne	(34 584)	(5 133)	(23 923)	(45)	(63 686)	-	(63 686)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 037	-	-	-	5 037	-	5 037

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (844 tys. PLN, z czego 785 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (37.405 tys. PLN, z czego 25.873 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (116.658 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-773 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 463 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 54.259 tys. PLN, rezerwa: 13.959 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

10.1. Przychody i aktywa trwałe według krajów i regionów

Poniższa tabela przedstawia przychody Grupy od klientów zewnętrznych w podziale na kraje i regiony w latach 2014-2015 oraz aktywa trwałe Grupy pomniejszone aktywo z tytułu podatku odroczonego w podziale na kraje i regiony na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Przychody od klientów zewnętrznych:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	635 181	616 842
Francja	198 333	244 769
Wielka Brytania	247 395	229 320
Skandynawia	405 612	409 303
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	292 238	281 821
Polska	345 626	350 572
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	537 043	466 450
Poza Europę	239 032	266 044
Sprzedaż razem	2 900 460	2 865 121

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Aktywa trwałe:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	181	1 337
Francja	332	354
Skandynawia	407 383	415 063
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	916	761
Polska	374 073	371 731
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	157	240
Aktywa trwałe razem	783 043	789 485

Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Zachodnia” odnoszą się głównie do sprzedaży w Belgii, Holandii, Austrii, Szwajcarii, Włoszech i Hiszpanii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Środkowo-Wschodnia” odnoszą się do sprzedaży na Ukrainie, w Czechach, Słowacji, Węgrzech oraz Bułgarii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Poza Europę” odnoszą się głównie do sprzedaży do Chin i Stanów Zjednoczonych. Sprzedaż do żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów ogółem.

Na aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne, nieruchomości inwestycyjne oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe.

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Rozwiązanie rezerw	96	-
Otrzymane odszkodowania	718	227
Przychody z dzierżawy	2 173	2 314
Sprzedaż usług	838	767
Dotacje	172	271
Sprzedaż mediów	29 449	29 718
Sprzedaż materiałów	10 127	1 225
Zysk na udziałach we wspólnych przedsięwzięciach	4	122
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	51	15 551
Przychody z tytułu rozliczenia dotacji	2 719	2 719
Zysk na sprzedaży praw do emisji CO2	7 857	7 281
Inne	5 441	2 510
Razem	59 644	62 705

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Podatek od nieruchomości	(1 308)	(1 481)
Koszty sprzedaży mediów	(27 727)	(25 080)
Koszty sprzedaży materiałów	(6 412)	(3)
Koszty redukcji zatrudnienia	(320)	(2 701)
Strata na sprzedaży rzeczowych środków trwałych	(1 005)	(5)
Inne	(2 669)	(1 641)
Razem	(39 440)	(30 910)

11.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych	265	377
Przychody z tytułu odsetek od należności	174	164
Pozostałe przychody odsetkowe	694	249
Pozostałe przychody finansowe	454	54
Razem	1 587	844

11.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek wycenianych po zamortyzowanym koszcie	(17 944)	(21 556)
Odsetki od innych zobowiązań finansowych	(30)	(74)
Odsetki od rezerw aktuarialnych	(2 033)	(3 003)
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	(1 860)	(2 182)
Ujemne różnice kursowe	(1 261)	(5 655)
Pozostałe koszty finansowe	(6 547)	(4 935)
Razem	(29 676)	(37 405)

11.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Amortyzacja	(112 458)	(116 658)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-
Zmiana stanu produktów	17 546	(4 169)
Zmiany odpisu aktualizującego na zapasy	(2 366)	864
Zużycie materiałów i energii	(1 775 971)	(1 686 433)
Usługi obce	(407 982)	(426 065)
Podatki i opłaty	(12 626)	(11 498)
Koszty świadczeń pracowniczych	(395 810)	(377 963)
Pozostałe koszty rodzajowe	(103 370)	(88 386)
Wartość sprzedanych towarów	(27 388)	(50 947)
Koszty według rodzajów, w tym:	(2 820 425)	(2 761 256)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(2 490 533)	(2 427 563)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(266 296)	(265 981)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(109 016)	(113 161)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Odpisy zapasów	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(2 427)	(2 119)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(1 015)	(1 379)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-

Amortyzacja w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych zawiera dodatkowo wartość nakładów na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące działalności zaniechanej i w całości umorzone w 2015 r. w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN).

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty wynagrodzeń		(292 500)	(286 334)
Koszty ubezpieczeń społecznych		(99 496)	(88 658)
Koszty świadczeń emerytalnych	26.1	2 947	(21 669)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem		(389 049)	(396 661)
w tym:			
Pozy cje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		(296 168)	(265 326)
Pozy cje ujęte w kosztach sprzedaży		(17 829)	(19 711)
Pozy cje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		(81 813)	(92 926)
Pozy cje ujęte w pozostałych dochodach całkowitych		6 761	(18 698)

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11 256	(14 955)
Podatek odroczoney od wyceny instrumentów finansowych	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	(16 263)	10 438
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	8 271	(22 205)
Podatek odroczoney od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	(1 963)	4 911
Razem inne całkowite dochody	4 911	(24 637)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 196)	(2 523)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	(52)
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Wynikający z powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	2 065	1 802
Korzyści/ (Obciążenie) podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego	-	-
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) wykazana w kapitale własnym	-	-
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Podatek odroczoney z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	3 609	(2 825)
Podatek odroczoney z tytułu zysków/strat aktuarialnych	(1 963)	4 911
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) ujęte w innych całkowitych dochodach	1 646	2 085

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki

podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	72 150	99 099
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	(25 848)	77 854
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce w latach 2008-2014, wynoszącej 19%	4 911	(14 792)
Korekty podatku z lat ubiegłych ujęte w bieżącym podatku dochodowym	-	(52)
Różnica wynikająca ze stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(1 484)	144
Straty podatkowe, na których nie naliczono aktywa z tytułu podatku odroczonego	(17 762)	(3 480)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w KSSSE	10 137	5 042
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	10 214	23 089
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	474	1 831
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7 204)	(11 461)
Odpisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego na różnicach przejściowych	-	-
Zmiana stawek podatkowych	(7)	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 3% (rok 2014: 0%)	(722)	320
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	409	1 093

Wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie strat podatkowych, w stosunku, do których oczekuje się, że wygasną zanim dojdzie do ich realizacji oraz tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest prawdopodobna.

Kwoty oraz terminy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych przedstawiają się następująco:

Polski system podatkowy przewiduje ograniczenia odnośnie kumulowania strat podatkowych przez osoby prawne będące jednostkami pod wspólną kontrolą, tak jak w przypadku jednostek należących do Grupy. W związku z tym, każda z jednostek zależnych Grupy może wykorzystać tylko własne straty podatkowe do obniżenia dochodu do opodatkowania w późniejszych latach.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Rok wygaśnięcia strat podatkowych		
bez ograniczenia czasowego	25 458	234 836
zakończony 31 grudnia 2015		15 657
zakończony 31 grudnia 2016	7 905	7 905
zakończony 31 grudnia 2017	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2018	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2019	4 974	-
zakończony 31 grudnia 2020 i później	4 974	-
Razem	46 743	261 830

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	18 207	27 435	9 228	30 485
Zapasy	-	-	-	-
Należności handlowe	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	-	-	-	-
Certyfikaty kogeneracji	1 635	766	(869)	(766)
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejęcia jednostek zależnych	-	-	-	-
Straty wykorzystane na poziomie sprawozdań jednostkowych, nierozpoznane w konsolidacji	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	19 842	28 201	8 359	29 719

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Świadczenia po okresie zatrudnienia	4 247	7 220	(2 972)	6 236
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	4 942	3 234	1 708	975
Korekty do wartości godziwej z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	-	-	-	(37 546)
Zapasy	1 143	1 059	84	85
Należności handlowe	4 343	3 613	729	(665)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej	22 065	15 003	7 062	(3 454)
Różnice kursowe	-	78	(78)	(2 390)
Nieopodatkowane rezerwy (wg.regulacji szwedzkiego prawa podatkowego)	52	-	52	-
Instrumenty zabezpieczające	5 282	952	4 330	(2 198)
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	22 926	37 343	(14 417)	12 625
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	65 000	68 501	(3 502)	(26 330)
Różnice kursowe			(1 146)	1 639
Razem , w tym			3 711	5 027
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowym ujęte w innych całkowitych dochodach			1 646	2 085
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat w tym:			2 065	2 942
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat - działalność zaniechana				(1 140)
Aktywo / Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego				
w tym:				
- Korekta prezentacji	(17 374)	(14 242)		
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego	47 625	54 259		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 468	13 959		
w tym:				
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		

14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności przede wszystkim poprzez stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich

wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku. Grupa Mochenwangen obejmuje: Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH Co&KG. W konsekwencji aktywa i zobowiązania Grupy Mochenwangen zostały

zaprezentowane odpowiednio jako aktywa związane z działalnością zaniechaną oraz zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku, natomiast przychody i koszty tej Grupy zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Tabele poniżej przedstawiają odpowiednie dane finansowe działalności zaniechanej:

Przychody i koszty działalności zaniechanej	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przeeksztalczone)
Przychody ze sprzedaży produktów	235 785	234 243
Koszt własny sprzedaży	(259 941)	(226 746)
Zysk (strata) ze sprzedaży	(24 156)	7 497
Koszty sprzedaży	(24 907)	(23 438)
Koszty ogólnego zarządu	(8 597)	(7 242)
Pozostałe przychody operacyjne	2 639	4 376
Pozostałe koszty operacyjne	(40 793)	(235)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(95 814)	(19 042)
Przychody finansowe	-	(0)
Koszty finansowe	(2 184)	(2 203)
Zysk (strata) brutto	(97 998)	(21 245)
Podatek dochodowy	409	1 093
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) na jedną akcję:		
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)
– rozwodniony z zysku z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)		Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną				
Aktywa związane z działalnością zaniechaną				
Zapasy	29 396			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 789			
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	124			
Pozostałe aktywa niefinansowe	12			
Pozostałe aktywa finansowe	1 096			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051			
	47 467			
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną				
Rezerwy	55 484			
Pozostałe zobowiązania finansowe	699			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 069			
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	102			
Rozliczenia międzyokresowe	1 909			
	81 264			
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną	(33 797)			
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6 821)			
Zyski/ straty aktuarialne	(2 153)			
	(8 974)			
Przepływy pieniężne związane z działalnością zaniechaną				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(3 852)		(16 379)	
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 303)		(3 284)	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 291)		(1 620)	
	(11 446)		(21 282)	

15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami obejmująca swoim zakresem podmioty prowadzące działalność gospodarczą i podlegające przepisom prawa polskiego stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Arctic Paper Kostrzyn i Arctic Paper S.A. tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie

działalności socjalnej Spółek, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółki skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 30 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 tys. PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne	47	57
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(32)	(55)
Wydatki z Funduszu pokryte ze środków własnych	15	-
Saldo po skompensowaniu	30	2
	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	604	609

Od 1 stycznia 2015 roku Arctic Paper S.A. utworzyła Zakładowy Fundusz Świadczeń Pracowniczych.

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto lub zysku/(straty) netto z działalności kontynuowanej za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	26 331	70 611
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459
Liczba akcji zwykłych – seria A	50 000	50 000
Liczba akcji zwykłych – seria B	44 253 500	44 253 500
Liczba akcji zwykłych – seria C	8 100 000	8 100 000
Liczba akcji zwykłych – seria E	3 000 000	3 000 000
Liczba akcji zwykłych – seria F	13 884 283	13 884 283
Całkowita liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie

wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK, mBank SA) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

W roku 2015 oraz 2014 Spółka Arctic Paper S.A. nie wypłaciła dywidendy.

18. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	199 901	550 045	40 832	790 778
Zwiększenia z tytułu nabycia	2 061	15 814	50 567	68 442
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	10 015	29 578	(39 594)	-
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(14)	-	(14)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(24)	-	(24)
Odpis amortyzacyjny za okres	(13 408)	(103 993)	(2 595)	(119 996)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwał	(940)	(6 571)	7 042	(469)
Różnice kursowe	(2 889)	(8 115)	(1 265)	(12 269)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)	194 741	476 720	54 987	726 448
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	194 741	476 720	54 987	726 448
Zwiększenia z tytułu nabycia	4 064	9 890	81 510	95 464
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	7 903	60 367	(68 270)	0
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(59)	-	(59)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(259)	(72)	-	(331)
Odpis amortyzacyjny za okres	(14 314)	(96 326)	-	(110 640)
Różnice kursowe	2 028	5 464	1 408	8 900
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	409 691	1 693 856	42 214	2 145 761
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(209 791)	(1 143 810)	(1 382)	(1 354 983)
Wartość bilansowa netto	199 900	550 045	40 832	790 778
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 633)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 634)
Wartość bilansowa netto	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	415 818	1 739 731	69 636	2 225 185
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(221 656)	(1 283 746)	-	(1 505 402)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782

Brak dodatkowej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 30.704 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 32.530 tys. PLN).

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Grunty i budynki o wartości bilansowej 571.022 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 614.079 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota nr 32).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego i różnic kursowych w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 644 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014: 402 tys. PLN).

19. Leasing

19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa, jako leasingobiorca

Grupa zawarła umowy leasingu operacyjnego obejmującego wybrane pojazdy oraz urządzenia techniczne. Zawarcie tych umów leasingowych nie nakłada na leasingobiorcę ograniczeń.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nie odwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
W okresie 1 roku	3 008	4 493
W okresie 1 do 5 lat	4 827	8 115
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	7 835	12 608

19.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych

umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015		Rok zakończony 31 grudnia 2014	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	4 774	3 065	3 049	2 857
W okresie 1 do 5 lat	17 488	12 375	14 592	11 792
Powyżej 5 lat	16 148	16 148	27 104	18 763
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	38 410	31 588	44 745	33 411
Minus koszty finansowe	(6 822)		(11 334)	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:				
- krótkoterminowe	31 588	31 588	33 411	33 411
- długoterminowe		3 065		2 857
		28 523		30 554

20. Nieruchomości inwestycyjne

	2015 (badane)	2014 (badane)
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 982	11 181
Zwiększenia (późniejsze nakłady)	-	-
Sprzedaż nieruchomości	-	(7 622)
Zysk z wyceny do wartości godziwej	-	423
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	3 982	3 982

Nieruchomości inwestycyjne zostały wykazane według wartości godziwej ustalonej w wyniku wyceny dokonanej przez akredytowanego rzeczoznawcę „DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska”. Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metoda średniej skorygowanej.

DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska jest rzeczoznawcą majątkowym, posiadający uprawnienia zawodowe w dziedzinie szacowania nieruchomości nadane przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i rozwoju Miast. Wartość rynkową nieruchomości stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, określona z uwzględnieniem cen transakcyjnych przy przyjęciu następujących założeń:

- strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy,
- upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku i do wynegocjowania warunków umowy.

Wartość rynkową dla aktualnego sposobu wykorzystania (WRU0) oszacowano przy uwzględnieniu:

- celu wyceny,
- rodzaju i położenia nieruchomości,
- funkcji w planie zagospodarowania przestrzennego,
- stopnia wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej,
- stanu nieruchomości,
- dostępnych danych o cenach nieruchomości podobnych.

Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metodę korygowanej ceny średniej.

Średnia cena za 1 m² dla transakcji porównawczych wyniosła 479 PLN/m².

Według hierarchii wartości godziwej, metoda i podejście zastosowane do wyceny nieruchomości inwestycyjnych klasyfikuje ją do poziomu 3.

W roku 2014 Grupa dokonała sprzedaży jednej nieruchomości inwestycyjnej o wartości godziwej 7.622 tys. PLN za cenę sprzedaży netto wynoszącą 9.600 tys. PLN.

Na poniesione bieżące koszty w 2015 roku składał się koszt z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 10 tys. PLN (2014 rok: 17 tys. PLN).

21. Aktywa niematerialne

Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Zwiększenia	-	-	21 995	0	1 017	23 012
Zmniejszenia	-	-	(18 384)	(610)	(2 217)	(21 211)
Amortyzacja za okres	(481)	-	-	-	(1 338)	(1 818)
Różnice kursowe	45	829	22	116	(65)	947
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622
Na dzień 1 stycznia 2015 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 31 grudnia 2015 roku						
Wartość brutto	38 725	92 647	7 985	0	34 922	174 279
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 645)	(57 530)	-	-	(28 484)	(122 659)
Wartość netto	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Zwiększenia	-	-	11 420	169	852	12 441
Zmniejszenia	-	-	(7 317)	(5)	(725)	(8 047)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałch	-	-	-	-	469	469
Amortyzacja za okres	(494)	-	-	-	(1 431)	(1 925)
Różnice kursowe	(102)	(1 179)	(1)	(138)	(208)	(1 627)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 1 stycznia 2014 roku						
Wartość brutto	39 348	93 591	250	468	41 135	174 792
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 237)	(58 124)	-	-	(31 050)	(125 412)
Wartość netto	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Na dzień 31 grudnia 2014 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Brak utraty wartości aktywów niematerialnych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

W wyniku przeprowadzonej analizy wartości korporacyjnego znaku handlowego Arctic Paper potwierdzono brak konieczności dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Wartość aktywów trwałych Grupy Rottneros przyjęta do konsolidacji Grupy Arctic Paper wyceniona jest poniżej

wartości prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Rottneros. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Rottneros za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku nie wykazuje odpisów z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznanych w 2015 roku. Na tej podstawie nie zidentyfikowano utraty wartości aktywów trwałych (w tym znaku handlowego) ujętych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

W latach zakończonych 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała jednostek stowarzyszonych.

W dniu 1 października 2012 roku spółka Arctic Paper Munkedals AB nabyła 50% udziałów w spółce Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji. Spółka Kalltorp Kraft zajmuje się produkcją energii w posiadanej elektrowni wodnej, celem nabycia była realizacja strategii zwiększania własnych mocy energetycznych. Udziały w Kalltorp zostały rozpoznane jako wspólne przedsięwzięcie (wspólna działalność, joint

venture) i wycenione metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

Wartość udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniosła 5.169 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 5.037 tys. PLN). Zysk z tytułu posiadania udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniósł 4 tys. PLN w 2015 roku i został ujęty jako pozostałe przychody operacyjne (2014: 122 tys. PLN). Różnice kursowe z przeliczenia wyniosły +128 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: -178 tys. PLN).

23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

W ciągu 2015 roku Grupa nie dokonywała transakcji wpływających na zmianę jej udziałów w jednostkach zależnych.

24. Pozostałe aktywa

24.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Instrumenty zabezpieczające	39.3	944	906
Depozyty gwarancyjne		-	1 096
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		-	21 312
Pozostałe		1 017	85
Razem		1 960	23 399
- krótkoterminowe		944	21 312
- długoterminowe		1 017	2 088

24.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Koszty ubezpieczeń	3 465	2 268
Oplaty leasingowe	53	58
Przedpłaty na usługi	6 451	6 343
Oplaty z tytułu najmu	717	3 068
Należności od funduszu emerytalnego	926	697
Pozostałe	1 391	5 676
Razem	13 003	18 110
- krótkoterminowe	11 531	16 872
- długoterminowe	1 472	1 238

25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych

25.1. Arctic Paper Mochenwangen

Działalność Grupy Mochenwangen prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni uznano jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Wartość netto rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych Grupy Mochenwangen na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 0 tys. PLN a nakłady inwestycyjne

poniesione przez Grupę w 2015 roku w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN) zostały całkowicie umorzone i ujęte jako strata z działalności zaniechanej.

25.2. Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd dokonał oceny czy wystąpiły przesłanki zmiany wartości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Pomimo obserwowalnej poprawy wyników Papierni Zarząd, stosując ostrożne podejście, podjął decyzje o niezmnieszeniu wartości dotychczas rozpoznanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku został przeprowadzony w Arctic Paper Grycksbo test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych.

Przeprowadzenie testu utraty wartości w Arctic Paper Grycksbo związane było z osiągnięciem niższych wyników Papierni niż te, które były oczekiwane przez Zarząd Grupy w 2015 roku. Wpływ na to miały uwarunkowania rynkowe takie jak wzrost ceny surowców, nasilenie konkurencji w segmencie papieru produkowanego przez Grycksbo.

W związku z powyższym została podjęta decyzja dotycząca przeprowadzenia testu utraty wartości przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przeprowadzony test utraty wartości nie

skutkowało utworzeniem dalszego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Poniżej opisano kluczowe założenia testu na utratę wartości przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej

Obliczenie wartości użytkowej ośrodka sprzedaży papieru w papierni Grycksbo jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Zwiększenie cen energii;
- Ryzyko walutowe.

Stopa dyskontowa – odzwierciedla dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla ośrodka. Jest to wskaźnik stosowany przez kierownictwo w celu oszacowania efektywności (wyników) operacyjnych oraz przyszłych propozycji inwestycyjnych. W okresie budżetowanym przyjęta stopa dyskontowa wynosi 6,50%. Stopa dyskontowa została wyznaczona przy zastosowaniu wskaźnika: Średni ważony koszt kapitału (WACC).

Zmiany cen surowców (głównie celulozy) – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie wskaźników, które opublikowane zostały na podstawie danych dotyczących cen celulozy. Głównym

źródłem danych stanowiących podstawę przyjętych założeń jest strona: www.foex.fi. Należy mieć na uwadze, iż koszty celulozy charakteryzują się wysoką zmiennością.

Zmiany cen energii - wzrost cen energii, głównie energii elektrycznej notowanej na Nordpool, giełdzie towarowej w Szwecji oraz energii uzyskiwanej z biomasy, jako podstawowego źródła energii wynika z założeń przyjętych w projekcjach zatwierdzonych przez lokalne kierownictwo papierni Grycksbo.

Ryzyko walutowe - odnosi się w stosunku do kosztu zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności zakupu celulozy gdzie koszty te ponoszone są głównie w USD. W prognozowanych latach para USD/SEK została przyjęta na poziomie 8,45.

Poniższa tabela przedstawia główne założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej.

Główne założenia	2015
Prognoza przyjęta w oparciu o lata	2016-2020
Stawka podatku dochodowego	22,00%
Stopa dyskontowa przed efektem podatkowym	7,00%
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	6,50%
Stopa wzrostu w okresie rezidualnym	2,00%

Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości dla Arctic Paper Grycksbo na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku wyniósł 301.990 tys. PLN.

Tabela poniżej prezentuje wrażliwość wartości użytkowej aktywów w zależności od zmian poszczególnych parametrów przyjętych do testu:

Parametr	Zmiana parametru o	Wpływ na wartość użytkową aktywów
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(4 117)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	3 280
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	9 262
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	12 452
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	4 302
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(3 137)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(9 262)
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(12 452)

26. Świadczenia pracownicze

26.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez polski Kodeks Pracy w przypadku spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz na podstawie obowiązujących umów ze związkami zawodowymi, w przypadku spółek Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz Arctic Paper Grycksbo AB tworzy także Fundusz Socjalny dla przyszłych emerytów.

W związku z tym Grupa na podstawie wycen dokonanych w każdym kraju przez profesjonalne firmy aktuarialne tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych

świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwotę kosztu netto świadczeń pracowniczych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 788	371
Koszty odsetek od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 026	2 600
(Zysk) / Strata aktuarialna	(6 761)	18 698
Łączne koszty świadczeń z tytułu programu	(2 947)	21 669
w tym:		
rozpoznane w rachunku zysków i strat	3 814	2 971
rozpoznane w pozostałych dochodach całkowitych	(6 761)	18 698

Powyższa tabela nie zawiera danych Arctic Paper Mochenwangen wykazanych jako działalność zaniechana.

Uzgodnienie, przedstawiające zmiany stanu rezerw za lata zakończone 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

	Program świadczeń w Szwecji (AP SA branch)	Program świadczeń w Szwecji (Munkedals)	Program świadczeń w Szwecji (Grycksbo)	Program świadczeń w Szwecji (Grupa Rottneros)	Program świadczeń w Polsce (Kostrzyn)	Program świadczeń w Niemczech (Mochenwangen)	Razem
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2015 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954
Koszty bieżącego zatrudnienia	285	-	-	1 119	384	247	2 035
Koszty odsetek	-	634	1 211	-	181	259	2 285
Strata (Zysk) aktuarialny	-	(2 387)	(3 289)	-	(1 085)	(1 511)	(8 271)
Wyplacone świadczenia	-	(437)	(1 777)	-	(352)	(398)	(2 964)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	605	1 099	43	-	(27)	1 720
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	(10 297)	(10 297)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 151	25 826	46 783	1 162	6 540	-	81 461
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2014 roku	733	21 162	41 498	-	5 155	7 648	76 196
Koszty bieżącego zatrudnienia	133	-	-	-	238	176	547
Koszty odsetek	-	805	1 571	-	224	335	2 935
Strata (Zysk) aktuarialny	-	6 600	9 841	-	2 257	3 507	22 205
Wyplacone świadczenia	-	(321)	(1 794)	-	(462)	(222)	(2 799)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	(836)	(1 576)	-	-	283	(2 129)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2014 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na poszczególne dni bilansowe do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Stopa dyskontowa (%)		
Program w Szwecji	3,1%	2,8%
Program w Polsce	3,0%	2,5%
Program w Niemczech	2,4%	2,0%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)		
Program w Szwecji	0,0%	2,3%
Program w Polsce	2,0%	3,0%
Program w Niemczech	-	-
Pozostały okres zatrudnienia (w latach)		
Program w Szwecji	8,3	13,0
Program w Polsce	16,8	18,7
Program w Niemczech	19,3	20,7

W tabeli poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych:

Zmiana przyjętej stopy procentowej o 1 punkt procentowy	Wzrost o 1 p.p. w tys. PLN	Spadek o 1 p.p. w tys. PLN
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(14 404)	9 045
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(16 804)	9 759
Zmiana przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy		
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	904	(668)
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	826	(686)

26.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Na 31 grudnia 2015 roku Grupa rozpoznała rezerwę na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w Arctic Paper Sverige AB na kwotę: 0 tys. PLN (na 31 grudnia 2014 roku: 2.000 tys. PLN).

27. Zapasy

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Materiały (według ceny nabycia)	178 037	166 699
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	10 802	9 453
Wyroby gotowe, towary w tym:		
Według ceny nabycia / kosztu wytworzenia	192 389	178 567
Według wartości netto możliwej do uzyskania	9 403	21 187
Przedpłaty na poczet dostaw	-	580
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości:		
ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	390 631	376 486
Odpis aktualizujący wartość zapasów	6 813	7 961
Razem zapasy przed odpisem aktualizującym	397 445	384 447

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące w wysokości 2.366 tys. PLN oraz przeniosła do działalności zaniechanej odpisy w wysokości 3.514 tys. PLN.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa utworzyła dodatkowe odpisy aktualizujące wartość zapasów w wysokości 318 tys. PLN.

Różnica na odpisie aktualizacyjnym odnoszona jest w rachunku zysków i strat do kosztu własnego sprzedaży. Odpis aktualizujący związany jest z wyrobami gotowymi i materiałami wolno rotującymi oraz obciążonymi ryzykiem uszkodzenia, niesprzedania bądź niewykorzystywania na własne potrzeby.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała umowę zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 421.920 tys. SEK, 538. 500 tys. PLN, częścią której są zapasy.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała umowy zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 538.500 tys. PLN, 415.301 tys. SEK, 9.894 tys. EUR, częścią której są zapasy.

Na dzień 31 grudnia 2015 zapasy wyrobów gotowych warte 9.403 tys. PLN były wycenione w cenie sprzedaży netto (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21.187 tys. PLN).

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Należności z tytułu dostaw i usług	303 897	293 554
Należności budżetowe z tytułu VAT	11 794	31 295
Pozostałe należności od osób trzecich	17 904	11 461
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	2 905	3 130
Należności ogółem (netto)	336 499	339 440
Odpis aktualizujący należności	32 504	20 157
Należności brutto	369 003	359 597

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 90 dni.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje

dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 32.504 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 20.157 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	20 157	20 446
Zwiększenie	13 785	944
Wykorzystanie	(67)	(1 070)
Odpisanie niewykorzystanych kwot	(1 046)	(457)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	460	294
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(785)	-
Odpis aktualizacyjny na dzień 31 grudnia	32 504	20 157

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 - 60 dni	60 - 90 dni	90 - 120 dni	>120 dni
Na dzień 31 grudnia 2015	303 897	263 087	33 626	4 322	434	481	1 946
Na dzień 31 grudnia 2014	293 554	236 949	50 436	5 764	132	237	36

Należności powyżej 120 dni w perspektywicznej ocenie kierownictwa spółki kwalifikują się do odzyskania i dlatego nie zostały objęte odpisem.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi

188.552 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 158.412 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi w ramach kredytów bieżących w wysokości 117.480 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 141.686 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 48.384 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 25.607 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	187 936	147 593
Lokaty krótkoterminowe	-	9 377
Środki pieniężne w drodze	617	1 442
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym bilansie	188 552	158 412
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	1 051	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	189 603	158 412

Środki pieniężne w wysokości 4.000 tys. SEK na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014: 4.000 tys SEK) stanowią zabezpieczenie zawartych kontraktów forward na zakup energii elektrycznej w spółce Rottneros).

29.1. Przyczyny różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji a pozycjami w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	
Bilansowa zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	2 940
Działalność zaniechana	(15 789)
Różnice z przeliczenia	1 471
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(11 377)
Zmiana stanu zapasów	
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(14 145)
Działalność zaniechana	(29 396)
Różnice z przeliczenia	6 816
Zmiana stanu zapasów wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(36 725)

Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	42 660
Działalność zaniechana	23 069
Różnice z przeliczenia	(2 859)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	62 870
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	14 893
Działalność zaniechana	1 897
Różnice z przeliczenia	(1 149)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	15 641
Zmiana stanu rezerw	
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(26 119)
Działalność zaniechana	55 484
Różnice z przeliczenia	5 355
Zmiana stanu rezerw wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	34 721

30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

30.1. Kapitał podstawowy

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Kapitał akcyjny		
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	50	50
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	44 254	44 254
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	8 100	8 100
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	3 000	3 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	13 884	13 884
	69 288	69 288

	Data rejestracji podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość w PLN
Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone			
Wyemitowane w dniu 30 kwietnia 2008 roku	2008-05-28	50 000	50 000
Wyemitowane w dniu 12 września 2008 roku	2008-09-12	44 253 468	44 253 468
Wyemitowane w dniu 20 kwietnia 2009 roku	2009-06-01	32	32
Wyemitowane w dniu 30 lipca 2009 roku	2009-11-12	8 100 000	8 100 000
Wyemitowane w dniu 01 marca 2010 roku	2010-03-17	3 000 000	3 000 000
Wyemitowane w dniu 20 grudnia 2012 roku	2013-01-09	10 740 983	10 740 983
Wyemitowane w dniu 10 stycznia 2013 roku	2013-01-29	283 947	283 947
Wyemitowane w dniu 11 lutego 2013 roku	2013-03-18	2 133 100	2 133 100
Wyemitowane w dniu 6 marca 2013 roku	2013-03-22	726 253	726 253
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 287 783	69 287 783

30.1.1. Obniżenie kapitału zakładowego spółki Arctic Paper S.A.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy. Obniżenie kapitału zakładowego miało na celu

doprowadzenie ceny nominalnej akcji do poziomu umożliwiającego podwyższenie kapitału i przeprowadzenie emisji nowych akcji (raport bieżący 12/2012).

W dniu 9 listopada 2012 roku (informacja w raporcie bieżącym nr 23/2012) obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

30.1.2. Wartość nominalna akcji

W związku z wyżej opisanym obniżeniem kapitału wszystkie wyemitowane akcje posiadają obecnie wartość nominalną wynoszącą 1 PLN i zostały w pełni opłacone.

30.1.3. Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;
- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcję;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu miesięcy) od dnia podjęcia niniejszej uchwały;

e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,
- b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 roku.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę następującego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne

Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu Spółek Handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu Spółek Handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji

własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznacza się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Zarząd Arctic Paper S.A. nie nabył żadnych akcji własnych Spółki.

30.1.4. Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii przypada jeden głos na akcję i są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

30.1.5. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Thomas Onstad (bezpośrednio i pośrednio)		
Udział w kapitale zakładowym	68,13%	68,13%
Udział w ogólnej liczbie głosów	68,13%	68,13%
Nemus Holding AB (pośrednio Thomas Onstad)		
Udział w kapitale zakładowym	57,74%	59,69%
Udział w ogólnej liczbie głosów	57,74%	59,69%
Pozostali		
Udział w kapitale zakładowym	31,87%	31,87%
Udział w ogólnej liczbie głosów	31,87%	31,87%

30.2. Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej

Pozycja ta jest korygowana o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych.

30.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został pierwotnie utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w roku 2009 w kwocie 40.500 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego i ulegał zmianom w kolejnych latach w wyniku kolejnych emisji akcji oraz odpisów z zysku.

W 2010 roku kapitał zapasowy został podwyższony o kwotę 27.570 tys. PLN wynikającą z nadwyżki wartości emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną w związku z emisją akcji serii E.

W roku 2010 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 8.734 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2011 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 7.771 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2012 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 2.184 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy.

9 stycznia 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym częściową emisję akcji serii F

związaną z nabyciem akcji Rottneros AB w grudniu 2012 roku. Z tego względu nadwyżka z emisji 10.740.983 akcji o wartości nominalnej 1 PLN ponad wartość nominalną akcji w wysokości 54.242 tys. PLN została ujęta w kapitale zapasowym.

W okresie od 1 stycznia 2013 roku do 26 lutego 2013 roku w związku z dalszym nabywaniem akcji Rottneros AB, Arctic Paper S.A. dokonała dalszej, etapowej emisji akcji serii F na łącznie 3.143.300 akcji. Łączna różnica pomiędzy wartością wyemitowanych akcji a ich wartością nominalną po potrąceniu kosztów emisji została ujęta w kapitale zapasowym w łącznej wysokości 16.460 tys. PLN.

W dniu 28 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2012, w którym to część zysku za rok obrotowy 2012 w kwocie 1.082 tys. PLN przeznaczono zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2014 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2013 w wysokości 179.911 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2015 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2014 w wysokości 25.110 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna wartość kapitału zapasowego Spółki to 447.638 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 472.748 tys. PLN).

30.4. Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy obejmuje część zysków i strat zatrzymanych wynikających z podziału wyniku Arctic Paper S.A. i kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających. Grupa rozpoczęła zawieranie transakcji zabezpieczających w 2009 roku. Ponadto na 31 grudnia 2012 roku w pozostałych kapitałach rezerwowy ujęto niezarejestrowaną wartość podwyższenia kapitału w wysokości 64.983 tys. PLN. Z

dniem 10 stycznia 2013 roku, dzień rejestracji podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym, wartość ta została ujęta odpowiednio jako kapitał podstawowy (10.741 tys. PLN) i kapitał zapasowy (54.242 tys. PLN).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównawcze:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	136 557	132 697
<u>Zmiany dotyczące zabezpieczeń przepływów pieniężnych</u>		
Wycena instrumentów finansowych, w tym:	(11 049)	5 361
- FX forward	128	772
- Forward na energię elektryczną	(11 972)	5 543
- SWAP odsetkowy	795	(3 445)
- Forward na celulozę	-	2 491
Podatek odroczone, w tym:	2 468	(1 501)
- FX forward	(21)	(229)
- Forward na energię elektryczną	2 640	(1 379)
- SWAP odsetkowy	(151)	655
- Forward na celulozę	-	(548)
<u>Pozostałe zmiany</u>		
Podział wyniku	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	127 976	136 557

30.5. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Pozycja zyski/straty zatrzymane obejmuje niepodzielone zyski/straty z lat ubiegłych, zysk/stratę danego roku obrotowego oraz zyski/straty aktuarialne wynikające z aktuarialnej wyceny rezerwy na odprawy emerytalne.

Niepodzielony wynik finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu może zawierać kwoty niepodlegające podziałowi, tj. takie, które nie podlegają wypłacie w formie dywidendy. Statutowe sprawozdania finansowe jednostek są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości (z wyjątkiem Arctic Paper

Kostrzyn S.A.) oraz statutami spółek. Dywidenda na rzecz jednostki dominującej może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych. Taka lokalna definicja niepodzielonego wyniku finansowego bardzo często różni się od definicji niepodzielonego wyniku wynikającej z MSSF, co może być czynnikiem ograniczającym dystrybucję zysku. Lokalne regulacje prawne np. często wymagają tworzenia określonych kapitałów rezerwowych na rzecz możliwych przyszłych strat.

Stosowanie różnych zasad rachunkowości może spowodować występowanie różnic pomiędzy statutowymi sprawozdaniami finansowymi, a pakietami sprawozdawczymi dla celów konsolidacji.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Sądów Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Zyski i straty z lat ubiegłych zaprezentowane w bilansie na dzień 31 grudnia 2015 roku składają się głównie z następujących pozycji:

- a) strat/zysków zatrzymanych skonsolidowanych przypisanych akcjonariuszom jednostki dominującej za lata 2008-2013 w kwocie -243.753 tys. PLN; oraz z podziału zysku jednostkowego Arctic Paper SA za rok 2010-2012 w kwocie -137.969 tys. PLN;
- b) zysku na nabyciu akcji Rottneros AB od udziałowców niekontrolujących 29.353 tys. PLN oraz straty na zbyciu akcji Rottneros AB do udziałowców niekontrolujących -6.160 tys. PLN;
- c) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2013 w kwocie +179.911 tys. PLN;
- d) Zysku skonsolidowanego przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2014 w kwocie 50.459 tys. PLN;
- e) Zysków /strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości -7.318 tys. PLN (bez ujęcia zysków /strat aktuarialnych dotyczących działalności zaniechanej);
- f) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2014 w kwocie +25.110 tys. PLN;
- g) straty skonsolidowanej przypisanej akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2015 w kwocie - 71.258 tys. PLN.

30.6. Udziały niekontrolujące

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Na początek okresu	181 458	155 772
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(26 556)	-
Nabycie spółki	-	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	-	-
Zysk na okazjnym nabyciu przypadający na udziały niekontrolujące	-	-
Udział w całkowitych dochodach jednostek zależnych	45 841	25 686
Na koniec okresu	200 744	181 458

Udziały niekontrolujące obejmują część kapitału własnego Grupy przypadającego przede wszystkim na akcjonariuszy niekontrolujących Rottneros AB. W tabeli poniżej przedstawiono główne dane finansowe dla Grupy Rottneros:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Przychody ze sprzedaży produktów	803 234	711 723
Koszty operacyjne	(685 546)	(657 435)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	117 688	54 288
Przychody/koszty finansowe	(1 790)	(1 840)
Zysk/(strata) brutto	115 898	52 448
Podatek dochodowy	(16 109)	8 741
Zysk/(strata) netto	99 789	61 189

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Skonsolidowany bilans		
Aktywa trwałe	328 008	313 161
Aktywa obrotowe, w tym	315 928	258 324
Zapasy	124 048	115 566
Należności	113 362	102 423
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78 517	40 335
RAZEM AKTYWA	643 936	571 485
Kapitał własny	491 547	441 870
Zobowiązania długoterminowe	8 363	17 675
Zobowiązania krótkoterminowe	144 026	111 940
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	643 936	571 485

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	149 907	47 847
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(46 091)	(9 201)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(68 018)	(13 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	35 799	24 844
Środki pieniężne na początek okresu	40 335	16 429
Różnice kursowe netto	2 384	(938)
Środki pieniężne na koniec okresu	78 517	40 335

31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego

W 2015 roku i 2014 roku nie miało miejsca warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.

32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	31-12-2016	3 065	2 857
Factoring w SHB w SEK		59 887	46 626
Factoring w GE Capital w EUR		-	1 146
Instrumenty zabezpieczające		20 357	10 018
Pozostałe zobowiązania	31-12-2016	194	192
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20-12-2016	20 439	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	20-12-2016	5 861	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	20-12-2016	9 418	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	8 548	8 470
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	4 337	4 353
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	6 355	6 303
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 235	3 250
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	7 453	7 388
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 786	3 803
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w SHB w SEK	31-03-2016	12 665	13 281
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	31-01-2016	117	112
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	30-04-2016	668	444
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe		166 386	120 566

Zobowiązania długoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	04-01-2021	28 523	30 554
Instrumenty zabezpieczające	31-12-2019	12 534	6 687
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	09-07-2017	17 046	17 049
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	30-09-2019	43 579	43 124
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	42 355	50 890
Kredyt bankowy z Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	19 613	23 954
Kredyt z banku mBank S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	31 316	37 662
Kredyt bankowy z mBank S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	14 502	17 739
Kredyt z banku BZ WBK (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	36 836	44 278
Kredyt bankowy z BZ WBK (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	17 057	20 846
Kredyt z banku Danske Bank w SEK	po 31-12-2015	-	13 596
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe		263 362	306 380

32.1. Kredyty i pożyczki

Wartość długoterminowych i krótkoterminowych oprocentowanych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku zmniejszyła się o 25.952 tys. PLN w porównaniu do 31 grudnia 2014 roku.

Pozostałe zmiany w wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikają głównie z wyceny bilansowej oraz wartości naliczonych a niezapłaconych odsetek od kredytów, pożyczek i papierów dłużnych.

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły

kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

32.2. Zabezpieczenia kredytów

2015 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku

Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2015 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (39.491 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.292 tys. PLN)
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska

Handelsbanken AB na kwotę na kwotę 106.245 tys. SEK (49.361 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach (należnościach objętych umową faktoringową) na kwotę 126.920 tys. SEK (58.967 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (74.336 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 509.000 tys. SEK (236.481 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (4.019 tys. PLN);

2014 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2014 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (38.522 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.064 tys. PLN)
- zastaw na udziałach Grycksbo Paper Holding AB na kwotę 161.141 tys. SEK (73.029 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 120.301 tys. SEK (54.520 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (72.512 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 245.000 tys. SEK (111.034 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (3.920 tys. PLN);
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR (1.095 tys. PLN).

33. Rezerwy

33.1. Zmiany stanu rezerw

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu rezerw w latach 2014-2015:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	96 954	12 021	108 973
Utworzone w ciągu roku obrotowego	(3 951)	30 353	26 402
Wykorzystane	(2 964)	(7 123)	(10 087)
Rozwiązane	-	(2 092)	(2 092)
Korekta z tytułu różnic kursowych	1 720	473	2 193
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(10 297)	(32 238)	(42 535)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w tym:	81 461	1 394	82 855
- krótkoterminowe	-	-	-
- długoterminowe	81 461	1 394	82 855
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	76 196	6 345	82 541
Utworzone w ciągu roku obrotowego	25 686	8 040	33 726
Wykorzystane	(2 799)	(2 502)	(5 301)
Rozwiązane	-	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych	(2 129)	139	(1 990)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku, w tym:	96 954	12 021	108 973
- krótkoterminowe	-	8 794	8 794
- długoterminowe	96 954	3 226	100 179

Inne rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmują rezerwę na udzieloną gwarancję.

Największą pozycją pośród innych rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku jest rezerwa z tytułu umorzenia praw do emisji w wartości 3.069 tys. PLN, rezerwa na

przyszłe reklamacje, zwroty i straty w wysokości 1.385 tys. PLN, rezerwa z tytułu udzielonej gwarancji w wysokości 1.360 tys. PLN oraz rezerwa na koszty restrukturyzacji w wysokości 2.000 tys. PLN.

33.2. Rezerwa na reklamacje oraz zwroty

Rezerwa na reklamacje i zwroty tworzona jest na podstawie reklamacji oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Rezerwa na reklamacje i zwroty na

koniec roku 2015 wyniosła 0 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 1.385 tys. PLN) i w całości dotyczyła Arctic Paper Mochenwangen.

34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

34.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:		
Wobec jednostek powiązanych	542	13
Wobec jednostek pozostałych	365 657	324 996
	366 199	325 009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	8 238	8 502
Podatek akcyzowy	428	1 110
Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 288	5 036
Podatek od nieruchomości	911	870
Podatek od dywidendy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych	8 378	8 635
Zobowiązania celne	-	21
	25 243	24 174
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	2 867	4 516
Zobowiązania emerytalne	2 969	2 853
Zobowiązania inwestycyjne	5 058	4 963
Zobowiązania z tytułu ochrony środowiska	588	774
Przedpłaty	3 749	1 745
Inne zobowiązania	456	434
	15 686	15 285
RAZEM	407 128	364 468

Zasady i warunki płatności zobowiązań finansowych prezentowanych powyżej:

- warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.3;
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60-dniowych;
- pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-miesięcznym terminem płatności;
- kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

34.2. Rozliczenia międzyokresowe

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rozliczenia międzyokresowe bierne		
Koszty pracownicze	64 968	61 733
Audyt i usługi prawne	505	760
Koszty transportu	4 466	2 591
Koszty reklamacji	1 668	1 853
Koszty mediów	3 076	2 061
Pozostałe	24 814	21 325
	99 496	90 323
Przychody przyszłych okresów		
Dotacje z Ekofunduszu	15 318	16 721
Dotacje z NFOŚiGW	11 316	12 632
Przedpłaty	-	-
Pozostałe	6 504	3 172
	33 138	32 525
RAZEM	132 634	122 849
- krótkoterminowe	108 720	96 215
- długoterminowe	23 914	26 634

Główne pozycje w rozliczeniach międzyokresowych biernych stanowią zobowiązania urlopowe i premie dla pracowników.

35. Plany inwestycyjne (niebadane)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2016 roku w kwocie nie mniej niż 10 milionów PLN. Kwoty te przeznaczone będą na zakup nowych maszyn i urządzeń.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa planowała poniesienie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe nie mniej niż 10 milionów PLN w 2015 roku.

36. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku następujące zobowiązania warunkowe:

- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK (681 tys. PLN) w Arctic Paper Grycksbo AB

oraz na kwotę 759 tys. SEK (353 tys. PLN) w Arctic Paper Munkedals AB ;

- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na 2.711 tys. SEK (1.259 tys. PLN);

- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK (63 tys. PLN);
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK (5.575 tys. PLN).

36.1. Sprawy sądowe

Nie toczą się istotne sprawy sądowe przeciwko Arctic Paper S.A. ani żadnej jednostce zależnej.

36.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

37. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotami powiązanymi wobec Grupy Arctic Paper S.A. są:

- Thomas Onstad – akcjonariusz większościowy,
- Nemus Holding AB – spółka dominująca wobec Arctic Paper SA,
- Progressio S.C. - od dnia 1 stycznia 2014 roku jednostka powiązana z Członkiem Zarządu,

Wyższą kadrę kierowniczą stanowią Prezes i Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej oraz Przewodniczący i Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w okresie pełnienia funkcji w organie Spółki.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi w latach 2015-2014:

Dane za okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz na 31 grudnia 2015 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	128	1 370	-	-	2 905	-	517
Thomas Onstad	-	-	-	3 911	-	-	61 411
Progressio S.C.	-	211	-	-	-	-	25
Razem	128	1 581	-	3 911	2 905	-	61 953

Należności od Nemus Holding AB są przeterminowane na dzień 31 grudnia 2015 roku ale są one rozliczane w drodze kompensaty ze zobowiązaniami z tytułu świadczenia usług.

Dane za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 oraz na 31 grudnia 2014 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	23	1 373	-	-	3 130	-	-
Thomas Onstad	-	-	-	1 431	-	-	60 729
Progressio S.C.	-	81	-	-	-	-	13
Razem	23	1 454	-	1 431	3 130	-	60 742

37.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy jest Incarta Development S.A. W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2015

roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą a Incarta Development S.A.

37.2. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą wobec Grupy Arctic Paper S.A. jest Nemus Holding AB, który według stanu na 31

grudnia 2015 roku jest właścicielem 57,74% akcji zwykłych Arctic Paper S.A.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Należności i zobowiązania handlowe mają zazwyczaj 60-dniowy termin płatności dla podmiotów powiązanych. Transakcje z jednostkami powiązanymi dokonywane są na warunkach rynkowych.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej

37.4.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Kadra kierownicza Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmuje 5 osób: Prezesa Zarządu oraz czterech Członków Zarządu. Dane dla okresu sprawozdawczego obejmują wynagrodzenia osób, które w ciągu 2014 roku pełniły funkcje w Zarządzie Arctic Paper S.A. od momentu późniejszego z dwóch: dzień powołania albo 1 stycznia 2014 roku do momentu wcześniejszego z

dwóch: 31 grudnia 2014 roku albo dnia odwołania/rezygnacji.

Wartość wynagrodzenia wypłaconego kadrze kierowniczej w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5.069 tys. PLN (5.360 tys. PLN w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku).

W okresie 2014-2015 spółki Grupy nie udzieliły pożyczek kadrze kierowniczej.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 112	6 535
Świadczenia emerytalne i medyczne po okresie zatrudnienia	290	297
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego wyższej kadrze kierowniczej	5 402	6 832
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 444	1 483

37.5. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W okresie 2014-2015 ani Jednostka Dominująca ani Spółki zależne nie udzieliły pożyczek Członkom Zarządu.

37.6. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca inne transakcje pomiędzy spółkami zależnymi a Członkami Zarządu.

38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Arctic Paper S.A. zawarła umowę z Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Arctic Paper S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok 2015.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku w podziale na rodzaje usług:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rodzaj usługi		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	352*	317*
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (oddział AP S.A.)	25	32
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	3	39
Razem	380	388

* - odnosi się do Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k.

Opłaty nie zawierają usług świadczonych dla pozostałych spółek Grupy.

39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków na finansowanie działalności Grupy.

Grupa korzysta również z faktoringu z regresem w zakresie należności z tytułu dostaw i usług. Głównym celem tego instrumentu finansowego jest szybkie pozyskanie środków finansowych.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które

powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności oraz lokaty krótkoterminowe. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

W opinii Zarządu - w porównaniu do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka finansowego. Nie nastąpiły także zmiany celów i zasad zarządzania tym ryzykiem.

39.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej

stopie procentowej). W wyliczeniach ujęto kredyty i leasingi o zmiennej stopie procentowej. Dla każdej waluty przyjęto taki sam wzrost stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano wartości kredytów w określonej walucie i od wyliczonych kwot naliczono wzrost o 1 punkt procentowy. Zmiana stopy procentowej nie ma bezpośredniego wpływu na kapitały Grupy.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku		
PLN	+1%	(723)
EUR	+1%	(868)
SEK	+1%	(281)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku		
PLN	+1%	(860)
EUR	+1%	(914)
SEK*	+1%	(301)

*bez uwzględnienia kredytu długoterminowego na dzień 31 grudnia 2014 roku, który został spłacony w marcu 2015 roku

39.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz całkowitych dochodów ogółem na racjonalnie możliwe wahania kursu dolara, euro, funta brytyjskiego oraz korony szwedzkiej przy założeniu niezmienności innych czynników. W wyliczeniach ujęto

wszystkie pozycje bilansowe wyrażone w walutach obcych, a następnie dla każdej waluty przyjęto wzrost lub spadek kursu o 5%. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano aktywa i zobowiązania w tych samych walutach i od wyliczonego dla każdej waluty salda „aktywa minus zobowiązania” obliczono wzrost lub spadek o 5%. W ciągu roku aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych utrzymywały się na podobnym poziomie.

2015 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(2 605)	-5%	2 605
PLN – USD	+5%	(2 208)	-5%	2 208
PLN – GBP	+5%	754	-5%	(754)
PLN – SEK	+5%	(361)	-5%	361
SEK – EUR	+5%	2 000	-5%	(2 000)
SEK – USD	+5%	(2 531)	-5%	2 531
SEK – GBP	+5%	1 151	-5%	(1 151)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 006	-5%	(6 006)
PLN – EUR	+5%	(654)	-5%	654
2014 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(1 394)	-5%	1 394
PLN – USD	+5%	(1 743)	-5%	1 743
PLN – GBP	+5%	666	-5%	(666)
PLN – SEK	+5%	(247)	-5%	247
SEK – EUR	+5%	2 287	-5%	(2 287)
SEK – USD	+5%	(384)	-5%	384
SEK – GBP	+5%	400	-5%	(400)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 191	-5%	(6 191)
PLN – EUR	+5%	1 033	-5%	(1 033)

39.3. Ryzyko cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko spadku cen sprzedaży w związku ze wzrostem konkurencji na rynku oraz

ryzykiem wzrostu cen surowców ze względu na ograniczenia w dostępie surowca na rynku.

39.4. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych

należności jest ograniczone. Grupa ocenia wszystkie należności, które nie są przeterminowane oraz nie są objęte odpisem aktualizacyjnym, jako możliwe do odzyskania.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a

maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

39.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez

korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	7 120	87 464	236 178	-	330 761
Leasing finansowy	-	78	4 722	17 507	16 148	38 455
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	283	463 474	49 651	-	-	513 407
Pozostałe zobowiązania finansowe	194	35 084	48 239	12 534	-	96 051
	477	505 755	190 075	266 219	16 148	978 674
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	9 161	63 314	292 562	-	365 037
Leasing finansowy	-	51	2 997	14 592	27 104	44 744
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28 118	328 826	7 524	-	-	364 468
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 341	24 926	31 715	6 687	-	64 669
	29 459	362 964	105 550	313 841	27 104	838 918

Ponadto Grupa posiada zobowiązania warunkowe na łączną wartość 7.931 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 14.463 tys. PLN).

40. Instrumenty finansowe

Spółka posiada następujące instrumenty finansowe: środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, kredyty, pożyczki, należności, zobowiązania umowy

leasingu finansowego oraz kontrakty SWAP odsetkowy, forward walutowy i kontrakty forward na zakup energii elektrycznej.

40.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Z uwagi na fakt, iż wartości księgowe instrumentów finansowych Grupy nie odbiegają znacząco od ich wartości godziwej, w tabeli poniżej przedstawiono

wszystkie instrumenty finansowe według ich wartości bilansowych, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Aktywa finansowe					
Pożyczki udzielone	<i>PiN</i>	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	<i>PiN</i>	324 706	308 145	324 706	308 145
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	944	906	944	906
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	<i>PiN</i>	1 017	22 493	1 017	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>WwWGpCD</i>	188 552	158 412	188 552	158 412
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	<i>PZFwgZK</i>	305 188	328 865	305 188	328 865
w tym:					
- długoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	222 305	269 139	222 305	269 139
- krótkoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	82 883	59 726	82 883	59 726
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu, w tym:		31 588	33 412	31 588	33 412
- długoterminowe		28 523	30 554	28 523	30 554
- krótkoterminowe		3 065	2 857	3 065	2 857
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	<i>PZFwgZK</i>	381 885	340 294	381 885	340 294
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	32 890	16 705	32 890	16 705

* pochodne instrumenty zabezpieczające spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń

Użyte skróty:

UdtW	-	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności
WwWGpCD	-	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody
PiN	-	Pożyczki i należności
DDS	-	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

PZFWgZK - Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	31 grudnia 2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	944	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	324 706
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	1 017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	188 552
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	32 890	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	305 188
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	31 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	381 885
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
	31 grudnia 2014	1	2	3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	906	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	308 145
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	158 412
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	16 705	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	328 865
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	33 412
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	340 294

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) z		Pozostałe	Razem
				Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	instrumentów sprzedaży finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	6 252	-	-	6 252
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	174	(4 690)	(12 739)	-	-	-	(17 255)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	265	(2 172)	-	-	-	-	(1 907)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(12 060)	-	-	(12 060)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(17 944)	173	-	-	-	-	(17 772)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(1 860)	-	-	-	-	-	(1 860)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(16)	184	-	-	-	-	168
Rok zakończony 31 grudnia 2014 roku							
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164	13 726	(487)	-	-	-	13 402
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i	-	611	-	-	-	-	611
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	377	(1 616)	-	-	-	-	(1 239)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(6 365)	-	-	(6 365)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(21 556)	(2 117)	-	-	-	-	(23 673)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(2 182)	-	-	-	-	-	(2 182)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(53)	(12 940)	-	-	-	-	(12 993)

40.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2015							
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 065	3 122	3 127	3 040	3 087	16 148	31 589
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20 439	-	-	-	-	-	20 439
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	5 861	-	-	-	-	-	5 861
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	9 418	-	-	-	-	-	9 418
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 330	21 186	-	-	-	-	25 516
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 377	5 887	-	-	-	-	7 264
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 355	31 316	-	-	-	-	37 671
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 235	14 502	-	-	-	-	17 737
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 984	19 444	-	-	-	-	23 428
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 320	5 618	-	-	-	-	6 938
Kredyt w banku SHB w SEK	6 363	-	-	-	-	-	6 363
Kredyt w banku SHB w SEK	6 303	-	-	-	-	-	6 303
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	68 984	97 953	-	-	-	-	166 938
RAZEM	72 050	101 075	3 127	3 040	3 087	16 148	198 527
31 grudnia 2015							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	117	17 046	-	-	-	-	17 163
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	668	-	-	43 579	-	-	44 248
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 218	21 168	-	-	-	-	25 386
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 960	13 726	-	-	-	-	16 686
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 469	17 392	-	-	-	-	20 861
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 466	11 440	-	-	-	-	13 906
RAZEM	13 898	80 772	-	43 579	-	-	138 250

31 grudnia 2014							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 857	2 917	2 958	2 977	2 940	18 763	33 412
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	9 068	-	-	-	-	-	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	3 258	-	-	-	-	-	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 297	4 221	21 289	-	-	-	29 807
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 392	1 266	5 999	-	-	-	8 657
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 303	6 247	31 415	-	-	-	43 965
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 250	3 124	14 615	-	-	-	20 989
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 870	3 787	19 105	-	-	-	26 762
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 335	1 208	5 728	-	-	-	8 271
Kredyt w banku SHB w SEK	13 281	-	-	-	-	-	13 281
Kredyt w banku Danske Bank w SEK	13 596	-	-	-	-	-	13 596
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	59 647	19 853	98 153	-	-	-	177 653
RAZEM	62 504	22 770	101 111	2 977	2 940	18 763	211 065
31 grudnia 2014							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	112	17 049	-	-	-	-	17 161
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	444	-	-	-	43 124	-	43 568
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 173	4 220	21 160	-	-	-	29 553
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 961	2 961	13 728	-	-	-	19 650
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 518	3 557	17 828	-	-	-	24 903
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 468	2 468	11 441	-	-	-	16 377
RAZEM	13 676	30 255	64 157	-	43 124	-	151 212

*kredyt długoterminowy na dzień 31 grudnia 2014 roku spłacony w marcu 2015 roku

40.3. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla następujących powiązań zabezpieczających:

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w EURO od kredytu bankowego w EURO,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w PLN od kredytu bankowego w PLN,
- spółki Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu

forward na energię elektryczną mające na celu zabezpieczenia przyszłych zakupów energii,

- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wydatków walutowych w EURO związanych z przyszłymi zakupami energii,
- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów

pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w USD związanych ze sprzedażą celulozy,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w EURO i wydatków w USD oraz odwrotne instrumenty pochodne typu FX forward tj. zakup EURO i sprzedaż USD.

40.3.1. Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, jako zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych Grupa posiadała kontrakty walutowe typu

forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu walutowej działalności handlowej z wykorzystaniem transakcji FX forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących zakupów EUR za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowanymi zakupami energii elektrycznej w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupów energii elektrycznej denominowanych w EUR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 014
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 17.10.2016
Kwota zabezpieczenia	1,6 mln EUR
Kurs terminowy	9,00 SEK/EUR

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży USD za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać USD za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 05.02.2016
Kwota zabezpieczenia	4,5 mln USD
Kurs terminowy	8,68 SEK/USD

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży EUR za USD i instrument odwrotny:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej oraz ograniczenie kwoty rozliczenia FX forwardu
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać EUR za USD oraz transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za USD
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.03.2016
Kwota zabezpieczenia	3,0 mln EUR
Kurs terminowy	sprzedaż EUR - 1,17 EUR/USD; kupno EUR - 1,10 EUR/USD

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu zakupu energii elektrycznej z wykorzystaniem transakcji forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupu energii
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje forward na zakup energii elektrycznej zawarte na Gieldzie Nord Pool
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	w zależności od kontraktu; od 01.01.2013
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.12.2019
Zabezpieczona ilość energii	982.000 MWh
Cena terminowa	od 27,45 do 38,30 EUR/MWh

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego z wykorzystaniem transakcji typu SWAP

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w EURO od kredytu w EURO:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 3M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	28.12.2012 oraz 04.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 7,2 mln. EURO
Oprocentowanie terminowe	0,69% oraz 0,78%

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w PLN od kredytu w PLN:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	07.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 26,1 mln PLN i 21,4 mln PLN
Oprocentowanie terminowe	3,71%

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą pochodnych instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównywalne:

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)		Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
	FX forward	944	-	906
SWAP	-	2 001	-	2 966
Forward na energię elektryczną	-	30 889	-	13 739
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	944	32 890	906	16 705

Poniższa tabela przedstawia wartość nominalną pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
FX forward:				
Waluta sprzedana (w tys. EUR)	3 000	-	-	3 000
Waluta kupiona (w tys. EUR)	4 600	-	-	4 600
Waluta kupiona (w tys. USD)	4 500	-	-	4 500
Forward na energię elektryczną:				
Kupiona energia (w tys. PLN)	76 548	121 969	-	198 517
SWAP odsetkowy				
spłaty rat kapitałowych (w tys. PLN)	13 113	63 726	-	76 839

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie w 2015 roku zostały rozpoznane przez Grupę w rachunku wyników i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 2015 - zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu	(10 879)
Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, ujęta w przychodach lub kosztach finansowych	(170)
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczona	1 stycznia 2016 - 31 grudnia 2019

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2015 roku:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 1 stycznia 2015 roku	(12 412)
Odroczenie zmian wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadającej skutecznemu zabezpieczeniu	(11 049)
Kwota odroczonej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i przeniesiona do przychodów lub kosztów finansowych	2 468
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2015 roku	(20 993)

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie

wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony, jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 0,10-0,55. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Grupa Arctic Paper S.A.		
Oprocentowane kredyty, pożyczki i instrumenty dłużne oraz pozostałe zobowiązania finansowe	429 749	426 946
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	407 128	364 468
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(188 552)	(158 412)
Zadłużenie netto	648 324	633 002
Kapitał własny	676 856	725 071
Kapitał i zadłużenie netto	1 325 180	1 358 073
Wskaźnik dźwigni	0,49	0,47

W porównaniu do sprawozdania rocznego za rok 2014 nastąpił wzrost wskaźnika dźwigni finansowej z 0,47 do 0,49.

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku kształtowało się następująco:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy Jednostek z Grupy	25	26
Administracja	127	129
Dział sprzedaży	170	217
Pion produkcji	1 292	1 246
Pozostali	151	140
Razem	1 770	1 763

43. Prawa do emisji CO2

Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki grupy Rottneros są częścią Wspólnotowego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji. Poprzedni okres korzystania z praw do emisji trwał od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku. Nowe przydziały obejmują okres od

1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2020 roku. Tabela poniżej specyfikuje przydział za lata 2013-2020 i wykorzystanie praw do emisji w każdej z czterech jednostek za rok 2013, 2014 i 2015.

(w tonach) dla Arctic Paper Kostrzyn S.A	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział*	108 535	105 434	102 452	99 840	97 375	94 916	92 454	90 009
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	348 490	306 448	263 932					
Emisja	(150 577)	(147 950)	(162 467)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	306 448	263 932	203 917					

(w tonach) dla Arctic Paper Munkdals AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	44 238	43 470	42 692	41 907	41 113	40 311	39 499	38 685
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	24 305	67 262	107 325					
Emisja	(1 281)	(3 407)	(32 465)					
Ilość zakupiona	-	-	7					
Ilość sprzedana	-	-	(100 000)					
Ilość niewykorzystana	67 262	107 325	17 559					
(w tonach) dla Arctic Paper Grycksbo AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	77 037	75 689	74 326	72 948	71 556	70 151	68 730	67 304
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	69 411	111 448	734					
Emisja	-	-	-					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	(35 000)	(186 403)	(75 000)					
Ilość niewykorzystana	111 448	734	60					
(w tonach) dla spółek z Grupy Rottneros	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	30 681	30 484	29 938	29 387	28 830	28 268	27 698	27 127
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	72 888	90 522	101 986					
Emisja	(13 047)	(19 020)	(26 933)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	90 522	101 986	104 991					

* - wielkości te są szacunkiem AP Kostrzyn dokonany na podstawie informacji na temat przydziału uprawnień do emisji dla podmiotów objętych systemem EU ETS, wyliczonych w oparciu o postanowienia art. 10a Dyrektywy ETS. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie ma obowiązujących Rozporządzeń krajowych.

44. Certyfikaty w kogeneracji

W roku 2014 w oparciu o art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne z późniejszymi zmianami AP Kostrzyn uzyskał prawa majątkowe do Świadectw Pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w wysokosprawnej jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 Spółka otrzymała prawa w wysokości: żółte certyfikaty 189 134,404 MWh (2014 rok: 104 667,744 MWh, czerwone certyfikaty 48 550,979 MWh (2014 rok: 37 166,257 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu przyznania certyfikatów wyniósł 22.527 tys. PLN (2014 rok: 11.317 tys. PLN).

Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w Kogeneracji posiada także AP Grycksbo i spółki z Grupy Rottneros.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 AP Grycksbo otrzymał prawa w wysokości: zielone certyfikaty 15 901 MWh (2014 rok: 26 044 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 735 tys. PLN (2014 rok: 1.463 tys. PLN).

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 spółki Grupy Rottneros otrzymały prawa w wysokości: certyfikaty 138 580 MWh (2014 rok: 128 000 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 1.461 tys. PLN (2014 rok: 1.645 tys. PLN).

Przychody z tytułu certyfikatów w kogeneracji rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży w rachunku zysków i strat.

45. Dotacje i działalność w SSE

45.1. Dotacje

Grupa nie otrzymała dotacji w 2015 roku.

45.2. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Arctic Paper Kostrzyn S.A. prowadzi działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (KSSSE). Na podstawie zezwolenia wydanego przez Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w zakresie działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Zwolnienie to ma charakter warunkowy. Przepisy Ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych przewidują możliwość utraty zwolnienia, jeżeli nastąpi choćby jedna z okoliczności:

- Spółka zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze strefy, na którą posiada zezwolenie,
- Spółka rażąco uchybi warunkom określonym w zezwoleniu,
- Spółka nie usunie uchybień stwierdzonych w toku kontroli w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki,
- Spółka przeniesie w jakiegokolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi było związane

zwolnienie od podatku w okresie krótszym niż 5 lat od dnia wprowadzenia do ewidencji,

- Maszyny i urządzenia zostaną oddane do prowadzenia działalności poza terenem strefy,
- Spółka otrzyma zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiegokolwiek formie,
- Spółka zostanie postawiona w stan likwidacji lub ogłoszona zostanie jej upadłość.

Na podstawie zezwolenia wydanego w dniu 25 sierpnia 2006 roku Spółka może korzystać ze zwolnienia do dnia 15 listopada 2017 roku. Punkt I zezwolenia odnoszący się do dnia, do którego Spółka mogła korzystać z zezwolenia został wykreślony Decyzją Ministra Gospodarki NR 321/IW/14 z dnia 6 listopada 2014 roku. Obecnie Spółka uprawniona jest do korzystania z zezwolenia do roku 2026, czyli do daty istnienia SSE w Polsce na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem korzystania ze zwolnienia jest poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych, w porozumieniu par. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będących podstawą obliczenia pomocy publicznej zgodnie z par. 3 Rozporządzenia o wartości przewyższającej 40.000 tys. EUR w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku, Obliczonej przy zastosowaniu średniego kursu EUR

ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia faktycznego poniesienia wydatku. Utworzenie na terenie Strefy, co najmniej 5 nowych miejsc pracy w rozumieniu przepisów par. 3 ust. 3 i ust. 6 Rozporządzenia, do dnia 31 grudnia 2011 roku i utrzymanie zatrudnienia na poziomie, co najmniej 453 pracowników od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Warunki przyznania pomocy nie zmieniły się w okresie sprawozdawczym. Grupa nie była przedmiotem kontroli ze strony upoważnionych do tego organów.

W okresie od 25 sierpnia 2006 roku do 31 grudnia 2015 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne kwalifikowane jako nakłady (niezdyskontowane) w KSSSE w wysokości 227.102 tys. PLN. Kwota zdyskontowana wykorzystanej pomocy publicznej z tego tytułu w tym okresie wyniosła 52.931 tys. PLN.

Jeżeli poniesione nakłady inwestycyjne kwalifikowane nie znajdują pokrycia w dochodzie za rok bieżący wówczas od nadwyżki Spółka tworzy aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Wartość rozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego na wydatkach poniesionych w KSSSE wyniosła 22.065 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku.

46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 19 stycznia 2016 roku, w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 10/2015 z dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. poinformował, iż tego dnia podjęto kolejne kroki w ramach Programu poprawy rentowności Grupy Arctic Paper. Zarząd spółki zależnej - Arctic Paper Grycksbo AB rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25 MSEK (około 12 MPLN) w roku

2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Do dnia niniejszego raportu nie miały miejsca inne istotne zdarzenia, z wyjątkiem tych, które ujawniono w innych paragrafach tego raportu.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Śliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

un coated

GRUPA KAPITAŁOWA ARCTIC PAPER S.A.
Skonsolidowany raport roczny
za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

ARCTIC PAPER

Spis treści

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.....	4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych.....	47
Wprowadzenie.....	6	Informacje o dywidendzie.....	47
Informacje o raporcie.....	6	Zmiany w organach Arctic Paper S.A.	47
Definicje i objaśnienia skrótów.....	6	Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.	50
Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań.....	10	Nabywanie akcji własnych.....	50
Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka	11	Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.....	52
Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. do raportu za 2015 rok	12	Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe.....	52
Opis działalności Grupy Arctic Paper	13	Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.	53
Informacje ogólne	13	Zarządzanie zasobami finansowymi.....	53
Struktura grupy kapitałowej.....	15	Lokaty kapitałowe i inwestycje.....	53
Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper	16	Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach.....	53
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.....	16	Istotne pozycje pozabilansowe.....	54
Struktura akcjonariatu.....	16	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	55
Otoczenie rynkowe	17	Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej.....	55
Kierunki rozwoju i strategia	19	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	55
Struktura sprzedaży	20	Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji	55
Rynki zbytu.....	21	Informacje o nabyciu akcji własnych.....	55
Odbiorcy.....	21	Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	55
Dostawcy.....	22	Zatrudnienie	55
Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności.....	23	Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego	56
Badania i rozwój	23	Zbiór zasad ładu korporacyjnego.....	56
Środowisko naturalne	24	Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego.....	56
Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych.....	27	Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego	57
Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	27	Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	58
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji.....	58
Skonsolidowane przepływy pieniężne	35	Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne	59
Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej.....	36		
Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności	36		
Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym	37		
Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy.....	37		
Inne istotne informacje	37		
Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper 40			
Informacje o trendach rynkowych	40		
Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku.....	41		
Czynniki ryzyka	42		
Informacje uzupełniające.....	47		

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu...	59	13. Podatek dochodowy	128
Opis zasad zmiany Statutu Emitenta	60	14. Aktywa trwale zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia	60	15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS....	133
Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów	61	16. Zysk przypadający na jedną akcję	134
Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.....	70	17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
Oświadczenia Zarządu.....	72	18. Rzeczowe aktywa trwale	137
Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów	72	19. Leasing.....	138
Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego	72	20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok	73	21. Aktywa niematerialne.....	140
Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75	22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75	23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76	24. Pozostałe aktywa	142
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77	25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
Skonsolidowany bilans.....	78	26. Świadczenia pracownicze	145
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79	27. Zapasy	147
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80	28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82	29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
1. Informacje ogólne	82	30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
2. Skład Grupy.....	84	31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego	158
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86	32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87	33. Rezerwy	162
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87	34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89	35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych	90	36. Zobowiązania warunkowe	164
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91	37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
9. Istotne zasady rachunkowości	93	38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
10. Segmenty operacyjne	119	39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
11. Przychody i koszty	124	40. Instrumenty finansowe.....	172
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127	41. Zarządzanie kapitałem.....	181
		42. Struktura zatrudnienia.....	182
		43. Prawa do emisji CO2.....	182
		44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
		45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
		46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

List Prezesa Zarządu Arctic Paper S.A.

Szanowni Państwo,

2015 – rok trudnych, lecz koniecznych decyzji

Miniony rok rozpoczął się od silnych zawirowań na rynku walutowym, które dotknęły zarówno nas, jak i cały przemysł papierniczy, szybko rozwiewając nadzieje na to, iż dość niespodziewana stabilizacja rynku w 2014 roku będzie miała trwały charakter. Umocnienie kursu dolara w stosunku do walut europejskich (PLN, SEK, EUR) osłabiło rynek papieru i wywołało jego spadkowy trend. Ponadto na sytuację Arctic Paper negatywnie wpłynęła upadłość jednej z wiodących w Europie firm handlowych branży papierniczej.

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen

Kumulacja negatywnych zjawisk zachodzących na rynku w minionym roku dowiodła, iż perspektywa stabilizacji w przemyśle papierniczym oddaliła się zdecydowanie. Aby zwiększyć nasze możliwości konkurencyjne musieliśmy podjąć niezmiernie trudną, lecz niezbędną decyzję o zakończeniu w grudniu 2015 roku produkcji w nierentownej piapierni Arctic Paper Mochenwangen. Dzięki temu niemal 12% naszych mocy produkcyjnych przestało obciążać raportowane przez Grupę wyniki finansowe.

Program Poprawy Rentowności 2015/2016

Zaprzestanie produkcji w piapierni Arctic Paper Mochenwangen było częścią kompleksowego Programu Poprawy Rentowności 2015/2016, zainicjowanego w lipcu minionego roku. Jego celem jest obniżka kosztów oraz zwiększenie elastyczności działania i efektywności poszczególnych piapierni Grupy. Każda z nich opracowała i wdraża swój własny plan oszczędnościowy. Jednym z wdrażanych działań jest centralizacja znaczącej części aktywności w zakresie obsługi klienta. Realizacja Programu powinna zaowocować redukcją kosztów działalności operacyjnej o ok. 50 mln zł rocznie. Wymierne efekty tych działań są już widoczne, a dzięki zaangażowaniu i determinacji pracowników Grupy znacząca część zakładanych celów zostanie osiągnięta już w lecie 2016 roku. Pozwoli nam to na wzmocnienie naszych przewag konkurencyjnych w perspektywie całego bieżącego roku.

Dzięki temu, a także innym naszym decyzjom, możemy uznać pełen wyzwań 2015 rok za okres przełomowy. Wdrażając w jego trakcie trudne, lecz niezbędne działania wkroczyliśmy w 2016 rok z pewną dozą optymizmu, choć zdajemy sobie sprawę z faktu, iż dla branży papierniczej nie będzie on łatwiejszy od ubiegłego.

Wprowadzenie nowych produktów

W 2015 roku wzmocniliśmy również nasze kluczowe kompetencje jako wiodącego innowatora i producenta w branży papierniczej. Szczególną uwagę zwróciliśmy na identyfikację wysoko rentownych niszy rynkowych, do których potrzeb moglibyśmy dostosować nasze linie produktowe.

Dzięki wykorzystaniu naszych przewag konkurencyjnych byliśmy w stanie rozwinąć produkcję unikatowych gatunków papieru skierowanych na rynki premium. Latem 2015 roku w fabryce w Kostrzynie rozpoczęliśmy wytwarzanie, pod nazwą Amber Highway, specjalnego papieru przeznaczonego do szybkich atramentowych maszyn drukarskich. Z kolei wiosną tego roku na rynek zostanie wprowadzony papier Munken Kristall, bielsza i jaśniejsza odmiana Munken Design, co pozwoli wzmocnić pozycję tej marki jako europejskiego lidera papieru dedykowanego branży projektowej.

Wyniki finansowe oraz cele

W pełnych wyzwaniach warunkach rynkowych obroniliśmy naszą pozycję i osiągnęliśmy akceptowalne wyniki finansowe. Zysk operacyjny wyniósł w 2015 roku 100,2 mln zł, a zysk netto 71 mln zł, co, biorąc pod uwagę niezmiernie trudny rynek, uznać trzeba za dobry rezultat. Przychody na poziomie bliskim 2,9 mld zł zapewniły nam znaczące udziały w rynkach, do których adresujemy nasze produkty.

Naszym strategicznym celem pozostaje redukcja długu netto w stosunku do wyniku EBITDA oraz optymalizacja poziomu kapitału obrotowego. Bez niezmiennego wsparcia i lojalności ze strony zarówno klientów, jak i dostawców, nasze wysiłki w tym kierunku byłyby mniej skuteczne. Handlowcy, pośrednicy i wydawcy – wszyscy oni przyczynili się do osiągniętych przez nas wyników finansowych oraz rozwoju naszej oferty produktowej.

Świetne wyniki Rottneros

Nie można nie wspomnieć o bardzo dobrych wynikach osiągniętych w minionym roku przez Rottneros. Korzyści osiągnięte dzięki tej inwestycji potwierdziły w 2015 roku swoją wartość. Rottneros ma za sobą rekordowy rok dzięki rozwinięciu atrakcyjnej oferty produktowej, silnej pozycji dolara oraz stabilnemu rynkowi celulozy. Zaangażowanie w Rottneros pozwala na zrównoważenie efektów tego, iż nie jesteśmy pionowo zintegrowanym producentem papieru. Zamierzamy kontynuować nasze zaangażowanie w tę firmę.

Wkraczając w 2016 rok widzimy pozytywne rezultaty naszych działań podejmowanych w roku minionym, w tym Programu Poprawy Rentowności. W bieżącym roku będzie on kontynuowany, wraz z dalszym wzmocnianiem naszych kompetencji jako producenta papieru dla zorientowanych na jakość klientów.

Wolfgang Lübbert

Prezes Zarządu

Arctic Paper S.A.

Wprowadzenie

Informacje o raporcie

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny za 2015 rok został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r., Nr 33, poz. 259, z późn. zm.), a także w części skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania

standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niektóre wybrane informacje zawarte w niniejszym raporcie pochodzą z systemu rachunkowości zarządczej oraz systemów statystycznych Grupy Arctic Paper.

Niniejszy Skonsolidowany Raport Roczny prezentuje dane w PLN, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Definicje i objaśnienia skrótów

O ile z kontekstu nie wynika inaczej, w całym dokumencie obowiązują następujące definicje i skróty:

Skróty stosowane w odniesieniu do podmiotów gospodarczych, instytucji i organów oraz dokumentów Spółki

Arctic Paper, Spółka, Emitent, Jednostka Dominująca, AP	Arctic Paper Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, Polska
Grupa Kapitałowa, Grupa, Grupa Arctic Paper, Grupa AP	Grupa kapitałowa tworzona przez Arctic Paper Spółka Akcyjna wraz ze spółkami zależnymi i wspólnymi przedsięwzięciami
Arctic Paper Kostrzyn, AP Kostrzyn, APK	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą, Polska
Arctic Paper Munkedals, AP Munkedals, APM	Arctic Paper Munkedals AB z siedzibą w gminie Munkedal, powiat Västra Götaland, Szwecja
Arctic Paper Mochenwangen, AP Mochenwangen, APMW	Arctic Paper Mochenwangen GmbH z siedzibą w Mochenwangen, Niemcy
Arctic Paper Grycksbo, AP Grycksbo, APG	Arctic Paper Grycksbo AB z siedzibą w Kungsvagen, Grycksbo, Szwecja

Papiernie	Arctic Paper Kostrzyn, Arctic Paper Munkedals, Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Grycksbo
Arctic Paper Investment AB, API AB	Arctic Paper Investment AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Arctic Paper Investment GmbH, API GmbH	Arctic Paper Investment GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Verwaltungs	Arctic Paper Verwaltungs GmbH z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Arctic Paper Immobilienverwaltungs	Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co. KG z siedzibą w Wolpertswende, Niemcy
Grupa Kostrzyn	Arctic Paper Kostrzyn Spółka Akcyjna z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą oraz EC Kostrzyn Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą
Grupa Mochenwangen	Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH, Arctic Paper Immobilienverwaltungs GmbH & Co.KG (w niniejszym raporcie pokazane jako działalność zaniechana)
Grupa Grycksbo	Od dnia 8 lipca 2014 roku Arctic Paper Grycksbo AB, wcześniej Arctic Paper Grycksbo AB i Grycksbo Paper Holding AB,
Spółki Dystrybucyjne	Arctic Paper Sverige AB, Arctic Paper Danmark A/S i Arctic Paper Norge AS (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży)
Biura Sprzedaży	Arctic Paper Papierhandels GmbH z siedzibą w Wiedniu (Austria); Arctic Paper Benelux SA z siedzibą w Oud-Haverlee (Belgia); Arctic Paper Danmark A/S z siedzibą w Greve (Dania); Arctic Paper France SA z siedzibą w Paryżu (Francja); Arctic Paper Deutschland GmbH z siedzibą w Hamburgu (Niemcy); Arctic Paper Ireland Ltd z siedzibą w Dublinie (Irlandia); w likwidacji Arctic Paper Italia Srl z siedzibą w Mediolanie (Włochy); Arctic Paper Baltic States SIA z siedzibą w Rydze (Łotwa); Arctic Paper Norge AS z siedzibą w Kolbotn (Norwegia); Arctic Paper Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Polska); Arctic Paper España SL z siedzibą w Barcelonie (Hiszpania); Arctic Paper Sverige AB z siedzibą w Munkedal (Szwecja); Arctic Paper Schweiz AG z siedzibą w Zurychu (Szwajcaria); Arctic Paper UK Ltd z siedzibą w Caterham (Wielka Brytania); Arctic Paper East Sp. z o.o. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą (Polska);
Arctic Paper Finance AB	Arctic Paper Finance AB z siedzibą w Göteborgu, Szwecja
Rottneros, Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja
Grupa Rottneros, Grupa Rottneros AB	Rottneros AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Utansjo Bruk AB z siedzibą w gminie Harnösand, Szwecja, Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja; Rottneros Packaging AB z siedzibą w Sztokholmie, Szwecja; SIA Rottneros Baltic z siedzibą w Ventspils, Łotwa
Celulozownie	Rottneros Bruk AB z siedzibą w gminie Sunne, Szwecja; Vallviks Bruk AB z siedzibą w gminie Söderhamn, Szwecja
Biuro Zakupów Rottneros	SIA Rottneros Baltic z siedzibą na Łotwie
Kalltorp	Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji
Nemus Holding AB	Nemus Holding AB z siedzibą Göteborgu, Szwecja
Thomas Onstad	Główny akcjonariusz Emitenta, posiadający bezpośrednio i pośrednio ponad 50% akcji Arctic Paper S.A.; członek Rady Nadzorczej Emitenta
Zarząd, Zarząd Emitenta, Zarząd Spółki,	Zarząd Arctic Paper S.A.

Zarząd Grupy

Rada Nadzorcza, Rada Nadzorcza Emitenta, Rada Nadzorcza Spółki, Rada Nadzorcza Grupy, RN	Rada Nadzorcza Arctic Paper S.A.
WZA, WZ, Walne Zgromadzenie, Walne Zgromadzenie Emitenta, Walne Zgromadzenie Spółki	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
NWZA, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Emitenta, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Arctic Paper S.A.
Statut, Statut Emitenta, Statut Spółki	Statut Arctic Paper S.A.
KSSSE, SSE	Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Sąd Rejestrowy	Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu
Giełda, GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
KDPW, Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
SFSA	(ang. Swedish Financial Supervisory Authority) Szwedzka komisja nadzoru finansowego, odpowiednik polskiego KNF
NASDAQ w Sztokholmie, Nasdaq	Giełda papierów wartościowych w Sztokholmie, w Szwecji
CEPI	(ang. Confederation of European Paper Industries) Konfederacja Europejskiego Przemysłu Papierniczego
EURO-GRAPH	(ang. The European Association of Graphic Paper Producers) Zrzeszenie Producentów Papierów Graficznych
Eurostat	Europejski Urząd Statystyczny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
NBSK	(ang. Northern Bleached Softwood Kraft) masa celulozowa siarczanowa bielona z drewna iglastego północnego
BHKP	(ang. Bleached Hardwood Kraft Pulp) bielona siarczanowa masa celulozowa z drewna liściastego

Definicje wybranych pojęć i wskaźników finansowych oraz skróty stosowane dla walut

Marża zysku ze sprzedaży	Stosunek zysku (straty) ze sprzedaży do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBIT	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej
Rentowność EBIT, rentowność operacyjna, marża zysku operacyjnego	Stosunek zysku (straty) z działalności operacyjnej do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
EBITDA	Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów z działalności kontynuowanej
Rentowność EBITDA, marża EBITDA	Stosunek zysku z działalności operacyjnej powiększonego o amortyzację i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej
Marża zysku brutto	Stosunek zysku (straty) brutto do przychodów ze sprzedaży z działalności

	kontynuowanej
Wskaźnik rentowności sprzedaży, marża zysku netto	Stosunek zysku (straty) netto do przychodów ze sprzedaży
Wskaźnik rentowności kapitału własnego, stopa zwrotu z kapitału własnego, ROE	Stosunek zysku (straty) netto do kapitału własnego
Wskaźnik rentowności aktywów, stopa zwrotu z aktywów, ROA	Stosunek zysku (straty) netto do sumy aktywów
EPS	(ang. Earnings Per Share) Stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji
BVPS	(ang. Book Value Per Share) Stosunek wartości księgowej kapitału własnego do liczby akcji
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	Stosunek zobowiązań razem do kapitału własnego
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	Stosunek kapitału własnego do aktywów trwałych
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym	Stosunek zadłużenia oprocentowanego i innych zobowiązań finansowych do kapitału własnego
Wskaźnik długu netto do EBITDA	Stosunek zadłużenia oprocentowanego pomniejszonego o środki pieniężne do EBITDA z działalności kontynuowanej
Wskaźnik „solidity ratio”	Stosunek kapitału własnego (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP) do wartości aktywów
Wskaźnik „interest coverage”	Stosunek wartości odsetek (z wyłączeniem odsetek dotyczących leasingu finansowego) do EBITDA (liczonego na podstawie szwedzkich zasad rachunkowości - Swedish GAAP)
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA	Stosunek EBITDA do kosztów odsetek z działalności kontynuowanej
Wskaźnik bieżącej płynności	(ang. current ratio) Stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych
Wskaźnik szybkiej płynności	(ang. quick ratio) Stosunek aktywów obrotowych pomniejszonych o zapasy i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe do zobowiązań bieżących
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	Stosunek sumy aktywów pieniężnych i innych aktywów pieniężnych do zobowiązań krótkoterminowych
DSI	(ang. Days Sales of Inventory) Stosunek zapasów do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DSO	(ang. Days Sales Outstanding) Stosunek należności z tyt. dostaw i usług do przychodów ze sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
DPO	(ang. Days Payable Outstanding) Stosunek zobowiązań z tyt. dostaw i usług do kosztu własnego sprzedaży z działalności kontynuowanej pomnożony przez liczbę dni w okresie
Cykl operacyjny	DSI + DSO
Cykl konwersji gotówki	Cykl operacyjny – DPO
FY	Rok obrotowy
Q1	I kwartał roku obrotowego
Q2	II kwartał roku obrotowego

Q3	III kwartał roku obrotowego
Q4	IV kwartał roku obrotowego
H1	I półrocze roku obrotowego
H2	II półrocze roku obrotowego
YTD	Narastająco w roku obrotowym
Like-for-like, LFL	Analogiczny, w odniesieniu do wyników działalności.
p.p.	(ang. percentage point) Punkt procentowy - różnica między dwiema wartościami jednej wielkości podanymi w procentach
PLN, zł, złoty	Jednostka monetarna Rzeczypospolitej Polskiej
gr	grosz – 1/100 złotego – jednostki monetarnej Rzeczypospolitej Polskiej
Euro, EUR	Jednostka monetarna Unii Europejskiej
GBP	Funt szterling – jednostka monetarna Wielkiej Brytanii
SEK	Korona szwedzka - jednostka monetarna Królestwa Szwecji
USD	Dolar amerykański, waluta obowiązująca, jako prawny środek płatniczy na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
PKB	Produkt krajowy brutto

Pozostałe definicje i skróty

Akcje Serii A	50.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii B	44.253.500 Akcji Arctic Paper S.A. Serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda.
Akcje Serii C	8.100.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii C o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii E	3.000.000 Akcji Arctic Paper S.A. Serii E o wartości nominalnej 1 zł każda.
Akcje Serii F	13. 884.283 Akcji Arctic Paper S.A. Serii F o wartości nominalnej 1 zł każda
Akcje, Akcje Emitenta	Akcje Serii A, Akcje Serii B, Akcje Serii C, Akcje Serii E i Akcje Serii F łącznie

Stwierdzenia odnoszące się do przyszłych oczekiwań

Informacje zawarte w niniejszym raporcie, które nie stanowią faktów historycznych, są stwierdzeniami dotyczącymi przyszłości. Stwierdzenia te mogą w szczególności dotyczyć strategii Grupy, rozwoju działalności, prognoz rynkowych, planowanych nakładów inwestycyjnych oraz przyszłych przychodów. Stwierdzenia takie mogą być identyfikowane poprzez użycie stwierdzeń dotyczących przyszłości takich jak np. „uważać”, „sądzić”, „spodziewać się”, „może”, „będzie”, „powinno”, „przewiduje się”, „zakłada się”, ich

zaprzeczeń, odmian lub zbliżonych terminów. Zawarte w niniejszym raporcie stwierdzenia dotyczące spraw niebędących faktami historycznymi, należy traktować wyłącznie, jako przewidywania wiążące się z ryzykiem i niepewnością. Stwierdzenia dotyczące przyszłości są z konieczności oparte na pewnych szacunkach i założeniach, które, choć nasze kierownictwo uznaje za racjonalne, są z natury obciążone znanym i nieznanym ryzykiem i niepewnością oraz innymi czynnikami mogącymi sprawić, że faktyczne wyniki będą się

znacząco różnić od wyników historycznych lub przewidywanych. Z tego względu nie można zapewnić, że jakiegokolwiek ze zdarzeń przewidzianych w stwierdzeniach dotyczących przyszłości wystąpi lub, jeśli nastąpi, jakie będą następstwa jego wystąpienia dla wyniku działalności operacyjnej Grupy lub jej sytuacji finansowej. Przy ocenie informacji zaprezentowanych w niniejszym raporcie nie należy polegać na takich stwierdzeniach dotyczących przyszłości, które są

Stwierdzenia odnoszące się do czynników ryzyka

W niniejszym raporcie opisaliśmy czynniki ryzyka, jakie Zarząd naszej Grupy uważa za specyficzne dla branży, w której działamy, jednakże lista ta może nie być wyczerpująca. Może się, bowiem zdarzyć, że istnieją inne czynniki, które nie zostały przez nas zidentyfikowane, a które mogłyby mieć istotny i niekorzystny wpływ na działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy Grupy Arctic Paper. W takiej sytuacji cena akcji Spółki

wyrażone jedynie w dacie ich sformułowania. O ile przepisy prawa nie zawierają szczegółowych wymogów w tym względzie, Grupa nie jest zobowiązana do aktualizacji lub weryfikacji tychże stwierdzeń dotyczących przyszłości, aby uwzględnić w nich nowe zdarzenia lub okoliczności. Ponadto, Grupa nie jest zobowiązana do weryfikacji ani do potwierdzenia oczekiwań analityków lub danych szacunkowych, z wyjątkiem tych wymaganych przepisami prawa.

notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie lub na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie może spaść, inwestorzy mogą utracić całość lub część zainwestowanych środków, a możliwość wypłacania przez Spółkę dywidendy może zostać ograniczona.

Prosimy o staranną analizę informacji zawartych w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu, która zawiera omówienie czynników ryzyka i niepewności związanych z działalnością Grupy Arctic Paper.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A.
do raportu za 2015 rok

Opis działalności Grupy Arctic Paper

Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, nasz asortyment poszerzył się o produkcję celulozy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy Spółki Dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży

zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja i sprzedaż papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, w części podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Nasze zakłady produkcyjne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące papirnie:

- papirnia w Kostrzynie nad Odrą (Polska) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 280.000 ton rocznie i produkuje głównie niepowlekany papier bezdrzewny do ogólnych zastosowań drukarskich, tj. druku książek, broszur, formularzy oraz do produkcji kopert i innych wyrobów papierniczych;
- papirnia w Munkedal (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 160.000 ton rocznie i produkuje głównie wysokiej jakości niepowlekany papier bezdrzewny stosowany przede wszystkim do druku książek oraz wysokiej jakości broszur;
- papirnia w Grycksbo (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 265.000 ton rocznie i zajmuje się produkcją powlekanego papieru bezdrzewnego, stosowanego do druku map, książek, czasopism, plakatów i materiałów reklamy kierunkowej
- papirnia w Mochenwangen (Niemcy) posiadała moce produkcyjne na poziomie ok. 115.000 ton rocznie, produkcja w tej papirni została wygaszona pod koniec 2015 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień przekazania raportu Grupa posiadała następujące celulozownie:

- celulozownia w Rottneros (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 150.000 ton rocznie i produkuje głównie dwa rodzaje celulozy włóknistej mechanicznej: ścier drzewny (ang. groundwood) oraz celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP);
- celulozownia w Vallvik (Szwecja) posiada moce produkcyjne na poziomie ok. 250.000 ton rocznie i produkuje dwa rodzaje celulozy siarczanowej (ang. long-fibre sulphate pulp): celuloza siarczanowa pełnobleiona (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz niebleiona celuloza siarczanowa (ang. unbleached sulphate pulp). Większość produkcji celulozowni

Vallvik znana jest jako celuloza NBSK. Produkowana przez celulozownię niebielona celuloza siarczanowa cechuje się bardzo wysokim poziomem czystości i

jest używana między innymi w produkcji transformatorów oraz przemyśle kablowym.

Nasze produkty

Asortyment produktów Grupy Arctic Paper obejmuje:

Niepowlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- biały papier offsetowy (ang. offset paper), który produkujemy i dystrybuujemy przede wszystkim pod marką Amber, będący jednym z najbardziej wszechstronnych rodzajów papieru przeznaczony do różnorodnych zastosowań;
- bezdrzewny książkowy papier objętościowy (ang. woodfree bulky book paper), który produkujemy pod marką Munken, stosowany przede wszystkim do druku książek;
- wysokogatunkowy papier graficzny (ang. high quality graphic paper) o szczególnie gładkiej powierzchni, używany do druku różnorodnych materiałów reklamowych i marketingowych, który produkujemy pod marką Munken;

Powlekany papier bezdrzewny, a w szczególności:

- powlekany papier bezdrzewny (coated woodfree) produkowany pod markami G-Print oraz Arctic, stosowany przede wszystkim do druku książek, czasopism, katalogów, map, spersonalizowanej korespondencji seryjnej (ang. direct mail).

Niepowlekany papier drzewny, a w szczególności:

- wysokiej jakości drzewny książkowy papier objętościowy (ang. premium wood containing bulky book paper), który produkujemy i

dystrybuujemy pod marką Munken, został zaprojektowany specjalnie z myślą o wielobarwnym i czarno-białym druku książek;

- drzewny książkowy papier objętościowy (ang. wood containing bulky book paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką Pamo, wykorzystywany głównie do druku książek w miękkich okładkach (ang. paperback);
- drzewny papier offsetowy (ang. wood containing offset paper), który produkowaliśmy w papierni APMW pod marką L-Print, stosowany przede wszystkim do druku nisko budżetowych broszur reklamowych i książek telefonicznych.

Celulozę siarczanową:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

Celulozę włóknistą mechaniczną:

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego;

Struktura grupy kapitałowej

Grupa Kapitałowa Arctic Paper składa się z Jednostki Dominującej Arctic Paper S.A. i jej spółek zależnych oraz wspólnych przedsięwzięć. Akcje Arctic Paper S.A. od 23

października 2009 roku notowane są na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym i od 20 grudnia 2012 roku na giełdzie

papierów wartościowych NASDAQ w Sztokholmie. Grupa prowadzi działalność operacyjną poprzez swoje Papiernie i Celulozownie wraz ze spółką produkującą opakowania oraz Spółki Dystrybucyjne, Biura Sprzedaży i Biuro Zakupów.

Szczegółowe informacje na temat organizacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji zawarte są w części Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego (nota nr 1 oraz 2).

Zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowej Grupy Arctic Paper.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

Struktura akcjonariatu

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016				według stanu na 13.11.2015			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Dane w powyższej tabeli wykazano według stanu na datę zatwierdzenia niniejszego raportu, a także na datę publikacji raportu kwartalnego za III kwartał 2015 roku.

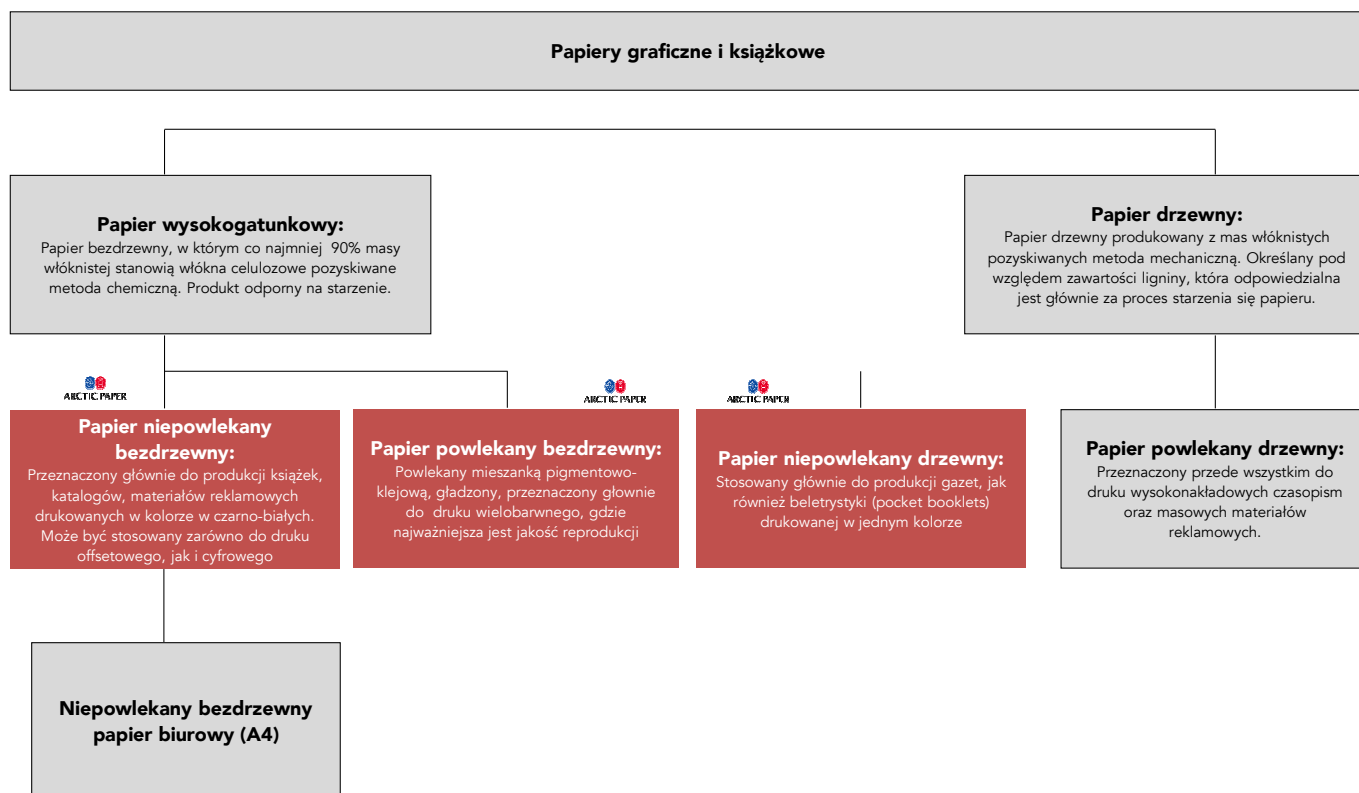
Otoczenie rynkowe

Segmenty rynku papieru graficznego

Rynek papieru graficznego dzieli się na trzy główne segmenty:

- papier wysokogatunkowy,
- papier gazetowy,
- papier do druku czasopism.

Grupa prowadzi działalność wyłącznie w segmencie papierów graficznych wysokogatunkowych. Nie jesteśmy obecni w segmencie papierów gazetowych i służących do druku czasopism, a także papierów kserograficznych, biurowych.

Poniżej przedstawiono opis poszczególnych segmentów rynku graficznego:

- papier wysokogatunkowy (ang. fine paper) to biały papier bezdrzewny, w którym co najmniej 90% masy włóknistej stanowią włókna celulozowe pozyskiwane metodą chemiczną:

- niepowlekany papier bezdzwenny (ang. uncoated woodfree) wytwarzany z mas celulozowych. Może być poddawany uszlachetnieniom takim jak zaklejenie powierzchniowe, kalandrowanie, barwienie powierzchniowe lub w masie.

Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek, podręczników i katalogów) oraz papier biurowy xero.

- powlekany papier bezdrzewny (ang. coated woodfree) wytwarzane z mas celulozowych, poddawany jest procesowi powleczenia mieszkami pigmentowo-klejowymi (koalin, węglan wapnia). Powlekanie może odbywać się o na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline). Powleczenie papieru zwiększa gładkość i nieprzezroczystość podłoża, poprawia jakość reprodukcji barw.
- papier drzewny wytwarzany najczęściej z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną (ang. mechanical pulp) lub mas makulaturowych, bez lub z małą ilością wypełniacza. Posiada w swym składzie ligninę, która zwiększa nieprzezroczystość papieru, ale przyspiesza proces starzenia.
- niepowlekany papier drzewny (ang. uncoated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą

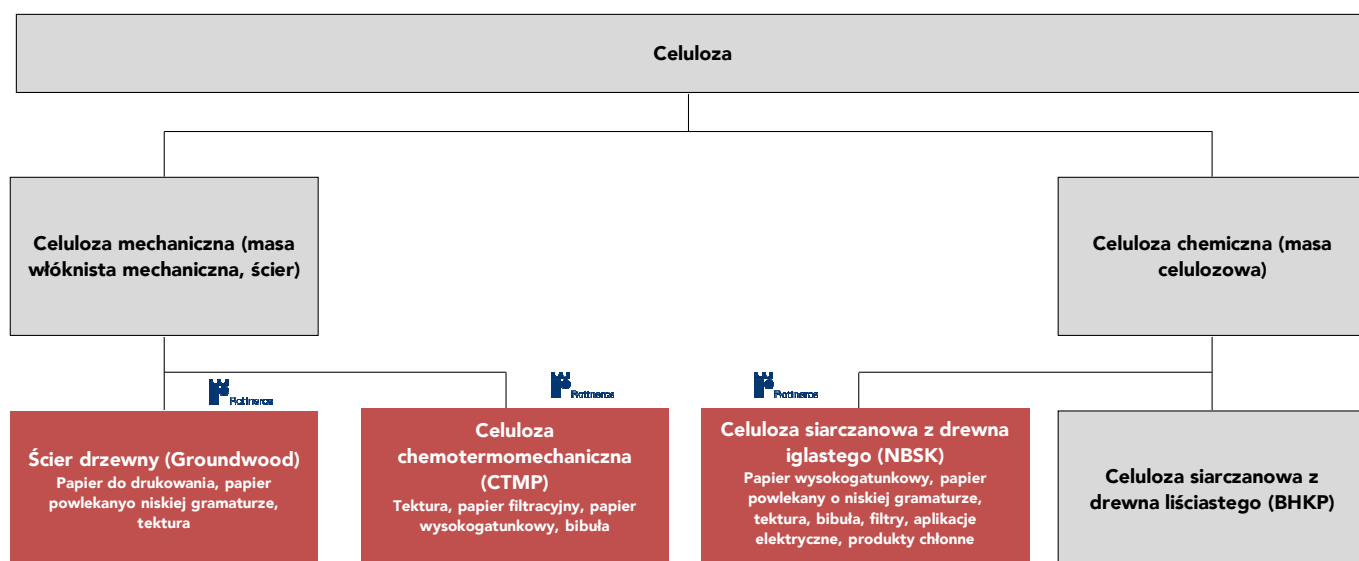
mechaniczną, wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograviurą i offsetową (papier gazetowy – newsprint) i do druku publikacji w jednym kolorze. Produkty Grupy w tym segmencie są zazwyczaj używane do druku beletrystyki w oprawie miękkiej.

- powlekany papier drzewny (ang. coated wood-containing paper) wytwarzany z mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną, dwustronnie powlekany. Przeznaczony do druku wielobarwnych czasopism i katalogów.

W grupie tych produktów można wyróżnić między innymi papiery SC (Supercalandered), MFC (Machine Finished Coated), LWC (Light Weight Coated), ULWC (Ultra Light Weight Coated) MWC (Medium Weight Coated). Papier ten w formie zwojów jest stosowany do druku typograficznego, offsetowego lub fleksograficznego.

Dodatkowe informacje na temat otoczenia rynkowego zamieszczono w dalszej części raportu w sekcji Informacje o trendach rynkowych.

Segmenty rynku celulozowego

Od grudnia 2012 roku, wraz z nabyciem Rottneros AB, nasz asortyment poszerzył się o:

- celulozę siarczanową pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celulozę siarczanową niebieloną (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru

higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego.

- celulozę chemotermomechaniczną (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego.

Kierunki rozwoju i strategia

Do głównych celów strategii Grupy należą:

Rozwój na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej przy utrzymaniu pozycji lidera na kluczowych rynkach

W nadchodzących latach naszym strategicznym celem jest utrzymanie obecnej pozycji lidera w dziedzinie papieru wysokogatunkowego przeznaczonego dla rynków Europy Zachodniej przy jednoczesnym wykorzystaniu spodziewanego wzrostu rynku papieru w Europie Środkowo-Wschodniej. Rynki Europy Zachodniej pozostaną naszym strategicznym celem z uwagi na swoją wielkość, ale uważamy, że rynek papieru w Europie Środkowo-Wschodniej będzie rozwijał się w tempie szybszym niż w Europie

Zachodniej. Spodziewamy się, że podstawą tego rozwoju będzie długofalowy wzrost porównywalnie niskiego obecnie poziomu zużycia papieru na mieszkańca i przewidywane przeniesienie mocy drukarni z Europy Zachodniej do Europy Środkowo-Wschodniej. Kluczowe elementy tej strategii obejmują wykorzystanie naszych przewag konkurencyjnych wynikających z lokalizacji i wydajnej działalności naszej papierni w Kostrzynie nad Odrą oraz rozbudowanej sieci sprzedaży w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ciągłe doskonalenie wydajności produkcji i dystrybucji

Jednym z kluczowych elementów decydujących o powodzeniu prowadzonej przez nas działalności jest zdolność do utrzymania efektywności kosztowej. W związku z powyższym podejmujemy inicjatywy w zakresie:

- maksymalizacji efektywności energetycznej,
- starannego zarządzania zasobami ludzkimi,

- wykorzystywania naszej silnej pozycji przetargowej do negocjowania niższych cen celulozy i innych surowców kupowanych od zewnętrznych dostawców,
- maksymalizacji wydajności naszych linii produkcyjnych oraz efektywności systemów logistycznych.

Struktura sprzedaży

W 2015 roku i 2014 roku struktura sprzedaży w podziale na poszczególne główne linie produktowe kształtowała się następująco:

Struktura sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tys. ton	2015 udział %		2014 udział %	
<i>Papier</i>	671	66%	695	68%
Amber	324	32%	333	32%
G-Print	147	14%	151	15%
Munken	150	15%	98	10%
Pamo	24	2%	0	0%
Arctic	17	2%	95	9%
L-Print	1	0%	-	0%
AP Tech	0	0%	1	0%
Pozostałe	7	1%	16	2%
<i>Celuloza</i>	344	34%	333	32%
NBSK	201	20%	208	20%
Ścier drzewny	67	7%	52	5%
CTMP	75	7%	73	7%
Pozostałe	-	0%	-	0%
Razem papier i celuloza	1 015	100%	1 028	100%

Struktura przychodów ze sprzedaży w podziale na poszczególne produkty

tysiące PLN	2015	udział %	2014	udział %
<i>Papier</i>	2 159 642	74%	2 196 706	77%
Amber	981 273	34%	993 307	35%
G-Print	413 688	14%	449 308	16%
Munken	419 438	14%	408 644	14%
Arctic	57	0%	46	0%
Pamo	328 590	11%	308 192	11%
L-Print	-	0%	-	0%
AP Tech	3 730	0%	3 460	0%
Pozostałe	12 866	0%	33 749	1%
<i>Celuloza</i>	740 818	26%	668 415	23%
NBSK	504 539	17%	466 679	16%
Ścier drzewny	109 605	4%	83 698	3%
CTMP	124 659	4%	114 574	4%
Pozostałe	2 015	0%	3 463	0%
Razem papier i celuloza	2 900 460	100%	2 865 121	100%

W 2015 roku, nie zaszły istotne zmiany w strukturze sprzedaży papieru i celulozy Grupy ani w strukturze przychodów ze sprzedaży papieru i celulozy Grupy w podziale na jej produkty.

Rynki zbytu

W 2015 roku udział sprzedaży Grupy poza Polską w tysiącach PLN wyniósł 88% i nie zmienił się w porównaniu do 2014 roku (88%). W bieżącym roku, podobnie jak w latach poprzednich, sprzedaż była skoncentrowana na rynkach europejskich. Udział tych rynków w całości sprzedaży wartościowej wyniósł w 2015 roku 92% (w roku poprzednim 91%).

Odbiorcy

Baza naszych klientów obejmuje zarówno odbiorców bezpośrednich, jak i pośrednich. Odbiorcy bezpośredni dokonują zakupów produktów Grupy w naszych papierniach. Odbiorcy pośredni nie nabywają samodzielnie produktów Grupy, korzystając w tym zakresie z pośrednictwa firm reklamowych lub dystrybutorów papieru, pomimo to, są oni ważną grupą docelową działań marketingowych Arctic Paper, ponieważ to właśnie odbiorcy pośredni zalecają lub wskazują stosowanie produktów Grupy przez odbiorców bezpośrednich. Grupy bezpośrednich i pośrednich odbiorców produktów stanowią:

- drukarnie – są odbiorcami bezpośrednimi, nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od papierni,
- dystrybutorzy – są odbiorcami bezpośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę w celu dalszej odsprzedaży,
- wydawcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi papier produkowany przez Grupę bezpośrednio od Grupy do wykorzystania w prowadzonej działalności wydawniczej oraz zlecają lub rekomendują używanie naszego papieru drukarniom, którym sami zlecają druk książek lub innych wydawnictw,
- agencje reklamowe – głównie są odbiorcami pośrednimi, którzy nie nabywają bezpośrednio naszych produktów, jednak pełnią ważną rolę w

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży wg najważniejszych rynków sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do poprzedniego roku została zaprezentowana w nocie objaśniającej nr 10.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

zleceniu oraz rekomendowaniu drukarniom naszych produktów, zwłaszcza wysokiej jakości papieru do druku raportów rocznych spółek, broszur, ulotek i opakowań,

- ostateczni odbiorcy – są odbiorcami bezpośrednimi i pośrednimi nabywającymi nasze produkty bezpośrednio, jak również pełnią ważną rolę w rekomendowaniu korzystania z naszych produktów drukarniom, którym powierzyli druk.

Głównymi odbiorcami produktów Celulozowni są klienci produkujący papier do druku, papierowe środki higieniczne oraz tekturę, a także urządzenia elektryczne i filtry. Celuloza dostarczana jest do podmiotów, które nie posiadają możliwości produkcji celulozy we własnym zakresie, a także do odbiorców produkujących wybrany typ celulozy i szukających dostawcy innego rodzaju celulozy.

Naszym zdaniem nie jesteśmy w znaczącym stopniu uzależnieni od żadnego konkretnego odbiorcy. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego odbiorcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Dostawcy

Grupa wykorzystuje w prowadzonej działalności następujące towary i usługi:

- Celuloza dla Papierni,
- Drewno dla Celulozowni
- Środki chemiczne,
- Energia elektryczna,
- Usługi transportowe.

Celuloza

Głównym surowcem używanym przez Grupę do produkcji papieru jest celuloza. Z wyjątkiem papierni w Mochenwangen wszystkie zakłady produkcji papieru wchodzące w skład Grupy są tzw. producentami niezintegrowanymi, tzn. całość celulozy nabywają od zewnętrznych producentów. Papiernia w Mochenwangen jest częściowo zintegrowana i posiada własną celulozownię o mocach produkcyjnych ok.

62.100 ton rocznie, co stanowi ok. 62% całkowitego zapotrzebowania tego zakładu. Grupa nabywa celulozę na podstawie odnawialnych kontraktów rocznych zawieranych na mocy umów ramowych lub jednorazowych transakcji.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku, część celulozy jest dostarczana do Papierni z Celulozowni Rottneros.

Drewno

Głównym surowcem używanym przez Celulozownie do produkcji celulozy jest drewno. Grupa Rottneros posiada dział zakupów dokonujących zamówień w tartakach w

Szwecji a także spółkę zależną – SIA Rottneros Baltic, dokonującą zakupów drewna dla celulozowni w Vallvik we wschodniej Europie, głównie w Łotwie i Rosji.

Środki chemiczne

Głównymi środkami chemicznymi wykorzystywanymi w produkcji papieru są wypełniacze (głównie węgiel wapnia), skrobia (z kukurydzy, ziemniaków, tapioki),

wybielacze optyczne i inne środki chemiczne. Środki chemiczne wykorzystywane są także do produkcji celulozy, głównie typu NBSK.

Energia elektryczna

Grupa wykorzystuje w procesie produkcyjnym energię elektryczną i energię ciepłą. Całość zapotrzebowania kostrzyńskiej papierni na energię elektryczną i ciepłą jest zaspokajana z własnej elektrowni zasilanej gazem ziemnym. Jest on dostarczany na podstawie umowy z polskim dostawcą (PGNiG) po cenach indeksowanych corocznie zgodnie ze zmianami wskaźników branżowych publikowanych przez GUS z zastrzeżeniem renowacji formuły indeksacyjnej w

przypadku przekroczenia poziomu zmian określonego w umowie. Gaz jest wydobywany ze złóż w okolicach Kostrzyna nad Odrą i przesyłany do papierni z wykorzystaniem lokalnego gazociągu.

W analizowanym okresie głównym źródłem energii elektrycznej dla papierni w Munkedal był zakup od dostawców zewnętrznych. Kupowaliśmy również olej

opałowy w celu zaspokojenia części naszego zapotrzebowania na energię cieplną.

Papiernia w Mochenwangen zaspokaja całość zapotrzebowania na energię cieplną i około połowy zapotrzebowania na energię elektryczną, wykorzystując węgiel kamienny. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

Źródłem energii w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest biomasa oraz energia elektryczna częściowo nabywana od dostawców zewnętrznych.

Usługi transportowe

Grupa nie posiada własnych środków transportu ciężarowego i w zakresie dystrybucji produktów z papierni i magazynów do odbiorców korzysta z usług

Celulozownia Rottneros zaspokaja całość zapotrzebowania na energię elektryczną zakupami od dostawców zewnętrznych.

Celulozownia Vallvik zaspokaja około 75% zapotrzebowania na energię elektryczną we własnym zakresie. Pozostała część zapotrzebowania na energię elektryczną zaspokajana jest zakupami od dostawców zewnętrznych.

wyspecjalizowanych w tym zakresie podmiotów zewnętrznych.

Podmioty Grupy nie są uzależnione od swoich dostawców. W oparciu o skonsolidowane przychody Grupy za rok 2015 udział największego dostawcy nie przekroczył 10% wartości przychodów ze sprzedaży ogółem.

Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Zapotrzebowanie na produkty Grupy podlega nieznacznym wahaniom w trakcie roku.

Zmniejszenie zapotrzebowania na papier występuje corocznie w okresie letnich wakacji oraz w okresie Świąt

Bożego Narodzenia, kiedy to część drukarni, w szczególności na terenie Europy Zachodniej jest zamykana. Zmiany zapotrzebowania na papier nie są znaczące w porównaniu z popytem na papier w pozostałych okresach roku.

Badania i rozwój

W Grupie Arctic Paper prowadzone są przede wszystkim prace rozwojowe mające na celu usprawnienie i unowocześnienie procesów produkcyjnych oraz polepszenie jakości oferowanych produktów i zwiększenie ich asortymentu. W okresie objętym niniejszym raportem Papiernie Celulozownie prowadziły prace rozwojowe, których celem było usprawnienie procesu produkcyjnego, w szczególności

skrócenie okresu przestojów maszyn papierniczych oraz prace przy jednoczesnym podniesieniu jakości papieru/celulozy i zwiększeniu szerokości asortymentu, a także poprawa własności jakościowych oferowanych produktów.

Istotnym celem prac rozwojowych w 2015 roku był rozwój nowych produktów.

Środowisko naturalne

Nasza Grupa przestrzega norm środowiskowych określonych licznymi przepisami prawa oraz decyzjami administracyjnymi. Normy te mają na celu zapewnienie ochrony gruntu, powietrza i wód przed

Papiernia Kostrzyn

Kostrzyn otrzymał na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 8 grudnia 2005 roku pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do produkcji papieru wraz z instalacją spalania paliw, zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. W przypadku Kostrzyna konieczność uzyskania tego pozwolenia wiązała się z posiadanymi zdolnościami produkcyjnymi papieru powyżej 20 ton na dobę. W celu realizacji wymogów określonych w pozwoleniu oraz innych norm środowiskowych w zakresie gospodarki odpadami Kostrzyn zawarł szereg umów dotyczących odbioru i utylizacji odpadów produkcyjnych.

W maju 2008 roku na terenie zakładów w Kostrzynie nad Odrą otwarto nową oczyszczalnię ścieków. Na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z dnia 14 sierpnia 2007 roku Kostrzyn uzyskał pozwolenie wodno-prawne na odprowadzanie wód opadowych oraz roztopowych oraz na wykonanie urządzenia wodnego w postaci doku wylotowego do rzeki Warty (ważne do 1 sierpnia 2017 roku).

AP Kostrzyn bierze udział we Wspólnotowym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji Gazów Ciężkich. Zezwolenie na udział w Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji AP Kostrzyn uzyskał na mocy decyzji Wojewody Lubuskiego z 17 lutego 2006 roku (zmienionej decyzjami z 28 marca 2006 roku, 1 czerwca 2006 roku, 13 grudnia 2006 roku, 4 maja 2007 roku, 6 stycznia 2009 roku, 25 września 2012 roku, 10 stycznia

zanieczyszczeniem oraz hałasem i oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Poniżej opisujemy, w jaki sposób przepisy z zakresu ochrony środowiska wpływają na działalność naszych papierni i celulozowni:

2013 roku i 25 listopada 2013) dla instalacji do produkcji papieru o zdolności produkcyjnej ponad 20 ton na dobę zlokalizowanej na terenie zakładu w Kostrzynie nad Odrą. Zezwolenie to udzielone zostało do 25 września 2022 roku. W związku z uzyskaniem zezwolenia Kostrzyn zobowiązany jest do monitorowania wielkości emisji CO₂ oraz składania rocznych raportów emisji.

Z uwagi na ochronę środowiska Kostrzyn poczynił znaczące inwestycje, m.in. w nową elektrociepłownię opalaną gazem, która została otwarta w 2007 roku I etap i w 2009 roku II etap. Papiernia w Kostrzynie nad Odrą posiada certyfikaty zgodności z normami: OHSAS 18001, ISO 14001, ISO 9001 oraz EMAS. Ponadto, papier tu produkowany uzyskał specjalne certyfikaty FSC oraz PEFC. Przyznawanie powyższych certyfikatów ma na celu udokumentowanie, że celuloza wykorzystana do jego produkcji pochodzi z użytkowanych w sposób zrównoważony lasów. Certyfikat FSC (Forest Stewardship Council – Rada Zrównoważonej Gospodarki Leśnej) jest jednym z najważniejszych certyfikatów przyznawanych spółkom papierniczym. W 2006 roku przyznano pierwszy certyfikat FSC dla papieru produkowanego przez AP Kostrzyn. Obecnie do produkcji papieru marki Amber fabryka w Kostrzynie nad Odrą wykorzystuje 85% masy papierniczej z certyfikatem FSC oraz 15% masy papierniczej z certyfikatem PEFC (Program Promocji Certyfikacji Zrównoważonego Zarządzania Lasami - Programme for the Endorsement of Forest Certification).

Papiernia Munkedals

Działalność Munkedals jest objęta systemami zarządzania środowiskowego EMAS i ISO 14001. EMAS (System Zarządzania i Audytu Środowiskowego) jest dobrowolnym systemem stosowanym przez Unię Europejską, który wyróżnia przedsiębiorców nieustannie poprawiających poziom ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności. Przedsiębiorcy zarejestrowani w EMAS przestrzegają przepisów ochrony środowiska, utrzymują system zarządzania środowiskowego i podają do wiadomości publicznej informacje na temat ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności w postaci niezależnego, zweryfikowanego oświadczenia o przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska. ISO, Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna, opracowuje różne normy. ISO 14000 to grupa jednych z najlepiej znanych norm dotyczących zarządzania środowiskiem (tj. czynności podejmowane przez przedsiębiorców w celu (i) ograniczenia szkodliwego wpływu jego działalności na środowisko oraz (ii) zapewnienia nieustannej poprawy poziomu ochrony środowiska).

Papiernia Mochenwangen

Mochenwangen uzyskało pozwolenie na dzienną produkcję maksymalnie ok. 475 ton brutto papieru.

Drewno wykorzystywane do produkcji papieru książkowego i papierów specjalistycznych uzyskało certyfikaty FSC i PEFC. Certyfikat FSC wydawany jest po przeprowadzeniu przez niezależne agencje oceny zgodności produkcji leśnej z międzynarodowymi standardami zrównoważonego zarządzania oraz ochrony środowiska i ochrony społecznej.

Mochenwangen uczestniczy w Systemie Obrotu Uprawnieniami do Emisji w związku z produkcją papieru i wytwarzaniem energii w elektrowniach opalanych

Część nieruchomości będącej własnością Munkedals położona jest na obszarze objętym siecią Natura 2000. Obszary objęte siecią Natura 2000 stanowią rezerwy dzikiej przyrody ustanowione na mocy decyzji Rady Powiatu Munkedal (Szwecja) w roku 2005. Celem utworzenia sieci Natura 2000 było zachowanie najbardziej zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w całej Europie. Zakres ochrony i ograniczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej określony jest w Dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Siedlisk) i Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa w Sprawie Ochrony Ptaków) oraz odpowiednich przepisach krajowych. Poziom ochrony siedlisk i ptaków w obszarach Natura 2000 zależy od występowania na nich określonych gatunków i/lub siedlisk podlegających ochronie.

węglem. Na okres lat 2013 - 2015 Mochenwangen przydzielone zostało nieodpłatnie około 38 tys. uprawnień do emisji rocznie co oznacza, iż fabryka będzie musiała dokupić około 60 tys. uprawnień rocznie by spełnić wymagania UE. Mochenwangen zobowiązany jest monitorować wielkość emisji CO₂ i składać coroczne raporty o emisji do Niemieckiego Urzędu ds. Obrotu Uprawnieniami do Emisji.

Papiernia Grycksbo

Produkcja papieru w papierni Arctic Paper Grycksbo AB jest wykonywana zgodnie z pozwoleniem środowiskowym z marca 2007 roku. Pozwolenie jest wydane przez szwedzki Trybunał Ochrony Środowiska i pozwala na produkcję do wysokości 310 000 ton rocznie. Dodatkowo papiernia posiada także pozwolenie na emisję dwutlenku węgla wydaną przez władze regionalne prowincji Dalarna.

Od 1997 roku Arctic Paper Grycksbo AB posiada certyfikat ISO 14001 i nasze działania środowiskowe są raportowane zgodnie z EMAS. Podstawowym celem EMAS jest zachęcenie organizacji członkowskich do poprawy działań ochrony środowiska naturalnego w sposób systematyczny i konsekwentny, w stopniu przekraczającym nawet wymagania legislacyjne. Odbywa się to poprzez ustanowienie programu składającego się z określonych programów działania i oceny wszystkich znaczących skutków dla środowiska związanych z prowadzoną działalnością. Firmy są zobowiązane do sporządzania corocznych raportów z wyników ich działań pro-środowiskowych. Niezależni kontrolerzy zapewniają, że przedsiębiorstwa dotrzymują swoich zobowiązań.

Arctic Paper Grycksbo AB bierze udział w programie Unii Europejskiej dotyczącym Handlu Emisjami Zanieczyszczeń Gazami Ciężkimi. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym zgłoszono zero emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych. Było to możliwe poprzez znaczną przebudowę kotła w połączeniu z inwestycją w urządzenia do obsługi biopaliw,

elektrycznych filtrów cząstek spalin i przebudową turbiny do produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

W liczbach, przestawienie się na biopaliwa, oznacza roczną redukcję emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych o około 70 000 ton. Przebudowana turbina pozwala na zaspokojenie 20% potrzeb elektrycznych papierni poprzez odnawialne źródła energii, które sama wytwarza, co z kolei prowadzi do rocznego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla o następne 4 000 ton.

Papiernia wdrożyła system zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001 (System Zarządzania Energią). Nasze produkty są weryfikowane w ramach „Chain of Custody” zgodnie z FSC (Rada Dobrej Gospodarki Leśnej) oraz zgodnie z PEFC (Program dla Wspierania Zasad Zrównoważonej Gospodarki Leśnej), a także spełniają wymogi nowych standardów Nordic Ecolable (Skandynawski Łabędź).

Celulozownie

Celulozownie dbają, aby drewno wykorzystywane do produkcji celulozy pochodziło z wiarygodnych i certyfikowanych źródeł. Celuloza jest znakowana symbolami „FSC” i „PEFC”, dwoma systemami działającymi w Europie i stojącymi na straży zgodnych z prawem źródeł pochodzenia drewna.

Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	1,2
<i>w tym:</i>			
Sprzedaż papieru	2 159 642	2 196 706	(1,7)
Sprzedaż celulozy	740 818	668 415	10,8
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
Koszty sprzedaży	(266 296)	(265 981)	0,1
Koszty ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)	(6,1)
Pozostałe przychody operacyjne	59 644	62 706	(4,9)
Pozostałe koszty operacyjne	(39 440)	(30 910)	27,6
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
Przychody finansowe	1 587	844	87,9
Koszty finansowe	(29 676)	(37 405)	(20,7)
Zysk/(Strata) brutto	72 150	99 099	(27,2)
Podatek dochodowy	(1 131)	(773)	46,4
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Zysk/(Strata) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(241,2)
Zysk/(Strata) na jedną akcję (w PLN) akcjonariuszy jednostki dominującej	(1,03)	0,73	n.a.

Przychody

W 2015 roku skonsolidowane przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom 2.900.460 tys. PLN w porównaniu do 2.865.121 tys. PLN w poprzednim roku i wzrosły o 1,2% (35.339 tys. PLN). Przychody ze sprzedaży papieru spadły o 1,7% (37.064 tys. PLN) a przychody ze sprzedaży celulozy wzrosły o 10,8% (72.403 tys. PLN) w porównaniu do 2014 roku.

Wolumen sprzedaży papieru w 2015 roku wyniósł 671 tys. ton i był o 24 tys. ton niższy niż w poprzednim roku. Oznacza to spadek wolumenu sprzedaży o 3,5%.

Wolumen sprzedaży celulozy w 2015 roku wyniósł 344 tys. ton (2014 rok: 333 tys. ton). Oznacza to wzrost wolumenu sprzedaży o 3,2%.

Zysk ze sprzedaży, koszt własny sprzedaży, koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu

Zysk ze sprzedaży w 2015 roku był o 6,3% niższy niż w poprzednim roku. Marża zysku ze sprzedaży w bieżącym roku wyniosła 14,13% w porównaniu do 15,27% (-1,14 p.p.) w poprzednim roku.

Spadek zysku na sprzedaży w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był wynikiem wyższych zmiennych kosztów produkcji, przede wszystkim kosztu surowców do produkcji papieru: celulozy spowodowany relatywnie wysokimi cenami tego surowca oraz umocnieniem USD względem EUR. Wpływ ten został częściowo skompensowany lepszymi wynikami na sprzedaży celulozy osiągniętymi przez Grupę Rottneros głównie z

powodu relatywnie wysokich cen celulozy oraz osłabienia SEK względem USD.

W 2015 roku koszty sprzedaży wyniosły 266.296 tys. PLN i nie zmieniły się istotnie w porównaniu do kosztów poniesionych w 2014 roku.

W 2015 roku koszty ogólnego zarządu osiągnęły poziom 63.597 tys. PLN w porównaniu do 67.712 tys. PLN w 2014 roku, co stanowi spadek o 6,1%. Główną przyczyną spadku były niższe koszty związane ze świadczeniem usług doradczych na rzecz Grupy przez podmioty zewnętrzne.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w 2015 roku wyniosły 59.644 tys. PLN, co oznacza spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 3.062 tys. PLN.

Spadek pozostałych przychodów operacyjnych za 2015 rok w porównaniu do przychodów operacyjnych za 2014 rok wynika głównie z zysku na sprzedaży nieużywanej maszyny produkcyjnej przez Rottneros odnotowanej w 2014 roku.

Na pozostałe przychody operacyjne, oprócz zysku na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, składają się przede wszystkim przychody ze sprzedaży energii

cieplnej oraz elektrycznej jak również przychody ze sprzedaży pozostałych materiałów.

Pozostałe koszty operacyjne w 2015 roku, osiągnęły poziom 39.440 tys. PLN, w porównaniu do 30.910 tys. PLN poniesionych w 2014 roku. Znaczącą część pozostałych kosztów operacyjnych stanowi koszt własny sprzedanej energii i pozostałych materiałów.

Przychody finansowe i koszty finansowe

W 2015 roku przychody finansowe wyniosły 1.587 tys. PLN i były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w 2014 roku o 743 tys. PLN.

Koszty finansowe w 2015 roku wyniosły 29.676 tys. PLN w porównaniu do 37.405 tys. PLN poniesionych w

2014 roku. Niższe koszty finansowe w 2015 roku wynikały przede wszystkim z niższych różnic kursowych netto i niższych kosztów odsetek.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy w 2015 roku wyniósł -1.131 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniósł -773 tys. PLN.

Relatywnie niska wartość podatku dochodowego w porównaniu do zysku brutto z działalności kontynuowanej wynika z wykorzystania strat

podatkowych, na których wcześniej nierozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej

Zysk/ strata netto z działalności zaniechanej obejmuje wyniki AP Mochenwangen i spółek utworzonych w celu nabycia Papierni. Ponieważ Zarząd Arctic Paper S.A. aktywnie poszukuje nabywcy dla Papierni, uznano jej

działalność za niekontynuowaną i zgodnie z wymogami MSSF dokonano zmiany prezentacji w skonsolidowanym rachunku wyników za każdy prezentowany rok.

Analiza rentowności

EBITDA w 2015 roku wyniosła 212.697 tys. PLN, natomiast w 2014 roku wyniosła 252.319 tys. PLN. Spadek EBITDA w 2015 roku jest wynikiem przede wszystkim niższego zysku ze sprzedaży w porównaniu z 2014 rokiem. W okresie sprawozdawczym marża EBITDA ukształtowała się na poziomie 7,33% w porównaniu do 8,81% w 2014 roku.

Zysk na działalności operacyjnej za 2015 rok wyniósł 100.239 tys. PLN natomiast za 2014 rok 135.660 tys. PLN. Marża zysku operacyjnego wyniosła w 2015 roku +3,46%, natomiast w 2014 roku +4,73%.

Strata netto w 2015 roku wyniosła 26.570 tys. PLN. Zysk netto w 2014 roku wyniósł 78.175 tys. PLN. Marża zysku/straty netto wyniosła w 2015 roku -0,92% w porównaniu do +2,73% w 2014 roku.

Analiza rentowności

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Zysk ze sprzedaży	409 927	437 558	(6,3)
% przychodów ze sprzedaży	14,13	15,27	(1,1) p.p.
EBITDA	212 697	252 319	(15,7)
% przychodów ze sprzedaży	7,33	8,81	(1,5) p.p.
EBIT	100 239	135 660	(26,1)
% przychodów ze sprzedaży	3,46	4,73	(1,3) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	(27,8)
% przychodów ze sprzedaży	2,45	3,43	(1,0) p.p.
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	384,3
% przychodów ze sprzedaży	(3,36)	(0,70)	(2,7) p.p.
Zysk/ (strata) netto	(26 570)	78 175	(134,0)
% przychodów ze sprzedaży	(0,92)	2,73	(3,6) p.p.
Rentowność kapitału / ROE (%)	(3,9)	10,8	(14,7) p.p.
Rentowność aktywów / ROA (%)	(1,5)	4,4	(5,9) p.p.

W 2015 roku rentowność kapitału własnego wyniosła - 3,9%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +10,8%.

W 2015 roku rentowność aktywów wyniosła -1,5%, podczas gdy w 2014 roku osiągnęła ona poziom +4,4%.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wybrane pozycje skonsolidowanego bilansu

tys. PLN	31/12/2015	31/12/2014	Zmiana
			31/12/2015 -31/12/2014
Aktywa trwałe	830 668	843 745	(13 076)
Zapasy	390 631	376 486	14 145
Należności	343 441	345 964	(2 523)
<i>w tym z tyt. dostaw i usług</i>	336 499	339 440	(2 940)
Pozostałe aktywa obrotowe	12 475	38 184	(25 709)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 552	158 412	30 141
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	47 467	-	47 467
Razem aktywa	1 813 235	1 762 790	50 445
Kapitał własny	676 856	725 071	(48 215)
Zobowiązania krótkoterminowe	682 515	590 567	91 948
<i>w tym:</i>			
<i>z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych</i>	407 409	364 992	42 417
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	166 386	120 566	45 820
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	108 720	105 009	3 711
Zobowiązania długoterminowe	372 599	447 152	(74 554)
<i>w tym:</i>			
<i>zadłużenie odsetkowe</i>	263 363	306 380	(43 017)
<i>pozostałe zobowiązania niefinansowe</i>	109 236	140 772	(31 536)
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	81 264	-	81 264
Razem pasywa	1 813 235	1 762 790	50 445

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa ogółem wyniosły 1.813.235 tys. PLN w porównaniu do 1.762.790 tys. PLN na koniec 2014 roku.

Aktywa trwałe

Na koniec grudnia 2015 roku aktywa trwałe wyniosły 830.668 tys. PLN i stanowiły 45,8% sumy aktywów ogółem w porównaniu do 843.745 tys. PLN na koniec 2015 roku (47,9% sumy aktywów).

Zmniejszenie aktywów trwałych było spowodowane głównie odpisami amortyzacyjnymi przewyższającymi zakupy inwestycyjne oraz spadkiem aktywa z tytułu podatku odroczonego w wyniku wykorzystania strat podatkowych.

Aktywa obrotowe

Aktywa obrotowe osiągnęły na koniec grudnia 2015 roku poziom 935.099 tys. PLN w porównaniu do

919.045 tys. PLN na koniec grudnia 2014 roku. W ramach aktywów obrotowych zapasy wzrosły o kwotę

14.145 tys. PLN, należności spadły o 2.524 tys. PLN pozostałe aktywa obrotowe spadły o 25.709 tys. PLN, natomiast środki pieniężne i ich ekwiwalenty wzrosły o kwotę 30.140 tys. PLN. Aktywa obrotowe stanowiły na koniec grudnia 2015 roku 51,6% sumy aktywów (52,1%

na koniec 2014 roku), w tym zapasy 21,6% (21,4% na koniec 2014 roku), należności 18,9% (19,6% na koniec 2014 roku), pozostałe aktywa obrotowe 0,7% (2,1% na koniec 2014 roku) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty 10,4% (9,0% na koniec 2014 roku).

Aktywa związane z działalnością zaniechaną

Aktywa związane z działalnością zaniechaną obejmują aktywa Grupy Mochenwangen z wyłączeniem aktywów od innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 47.467 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się

zapasy (29.396 tys. PLN), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (15.912 tys. PLN), środki pieniężne (1.051 tys. PLN) oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe (1.108 tys. PLN).

Kapitał własny

Kapitał własny na koniec 2015 roku wyniósł 676.856 tys. PLN w porównaniu do 725.071 tys. PLN na koniec 2014 roku. Kapitał własny stanowił na koniec grudnia 2015 roku 37,3% sumy pasywów (41,1% na 31 grudnia 2014 roku).

Spadek kapitału własnego był wynikiem straty netto za 2015 rok i dywidendy wypłaconej przez Rottneros. .

Zobowiązania krótkoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 682.515 tys. PLN (37,7% sumy bilansowej) w porównaniu do 590.567 tys. PLN (33,5% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku.

W 2015 roku nastąpił wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 91.948 tys. PLN, głównie na skutek wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych, zobowiązań z tytułu umów faktoringowych i wyceny instrumentów finansowych oraz wzrostu zadłużenia w ramach overdraftów.

Zobowiązania długoterminowe

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku zobowiązania długoterminowe wyniosły 372.599 tys. PLN (20,5% sumy bilansowej) w porównaniu do 447.152 tys. PLN (25,4% sumy bilansowej) na koniec 2014 roku. W analizowanym roku nastąpił spadek zobowiązań długoterminowych o 74.553 tys. PLN.

Spadek zobowiązań długoterminowych był wynikiem przede wszystkim spłaty zadłużenia w ramach kredytów bankowych oraz spadku rezerw w wyniku przeniesienia ich części związanej z Arctic Paper Mochenwangen do działalności zaniechanej.

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną

Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną obejmują zobowiązania Grupy

Mochenwangen z wyłączeniem zobowiązań wobec innych spółek Grupy Arctic Paper. Na kwotę 81.264 tys.

PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku składały się rezerwy (55.484 tys. PLN), zobowiązania z tytułu dostaw i usług

oraz pozostałe zobowiązania (23.172 tys. PLN) oraz inne zobowiązania finansowe i niefinansowe (2.608 tys. PLN).

Analiza zadłużenia

Analiza zadłużenia

	2015	2014	Zmiana 2015/2014
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (%)	155,9	143,1	12,8 p.p.
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym (%)	81,5	85,9	(4,5) p.p.
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym (%)	63,5	58,9	4,6 p.p.
Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy (x)	1,13x	1,13x	0,00
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA (x)	9,8x	8,5x	1,3

Powyższe wskaźniki za 2014 rok są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wyniósł 155,9% i był wyższy o 12,8 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku. Wzrost wskaźnika wynikał głównie ze spadku kapitału własnego na skutek poniesionej straty netto i wypłaty dywidendy przez Rottneros AB oraz wzrostu zobowiązań ogółem przede wszystkim z powodu wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz wzrostu zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym i pozostałych zobowiązań finansowych.

Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym wyniósł 81,5% na koniec 2015 roku i był niższy o 4,5 p.p. od poziomu z końca grudnia 2014 roku na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zadłużeniem oprocentowanym wyniósł na koniec roku 2015 63,5% i był wyższy o 4,6 p.p. od poziomu tego wskaźnika obliczonego na koniec grudnia 2014 roku głównie na skutek spadku kapitału własnego.

Wskaźnik długu netto do EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wyniósł 1,13x, i nie zmienił się w porównaniu do poziomu za rok 2014.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek przez EBITDA za 12 ostatnich miesięcy 2015 roku wzrósł z poziomu 8,5x za 2014 rok do 9,8x za 2015 roku. Na poprawę wskaźnika wpływ miał przede wszystkim spadek kosztu odsetek.

Analiza płynności

Analiza płynności

	2015	2014	2015/2014
Wskaźnik bieżącej płynności (current ratio)	1,4x	1,6x	(0,2)
Wskaźnik szybkiej płynności (quick ratio)	0,8x	0,9x	(0,1)
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	0,3x	0,3x	0,0
Cykl rotacji zapasów / DSI (dni)	56,5	50,8	5,7
Cykl rotacji należności / DSO (dni)	41,8	39,4	2,4
Cykl rotacji zobowiązań / DPO (dni)	58,9	49,2	9,7
Cykl operacyjny (dni)	98,2	90,2	8,0
Cykl konwersji gotówki (dni)	39,3	41,0	(1,7)

Powyższe wskaźniki za rok 2014 są zgodne z odpowiednimi wskaźnikami prezentowanymi w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Arctic Paper w skonsolidowanym raporcie za 2014 rok. Wskaźniki te nie zawierają wpływu wyłączenia działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w związku z czym nie będą wynikać wprost z danych zawartych w niniejszym raporcie.

Wskaźnik bieżącej płynności wyniósł na koniec grudnia 2015 roku 1,4x i był niższy od poziomu tego wskaźnika z końca grudnia 2014 roku (1,6x).

Wskaźnik szybkiej płynności spadł z poziomu 0,9x na koniec grudnia 2014 do poziomu 0,8x na koniec grudnia 2014 roku.

Wskaźnik wypłacalności gotówkowej osiągnął poziom 0,3x na koniec grudnia 2015 roku i na koniec grudnia 2014 roku.

Cykl konwersji gotówki za 2015 rok (39,3 dni) uległ skróceniu w porównaniu do 2014 roku (41,0 dni) o 1,7 dnia.

Skonsolidowane przepływy pieniężne

Wybrane pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych

tys. PLN	2015	2014	Zmiana % 2015/2014
Przepływy z dz. operacyjnej	172 748	206 433	(16,3)
w tym:			
Zysk/(strata) brutto	(25 848)	77 854	(133,2)
Amortyzacja i odpis z tytułu trwałej utraty wartości	119 057	121 922	(2,3)
Zmiana kapitału obrotowego	30 409	(11 088)	(374,2)
Inne korekty	49 130	17 745	176,9
Przepływy z dz. inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	35,6
Przepływy z dz. finansowej	(62 359)	(104 354)	(40,2)
Razem przepływy pieniężne	28 742	41 873	(31,4)

Przepływy z działalności operacyjnej

W roku 2015 przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej osiągnęły wartość 172.748 tys. PLN w porównaniu z 206.433 tys. PLN w roku 2014. Niższe

przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w 2015 roku były wynikiem przede wszystkim straty brutto.

Przepływy z działalności inwestycyjnej

W 2015 roku przepływy z działalności inwestycyjnej wyniosły -81.646 tys. PLN w porównaniu z -60.206 tys. PLN w 2014 roku i obejmowały głównie wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych pomniejszone o wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych

aktywów trwałych. Przepływy z działalności inwestycyjnej w 2015 roku obejmują także rozwiązanie lokaty bankowej na okres powyżej 3 miesięcy założonej w 2014 roku.

Przepływy z działalności finansowej

Przepływy z działalności finansowej w roku 2015 osiągnęły poziom -62.359 tys. PLN w porównaniu z -104.354 tys. PLN w 2014 roku. W ciągu 12 miesięcy 2015 roku wydatki były związane przede wszystkim ze

splatą kredytów, odsetek i wypłatą dywidendy dla udziałowców niekontrolujących a wpływy pochodziły głównie ze wzrostu zadłużenia w ramach bieżących rachunków bankowych, oraz umów faktoringowych.

Istotne informacje i czynniki mające wpływ na osiągnięte wyniki finansowe oraz ocenę sytuacji finansowej

Kluczowe czynniki wpływające na wyniki działalności

Na działalność operacyjną Grupy historycznie wywierały i w przyszłości będą wywierać wpływ następujące kluczowe czynniki:

- czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze;
- ceny papieru;
- ceny celulozy dla Papierni, drewna dla Celulozowni oraz energii;
- wahania kursów walut.

Czynniki makroekonomiczne i inne czynniki gospodarcze

Uważamy, że na popyt na papier wysokogatunkowy znaczący wpływ wywiera szereg czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, które mogą również wpłynąć na popyt na wyroby Grupy oraz nasz wynik działalności operacyjnej. Czynniki te obejmują:

- wzrost PKB;
- dochód netto, – jako miernik dochodów i zamożności populacji;
- moce produkcyjne – utrzymująca się w segmencie papierów wysokogatunkowych nadwyżka podaży nad popytem i spadek marż na sprzedaży papieru;
- zużycie papieru;
- rozwój technologii.

Ceny papieru

Ceny papieru podlegają cyklicznym zmianom i wahaniom, są uzależnione od globalnych zmian popytu oraz ogólnych czynników makroekonomicznych i innych czynników gospodarczych, takich jak wskazane powyżej. Na ceny papieru wywiera również wpływ szereg czynników związanych z podażą, przede

wszystkim zmiany mocy produkcyjnych na poziomie ogólnosiwiatowym i europejskim.

Koszty surowców, energii i transportu

Głównymi elementami kosztów operacyjnych Grupy są koszty surowców, energii i transportu. Koszty surowców obejmują przede wszystkim koszty celulozy dla Papierni, drewna dla Papierni i Celulozowni i środków chemicznych używanych do produkcji papieru i celulozy. Nasze koszty energii historycznie obejmują przede wszystkim koszty energii elektrycznej, gazu, węgla i oleju opałowego. Koszty transportu obejmują koszty usług transportowych świadczonych na rzecz Grupy głównie przez podmioty zewnętrzne.

Zważywszy na udział tych kosztów w łącznych kosztach operacyjnych Grupy oraz ograniczoną możliwość kontrolowania tych kosztów przez Spółki Grupy, zmienność tych kosztów może wywrzeć istotny wpływ na rentowność Grupy.

Część dostaw celulozy do naszych Papierni odbywa się z naszych Celulozowni. Pozostała część celulozy wyprodukowanej w Celulozowniach sprzedawana jest do zewnętrznych klientów.

Wahania kursów walut

Na nasz wynik działalności operacyjnej znaczący wpływ wywierają wahania kursów walut. W szczególności, nasze przychody i koszty są wyrażane w różnych walutach obcych i nie są dopasowane, tak, więc aprecjacja walut, w których ponosimy koszty, wobec walut, w których osiągamy przychody, wywrze negatywny wpływ na nasze wyniki. Nasze produkty sprzedajemy przede wszystkim w krajach należących do strefy EURO, Skandynawii, Polsce i Wielkiej Brytanii, a zatem nasze przychody wyrażone są w dużej części w EUR, GBP, SEK i PLN, przy czym przychody Celulozowni uzależnione są głównie od USD. Koszty operacyjne Grupy są przede wszystkim wyrażone w USD (koszty celulozy dla Papierni), EUR (koszty

związane z celulozą dla Papierni, energią, transportem, chemikaliami i większością kosztów związanych z działalnością papierni w Mochenwangen), PLN (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Kostrzynie nad Odrą) oraz SEK (większość pozostałych kosztów ponoszonych przez papiernię w Munkedal i Grycksbo oraz celulozownie Rottneros i Vallvik).

Kursy wymiany walut wywierają znaczący wpływ na wyniki ujmowane w naszych sprawozdaniach finansowych z uwagi na wahania kursów walut, w których osiągamy przychody i ponosimy koszty, a ponadto walutę, w której przedstawiamy nasze wyniki finansowe (PLN).

Zdarzenia i czynniki o charakterze nietypowym

W 2015 roku nie wystąpiły zdarzenia i nie zadziały czynniki o charakterze nietypowym.

Wpływ zmian w strukturze Grupy Arctic Paper na wynik finansowy

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze Grupy Arctic Paper, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

Inne istotne informacje

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania

na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

Procedura naprawcza kontrahenta Grupy

W związku z powzięciem przez Zarząd wiadomości o wszczęciu procedury naprawczej w spółkach z grupy PaperlinX Limited, po przeanalizowaniu zobowiązań tych podmiotów wobec Grupy Arctic Paper, w dniu 8 kwietnia 2015 roku podjął decyzję w przedmiocie utworzenia rezerwy na należności PaperlinX UK w kwocie 15,3 miliona zł (3,7 miliona EUR).

Procedura naprawcza dotyczy spółek z grupy PaperlinX Limited m.in.: Howard Smith Paper Group Ltd, The

Paper Company, Robert Horne Group Ltd, Reel Paper, Webco Trading oraz Conversion Company Ltd z siedzibami w Wielkiej Brytanii (zwane dalej łącznie "PaperlinX UK") - podmiotów będących kontrahentami jednostek zależnych Emitenta: Arctic Paper Kostrzyn, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen ("fabryki Arctic Paper"). Procedura naprawcza polega na powierzeniu zarządu zewnętrznemu administratorowi, którego zadaniem jest zapewnienie ciągłości działania spółki oraz przygotowanie układu z wierzycielami.

Zawiązanie rezerwy jest podyktowane przewidywanym brakiem spłaty należności handlowych przez wymienione spółki PaperlinX UK na rzecz fabryk Arctic Paper. Łączna wartość należności wynikających ze współpracy pomiędzy ww. podmiotami wynosi ok. 3,7 miliona EUR. Utworzenie rezerwy nastąpiło z dniem 31.03.2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa zweryfikowała faktyczny stan należności od spółek objętych procedurą naprawczą, w związku z czym rezerwa na ten cel ostatecznie wynosi 3,0 miliony EUR.

Centralizacja usług logistycznych

W związku z podjętymi działaniami restrukturyzacyjnymi w Grupie Arctic Paper, z początkiem 2015 roku rozpoczął działalność scentralizowany dział logistyki należący do struktur Arctic Paper S.A. Dział logistyki obsługuje w zakresie planowania i koordynacji transportu papiernie w Kostrzynie, Grycksbo, Munkedals i Mochenwangen.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Mochenwangen GmbH

Zarząd Arctic Paper S.A. w dniu 28 lipca 2015 podał do publicznej wiadomości plan działań w zakresie poprawy rentowności („Program”) Grupy Kapitałowej Arctic Paper SA. („Grupa”), którego celem jest redukcja kosztów działalności o około 50 MPLN rocznie.

Przyjęty Program będzie realizowany co najmniej do czerwca 2016 roku.

Zgodnie z założeniami Programu głównymi działaniami w jego zakresie będą: stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

W wyniku przeprowadzenia powyższego Programu, Zarząd oczekuje poprawy rentowności działalności operacyjnej Grupy i wzrostu efektywności wszystkich funkcji wsparcia operacyjnego.

Jednocześnie Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen.

W dniu 15 listopada 2015 roku Zarząd spółki Arctic Paper Mochenwangen GmbH zakończył negocjacje z Radą Zakładową. Negocjacje dotyczyły między innymi uzgodnienia kwoty odpraw dla pracowników APMW w związku z wygaszeniem produkcji w tej fabryce w grudniu 2015 roku.

W związku z powyższym Zarząd Spółki rozpoczął szacowanie przewidywanych kosztów zamknięcia produkcji i utworzył na nie w czwartym kwartale rezerwę, która wyniesie około 9,3 mln EUR (ok. 39 mln zł). Koszty te obciążą działalność niekontynuowaną Grupy.

Jednocześnie Zarząd Spółki informuje, iż proces związany z poszukiwaniem nabywcy dla APMW jest kontynuowany.

Program poprawy rentowności 2015/2016 Grupy Arctic Paper – Arctic Paper Grycksbo AB

W dniu 19 stycznia 2016 roku Zarząd spółki zależnej Emitenta - Arctic Paper Grycksbo AB (Szwecja) rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25

MSEK (około 12 MPLN) w roku 2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu

zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Czynniki mające wpływ na rozwój Grupy Arctic Paper

Informacje o trendach rynkowych

Dostawy, popyt i zdolności produkcyjne

Dostawy papierów wysokogatunkowych na rynku europejskim w 2015 roku utrzymywały się na poziomie średnio -2% niższym w porównaniu do poziomu z roku 2014. W segmencie bezdrzewnych papierów niepowlekanych (UWF) dostawy były niższe o -1,8%,

natomiast w segmencie bezdrzewnych papierów powlekanych (CWF) były niższe o -2,3%.

Wolumen sprzedaży papieru Grupy Arctic Paper w 2015 roku był o -2,6% niższy niż w 2014 roku.

Źródło danych: EuroGraph, analiza Arctic Paper.

Ceny papieru

W 2015 roku ceny papierów wysokogatunkowych UWF w Europie zanotowały wzrost w porównaniu do cen na koniec 2014 roku, natomiast ceny papieru CWF w analogicznym okresie zmalały. Średnie ceny z grudnia 2015 dla papierów UWF wzrosły o 5,3% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014, natomiast średnie ceny dla CWF w tym samym okresie spadły o -0,6%.

grudnia 2014 o 4,3%, natomiast w segmencie papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) ceny wzrosły o 1,6%.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku deklarowane przez producentów ceny papierów niepowlekanych bezdrzewnych (UWF) dla wybranych rynków: Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii wyrażone w EUR oraz GBP rosły w przedziale od 5% do 5,5% w porównaniu do średnich cen z grudnia 2014. W tym samym okresie ceny dla papierów powlekanych bezdrzewnych (CWF) spadły w przedziale od -0,3% do -1,0%.

Źródło: Dla danych rynkowych - RISI, zmiany cen dla wybranych rynków Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii w walutach lokalnych dla papierów graficznych zbliżonych do portfolio produktów Grupy Arctic Paper. Ceny są podawane bez uwzględnienia rabatów specyficznych dla poszczególnych klientów, a także nie zawierają wszelkiego rodzaju dodatków, czy też obniżek cen w stosunku do publicznie dostępnych cenników. Ceny estymowane dla danego miesiąca odzwierciedlają zamówienia złożone w danym miesiącu, natomiast ich dostawy mogą nastąpić w przyszłości. Z tego powodu szacunki cenowe RISI dla danego miesiąca nie odzwierciedlają rzeczywistych cen, po których są realizowane dostawy w danym okresie, a jedynie poziom cen, po których przyjmowane są zamówienia. Dla produktów Arctic Paper średnie fakturowane ceny sprzedaży dla wszystkich obsługiwanych rynków w EUR.

Fakturowane przez Arctic Paper średnie ceny w EUR porównywalnych produktów w segmencie niepowlekanych papierów bezdrzewnych (UWF) wzrosły w grudniu 2015 w porównaniu ze średnimi cenami z

Koszty celulozy

Na koniec 2015 roku ceny celulozy osiągnęły poziom NBSK 803 USD/tonę oraz BHKP 789 USD/tonę. Średnia cena NBSK w 2015 roku, wyrażona w USD, była o 7,5% niższa niż w 2014 roku, natomiast BHKP była wyższa o 5,3%. Średni koszt celulozy na tonę obliczony dla Grupy AP, wyrażony w PLN, w 2015 roku wzrósł w porównaniu do 2014 roku o 18,2%. Udział

kosztów celulozy w koszcie własnym sprzedaży w bieżącym roku wyniósł 57% i był wyższy od poziomu odnotowanego w 2014 roku (51%).

Grupa AP zużywa w procesie produkcji celulozę w następującej strukturze: BHKP 66%, NBSK 18% oraz pozostałe 16%.

Źródło danych: www.foex.fi analiza Arctic Paper

Kursy walut

Kurs EUR/PLN na koniec 2015 roku wyniósł 4,2615 i był niemal identyczny (-0,02%) w porównaniu do poziomu z końca 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku był bardzo zbliżony do poziomu z roku poprzedniego i wyniósł 4,1843 w porównaniu do 4,1845 (-0,3%).

Kurs EUR/SEK zmalował z poziomu 9,4049 na koniec 2014 do 9,1724 (-2,5%) na koniec 2015 roku. Dla tej pary walutowej średni kurs w 2015 roku w porównaniu do 2014 roku był o 2,8% wyższy.

Kurs USD/PLN na koniec 2015 roku był o 11,2% wyższy niż na koniec roku poprzedniego i wyniósł 3,9011. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 3,7730 w porównaniu do 3,1537 w 2014 roku. Oznacza to wzrost średniego kursu tej pary walutowej o 19,6%.

Kurs USD/SEK na koniec 2015 roku wyniósł 8,3967 i był o 8,5% wyższy niż na koniec 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 8,4324 i był wyższy o 22,9% w porównaniu do średniego kursu roku poprzedniego.

Kurs EUR/USD na koniec grudnia 2015 roku wyniósł 1,0924 w porównaniu do 1,2153 (-10,1%) na koniec grudnia 2014 roku. Średni kurs w 2015 roku wyniósł 1,1096 w porównaniu do 1,3292 (-16,5%) w 2014 roku.

Znaczący spadek średniorocznego kursu pary EUR/USD w okresie minionego roku, bardzo niekorzystnie wpłynął na wyniki wszystkich papierni (zakupy celulozy realizowane w USD przy równoczesnej dużej części sprzedaży realizowanej w EUR). W porównaniu do roku 2014 średnioroczny kurs pary walutowej EUR/PLN za rok 2015 pozostał na podobnym poziomie, w związku z czym nie miał znaczącego wpływu na zmiany w wynikach papierni w Kostrzynie. Para walutowej EUR/SEK za rok 2015 wzrosła o 2,8%, co wpłynęło na zwiększenie przychodów ze sprzedaży generowanych w EUR a wyrażonych w SEK w papierniach szwedzkich (AP Munkedals i AP Grycksbo).

Czynniki mające wpływ na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego roku

Do istotnych czynników mających wpływ na wyniki finansowe w perspektywie, kolejnego roku można zaliczyć:

- Kształtowanie się popytu na papiery wysokogatunkowe w Europie. W 2015 roku popyt na papiery wysokogatunkowe w Europie (poziom zrealizowanych dostaw) utrzymał się na poziomie - 2% niższym w porównaniu do 2014 roku. Dalszy rozwój sytuacji rynkowej wpłynie na poziom zamówień napływających do naszych Papierni, a co za tym idzie wpłynie na wyniki finansowe Grupy.
- Kształtowanie się cen papieru wysokogatunkowego. W szczególności wpływ na wyniki finansowe będzie miała zdolność do podniesienia obecnego poziomu cen produktów Arctic Paper w walutach lokalnych,

w związku z poziomem dostaw/popytem w Europie oraz w kontekście zmian kursów walut. Ceny papieru będą odgrywały szczególną wagę w przypadku papierni Grycksbo, która w związku z zachodzącymi na rynku zmianami, szczególnie silnie, negatywnie odczuwa zmiany wolumenu sprzedaży oraz cen.

- Kształtowanie się cen surowców, w tym celulozy dla Papierni i energii elektrycznej dla wszystkich jednostek operacyjnych. W szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe Papierni mogą mieć ceny celulozy, w tym w szczególności BHKP. Z drugiej strony rosnące ceny celulozy NBSK powinny pozytywnie wpływać na wyniki finansowe

Celulozowni. Istotny wpływ na wyniki realizowane przez Grupę mogą mieć także wahania cen energii elektrycznej w Szwecji. W przyszłości tego typu zmiany rynkowe mogą przełożyć się na zmiany rentowności sprzedaży w papierniach AP Munkedals i AP Grycksbo oraz celulozowniach Rottneros i Vallvik.

- Kształtowanie się kursów walut, w szczególności negatywny wpływ na wyniki finansowe może mieć umocnienie się PLN i SEK w stosunku do EUR oraz GBP, umocnienie się PLN w stosunku do SEK, a także osłabienie się PLN i SEK w stosunku do USD. Przy czym dla naszych Celulozowni korzystny wpływ będzie miała aprecjacja USD względem SEK.

Czynniki ryzyka

Istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka

W 2015 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zakresie czynników ryzyka.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim działa Grupa

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z nasileniem konkurencji na rynku papierniczym w Europie

Nasza Grupa prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym rynku. Osiągnięcie zakładanych przez Grupę celów strategicznych może być utrudnione poprzez działania konkurencji, zwłaszcza zintegrowanych producentów papieru prowadzących działalność na większą skalę niż nasza Grupa. Ewentualne nasilenie konkurencji będące efektem możliwego wzrostu zdolności produkcyjnych naszych konkurentów, a tym samym wzrostu podaży papieru na rynku, może negatywnie wpłynąć na osiągnięcie planowanych przychodów i zdolność realizacji poczynionych założeń finansowych i operacyjnych.

Ryzyko zmiany przepisów prawa

Nasza Grupa prowadzi działalność w otoczeniu prawnym charakteryzującym się wysokim poziomem niepewności. Przepisy dotyczące prowadzonej przez nas działalności są często nowelizowane i zdarza się, że brak jest ich jednolitej interpretacji, co pociąga za sobą ryzyko naruszenia obowiązujących regulacji i związanych z tym konsekwencji, nawet, jeśli naruszenie prawa było nieumyślne. Ponadto, zmiany w przepisach z zakresu ochrony środowiska i innych mogą wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących wydatków w celu zapewnienia zgodności, między innymi, z bardziej restrykcyjnymi uregulowaniami lub ściślejszą implementacją obowiązujących przepisów dotyczących

ochrony wód powierzchniowych, wód gruntowych, gleby i powietrza atmosferycznego.

Ryzyko walutowe

Przychody, koszty i wyniki Grupy są narażone na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności PLN i SEK wobec EUR, GBP i innych walut. Nasza Grupa eksportuje zdecydowaną większość produkowanego papieru na rynki europejskie, uzyskując znaczną część swoich przychodów ze sprzedaży w EUR, GBP, PLN i SEK. Przychody ze sprzedaży celulozy w Celulozowniach uzależnione są od USD. Koszty zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności celulozy dla Papierni ponoszone są z kolei głównie w USD i EUR. Ponadto, posiadamy zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów głównie w PLN, EUR i SEK. Walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych jest PLN, a zatem nasze przychody, koszty i wyniki osiągnięte przez Spółki zależne zlokalizowane zagranicą są uzależnione od kształtowania się kursów walut. Zmiany kursów walut mogą, zatem mieć silnie

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Kolejność, w jakiej są przedstawione poniższe czynniki ryzyka, nie odzwierciedla prawdopodobieństwa ich wystąpienia, zakresu lub znaczenia poszczególnych ryzyk.

Ryzyko związane z relatywnie niskimi marżami operacyjnymi

Historycznie wyniki działalności operacyjnej Grupy charakteryzuje relatywnie duża zmienność i niskie marże zysku z działalności operacyjnej. Spadek przychodów spowodowany, między innymi, zmianą mocy produkcyjnych, wydajności, polityki cenowej lub wzrost kosztów operacyjnych, których głównymi składnikami są koszty surowców (głównie celuloza dla Papierni) oraz energii, oznaczać może utratę zdolności Grupy do osiągania zysków. Istotne, negatywne zmiany rentowności mogą doprowadzić do spadku wartości naszych akcji oraz ograniczyć zdolność generowania

negatywny wpływ na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko zmiany stóp procentowych głównie w związku z istniejącym zadłużeniem odsetkowym. Ryzyko to wynika z wahań referencyjnych stóp procentowych takich jak WIBOR dla zadłużenia w PLN, EURIBOR dla zadłużenia w EUR i STIBOR dla zadłużenia w SEK. Niekorzystne zmiany stóp procentowych mogą negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy.

Ryzyko związane z rosnącym znaczeniem alternatywnych mediów

Trendy w reklamie, elektronicznym przesyłaniu i przechowywaniu danych oraz Internecie wywierają niekorzystny wpływ na tradycyjne media drukowane, a w konsekwencji na produkty Grupy i jej klientów. Utrzymywanie się tych zmian może negatywnie wpłynąć na wyniki, sytuację finansową i perspektywy Grupy,

kapitału obrotowego, przynosząc poważne szkody naszej działalności i znacząco pogarszając nasze perspektywy.

Ryzyko zmiany cen surowców, energii i produktów

Jesteśmy narażeni na ryzyko zmiany cen surowców i energii głównie w związku z wahaniami cen celulozy, oleju opałowego, oleju napędowego, węgla i energii elektrycznej. Papiernie nabywają celulozę na podstawie umów ramowych lub jednorazowych transakcji i nie zabezpieczają się przed wahaniami cen celulozy. Część dostaw celulozy dla naszych Papierni pochodzi z

Celulozowni Grupy Rottneros. Grupa nie zabezpiecza się także przed ryzykiem wzrostu cen węgla i oleju opałowego wykorzystywanego w papierni AP Mochenwangen. Ryzyko zmiany cen produktów wiąże się przede wszystkim ze zmianami cen papieru i celulozy na rynkach, na których sprzedajemy nasze produkty. Istotny wzrost cen jednego lub wielu surowców oraz energii, może wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko zakłóceń procesu produkcyjnego

Nasza Grupa posiada cztery Papiernie dysponujące łącznie dziesięcioma liniami produkcyjnymi o łącznych rocznych mocach produkcyjnych wynoszących ponad 700.000 ton papieru oraz dwie Celulozownie o łącznych mocach produkcyjnych w wysokości 400 000 ton celulozy. Długotrwałe zakłócenie procesu produkcyjnego może być spowodowane szeregiem czynników, w tym awarią, błędami ludzkimi, niedostępnością surowców, katastrofą żywiołową i innymi, nad którymi często nie mamy kontroli. Każde takie zakłócenie, nawet względnie krótkotrwałe, może wywrzeć istotny wpływ na naszą produkcję i rentowność oraz wiązać się z koniecznością poniesienia znaczących kosztów takich jak naprawy, zobowiązania wobec odbiorców, których zamówień nie jesteśmy w stanie zrealizować i inne wydatki.

Ryzyko związane z naszymi inwestycjami

Inwestycje Grupy mające na celu podniesienie mocy produkcyjnych Grupy zasadniczo wymagają znaczących nakładów inwestycyjnych i stosunkowo długiego czasu realizacji. W związku z tym warunki rynkowe, w których prowadzimy działalność mogą ulec istotnej zmianie pomiędzy okresem, w którym podejmiemy decyzję o poniesieniu wydatków inwestycyjnych na zwiększenie mocy produkcyjnych i terminem oddania ich do eksploatacji. Zmiany warunków rynkowych mogą prowadzić do wahań popytu na nasze produkty, który może być zbyt niski w kontekście dodatkowych mocy produkcyjnych. Różnice między przyszłym popytem i

inwestycjami w nowe moce produkcyjne mogą doprowadzić do niepełnego wykorzystania zwiększonych mocy produkcyjnych. Może to wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z zadłużeniem Grupy

Nasza Grupa posiada głównie zadłużenie wynikające z umowy kredytowej z konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A.) z dnia 6 listopada 2012 roku, zadłużenie kredytowe w Svenska Handelsbanken i Danske Bank oraz z tytułu umów leasingowych.

Niedotrzymanie zobowiązań Grupy, w tym poziomu uzgodnionych wskaźników finansowych (kovenantów) wynikających z tych umów, nieprzedłużenie przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych; skutkuje wystąpieniem przypadku naruszenia warunków umowy. Wystąpienie przypadku naruszenia może w szczególności doprowadzić do postawienia w stan wymagalności naszego zadłużenia, przejęcia przez bank kontroli nad ważnymi aktywami takimi jak Papiernie lub Celulozownie, a także utratą pozostałych aktywów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, obniżenia wiarygodności kredytowej i utraty dostępu do źródeł zewnętrznego finansowania, a co za tym idzie utraty płynności finansowej, co może z kolei wywrzeć istotnie negatywny wpływ na naszą działalność, perspektywy rozwoju oraz cenę naszych akcji.

Ryzyko związane z limitami ubezpieczeniowymi

W związku z pogarszającą się sytuacją w branży papierniczej oraz wynikami Grupy Arctic Paper nasi dostawcy, w szczególności dostawcy surowców takich jak celuloza, mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa), a co za tym idzie utracić możliwość oferowania Grupie Arctic Paper odroczonej terminowości płatności. Taka sytuacja może prowadzić do pogorszenia się sytuacji finansowej i utraty

płynności finansowej poszczególnych jednostek operacyjnych, a w konsekwencji wpłynąć negatywnie na sytuację w całej Grupie.

Ryzyko wprowadzenia ograniczeń w dostawach gazu ziemnego

Jedynym dostawcą gazu ziemnego wykorzystywanego przez AP Kostrzyn do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej dla potrzeb produkcji papieru jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG). W związku z tym na działalność i koszty produkcji papieru w AP Kostrzyn znaczny wpływ ma dostępność i cena gazu ziemnego. Ewentualne zakłócenia dostaw gazu ziemnego do papierni w Kostrzynie nad Odrą mogą wywrzeć negatywny wpływ na produkcję, wynik działalności operacyjnej oraz sytuację finansową Grupy.

Ryzyko utraty ulg podatkowych związanych z działalnością AP Kostrzyn

AP Kostrzyn korzysta ze znaczącej ulgi podatkowej wynikającej z prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ulga ta została przyznana na okres do 2017 roku i uzależniona jest od przestrzegania przez AP Kostrzyn przepisów ustaw, rozporządzeń i innych warunków dotyczących możliwości skorzystania z ulgi podatkowej, w tym spełnienia pewnych kryteriów dotyczących zatrudnienia i nakładów inwestycyjnych. Szczególnie częstym zmianom w Polsce podlegają przepisy oraz interpretacje przepisów podatkowych. Zmiany w przepisach dotyczących tej ulgi podatkowej lub naruszenie przez AP Kostrzyn warunków zezwolenia, na podstawie, którego ulga została przyznana mogą spowodować jej utratę i wywrzeć istotny negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z konsolidacją i płynnością głównych klientów

Trendy konsolidacyjne wśród naszych obecnych i potencjalnych klientów mogą spowodować powstanie bardziej skoncentrowanej bazy klientów obejmującej kilku dużych odbiorców. Odbiorcy ci mogą korzystać ze swojej lepszej pozycji przetargowej przy negocjowaniu warunków zakupu papieru lub podjąć decyzję o zmianie dostawcy i nabywać produkty naszych konkurentów. Ponadto, w związku z pogarszającą się sytuacją w branży poligraficznej nasi klienci tacy jak dystrybutorzy papieru, drukarnie, czy wydawnictwa mogą nie uzyskać limitów ubezpieczeniowych (sprzedaż kredytowa) lub mieć problemy z płynnością finansową, co w konsekwencji może doprowadzić do ich upadłości i odbić się negatywnie na naszych wynikach finansowych. Powyższe czynniki mogą wywrzeć negatywny wpływ na wynik działalności operacyjnej i sytuację finansową Grupy.

Ryzyko związane z przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska i negatywnym oddziaływaniem procesu produkcyjnego na środowisko

Grupa spełnia wymogi związane z ochroną środowiska, nie ma jednak pewności, że będzie zawsze wykonywać swoje zobowiązania oraz, że w przyszłości nie poniesie znaczących kosztów ani nie zaciągnie istotnych zobowiązań w związku z tymi wymogami ani też, że będzie w stanie uzyskać wszystkie pozwolenia, zgody lub inne zezwolenia konieczne dla umożliwienia jej prowadzenia działalności w zamierzony sposób. Podobnie, ponieważ produkcja papieru i celulozy wiąże się z istnieniem potencjalnych zagrożeń związanych z odpadami pochodzącymi z Papierni i Celulozowni lub zanieczyszczeniami substancjami chemicznymi, nie ma pewności, że w przyszłości Grupa nie zostanie pociągnięta do odpowiedzialności z powodu zanieczyszczenia środowiska lub że zdarzenie będące podstawą pociągnięcia Grupy do odpowiedzialności już nie wystąpiło. Grupa może, zatem ponieść znaczące wydatki w związku z koniecznością usunięcia zanieczyszczeń i rekultywacją gruntów.

Ryzyko związane z limitami emisji CO₂

Nasze Papiernie i Celulozownie otrzymują nieodpłatne uprawnienia do emisji dwutlenku węgla przydzielane na dany okres. Uprawnienia do emisji są przydzielane w ramach Unijnego Systemu Obrotu Uprawnieniami do Emisji. Jeśli nieodpłatne przydziały uprawnień do emisji dwutlenku węgla zostaną zniesione i zastąpione systemem odpłatnego nabywania uprawnień do emisji, ponoszone przez nas koszty wytwarzania energii odpowiednio wzrosną. Możemy ponadto zostać zmuszeni do ponoszenia innych niemożliwych do przewidzenia kosztów w związku z uprawnieniami do emisji lub zmianami przepisów prawa i wynikających z nich wymagań w tym zakresie. Z uwagi na to możemy być zmuszeni do zmniejszenia ilości wytwarzanej energii lub do zwiększenia kosztów produkcji, co może mieć negatywny wpływ na naszą działalność, sytuację finansową, wyniki działalności operacyjnej lub perspektywy rozwoju.

Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidend

Emitent jest spółką holdingową, a zatem jego zdolność do wypłaty dywidendy jest uzależniona od poziomu ewentualnych wypłat, jakie otrzyma od spółek zależnych prowadzących działalność operacyjną i poziomu sald

gotówkowych. Niektóre spółki zależne Grupy prowadzące działalność operacyjną mogą w pewnych okresach podlegać ograniczeniom dotyczącym dokonywania wypłat na rzecz Emitenta. Nie ma pewności, że ograniczenia takie nie wywrą istotnego negatywnego wpływu na działalność, wynik działalności operacyjnej i zdolność Grupy do wypłaty dywidendy.

Ponadto na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank S.A.) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Informacje uzupełniające

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. nie opublikował prognoz wyników finansowych na rok 2015, a także nie opublikował oraz nie planuje publikowania prognoz wyników finansowych na rok 2016.

Informacje o dywidendzie

Spółka nie wypłaciła dywidendy w roku 2015.

Zmiany w organach Arctic Paper S.A.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną kadencję w dotychczasowym składzie, to jest:

- Pan Rolf Olof Grundberg - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Pan Rune Roger Ingvarsson - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Thomas Onstad - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Mariusz Cezary Grendowicz - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej
- Pan Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

■ Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu

■ Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu

■ Jacek Łoś – Członek Zarządu

■ Per Skoglund – Członek Zarządu

■ Michał Sawka - Członek Zarządu

Zmiany w kapitale zakładowym Arctic Paper S.A.

W roku 2015 nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;

- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcje;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu) miesięcy od dnia podjęcia niniejszej uchwały;
- e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed

wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,

b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 r.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę przeprowadzonego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych

przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu spółek handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu spółek handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznacza się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia niniejszego raportu Zarząd Spółki nie nabywał akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanym powyżej.

Wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i pozostałych świadczeń wypłaconych lub należnych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku (dane w PLN).

Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Osoby zarządzające i nadzorujące	Wynagrodzenie (zasadnicze z narzutami) z tytułu funkcji pełnionych w Arctic Paper S.A.	Program emerytalny	Inne	Razem
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	1 512 309	-	-	1 512 309
Per Skoglund	531 765	290 125	28 883	850 773
Jacek Łoś	931 305	-	5 051	936 356
Małgorzata Majewska-Śliwa	1 156 113	-	3 430	1 159 543
Michał Sawka	937 649	-	5 051	942 700
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	391 015	-	-	391 015
Rune Roger Ingvarsson	150 009	-	-	150 009
Thomas Onstad	120 034	-	-	120 034
Mariusz Grendowicz	180 000	-	-	180 000
Roger Mattsson	152 811	-	-	152 811
Dariusz Witkowski	150 000	-	-	150 000

Umowy z Członkami Zarządu gwarantujące rekompensaty finansowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu rocznego Członkowie Zarządu są upoważnieni do otrzymania rekompensaty w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub,

gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie. Wysokość rekompensaty będzie odpowiadała wynagrodzeniu za okres od 6 do 24 miesięcy.

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji emitenta lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę Arctic Paper S.A.

Stan oraz zmiana stanu posiadania akcji Spółki lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące

Osoby zarządzające i nadzorujące	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 21/03/2016	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 31/12/2015	Liczba akcji lub uprawnień wg stanu na 13/11/2015	Zmiana
Zarząd				
Wolfgang Lübbert	-	-	-	-
Jacek Łoś	-	-	-	-
Per Skoglund	-	-	-	-
Małgorzata Majewska-Śliwa	-	-	-	-
Michał Sawka	-	-	-	-
Rada Nadzorcza				
Rolf Olof Grundberg	12 000	12 000	12 000	-
Rune Roger Ingvarsson	-	-	-	-
Thomas Onstad	5 848 658	5 848 658	5 848 658	-
Roger Mattsson	-	-	-	-
Dariusz Witkowski	-	-	-	-
Mariusz Grendowicz	-	-	-	-

Zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego raportu rocznego Spółka posiadała wystarczające środki

pieniężne i zdolność kredytową zapewniającą płynność finansową Grupy Arctic Paper S.A.

Lokaty kapitałowe i inwestycje

W 2015 roku spółki należące do Grupy Arctic Paper w ramach posiadanych środków pieniężnych wykorzystywały standardowe krótkoterminowe lokaty, w tym lokaty overnight. W 2015 roku Grupa nie dokonywała inwestycji finansowych.

Informacje o poręczeniach, gwarancjach i zastawach

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Kapitałowa posiadała:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 160.000 tys. SEK;
- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 85.000 tys. SEK;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 20.000 tys. SEK;
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska Handelsbanken AB na kwotę 106.245 tys. SEK;

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK w Arctic Paper Grycksbo AB oraz na kwotę 759 tys. SEK w Arctic Paper Munkedals AB;
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK;
- limit należności objętych umową faktoringową w Arctic Paper Munkedals AB do kwoty 126.920 tys. SEK;
- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na kwotę 2.711 tys. SEK
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK
- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK;
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR;
- zastawy na akcjach spółek zależnych z Grupy Rottneros na kwotę 509.000 tys. SEK;
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK
- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys.

EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad.

Ponadto, zostały dokonane następujące zabezpieczenia wykonania umowy kredytowej (Arctic Paper Kostrzyn S.A. jako kredytobiorca, Arctic Paper S.A. jako współdłużnik solidarny oraz Arctic Paper Investment GmbH i Arctic Paper Mochenwangen GmbH jako gwaranci zawarły umowę kredytową z Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A jako kredytodawcami) z dnia 6 listopada 2012 roku:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Mochenwangen GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej ;
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH);
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A.

Istotne pozycje pozabilansowe

Informacje na temat pozycji pozabilansowych zawarte są w nocie objaśniającej nr 36 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W związku z poprawą wyników finansowych i warunków rynkowych w 2015 roku oraz pod warunkiem realizacji bieżących celów finansowych Spółka planuje realizację inwestycji zgodnie z planem finansowym. Głównym celem inwestycji w 2016 roku jest rozwój nowych

produktów, minimalizacja kosztów produkcji, w tym kosztów energii elektrycznej i poprawa efektywności procesu produkcyjnego. Plan inwestycyjny na rok 2016 Grupa zamierza finansować ze środków własnych.

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych, arbitrażowych i przed organami administracji publicznej

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie były stroną jednego lub wielu postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub

organem administracji publicznej, których jednostkowa lub łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych danej jednostki.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

W okresie objętym niniejszym raportem Arctic Paper S.A. oraz jej spółki zależne nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Informacja o umowach powodujących zmiany w proporcjach posiadanych akcji

Z wyjątkiem informacji podanych w niniejszym raporcie, nie są znane Emitentowi umowy, w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o nabyciu akcji własnych

W 2015 i 2014 roku Jednostka Dominująca nie dokonała nabycia akcji własnych.

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje na temat podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 38 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zatrudnienie

Informacje na temat zatrudnienia zostały zawarte w nocie objaśniającej nr 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego

Zbiór zasad ładu korporacyjnego

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 roku, Arctic Paper S.A. jest zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek

notowanych na GPW” dostępnym na stronie internetowej

http://www.gpw.pl/WSE_corporate_governance

Wskazanie, w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego

Arctic Paper S.A. dokładała wszelkich starań, by stosować zasady ładu korporacyjnego określone w dokumencie Dobre Praktyki Spółek notowanych na GPW. W 2015 roku Arctic Paper S.A. nie stosowała następujących zasad:

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk

Rekomendacja nr I.5:

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).”

Wyjaśnienie: Zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wynagrodzenie Członków Zarządu jest

przedmiotem negocjacji. Natomiast ustalanie wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia. Wysokość wynagrodzenia powinna być uzależniona od zakresu obowiązków oraz odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom organów nadzorujących i zarządzających Spółki. Informacje o wysokości wynagrodzeń członków organów Spółki są przedstawiane w raportach rocznych.

Rekomendacja nr I.9:

GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej

Wyjaśnienie: Obecnie w Spółce niniejsza rekomendacja nie jest realizowana, co wynika z faktu, iż funkcje członków organu zarządzającego i nadzorczego powierzone zostały konkretnym osobom niezależnie od ich płci, ale według merytorycznego przygotowania oraz doświadczenia tych osób. Niemniej skład organów Emitenta w dużej mierze uzależniony jest od

akcjonariuszy Spółki, zatem nie można wykluczyć, iż rekomendacja ta będzie respektowana w przyszłości.

Rekomendacja nr I.12:

Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Wyjaśnienie: Biorąc pod uwagę konieczność przeprowadzenia wielu czynności techniczno - organizacyjnych i związane z nimi koszty i ryzyka oraz małe doświadczenie rynku w tym zakresie, Spółka nie zdecydowała się na chwilę obecną na zapewnienie akcjonariuszom możliwości udziału w walnych zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania technicznego oraz zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki realizowane przez Zarządy spółek

Zasada nr 1.9 a).

Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.

Wyjaśnienie: Publikacja pełnego zapisu przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo, mogłaby naruszać interesy poszczególnych akcjonariuszy. W miarę upowszechniania się stosowania tego rozwiązania i jego stosowania, Spółka rozważy wprowadzenie go w życie.

Dobre praktyki stosowane przez akcjonariuszy

Zasada nr IV.10:

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad”.

Wyjaśnienie: W 2015 roku ARCTIC PAPER S.A. nie stosował zasady IV.10. Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia tzw. elektronicznego walnego zgromadzenia oznaczałoby bowiem obecnie wysokie koszty organizacji zgromadzenia akcjonariuszy. Z uwagi na realne zagrożenia zarówno natury technicznej, jak i prawnej dla prawidłowego i sprawnego przeprowadzenia obrad walnego zgromadzenia Zarząd nie ma możliwości zapewnienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Zarząd nie wyklucza rozważenia w przyszłości możliwości przeprowadzania elektronicznych walnych zgromadzeń.

Nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego

Z dniem 1 stycznia 2016 roku wszedł w życie nowy zbiór zasad ładu korporacyjnego pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” stanowiący załącznik do Uchwały nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 13 października 2015 roku.

Na podstawie § 29 ust. 3 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Zarząd spółki Arctic Paper S.A. opublikował w dniu 25 stycznia 2016 roku raport EBI dotyczący wyłączenia niektórych zasad zbioru Dobrych Praktyk od stosowania.

Systemy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Arctic Paper S.A. jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w jednostce i w Grupie oraz jego skuteczność w procesie sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Za przygotowanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i raportów okresowych Grupy odpowiedzialny jest dział finansowy Spółki kierowany przez Dyrektora Finansowego. Dane finansowe stanowiące podstawę przygotowania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy pochodzą z miesięcznych pakietów raportowania oraz rozszerzonych pakietów kwartalnych przesyłanych do Emitenta przez spółki wchodzące w skład Grupy. Kierownictwo wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy po zamknięciu księgowym każdego miesiąca kalendarzowego analizuje wyniki finansowe spółek w porównaniu do założeń budżetowych oraz

wyników osiągniętych w poprzednim roku sprawozdawczym.

W Grupie dokonywany jest coroczny przegląd strategii, jak i perspektyw rozwoju. Proces budżetowania wspierany jest przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla spółek wchodzących w skład Grupy. Przygotowany na kolejny rok budżet przyjmowany jest przez Zarząd Spółki i zatwierdzany przez jej Radę Nadzorczą. Zarząd Spółki w trakcie roku porównuje osiągnięte wyniki finansowe z przyjętym budżetem.

Zarząd Spółki systematycznie ocenia, jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Spółki stwierdza, że na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istniały słabości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Informacje na temat akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji znajdują się w tabeli poniżej – tabela przedstawia stan na dzień publikacji raportu rocznego (21 marca 2016 r.)

Akcjonariusz	według stanu na 21.03.2016			
	Ilość akcji	Udział w kapitale zakładowym [%]	Ilość głosów	Udział w ogólnej liczbie głosów [%]
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus Holding AB</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta oraz wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu

Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym Rozdziału 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

Każda akcja Arctic Paper S.A. upoważnia do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Spółki nie przewiduje ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu z akcji Arctic Paper S.A., takich jak ograniczenie

wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie, z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie w razie, gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu Spółki należy do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia.

Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo zawarte w Statucie Spółki.

Statut Spółki dostępny jest pod adresem:

http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Statut%20tekst%20jednolity_akt_ualny_2013_PL_new.pdf

Walne Zgromadzenia odbywają się zgodnie z poniższymi podstawowymi zasadami:

- Walne Zgromadzenia odbywać się będą w siedzibie Spółki lub w Warszawie;
- Walne Zgromadzenie może być zwyczajne lub nadzwyczajne;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego;
- Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana, po czym następuje wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- Głosowanie jest jawne, chyba, że któryś z Akcjonariuszy zażąda tajnego głosowania lub takiego głosowania wymagają postanowienia Kodeksu spółek handlowych;
- Jeżeli Kodeks spółek handlowych lub statut Spółki nie stanowią inaczej, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów;
- Zgodnie ze statutem Spółki następujące sprawy należą do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia:
 - rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego Spółki za ubiegły rok obrotowy;
 - udzielanie absolutorium członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
 - decyzje dotyczące podziału zysków lub pokrycia strat;
 - zmiana przedmiotu działalności Spółki;
 - zmiana Statutu Spółki;
 - podwyższenie lub obniżenie kapitału Spółki;
 - łączenie się Spółki z inną spółką lub spółkami, podział Spółki lub przekształcenie Spółki;
 - rozwiązanie i likwidacja Spółki;
 - emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i emisja warrantów subskrypcyjnych;
 - nabycie i zbycie nieruchomości;

- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wszystkie inne sprawy, dla których niniejszy Statut lub Kodeks spółek handlowych wymagają uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki.

Opis działań organów zarządzających i nadzorujących Emitenta oraz ich komitetów, a także informacje o składzie osobowym tych organów

Zarząd

Skład Zarządu

- Zarząd składa się z jednego do pięciu członków, w tym Prezesa Zarządu;
- Zarząd powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję;
- Kadencja członków Zarządu wynosi 3 (trzy) lata;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego Rada Nadzorcza, na wniosek Prezesa, może powołać do trzech Wiceprezesów spośród członków Zarządu. Odwołanie z funkcji Wiceprezesa następuje na mocy uchwały Rady Nadzorczej;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany przez Radę Nadzorczą;
- Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany lub zawieszony w czynnościach także przez Walne Zgromadzenie.

Podstawowe kompetencje Zarządu

- Zarząd prowadzi sprawy Spółki oraz reprezentuje Spółkę na zewnątrz;
- W przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki uprawniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo, lub dwóch członków Zarządu działających łącznie albo jeden członek Zarządu działający łącznie z prokurentem;
- Zarząd zobowiązany jest wykonywać swoje obowiązki z należytą starannością oraz przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki, przyjętych regulaminów oraz uchwał organów Spółki, a decyzje podejmować w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, mając na uwadze interes Spółki oraz jej akcjonariuszy;
- Zarząd obowiązany jest zarządzać majątkiem i sprawami Spółki oraz spełniać swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczym, przy ścisłym przestrzeganiu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, postanowień Statutu oraz regulaminów wewnętrznych, a także uchwał podjętych przez Walne Zgromadzenie i Radę Nadzorczą;

- Zarząd Spółki nie jest uprawniony do podejmowania decyzji o emisji i wykupie akcji.
- Każdy członek Zarządu ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone Spółce poprzez swoje działania lub zaniechania naruszające postanowienia przepisów prawa lub Statutu Spółki;
- Do zakresu działań Zarządu, zgodnie z postanowieniami Kodeksu spółek handlowych, należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej;
- Zarząd kierując się interesem Spółki określa strategię i główne cele działania Spółki;
- Zarząd zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących informacji poufnych w rozumieniu Ustawy o Obrocie oraz do spełnienia wszelkich wynikających z tych przepisów obowiązków.

W pozostałym zakresie poszczególni członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki wynikających z wewnętrznego podziału obowiązków i funkcji określonego decyzją Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniu lub poza posiedzeniem w formie pisemnej lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zarząd podejmuje uchwały większością głosów oddanych. Uchwały są ważne, jeżeli co najmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. W razie równości głosów, decyduje głos Prezesa Zarządu.

Szczegółowy tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Cororate%20Documents/Regulamin%20Zarzadu%20AP%20S.A.pdf>

Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania stanowią:

- Wolfgang Lübbert – Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Małgorzata Majewska - Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku

Rada Nadzorcza

Skład i organizacja Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza składa się od 5 (pięciu) do 7 (siedmiu) członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na wspólną trzyletnią kadencję. Członek rady Nadzorczej może zostać odwołany w każdej chwili;
- W skład Rady Nadzorczej wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i pozostali członkowie. Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Wiceprzewodniczącego wybiera Rada Nadzorcza spośród swych członków na pierwszym posiedzeniu lub – w razie potrzeby – w trakcie kadencji, w wyborach uzupełniających;

- Od chwili podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwał stanowiących podstawę do przeprowadzenia pierwszej publicznej emisji akcji i wprowadzenia akcji do obrotu giełdowego, dwóch członków Rady Nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni;
- W przypadku, gdy powołany został członek niezależny Rady Nadzorczej, bez zgody co najmniej jednego członka niezależnego Rady Nadzorczej, nie mogą zostać podjęte uchwały w sprawach:
 - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmiot powiązany ze Spółką na rzecz członków Zarządu;
 - wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi, innej niż umowy zawierane w toku normalnej działalności Spółki na zwyczajnych warunkach stosowanych przez Spółkę;
 - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki;
- W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że utrata przymiotu niezależności przez członka Rady Nadzorczej, a także brak powołania niezależnego członka Rady Nadzorczej nie powoduje nieważności decyzji podjętych przez Radę Nadzorczą. Utrata przez Członka Niezależnego przymiotu niezależności w trakcie pełnienia przezeń funkcji członka Rady Nadzorczej nie ma wpływu na ważność lub wygaśnięcie jego mandatu;
- Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej:
 - utrzymują kontakt z Zarządem Spółki;
 - kierują pracami Rady;
 - reprezentują Radę na zewnątrz i wobec pozostałych organów Spółki, w tym wobec poszczególnych członków Zarządu Spółki;
 - nadają bieg inicjatywom i wnioskom kierowanym pod obrady Rady;
 - podejmują inne czynności wynikające z Regulaminu i Statutu Spółki;
- Członek Rady Nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie Rady Nadzorczej, a w szczególności uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały;
- Członkowie Rady Nadzorczej powinni zachować lojalność wobec Spółki. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest poinformować o nim pozostałych członków Rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów;
- Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są przestrzegać przepisów prawa, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

- Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności;
- Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, wydaje zalecenia i opinie oraz wnioskuje do Walnego Zgromadzenia;
- Rada nadzorcza nie może wydać Zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw Spółki;
- Spory pomiędzy Radą Nadzorczą a Zarządem rozstrzyga Walne Zgromadzenie;

- W celu wykonania swych uprawnień, Rada Nadzorcza może dokonać przeglądu działalności Spółki w dowolnym zakresie, żądać przedstawienia wszelkiego rodzaju dokumentów, raportów i wyjaśnień od Zarządu oraz wydawać opinie w kwestiach dotyczących Spółki i przedkładać Zarządowi wnioski i inicjatywy;
- Oprócz innych spraw wskazanych w przepisach prawa lub Statucie Spółki, do kompetencji Rady należy:
 - ocena sprawozdań finansowych Spółki;
 - ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu dotyczących podziału zysków oraz pokrycia strat;
 - przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu dorocznego pisemnego sprawozdania z wyników powyższych ocen;
 - powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym Prezesa i Wiceprezesów, oraz ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu;
 - wyznaczenie biegłego rewidenta dla Spółki;
- Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki, zapewniając jej udostępnienie wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem;
- Rada Nadzorcza zawiera w imieniu Spółki umowy z członkami Zarządu i reprezentuje Spółkę w sporach z członkami Zarządu. Rada Nadzorcza może upoważnić, w drodze uchwały, jednego lub więcej członków do dokonania takich czynności prawnych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała podjęta w tym trybie jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. Datą podjęcia uchwały zapadłej w trybie przewidzianym w niniejszym ustępie jest data złożenia podpisu przez ostatniego z członków Rady Nadzorczej.

Uchwały Rady Nadzorczej mogą być powzięte, jeżeli wszyscy członkowie zostali zawiadomieni listem poleconym, telefaksem lub wiadomością wysłaną za pomocą poczty elektronicznej, wysyłanymi z przynajmniej 15 dniowym wyprzedzeniem, a na posiedzeniu obecnych jest większość członków Rady. Uchwały mogą być powzięte bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady wyrazili zgodę na głosowanie w danej sprawie lub na treść uchwały, która ma być przyjęta.

Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, w przypadku równości głosów rozstrzygający jest głos Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej, którego aktualna treść dostępna jest pod adresem:

<http://www.arcticpaper.com/Global/IR%20Documents/Dokumenty%20korporacyjne/Regulamin%20Rady%20Nadzorczej%20ArcticPaper%20SA.pdf>

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wchodzi:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku (członek zależny;

- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek niezależny);
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku (członek zależny);
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku (członek niezależny);
- Dariusz Witkowski – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku (członek niezależny);
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku (członek zależny);

21 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało Radę Nadzorczą w wyżej wymienionym składzie na kolejną kadencję (raport bieżący 17/2015).

Komitet audytu

Skład i organizacja komitetu audytu

- Komitet Audytu składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej. Co najmniej jeden członek Komitetu Audytu jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów;
- Członkowie Komitetu Audytu są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Audytu, wybierany większością głosów spośród jego członków musi być członkiem niezależnym;
- Komitet Audytu działa w oparciu o Ustawę o biegłych rewidentach, Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu;
- Komitet Audytu spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegialnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Audytu realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu audytu

- Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej w Spółce, skuteczności kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami;
- Zadaniem Komitetu Audytu wynikającymi z nadzorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, zapewnienia skuteczności systemów kontroli wewnętrznej Spółki oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej są w szczególności:
 - kontrola prawidłowości dostarczanych przez Spółkę informacji finansowych, w tym przede wszystkim trafności i spójności zasad rachunkowych stosowanych w Spółce i jej Grupie Kapitałowej, a także kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych;

- ocena przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania w Spółce i jej Grupie Kapitałowej dla zapewnienia właściwego rozpoznawania i zarządzania Spółką;
- zapewnienie skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, zwłaszcza poprzez wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w zakresie:
 - strategicznych i operacyjnych planów audytu wewnętrznego oraz istotnych poprawek do tych planów;
 - polityki, strategii i procedur audytu wewnętrznego, opracowanych zgodnie z przyjętymi standardami audytu wewnętrznego;
 - przeprowadzenia kontroli określonej sfery działalności Spółki;
- Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych należą w szczególności:
 - wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących wyboru, mianowania i ponownego mianowania oraz odwoływania podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań ze Spółką;
 - weryfikowanie efektywności pracy podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
 - badanie przyczyn rezygnacji podmiotu pełniącego funkcję biegłego rewidenta;
- Komitet Audytu może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych, rachunkowych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Audytu jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Audytu wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson.
- Mariusz Grendowicz

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitetu Audytu w następującym składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Roger Mattsson
- Mariusz Grendowicz

Szczegółowy tryb działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu.

Komitet wynagrodzeń

Skład i organizacja komitetu wynagrodzeń

- Komitet Wynagrodzeń składa się, z co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków, zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Rady Nadzorczej;
- Członkowie Komitetu Wynagrodzeń są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż do zakończenia kadencji Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Wynagrodzeń jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Wynagrodzeń działa w oparciu o Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Wynagrodzeń;
- Komitet Wynagrodzeń spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał wniosków, opinii, rekomendacji i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań.

Kompetencje komitetu wynagrodzeń

- Podstawowym zadaniem Komitetu Wynagrodzeń jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach polityki wynagrodzeń, polityki premiowej i innych spraw związanych z wynagradzaniem pracowników oraz członków organów Spółki i spółek z Grupy Kapitałowej;
- Zadaniem Komitetu Wynagrodzeń wynikającym z nadzorowania polityki wynagrodzeń Spółki oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania polityki wynagrodzeń Spółki jest udzielania Radzie Nadzorczej rekomendacji w szczególności w zakresie:
 - zatwierdzania i zmiany zasad wynagradzania członków organów Spółki;
 - wysokości całkowitej kwoty wynagrodzeń członków Zarządu Spółki;
 - sporów prawnych pomiędzy Spółką, a Członkami Zarządu w zakresie zadań Komitetu;
 - propozycji wynagrodzeń oraz przyznawania dodatkowych świadczeń poszczególnym członkom organów Spółki, w tym w szczególności, w ramach programów opcji menedżerskich (zamiennych na akcje Spółki);
 - strategii polityki wynagrodzeń i premiowania oraz polityki kadrowej Spółki;
- Komitet Wynagrodzeń może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców prawnych lub innych, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;
- Komitet Wynagrodzeń jest zobowiązany do składania rocznych sprawozdań ze swojej działalności Radzie Nadzorczej, w terminie do 30 września każdego roku kalendarzowego.

Posiedzenia Komitetu Wynagrodzeń odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku w terminie wyznaczonym przez Przewodniczącego.

Od dnia 17 września 2014 roku w skład Komitetu Wynagrodzeń wchodziły następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;

■ Roger Mattsson

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona Komitet Wynagrodzeń w składzie:

- Rolf Olof Grundberg;
- Rune Ingvarsson

Szczegółowy tryb działania Komitetu Wynagrodzeń określa Regulamin Komitetu Wynagrodzeń.

Komitet ryzyka

Skład i organizacja komitetu ryzyka

- Komitet Ryzyka składa się z co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Komitetu, powołanych przez Radę Nadzorczą spośród swoich członków. Co najmniej jeden członek Komitetu Ryzyka jest członkiem niezależnym, a także posiada kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie finansów;
- Członkowie Komitetu Ryzyka są powoływani na trzyletnie kadencje, nie dłuższe jednak niż kadencja Rady Nadzorczej;
- Przewodniczący Komitetu Ryzyka jest wybierany większością głosów spośród jego członków;
- Komitet Ryzyka działa w oparciu o powszechnie uznane modele zarządzania ryzykiem korporacyjnym (np. COSO-ERM);
- Komitet Ryzyka spełnia funkcje doradcze i opiniotwórcze, działa kolegalnie w ramach Rady Nadzorczej Spółki;
- Komitet Ryzyka realizuje swoje zadania poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej, w formie uchwał, wniosków, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań;

Kompetencje komitetu ryzyka

- Podstawowym zadaniem Komitetu Ryzyka jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach właściwego identyfikacji, oceny i kontroli potencjalnych ryzyk, czyli szans i zagrożeń realizacji celów strategicznych Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka finansowego, związanego zarówno z czynnikami zewnętrznymi (np. zmiennością kursów walut, stop procentowych, ogólnej sytuacji gospodarczej na świecie) jak również wewnętrznymi (np. przepływy pieniężne, zachowanie płynności, odchylenia od budżetów i prognoz finansowych);
- Zadaniem Komitetu Ryzyka wynikającymi z nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem są w szczególności:
 - Nadzór nad prawidłową identyfikacją, analizą i uszeregowaniem według ważności rodzajów ryzyka wynikających ze strategii działania i prowadzonego rodzaju działalności;
 - Określenie prawidłowości określenia poziomu akceptowalnego ryzyka dla Spółki;
 - Sprawdzanie czy działania służące redukcji ryzyka są zaplanowane i wprowadzone tak by znalazło się ono na poziomie akceptowalnym dla Spółki;
 - Monitoring weryfikujący okresowo prawidłowość oceny ryzyka przez Zarząd i skuteczność narzędzi kontroli;
 - Nadzór nad właściwym informowaniem interesariuszy o ryzyku, strategiach ryzyka i narzędziach kontroli.

- Komitet Ryzyka może korzystać z doradztwa i pomocy ze strony zewnętrznych doradców, jeżeli uzna to za konieczne do wypełniania swoich obowiązków;

Posiedzenia Komitetu Ryzyka odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Od dnia 27 listopada 2013 roku w skład Komitetu Ryzyka/Finansów wchodzi następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg;
- Mariusz Grendowicz;
- Dariusz Witkowski.

W związku z wyborem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie dnia 21 grudnia 2015 r. Rady Nadzorczej na kolejną kadencję, podczas pierwszego posiedzenia Rady Nadzorczej nowej kadencji w dniu 3 lutego 2016 r. powołała ona członków Komitetu Ryzyka w niezmienionym składzie.

Informacja zgodnie z wymogami szwedzkich przepisów dotyczących ładu korporacyjnego.

Arctic Paper S.A. jest spółką prawa polskiego, której akcje są dopuszczone do obrotu na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a także na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie. Spółka jest pierwotnie notowana na giełdzie warszawskiej, oraz równolegle na giełdzie sztokholmskiej. Spółki niezarejestrowane w Szwecji, których akcje zostały dopuszczone do obrotu na NASDAQ w Sztokholmie powinny stosować

- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym posiadają siedzibę, lub
- zasady ładu korporacyjnego obowiązujące w kraju, w którym są pierwotnie notowane, lub
- szwedzki kodeks ładu korporacyjnego (dalej „Kodeks szwedzki”).

Arctic Paper S.A. stosuje zasady opisane w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW” (dalej ”Dobre praktyki”), które mogą być stosowane przez spółki notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a nie Kodeks szwedzki. W konsekwencji, postępowanie spółki Arctic Paper S.A. różni się od tego, które jest określone w Kodeksie szwedzkim w następujących istotnych aspektach.

Zgromadzenie akcjonariuszy

Główne dokumenty związane ze Zgromadzeniami Akcjonariuszy, takie jak powiadomienia, protokoły i przyjęte uchwały są przygotowywane w języku polskim i angielskim, ale nie w języku szwedzkim.

Powoływanie organów spółki i audytorów

Polski model ładu korporacyjnego przewiduje dualistyczny system organów spółki, na który składa się Zarząd, organ wykonawczy, który jest powoływany przez Radę Nadzorczą, która z kolei nadzoruje działalność spółki i jest powoływana przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Audytorzy są wybierani przez Radę Nadzorczą.

Ani Dobre praktyki, ani żadne inne polskie przepisy nie wymagają by w spółce był powoływana komisja dokonująca wyboru kandydatów, w związku z czym komisja taka nie występuje wśród organów spółki. Każdy akcjonariusz jest uprawniony do zgłaszania kandydatów do Rady Nadzorczej. Odpowiednie informacje na temat zgłoszonych kandydatów do Rady Nadzorczej są publikowane na stronie internetowej spółki z odpowiednim wyprzedzeniem, takim by wszyscy akcjonariusze mogli podjąć przemyślaną decyzję w głosowaniu nad uchwałą powołującą nowego członka Rady Nadzorczej.

Zadania organów spółki

Zgodnie z zasadami dualistycznego systemu organów spółki, zadania zwykle wykonywane przez zarząd spółki prawa szwedzkiego, są wykonywane przez Zarząd lub Radę Nadzorczą spółki prawa polskiego.

Zgodnie z przepisami polskimi, członkowie Zarządu, w tym Dyrektor Generalny, będący prezesem Zarządu, nie mogą prowadzić działalności konkurencyjnej poza spółką. Prowadzenie innych rodzajów działalności poza spółką nie jest regulowane zarówno w Dobrych praktykach jak i przez inne polskie przepisy, ale pewne ograniczenia zawarte są zwykle w indywidualnych umowach o pracę.

Wielkość i skład organów spółki

Skład Rady Nadzorczej powinien spełniać kryteria niezależności, takie jak są przyjęte w Kodeksie szwedzkim. Jednakże Zarząd – będący organem wykonawczym - składa się z osób pełniących funkcje wykonawcze w Arctic Paper S.A, tak więc jego członkowie nie mogą być uważani za niezależnych od Spółki. Kadencja członków Zarządu, tak samo jak członków Rady Nadzorczej, wynosi trzy lata.

Przewodniczący organów spółki

Rada Nadzorcza, a nie Zgromadzenie Akcjonariuszy, wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

Postępowanie organów spółki

Regulamin Zarządu jest uchwalany przez Radę Nadzorczą, z kolei regulamin Rady Nadzorczej zostaje uchwalony przez Zgromadzenie Akcjonariuszy. Regulaminy nie są corocznie weryfikowane, ich weryfikacja i zmiana następuje w razie potrzeby. Te same zasady dotyczą regulaminów komitetów działających w ramach Rady Nadzorczej, które są uchwalane przez Radę Nadzorczą. Działania Dyrektora Generalnego nie są osobno uregulowane, ponieważ jest on jednocześnie prezesem Zarządu. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych systemów kontroli wewnętrznej, w tym m.in. kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej. Sprawozdania finansowe Spółki sporządzane są zgodnie z obowiązującymi zasadami, przepisami oraz instrukcjami biegłych rewidentów oraz Komitetu Audytu Spółki. W Spółce nie istnieją jednak pisemne procedury kontroli wewnętrznej w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Wynagradzanie osób zasiadających w organach spółki i kadry zarządczej

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie ograniczają wysokości wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia ani wysokości odprawy. Spółka może zatrudniać pracowników, których wysokość wynagrodzenia podczas trwania okresu wypowiedzenia oraz wysokość odprawy przekracza równowartość wynagrodzenia zasadniczego za 2 lata.

Informacje na temat ładu korporacyjnego

Polskie zasady ładu korporacyjnego nie wymagają tej samej szczegółowości odnośnie publikowanych informacji, jaka jest wymagana przez Kodeks szwedzki. Jednakże informacje na temat członków organów spółki, statutu spółki, wewnętrznych regulaminów i podsumowania istotnych różnic pomiędzy szwedzkim a polskim ujęciem ładu korporacyjnego i praw akcjonariuszy, oświadczenie o stosowaniu zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW, są publikowane na stronie internetowej Spółki.

Oświadczenia Zarządu

Dokładność i wiarygodność prezentowanych raportów

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, iż zgodnie z ich najlepszą wiedzą:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy za 2015 rok;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A. w 2015 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Wybór jednostki uprawnionej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego

Członkowie Zarządu Arctic Paper S.A. oświadczają, że Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Arctic Paper S.A., został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Sliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku
do raportu rocznego za 2015 rok

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku do raportu rocznego za 2015 rok 73

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe	75
Wybrane skonsolidowane dane finansowe.....	75
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	76
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	77
Skonsolidowany bilans.....	78
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych.....	79
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	80
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	82
1. Informacje ogólne	82
2. Skład Grupy	84
3. Skład organów zarządzających i nadzorujących	86
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	87
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	87
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	89
7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych ⁹⁰	
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie ...	91
9. Istotne zasady rachunkowości	93
10. Segmenty operacyjne	119
11. Przychody i koszty	124
12. Składniki innych całkowitych dochodów	127
13. Podatek dochodowy.....	128
14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana	131
15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFSS ...	133
16. Zysk przypadający na jedną akcję.....	134

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	136
18. Rzeczowe aktywa trwałe	137
19. Leasing.....	138
20. Nieruchomości inwestycyjne.....	139
21. Aktywa niematerialne.....	140
22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.....	142
23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących.....	142
24. Pozostałe aktywa	142
25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	143
26. Świadczenia pracownicze	145
27. Zapasy	147
28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	148
29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	149
30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe.....	151
31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.....	158
32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	158
33. Rezerwy	162
34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	163
35. Plany inwestycyjne (niebadane)	164
36. Zobowiązania warunkowe	164
37. Informacje o podmiotach powiązanych	166
38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	168
39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	168
40. Instrumenty finansowe.....	172
41. Zarządzanie kapitałem.....	181
42. Struktura zatrudnienia.....	182
43. Prawa do emisji CO2.....	182
44. Certyfikaty w kogeneracji.....	184
45. Dotacje i działalność w SSE.....	184
46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	185

Skonsolidowane sprawozdania finansowe i wybrane dane finansowe

Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	Okres		Okres	
	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	2 900 460	2 865 121	693 179	684 699
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	100 239	135 660	23 956	32 420
Zysk (strata) brutto	72 150	99 099	17 243	23 683
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	71 019	98 326	16 973	23 498
Działalność zaniechana				
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)	(23 323)	(4 816)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(26 570)	78 175	(6 350)	18 682
Zysk (strata) netto za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459	(17 030)	12 058
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	172 748	206 433	41 285	49 333
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(81 646)	(60 206)	(19 513)	(14 388)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(62 359)	(104 354)	(14 903)	(24 938)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	28 742	41 873	6 869	10 007
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	(1,03)	0,73	(0,25)	0,17
Średni kurs PLN/EUR *			4,1843	4,1845
	Na dzień	Na dzień	Na dzień	Na dzień
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	tys. PLN	tys. PLN	tys. EUR	tys. EUR
Aktywa				
Zobowiązania długoterminowe	1 813 235	1 762 790	425 492	413 577
Zobowiązania krótkoterminowe	372 599	447 152	87 434	104 909
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	682 515	590 567	160 159	138 556
Kapitał własny	81 264	-	19 069	-
Kapitał podstawowy	676 856	725 071	158 830	170 113
	69 288	69 288	16 259	16 256
Liability				
Liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783	69 287 783	69 287 783
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	9,77	10,46	2,29	2,46
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN/EUR)	-	-	-	-
Kurs PLN/EUR na koniec okresu **	-	-	4,2615	4,2623

* - Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP w okresie, którego dotyczą prezentowane dane.

** - Pozycje bilansowe i wartość księgową na jedną akcję przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży papieru i celulozy	10.1	2 900 460	2 865 121
Przychody ze sprzedaży		2 900 460	2 865 121
Koszt własny sprzedaży	11.5	(2 490 533)	(2 427 563)
Zysk (strata) ze sprzedaży		409 927	437 558
Koszty sprzedaży	11.5	(266 296)	(265 981)
Koszty ogólnego zarządu	11.5	(63 597)	(67 712)
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	59 644	62 706
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	(39 440)	(30 910)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		100 239	135 660
Przychody finansowe	11.3	1 587	844
Koszty finansowe	11.4	(29 676)	(37 405)
Zysk (strata) brutto		72 150	99 099
Podatek dochodowy	13	(1 131)	(773)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		71 019	98 326
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej	14	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy		(26 570)	78 175
Przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		26 331	70 611
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		(97 588)	(20 152)
Akcjonariuszowi niekontrolującemu, w tym:			
- zysk (strata) z działalności kontynuowanej		44 688	27 716
- zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
		(26 570)	78 175
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
- podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02
- rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	(1,03)	0,73
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	16	0,38	1,02

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego		(26 570)	78 175
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	30.2	11 256	(14 955)
Podatek odroczony od wyceny instrumentów finansowych	13.1	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	30.4	(16 263)	10 438
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w przyszłych okresach sprawozdawczych:			
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	11.7	8 271	(22 205)
Podatek odroczony od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	13.1	(1 963)	4 911
Pozostałe całkowite dochody		4 911	(24 637)
Całkowite dochody		(21 659)	53 538
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(67 500)	27 851
Akcjonariuszowi niekontrolującemu		45 841	25 686

Skonsolidowany bilans

	Nota	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	18	719 782	726 448
Nieruchomości inwestycyjne	20	3 982	3 982
Aktywa niematerialne	21	51 622	50 692
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	22	5 169	5 037
Inne aktywa finansowe	24.1	1 017	2 088
Inne aktywa niefinansowe	24.2	1 472	1 238
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	47 625	54 259
		830 668	843 745
Aktywa obrotowe			
Zapasy	27	390 631	376 486
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28	336 499	339 440
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		6 941	6 524
Inne aktywa niefinansowe	24.2	11 531	16 872
Inne aktywa finansowe	24.1	944	21 312
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29	188 552	158 412
		935 099	919 045
Aktywa związane z działalnością zaniechaną	14	47 467	-
SUMA AKTYWÓW		1 813 235	1 762 790
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	30.1	69 288	69 288
Kapitał zapasowy	30.3	447 638	472 748
Pozostałe kapitały rezerwowe	30.4	127 976	136 557
Różnice kursowe z przeliczenia	30.2	21 810	8 958
Zyski zatrzymane / Niepokryte straty	30.5	(181 625)	(143 939)
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		(8 974)	-
		476 111	543 612
Udział niekontrolujący	30.6	200 744	181 459
Kapitał własny ogółem		676 856	725 071
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	222 305	269 138
Rezerwy	33	82 855	100 179
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	41 057	37 241
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	2 468	13 959
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	23 914	26 634
		372 599	447 152
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty i pożyczki	32	82 883	59 727
Rezerwy	33	-	8 794
Pozostałe zobowiązania finansowe	32	83 503	60 839
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34	407 128	364 468
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		281	524
Rozliczenia międzyokresowe	34.2	108 720	96 215
		682 515	590 567
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną	14	81 264	-
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 136 379	1 037 719
SUMA PASYWÓW		1 813 235	1 762 790

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej		72 150	99 099
Zysk/(strata) brutto z działalności zaniechanej		(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto		(25 848)	77 854
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	11.6	119 057	121 922
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		(2 154)	5 149
Utrata wartości aktywów niefinansowych		-	-
Odsetki i dywidendy, netto		21 460	30 776
Zyski / strata na działalności inwestycyjnej		(263)	(21 577)
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	29.1	(11 377)	(28 627)
Zmiana stanu zapasów	29.1	(36 725)	11 807
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	29.1	62 870	8 251
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	29.1	15 641	(2 519)
Zmiana stanu rezerw	29.1	34 721	8 248
Podatek dochodowy zapłacony		(5 212)	(551)
Efekt umorzenia praw do emisji CO2 rozpoznanych w wyniku połączenia jednostek gospodarczych		1 415	(165)
Certyfikaty kogeneracji		(3 756)	(4 367)
Pozostałe		2 919	233
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		172 748	206 433
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		650	20 359
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(102 947)	(68 853)
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		20 651	(21 312)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej		-	9 600
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(81 646)	(60 206)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym		22 479	(80 627)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 907)	(2 810)
Wpływy z innych zobowiązań finansowych		15 226	-
Splata innych zobowiązań finansowych		(2 049)	(16 592)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów		-	57 580
Splata pożyczek i kredytów		(48 431)	(35 028)
Odsetki zapłacone		(20 121)	(26 876)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym		(26 556)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(62 359)	(104 354)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		28 742	41 873
Różnice kursowe netto		2 449	(1 494)
Środki pieniężne na początek okresu	29	158 412	118 033
Środki pieniężne na koniec okresu	29	189 603	158 412

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	-	543 612	181 459	725 071
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	(71 258)	-	(71 258)	44 688	(26 570)
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	6 030	(8 581)	6 309	-	3 758	1 153	4 911
Całkowite dochody za okres		-	-	6 030	(8 581)	(64 949)	-	(67 500)	45 841	(21 659)
Podział wyniku finansowego	30.5	-	(25 110)	-	-	25 110	-	-	-	-
Działalność zaniechana	14	-	-	6 821	-	2 153	(8 974)	-	-	-
Wypłata dywidendy udziałowcom niekontrolującym	30.6	-	-	-	-	-	-	-	(26 556)	(26 556)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 288	447 638	21 810	127 976	(181 625)	(8 974)	476 111	200 744	676 856

Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane (Niepokryte straty)	Razem	Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku (badane)		69 288	652 659	18 132	132 697	(357 015)	515 760	155 772	671 532
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		-	-	-	-	50 459	50 459	27 716	78 175
Inne całkowite dochody netto za rok		-	-	(9 173)	3 860	(17 294)	(22 607)	(2 030)	(24 637)
Całkowite dochody za okres		-	-	(9 173)	3 860	33 165	27 851	25 686	53 538
Podział wyniku	30.5		(179 911)			179 911	-		-
Na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)		69 288	472 748	8 958	136 557	(143 939)	543 612	181 459	725 071

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje ogólne

Grupa Arctic Paper jest drugim co do wielkości, pod względem wolumenu produkcji, europejskim producentem objętościowego papieru książkowego, oferującym najszerszy asortyment produktów w tym segmencie oraz jednym z wiodących producentów graficznego papieru wysokogatunkowego w Europie. Produkujemy wiele rodzajów bezdrzewnego papieru niepowlekanego oraz powlekanego, a także drzewnego papieru niepowlekanego dla drukarni, dystrybutorów papieru, wydawców książek i czasopism oraz branży reklamowej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa Arctic Paper zatrudnia około 1.800 osób w swoich papierniach, spółkach zajmujących się dystrybucją i sprzedażą papieru oraz w spółkach celulozowych, biurze zakupu oraz spółce produkującej opakowania do żywności. Nasze papiernie zlokalizowane są w Polsce i Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie 700.000 ton papieru rocznie. Produkcja papieru w Papierni zlokalizowanej w Niemczech o łącznej zdolności produkcyjnej 115.000 ton papieru rocznie została wygaszona pod koniec 2015 roku. Celulozownie zlokalizowane są w Szwecji i posiadają łączne zdolności produkcyjne na poziomie ponad 400.000 ton celulozy rocznie. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała trzy spółki dystrybucyjne zajmujące się sprzedażą, dystrybucją i marketingiem produktów oferowanych przez Grupę w Skandynawii (od 1 stycznia 2016 roku przekształcone w Biura Sprzedaży) oraz 12 Biur Sprzedaży zapewniających dostęp do wszystkich rynków europejskich, w tym Europy Centralnej i Wschodniej. Nasze skonsolidowane

przychody ze sprzedaży za 12 miesięcy 2015 roku wyniosły 2.900 milionów PLN.

Arctic Paper S.A. jest spółką holdingową utworzoną w kwietniu 2008 roku. W wyniku restrukturyzacji kapitałowej przeprowadzonej w 2008 roku papiernie Arctic Paper Kostrzyn (Polska) i Arctic Paper Munkedals (Szwecja) oraz Spółki Dystrybucyjne i biura sprzedaży stały się własnością Arctic Paper S.A. Poprzednio były one własnością Arctic Paper AB (później Trebruk AB), spółki pośrednio dominującej wobec Arctic Paper S.A. Ponadto, w ramach ekspansji, Grupa nabyła w listopadzie 2008 roku papiernię Arctic Paper Mochenwangen (Niemcy) a w marcu 2010 roku papiernię Grycksbo (Szwecja). W grudniu 2012 roku Grupa nabyła pakiet kontrolny akcji Rottneros AB, notowanej na giełdzie NASDAQ w Sztokholmie i posiadającej udziały w dwóch celulozowniach (Szwecja).

W ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Z tego względu działalność Grupy Mochenwangen została potraktowana w niniejszym raporcie, jako działalność zaniechana.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306944.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny
 REGON 080262255.

Przedmiot działalności

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Arctic Paper jest produkcja papieru.

Dodatkowymi przedmiotami działalności Grupy, podporządkowanymi produkcji papieru, są:

- Produkcja i sprzedaż celulozy,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Produkcja ciepła,
- Dystrybucja ciepła,
- Usługi logistyczne,
- Dystrybucja papieru.

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusz	według stanu na 31.12.2015				według stanu na 31.12.2014			
	Udział w kapitale		Udział w ogólnej		Udział w kapitale		Udział w ogólnej	
	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów	Ilość akcji	zakładowym	Ilość głosów	liczbie głosów
Thomas Onstad	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%	47 205 107	68,13%
- pośrednio poprzez	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>Nemus</i>	40 006 449	57,74%	40 006 449	57,74%	41 356 449	59,69%	41 356 449	59,69%
<i>inny podmiot</i>	1 350 000	1,95%	1 350 000	1,95%	-	-	-	-
- bezpośrednio	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%	5 848 658	8,44%
Pozostali	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%	22 082 676	31,87%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%
Akcje własne	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Razem	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%	69 287 783	100,00%

Głównym akcjonariuszem Arctic Paper S.A. jest spółka prawa szwedzkiego Nemus Holding AB (należąca pośrednio do Pana Thomasa Onstad) posiadająca na dzień 31 grudnia 2015 roku 40.006.449 akcji naszej Spółki stanowiących 57,74% jej kapitału zakładowego odpowiadających 57,74% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Tym samym Nemus Holding AB jest podmiotem dominującym w stosunku do Emitenta.

Ponadto, Pan Thomas Onstad, pośredni akcjonariusz Nemus Holding AB, posiada bezpośrednio 5.848.658 Akcji stanowiących 8,44% całkowitej liczby akcji Spółki.

W dniu 8 lipca 2015 roku Spółka otrzymała informację o sprzedaży przez Nemus Holding AB innemu podmiotowi należącemu pośrednio do Pana Thomasa Onstad 1.350.000 akcji stanowiących 1,95% całkowitej liczby akcji Spółki.

Do dnia publikacji niniejszego raportu udział głównego akcjonariusza Nemus Holding AB w Arctic Paper S.A. nie zmienił się w stosunku do stanu na 31 grudnia 2015 roku i na dzień 21 marca 2016 roku wyniósł 57,74%.

Podmiotem dominującym całej Grupy Arctic Paper jest Incarta Development S.A.

Czas trwania Arctic Paper S.A. jest nieoznaczony.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Arctic Paper S.A. oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21 marca 2016	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Arctic Paper Kostrzyn S.A.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper Mochenwangen GmbH	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Produkcja papieru	99,74%	99,74%	99,74%
Arctic Paper Grycksbo AB	Szwecja, Box 1, SE 790 20 Grycksbo	Produkcja papieru	100%	100%	100%
Arctic Paper UK Limited	Wielka Brytania, Quadrant House, 47 Croydon Road, Caterham, Surrey	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Baltic States SIA	Łotwa, K. Vardemara iela 33-20, Riga LV-1010	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Deutschland GmbH	Niemcy, Am Sandtorkai 72, 20457 Hamburg	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Benelux S.A.	Belgia, Ophemstraat 24, B-3050 Oud-Heverlee	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Schweiz AG	Szwajcaria, Technoparkstrasse 1, 8005 Zurych	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Italia srl	Włochy, Via Cavriana 7, 20 134 Mediolan	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Ireland Limited	Irlandia, 4 Rosemount Park Road, Dublin 11	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Danmark A/S	Dania, Korskindelund 6 DK-2670 Greve	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper France SAS	Francja, 43 rue de la Breche aux Loups, 75012 Paryż	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Espana SL	Hiszpania, Avenida Diagonal 472-474, 9-1 Barcelona	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Papierhandels GmbH	Austria, Hainborgerstrasse 34A, A-1030 Wiedeń	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%

Jednostka	Siedziba	Przedmiot działalności	Udział Grupy w kapitale jednostek zależnych na dzień		
			21	31	31
			marca 2016	grudnia 2015	grudnia 2014
Arctic Paper Polska Sp. z o.o.	Polska, Biskupia 39, 04-216 Warszawa	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Norge AS	Norwegia, Rosenholmsveien 25, NO-1411 Kolbotn	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Sverige AB	Szwecja, SE 455 81 Munkedal	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper East Sp. z o.o.	Polska, Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Pośrednictwo w sprzedaży	100%	100%	100%
Arctic Paper Investment GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882, 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Finance AB (wcześniej Arctic Energy Sverige AB)	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych (poprzednio produkcja energii wodnej)	100%	100%	100%
Arctic Paper Verwaltungs GmbH *	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH & Co. KG*	Niemcy, Fabrikstrasse 62, DE-882 84 Wolpertswende	Działalność spółek holdingowych	94,90%	94,90%	94,90%
Arctic Paper Investment AB **	Szwecja, Box 383, 401 26 Göteborg	Działalność spółek holdingowych	100%	100%	100%
EC Kostrzyn Sp. z o.o.	Polska, ul. Fabryczna 1, 66-470 Kostrzyn nad Odrą	Wynajem nieruchomości oraz maszyn i urządzeń	100%	100%	100%
Arctic Paper Munkedals Kraft AB	Szwecja, 455 81 Munkedal	Produkcja energii wodnej	100%	100%	100%
Rottneros AB	Szwecja, Sunne	Działalność spółek holdingowych	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Bruk AB	Szwecja, Sunne	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Utansjö Bruk AB	Szwecja, Hamösand	Spółka nie prowadząca działalności	51,27%	51,27%	51,27%
Vallviks Bruk AB	Szwecja, Söderhamn	Produkcja celulozy	51,27%	51,27%	51,27%
Rottneros Packaging AB	Szwecja, Sztokholm	Produkcja opakowań do żywności	51,27%	51,27%	51,27%
SIA Rottneros Baltic	Łotwa, Ventspils	Biuro zakupów	51,27%	51,27%	51,27%

* - spółki utworzone w celu nabycia Arctic Paper Mochenwangen GmbH

** - spółka utworzona w celu nabycia Grycksbo Paper Holding AB i pośrednio Arctic Paper Grycksbo AB

Na dzień 31 grudnia 2015 roku, jak również na dzień publikacji niniejszego raportu procentowy udział w głosach posiadanych przez Grupę w spółkach zależnych odpowiadał procentowemu udziałowi w kapitale podstawowym tych spółek. Wszystkie jednostki zależne wchodzące w skład Grupy podlegają konsolidacji metodą pełną w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli.

3. Skład organów zarządzających i nadzorujących

3.1. Zarząd Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Zarządu Jednostki Dominującej wchodził:

- Wolfgang Lübbert - Prezes Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku (powołany na Członka Zarządu w dniu 5 czerwca 2012 roku);
- Jacek Łoś – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Per Skoglund – Członek Zarządu powołany w dniu 27 kwietnia 2011 roku;
- Małgorzata Majewska-Śliwa – Członek Zarządu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku.
- Michał Sawka - Członek Zarządu powołany w dniu 12 lutego 2014 roku.

Od dnia 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej.

3.2. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Rady Nadzorczej powołany 30 kwietnia 2008 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Thomas Onstad – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 22 października 2008 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Dariusz Witkowski - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 24 października 2013 roku.
- Roger Mattsson - Członek Rady Nadzorczej powołany w dniu 16 września 2014 roku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało z dniem 21 grudnia 2015 roku Radę Nadzorczą na kolejną wspólną kadencję w dotychczasowym składzie. Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała ponownie Pana Olofa Grundberga na Przewodniczącą Rady Nadzorczej.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

3.3. Komitet Audytu Jednostki Dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku w skład Komitetu Audytu Jednostki Dominującej wchodził:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku;
- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 27 listopada 2013 roku;
- Rune Roger Ingvarsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 grudnia 2009 roku.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2016 roku wybrała na członków Komitetu Audytu następujące osoby:

- Rolf Olof Grundberg – Przewodniczący Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;

- Mariusz Grendowicz – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku;
- Roger Mattsson – Członek Komitetu Audytu powołany w dniu 3 lutego 2016 roku.

Do dnia publikacji niniejszego raportu nie było dalszych zmian w składzie Komitetu Audytu Jednostki Dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 21 marca 2016 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych ma profesjonalny osąd kierownictwa.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego i finansowego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa posiada umowy leasingu, które według osądu Zarządu, spełniają kryteria leasingu operacyjnego oraz umowy, które spełniają kryteria leasingu finansowego. Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu, jako operacyjny lub finansowy w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja kontroli nad nabywanymi jednostkami i wspólne przedsięwzięcia

W przypadku nabywania udziałów w innych jednostkach Zarząd Jednostki Dominującej dokonuje profesjonalnego osądu w zakresie metody ujęcia tej transakcji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie wytycznych zawartych w MSSF 10 i MSSF 11.

Umowa na odbiór gazu

Grupa zawiera transakcje typu „bierz lub płać”, dotyczące odbioru dostaw gazu do spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. na własny użytek. W odniesieniu do tych transakcji Zarząd, stosując profesjonalny osąd, ocenia na każdy dzień bilansowy prawdopodobieństwo zużycia niewykorzystanych ilości w ramach przyznanych limitów, biorąc pod uwagę plan ilości produkcji na przyszłe okresy oraz optymalne możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł surowców do produkcji. W sytuacji braku realnych perspektyw wykorzystania zaległych ilości gazu w przyszłości, aktywo z tytułu opłaconych, a nieodebranych ilości obejmowane jest odpisem aktualizującym.

Działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności. Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy

Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych w Arctic Paper Mochenwangen oraz w Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2012 roku został przeprowadzony w spółce produkcyjnej Arctic Paper Mochenwangen test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tego testu dokonano odpisu do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku dokonano odpisu nakładów inwestycyjnych dokonanych w ciągu 2013 roku. Nakłady inwestycyjne poniesione w ciągu 2014 i 2015 roku były w całości umorzone w momencie ich poniesienia.

Na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku zostały przeprowadzone w spółce produkcyjnej Arctic Paper Grycksbo testy utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W wyniku tych testów dokonano odpisów do wysokości wartości netto środków trwałych i wartości niematerialnych odpowiednio na dzień 30 czerwca 2013 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd stwierdził, po corocznej ocenie czy wstąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, że nie występują przesłanki do dalszej utraty wartości tych aktywów oraz że nie

Wiecej informacji na temat działalności zaniechanej zostało wykazane w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

występują przesłanki do zmniejszenia wcześniej rozpoznanych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku po corocznej ocenie przesłanek dotyczących wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, Zarząd stwierdził potrzebę przeprowadzenia testu na utratę wartości niefinansowych aktywów trwałych na ten dzień. Wyniki przeprowadzonego testu nie wykazały dalszej utraty wartości tych aktywów.

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Koszt programu świadczeń emerytalnych po okresie zatrudnienia jest ustalany przy zastosowaniu technik aktuarialnych. Dokonane szacunki zostały przedstawione w nocie nr 26. Dokonanie aktuarialnej wyceny wymaga przyjęcia pewnych założeń, co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, wskaźnika umieralności oraz prognozowanego wzrostu świadczeń emerytalnych. Z uwagi na długoterminowy charakter takich programów szacunki te są obciążone pewną dozą niepewności.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostaną osiągnięte zyski podatkowe pozwalające na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych i pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Do instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy spółka zalicza kontrakty walutowe typu forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy, w przypadku kiedy nie podlegają zasadom rachunkowości zabezpieczeń (Nota 40).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Jak opisano w nocie 32.1. Kredyty i pożyczki skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 w dniu 20 grudnia 2013 roku Spółka oraz jej podmioty zależne, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A. („APK”), Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH zawarły aneks do umowy

kredytowej z konsorcjum banków: Bankiem Pekao S.A., Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz mBankiem S.A., którego szczegółowe warunki wymienione zostały w tej nocie. Aneks wprowadził dodatkowy przypadek naruszenia warunków umowy bankowej w sytuacji nieprzedłużenia przez Svenska Handelsbanken krótkoterminowych umów kredytowych i umów factoringowych zawartych przez APG. Niespełnienie warunków zawieszających, w tym wybranych wskaźników finansowych, może spowodować, że kredyty zostaną postawione w stan wymagalności, a tym samym mogą w znaczny sposób wpłynąć na sytuację płynnościową Grupy oraz kontynuację działalności Grupy.

Zarząd przeanalizował możliwe scenariusze zdarzeń dotyczące finansowania AP Grycksbo. Bazując na tych analizach, Zarząd uważa, iż pomimo występującego ryzyka, Grupa jest w stanie kontynuować swoją działalność przez okres 12 miesięcy.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi

Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), w szczególności ze standardami MSSF, które zostały

zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”). Na dzień bilansowy, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie oraz standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutami pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są: złoty polski (PLN), korona szwedzka (SEK), euro (EUR), korona norweska (NOK),

Niektóre jednostki zależne Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) lub zgodnie z innymi lokalnymi standardami rachunkowości właściwymi dla jednostek zagranicznych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do uzyskania wartości zgodnych z MSSF.

korona duńska (DKK), funt szterling (GBP) oraz frank szwajcarski (CHF).

Walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

7. Zmiany w dotychczas stosowanych zasadach rachunkowości i porównywalność danych

7.1. Zmiany w dotychczasowych zasadach rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2015 roku:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2011-2013 obejmujące:
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć; Zmiany wyjaśniają, że nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale również wspólne ustalenia umowne pozostają poza zakresem MSSF 3. Wyjątek

ten stosuje się jedynie do sporządzania sprawozdania finansowego wspólnego ustalenia umownego. Zmiana ta stosowana jest prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSSF 13 Wycena według wartości godziwej; Zmiany wyjaśniają, że wyjątek dotyczący portfela inwestycyjnego ma zastosowanie nie tylko do aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, ale także do innych umów objętych MSR 39. Zmiany stosuje się prospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne; Opis dodatkowych usług opisany w MSR 40 rozróżnia nieruchomości inwestycyjne od nieruchomości zajmowanych przez właściciela (to jest od rzeczowych aktywów trwałych). Zmiana stosowana jest prospektywnie i wyjaśnia, że to MSSF 3, a nie definicja dodatkowych usług zawarta w MSR 40, używany jest do określenia czy transakcja jest nabyciem aktywa czy też przedsięwzięcia.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

■ KIMSF 21 Opłaty publiczne

Interpretacja wyjaśnia, że jednostka ujmuje zobowiązanie z tytułu opłaty publicznej w momencie, gdy nastąpi zdarzenie obligujące, czyli

działanie, które wywołuje konieczność uiszczenia opłaty zgodnie z przepisami. W przypadku opłat należnych po przekroczeniu minimalnego progu, jednostka nie rozpoznaje zobowiązania do momentu, gdy zostanie osiągnięty ten próg. KIMSF 21 stosowany jest retrospektywnie.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Zastosowanie powyższych zmian do standardów nie spowodowało zmian w danych porównawczych.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnych innych standardów, interpretacji lub zmian, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

7.2. Porównywalność danych

Ze względu na fakt, iż w ciągu 2015 roku Arctic Paper rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji, przychody i koszty Arctic Paper Mochenwangen, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia

2015 roku. Zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dokonano także zmiany odpowiednich danych porównywalnych za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku (więcej informacji w nocie 14).

Ponadto dokonano zmiany prezentacji pozostałych przychodów operacyjnych i kosztów operacyjnych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku zmniejszając pozostałe koszty operacyjne i koszt własny sprzedaży o kwotę 14.262 tys. PLN.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre prospektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później

Zarząd analizuje wpływ, jaki mogłyby mieć powyższe zmiany na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości, nie spodziewa się jednak by wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na Grupę.

9. Istotne zasady rachunkowości

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Arctic Paper S.A. i jej jednostek zależnych sporządzane każdorazowo za rok zakończony 31 grudnia. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń

gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Spółka weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy spółka posiada mniej niż większość praw głosów w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Spółką analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;

9.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom.

Inwestycje Grupy w wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku

- potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Spółka posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane, jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia. W dniu dokonania inwestycji we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy we wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

9.3. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Ponadto, wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu zostały ujawnione w nocie 40.1.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danego wspólnego przedsięwzięcia.

Jeżeli Grupa zmniejsza udział we wspólnym przedsięwzięciu, ale nadal rozlicza go metodą praw własności, przenosi na wynik finansowy część zysku lub straty uprzednio ujmowaną w pozostałych całkowitych dochodach, odpowiadającą zmniejszeniu udziału, jeżeli ten zysk lub strata podlega reklasyfikacji na wynik finansowy w chwili zbycia związanych z nim aktywów lub zobowiązań.

Przychody/koszty z wyceny udziałów we wspólnych przedsięwzięciach są ujmowane jako pozostałe przychody/koszty operacyjne.

zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny, dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla

wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Zastosowanie MSSF 13 nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarządy spółek zależnych lub Zarząd Arctic Paper S.A. określają zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych.

Niezależni rzeczoznawcy są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości na koniec każdego roku obrotowego.

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych jest dokonywana przez niezależne instytucje finansowe specjalizujące się w wycenie takich instrumentów.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

9.4. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna jednostki są przeliczane na walutę pomiaru przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych lub - w przypadkach zdefiniowanych w zasadach (polityce) rachunkowości - są kapitalizowane, jako koszt aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie innej niż waluta funkcjonalna są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie innej niż waluta funkcjonalna są

przeliczone na PLN po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Walutami funkcjonalnymi zagranicznych jednostek zależnych są EUR, SEK, DKK, NOK, GBP i CHF. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy (PLN) po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe od pożyczek traktowanych zgodnie z MSR, 21 jako inwestycje w spółki zależną są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w pozostałych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
SEK	0,4646	0,4532
DKK	0,5711	0,5725
NOK	0,4431	0,4735
GBP	5,7862	5,4648
CHF	3,9394	3,5447

Średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	01/01 - 31/12/2015	01/01 - 31/12/2014
USD	3,7730	3,1537
EUR	4,1843	4,1845
SEK	0,4475	0,4601
DKK	0,5610	0,5613
NOK	0,4680	0,5011
GBP	5,7675	5,1919
CHF	3,9228	3,4453

9.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria

rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25 - 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 - 20 lat
Urządzenia biurowe	3 - 10 lat
Środki transportu	5 - 10 lat
Komputery	1 - 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w

przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone, jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową

danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane

według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5.1. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

9.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczony.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością

9.7. Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone, (jeżeli spełniają kryterium rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia aktywów niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania aktywów niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości

inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe (nota nr 9.5) aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem

od początku właśnie zakończonego okresu sprawozdawczego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie, – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do aktywów niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Oprogramowanie
Okres użytkowania	10 lat	Nieokreślony	2-5 lat
Metoda amortyzacji	10 lat metodą liniową	Nie amortyzuje się	2-5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Test na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna weryfikacja oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Po analizie istotnych czynników, dla znaków handlowych Grupa nie określa limitu okresu użytkowania. Intencją Grupy jest funkcjonowanie przez nieokreślony czas pod tym samym znakiem handlowym i ocenia się, iż nie nastąpi jego utrata wartości. W związku z tym i zgodnie z MSR 38 Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników aktywów niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. W przypadku takich zasobów okres użytkowania

powinien być weryfikowany w każdym okresie sprawozdawczym, co ma na celu ustalenie, czy zdarzenia i okoliczności nadal potwierdzają założenie o nieokreślonym czasie użytkowania składnika aktywów.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w zysku lub stracie w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.7.1. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki:

- Sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia.

9.7.2. Prawa do emisji

Grupa jest właścicielem elektrociepłowni i z tego tytułu posiada prawa do emisji zużywane w toku działalności. Grupa stosuje metodę wykazywania zobowiązań netto dotyczącą ujęcia księgowego praw do emisji gazów cieplarnianych. Oznacza to, że prawa nabyte bezpłatnie, ujmowane są w bilansie w cenie ich nabycia równej „zero”, a rezerwa związana z zobowiązaniem do umorzenia odpowiedniej liczby praw tworzona jest w momencie wystąpienia deficytu posiadanych praw. W przypadku zakupu praw do emisji gazów cieplarnianych w celu pokrycia deficytu w przyszłości, w momencie

Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

nabycia prawa te są ujmowane w cenie nabycia w aktywach niematerialnych. Rezerwa na deficyt praw do emisji jest mierzona wtedy zgodnie z wartością nabytych aktywów niematerialnych. Rezerwa jest rozpoznana w wysokości opartej na rocznym limicie praw do emisji.

Polityka ujęcia transakcji typu swap CER/EUA

Grupa zawiera transakcje wymiany forward ("swap EUA/CER") z podmiotami zewnętrznymi w celu wymiany praw do emisji, CO₂ w ramach europejskiego systemu handlu, ("EUA") w przyszłości (przed datą, w której

poszczególne zakłady muszą regulować swoje zobowiązania za dany okres) na taką samą ilość certyfikatów potwierdzonej redukcji ("CER"). Jeżeli swap EUA/CER jest zawierany oraz utrzymywany w zgodzie ze spodziewanymi wymaganiami do użycia CER przez jednostkę (tj. w celu rozliczenia zobowiązań wynikających z emisji CO₂), nie jest on regulowany przez MSR 39.

Ujęcie księgowe w momencie otrzymania zapłaty

Jeżeli zapłata jest otrzymana przed datą zapadalności transakcji typu swap EUA/CER, Grupa rozpoznaje

9.7.3. Certyfikaty w kogeneracji

Grupa, jako jednostka produkująca energię elektryczną w kogeneracji otrzymuje świadectwa pochodzenia, („żółte certyfikaty”). Przychody z tytułu certyfikatów rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztów w momencie produkcji i wyceniane po aktualnie obowiązującej na rynku cenie, pod warunkiem, że rynek ww. certyfikatów jest aktywny. W przeciwnym wypadku

9.8. Leasing

Grupa, jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch

przychody przyszłych okresów w tej kwocie, jako że EUA nie zostały dostarczone w tym momencie.

Ujęcie księgowe w momencie zapadalności transakcji EUA/CER

Certyfikaty CER ujmowane są w wartości godziwej. Różnica pomiędzy (i) sumą otrzymanej gotówki oraz wartością godziwą otrzymanych certyfikatów CER oraz (ii) wartością historyczną praw, EUR przekazanych jest rozpoznawana, jako zysk (strata). Przychód przyszłych okresów jest ujmowany w rachunku wyników, jako część tego zysku (straty).

przychody rozpoznawane są w momencie sprzedaży certyfikatów. Prawa materialne wynikające z wyceny ujmowane są w aktywach niematerialnych. Dane szczegółowe dotyczące otrzymanych w bieżącym roku certyfikatów zostały przedstawione zostały w nocie nr 44.

okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są, jako koszty w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty

bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co

przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty

wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku, którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka została ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika

aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o

wartość końcową.

9.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane, jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, aktywów niematerialnych i wyrobów gotowych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,

obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstaje w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

9.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Pożyczki i należności;
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe notowane na aktywnym rynku niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone, jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do

terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się, jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co, do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej

uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały wyznaczone instrumenty zabezpieczające opisane szerzej w nocie nr 40 skonsolidowanego raportu rocznego za rok 2015.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się, jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów

niekwalifikowanego, jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Grupa:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz

9.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

9.12.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące,

- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się.

Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa

9.12.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu

9.12.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub

składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

utraty wartości ustala się, jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych, jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.13. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego

wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów

zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów

wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut i zmianami stóp procentowych, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych (swapy procentowe). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone do zysku lub straty netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana na podstawie modelu wyceny uwzględniającego obserwowalne dane rynkowe, w tym w szczególności bieżące terminowe stopy procentowe.

W rachunkowości zabezpieczeń, zabezpieczenia klasyfikowane są, jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczające przed ryzykiem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, zabezpieczające przed zmianami przepływów

środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją, lub

- zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane, jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.14.1. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nieujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/ lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są ujmowane w zysku lub stracie.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana i ujmowana w zysku lub stracie przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone, jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego

zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się, jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmuje się w zysku lub stracie. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmuje się w zysku lub stracie. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

9.14.2. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmuje się

bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmuje się w zysku lub stracie.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte w innych całkowitych dochodach, przeklasyfikowywane są z kapitału własnego do zysku lub straty w tym samym okresie lub okresach, w których nabyty składnik aktywów niefinansowych lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

9.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasł lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź, gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były ujęte w innych całkowitych dochodach i zakumulowane w kapitale własnym, są nadal wykazywane w kapitale własnym aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas zakumulowany w kapitale własnym łączny zysk lub strata netto są odnoszone do zysku lub straty netto za bieżący okres.

koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

Materiały	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"
Produkty gotowe i produkty w toku	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego
Towary	w cenie nabycia ustalonej metodą "średnioważonego kosztu"

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty

wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

9.16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z

upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio, jako aktywa trwale lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

9.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

9.18. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania

finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane, jako przeznaczone do obrotu, chyba, że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku żadne zobowiązania finansowe nie zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (na dzień 31 grudnia 2014 roku: zero).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych

9.20. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo

instrumentów są ujmowane w zysku lub stracie, jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje, jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych i emerytalnych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku

spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany, jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez

9.21. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane, jako koszty finansowe.

Na podstawie wycen dokonanych przez profesjonalne firmy aktuarialne Grupa tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia pracownicze.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasifikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, koszty przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

9.22. Płatności w formie akcji

Pracownicy (w tym członkowie zarządu) Grupy otrzymują nagrody w formie akcji.

9.22.1 Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model dwumianowy. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług, kończącym się w dniu, w którym określeni pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw

zależy od warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia warunków rynkowych lub warunków innych niż warunki nabycia uprawnień, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności wyników i świadczenia pracy bądź usług.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród w przypadku, których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej.

9.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny

sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu

przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

9.23.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i

produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

9.23.2. Świadczenie usług

Spółki handlowe wewnątrz Grupy świadczą usługi sprzedaży na rzecz papierni. Za te usługi otrzymują one prowizję opierającą się na wielkości rzeczywistej sprzedaży produktów na każdym poszczególnym rynku.

Oznacza to, że zysk ze świadczenia usług sprzedaży jest rozpoznawany w tym samym czasie, co sprzedaż produktów. Tylko przychód z papierni spoza Grupy prezentowany jest w przychodach ze sprzedaży.

9.23.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez

szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

9.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.23.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w

zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

9.24. Podatki

9.24.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w

wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od

organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie

9.24.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według

przewidywać będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub

9.24.3. Podatek odroczonego związany z działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Grupa prowadzi działalność na terenie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i z tego tytułu korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego do wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

W przypadku, gdy poniesione nakłady inwestycyjne nie znajdują pokrycia w dochodzie za dany rok podatkowy wówczas od zdyskontowanej nadwyżki nakładów obliczonej zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów

bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Dz.U. nr 222 poz. 2252 z dnia 13 października 2004 roku) Grupa tworzy aktywo z tytułu podatku odroczonego do wysokości, której prawdopodobieństwo wykorzystania jest wysokie.

Utworzone aktywo jest wykorzystywane w następnym okresie podatkowym, w momencie osiągnięcia odpowiedniej kwoty dochodu do opodatkowania.

9.24.4. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz

- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie, jako część należności lub zobowiązań.

9.24.5. Podatek akcyzowy

Kwota podatku akcyzowego należnego w zakresie produkowanej energii elektrycznej jest rozpoznawana w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy oraz w bilansie w pozycji zobowiązania.

Podatek akcyzowy od energii używanej na własne potrzeby jest rozpoznawany, jako koszt własny sprzedaży w rachunku zysków i strat.

9.25. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk na akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto i zysku netto

z działalności kontynuowanej za dany okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej przez rozwodnioną średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

10. Segmenty operacyjne

Podstawowym rodzajem działalności Grupy jest produkcja papieru, który w 2014 i 2015 roku produkowany był w czterech Papierniach. Ponadto w ciągu 2015 roku Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną. Z tego względu prezentacja segmentów operacyjnych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku obejmująca działalność kontynuowaną obejmuje wyniki finansowe trzech Papierni:

- Arctic Paper Kostrzyn S.A. (Polska) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Amber, poziom produkcji na poziomie 275.000 ton papieru rocznie;
- Arctic Paper Munkedals AB (Szwecja) - produkuje wysokiej jakości niepowlekany papier graficzny pod marką Munken, roczne zdolności produkcyjne kształtują się na poziomie 160.000 ton papieru rocznie;

- Arctic Paper Grycksbo (Szwecja) – produkcja powlekanego papieru bezdrzewnego pod markami G-Print i Arctic, zdolności produkcyjne 265.000 ton rocznie.

W związku z nabyciem Grupy Rottneros w grudniu 2012 roku obejmującej dwa zakłady produkujące celulozę, Grupa Arctic Paper wyróżniła także segment operacyjny „Celuloza”.

Grupa wyróżnia następujące segmenty działalności:

- **Papiery niepowlekane** – papiery przeznaczone do druku lub innych celów graficznych, wśród których wyróżniamy papiery bezdrzewne i drzewne. Niepowlekany papier bezdrzewny może być wytwarzany z różnych mas włóknistych, z różną zawartością wypełniaczy i poddany szeregowi procesów uszlachetniania, takich jak zaklejanie powierzchniowe i kalandrowanie. Dwie główne kategorie tego typu papieru to papier graficzny (używany m.in. do druku książek i katalogów) oraz papiery biurowe (np. do kserokopiarek), przy czym Grupa nie produkuje obecnie papierów biurowych. Niepowlekany papier drzewny z tzw. mas włóknistych pozyskiwanych metodą mechaniczną przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych. Ten gatunek papieru jest wykorzystywany do druku czasopism technikami rotograwiurą i offsetową. Produkty Grupy w tym

segmentie są zazwyczaj używane do druku książek w miękkich okładkach.

- **Papiery powlekane** - powlekany papier bezdrzewny to papier przeznaczony do drukowania lub innych celów graficznych, powlekany jedno- lub obustronnie mieszkankami z pigmentami mineralnymi, takimi jak kaolin (ang. china clay), węglan wapnia itp. Powlekanie może odbywać się różnymi metodami, zarówno na maszynie papierniczej (ang. online), jak i poza maszyną papierniczą (ang. offline) i może być uzupełnione superkalandrowaniem zapewniającym gładką powierzchnię. Powlekanie poprawia jakość druku zdjęć i ilustracji.
- **Celuloza** - celuloza siarczanowa pełnobieloną (ang. fully bleached sulphate pulp) oraz celuloza siarczanowa niebielona (ang. unbleached sulphate pulp), która jest używana przede wszystkim do produkcji papieru drukarskiego i piśmiennego, tektury, papieru higienicznego oraz białego papieru opakowaniowego a także celuloza chemotermomechaniczna (ang. CTMP) oraz ścier drzewny (ang. groundwood), które są stosowane głównie do produkcji papieru drukarskiego oraz papieru piśmiennego,
- **Pozostałe** – segment skupia wyniki działalności Arctic Paper S.A. i Arctic Paper Finance AB.

Podział segmentów działalności na segment papierów niepowlekanych, powlekanych i celulozę jest podyktowany następującymi przesłankami:

- Popyt na produkty i ich podaż, a także ceny produktów sprzedawanych na rynku są kształtowane przez charakterystyczne dla danego segmentu czynniki, w tym między innymi poziom zdolności produkcyjnych w danym segmencie papieru i celulozy,
- Kluczowe parametry operacyjne takie jak np. napływ zamówień czy poziom kosztów produkcji są

determinowane przez czynniki zbliżone do siebie w ramach poszczególnych segmentów papieru i celulozy,

- Produkty wytwarzane w Papierniach należących do Grupy mogą być z pewnymi ograniczeniami alokowane do produkcji w innych jednostkach w ramach tego samego segmentu papieru, co w pewnym stopniu zaburza wyniki finansowe realizowane przez poszczególne Papiernie,
- Wyniki Grupy Arctic Paper są zdominowane przez globalne trendy rynkowe w zakresie kształtowania się cen papieru i cen celulozy i w mniejszym stopniu zależą od indywidualnych uwarunkowań jednostek produkcyjnych,

Co miesiąc, na bazie raportów wewnętrznych otrzymywanych od spółek (z wyłączeniem spółek Grupy Rottneros), wyniki poszczególnych segmentów działalności analizowane są przez kadrę kierowniczą Grupy. Analiza danych finansowych spółek z Grupy Rottneros odbywa się na podstawie kwartalnych raportów finansowych publikowanych na stronach internetowych Rottneros AB.

Wyniki działalności mierzone są przede wszystkim w oparciu o poziom EBITDA wyliczoną przez dodanie amortyzacji i odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych do zysku (straty) z działalności operacyjnej, w każdym przypadku określonych zgodnie z MSSF. EBITDA nie jest miarą zysku (straty) z działalności operacyjnej, wyników operacyjnych ani płynności według MSSF. EBITDA jest miernikiem, który Zarząd wykorzystuje w zarządzaniu działalnością.

Transakcje pomiędzy segmentami są zawarte na warunkach rynkowych, tak jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań z działalności kontynuowanej w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 oraz według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 484 666	674 976	740 818	-	2 900 460		2 900 460
Sprzedaż między segmentami	3 550	20 570	62 416	39 937	126 473	(126 473)	-
Przychody segmentu ogółem	1 488 215	695 547	803 234	39 937	3 026 933	(126 473)	2 900 460
Wynik segmentu							
EBITDA	78 087	(9 851)	142 982	2 149	213 366	(669)	212 697
Przychody z tytułu odsetek	8 839	128	-	2 470	11 436	(10 304)	1 132
Koszty z tytułu odsetek	(12 198)	(6 404)	-	(11 954)	(30 556)	8 877	(21 679)
Amortyzacja	(50 617)	(26 447)	(35 128)	(266)	(112 458)	-	(112 458)
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	1 171	-	447	66 665	68 284	(67 830)	455
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(6 610)	(1 616)	(2 237)	(4)	(10 467)	2 470	(7 997)
Zysk (strata) brutto	18 671	(44 189)	106 064	59 059	139 605	(67 456)	72 149
Aktywa segmentu	1 090 810	309 111	525 504	238 082	2 163 508	(450 535)	1 712 974
Zobowiązania segmentu	641 627	377 625	153 783	281 243	1 454 278	(401 631)	1 052 647
Nakłady inwestycyjne	(44 081)	(4 510)	(46 538)	(1 338)	(96 468)	-	(96 468)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 169	-	-	-	5 169	-	5 169

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (1.587 tys. PLN, z czego 1.132 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (29.676 tys. PLN, z czego 21.679 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (112.458 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-1.131 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 669 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 47.625 tys. PLN, rezerwa: 2.468 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków nieobejmujące działalności zaniechanej w 2015 roku oraz niektórych aktywów i zobowiązań w podziale na poszczególne segmenty Grupy za okres zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2014 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Działalność kontynuowana					Wyłączenia	Działalność kontynuowana ogółem
	Niepowlekane	Powlekane	Celuloza	Pozostałe	Razem		
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrzných	1 487 240	673 839	704 041	-	2 865 121		2 865 121
Sprzedaż między segmentami	19 983	42 764	43 308	37 543	143 597	(143 597)	-
Przychody segmentu ogółem	1 507 223	716 603	747 349	37 543	3 008 718	(143 597)	2 865 121
Wynik segmentu							
EBITDA	131 310	24 337	92 469	4 666	252 782	(463)	252 319
Przychody z tytułu odsetek	10 342	155	-	2 350	12 847	(12 062)	785
Koszty z tytułu odsetek	(20 846)	(7 138)	(1 380)	(11 286)	(40 651)	14 778	(25 873)
Amortyzacja	(55 959)	(26 847)	(33 744)	(110)	(116 658)	-	(116 658)
Utrata wartości aktywów trwałych			-		-		-
Dodatnie różnice kursowe i pozostałe przychody finansowe	97	-	-	871	969	(909)	60
Ujemne różnice kursowe i pozostałe koszty finansowe	(9 249)	(2 002)	-	(1 148)	(12 399)	866	(11 533)
Zysk (strata) brutto	55 696	(11 496)	57 345	(4 656)	96 889	2 211	99 099
Aktywa segmentu	1 234 380	322 964	451 870	238 909	2 248 124	(544 631)	1 703 493
Zobowiązania segmentu	849 377	366 441	130 975	271 741	1 618 534	(594 773)	1 023 760
Nakłady inwestycyjne	(34 584)	(5 133)	(23 923)	(45)	(63 686)	-	(63 686)
Udziały we wspólnych przedsięwzięciach	5 037	-	-	-	5 037	-	5 037

- Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane przy konsolidacji.
- Wynik segmentów nie uwzględnia przychodów finansowych (844 tys. PLN, z czego 785 tys. PLN stanowią przychody z tytułu odsetek) i kosztów finansowych (37.405 tys. PLN, z czego 25.873 tys. PLN stanowią koszty z tytułu odsetek), amortyzacji (116.658 tys. PLN), utraty wartości aktywów niefinansowych (0 tys. PLN) jak również obciążeń z tytułu podatku dochodowego (-773 tys. PLN). Wynik segmentów zawiera natomiast zysk ze sprzedaży pomiędzy segmentami 463 tys. PLN.
- Aktywa i zobowiązania segmentów nie zawierają podatku odroczonego (aktywo: 54.259 tys. PLN, rezerwa: 13.959 tys. PLN), ponieważ pozycje te są zarządzane na poziomie Grupy. Aktywa segmentów nie zawierają inwestycji w spółki działające w ramach Grupy.

10.1. Przychody i aktywa trwałe według krajów i regionów

Poniższa tabela przedstawia przychody Grupy od klientów zewnętrznych w podziale na kraje i regiony w latach 2014-2015 oraz aktywa trwałe Grupy pomniejszone aktywo z tytułu podatku odroczonego w podziale na kraje i regiony na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Przychody od klientów zewnętrznych:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	635 181	616 842
Francja	198 333	244 769
Wielka Brytania	247 395	229 320
Skandynawia	405 612	409 303
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	292 238	281 821
Polska	345 626	350 572
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	537 043	466 450
Poza Europę	239 032	266 044
Sprzedaż razem	2 900 460	2 865 121

Informacje geograficzne	Rok zakończony	Rok zakończony
Aktywa trwałe:	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Niemcy	181	1 337
Francja	332	354
Skandynawia	407 383	415 063
Europa Zachodnia (inne kraje niż powyższe)	916	761
Polska	374 073	371 731
Europa Środkowo-Wschodnia (inne kraje niż Polska)	157	240
Aktywa trwałe razem	783 043	789 485

Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Zachodnia” odnoszą się głównie do sprzedaży w Belgii, Holandii, Austrii, Szwajcarii, Włoszech i Hiszpanii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Europa Środkowo-Wschodnia” odnoszą się do sprzedaży na Ukrainie, w Czechach, Słowacji, Węgrzech oraz Bułgarii. Przychody ze sprzedaży dotyczące pozycji „Poza Europę” odnoszą się głównie do sprzedaży do Chin i Stanów Zjednoczonych. Sprzedaż do żadnego z odbiorców nie przekracza 10% przychodów ogółem.

Na aktywa trwałe składają się rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne, nieruchomości inwestycyjne oraz pozostałe aktywa finansowe i niefinansowe.

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Rozwiązanie rezerw	96	-
Otrzymane odszkodowania	718	227
Przychody z dzierżawy	2 173	2 314
Sprzedaż usług	838	767
Dotacje	172	271
Sprzedaż mediów	29 449	29 718
Sprzedaż materiałów	10 127	1 225
Zysk na udziałach we wspólnych przedsięwzięciach	4	122
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	51	15 551
Przychody z tytułu rozliczenia dotacji	2 719	2 719
Zysk na sprzedaży praw do emisji CO2	7 857	7 281
Inne	5 441	2 510
Razem	59 644	62 705

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Podatek od nieruchomości	(1 308)	(1 481)
Koszty sprzedaży mediów	(27 727)	(25 080)
Koszty sprzedaży materiałów	(6 412)	(3)
Koszty redukcji zatrudnienia	(320)	(2 701)
Strata na sprzedaży rzeczowych środków trwałych	(1 005)	(5)
Inne	(2 669)	(1 641)
Razem	(39 440)	(30 910)

11.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych	265	377
Przychody z tytułu odsetek od należności	174	164
Pozostałe przychody odsetkowe	694	249
Pozostałe przychody finansowe	454	54
Razem	1 587	844

11.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Odsetki od kredytów bankowych i pożyczek wycenianych po zamortyzowanym koszcie	(17 944)	(21 556)
Odsetki od innych zobowiązań finansowych	(30)	(74)
Odsetki od rezerw aktuarialnych	(2 033)	(3 003)
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	(1 860)	(2 182)
Ujemne różnice kursowe	(1 261)	(5 655)
Pozostałe koszty finansowe	(6 547)	(4 935)
Razem	(29 676)	(37 405)

11.5. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Amortyzacja	(112 458)	(116 658)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-
Zmiana stanu produktów	17 546	(4 169)
Zmiany odpisu aktualizującego na zapasy	(2 366)	864
Zużycie materiałów i energii	(1 775 971)	(1 686 433)
Usługi obce	(407 982)	(426 065)
Podatki i opłaty	(12 626)	(11 498)
Koszty świadczeń pracowniczych	(395 810)	(377 963)
Pozostałe koszty rodzajowe	(103 370)	(88 386)
Wartość sprzedanych towarów	(27 388)	(50 947)
Koszty według rodzajów, w tym:	(2 820 425)	(2 761 256)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(2 490 533)	(2 427 563)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(266 296)	(265 981)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(63 597)	(67 712)

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w zysku lub stracie

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(109 016)	(113 161)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Odpisy zapasów	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(2 427)	(2 119)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	(1 015)	(1 379)
Utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Utrata wartości aktywów niematerialnych	-	-

Amortyzacja w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych zawiera dodatkowo wartość nakładów na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące działalności zaniechanej i w całości umorzone w 2015 r. w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN).

11.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty wynagrodzeń		(292 500)	(286 334)
Koszty ubezpieczeń społecznych		(99 496)	(88 658)
Koszty świadczeń emerytalnych	26.1	2 947	(21 669)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem		(389 049)	(396 661)
w tym:			
Pozy cje ujęte w koszcie własnym sprzedaży		(296 168)	(265 326)
Pozy cje ujęte w kosztach sprzedaży		(17 829)	(19 711)
Pozy cje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		(81 813)	(92 926)
Pozy cje ujęte w pozostałych dochodach całkowitych		6 761	(18 698)

12. Składniki innych całkowitych dochodów

Składniki innych całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11 256	(14 955)
Podatek odroczone od wyceny instrumentów finansowych	3 609	(2 825)
Wycena instrumentów finansowych	(16 263)	10 438
Zyski (straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	8 271	(22 205)
Podatek odroczone od zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących programów określonych świadczeń	(1 963)	4 911
Razem inne całkowite dochody	4 911	(24 637)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 196)	(2 523)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-	(52)
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Wynikający z powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	2 065	1 802
Korzyści/ (Obciążenie) podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym		
<u>Bieżący podatek dochodowy</u>		
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego	-	-
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) wykazana w kapitale własnym	-	-
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
<u>Odroczony podatek dochodowy</u>		
Podatek odroczone z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających	3 609	(2 825)
Podatek odroczone z tytułu zysków/strat aktuarialnych	(1 963)	4 911
Korzyść podatkowa (obciążenie podatkowe) ujęte w innych całkowitych dochodach	1 646	2 085

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki

podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	72 150	99 099
Zysk (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(97 998)	(21 245)
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	(25 848)	77 854
Podatek wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce w latach 2008-2014, wynoszącej 19%	4 911	(14 792)
Korekty podatku z lat ubiegłych ujęte w bieżącym podatku dochodowym	-	(52)
Różnica wynikająca ze stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(1 484)	144
Straty podatkowe, na których nie naliczono aktywa z tytułu podatku odroczonego	(17 762)	(3 480)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w KSSSE	10 137	5 042
Wykorzystanie wcześniej nierozpoznanych strat podatkowych	10 214	23 089
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	474	1 831
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(7 204)	(11 461)
Odpisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego na różnicach przejściowych	-	-
Zmiana stawek podatkowych	(7)	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 3% (rok 2014: 0%)	(722)	320
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(1 131)	(773)
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	409	1 093

Wartość nierozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczy głównie strat podatkowych, w stosunku, do których oczekuje się, że wygasną zanim dojdzie do ich realizacji oraz tych różnic przejściowych, które zdaniem Grupy mogą nie zostać wykorzystane podatkowo.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku wynikające z nierozliczonych strat podatkowych są rozpoznawane, gdy realizacja wynikających z nich korzyści podatkowych poprzez wygenerowanie przez jednostkę w przyszłości dochodu do opodatkowania jest prawdopodobna.

Kwoty oraz terminy wygaśnięcia nierozliczonych strat podatkowych przedstawiają się następująco:

Polski system podatkowy przewiduje ograniczenia odnośnie kumulowania strat podatkowych przez osoby prawne będące jednostkami pod wspólną kontrolą, tak jak w przypadku jednostek należących do Grupy. W związku z tym, każda z jednostek zależnych Grupy może wykorzystać tylko własne straty podatkowe do obniżenia dochodu do opodatkowania w późniejszych latach.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Rok wygaśnięcia strat podatkowych		
bez ograniczenia czasowego	25 458	234 836
zakończony 31 grudnia 2015		15 657
zakończony 31 grudnia 2016	7 905	7 905
zakończony 31 grudnia 2017	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2018	1 716	1 716
zakończony 31 grudnia 2019	4 974	-
zakończony 31 grudnia 2020 i później	4 974	-
Razem	46 743	261 830

13.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	18 207	27 435	9 228	30 485
Zapasy	-	-	-	-
Należności handlowe	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	-	-	-	-
Certyfikaty kogeneracji	1 635	766	(869)	(766)
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejęcia jednostek zależnych	-	-	-	-
Straty wykorzystane na poziomie sprawozdań jednostkowych, nierozpoznane w konsolidacji	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	19 842	28 201	8 359	29 719

	Skonsolidowany bilans na dzień		Skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok zakończony	
	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)	31 grudnia 2015 (badane)	31 grudnia 2014 (badane)
Aktywo z tytułu podatku odroczonego				
Świadczenia po okresie zatrudnienia	4 247	7 220	(2 972)	6 236
Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy	4 942	3 234	1 708	975
Korekty do wartości godziwej z tytułu utraty wartości aktywów trwałych	-	-	-	(37 546)
Zapasy	1 143	1 059	84	85
Należności handlowe	4 343	3 613	729	(665)
Podatkowe ulgi inwestycyjne - działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej	22 065	15 003	7 062	(3 454)
Różnice kursowe	-	78	(78)	(2 390)
Nieopodatkowane rezerwy (wg.regulacji szwedzkiego prawa podatkowego)	52	-	52	-
Instrumenty zabezpieczające	5 282	952	4 330	(2 198)
Straty możliwe do odliczenia od przyszłych dochodów do opodatkowania	22 926	37 343	(14 417)	12 625
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	65 000	68 501	(3 502)	(26 330)
Różnice kursowe			(1 146)	1 639
Razem , w tym			3 711	5 027
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowym ujęte w innych całkowitych dochodach			1 646	2 085
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat w tym:			2 065	2 942
Zmiany z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęte w rachunku zysków i strat - działalność zaniechana				(1 140)
Aktywo / Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego				
w tym:				
- Korekta prezentacji	(17 374)	(14 242)		
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego	47 625	54 259		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 468	13 959		
w tym:				
- Aktywo z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		
- Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - działalność zaniechana	-	-		

14. Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, działalność zaniechana

Dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. ogłosił program poprawy rentowności Grupy, którego celem jest redukcja kosztów działalności przede wszystkim poprzez stworzenie centrów usług wspólnych dla spółek z Grupy, wprowadzenie indywidualnych programów poprawy rentowności w fabrykach oraz audyt kosztów usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne.

Jednocześnie Zarząd Arctic Paper ogłosił, że rozpoczął aktywne poszukiwanie nabywcy dla fabryki Arctic Paper Mochenwangen, a także równolegle poddał ocenie możliwość podjęcia działań w celu dalszej redukcji strat tej papierni, w tym związanych z wygaszaniem produkcji. Ze względu na istotną część działalności Grupy prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni oraz ich

wyodrębnienie operacyjne i geograficzne, Zarząd uznał działalność Grupy Mochenwangen jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku. Grupa Mochenwangen obejmuje: Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper Investment GmbH, Arctic Paper Verwaltungs GmbH oraz Arctic Paper Immobilienverwaltung GmbH Co&KG. W konsekwencji aktywa i zobowiązania Grupy Mochenwangen zostały

zaprezentowane odpowiednio jako aktywa związane z działalnością zaniechaną oraz zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku, natomiast przychody i koszty tej Grupy zostały zaprezentowane jako zysk (strata) z działalności zaniechanej w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Tabele poniżej przedstawiają odpowiednie dane finansowe działalności zaniechanej:

Przychody i koszty działalności zaniechanej	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 (przeeksztalcone)
Przychody ze sprzedaży produktów	235 785	234 243
Koszt własny sprzedaży	(259 941)	(226 746)
Zysk (strata) ze sprzedaży	(24 156)	7 497
Koszty sprzedaży	(24 907)	(23 438)
Koszty ogólnego zarządu	(8 597)	(7 242)
Pozostałe przychody operacyjne	2 639	4 376
Pozostałe koszty operacyjne	(40 793)	(235)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(95 814)	(19 042)
Przychody finansowe	-	(0)
Koszty finansowe	(2 184)	(2 203)
Zysk (strata) brutto	(97 998)	(21 245)
Podatek dochodowy	409	1 093
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) na jedną akcję:		
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)
– rozwodniony z zysku z działalności zaniechanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,41)	(0,29)

	Na dzień	
	31 grudnia 2015	
	(badane)	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną		
Aktywa związane z działalnością zaniechaną		
Zapasy	29 396	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	15 789	
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	124	
Pozostałe aktywa niefinansowe	12	
Pozostałe aktywa finansowe	1 096	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051	
	47 467	
Zobowiązania bezpośrednio związane z działalnością zaniechaną		
Rezerwy	55 484	
Pozostałe zobowiązania finansowe	699	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23 069	
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	102	
Rozliczenia międzyokresowe	1 909	
	81 264	
Aktywa netto związane z działalnością zaniechaną	(33 797)	
Zakumulowane inne całkowite dochody związane z działalnością zaniechaną		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(6 821)	
Zyski/ straty aktuarialne	(2 153)	
	(8 974)	
	Okres	Okres
	12 miesięcy zakończony	12 miesięcy zakończony
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Przepływy pieniężne związane z działalnością zaniechaną		
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(3 852)	(16 379)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 303)	(3 284)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 291)	(1 620)
	(11 446)	(21 282)

15. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami obejmująca swoim zakresem podmioty prowadzące działalność gospodarczą i podlegające przepisom prawa polskiego stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Arctic Paper Kostrzyn i Arctic Paper S.A. tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie

działalności socjalnej Spółek, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółki skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 30 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 tys. PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne	47	57
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(32)	(55)
Wydatki z Funduszu pokryte ze środków własnych	15	-
Saldo po skompensowaniu	30	2
	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	604	609

Od 1 stycznia 2015 roku Arctic Paper S.A. utworzyła Zakładowy Fundusz Świadczeń Pracowniczych.

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto lub zysku/(straty) netto z działalności kontynuowanej za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	26 331	70 611
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(97 588)	(20 152)
Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	(71 258)	50 459
Liczba akcji zwykłych – seria A	50 000	50 000
Liczba akcji zwykłych – seria B	44 253 500	44 253 500
Liczba akcji zwykłych – seria C	8 100 000	8 100 000
Liczba akcji zwykłych – seria E	3 000 000	3 000 000
Liczba akcji zwykłych – seria F	13 884 283	13 884 283
Całkowita liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona liczba akcji	69 287 783	69 287 783
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	69 287 783	69 287 783
Zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– podstawowy z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w PLN)		
– z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	(1,03)	0,73
– z zysku/(straty) z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,38	1,02

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie

wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

17. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy są wypłacane w oparciu o zysk netto wykazany w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. po pokryciu strat z lat ubiegłych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie posiadała akcji uprzywilejowanych.

Możliwość wypłaty potencjalnej dywidendy przez Spółkę na rzecz akcjonariuszy jest uzależniona od poziomu wypłat otrzymanych od spółek zależnych. Ryzyko związane ze zdolnością Spółki do wypłaty dywidendy zostało opisane w części Czynniki ryzyka niniejszego raportu.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK, mBank SA) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

W roku 2015 oraz 2014 Spółka Arctic Paper S.A. nie wypłaciła dywidendy.

18. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	199 901	550 045	40 832	790 778
Zwiększenia z tytułu nabycia	2 061	15 814	50 567	68 442
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	10 015	29 578	(39 594)	-
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(14)	-	(14)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(24)	-	(24)
Odpis amortyzacyjny za okres	(13 408)	(103 993)	(2 595)	(119 996)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwał	(940)	(6 571)	7 042	(469)
Różnice kursowe	(2 889)	(8 115)	(1 265)	(12 269)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2014 roku (badane)	194 741	476 720	54 987	726 448
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	194 741	476 720	54 987	726 448
Zwiększenia z tytułu nabycia	4 064	9 890	81 510	95 464
Zwiększenia z tytułu przeniesienia rzeczowych aktywów trwałych w budowie	7 903	60 367	(68 270)	0
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(59)	-	(59)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(259)	(72)	-	(331)
Odpis amortyzacyjny za okres	(14 314)	(96 326)	-	(110 640)
Różnice kursowe	2 028	5 464	1 408	8 900
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	409 691	1 693 856	42 214	2 145 761
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(209 791)	(1 143 810)	(1 382)	(1 354 983)
Wartość bilansowa netto	199 900	550 045	40 832	790 778
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 633)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	414 114	1 694 051	58 916	2 167 081
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(219 373)	(1 217 332)	(3 929)	(1 440 634)
Wartość bilansowa netto	194 741	476 719	54 987	726 448
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Wartość bilansowa brutto	415 818	1 739 731	69 636	2 225 185
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(221 656)	(1 283 746)	-	(1 505 402)
Wartość bilansowa netto (badane)	194 162	455 984	69 636	719 782

Brak dodatkowej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 30.704 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 32.530 tys. PLN).

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Grunty i budynki o wartości bilansowej 571.022 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 614.079 tys. PLN) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota nr 32).

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego i różnic kursowych w roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 644 tys. PLN (w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014: 402 tys. PLN).

19. Leasing

19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa, jako leasingobiorca

Grupa zawarła umowy leasingu operacyjnego obejmującego wybrane pojazdy oraz urządzenia techniczne. Zawarcie tych umów leasingowych nie nakłada na leasingobiorcę ograniczeń.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nie odwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
W okresie 1 roku	3 008	4 493
W okresie 1 do 5 lat	4 827	8 115
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	7 835	12 608

19.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych

umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015		Rok zakończony 31 grudnia 2014	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	4 774	3 065	3 049	2 857
W okresie 1 do 5 lat	17 488	12 375	14 592	11 792
Powyżej 5 lat	16 148	16 148	27 104	18 763
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	38 410	31 588	44 745	33 411
Minus koszty finansowe	(6 822)		(11 334)	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:				
- krótkoterminowe	31 588	31 588	33 411	33 411
- długoterminowe		3 065		2 857
		28 523		30 554

20. Nieruchomości inwestycyjne

	2015 (badane)	2014 (badane)
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 982	11 181
Zwiększenia (późniejsze nakłady)	-	-
Sprzedaż nieruchomości	-	(7 622)
Zysk z wyceny do wartości godziwej	-	423
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	3 982	3 982

Nieruchomości inwestycyjne zostały wykazane według wartości godziwej ustalonej w wyniku wyceny dokonanej przez akredytowanego rzeczoznawcę „DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska”. Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metoda średniej skorygowanej.

DWN – Doradztwo i Wycena Nieruchomości Karina Drzazgowska jest rzeczoznawcą majątkowym, posiadający uprawnienia zawodowe w dziedzinie szacowania nieruchomości nadane przez Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i rozwoju Miast. Wartość rynkową nieruchomości stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, określona z uwzględnieniem cen transakcyjnych przy przyjęciu następujących założeń:

- strony umowy były od siebie niezależne, nie działały w sytuacji przymusowej oraz miały stanowczy zamiar zawarcia umowy,
- upłynął czas niezbędny do wyeksponowania nieruchomości na rynku i do wynegocjowania warunków umowy.

Wartość rynkową dla aktualnego sposobu wykorzystania (WRU0) oszacowano przy uwzględnieniu:

- celu wyceny,
- rodzaju i położenia nieruchomości,
- funkcji w planie zagospodarowania przestrzennego,
- stopnia wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej,
- stanu nieruchomości,
- dostępnych danych o cenach nieruchomości podobnych.

Do wyceny zastosowano podejście porównawcze, metodę korygowanej ceny średniej.

Średnia cena za 1 m² dla transakcji porównawczych wyniosła 479 PLN/m².

Według hierarchii wartości godziwej, metoda i podejście zastosowane do wyceny nieruchomości inwestycyjnych klasyfikuje ją do poziomu 3.

W roku 2014 Grupa dokonała sprzedaży jednej nieruchomości inwestycyjnej o wartości godziwej 7.622 tys. PLN za cenę sprzedaży netto wynoszącą 9.600 tys. PLN.

Na poniesione bieżące koszty w 2015 roku składał się koszt z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 10 tys. PLN (2014 rok: 17 tys. PLN).

21. Aktywa niematerialne

Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Zwiększenia	-	-	21 995	0	1 017	23 012
Zmniejszenia	-	-	(18 384)	(610)	(2 217)	(21 211)
Amortyzacja za okres	(481)	-	-	-	(1 338)	(1 818)
Różnice kursowe	45	829	22	116	(65)	947
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622
Na dzień 1 stycznia 2015 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 31 grudnia 2015 roku						
Wartość brutto	38 725	92 647	7 985	0	34 922	174 279
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 645)	(57 530)	-	-	(28 484)	(122 659)
Wartość netto	2 080	35 117	7 985	0	6 438	51 622

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)

	Relacje z klientami	Znaki handlowe	Certyfikaty kogeneracji	Certyfikaty CER i prawa do emisji	Inne*	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Zwiększenia	-	-	11 420	169	852	12 441
Zmniejszenia	-	-	(7 317)	(5)	(725)	(8 047)
Zmiana prezentacji w ramach grup rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałch	-	-	-	-	469	469
Amortyzacja za okres	(494)	-	-	-	(1 431)	(1 925)
Różnice kursowe	(102)	(1 179)	(1)	(138)	(208)	(1 627)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692
Na dzień 1 stycznia 2014 roku						
Wartość brutto	39 348	93 591	250	468	41 135	174 792
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(36 237)	(58 124)	-	-	(31 050)	(125 412)
Wartość netto	3 111	35 467	250	468	10 085	49 379
Na dzień 31 grudnia 2014 roku						
Wartość brutto	38 034	90 407	4 351	495	39 305	172 591
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	(35 519)	(56 118)	-	-	(30 264)	(121 901)
Wartość netto	2 515	34 288	4 351	495	9 041	50 692

* - Pozycja Inne zawiera programy komputerowe.

Brak utraty wartości aktywów niematerialnych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku.

W wyniku przeprowadzonej analizy wartości korporacyjnego znaku handlowego Arctic Paper potwierdzono brak konieczności dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Wartość aktywów trwałych Grupy Rottneros przyjęta do konsolidacji Grupy Arctic Paper wyceniona jest poniżej

wartości prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Rottneros. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Rottneros za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku nie wykazuje odpisów z tytułu trwałej utraty wartości rozpoznanych w 2015 roku. Na tej podstawie nie zidentyfikowano utraty wartości aktywów trwałych (w tym znaku handlowego) ujętych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Kolejny test zaplanowano na dzień 31 grudnia 2016 roku.

22. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności

W latach zakończonych 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała jednostek stowarzyszonych.

W dniu 1 października 2012 roku spółka Arctic Paper Munkedals AB nabyła 50% udziałów w spółce Kalltorp Kraft Handelsbolaget z siedzibą w Trollhattan w Szwecji. Spółka Kalltorp Kraft zajmuje się produkcją energii w posiadanej elektrowni wodnej, celem nabycia była realizacja strategii zwiększania własnych mocy energetycznych. Udziały w Kalltorp zostały rozpoznane jako wspólne przedsięwzięcie (wspólna działalność, joint

venture) i wycenione metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku

Wartość udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniosła 5.169 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 5.037 tys. PLN). Zysk z tytułu posiadania udziałów we wspólnym przedsięwzięciu wyniósł 4 tys. PLN w 2015 roku i został ujęty jako pozostałe przychody operacyjne (2014: 122 tys. PLN). Różnice kursowe z przeliczenia wyniosły +128 tys. PLN na 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: -178 tys. PLN).

23. Połączenia jednostek i nabycia udziałów niekontrolujących

W ciągu 2015 roku Grupa nie dokonywała transakcji wpływających na zmianę jej udziałów w jednostkach zależnych.

24. Pozostałe aktywa

24.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Instrumenty zabezpieczające	39.3	944	906
Depozyty gwarancyjne		-	1 096
Lokaty bankowe na okres powyżej 3 miesięcy		-	21 312
Pozostałe		1 017	85
Razem		1 960	23 399
- krótkoterminowe		944	21 312
- długoterminowe		1 017	2 088

24.2. Pozostałe aktywa niefinansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Koszty ubezpieczeń	3 465	2 268
Oplaty leasingowe	53	58
Przedpłaty na usługi	6 451	6 343
Oplaty z tytułu najmu	717	3 068
Należności od funduszu emerytalnego	926	697
Pozostałe	1 391	5 676
Razem	13 003	18 110
- krótkoterminowe	11 531	16 872
- długoterminowe	1 472	1 238

25. Test utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych

25.1. Arctic Paper Mochenwangen

Działalność Grupy Mochenwangen prowadzoną przez AP Mochenwangen i spółki powstałe w celu nabycia Papierni uznano jako działalność zaniechaną na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Wartość netto rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych Grupy Mochenwangen na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 0 tys. PLN a nakłady inwestycyjne

poniesione przez Grupę w 2015 roku w wysokości 6.599 tys. PLN (2014 rok: 5.263 tys. PLN) zostały całkowicie umorzone i ujęte jako strata z działalności zaniechanej.

25.2. Arctic Paper Grycksbo

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Zarząd dokonał oceny czy wystąpiły przesłanki zmiany wartości utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Pomimo obserwowalnej poprawy wyników Papierni Zarząd, stosując ostrożne podejście, podjął decyzje o niezmnieszeniu wartości dotychczas rozpoznanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku został przeprowadzony w Arctic Paper Grycksbo test utraty wartości w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych.

Przeprowadzenie testu utraty wartości w Arctic Paper Grycksbo związane było z osiągnięciem niższych wyników Papierni niż te, które były oczekiwane przez Zarząd Grupy w 2015 roku. Wpływ na to miały uwarunkowania rynkowe takie jak wzrost ceny surowców, nasilenie konkurencji w segmencie papieru produkowanego przez Grycksbo.

W związku z powyższym została podjęta decyzja dotycząca przeprowadzenia testu utraty wartości przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przeprowadzony test utraty wartości nie

skutkowało utworzeniem dalszego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Poniżej opisano kluczowe założenia testu na utratę wartości przeprowadzonego na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Kluczowe założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej

Obliczenie wartości użytkowej ośrodka sprzedaży papieru w papierni Grycksbo jest najbardziej wrażliwe na następujące zmienne:

- Stopy dyskontowe;
- Zwiększenie cen surowców;
- Zwiększenie cen energii;
- Ryzyko walutowe.

Stopa dyskontowa – odzwierciedla dokonane przez kierownictwo oszacowanie ryzyka typowego dla ośrodka. Jest to wskaźnik stosowany przez kierownictwo w celu oszacowania efektywności (wyników) operacyjnych oraz przyszłych propozycji inwestycyjnych. W okresie budżetowanym przyjęta stopa dyskontowa wynosi 6,50%. Stopa dyskontowa została wyznaczona przy zastosowaniu wskaźnika: Średni ważony koszt kapitału (WACC).

Zmiany cen surowców (głównie celulozy) – szacunki dotyczące zmian cen surowców dokonywane są na podstawie wskaźników, które opublikowane zostały na podstawie danych dotyczących cen celulozy. Głównym

źródłem danych stanowiących podstawę przyjętych założeń jest strona: www.foex.fi. Należy mieć na uwadze, iż koszty celulozy charakteryzują się wysoką zmiennością.

Zmiany cen energii - wzrost cen energii, głównie energii elektrycznej notowanej na Nordpool, giełdzie towarowej w Szwecji oraz energii uzyskiwanej z biomasy, jako podstawowego źródła energii wynika z założeń przyjętych w projekcjach zatwierdzonych przez lokalne kierownictwo papierni Grycksbo.

Ryzyko walutowe - odnosi się w stosunku do kosztu zakupu surowców do produkcji papieru, w szczególności zakupu celulozy gdzie koszty te ponoszone są głównie w USD. W prognozowanych latach para USD/SEK została przyjęta na poziomie 8,45.

Poniższa tabela przedstawia główne założenia zastosowane do obliczenia wartości użytkowej.

Główne założenia	2015
Prognoza przyjęta w oparciu o lata	2016-2020
Stawka podatku dochodowego	22,00%
Stopa dyskontowa przed efektem podatkowym	7,00%
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	6,50%
Stopa wzrostu w okresie rezidualnym	2,00%

Łączny odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości dla Arctic Paper Grycksbo na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku wyniósł 301.990 tys. PLN.

Tabela poniżej prezentuje wrażliwość wartości użytkowej aktywów w zależności od zmian poszczególnych parametrów przyjętych do testu:

Parametr	Zmiana parametru o	Wpływ na wartość użytkową aktywów
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	+0,1 p.p.	(4 117)
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	+0,1 p.p.	3 280
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	9 262
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	+ 0,1%	12 452
Średni ważony koszt kapitału (WACC)	-0,1 p.p.	4 302
Stopa wzrostu w okresie rezydualnym	-0,1 p.p.	(3 137)
Wolumen sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(9 262)
Cena sprzedaży w pierwszym roku prognozy	- 0,1%	(12 452)

26. Świadczenia pracownicze

26.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez polski Kodeks Pracy w przypadku spółki Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz na podstawie obowiązujących umów ze związkami zawodowymi, w przypadku spółek Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Kostrzyn S.A. oraz Arctic Paper Grycksbo AB tworzy także Fundusz Socjalny dla przyszłych emerytów.

W związku z tym Grupa na podstawie wycen dokonanych w każdym kraju przez profesjonalne firmy aktuarialne tworzy rezerwę na przyszłe świadczenia.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych

świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

Grupa rozpoznaje następujące zmiany w zobowiązaniach netto z tytułu określonych świadczeń w ramach odpowiednio kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży, na które składają się:

- koszty zatrudnienia (w tym między innymi koszty bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia)
- odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwotę kosztu netto świadczeń pracowniczych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (przekształcone)
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 788	371
Koszty odsetek od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	2 026	2 600
(Zysk) / Strata aktuarialna	(6 761)	18 698
Łączne koszty świadczeń z tytułu programu	(2 947)	21 669
w tym:		
rozpoznane w rachunku zysków i strat	3 814	2 971
rozpoznane w pozostałych dochodach całkowitych	(6 761)	18 698

Powyższa tabela nie zawiera danych Arctic Paper Mochenwangen wykazanych jako działalność zaniechana.

Uzgodnienie, przedstawiające zmiany stanu rezerw za lata zakończone 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

	Program świadczeń w Szwecji (AP SA branch)	Program świadczeń w Szwecji (Munkedals)	Program świadczeń w Szwecji (Grycksbo)	Program świadczeń w Szwecji (Grupa Rottneros)	Program świadczeń w Polsce (Kostrzyn)	Program świadczeń w Niemczech (Mochenwangen)	Razem
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2015 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954
Koszty bieżącego zatrudnienia	285	-	-	1 119	384	247	2 035
Koszty odsetek	-	634	1 211	-	181	259	2 285
Strata (Zysk) aktuarialny	-	(2 387)	(3 289)	-	(1 085)	(1 511)	(8 271)
Wyplacone świadczenia	-	(437)	(1 777)	-	(352)	(398)	(2 964)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	605	1 099	43	-	(27)	1 720
Przeniesienie do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	(10 297)	(10 297)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 151	25 826	46 783	1 162	6 540	-	81 461
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 1 stycznia 2014 roku	733	21 162	41 498	-	5 155	7 648	76 196
Koszty bieżącego zatrudnienia	133	-	-	-	238	176	547
Koszty odsetek	-	805	1 571	-	224	335	2 935
Strata (Zysk) aktuarialny	-	6 600	9 841	-	2 257	3 507	22 205
Wyplacone świadczenia	-	(321)	(1 794)	-	(462)	(222)	(2 799)
Różnice kursowe z przeliczenia programów zagranicznych	-	(836)	(1 576)	-	-	283	(2 129)
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne na dzień 31 grudnia 2014 roku	866	27 410	49 540	-	7 412	11 726	96 954

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na poszczególne dni bilansowe do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Stopa dyskontowa (%)		
Program w Szwecji	3,1%	2,8%
Program w Polsce	3,0%	2,5%
Program w Niemczech	2,4%	2,0%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)		
Program w Szwecji	0,0%	2,3%
Program w Polsce	2,0%	3,0%
Program w Niemczech	-	-
Pozostały okres zatrudnienia (w latach)		
Program w Szwecji	8,3	13,0
Program w Polsce	16,8	18,7
Program w Niemczech	19,3	20,7

W tabeli poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych:

Zmiana przyjętej stopy procentowej o 1 punkt procentowy	Wzrost o 1 p.p. w tys. PLN	Spadek o 1 p.p. w tys. PLN
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(14 404)	9 045
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(16 804)	9 759
Zmiana przewidywanej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy		
31 grudnia 2015 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	904	(668)
31 grudnia 2014 roku		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	826	(686)

26.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Na 31 grudnia 2015 roku Grupa rozpoznała rezerwę na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w Arctic Paper Sverige AB na kwotę: 0 tys. PLN (na 31 grudnia 2014 roku: 2.000 tys. PLN).

27. Zapasy

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Materiały (według ceny nabycia)	178 037	166 699
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	10 802	9 453
Wyroby gotowe, towary w tym:		
Według ceny nabycia / kosztu wytworzenia	192 389	178 567
Według wartości netto możliwej do uzyskania	9 403	21 187
Przedpłaty na poczet dostaw	-	580
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	390 631	376 486
Odpis aktualizujący wartość zapasów	6 813	7 961
Razem zapasy przed odpisem aktualizującym	397 445	384 447

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące w wysokości 2.366 tys. PLN oraz przeniosła do działalności zaniechanej odpisy w wysokości 3.514 tys. PLN.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa utworzyła dodatkowe odpisy aktualizujące wartość zapasów w wysokości 318 tys. PLN.

Różnica na odpisie aktualizacyjnym odnoszona jest w rachunku zysków i strat do kosztu własnego sprzedaży. Odpis aktualizujący związany jest z wyrobami gotowymi i materiałami wolno rotującymi oraz obciążonymi ryzykiem uszkodzenia, niesprzedania bądź niewykorzystywania na własne potrzeby.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała umowę zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 421.920 tys. SEK, 538. 500 tys. PLN, częścią której są zapasy.

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała umowy zastawu na całym majątku ruchomym w wysokości 538.500 tys. PLN, 415.301 tys. SEK, 9.894 tys. EUR, częścią której są zapasy.

Na dzień 31 grudnia 2015 zapasy wyrobów gotowych warte 9.403 tys. PLN były wycenione w cenie sprzedaży netto (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 21.187 tys. PLN).

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Należności z tytułu dostaw i usług	303 897	293 554
Należności budżetowe z tytułu VAT	11 794	31 295
Pozostałe należności od osób trzecich	17 904	11 461
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	2 905	3 130
Należności ogółem (netto)	336 499	339 440
Odpis aktualizujący należności	32 504	20 157
Należności brutto	369 003	359 597

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie nr 37.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 30 do 90 dni.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje

dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 32.504 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 20.157 tys. PLN) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	20 157	20 446
Zwiększenie	13 785	944
Wykorzystanie	(67)	(1 070)
Odpisanie niewykorzystanych kwot	(1 046)	(457)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	460	294
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(785)	-
Odpis aktualizacyjny na dzień 31 grudnia	32 504	20 157

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 - 60 dni	60 - 90 dni	90 - 120 dni	>120 dni
Na dzień 31 grudnia 2015	303 897	263 087	33 626	4 322	434	481	1 946
Na dzień 31 grudnia 2014	293 554	236 949	50 436	5 764	132	237	36

Należności powyżej 120 dni w perspektywicznej ocenie kierownictwa spółki kwalifikują się do odzyskania i dlatego nie zostały objęte odpisem.

29. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi

188.552 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 158.412 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi w ramach kredytów bieżących w wysokości 117.480 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 141.686 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 48.384 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 25.607 tys. PLN).

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)	Rok zakończony 31 grudnia 2014 (badane)
Środki pieniężne w banku i w kasie	187 936	147 593
Lokaty krótkoterminowe	-	9 377
Środki pieniężne w drodze	617	1 442
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym bilansie	188 552	158 412
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	1 051	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	189 603	158 412

Środki pieniężne w wysokości 4.000 tys. SEK na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014: 4.000 tys SEK) stanowią zabezpieczenie zawartych kontraktów forward na zakup energii elektrycznej w spółce Rottneros).

29.1. Przyczyny różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji a pozycjami w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	
Bilansowa zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych	2 940
Działalność zaniechana	(15 789)
Różnice z przeliczenia	1 471
Zmiana stanu należności oraz pozostałych aktywów niefinansowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(11 377)
Zmiana stanu zapasów	
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(14 145)
Działalność zaniechana	(29 396)
Różnice z przeliczenia	6 816
Zmiana stanu zapasów wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	(36 725)

Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	42 660
Działalność zaniechana	23 069
Różnice z przeliczenia	(2 859)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	62 870
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	14 893
Działalność zaniechana	1 897
Różnice z przeliczenia	(1 149)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	15 641
Zmiana stanu rezerw	
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(26 119)
Działalność zaniechana	55 484
Różnice z przeliczenia	5 355
Zmiana stanu rezerw wykazana w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych	34 721

30. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe / rezerwowe

30.1. Kapitał podstawowy

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Kapitał akcyjny		
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	50	50
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	44 254	44 254
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	8 100	8 100
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 PLN każda	3 000	3 000
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 PLN każda	13 884	13 884
	69 288	69 288

	Data rejestracji podwyższenia kapitału	Ilość	Wartość w PLN
Akcje zwykłe wyemitowane i w pełni opłacone			
Wyemitowane w dniu 30 kwietnia 2008 roku	2008-05-28	50 000	50 000
Wyemitowane w dniu 12 września 2008 roku	2008-09-12	44 253 468	44 253 468
Wyemitowane w dniu 20 kwietnia 2009 roku	2009-06-01	32	32
Wyemitowane w dniu 30 lipca 2009 roku	2009-11-12	8 100 000	8 100 000
Wyemitowane w dniu 01 marca 2010 roku	2010-03-17	3 000 000	3 000 000
Wyemitowane w dniu 20 grudnia 2012 roku	2013-01-09	10 740 983	10 740 983
Wyemitowane w dniu 10 stycznia 2013 roku	2013-01-29	283 947	283 947
Wyemitowane w dniu 11 lutego 2013 roku	2013-03-18	2 133 100	2 133 100
Wyemitowane w dniu 6 marca 2013 roku	2013-03-22	726 253	726 253
Na dzień 31 grudnia 2015 roku (badane)		69 287 783	69 287 783

30.1.1. Obniżenie kapitału zakładowego spółki Arctic Paper S.A.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy. Obniżenie kapitału zakładowego miało na celu

doprowadzenie ceny nominalnej akcji do poziomu umożliwiającego podwyższenie kapitału i przeprowadzenie emisji nowych akcji (raport bieżący 12/2012).

W dniu 9 listopada 2012 roku (informacja w raporcie bieżącym nr 23/2012) obniżenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

30.1.2. Wartość nominalna akcji

W związku z wyżej opisanym obniżeniem kapitału wszystkie wyemitowane akcje posiadają obecnie wartość nominalną wynoszącą 1 PLN i zostały w pełni opłacone.

30.1.3. Nabywanie akcji własnych

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę (raport bieżący 12/2012), w której upoważnia Zarząd Spółki do nabywania akcji własnych przez Spółkę w celu ich umorzenia i obniżenia kapitału zakładowego lub w celu dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych na warunkach i w trybie opisanych poniżej:

- a) łączna liczba nabywanych akcji nie przekroczy 5.500.000 akcji;
- b) łączna kwota, którą Spółka przeznaczy na nabycie akcji własnych nie może przekroczyć kwoty znajdującej się na utworzonym w tym celu kapitale rezerwowym, tj. kwoty 27.500.000 zł obejmującej oprócz ceny nabywanych akcji również koszty ich nabycia;
- c) cena, za którą Spółka nabędzie własne akcje, nie może być niższa niż 1,00 zł oraz wyższa niż 10,00 zł za akcję;
- d) upoważnienie do nabywania własnych akcji Spółki obowiązuje w okresie 60 (sześćdziesięciu miesięcy) od dnia podjęcia niniejszej uchwały;

e) nabycie akcji własnych może nastąpić za pośrednictwem firmy inwestycyjnej, w transakcjach giełdowych oraz pozagiełdowych.

Zarząd kierując się interesem Spółki może po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej:

- a) zakończyć nabywanie akcji przed upływem terminu 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały lub przed wyczerpaniem całości środków przeznaczonych na ich nabycie,
- b) zrezygnować z nabycia w całości lub w części.

W przypadku podjęcia powyższych decyzji, zobowiązuje się Zarząd do podania informacji o nich do publicznej wiadomości w sposób określony w Ustawie o ofercie publicznej.

Warunki nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia lub dalszego przeniesienia lub odsprzedaży będą zgodne z postanowieniami Rozporządzenia Komisji (WE) nr 2273/2003 z 22 grudnia 2003 roku.

Po zakończeniu procesu nabywania akcji własnych przez Spółkę następującego na warunkach określonych przez Walne Zgromadzenie Spółki, Zarząd zwoła Walne

Zgromadzenie w celu powzięcia uchwały o umorzeniu akcji własnych Spółki i obniżeniu kapitału zakładowego, lub - w przypadku przeznaczenia nabywanych akcji do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży - Zarząd Spółki podejmie decyzje, co do dalszego przeniesienia lub odsprzedaży akcji własnych. Dopuszczalne jest również umorzenie części nabytych przez Spółkę akcji własnych i odpowiednie obniżenie kapitału zakładowego przez zakończeniem procesu nabywania akcji własnych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie, działając na podstawie art. 362 § 2 pkt 3 Kodeksu Spółek Handlowych, 348 § 1 w zw. z art. 396 § 4 i 5 Kodeksu Spółek Handlowych, celem sfinansowania nabycia przez Spółkę akcji

własnych na podstawie i w granicach upoważnienia udzielonego niniejszą uchwałą, postanawia utworzyć kapitał rezerwowy pod nazwą „Fundusz Programu Odkupu” na nabycie akcji własnych. Wysokość Fundusz Programu Odkupu określa się na kwotę 27.500.000 PLN. Fundusz Programu Odkupu przeznacza się na nabycie akcji własnych wraz z kosztami ich nabycia. Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanawia o wydzieleniu z kapitału rezerwowego Funduszu Programu.

Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Zarząd Arctic Paper S.A. nie nabył żadnych akcji własnych Spółki.

30.1.4. Prawa akcjonariuszy

Akcjom wszystkich serii przypada jeden głos na akcję i są jednakowo uprzywilejowane, co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

30.1.5. Akcjonariusze o znaczącym udziale

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Thomas Onstad (bezpośrednio i pośrednio)		
Udział w kapitale zakładowym	68,13%	68,13%
Udział w ogólnej liczbie głosów	68,13%	68,13%
Nemus Holding AB (pośrednio Thomas Onstad)		
Udział w kapitale zakładowym	57,74%	59,69%
Udział w ogólnej liczbie głosów	57,74%	59,69%
Pozostali		
Udział w kapitale zakładowym	31,87%	31,87%
Udział w ogólnej liczbie głosów	31,87%	31,87%

30.2. Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej

Pozycja ta jest korygowana o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek zależnych.

30.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został pierwotnie utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w roku 2009 w kwocie 40.500 tys. PLN, która została pomniejszona o koszty emisji akcji ujęte jako zmniejszenie kapitału zapasowego i ulegał zmianom w kolejnych latach w wyniku kolejnych emisji akcji oraz odpisów z zysku.

W 2010 roku kapitał zapasowy został podwyższony o kwotę 27.570 tys. PLN wynikającą z nadwyżki wartości emisyjnej akcji ponad ich wartość nominalną w związku z emisją akcji serii E.

W roku 2010 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 8.734 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2011 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 7.771 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W roku 2012 utworzono kapitał zapasowy na pokrycie straty w kwocie 2.184 tys. PLN jako rezultat podziału wyniku finansowego Arctic Paper S.A., zgodnie z art. 396 Kodeksu Spółek Handlowych (8% zysku za dany rok obrotowy).

W dniu 28 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o obniżeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 498.631.500 PLN tj. z kwoty 554.035.000 PLN do kwoty 55.403.500 PLN poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji o kwotę 9,00 PLN, tj. z kwoty 10,00 PLN do 1,00 PLN. Kwota obniżenia została przeniesiona na kapitał zapasowy Spółki bez wypłaty środków dla akcjonariuszy.

9 stycznia 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym częściową emisję akcji serii F

związaną z nabyciem akcji Rottneros AB w grudniu 2012 roku. Z tego względu nadwyżka z emisji 10.740.983 akcji o wartości nominalnej 1 PLN ponad wartość nominalną akcji w wysokości 54.242 tys. PLN została ujęta w kapitale zapasowym.

W okresie od 1 stycznia 2013 roku do 26 lutego 2013 roku w związku z dalszym nabywaniem akcji Rottneros AB, Arctic Paper S.A. dokonała dalszej, etapowej emisji akcji serii F na łącznie 3.143.300 akcji. Łączna różnica pomiędzy wartością wyemitowanych akcji a ich wartością nominalną po potrąceniu kosztów emisji została ujęta w kapitale zapasowym w łącznej wysokości 16.460 tys. PLN.

W dniu 28 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2012, w którym to część zysku za rok obrotowy 2012 w kwocie 1.082 tys. PLN przeznaczono zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych na kapitał zapasowy.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2014 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2013 w wysokości 179.911 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Zgodnie z Uchwałą nr 8 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 29 czerwca 2015 roku strata poniesiona przez Spółkę w roku 2014 w wysokości 25.110 tys. PLN została pokryta z kapitału zapasowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku łączna wartość kapitału zapasowego Spółki to 447.638 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 472.748 tys. PLN).

30.4. Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy obejmuje część zysków i strat zatrzymanych wynikających z podziału wyniku Arctic Paper S.A. i kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających. Grupa rozpoczęła zawieranie transakcji zabezpieczających w 2009 roku. Ponadto na 31 grudnia 2012 roku w pozostałych kapitałach rezerwowy ujęto niezarejestrowaną wartość podwyższenia kapitału w wysokości 64.983 tys. PLN. Z

dniem 10 stycznia 2013 roku, dzień rejestracji podwyższenia kapitału w Krajowym Rejestrze Sądowym, wartość ta została ujęta odpowiednio jako kapitał podstawowy (10.741 tys. PLN) i kapitał zapasowy (54.242 tys. PLN).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównawcze:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	136 557	132 697
<u>Zmiany dotyczące zabezpieczeń przepływów pieniężnych</u>		
Wycena instrumentów finansowych, w tym:	(11 049)	5 361
- FX forward	128	772
- Forward na energię elektryczną	(11 972)	5 543
- SWAP odsetkowy	795	(3 445)
- Forward na celulozę	-	2 491
Podatek odroczone, w tym:	2 468	(1 501)
- FX forward	(21)	(229)
- Forward na energię elektryczną	2 640	(1 379)
- SWAP odsetkowy	(151)	655
- Forward na celulozę	-	(548)
<u>Pozostałe zmiany</u>		
Podział wyniku	-	-
Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	127 976	136 557

30.5. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Pozycja zyski/straty zatrzymane obejmuje niepodzielone zyski/straty z lat ubiegłych, zysk/stratę danego roku obrotowego oraz zyski/straty aktuarialne wynikające z aktuarialnej wyceny rezerwy na odprawy emerytalne.

Niepodzielony wynik finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu może zawierać kwoty niepodlegające podziałowi, tj. takie, które nie podlegają wypłacie w formie dywidendy. Statutowe sprawozdania finansowe jednostek są przygotowywane zgodnie z lokalnymi standardami rachunkowości (z wyjątkiem Arctic Paper

Kostrzyn S.A.) oraz statutami spółek. Dywidenda na rzecz jednostki dominującej może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych. Taka lokalna definicja niepodzielonego wyniku finansowego bardzo często różni się od definicji niepodzielonego wyniku wynikającej z MSSF, co może być czynnikiem ograniczającym dystrybucję zysku. Lokalne regulacje prawne np. często wymagają tworzenia określonych kapitałów rezerwowych na rzecz możliwych przyszłych strat.

Stosowanie różnych zasad rachunkowości może spowodować występowanie różnic pomiędzy statutowymi sprawozdaniami finansowymi, a pakietami sprawozdawczymi dla celów konsolidacji.

Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym Arctic Paper S.A. przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Sądów Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na mocy Aneksu numer 3 z dnia 20 grudnia 2013 roku do Umowy Kredytowej z dnia 6 listopada 2012 roku pomiędzy konsorcjum banków (Bank Pekao S.A., Bank Zachodni WBK S.A. i mBank Bank S.A) a Arctic Paper S.A. oraz jej podmiotami zależnymi, tj. Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Investment GmbH oraz Arctic Paper Mochenwangen GmbH, Arctic Paper S.A. zobowiązała się do niedeklarowania i niewypłacania dywidendy w okresie wystąpienia przypadku naruszenia warunków tejże umowy lub w sytuacji gdy zadeklarowanie lub wypłacenie dywidendy spowodowałoby naruszenie warunków umowy.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Zyski i straty z lat ubiegłych zaprezentowane w bilansie na dzień 31 grudnia 2015 roku składają się głównie z następujących pozycji:

- a) strat/zysków zatrzymanych skonsolidowanych przypisanych akcjonariuszom jednostki dominującej za lata 2008-2013 w kwocie -243.753 tys. PLN; oraz z podziału zysku jednostkowego Arctic Paper SA za rok 2010-2012 w kwocie -137.969 tys. PLN;
- b) zysku na nabyciu akcji Rottneros AB od udziałowców niekontrolujących 29.353 tys. PLN oraz straty na zbyciu akcji Rottneros AB do udziałowców niekontrolujących -6.160 tys. PLN;
- c) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2013 w kwocie +179.911 tys. PLN;
- d) Zysku skonsolidowanego przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2014 w kwocie 50.459 tys. PLN;
- e) Zysków /strat aktuarialnych na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości -7.318 tys. PLN (bez ujęcia zysków /strat aktuarialnych dotyczących działalności zaniechanej);
- f) pokrycia straty jednostkowej Arctic Paper SA za rok 2014 w kwocie +25.110 tys. PLN;
- g) straty skonsolidowanej przypisanej akcjonariuszom jednostki dominującej za rok 2015 w kwocie - 71.258 tys. PLN.

30.6. Udziały niekontrolujące

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Na początek okresu	181 458	155 772
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(26 556)	-
Nabycie spółki	-	-
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych	-	-
Zysk na okazjnym nabyciu przypadający na udziały niekontrolujące	-	-
Udział w całkowitych dochodach jednostek zależnych	45 841	25 686
Na koniec okresu	200 744	181 458

Udziały niekontrolujące obejmują część kapitału własnego Grupy przypadającego przede wszystkim na akcjonariuszy niekontrolujących Rottneros AB. W tabeli poniżej przedstawiono główne dane finansowe dla Grupy Rottneros:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Przychody ze sprzedaży produktów	803 234	711 723
Koszty operacyjne	(685 546)	(657 435)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	117 688	54 288
Przychody/koszty finansowe	(1 790)	(1 840)
Zysk/(strata) brutto	115 898	52 448
Podatek dochodowy	(16 109)	8 741
Zysk/(strata) netto	99 789	61 189

	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Skonsolidowany bilans		
Aktywa trwałe	328 008	313 161
Aktywa obrotowe, w tym	315 928	258 324
Zapasy	124 048	115 566
Należności	113 362	102 423
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	78 517	40 335
RAZEM AKTYWA	643 936	571 485
Kapitał własny	491 547	441 870
Zobowiązania długoterminowe	8 363	17 675
Zobowiązania krótkoterminowe	144 026	111 940
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	643 936	571 485

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	149 907	47 847
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(46 091)	(9 201)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(68 018)	(13 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	35 799	24 844
Środki pieniężne na początek okresu	40 335	16 429
Różnice kursowe netto	2 384	(938)
Środki pieniężne na koniec okresu	78 517	40 335

31. Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego

W 2015 roku i 2014 roku nie miało miejsca warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego.

32. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	31-12-2016	3 065	2 857
Factoring w SHB w SEK		59 887	46 626
Factoring w GE Capital w EUR		-	1 146
Instrumenty zabezpieczające		20 357	10 018
Pozostałe zobowiązania	31-12-2016	194	192
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20-12-2016	20 439	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	20-12-2016	5 861	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	20-12-2016	9 418	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	8 548	8 470
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	4 337	4 353
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	6 355	6 303
Kredyt z banku mBank S.A. (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 235	3 250
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w PLN	07-11-2017	7 453	7 388
Kredyt z banku BZ WBK (część krótkoterminowa) w EUR	07-11-2017	3 786	3 803
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym w SHB w SEK	31-03-2016	12 665	13 281
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	31-01-2016	117	112
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR (odsetki)	30-04-2016	668	444
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe		166 386	120 566

Zobowiązania długoterminowe	Termin spłaty	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Pozostałe zobowiązania finansowe:			
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	04-01-2021	28 523	30 554
Instrumenty zabezpieczające	31-12-2019	12 534	6 687
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne:			
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	09-07-2017	17 046	17 049
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	30-09-2019	43 579	43 124
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	42 355	50 890
Kredyt bankowy z Polska Kasa Opieki S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	19 613	23 954
Kredyt z banku mBank S.A. (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	31 316	37 662
Kredyt bankowy z mBank S.A. (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	14 502	17 739
Kredyt z banku BZ WBK (część długoterminowa) w PLN	07-11-2017	36 836	44 278
Kredyt bankowy z BZ WBK (część długoterminowa) w EUR	07-11-2017	17 057	20 846
Kredyt z banku Danske Bank w SEK	po 31-12-2015	-	13 596
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe		263 362	306 380

32.1. Kredyty i pożyczki

Wartość długoterminowych i krótkoterminowych oprocentowanych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku zmniejszyła się o 25.952 tys. PLN w porównaniu do 31 grudnia 2014 roku.

Pozostałe zmiany w wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikają głównie z wyceny bilansowej oraz wartości naliczonych a niezapłaconych odsetek od kredytów, pożyczek i papierów dłużnych.

Negocjacje ze szwedzkimi bankami

W dniu 11 marca 2015 roku Arctic Paper S.A. oraz jej podmiot zależny Arctic Paper Grycksbo AB zakończyły

kolejny etap negocjacji z bankami finansującymi podmioty z grupy Emitenta. W wyniku tych negocjacji Svenska Handelsbanken AB ustaliła nowe poziomy wskaźników finansowych tj. współczynnika wypłacalności (ang. solidity ratio) oraz współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) dla istniejącej umowy kredytowej.

W dniu 28 grudnia 2015 roku Arctic Paper Grycksbo AB uzyskał ze swojego banku finansującego Svenska Handelsbanken AB zwolnienie z obowiązku dotrzymania na dzień 31 grudnia 2015 roku współczynnika pokrycia odsetek (ang. interest coverage ratio) określonego umową kredytową.

32.2. Zabezpieczenia kredytów

2015 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku

Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2015 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (39.491 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.292 tys. PLN)
- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy faktoringowej z Svenska

Handelsbanken AB na kwotę na kwotę 106.245 tys. SEK (49.361 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach (należnościach objętych umową faktoringową) na kwotę 126.920 tys. SEK (58.967 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (74.336 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 509.000 tys. SEK (236.481 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na ruchomościach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (23.230 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (4.019 tys. PLN);

2014 rok

Wszystkie transze kredytu zaciągniętego w konsorcjum banków: Banku Polska Kasa Opieki S.A., Banku Zachodnim WBK S.A. oraz mBanku S.A. opisanego szerzej w nocie 32.1. podlegają następującym zabezpieczeniom i obejmują:

- zastawy na akcjach Arctic Paper Kostrzyn S.A., udziałach Arctic Paper Investment GmbH oraz na udziałach spółek holdingowych w Niemczech;
- zastawy na rachunkach bankowych wszystkich spółek;
- hipoteki na nieruchomościach Arctic Paper Kostrzyn S.A.,
- dług gruntowy na nieruchomościach Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- zastaw na składnikach majątku Arctic Paper Kostrzyn S.A.;
- przewłaszczenie majątku na zabezpieczenie w Arctic Paper Mochenwangen GmbH;
- cesję praw z polisy ubezpieczeniowej
- cesja należności z tytułu umów pożyczek w Grupie (Arctic Paper Kostrzyn S.A. i Arctic Paper Investment GmbH)
- poddanie się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego (osobno na rzecz każdego banku) - Arctic Paper Kostrzyn S.A i Arctic Paper S.A

Poza opisanymi powyżej, Grupa wykazuje na dzień 31 grudnia 2014 roku:

1) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Grycksbo w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 85.000 tys. SEK (38.522 tys. PLN)
- hipoteka na nieruchomościach na kwotę 20.000 tys. SEK (9.064 tys. PLN)
- zastaw na udziałach Grycksbo Paper Holding AB na kwotę 161.141 tys. SEK (73.029 tys. PLN);

2) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Arctic Paper Munkedals w banku Svenska Handelsbanken – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 120.301 tys. SEK (54.520 tys. PLN)
- zastaw na ruchomościach na kwotę 160.000 tys. SEK (72.512 tys. PLN)

3) zabezpieczenia na aktywach z tytułu zaciągniętych zobowiązań spółki Rottneros AB w banku Danske Bank – są to:

- zastaw na aktywach na kwotę 245.000 tys. SEK (111.034 tys. PLN);

4) zabezpieczenie na aktywach wynikający z umowy pożyczki na kwotę 4.000 tys. EUR zawartej przez Arctic Paper S.A. z Panem Thomasem Onstad

- zastaw na 39.900.000 akcji spółki Rottneros AB.

Poza wymienionymi powyżej Grupa Arctic Paper wykazuje także:

- zastaw na akcjach Arctic Paper Grycksbo AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- zastaw na nieruchomościach Arctic Paper Munkedals AB wynikający z umowy FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 50.000 tys. SEK (22.660 tys. PLN);
- hipotekę na nieruchomościach Kalltorp Kraft HB na kwotę 8.650 tys. SEK (3.920 tys. PLN);
- zabezpieczenie na rachunku bankowym Arctic Paper Mochenwangen GmbH z tytułu świadczeń pracowniczych na kwotę 257 tys. EUR (1.095 tys. PLN).

33. Rezerwy

33.1. Zmiany stanu rezerw

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu rezerw w latach 2014-2015:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	96 954	12 021	108 973
Utworzone w ciągu roku obrotowego	(3 951)	30 353	26 402
Wykorzystane	(2 964)	(7 123)	(10 087)
Rozwiązane	-	(2 092)	(2 092)
Korekta z tytułu różnic kursowych	1 720	473	2 193
Przeniesienie do działalności zaniechanej	(10 297)	(32 238)	(42 535)
Na dzień 31 grudnia 2015 roku, w tym:	81 461	1 394	82 855
- krótkoterminowe	-	-	-
- długoterminowe	81 461	1 394	82 855
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	76 196	6 345	82 541
Utworzone w ciągu roku obrotowego	25 686	8 040	33 726
Wykorzystane	(2 799)	(2 502)	(5 301)
Rozwiązane	-	-	-
Korekta z tytułu różnic kursowych	(2 129)	139	(1 990)
Na dzień 31 grudnia 2014 roku, w tym:	96 954	12 021	108 973
- krótkoterminowe	-	8 794	8 794
- długoterminowe	96 954	3 226	100 179

Inne rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmują rezerwę na udzieloną gwarancję.

Największą pozycją pośród innych rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku jest rezerwa z tytułu umorzenia praw do emisji w wartości 3.069 tys. PLN, rezerwa na

przyszłe reklamacje, zwroty i straty w wysokości 1.385 tys. PLN, rezerwa z tytułu udzielonej gwarancji w wysokości 1.360 tys. PLN oraz rezerwa na koszty restrukturyzacji w wysokości 2.000 tys. PLN.

33.2. Rezerwa na reklamacje oraz zwroty

Rezerwa na reklamacje i zwroty tworzona jest na podstawie reklamacji oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Rezerwa na reklamacje i zwroty na

koniec roku 2015 wyniosła 0 tys. PLN (31 grudnia 2014 roku: 1.385 tys. PLN) i w całości dotyczyła Arctic Paper Mochenwangen.

34. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

34.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:		
Wobec jednostek powiązanych	542	13
Wobec jednostek pozostałych	365 657	324 996
	366 199	325 009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	8 238	8 502
Podatek akcyzowy	428	1 110
Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 288	5 036
Podatek od nieruchomości	911	870
Podatek od dywidendy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń socjalnych	8 378	8 635
Zobowiązania celne	-	21
	25 243	24 174
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	2 867	4 516
Zobowiązania emerytalne	2 969	2 853
Zobowiązania inwestycyjne	5 058	4 963
Zobowiązania z tytułu ochrony środowiska	588	774
Przedpłaty	3 749	1 745
Inne zobowiązania	456	434
	15 686	15 285
RAZEM	407 128	364 468

Zasady i warunki płatności zobowiązań finansowych prezentowanych powyżej:

- warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie nr 37.3;
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 60-dniowych;
- pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-miesięcznym terminem płatności;
- kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

34.2. Rozliczenia międzyokresowe

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rozliczenia międzyokresowe bierne		
Koszty pracownicze	64 968	61 733
Audyty i usługi prawne	505	760
Koszty transportu	4 466	2 591
Koszty reklamacji	1 668	1 853
Koszty mediów	3 076	2 061
Pozostałe	24 814	21 325
	99 496	90 323
Przychody przyszłych okresów		
Dotacje z Ekofunduszu	15 318	16 721
Dotacje z NFOŚiGW	11 316	12 632
Przedpłaty	-	-
Pozostałe	6 504	3 172
	33 138	32 525
RAZEM	132 634	122 849
- krótkoterminowe	108 720	96 215
- długoterminowe	23 914	26 634

Główne pozycje w rozliczeniach międzyokresowych biernych stanowią zobowiązania urlopowe i premie dla pracowników.

35. Plany inwestycyjne (niebadane)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w 2016 roku w kwocie nie mniej niż 10 milionów PLN. Kwoty te przeznaczone będą na zakup nowych maszyn i urządzeń.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa planowała poniesienie nakładów na rzeczowe aktywa trwałe nie mniej niż 10 milionów PLN w 2015 roku.

36. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiadała na dzień 31 grudnia 2015 roku następujące zobowiązania warunkowe:

- zobowiązanie warunkowe z tytułu gwarancji wobec FPG na rzecz towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń na życie PRI na kwotę 1.466 tys. SEK (681 tys. PLN) w Arctic Paper Grycksbo AB

oraz na kwotę 759 tys. SEK (353 tys. PLN) w Arctic Paper Munkedals AB ;

- zobowiązanie warunkowe Arctic Paper Munkedals AB z tytułu poręczenia zobowiązań Kalltorp Kraft HB na 2.711 tys. SEK (1.259 tys. PLN);

- gwarancję bankową na rzecz Skatteverket Ludvika na kwotę 135 tys. SEK (63 tys. PLN);
- gwarancja na rzecz spółki Södra Cell International AB, dostawcy celulozy na kwotę 12.000 tys. SEK (5.575 tys. PLN).

36.1. Sprawy sądowe

Nie toczą się istotne sprawy sądowe przeciwko Arctic Paper S.A. ani żadnej jednostce zależnej.

36.2. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

37. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotami powiązanymi wobec Grupy Arctic Paper S.A. są:

- Thomas Onstad – akcjonariusz większościowy,
- Nemus Holding AB – spółka dominująca wobec Arctic Paper SA,
- Progressio S.C. - od dnia 1 stycznia 2014 roku jednostka powiązana z Członkiem Zarządu,

Wyższą kadrę kierowniczą stanowią Prezes i Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej oraz Przewodniczący i Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej w okresie pełnienia funkcji w organie Spółki.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi w latach 2015-2014:

Dane za okres od 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 oraz na 31 grudnia 2015 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	128	1 370	-	-	2 905	-	517
Thomas Onstad	-	-	-	3 911	-	-	61 411
Progressio S.C.	-	211	-	-	-	-	25
Razem	128	1 581	-	3 911	2 905	-	61 953

Należności od Nemus Holding AB są przeterminowane na dzień 31 grudnia 2015 roku ale są one rozliczane w drodze kompensaty ze zobowiązaniami z tytułu świadczenia usług.

Dane za okres od 1 stycznia 2014 do 31 grudnia 2014 oraz na 31 grudnia 2014 (tys. PLN)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Odsetki – przychody finansowe	Odsetki – koszty finansowe	Należności od podmiotów powiązanych	Należności z tytułu pożyczek	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Nemus Holding AB	23	1 373	-	-	3 130	-	-
Thomas Onstad	-	-	-	1 431	-	-	60 729
Progressio S.C.	-	81	-	-	-	-	13
Razem	23	1 454	-	1 431	3 130	-	60 742

37.1. Jednostka dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy jest Incarta Development S.A. W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2015

roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą a Incarta Development S.A.

37.2. Jednostka dominująca

Jednostką dominującą wobec Grupy Arctic Paper S.A. jest Nemus Holding AB, który według stanu na 31

grudnia 2015 roku jest właścicielem 57,74% akcji zwykłych Arctic Paper S.A.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Należności i zobowiązania handlowe mają zazwyczaj 60-dniowy termin płatności dla podmiotów powiązanych. Transakcje z jednostkami powiązanymi dokonywane są na warunkach rynkowych.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej

37.4.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej Spółki dominującej

Kadra kierownicza Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmuje 5 osób: Prezesa Zarządu oraz czterech Członków Zarządu. Dane dla okresu sprawozdawczego obejmują wynagrodzenia osób, które w ciągu 2014 roku pełniły funkcje w Zarządzie Arctic Paper S.A. od momentu późniejszego z dwóch: dzień powołania albo 1 stycznia 2014 roku do momentu wcześniejszego z

dwóch: 31 grudnia 2014 roku albo dnia odwołania/rezygnacji.

Wartość wynagrodzenia wypłaconego kadrze kierowniczej w roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku wyniosła 5.069 tys. PLN (5.360 tys. PLN w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku).

W okresie 2014-2015 spółki Grupy nie udzieliły pożyczek kadrze kierowniczej.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki dominującej:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 112	6 535
Świadczenia emerytalne i medyczne po okresie zatrudnienia	290	297
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego wyższej kadrze kierowniczej	5 402	6 832
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 444	1 483

37.5. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W okresie 2014-2015 ani Jednostka Dominująca ani Spółki zależne nie udzieliły pożyczek Członkom Zarządu.

37.6. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca inne transakcje pomiędzy spółkami zależnymi a Członkami Zarządu.

38. Informacje o umowie i wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W dniu 25 sierpnia 2015 roku Arctic Paper S.A. zawarła umowę z Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w Warszawie na badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Arctic Paper S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok 2015.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku w podziale na rodzaje usług:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Rodzaj usługi		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	352*	317*
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego (oddział AP S.A.)	25	32
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	3	39
Razem	380	388

* - odnosi się do Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp.k.

Opłaty nie zawierają usług świadczonych dla pozostałych spółek Grupy.

39. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, pożyczki, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków na finansowanie działalności Grupy.

Grupa korzysta również z faktoringu z regresem w zakresie należności z tytułu dostaw i usług. Głównym celem tego instrumentu finansowego jest szybkie pozyskanie środków finansowych.

Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które

powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności oraz lokaty krótkoterminowe. Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

W opinii Zarządu - w porównaniu do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka finansowego. Nie nastąpiły także zmiany celów i zasad zarządzania tym ryzykiem.

39.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej

stopie procentowej). W wyliczeniach ujęto kredyty i leasingi o zmiennej stopie procentowej. Dla każdej waluty przyjęto taki sam wzrost stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano wartości kredytów w określonej walucie i od wyliczonych kwot naliczono wzrost o 1 punkt procentowy. Zmiana stopy procentowej nie ma bezpośredniego wpływu na kapitały Grupy.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku		
PLN	+1%	(723)
EUR	+1%	(868)
SEK	+1%	(281)
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku		
PLN	+1%	(860)
EUR	+1%	(914)
SEK*	+1%	(301)

*bez uwzględnienia kredytu długoterminowego na dzień 31 grudnia 2014 roku, który został spłacony w marcu 2015 roku

39.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną transakcji w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz całkowitych dochodów ogółem na racjonalnie możliwe wahania kursu dolara, euro, funta brytyjskiego oraz korony szwedzkiej przy założeniu niezmienności innych czynników. W wyliczeniach ujęto

wszystkie pozycje bilansowe wyrażone w walutach obcych, a następnie dla każdej waluty przyjęto wzrost lub spadek kursu o 5%. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego pogrupowano aktywa i zobowiązania w tych samych walutach i od wyliczonego dla każdej waluty salda „aktywa minus zobowiązania” obliczono wzrost lub spadek o 5%. W ciągu roku aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych utrzymywały się na podobnym poziomie.

2015 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(2 605)	-5%	2 605
PLN – USD	+5%	(2 208)	-5%	2 208
PLN – GBP	+5%	754	-5%	(754)
PLN – SEK	+5%	(361)	-5%	361
SEK – EUR	+5%	2 000	-5%	(2 000)
SEK – USD	+5%	(2 531)	-5%	2 531
SEK – GBP	+5%	1 151	-5%	(1 151)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 006	-5%	(6 006)
PLN – EUR	+5%	(654)	-5%	654
2014 rok				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
Wpływ zmiany kursów na wynik finansowy brutto				
PLN – EUR	+5%	(1 394)	-5%	1 394
PLN – USD	+5%	(1 743)	-5%	1 743
PLN – GBP	+5%	666	-5%	(666)
PLN – SEK	+5%	(247)	-5%	247
SEK – EUR	+5%	2 287	-5%	(2 287)
SEK – USD	+5%	(384)	-5%	384
SEK – GBP	+5%	400	-5%	(400)
Wpływ instrumentów finansowych na całkowite dochody ogółem (z tytułu różnic z przeliczenia jednostek zagranicznych)				
	Wzrost kursu	Wpływ łączny	Spadek kursu	Wpływ łączny
PLN – SEK	+5%	6 191	-5%	(6 191)
PLN – EUR	+5%	1 033	-5%	(1 033)

39.3. Ryzyko cen towarów

Grupa narażona jest na ryzyko spadku cen sprzedaży w związku ze wzrostem konkurencji na rynku oraz

ryzykiem wzrostu cen surowców ze względu na ograniczenia w dostępie surowca na rynku.

39.4. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych

należności jest ograniczone. Grupa ocenia wszystkie należności, które nie są przeterminowane oraz nie są objęte odpisem aktualizacyjnym, jako możliwe do odzyskania.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a

maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

39.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji, jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez

korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	7 120	87 464	236 178	-	330 761
Leasing finansowy	-	78	4 722	17 507	16 148	38 455
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	283	463 474	49 651	-	-	513 407
Pozostałe zobowiązania finansowe	194	35 084	48 239	12 534	-	96 051
	477	505 755	190 075	266 219	16 148	978 674
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne	-	9 161	63 314	292 562	-	365 037
Leasing finansowy	-	51	2 997	14 592	27 104	44 744
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28 118	328 826	7 524	-	-	364 468
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 341	24 926	31 715	6 687	-	64 669
	29 459	362 964	105 550	313 841	27 104	838 918

Ponadto Grupa posiada zobowiązania warunkowe na łączną wartość 7.931 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku (31 grudnia 2014 roku: 14.463 tys. PLN).

40. Instrumenty finansowe

Spółka posiada następujące instrumenty finansowe: środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, kredyty, pożyczki, należności, zobowiązania umowy

leasingu finansowego oraz kontrakty SWAP odsetkowy, forward walutowy i kontrakty forward na zakup energii elektrycznej.

40.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Z uwagi na fakt, iż wartości księgowe instrumentów finansowych Grupy nie odbiegają znacząco od ich wartości godziwej, w tabeli poniżej przedstawiono

wszystkie instrumenty finansowe według ich wartości bilansowych, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014	Na dzień 31 grudnia 2015	Na dzień 31 grudnia 2014
Aktywa finansowe					
Pożyczki udzielone	<i>PiN</i>	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	<i>PiN</i>	324 706	308 145	324 706	308 145
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	944	906	944	906
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	<i>PiN</i>	1 017	22 493	1 017	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>WwWGpCD</i>	188 552	158 412	188 552	158 412
Zobowiązania finansowe					
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	<i>PZFwgZK</i>	305 188	328 865	305 188	328 865
w tym:					
- długoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	222 305	269 139	222 305	269 139
- krótkoterminowe oprocentowane	<i>PZFwgZK</i>	82 883	59 726	82 883	59 726
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu, w tym:		31 588	33 412	31 588	33 412
- długoterminowe		28 523	30 554	28 523	30 554
- krótkoterminowe		3 065	2 857	3 065	2 857
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	<i>PZFwgZK</i>	381 885	340 294	381 885	340 294
Instrumenty zabezpieczające*	<i>WwWGpCD</i>	32 890	16 705	32 890	16 705

* pochodne instrumenty zabezpieczające spełniające wymogi rachunkowości zabezpieczeń

Użyte skróty:

UdtW	-	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności
WwWGpCD	-	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody
PiN	-	Pożyczki i należności
DDS	-	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

PZFWgZK - Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Hierarchia wartości godziwej instrumentów finansowych posiadanych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku:

	31 grudnia 2015	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	944	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	324 706
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	1 017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	188 552
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	32 890	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	305 188
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	31 588
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	381 885
		Poziom	Poziom	Poziom
	31 grudnia 2014	1	2	3
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	906	-
Pozostałe aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-	-	-	308 145
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i środków pieniężnych i ich ekwiwalentów)	-	-	-	22 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	158 412
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody				
Instrumenty pochodne	-	-	16 705	-
Pozostałe zobowiązania finansowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	328 865
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	33 412
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	-	340 294

Tabela poniżej przedstawia pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Rok zakończony 31 grudnia 2015 roku	Przychody/ (koszty) z tytułu odsetek	Zyski/ (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie/ (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski/ (straty) ze sprzedaży		Pozostałe	Razem
				Zyski/ (straty) z tytułu wyceny	instrumentów finansowych		
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	6 252	-	-	6 252
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	174	(4 690)	(12 739)	-	-	-	(17 255)
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i instrumentów zabezpieczających)	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	265	(2 172)	-	-	-	-	(1 907)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(12 060)	-	-	(12 060)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(17 944)	173	-	-	-	-	(17 772)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(1 860)	-	-	-	-	-	(1 860)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(16)	184	-	-	-	-	168
Rok zakończony 31 grudnia 2014 roku							
Aktywa finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	164	13 726	(487)	-	-	-	13 402
Pozostałe aktywa finansowe (z wyłączeniem pożyczek i	-	611	-	-	-	-	611
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	377	(1 616)	-	-	-	-	(1 239)
Zobowiązania finansowe							
Instrumenty pochodne	-	-	-	(6 365)	-	-	(6 365)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(21 556)	(2 117)	-	-	-	-	(23 673)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z c	(2 182)	-	-	-	-	-	(2 182)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	(53)	(12 940)	-	-	-	-	(12 993)

40.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość na ryzyko stopy procentowej, w podziale na bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2015							
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 065	3 122	3 127	3 040	3 087	16 148	31 589
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w	20 439	-	-	-	-	-	20 439
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	5 861	-	-	-	-	-	5 861
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	9 418	-	-	-	-	-	9 418
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 330	21 186	-	-	-	-	25 516
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 377	5 887	-	-	-	-	7 264
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 355	31 316	-	-	-	-	37 671
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 235	14 502	-	-	-	-	17 737
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 984	19 444	-	-	-	-	23 428
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 320	5 618	-	-	-	-	6 938
Kredyt w banku SHB w SEK	6 363	-	-	-	-	-	6 363
Kredyt w banku SHB w SEK	6 303	-	-	-	-	-	6 303
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	68 984	97 953	-	-	-	-	166 938
RAZEM	72 050	101 075	3 127	3 040	3 087	16 148	198 527
31 grudnia 2015							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	117	17 046	-	-	-	-	17 163
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	668	-	-	43 579	-	-	44 248
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 218	21 168	-	-	-	-	25 386
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 960	13 726	-	-	-	-	16 686
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 469	17 392	-	-	-	-	20 861
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 466	11 440	-	-	-	-	13 906
RAZEM	13 898	80 772	-	43 579	-	-	138 250

31 grudnia 2014							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania finansowe:							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 857	2 917	2 958	2 977	2 940	18 763	33 412
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	9 068	-	-	-	-	-	9 068
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku mBank S.A. w PLN	3 258	-	-	-	-	-	3 258
Kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z banku BZ WBK w PLN	-	-	-	-	-	-	-
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 297	4 221	21 289	-	-	-	29 807
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	1 392	1 266	5 999	-	-	-	8 657
Kredyt z banku mBank S.A. w PLN	6 303	6 247	31 415	-	-	-	43 965
Kredyt z banku mBank S.A. w EUR	3 250	3 124	14 615	-	-	-	20 989
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 870	3 787	19 105	-	-	-	26 762
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	1 335	1 208	5 728	-	-	-	8 271
Kredyt w banku SHB w SEK	13 281	-	-	-	-	-	13 281
Kredyt w banku Danske Bank w SEK	13 596	-	-	-	-	-	13 596
Suma kredyty, pożyczki i papiery dłużne	59 647	19 853	98 153	-	-	-	177 653
RAZEM	62 504	22 770	101 111	2 977	2 940	18 763	211 065
31 grudnia 2014							
Oprocentowanie stałe	<1 rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne							
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	112	17 049	-	-	-	-	17 161
Pożyczka od właściciela głównego akcjonariusza w EUR	444	-	-	-	43 124	-	43 568
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w PLN	4 173	4 220	21 160	-	-	-	29 553
Kredyt z banku Polska Kasa Opieki S.A. w EUR	2 961	2 961	13 728	-	-	-	19 650
Kredyt z banku BZ WBK w PLN	3 518	3 557	17 828	-	-	-	24 903
Kredyt z banku BZ WBK w EUR	2 468	2 468	11 441	-	-	-	16 377
RAZEM	13 676	30 255	64 157	-	43 124	-	151 212

*kredyt długoterminowy na dzień 31 grudnia 2014 roku spłacony w marcu 2015 roku

40.3. Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) dla następujących powiązań zabezpieczających:

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w EURO od kredytu bankowego w EURO,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrument pochodny typu SWAP mający na celu zabezpieczenie płatności odsetek w PLN od kredytu bankowego w PLN,
- spółki Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu

forward na energię elektryczną mające na celu zabezpieczenia przyszłych zakupów energii,

- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wydatków walutowych w EURO związanych z przyszłymi zakupami energii,
- spółki z Grupy Rottneros desygnowały do rachunkowości zabezpieczeń przepływów

pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w USD związanych ze sprzedażą celulozy,

- spółka Arctic Paper Kostrzyn S.A. desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych instrumenty pochodne typu FX forward mające na celu zabezpieczenie części wpływów w EURO i wydatków w USD oraz odwrotne instrumenty pochodne typu FX forward tj. zakup EURO i sprzedaż USD.

40.3.1. Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku, jako zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych Grupa posiadała kontrakty walutowe typu

forward, kontrakt na zakup energii elektrycznej oraz kontrakt typu SWAP odsetkowy.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu walutowej działalności handlowej z wykorzystaniem transakcji FX forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących zakupów EUR za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowanymi zakupami energii elektrycznej w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupów energii elektrycznej denominowanych w EUR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 014
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 17.10.2016
Kwota zabezpieczenia	1,6 mln EUR
Kurs terminowy	9,00 SEK/EUR

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży USD za SEK:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać USD za SEK
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 05.02.2016
Kwota zabezpieczenia	4,5 mln USD
Kurs terminowy	8,68 SEK/USD

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dotyczących sprzedaży EUR za USD i instrument odwrotny:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z planowaną sprzedażą w walucie obcej oraz ograniczenie kwoty rozliczenia FX forwardu
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu sprzedaży eksportowej
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się sprzedać EUR za USD oraz transakcje FX forward, w których Spółka zobowiązuje się kupić EUR za USD
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktów	2 015
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.03.2016
Kwota zabezpieczenia	3,0 mln EUR
Kurs terminowy	sprzedaż EUR - 1,17 EUR/USD; kupno EUR - 1,10 EUR/USD

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych z tytułu zakupu energii elektrycznej z wykorzystaniem transakcji forward

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z zakupem energii elektrycznej
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowi część przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów z tytułu zakupu energii
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje forward na zakup energii elektrycznej zawarte na Gieldzie Nord Pool
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	w zależności od kontraktu; od 01.01.2013
Data wymagalności	w zależności od kontraktu; do 31.12.2019
Zabezpieczona ilość energii	982.000 MWh
Cena terminowa	od 27,45 do 38,30 EUR/MWh

Rachunkowość zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego z wykorzystaniem transakcji typu SWAP

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w EURO od kredytu w EURO:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w EURO
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w EURO związane z płatnością odsetek od kredytu w EURO kalkulowanych na bazie 3M EURIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w EURO od kredytu denominowanego w EURO na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	28.12.2012 oraz 04.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 7,2 mln. EURO
Oprocentowanie terminowe	0,69% oraz 0,78%

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych związanych z płatnością odsetek w PLN od kredytu w PLN:

Typ zabezpieczenia	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych ze zmienną stopą procentową kredytu długoterminowego denominowanego w PLN
Pozycja zabezpieczana	Pozycję zabezpieczaną stanowią przyszłe przepływy przenieżne w PLN związane z płatnością odsetek od kredytu w PLN kalkulowanych na bazie 3M WIBOR
Instrumenty zabezpieczające	Pozycję zabezpieczającą stanowi transakcja typu SWAP, w której Spółka zobowiązuje się płacić odsetki w PLN od kredytu denominowanego w PLN na bazie stałej stopy procentowej
Parametry kontraktu:	
Data zawarcia kontraktu	07.03.2013
Data wymagalności	każdy dzień płatności odsetek zgodnie z harmonogramem umowy kredytowej; do 7.11.2017
Zabezpieczona wartość	wartość odsetek płatnych zgodnie z harmonogramem spłat kredytu w wysokości 26,1 mln PLN i 21,4 mln PLN
Oprocentowanie terminowe	3,71%

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą pochodnych instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz dane porównywalne:

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 (badane)		Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
	FX forward	944	-	906
SWAP	-	2 001	-	2 966
Forward na energię elektryczną	-	30 889	-	13 739
Razem instrumenty pochodne zabezpieczające	944	32 890	906	16 705

Poniższa tabela przedstawia wartość nominalną pochodnych instrumentów zabezpieczających na dzień 31 grudnia 2015 roku:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
FX forward:				
Waluta sprzedana (w tys. EUR)	3 000	-	-	3 000
Waluta kupiona (w tys. EUR)	4 600	-	-	4 600
Waluta kupiona (w tys. USD)	4 500	-	-	4 500
Forward na energię elektryczną:				
Kupiona energia (w tys. PLN)	76 548	121 969	-	198 517
SWAP odsetkowy				
spłaty rat kapitałowych (w tys. PLN)	13 113	63 726	-	76 839

Poniższa tabela przedstawia kwoty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jakie w 2015 roku zostały rozpoznane przez Grupę w rachunku wyników i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na 31 grudnia 2015 - zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadające skutecznemu zabezpieczeniu	(10 879)
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, ujęta w przychodach lub kosztach finansowych	(170)
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczona	1 stycznia 2016 - 31 grudnia 2019

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w 2015 roku:

	Rok zakończony 31 grudnia 2015 (badane)
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 1 stycznia 2015 roku	(12 412)
Odroczenie zmian wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, odpowiadającej skutecznemu zabezpieczeniu	(11 049)
Kwota odroczonej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych zabezpieczających z tytułu zabezpieczanego ryzyka, usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i przeniesiona do przychodów lub kosztów finansowych	2 468
Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2015 roku	(20 993)

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie

wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony, jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 0,10-0,55. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Grupa Arctic Paper S.A.		
Oprocentowane kredyty, pożyczki i instrumenty dłużne oraz pozostałe zobowiązania finansowe	429 749	426 946
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	407 128	364 468
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(188 552)	(158 412)
Zadłużenie netto	648 324	633 002
Kapitał własny	676 856	725 071
Kapitał i zadłużenie netto	1 325 180	1 358 073
Wskaźnik dźwigni	0,49	0,47

W porównaniu do sprawozdania rocznego za rok 2014 nastąpił wzrost wskaźnika dźwigni finansowej z 0,47 do 0,49.

42. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku kształtowało się następująco:

	Na dzień 31 grudnia 2015 (badane)	Na dzień 31 grudnia 2014 (badane)
Zarząd Jednostki Dominującej	5	5
Zarządy Jednostek z Grupy	25	26
Administracja	127	129
Dział sprzedaży	170	217
Pion produkcji	1 292	1 246
Pozostali	151	140
Razem	1 770	1 763

43. Prawa do emisji CO2

Arctic Paper Kostrzyn S.A., Arctic Paper Munkedals AB, Arctic Paper Grycksbo AB i spółki grupy Rottneros są częścią Wspólnotowego Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji. Poprzedni okres korzystania z praw do emisji trwał od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku. Nowe przydziały obejmują okres od

1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2020 roku. Tabela poniżej specyfikuje przydział za lata 2013-2020 i wykorzystanie praw do emisji w każdej z czterech jednostek za rok 2013, 2014 i 2015.

(w tonach) dla Arctic Paper Kostrzyn S.A.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział*	108 535	105 434	102 452	99 840	97 375	94 916	92 454	90 009
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	348 490	306 448	263 932					
Emisja	(150 577)	(147 950)	(162 467)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	306 448	263 932	203 917					

(w tonach) dla Arctic Paper Munkdals AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	44 238	43 470	42 692	41 907	41 113	40 311	39 499	38 685
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	24 305	67 262	107 325					
Emisja	(1 281)	(3 407)	(32 465)					
Ilość zakupiona	-	-	7					
Ilość sprzedana	-	-	(100 000)					
Ilość niewykorzystana	67 262	107 325	17 559					
(w tonach) dla Arctic Paper Grycksbo AB	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	77 037	75 689	74 326	72 948	71 556	70 151	68 730	67 304
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	69 411	111 448	734					
Emisja	-	-	-					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	(35 000)	(186 403)	(75 000)					
Ilość niewykorzystana	111 448	734	60					
(w tonach) dla spółek z Grupy Rottneros	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przydział	30 681	30 484	29 938	29 387	28 830	28 268	27 698	27 127
Ilość niewykorzystana z poprzednich lat	72 888	90 522	101 986					
Emisja	(13 047)	(19 020)	(26 933)					
Ilość zakupiona	-	-	-					
Ilość sprzedana	-	-	-					
Ilość niewykorzystana	90 522	101 986	104 991					

* - wielkości te są szacunkiem AP Kostrzyn dokonany na podstawie informacji na temat przydziału uprawnień do emisji dla podmiotów objętych systemem EU ETS, wyliczonych w oparciu o postanowienia art. 10a Dyrektywy ETS. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania nie ma obowiązujących Rozporządzeń krajowych.

44. Certyfikaty w kogeneracji

W roku 2014 w oparciu o art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne z późniejszymi zmianami AP Kostrzyn uzyskał prawa majątkowe do Świadectw Pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w wysokosprawnej jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 Spółka otrzymała prawa w wysokości: żółte certyfikaty 189 134,404 MWh (2014 rok: 104 667,744 MWh, czerwone certyfikaty 48 550,979 MWh (2014 rok: 37 166,257 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu przyznania certyfikatów wyniósł 22.527 tys. PLN (2014 rok: 11.317 tys. PLN).

Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wyprodukowania energii elektrycznej w Kogeneracji posiada także AP Grycksbo i spółki z Grupy Rottneros.

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 AP Grycksbo otrzymał prawa w wysokości: zielone certyfikaty 15 901 MWh (2014 rok: 26 044 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 735 tys. PLN (2014 rok: 1.463 tys. PLN).

Z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w kogeneracji w roku 2015 spółki Grupy Rottneros otrzymały prawa w wysokości: certyfikaty 138 580 MWh (2014 rok: 128 000 MWh). W 2015 roku przychód uzyskany z tytułu sprzedaży certyfikatów wyniósł 1.461 tys. PLN (2014 rok: 1.645 tys. PLN).

Przychody z tytułu certyfikatów w kogeneracji rozpoznawane są, jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży w rachunku zysków i strat.

45. Dotacje i działalność w SSE

45.1. Dotacje

Grupa nie otrzymała dotacji w 2015 roku.

45.2. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

Arctic Paper Kostrzyn S.A. prowadzi działalność w Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej (KSSSE). Na podstawie zezwolenia wydanego przez Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A. korzysta ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w zakresie działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

Zwolnienie to ma charakter warunkowy. Przepisy Ustawy o Specjalnych Strefach Ekonomicznych przewidują możliwość utraty zwolnienia, jeżeli nastąpi choćby jedna z okoliczności:

- Spółka zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze strefy, na którą posiada zezwolenie,
- Spółka rażąco uchybi warunkom określonym w zezwoleniu,
- Spółka nie usunie uchybień stwierdzonych w toku kontroli w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki,
- Spółka przeniesie w jakiegokolwiek formie własność składników majątkowych, z którymi było związane

zwolnienie od podatku w okresie krótszym niż 5 lat od dnia wprowadzenia do ewidencji,

- Maszyny i urządzenia zostaną oddane do prowadzenia działalności poza terenem strefy,
- Spółka otrzyma zwrot wydatków inwestycyjnych w jakiegokolwiek formie,
- Spółka zostanie postawiona w stan likwidacji lub ogłoszona zostanie jej upadłość.

Na podstawie zezwolenia wydanego w dniu 25 sierpnia 2006 roku Spółka może korzystać ze zwolnienia do dnia 15 listopada 2017 roku. Punkt I zezwolenia odnoszący się do dnia, do którego Spółka mogła korzystać z zezwolenia został wykreślony Decyzją Ministra Gospodarki NR 321/IW/14 z dnia 6 listopada 2014 roku. Obecnie Spółka uprawniona jest do korzystania z zezwolenia do roku 2026, czyli do daty istnienia SSE w Polsce na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem korzystania ze zwolnienia jest poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych, w porozumieniu par. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będących podstawą obliczenia pomocy publicznej zgodnie z par. 3 Rozporządzenia o wartości przewyższającej 40.000 tys. EUR w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku, Obliczonej przy zastosowaniu średniego kursu EUR

ogłoszonego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia faktycznego poniesienia wydatku. Utworzenie na terenie Strefy, co najmniej 5 nowych miejsc pracy w rozumieniu przepisów par. 3 ust. 3 i ust. 6 Rozporządzenia, do dnia 31 grudnia 2011 roku i utrzymanie zatrudnienia na poziomie, co najmniej 453 pracowników od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Warunki przyznania pomocy nie zmieniły się w okresie sprawozdawczym. Grupa nie była przedmiotem kontroli ze strony upoważnionych do tego organów.

W okresie od 25 sierpnia 2006 roku do 31 grudnia 2015 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne kwalifikowane jako nakłady (niezdyskontowane) w KSSSE w wysokości 227.102 tys. PLN. Kwota zdyskontowana wykorzystanej pomocy publicznej z tego tytułu w tym okresie wyniosła 52.931 tys. PLN.

Jeżeli poniesione nakłady inwestycyjne kwalifikowane nie znajdują pokrycia w dochodzie za rok bieżący wówczas od nadwyżki Spółka tworzy aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Wartość rozpoznanego aktywa z tytułu podatku odroczonego na wydatkach poniesionych w KSSSE wyniosła 22.065 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2015 roku.

46. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 19 stycznia 2016 roku, w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 10/2015 z dnia 28 lipca 2015 roku Zarząd Arctic Paper S.A. poinformował, iż tego dnia podjęto kolejne kroki w ramach Programu poprawy rentowności Grupy Arctic Paper. Zarząd spółki zależnej - Arctic Paper Grycksbo AB rozpoczął negocjacje ze związkami zawodowymi fabryki, których celem jest redukcja kosztów stałych o około 12 MSEK (około 5,8 MPLN) w roku 2016 i o około 25 MSEK (około 12 MPLN) w roku

2017, a także poprawa wydajności produkcji fabryki w Grycksbo. W tym celu zakład może potencjalnie zmniejszyć zatrudnienie o około 40 osób w ciągu 2016 roku.

Do dnia niniejszego raportu nie miały miejsca inne istotne zdarzenia, z wyjątkiem tych, które ujawniono w innych paragrafach tego raportu.

Podpisy Członków Zarządu

Stanowisko	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Prezes Zarządu Dyrektor Zarządzający	Wolfgang Lübbert	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Finansowy	Malgorzata Majewska-Śliwa	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Zakupów	Jacek Łoś	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Operacyjny	Per Skoglund	21 marca 2016	
Członek Zarządu Dyrektor Sprzedaży	Michał Sawka	21 marca 2016	

